અર્પણ-પત્રિકા.

પરમ પૂજ્ય પિતાશ્રી સદૃશ વડિલ શ્રીયુત

શા. હેમચંદભાઈ ગાંગજી જૈન.

કે આપશ્રી મારી બાલ્યાવસ્થાથીજ મારા ઉપર અત્યંત પ્રીતિની
લાગણી ધરાવતા આવ્યા છો, તેમજ મારી વિદ્યાર્થી અવસ્થામાં
પણ આર્થિક મને અનેક વખત ઉત્સાહિત કરી ધાર્મિક
જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરાવ્યું છે. વળી આપના અનેકાનેક
પ્રોત્સાહક તથા શુભ આશીર્વચનોના ફળ રૂપે
આ પુસ્તક સુધારી વધારી કરી બહાર પાડવા
સમર્થ થયો છું. તો આપની સદ્ગુણતાના
એક સ્મરણ ચિન્હ તરીકે આપના
મંગળમય કરકમળમાં આ પુસ્તક
સમર્પણ કરૂં છું

લી૦ શિશુ મનસુખલાલના

છેવટમાં—વાંચકવૃંદની ક્ષમા યાચતાં મારે જણાવવું પડે છે કે કંઇ વિદ્વાન્ નથી, તેમજ શાસ્ત્રોનો અભ્યાસી નથી. તેમજ આ અમા પ્રથમ પ્રયાસ છે. વળી કેટલેક પ્રસંગે મારી ગેરહાજરી પણ થયેલી જેથી કંઇ ભુલો રહી ગઇ હોય તેની એકવાર પુનઃ ક્ષમા યાચો વિ છું. સુજ્ઞેષુ કં બહુના ?

લી. સેવક,

મનસુખલાલ હીરાલાલ હંસરાજ

જામનગરવાળ

સજ્જન સન્મિત્ર.

વિષયાનુક્રમણિકા.

૧ ભાવના વિભાગ

નંબર

વિષય

નંબર	વિષય	પાનું

સ્વાધ્યાય વિભાગ.

૩ અભ્યાસ વિભાગ

૪ ફુટકર તથા ક્રિયા વિભાગ.

૫ પ્રકરણ વિભાગ

॥ श्रीजिनाय नमः ॥

શ્રી નવીન

સજ્જન સન્મિત્ર.

દશેરાથી ભાવના વિભાગ.

(૧) મંગલાચરણ

આત્મરક્ષા નમસ્કાર મંત્ર.

ॐ परमेष्टिनमस्कारं, सारं नवपदात्मकं ।
आत्मरक्षाकरं वज्र-पंजराजं स्मराम्यहं । १
ॐ नमो अरिहंताणं, शिरस्कं शिरसि स्थितं ।
ॐ नमो सव्वसिद्धाणं, मुखे मुखपटंवरे । २
ॐ नमो आयरियाणं, अंगरक्षातिशायिनी ।
ॐ नमो उवज्झायाणं, आयुधं हस्तयोर्दृढं । ३
ॐ नमो लोए सव्वसाहूणं, मोचकं पादयोः शुभे ।
एसो पंचनमुक्कारो, शिला वज्रमयी तले । ४
सव्वपावप्पणासणो, वप्रो वज्रमयो बहिः

[illegible] १

[illegible]

[illegible] २

[illegible]

[illegible] ३

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

(૨) ચાર મંગલ.

સિદ્ધાર્થ ભૂપતિ સોહે ક્ષત્રિયકુંડે, તસ ઘેર ત્રિશલા કામિની એ;
ગજવર ગામિની પોઢિય ભામિની, ચઉદ સુપન લહે જામિની એ.
જામિની મધ્યે સોભનાં રે, સુપન દેખે બાલ;
મયગલ વૃષભ ને કેસરી, કમલા કુસુમની માલ.
ઇંદુ દિનકર ધ્વજ સુંદર, કલશ મંગલ રૂપ;
પદ્મસર જલનિધિ ઉત્તમ, અમર વિમાન અનૂપ.
રત્નનો ભંડાર ઉજ્જ્વલ, વન્હિ નિર્ધૂમ જ્યોત,
કલ્યાણ મંગલકારી મહા, કરવા જગ ઉદ્યોત.
એ ચઉદ સુપન સૂચિત વિશ્વપૂજિત, સકલ સુખદાતાર;
મંગલ પહેલું બોલીએ, શ્રી વીર જગદાધાર. ૧

મગધ દેશમાં નયરી રાજગૃહી, શ્રેણિક નામે નરેશરૂ એ;
ધનવર સુબ્બર ગામ વસે તિહાં, વસુભૂતિ વિપ્ર મનોહરૂ એ.
મનોહરૂ તસ માનિની, પૃથવી નામે નાર;
ઇંદ્રભૂતિ આદેય છે, ત્રણ પુત્ર તેહને સાર.
યજ્ઞકર્મ તેણે આદર્યું, બહુ વિપ્રને સમુદાય;
તેણે સમે તિહાં સમોસર્યા, ચોવીશમા જિનરાય.
ઉપદેશ તેહનો સાભલી, લીધો સંજમ ભાર,
અગીયાર ગણધર થાપીયા, શ્રી વીરે તેણીવાર.
ઇંદ્રભૂતિ ગુરૂ ભક્તિ થયો, મહા લબ્ધિ તણો ભંડાર.
મંગલ બીજું બોલીયે, શ્રી ગૌતમ પ્રથમ ગણધાર. ૨

નંદ નરિંદનો પાડલીપુરવરે, સકડાલ નામે મંત્રીસરૂ એ,
લાછલદે તસ નારી અનુપમ, શીયલવંતા બહુ સુખકરૂ એ
સુખકરૂ સંતાન નવ હોય, પુત્ર પુત્રી સાત,
શીયલવંતમાં શિરોમણિ ધૂલિભદ્ર જગ વિખ્યાત
મોહવશે વેશ્યામંદિર, વસ્યા વરસ બાર,
ભોગ ભલી પેરે ભોગવ્યા, તે જાણે સહુ સંસાર
શુદ્ધ સંજમ પામી વિષય વામી, પામી ગુરૂ આદેશ,

કોશ્યા વાસે રહ્યા નિશ્ચલ, ડગ્યા નહીં લવલેશ.
શુદ્ધ શીયલ પાલે, વિષય ટાલે, જગમાં જે નરનાર;
મંગલ ત્રીજું બોલીએ, શ્રી યૂલિભદ્ર અણગાર. 3

હેમ મણિ રૂપમય ઘડિત અનુપમ, જડિત કોશીસાં તેજે ઝગે એ;
સુરપતિ નિર્મીત ત્રણ ગઢ શોભિત, મધ્યે સિંહાસન ઝગમગે એ.

ઝગમગે જિન સિંહાસને, વાજિત્ર કોડા કોડ;
ચાર નિકાયના દેવતા, તે સેવે બેહુ કર જોડ.
પ્રાતિહારજ આઠશું, ચોત્રીશ અતિશયવંત;
સમવસરણમાં વિશ્વનાયક, શોભે શ્રી ભગવંત.
સુર અસુર કિન્નર માનવી, બેઠી તે પર્ષદા બાર;
ઉપદેશ દે અરિહંતજી, ધર્મના ચાર પ્રકાર.
દાન શીયળ તપ ભાવનાએ, ટાલે સઘલાં કર્મ;
મંગલ ચોથું બોલીયે, જગમાંહે શ્રી જિન ધર્મ.
એ ચાર મંગલ નિત્ય ગાવશે જે, પ્રભાતે ધરી પ્રેમ;
તે કોડિ મંગલ નિત્ય પામશે, ઉદયરત્ન ભાંખે એમ. ૪

---

(૩) સોલ સહાસતીનો માંગલિક છંદ.

આદિનાથ આદે જિનવર વંદી, સફલ મનોરથ કીજિયે એ;
પ્રભાતે ઉઠી માંગલિક કામે, સોલ સતીનાં નામ લીજિયે એ. ૧
બાલ કુમારી જગ હિતકારી, બ્રાહ્મી ભરતની બેહેનડી એ;
ઘટ ઘટ વ્યાપક અક્ષરરૂપે, સોલ સતીમાંહિ જે વડી એ. ૨
બાહુબલ ભગિની સતીય શિરોમણિ, સુંદરી નામે ઋષભસુતા એ.
અંક સ્વરૂપી ત્રિભુવન માંહે, જેહ અનુપમ ગુણ જુતા એ. ૩
ચંદનબાલા બાલપણાથી, શીયલવતી શુદ્ધ શ્રાવિકા એ;
અડદના બાકુલા વીર પ્રતિલાભ્યા, કેવલ લહી વ્રત ભાવિકા એ. ૪
ઉગ્રસેન ધુઆ ધારિણીનંદની, રાજીમતી નેમ વલ્લભા એ;
જોબન વેશે કામને જીત્યો, સંયમ લેઈ દેવ દુલ્લભા એ, ૫

અડસઠ અક્ષર અધિક ફલ, નવપદ નવે નિધાન;
વીતરાગ સ્વયં મુખ વદે, પંચ પરમેષ્ઠિ પ્રધાન. ૨

એકજ અક્ષર એક ચિત્ત, સમર્યાં સંપત્તિ થાય;
સંચિત સાગર સાતનાં, પાતક દૂર પલાય. ૩

સકલ મંત્ર શિર મુકુટમણિ, સદ્દગુરૂ ભાષિત સાર;
સો ભવિયાં મન શુદ્ધશું, નિત્ય જપીયે નવકાર. ૪

૭૬—નવકાર થકી શ્રીપાલ નરેશર, પામ્યો રાજ્ય પ્રસિદ્ધ;
શમશાન વિષે શિવનામ કુમરને, સોવન પુરિસો સિદ્ધ;
નવલાખ જપંતા નરક નિવારે, પામે ભવનો પાર;
સો ભવિયાં ભક્તે ચોખે ચિત્તે, નિત્યે જપીયે નવકાર. ૫

બાંધી વડશાખા શિંકે બેસી, હેઠળ કુંડ હુતાશ;
તસ્કરને મંત્ર સમર્પ્યો શ્રાવકે, ઊડયો તે આકાશ;
વિધિ રીતે જપતાં વિષધર વિષ ટાલે, ઢાલે અમૃતધાર. સો૦ ૬

બીજોરા કારણ રાય મહાબલ, વ્યંતર દુષ્ટ વિરોધ;
જેણે નવકારે હત્યા ટાળી, પામ્યો યક્ષ પ્રતિબોધ;
નવલાખ જપંતા થાયે જિનવર, કહ્યો છે અધિકાર. સો૦ ૭

પલ્લીપતિ શિખ્યો મુનિવર પાસે, મહામંત્ર મન શુદ્ધ;
પરભવ તે રાજસિંહ પૃથિવીપતિ, પામ્યો પરિગલ રિદ્ધ.
એ મંત્ર થકી અમરાપુર પહોતો, ચારૂદત્ત સુવિચાર. સો૦ ૮

સન્યાસી કાશી તપ સાધતો, પંચાગ્નિ પરજાલે;
દીઠો શ્રી પાસકુમારે પન્નગ, અધબલતો તે ટાલે;
સંભલાવ્યો શ્રી નવકાર સ્વયં મુખ, ઇંદ્રભુવન અવતાર. સો૦ ૯

મન શુદ્ધે જપતા મયણાસુંદરી, પામી પ્રિય સંયોગ;
ઇણે ધ્યાન થકી કુષ્ઠ ટલ્યો ઉંબરનો, રક્તપિત્તનો રોગ;
નિશ્ચેશું જપતા નવ નિધિ થાયે, ધર્મ તણો આધાર. સો૦ ૧૦

ઘટ માંહિ કૃષ્ણ ભુજંગમ ઘાલ્યો, ઘરણી કરવા ઘાત;
પરમેષ્ઠિ પ્રભાવે હાર ફૂલનો, વસુધા માંહિ વિખ્યાત.
કમલાવતીએ (કલાવતીએ) પિંગલ કીધો, પાપનો
પરિહાર. સો૦ ૧૧

એહીજ જિન ભજંતા, સર્વ સંપત્તિ પાવે. ૨
જિનવર પદ સેવા, સર્વ સંપત્તિ દાઈ;
નિશદિન સુખદાઇ, કલ્પવલ્લિ સહાઇ. ૩
નમિ વિનમિ લહીજે, સર્વ વિદ્યા વડાઈ;
રિખભ જિનહ સેવા, સાધતાં તેહ પાઈ. ૪

શ્લોક.

ચિદાનંદસ્વરૂપાય, રૂપાતીતાય તાયિને;
પરમજ્યોતિષે તસ્મૈ, નમઃ શ્રી પરમાત્મને. ૫

શ્લોક.

અશોકવૃક્ષઃ સુરપુષ્પવૃષ્ટિ ર્દિવ્યધ્વનિશ્ચામરમાસનં ચ,
ભામંડલં દુંદુભિરાતપત્રં, સત્પ્રાતિહાર્યાણિ જિનેશ્વરાણામ્. ૬

શાર્દૂલવિક્રીડિત છંદ.

નેત્રાનન્દકરી ભવોદધિતરી, શ્રેયસ્તરોર્મંજરી,
શ્રીમદ્ધર્મમહાનરેંન્દ્રનગરી વ્યાપલ્લતાધૂમરી;
હર્ષોત્કર્ષશુભપ્રભાવલહરી, રાગદ્વિષા જિત્વરી,
મૂર્તિઃ શ્રીજિનપુંગવસ્ય ભવતુ શ્રેયસ્કરી દેહિનામ્. ૧૫
અંદ્રશ્રેણિનતા પ્રતાપભવનં ભવ્યાંગિનેત્રામૃતં,
સિદ્ધાંતોપનિષદ્વિચારચતુરૈઃ પ્રીત્યા પ્રમાણીકૃતા;
મૂર્તિઃ સ્ફૂર્તિમતી સદા વિજયતે જૈનેશ્વરી વિસ્ફુરન્,
મોહોન્માદઘનપ્રમાદમદિરામત્તૈરનાલોકિતા. ૧૬

આદીશ્વર સ્તુતિ કાવ્ય.

પૂર્ણાનંદમયં મહોદયમયં કૈવલ્યચિદ્દગ્મયં,
રૂપાતીતમયં સ્વરૂપરમણં સ્વાભાવિકીશ્રીમયં,
જ્ઞાનોદ્યોતમયં કૃપારસમયં, સ્યાદ્વાદવિદ્યાલયં;
શ્રી સિદ્ધાચળતીર્થરાજમનિશં વંદેહમાદીશ્વરં. ૧

(૬) ચૈત્યવંદનો.

—૧૦).—

૧ ચોવીશ જિન ચૈત્યવંદન.

નમો આદિ અરિહંત, દેવ દેવન પતિ રાયા;
જાસ ચરણ અવલંબ, ગણાધિપ ગુણ નિજ પાયા.
ધનુષ પંચ શત માન, સપ્ત કર પરિમિત કાયા; ૧
વૃષભ આદિ અરૂ અંત, મૃગાધિપ ચરણ સુહાયા.
આદિ અંત અરૂ મધ્ય, જિન ચોવિશ ઇમ ધ્યાઇએ; ૨
ચિદાનંદ તસ ધ્યાનથી, અવિચલ લીલા પાઇએ. ૩

---

૨ શ્રી પરમાત્મા ચૈત્યવંદન.

પરમાનંદ પ્રકાશ ભાસ ભાસિત ભવ કીલા;
લોકાલોક લોકવે, નિત એહવી લીલા.
ભાવ વિભાવ પણું કરી, જેણે રાખ્યો અલગો; ૧
તકપરે પર મેળવી, તહ થકી નવિ વળગો.
તણી પરે આતમ ભાવને એ, વિમલ કર્યો જેણે પૂર. ૨
તે પરમાત્મ દેવનું, દિન દિન વધતું ન[illegible]
નમે તો [illegible] રહે, થાપના પણ તેમહી.
દ્રવ્યે ભવ માંહે વને પણ ન કરે કિમહી ૩
ભાવ થકી નહીં એકરૂપ ત્રિભુવનમેં કિહાંએ.
તે પરમાત્મને વદાએ, [illegible] ૪
પામે [illegible] ગુણ થકી [illegible]
જ્ઞાનવિમલ [illegible] ૫
[illegible] નહિ [illegible] ૬

૩ શ્રી સિદ્ધાચળજીનું ચૈત્યવંદન

સિદ્ધાચલ શિખરે ચઢી, ધ્યાન ધરો જગદીશ.
મન વચ કાય એકાગ્રશું, નામ જપો એકવીશ ૧

શત્રુંજય ગિરિ વંદીએ, બાહુબલી શિવઠામ;
મરૂદેવ પુંડરીકગિરિ, રૈવતગિરિ વિશ્રામ. ૨
વિમલાચલ સિદ્ધરાજજી. નામ ભગીરથ સાર;
સિદ્ધક્ષેત્ર ને સહસ્રકમલ, મુક્તિનિલય જયકાર. ૩
સિદ્ધાચળ શતકૂટ ગિરિ, ઢંક ને કોડીનિવાસ;
કદંબગિરિ લોહિત નમું, તાલધ્વજ સુખવાસ. ૪
મહાબલ દૃઢશક્તિ સહી, એ એકવીશે નામ;
સાતે શુદ્ધિ સમાચરી, નિત્ય કીજે પરણામ. ૫
દગ્ધ શૂન્ય ને અવિધિ દોષ, અતિ પરિણતિ જેહ;
ચાર દોષ છંડી ભજો, ભક્તિ ભાવ ગુણ ગેહ. ૬
માનવ ભવ પામી કરીએ, સદ્ગુરૂ તીરથ જોગ;
શ્રી શુભ વીરને શાસને, શિવરમણી સંજોગ. ૭

—:(૦):—

૪ શ્રી મહાવીર સ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

પરમાનંદ વિલાસ ભાસ, શાસન છે જેહનું;
વરસ સહસ એકવીશ, વહાલું છે તેહનું. ૧
શ્રી મહાવીર મહિયલ કરૂં, પણ સમતા ધારી;
જોશ ન કબહુ ન લેખવે, સહુને હિતકારી. ૨
બહુ અતિશય લીલાવની, કરતાં જન પ્રસન્ન;
બ્રહ્મચારી ચૂડામણિ, જસ નહિં વિષયનો સંગ. ૩
ગુરૂ પાસે ભણીયા નહીં, પણ સઘળું જાણે;
નિંદ વિના પરમેશ્વરા, સુખ સઘળાં માણે. ૪
રજત મણિ હેમ ગઢ વસે, નહીં પરિગ્રહ પાસ;
ચામર છત્ર વિંઝાવતા, નિસપરિસિતા ભાસ. ૫
સેવા કરાવે સહુ ભણી, નામ ધરાવે સાધુ;
સાધ ધરામણ કો નહીં, સૂક્ષ્મ નિરાબાધુ. ૬
રાગ નહીં પણ રીઝવે, સવી ભવિના ચિત્ત;
દ્વેષ નહીં પણ ટાળીયા, મોહાદિક અમિત્ત. ૭

[illegible] ગારી, દયા પ્રભુની શરણે મેં ન વિચારી;
[illegible] પુરુષારથ તો પણ તોષ્ના નાથ મેં નથી સંભારી. ૬
[illegible] તૃષ્ણા નકી તુજ વાણી;
[illegible] સાચીને માહીથી ઠગ પ્રાણી. ૭
[illegible] પણ [illegible] વાણી
[illegible];
[illegible]
[illegible]. ૮

[illegible]

[illegible] વાણી, [illegible],
[illegible];
[illegible],
[illegible] ૯

[illegible]

[illegible],
[illegible] ૧
[illegible]
[illegible] ૨
[illegible]
[illegible] ૩
[illegible]
[illegible] ૪
[illegible]
[illegible] ૫
[illegible]
[illegible] ૬
[illegible]
[illegible] ૭

સમ અરૂ વિષમપણે કરી, ગુણ પયાય અનંત;
એક એક પરદેશમેં, શક્તિ સુજગ મહંત. ૪
રૂપાતીત વ્યતીત મલ, પૂર્ણાનંદી ઇશ;
ચિદાનંદ તાકું નમત, વિનય સહિત નિજ શિશ. ૫

—:(૦):—

૯ (સંસ્કૃત) તીર્થવંદના.

સગ્ધરા વૃત્તમ્.

સદ્ભક્ત્યા, દેવલોકે, રવિશશિભુવને, વ્યંતરાણાં નિકાયે;
નક્ષત્રાણાં નિવાસે, ગ્રહગણ પટલે, તારકાણાં વિમાને;
પાતાલે પન્નગેંદ્ર, સ્ફુટમણિકિરણે, ધ્વસ્તસાંદ્રાંધકારે;
શ્રીમત્ તીર્થંકરાણાં, પ્રતિદિવસમહં, તત્ર ચૈત્યાનિ વંદે.
વૈતાઢયે મેરૂશૃંગે રૂચકગિરિવરે, કુંડલે હસ્તિદંતે;
વક્ષારે કુટનંદીશ્વરકનકગિરો, નૈષધે નીલવંતે;
ચિત્રે શૈલે વિચિત્રે યમકગિરિવરે, ચક્રવાલે હિમાદ્રૌ; શ્રીમત્૦
શ્રીશૈલે વિંધ્યશૃંગે વિમલગિરિવરે, હ્યર્બુદે પાવકે વા;
સમ્મેતે, તારકે વા કુલગિરિશિખરે, હ્યષ્ટાપદે સ્વર્ણશૈલે;
સહ્યાદ્રૌ, વૈજયંતે વિપુલગિરિવરે, ગુર્જરે રોહણાદ્રૌ. શ્રીમત્૦
આઘાટે મેદપાટે ક્ષિતિતટમુકુટે, ચિત્રકૂટે ત્રિકૂટે;
લાટે નાટે ચ ઘાટે વિટપિ ઘનતટે, દેવકૂટે વિરાટે;
કર્ણાટે, હેમકૂટે વિકટતરકટે, ચક્રકૂટે ચ ભોટે; શ્રીમત્૦
શ્રીમાલે માલવે વા, મલયિનિ નિષધે, મેખલે પિચ્છલે વા;
નેપાલે નાહલે વા કુવલયતિલકે, સિંહલે કેરલે વા;
ડાહાલે કોશલે વા વિગલિતસલિલે, જંગલે વા તમાલે; શ્રીમત્૦
અંગે વંગે કલિંગે સુગતજનપદે, સત્પ્રયાગે તિલંગે;
ગૌડે ચૌડે મુરંગે વરતરદ્રવિડે, ઊદ્રિયાણે ચ પાંડે;
આદ્રે માદ્રે પુલિંદ્રે દ્રવિડકુવલયે, કાન્યકુબ્જે સૌરાષ્ટ્રે; શ્રીમત્૦
ચંપાયાં ચંદ્રમુખ્યાં ગજપુરમથુરા, પત્તને ચોજ્જયિન્યામ્;
કૌશાંબ્યાં કોશલાયાં કનકપુરવરે, દેવગિર્યાં ચ કાશ્યામ્;
નાશિક્યે રાજગેહે દશપુરનગરે, ભદ્દિલે તામ્રલિપ્ત્યામ્; શ્રીમત્૦

વર્ગે મર્ત્યન્તરિક્ષે ગિરિશિખરહ્રદે, સ્વર્ણદીનીરતીરે;
પ્રાસાદે નાગલોકે જલનિધિપુલિને, ભૂરૂહાણાં નિકુંજે;
ગ્રામે રમ્યે વને વા, સ્થલજલવિષમે, દુર્ગમધ્યે ત્રિસંધ્યમ્; શ્રીમત્૦૮

શ્રીમન્મેરૌ કુલાદ્રૌ રૂચકનગવરે, શાલ્મલૌ જંબુવૃક્ષે;
ચૌજન્યે, ચૈત્યનંદે રતિકરરૂચકે, કૌંડલે માનુષાંકે
ઇક્ષુકારે જિનાદ્રૌ દધિમુખ ચ ગિરૌ, વ્યંતરે સ્વર્ગલોકે;
જ્યોતિર્લોકે ભવન્તિ, ત્રિભુવનવલયે, યાનિ ચૈત્યાલયાનિ. ૯

ઇત્થં શ્રીજૈનચૈત્યસ્તવનમનુદિનં, યે પઠન્તિ પ્રવીણાઃ;
પ્રોદ્યત્કલ્યાણ હેતું, કલિમલહરણં, ભક્તિભાજસ્ત્રિસંધ્યમ્;
તેષાં શ્રીતીર્થયાત્રાફલમતુલતરં, જાયતે માનવાનામ્;
કાર્યાણાં સિદ્ધિરુચ્ચૈઃ, પ્રમુદિતમનસાં, ચિત્તમાનંદકારિ. ૧૦

—:(૦):—

૧૦ શ્રી નવપદ સ્તોત્ર છંદ. (પ્રાકૃત)

ઇંદ્રવજ્રા વૃત્તમ.

ઉપ્પંત રંગાર જણો સુનાણે, સપ્પાડિ હેરાઇ સય પહાણે;
સદેહ સંદોહ રયં હરંતે, ઝાએહ નિચ્ચં પિ જિણે રિહંતે. ૧

દુટ્ટ કમ્માવરણ પ્પમુક્કે, અનંત નાણાઇ સીરિ ચઉક્કે;
સમગ્ગ લોગગ્ગ પય પ્પસિદ્ધે, ઝાએહ નિચ્ચં પિ મણસ્સુ સિદ્ધે. ૨

ન તં સુહં દેઇ પિયા ન માયા, જં દિંતિ જીવાણીહ સૂરિપાયા;
તમ્હા હુ તે ચેવ સયા મહેહ, જં મુખ્ખ સુખ્ખાઇં લહું લહેહ. ૩

સુત્તથ્થ સંવેગ મયસ્સુ એણું, સંખીર નીરાસય વિસ્સુએણું;
પીનતિ જે તે ઉવઝાય રાએ, ઝાએહ નિચ્ચં પિ કય પ્પસાએ. ૪

ખંતે ય દંતે ય સુગુત્તિ ગુત્તે, મુત્તે પસંતે ગુણ જોગજુત્તે;
ગય પ્પમાએ ગય મોહ માયે, ઝાએહ નિચ્ચં મુણિરાયપાએ. ૫

જં દવ્વ છક્કાય સુસદ્દહાણં, તં દંસણં સવ્વ ગુણ પ્પહાણં;
કુગ્ગાહિ વાહી ઉવયંતિ જેણ, જહા સિધ્ધેણ રસાયણેણ. ૬

નાણં પહાણં નય ચક્ક સિદ્ધં, તત્તાવ બોહીક્કમય પસિદ્ધં.
ધરેહ ચિત્તાવસથે ફુરંત, માણિક્ક દિવ્વ તમો હરંત. ૭

સુરવરં મોહ નિરોધ સારં, પંચ પ્રકારં વિષયારિ વારં;
મુનિજનવંદિત ગુણ પવિત્રં, પંચેન્દ્ર નિરર્થં પિ દુ મસ્તચિત્તં.
આર્ષ નવ્ય જિનવર જિન મેવં, ધ્યાન દુર્જન કુકર્મ ભેદં;
દુઃખાર્જવસ્થં કૃત પાપ નાશં, નવં નવંદ્ય ગમિતં નિરાશં.

---

૧૧ પંચમી તપ ચૈત્યવંદન.

સુખકર ધર્મ નિધાન આદ, આદિમ અરિહંત,
શાંતિકરણ શ્રી શાંતિનાથ, જય કરુણાવંત. ૧
નેમિનાથ બાવીશમા, બાળ થકી બ્રહ્મચારી;
પ્રગટ પ્રભાવી પાર્શ્વદેવ, રત્નત્રયધારી. ૨
વર્ત્તમાન શાસન ધણી, વર્દ્ધમાન જગદીશ;
પંચ જિનવર પ્રણમતા, વાધે જગમા જગીશ. ૩
જન્મ કલ્યાણક પંચરૂપ, સોહમપતિ આવે;
પંચવર્ણ કલશે કરી, સુરગિરિ નવરાવે. ૪
પંચ સાખ અંગુઠડે, અમૃત સંચારે;
બાલપણે જિનરાજ કાજ, એમ ભક્તિશું ધારે. ૫
પંચ ધાવ પાલી જતે, યૌવન વય પાવે;
પંચ વિષય વિષ વેલી તોડી, સંજમ મન ભાવે. ૬
છંડી પંચ પ્રમાદ પંચ, ઇંદ્રિય બળ મોડી;
પંચ મહાવ્રત આદરે, દેઇ ધન કોડી. ૭
પંચાચાર આરામમાં, પામ્યા પંચમ જ્ઞાન;
પંચ દેહ વર્જિત થયા, પંચ હ્રસ્વાક્ષર માન. ૮
પંચમી ગતિ ભરતાર તાર, પૂરણ પરમાનંદ;
પંચમી તપ આરાધતાં, ક્ષમાવિજય જિનચંદ. ૯

—(૦)—

૧૨ શ્રી સકળ તીર્થનું ચૈત્યવંદન.

શીમંધર પ્રમુખ નમું, વિહરમાન જિન
ઋષભાદિક વળી વંદીયે, સંપઇ

સિદ્ધાચલ ગિરનાર આબુ, અષ્ટાપદ વલી સાર;
સમેતશિખર એ પંચ તીર્થ, પંચમી ગતિ દાતાર. ૨
ઊર્ધ્વલોકે જિનવર નમું, તે ચોરાશી લાખ;
સહસ સતાણું ઉપરે, ત્રેવીશ જિનવર ભાખ. ૩
એકસો બાવન ક્રોડ વલી, લાખ ચોરાણું સાર;
સહસ ચુમ્માલી સાતસેં, સાઠ જિન પડિમા ઉદાર. ૪
અધલોકે જિનભવન નમું, સાત ક્રોડ બહોતેર લાખ;
તેરસેં ક્રોડ નેવ્યાસી ક્રોડ, સાઠ લાખ ચિત્ત રાખ. ૫
વ્યંતર જ્યોતિષિમાં વલી એ, જિન ભવન અપાર;
તે ભવિ નિત્ય વંદન કરો, જેમ પામો ભવપાર. ૬
તિર્છા લોકે શાશ્વતાં, શ્રી જિનભવન વિશાલ;
બત્રીશસેં ને ઓગણસાઠ, વંદું થઈ ઉજમાલ. ૭
લાખ ત્રણ એકાણું સહસ, ત્રણસેં વીશ મનોહાર;
જિનપડિમા એ શાશ્વતી, નિત્ય નિત્ય કરૂં જુહાર. ૮
ત્રણ ભુવનમાંહે વલી એ, નામાદિક જિન સાર;
સિદ્ધ અનંતા વંદીયે, મહોદય પદ દાતાર. ૯

---

૧૩ શ્રી પર્યુષણ ચૈત્યવંદન.

પર્વ પર્યુષણ ગુણ નીલો, નવ કલ્પ વિહાર,
ચાર માસાન્તર થિર નહિ, એહીજ અર્થ ઉદાર
અષાઢ શુદ ચઉદશ થકી, સંવચ્છરી પચાસ,
મુનિવર દિન સિત્તેરમે, પડિક્કમતા ચોમાસ. ૧
શ્રાવક પણ સમતા ધરી, કરે ગુરૂના બહુમાન,
કલ્પસૂત્ર સુવિહિત મુખે, સાંભળે થઈ એક તાન. ૨
જિનવર ચૈત્ય જુહારીયે, ગુરૂભક્તિ વિશાલ
પ્રાયે અઠ ભવાંતરે [illegible] ૩
દર્પણ નિજ [illegible] જુવે [illegible]
[illegible] અનુભવ [illegible] ૪

પંચ ક્રોડ સાથે મુણીંદ, અનશન જીહાં કીધ;
શુક્લધ્યાન ધ્યાતાં અમૂલ, કેવલ તીહાં લીધ. ૨
ચૈત્રી પૂનમને દિન એ, પામ્યા પદ મહાનંદ;
તે દિનથી પુંડરિક ગિરિ, નામ દાન સુખકંદ. ૩

—:(૦):—

૧૮ શ્રી ગોડી પાર્શ્વનાથ પ્રભાતિ છંદ.

શ્રીમુખ પંકજ વાસવતી, સમરૂં શ્રુતદેવી ઉલ્લસતી;
ઉપદેશ કહું તે ભાવ સુણો, પ્રભાતે ગોડીપાસ થુણો. ૧
સ્થાનક જે વીશ કહ્યા જિનના, તે તત્ત્વ કહીજે પ્રવચનમાં;
તે માંહે ધુરલું એહ નમો, પ્રભાતે ગોડીપાસ થુણો. ૨
ત્રણ વર્ગ કહ્યા છે જે જનને, તેહનો સાધક ન ગણે સુરને;
તે વર્ગ તણું જે બીજ સુણો, પ્રભાતે ગોડીપાસ થુણો. ૩
પહેલું પાવન તુમે ચિત્ત કરો, ઉપશમ પમુહા ગુણ રંગધરો;
ક્રોધાદિક વૈરી સર્વ હણો, પ્રભાતે ગોડીપાસ થુણો. ૪
ચક્રી પ્રમુખે જે ઋદ્ધિ લહી, તેહને ધર્મે તે સર્વ કહી;
તે માટે મંગલ એહ સુણો, પ્રભાતે ગોડીપાસ થુણો. ૫
આપદ સવિ તુમથી દૂર ટળે, સઘળી સંપત્તિ આવી મળે,
મહિમા પણ હોવે નહસગુણો, પ્રભાતે ગોડીપાસ થુણો. ૬
વિજય દેવ સૂરીસર ગચ્છધણી, વિજયસિંહ મુનીસર ઋદ્ધિ ઘણી,
ઉદય મુસેવક નેહ તણો પ્રભાતે ગોડીપાસ થુણો. ૭

—:(૦):—

૧૯ શંખેશ્વર પાર્શ્વજિન ચૈત્યવંદન. (હરિગીત છંદ)

સકલ ભવિજન ચમત્કારી, ભારી મહિમા જેહનો,
નિખિલ આતમ રમા રાજીત, નામ જપીએ તેહનો,
દુષ્ટ કર્માષ્ટક ગંજરી જ, ભાવિકજન મન સુખ કરો.
નિત્ય જાપ જપીએ પાપ ખપીએ, સ્વામી નામ શંખેશ્વરો. ૧
બહુ પુન્યરાશિ દેશ કાશી, તત્થ નયરી વાણારસી,
અશ્વસેન નામ રાણી વામા, રૂપે રતિ તનુ સારીખી,

એ પ્રભુતણાં પદ પદ્મ સેવા, રૂપ કહે પ્રભુતા વરો;
નિત્ય જાપ જપીએ પાપ ખપીએ, સ્વામી નામ શંખેશ્વરે

—:(૦):—

૨૦ શ્રી વીશ વિહરમાન જિન ચૈત્યવંદન.

સીમંધર યુગમંધર પ્રભુ બાહુ સુબાહુ ચાર;
જંબૂ દ્વીપના વિદેહમાં, વિચરે જગદાધાર.
સુજાત સાહેબ ને સ્વયંપ્રભુ, રિષભાનન ગુણમાલ;
અનંતવીર્ય ને સુરપ્રભુ, દશમા દેવ વિશાલ.
વજ્રધર ચંદ્રાનન નમું, ધાતકીખંડ મોઝાર;
અષ્ટ કર્મ નિવારવા, વંદું વાર હજાર.
ચંદ્રબાહુ ને ભુજંગ પ્રભુ, નમી ઇશ્વર વીરસેન;
મહાભદ્ર ને દેવજશા, અજિતવીર્ય નામેન.
આઠે પુષ્કરાર્ધમાં, અષ્ટમી ગતિ દાતાર;
વિજય અડ નવ ચઉવિશમી, પણ વિશમી કીરતાર.
જગનાયક જગદીશ્વરૂ એ, જગબંધવ હિતકાર;
વિહરમાનને વંદતાં, જીવ લહે ભવપાર.

—:(૦):—

૨૧ એકસો સીતેર જિન ચૈત્યવંદન.

સોલે જિનવર શામલા, રાતા ત્રીશ વખાણું;
લીલા મરકત મણિ સમા, આડત્રિશે ગુણ ખાણું.
પીલા કંચન વર્ણ સમા, છત્રીશે જિનચંદ;
શંખ વરણ સોહામણું, પચાશે સુખકંદ.
સીત્તેર સો જિન વંદીયે એ, ઉત્કૃષ્ટા સમકાલ,
અજિતનાથ વારે હુવા, વંદું થઇ ઉજમાલ.
નામ જપંતાં જિન તણું, દુરગતિ દૂરે જાય;
ધ્યાન ધ્યાતાં પરમાત્મનું, પરમ મહોદય થાય.
જિનવર નામે જશ ભલો, સફલ મનોરથ સાર;

થોયો (સ્તુતિઓ).

—(૦)—

૧ શ્રી મહાવીરસ્વામીની થોય.

(હરિણી છંદ.)

ઉપશમ રસમાં, મગ્ન સદા જે, પ્રસન્ન દૃષ્ટિ સદા;
વિકસિત કમલ સમ જસ વદન, સ્ત્રી ન ન નહિ કદા;
અંકો કર જુગલ, તે પણ જસ. શસ્ત્રાદિકે વર્જીત.
શ્રી મહાવીર, સત્યહિ દેવ, રાગ દ્વેષ નિર્જીત. ૧

જિન અરિહંત, સમ દમ વંત, સેવે સ ન
પર તાજી આશ, જે ભવ વાસ, કીધ નિરાશ
કામ ને ક્રોધ, વિદલિત મોહ, નિર વિછોહ
અચલ ગુણ ભૂપ, પરમાતમ રૂપ, સદોઇભૂત

નમો તત્વાવભાસી, જગ ભાવ વિકાસી,
પશુપણું ટાલી, સુર રૂપ કરે જે, પડલવ
ભૂલ અનાદિ, ટલે જસ પ્રભાવે, રહે ભ
પ્રણમો જિન વાણી, મહા

જિનાજ્ઞાકારી, દ
જિન ગુણ રાગી,
નિજ ભાવે મગ્ના,
શુદ્ધ સમકિત ધારી

" સત

અકુંની ચારાર
જન્મ ધરે આવે
અઢાર કોડાકોડિ
સ્થાપણ જગતગુરુ

આઠ કર્મ ચૂરણકર જાણી, કલશ આઠ પ્રકારજી;
આઠ ઇંદ્રાણી નાયક અનુક્રમે, આઠનો વર્ગ ઉદારજી;
અષ્ટ પ્રકારી પૂજા કરીને, મંગલ આઠ આલેખેજી;
દાહિણ ઉત્તર દિશિ જિનવરનો, જન્મ મહોત્સવ લેખેજી. ૨

પ્રવચન માતા આઠ આરાધો, આઠ પ્રમાદને બાધોજી.
આઠ આચાર વિભૂષિત આગમ, ભણતાં શિવસુખ સાધોજી;
આઠમે ગુણઠાણે ચઢી અનુક્રમે, ક્ષપક શ્રેણી મંડાણજી;
આઠમે અંગે અંતગડ કેવલી, વલી પામ્યા નિરવાણજી. ૩

વૈમાનિક જ્યોતિષિ ભવનાધિપ, વ્યંતરપતિ સુરનારીજી;
ક્ષુદ્રાદિ આઠ દોષ નિવારી, આઠ ગુણ સમકિત ધારીજી;
આઠમે દ્વીપે અઠ્ઠાઇ મહોત્સવ, કરતાં ભક્તિ વિશાલજી;
ક્ષમાવિજય જિનવરની સેવા, ચઉસઠી સુર અડચાલજી. ૪

૩ શ્રી સિદ્ધચક્રની સ્તુતિ.

"શ્રી શત્રુંજયગિરિ તીરથ સાર." એ દેશી.

અંગદેશ ચંપાપુરી વાસી, મયણા ને શ્રીપાલ સુખાસી,
સમકિતશું મન વાસી;
આદિ જિનેશ્વરની ઉલ્લાસી, ભાવે પૂજા કીધી મન આસી,
ભાવ ધરી વિશ્વાસી.
અશુચિ કોઢ ગયો તેણે નાસી, સુવિધિશું સિદ્ધચક્ર ઉપાસી,
થયો સ્વર્ગનો વાસી.
આસો ચૈત્ર [illegible] [illegible] પ્રેમે [illegible] ભક્તિ [illegible]
આદિ પુરુષ અવિનાશી ૧
કેસર ચંદન [illegible] ઘોલી, [illegible] ભરી હેમ કચોલી,
શુદ્ધ [illegible] [illegible]
નવ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
પૂજો શ્રી જિન [illegible]
ચઉ ગતિ માંહી આપદા [illegible] દુર્ગતિના દુઃખ દૂરે [illegible]
કેમ [illegible]

ભીન્ન રૂપાંતરે દાખી જેમ જિનવરની બમર ભોળી, ૨
પરમાં ગુણની ખાણી.

આતમ શુદ્ધ આતમગુણ વિચારી, વીકી પણ ચિત્તમાં નિરધારી,
નવ આભિગની ધારી;

એવી કહે આગમ વાણી, પ્રતિક્રમણ બે કીજે ધારી,
નિશ્ચય પૂજે ગુણકારી;

શ્રી જિન ભક્તિ પર ઉપકારી, નવ દિન આંબેલ તપ નરનારી,
જેમ શ્રીપાલ મયણાની બારી;

નવપદ મહિમા અતિ મનોહારી, જિનાગમ ભાખે ગણધારી, 3
જાઉં તેહની બલીહારી.

શ્યામ ભમર સમ વીણાધારી, અતિ સોહે સુંદર સુકુમારી,
બેઠું સાજ મનોહારી;

ચક્રેશ્વરી ચક્ર ધરે રૂપાળી, શ્રી જિનશાસનની રખવાળી,
ચક્રેશ્વરી મેં ભાળી;

એમ જે આણી કરે ઉજમાળી, તેના વિઘ્ન હરે આ બાળી,
સેવક જન સંભાળી

ઉદયરત્ન કહે આગમ વાણી, જે જિન નામ જપે
તે પદ નિત્ય

—(૭)—

૪ શ્રી મહાવીર સ્વામીની

રૂપી ઉપર પ્રમાણે

મહાવીર મહાવીર જિ [illegible]

[illegible] શુદ્ધ [illegible] જિ

[illegible]

એ જિન [illegible]

પ્રભાવના શ્રીફલની કીજે, યાચક જનને દાનજ દીજે,
જીવ અમારી કરીજે;
મનુષ્ય જન્મ ફલ લાહો લીજે, ચોથ છટ્ઠ અટ્ઠમ તપ કીજે,
સાહમ્મિવત્સલ કીજે;
એમ અટ્ઠાઈ ઓચ્છવ કીજે, કલ્પસૂત્ર ઘેર પધરાવીજે,
આદિનાથ પૂજીજે. ૧
વડા કલ્પદિન ધુર મંડાણ, દશ કલ્પ આચાર પરિમાણ,
નાગકેતુ વખાણ;
પછી કહીએ સૂત્ર મંડાણ, નમુથ્થુણં હોય પ્રથમ વખાણ,
મેઘકુમર અહિઠાણ;
દશ અચ્છેરાંનો અધિકાર, ઇન્દ્ર આદેશે ગર્ભ પરિહાર,
દેખે સુપન ઉદાર;
ચોથે સ્વપ્ને બીજું સાર, સ્વપ્નપાઠક આવ્યા દરબાર,
એમ ત્રીજું જયકાર. ૨
ચોથે વીર જન્મ વખાણ, દિશિ કુમરી સવિ ઇન્દ્રની જાણ,
દીક્ષા પંચ વખાણ;
પાંચમા પરિસહ તપ ને નાણ, ગણધરવાદ ચોમાસું પરિમાણ,
તવ પામ્યા નિરવાણ;
એ છઠ્ઠે વખાણે કહીએ, તેલાધર દિવસ એમ લહીએ,
શ્રી વીરચરિત્ર એમ સુણીએ;
પાસ નેમિ જિન અંતર સાત, આઠમે રિષભ થિર અવદાત,
સુણતાં લીએ શિવ સાથ. ૩
સંવચ્છરી દિન સહુ નર નારી, બારસેં સૂત્ર ને સામાચારી,
નિસુણે અટ્ઠમ ઉદારી;
સુણીએ ગુરૂ પટ્ટાવલી સારી, ચૈત્ય પ્રવાડી અતિ મનોહારી,
આવે દેવ જુહારી;
સાંઝસમે ખમતખામણા કીજે, મમતા રસ મોહે ભીંજીજે,
દાન સંવચ્છરી દીજે;
એમ ચક્રેસરી સાંનિધ્ય કીજે, શાન્તિકુશલ સુરિ જસ જાણીજે,
સુજસ મનોરથ લીજે. ૪

૬ શ્રી સુમતિનાથની થોય.

"પૃથ્વી પાણી તેઉ રે" એ દેશી.

મેઘ તે મેઘરથ રાયરે, રાણી સુમંગલા,
સુમતિનાથ જિન જનમિયા એ;
આસન કંપ્યું તામ રે, હરિ મન કંપીયા,
અવધિજ્ઞાને નિરખતા એ;
જાણ્યું જન્મ જિણંદ રે, ઉઠ્યા આસન થકી,
સાત આઠ ડગ ચાલીયા એ;
કર જોડી હરિ તામ રે, કરે નમુથ્થુણં,
સુમતિનાથના ગુણ સ્તવે એ. ૧

હરિણેગમેષિ તામ રે, ઇન્દ્રે તેડીયા,
ઘંટા સોય વજડાવીયા એ;
ઘંટા તે બત્રીશ લાખ રે, વાગે તે વેલા,
સુરપતિ સહુકો આવીઆ એ;
રચ્યું તે પાલક વિમાન રે, લાખ જોજન તણું,
ઉંચું જોજન પાંચસેં એ;
હરિ બેસી તે મંદીરે, આવે વંદવા,
જિન જિનમાદિક વંદીઆ એ. ૨

હરિ આવે મત્યુલોક રે, સાથે સુર બહુ,
કેતા ગજ ઉપર ચઢ્યા એ;
ગરૂડ ગઢ્યા ગુણવંતરે, નાગ પલાણીઆ,
સુર મલી જિનઘર આવીઆ એ;
ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેઇ રે, પ્રભુની સુમંગલા,
રત્ન કુખ તારી સહિ એ;
જન્મ્યા સુમતિ જિણંદ રે. ત્રણ જ્ઞાન સહિત,
ધન્ય વાણી જિનજી તણી એ ૩

પંચ રૂપ કરી હાથ રે. ઇન્દ્રે તેડીયા
ચામર બિહું હાથ હરિ એ.
એક હરિ છત્ર ધરંતરે, વજ્ર કરે ગ્રહી.
એક હરિ આગલ ચાલતા એ.

આવ્યા મેરૂની શ્રૃંગે રે, પાંડુક વન જિહાં,
નવરાવી ઘર મૂકીઆ એ;
યક્ષ તુંબરૂ દેવ રે, મહાકાલી યક્ષણી,
ઋષભ કહે રક્ષા કરો એ. ૪

૭ શ્રી પાર્શ્વનાથની થોય.

"સત્તર ભેદી જિન પૂજા રચીને." એ દેશી.

સકલ સુરાસુર સેવે પાયા, નયરી વણારસી નામ સોહાયા,
અશ્વસેન કુલ આયા;
દશ ને ચાર સુપન દીખલાયા, વામાદેવી માતાએ જાયા,
લંછન નાગ સોહાયા;
છપ્પન દિગકુમરી હુલરાયા, ચોસઠ ઇન્દ્રાસન ડોલાયા,
મેરૂ શિખર નવરાયા;
નીલવર્ણ તનુ સોહે કાયા, શ્રી વિજયસેન સૂરીશ્વર રાયા,
પાસ જિનેશ્વર ગાયા. ૧

વિદ્રુમ વર્ણા દોય જિણંદા, દો નીલા દો ઉજ્વલ ચંદા,
દો કાલા સુખકંદા;
સોલે જિનવર સોવનવર્ણા, શિવપુરવાસી શ્રી પરસન્ના,
જે પૂજે તે ધન્ના;
મહાવિદેહે જિન વિચરંતા, વીશે પૂરા શ્રી ભગવન્તા,
ત્રિભુવન તે અરિહંતા;
તીરથ સ્થાનક નામું એ શિષ, ભાવ ધરીને વિશ્વાવીશ,
શ્રી વિજયસિંહ સૂરીશ. ૨

સાંભલ સખરા અંગ અગીઆર, મન શુધ્ધે ઉપાંગજ બાર,
દશ પયન્ના સાર.
છેદ ગ્રંથ વલી ષટ વિચાર, મૂલ સૂત્ર બોલ્યા જિન ચાર,
નંદી અનુયોગ દ્વાર;
પણયાલીસ જિન આગમ નામ, શ્રી જિન અરથે ભાખ્યા જામ,
ગણધર ગુંથે તામ;

શ્રી વિજયસેન સૂરીંદ વખાણે, જે ભવિકા નિજ ચિત્તમાં આણે,
તસ ઘર લક્ષ્મી આણે. ૩

વિજાપુરમાં સ્થાનક જાણી, મહિમા મ્હોટે તું મંડાણી,
ધરણીંદ્ર ધણીઆણી;
અહનિશ સેવે સુર વૈમાની, પરતો પૂરણ તું સપરાણી,
પૂરવ પુન્ય કમાણી;
સંઘ ચતુર્વિધ વિઘ્ન નિવારો, પાર્શ્વનાથની સેવા સારો,
સેવક પાર ઉતારો;
શ્રી વિજયસેન સૂરીશ્વર રાયા, શ્રી વિજયદેવ ગુરૂ પ્રણમી પાયા,
ઋષભદાસ ગુણ ગાયા. ૪

૮ શ્રી સિદ્ધાચલજીની થોય.

" પુંડરિકગિરિ મહિમા. " એ દેશી.

શત્રુંજય મંડણ, ઋષભ જિણંદ દયાળ,
મરૂદેવા નંદન, વંદન કરૂં ત્રણ કાળ;
એ તીરથ જાણી, પૂર્વ નવાણું વાર,
આદીશ્વર આવ્યા, જાણી લાભ અપાર. ૧

ત્રેવીશ તીર્થંકર, ચઢીઆ એણે ગિરિરાય
એ તીરથના ગુણ, અનુભવ સુરાદિક ગાય.
એ પાવન તીરથ, ત્રિભુવન નહિ તસ તોલે.
એ તીરથના ગુણ, [illegible] ૨

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ૩

શ્રી [illegible]
શ્રી [illegible]
શ્રી [illegible]
શ્રી [illegible] ૪

૯ શ્રી પર્યૂષણ થોય.

દેશી ઉપર પ્રમાણે.

મણિ રચિત સિંહાસન, બેઠા જગદાધાર,
પર્યૂષણ કેરો, મહિમા અગમ અપાર;
નિજ મુખથી દાખી, સુર નર વૃંદ,
એ પર્વ પર્વમાં, જિમ તારામાં ચંદ. ૧

નાગકેતુની પરે, કલ્પ સાધના કીજે,
વ્રત નિયમ આખડી, ગુરૂમુખ અધિકી લીજે;
દોય ભેદે પૂજા, દાન પંચ પરકાર,
કર પડિક્કમણાં ધર, શિયલ અખંડિત ધાર. ૨

જે ત્રિકરણ શુધ્ધે, આરાધે નવ વાર,
ભવ સાત આઠ અવ, શેષ તાસ સંસાર;
સહુ સૂત્ર શિરોમણિ, કલ્પસૂત્ર સુખકાર,
તે શ્રવણ સુણીને, સફલ કરો અવતાર. ૩

સહુ ચૈત્ય જુહારી, ખમતખામણાં કીજે,
કરી સાહમ્મિવત્સલ, કુગતિ દ્વાર પટ દીજે;
અઠ્ઠાઇ મહોત્સવ, ચિદાનંદ ચિત્ત લાઇ,
ઇમ કરતાં સંઘને, શાસન દેવ સહાઇ. ૪

---

૧૦ શ્રી મૌન એકાદશીની થોય.

"શ્રી શત્રુંજયગિરિ તીરથ સાર." એ દેશી.

ગોયમ બોલે ગ્રન્થ સંભાલી, વર્દ્ધમાન આગલ રઢીઆલી,
વાણી અતીઅ રસાલી;
મૌન અગ્યારસ મહિમા ભાલી, કોણે કીધી ને કહો કોણે પાલી,
પ્રશ્ન કરે ટંકશાલી;
કહોને સ્વામી પર્વ પંચાલી મહિમા અધિક અધિક સુવિશાલી,
કુણ કહે કહો તુમ ટાલી;
વીર કહે માગશર અજુઆલી, દોઢસો કલ્યાણક નિહાલી,
અગ્યારસ કૃષ્ણે પાલી. ૧

નેમિનાથને વારે જાણ્યો, કાનુડો ત્રણ ખંડનો રાણો,
વાસુદેવ સુપ્રમાણો;
પરિગ્રહ ને આરંભે ભરાણો, એક દિન આતમ કીધો શાણો,
જિન વંદન ઉલસાણો;
નેમિનાથને કહે હેતે આણો, વરસી વારૂ દિવસ વખાણો,
પાળી થાઉં શિવ રાણો;
અતીત અનાગત ને વર્તમાન, નેવું જિનના હુવા કલ્યાણ,
અવર ન એહ સમાન. ૨

આગમ આરાધો ભવિ પ્રાણી, જેહમાં તીર્થંકરની વાણી,
ગણધર દેવ કમાણી;
દોઢસો કલ્યાણકની ખાણી, એહ અગ્યારસને દિન જાણી,
એમ કહે કેવલનાણી;
પુન્ય પાપ તણી જિહાં કહાણી, સાંભળતાં શુભ લેખ લખાણી,
તેહની સ્વર્ગ નિસાણી;
વિદ્યા પૂરવ ગ્રન્થે રચાણી, અંગ ઉપાંગ સૂત્રે ગુંથાણી,
સુણતાં દીએ શિવરાણી. ૩

જિનશાસનમાં જે અધિકારી, દેવ દેવી હોએ સમકિતધારી,
સાંનિધ્ય કરે સંભારી;
ધર્મ કરે તસ ઉપર પ્યારી, નિશ્ચલ ધર્મ કરે સુવિચારી,
જે છે પરઉપકારી;
વડ મંડલ મહાવીરજી તારી, પાપ પખાળી જિન જુહારી,
લાલવિજય હિતકારી;
માતંગ જક્ષ કરે મનોહારી, ઓલગ સારે સુર અવતારી,
શ્રી સંઘના વિઘનને વારી. ૪

-----

૧૧ શ્રી ગિરનારજીની થોય.

સુર અસુર વંદિત પાયપંકજ, મયણમલ્લમક્ષોભિતં,
ઘન સુઘન શ્યામ શરીર સુંદર, શંખ લંછન શોભિતં;

૯ શ્રી પર્યૂષણ થોય.

દેશી ઉપર પ્રમાણે.

મણિ રચિત સિંહાસન, બેઠા જગદાધાર,
પર્યૂષણ કેરો, મહિમા અગમ અપાર;
નિજ મુખથી દાખી, સુર નર વૃંદ,
એ પર્વ પર્વમાં, જિમ તારામાં ચંદ.
નાગકેતુની પરે, કલ્પ સાધના કીજે,
વ્રત નિયમ આખડી, ગુરૂમુખ અધિકી લીજે;
દોય ભેદે પૂજા, દાન પંચ પરકાર,
કર પડિક્કમણાં ધર, શિયલ અખંડિત ધાર.
જે ત્રિકરણ શુધ્ધે, આરાધે નવ વાર,
ભવ સાત આઠ અવ, શેષ તાસ સંસાર;
સહુ સૂત્ર શિરોમણિ, કલ્પસૂત્ર સુખકાર,
તે શ્રવણ સુણીને, સફલ કરો અવતાર.
સહુ ચૈત્ય જુહારી, ખમતખામણાં કીજે,
કરી સાહમ્મિવચ્છલ, કુમતિ દ્વાર પટ દીજે;
અઠ્ઠાઇ મહોચ્છવ, ચિદાનંદ ચિત્ત લાઇ,
ઇમ કરતાં સંઘને, શાસન દેવ સહાઇ.

---

૧૦ શ્રી મૌન એકાદશીની થોય.

“ [illegible] ” એ દેશી.

[illegible] વર્ધમાન [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

નેમિનાથને વારે આણ્યો, કાનુડો ત્રણ ખંડનો રાણો,
વાસુદેવ ગુણમાણો;
પરિગ્રહ ને આરંભે ભરાણો, એક દિન આતમ કીધો શાણો,
જિન વંદન ઉલ્લસાણો;
નેમિનાથને કહે હેતે આણો, વરસી વારૂ દિવસ વખાણો,
પાળી થાઉં શિવ રાણો;
અતીત અનાગત ને વર્તમાન, નેવું જિનના હુવા કલ્યાણ,
અવર ન એહ સમાન. ૨

આગમ આરાધો ભવિ પ્રાણી, જેહમાં તીર્થંકરની વાણી,
ગણધર દેવ [illegible]
દોઢસો કલ્યાણકની ખાણી, એહ અગ્યારસને દિન [illegible]
એમ કહે કેવલ[illegible]
પુન્ય પાપ તણી જિહાં કહાણી, સાંભળતાં શુભ લેશ [illegible]
તેહની સ્વર્ગ [illegible]
વિદ્યા પુસ્તક મધ્યે રચાણી, [illegible]
[illegible]
[illegible]

૧૧ [illegible]

[illegible]

શિવાદેવી નંદન, ત્રિજગ વંદન, ભવિક કમલ દિનેશ્વરં,
ગિરનાર ગિરિવર શિખર વંદું, શ્રી નેમિનાથ જિનેશ્વરં. ૧

અષ્ટાપદે શ્રી આદિજિનવર, વીર પાવાપુરી વરૂં,
વાસુપૂજ્ય ચંપા નયર સિદ્ધા, નેમ રેવા ગિરિવરૂં;
સમેતશિખરે વીશ જિનવર, મુક્તિ પોહોતા મુનિવરૂં,
ચોવીશ જિનવર, નિત્ય વંદું, સયલ સંઘ સુહંકરૂં. ૨

અગ્યાર અંગ ઉપાંગ બાર, દશ પયન્ના જાણિયેં,
છેદ ગ્રંથ પસત્થ સત્થા, ચાર મૂલ વખાણિયેં;
અનુયોગ દ્વાર ઉદ્ધાર નંદીસૂત્ર જિનમત ગાઇયેં,
વૃત્તિ ચૂર્ણિ ભાષ્ય પિસ્તાલીશ આગમ ધ્યાઇએ. ૩

દોય દિશિ બાલક દોય જેહને, સદા ભવિયણ સુખકરૂં,
દુઃખ હરિ અંબા લુંબ સુંદર, દુરિત દોહગ અપહરૂં;
ગિરનાર મંડણ નેમિ જિનવર ચરણ પંકજ સેવિયે,
શ્રી સંઘ સુપ્રસન્ન મંગલ, કરો તે અંબા દેવીએ. ૪

——:(૦):——

૧૨ શ્રી નવતત્વની થોય.

જીવા જીવા પુણ્યને પાવા, આશ્રવ સંવર તત્તાજી,
સાતમે નિર્જરા આઠમે બંધ, નવમે મોક્ષપદ સત્તાજી;
એ નવે તત્તા સમકિત સત્તા, ભાંખે શ્રી ભગવંતાજી,
ભુજનયણ મંડણ રિસહેસર, વંદો તે અરિહંતાજી. ૧

ધમ્મા ધમ્માગાસા પુગ્ગલ, સમયા પંચ અજીવાજી.
નાણ વિન્નાણ શુભાશુભ યોગે, ચેતન લક્ષણ જીવાજી;
ઇત્યાદિક ષટ દ્રવ્ય પ્રરૂપક, લોકાલોક દિણંદાજી,
પ્રહ ઉઠી નિત્ય નમિયે વિધિશું, સિત્તરિસો જિનચંદાજી. ૨

સૂક્ષ્મ બાદર દોએ એકેંદ્રી બિ તિ ચઉરિંદિ દુવિહાજી,
તિવિહા પચિંદિ પજ્જત્તા, અપજ્જત્તા તે વિવિહાજી;
સંસારી અસંસારી સિદ્ધા, નિશ્ચય ને વ્યવહારાજી,
પન્નવણાદિક આગમ સુણતા, લહિયે શુદ્ધ વિચારાજી. ૩

ભુવનપતિ વ્યંતર જ્યોતિષવર. વૈમાનિક સુરવૃંદાજી,

ભુજનગર મહિમંડલ સધલે, સંઘ સકલ સુખ કરજોજી;
પંડિત માનવિજય ઇમ જંપે, સમકિત ગુણ ચિત્ત ધરજોજી. ૪

—:(૦):—

૧૩ શ્રી અધ્યાત્મ થોય.

ઉઠી સવેરા સામાયિક લીધું, પણ બારણું નવિ દીધુંજી,
કાળો કુતરો ઘરમાં પેઠો, ઘી સઘળું તેણે પીધુંજી;
ઉઠો વહુઅર આળસ મૂકી, એ ઘર આપ સંભાળોજી,
નિજ પતિને કહો વીરજિન પૂજી, સમકિતને અજુઆળોજી. ૧

બલે બિલાડે જડ્યો જડપથી, ઉંદર સર્વે ફોલીજી,
સંચલ ઢેર્યો પાર્યો ન રહે, ત્રાક ભાગી માળ ત્રોડીજી;
તેલ વિના રેંટિયો નવિ ચાલે, મૌન ભલું કેને કહીયેજી,
ઋષભાદિક ચોવીશ તીર્થંકર, જપીયે તો સુખ લહીયેજી. ૨

ઘર વાશીદું કરોને વહુઅર, ટાળો ઓજીઆળુંજી,
ચોરો એક કરે છે હેરું, ઓરડે ઘોને તાળુંજી;
લખકે પ્રાહુણા ચાર આવ્યા છે, તે ઉભા નવિ રાખોજી,
શિવપદ સુખ અનંતાં લહિયે, જો જિનવાણી ચાખોજી. ૩

ઘરનો ખુણો કોળુ ખણે છે, વહુ તુમે મનમાં લાવોજી,
પહોળે પલંગે પ્રીતમ પોઢ્યા, પ્રેમ ધરીને જગાવોજી;
ભાવપ્રભસૂરિ કહે નહીં એ કથલો, અધ્યાતમ ઉપયોગીજી,
સિદ્ધાયિકા દેવી સાંનિધ્ય કરેવિ, સાધે તે શિવપદ ભોગીજી. ૪

---

૧૪ શ્રી સિદ્ધાચલજીની થોય.

જસાં એગણ્યોતેર કોડ કોડી, તેમ પંચાશી લખ વળી જોડી,
ચુંમાલીશ સહસ્સ કોડી; સમવસર્યા જિહાં એની વાર,
પૂર્વ નવાણું એમ પ્રકાર, નાભિ નરિંદ મલ્હાર. ૧

(સંયમ કૂટ) અષ્ટાપદ સાર, જિન ચોવીશ તણા મનુહાર,
પરશંના વિસ્તાર; વળી જિન બિંબ તણો નહિં પાર,
દેરી થકી બહુ આકાર, વંદું વિમલગિરિ સાર. ૨

શિવાદેવી નંદન, ત્રિજગ વંદન, ભવિક કમ
ગિરનાર ગિરિવર શિખર વંદું, શ્રી નેમિનાથ
અષ્ટાપદે શ્રી આદિજિનવર, વીર પાવા
વાસુપૂજ્ય ચંપા નયર સિદ્ધા, નેમ રેવ
સમેતશિખરે વીશ જિનવર, મુક્તિ પોહો
ચોવીશ જિનવર, નિત્ય વંદું, સયલ સં
અગ્યાર અંગ ઉપાંગ બાર, દશ પયન
છેદ ગ્રંથ પસત્થ સત્થા, ચાર મૂલ
અનુયોગ દ્વાર ઉદ્ધાર નંદીસૂત્ર જિન
વૃત્તિ ચૂર્ણિ ભાષ્ય પિસ્તાલીશ આગ
દોય દિશિ બાલક દોય જેહને, સદા ભ
દુઃખ હરિ અંબા લુંબ સુંદર, દુરિત
ગિરનાર મંડણ નેમિ જિનવર ચરણ
શ્રી સંઘ સુપ્રસન્ન મંગલ, કરો તે

—:(૦):—

૧૨ શ્રી નવતત્વની

જીવા જીવા પુણ્યને પાવા, આશ્રવ
સાતમે નિર્જરા આઠમે બંધ, નવ
એ નવે તત્તા સમકિત સત્તા, ભાંખે
ભુજનયણ મંડણ રિસહેસર, વંદો
ધમ્મા ધમ્માગાસા પુગ્ગલ, સમયા
નાણ વિન્નાણ શુભાશુભ યોગે, ચેત
ઇત્યાદિક ષટ્ દ્રવ્ય પ્રરૂપક,
ગ્રહ ઉઠી નિત્ય નમિયે વિધિશું, રિ
સૂક્ષ્મ બાદર દોએ એકેંદ્રી, બિ
તિવિહા પંચિંદિ પજ્જત્તા, અપ
સંસારી અસસારી સિદ્ધા, નિર
પન્નવણાદિક આગમ સુણતાં, લહિ
ભુવનપતિ વ્યંતર જ્યોતિષવર,

૮ સ્તવનો.

૧ શ્રી ચોવિશ જિન સ્તવન.

ભવિ તુમે વંદોરે, ચોવીસે જિનચંદા,
ગુણ ગણ કંદોરે, નમતાં જાય ભવફંદા;
ઋષભ અજિત સંભવ અભિનંદન, સુમતિનાથ સુખકંદા. ૧

પદ્મપ્રભુ સુપાર્શ્વ ચંદ્રપ્રભુ, સુવિધિ શીતલ સ્વામી,
શ્રેયાંસ વાસુપૂજ્ય વિમલ અનંત પ્રભુ, ધર્મનાથ સુખધામી. ભવિ૦ ૨

પંચમા છઠ્ઠા સાતમા ચક્રી, શાન્તિ કુંથુ અર દેવા;
એકજ ભવ માંહે દોય પદવી, એ પુણ્ય પ્રકૃતિના મેવા. ભવિ૦ ૩

મલ્લિ મુનિસુવ્રત નમિ નેમિ, પુરૂષા દાની પાસ;
વર્દ્ધમાન જિનવરને નામે, વર્દ્ધમાન સુખવાસ ભવિ૦ ૪

પુંડરિક પમુહા ગણધારી, ચાદ સયા બાવન.
લાખ અઠ્ઠાવીશ સહસ અડતાલીસ, મુનિવર પાવન મન. ભવિ૦ ૫

એક લાખ હજાર ઈકોતેર, અડસો કેવલનાણી.
એક લાખ ને તેત્રીશ સહસા, ચઉ સય અવધિ વન્નાણી ભવિ૦ ૬

મનપર્યવનાણી એક લાખ ને, અધિકા સહસ પ[illegible]યાલા.
પચસેં એકાણું જિન નમીએ. [illegible] ભવિ૦ ૭

તેત્રીશ સહસ નવસેં [illegible]
દો લાખ સહસ [illegible] ભવિ૦ ૮

એક લાખ છત્રીશ [illegible]
જિન મત [illegible] ભવિ૦ ૯

ઓગણીશ લાખ ને [illegible]
સવિ જિનના [illegible] ભવિ૦ ૧૦

લાખ ચુમ્માલીશ સહસ [illegible]
સાધ્વીનો પરિવાર [illegible] ભવિ૦ ૧૧

લાખ પંચાવન સહસ અડતાલીશ [illegible]
એક ક્રોડ પણ લાખ અડત્રીશ સહસ [illegible] ભવિ૦ ૧૨

ભાવિકો જિનના પડિકર. પ્રડ ઉઠી પ્રણમીજે;
જિમાવિજય પંડિત સુપસાયે, જિન પદ રંગ નમીજે. ભવિ૦ ૧૩

૨. શ્રી સિદ્ધાચલજીનું સ્તવન,

' આવો આમ પધારો પૂજ્ય. " એ દેશી.

આવો આવોને શાસ સુધા સુરસ મોરી;
આશા આશાની બાજ સુધા સુજન. મોરી. (ટેક)
શ્રી સિદ્ધાચલ નિરખી પધાર્યુ, પુણ્ય પુણ્ય પનોતી. આવો૦ ૧
પ્રથમ જિનેશ્વરને જઈ પૂજું, પહેરી નિર્મલ ધોતી;
હરખી હરખી જિન મુખ નિરખી, મુખને મરકે મોતી. આવો૦ ૨
પૂર્વ નવિન જે બહુ પાતીક, દુ:ખ દોહગ એવી;
પ્રભુ ગુણ ગાવું મોતનકી માલા, ભાવના ગુણગણ પરોવી. આવો૦ ૩
અનુભવ લીલા અતી પ્રગટી, પડિલ કરીય ન જોતી,
ધ્યાની ધ્યાન ક્રિયાનો અનુભવ, પ્રગટી નિરંજન જ્યોતિ. આવો૦ ૪
પૂજા વિવિધ પ્રકારે વિરચિત, ભવિજન ભાવે યાતિ,
નાટક ગીત કરતા મોહની, વલિત બાગા ફુલની. આવો૦ ૫
સિદ્ધાચલ નિરખી ભવ ભવની, [illegible]
બહુ સિદ્ધ લીધા અહીં [illegible] આવો૦ ૬
શિવસુંદરી વરવા વરમાળા, [illegible]
જ્ઞાનવિમલ ગણિ [illegible] આવો૦ ૭

૩. શ્રી શાન્તિ જિનેશ્વર સ્તવન.

' આવો આવોને નાથ, સુધા સુરસ મોરી. " એ દેશી.

સેવો સેવોને નાથ, શાન્તિ જિનેશ્વર સ્વામી,
[illegible] જિનવર [illegible] સ્વામી. સેવો૦ ૧
[illegible] સેવો૦ ૨

 નિર્વાણ સમય પ્રભુ જાણી, બહુ સાધુ પરિવારે;
તશિખરે પધાર્યા પ્રભુજી, આપ તરે પર તારે. સેવો૦ ૩
ં શિવ ચઢવાની નિસરણી, સમેતશિખર ગિરીંદા;
રોહે અલવેસર જિનવર, અચિરા રાણીનંદા. સેવો૦ ૪
સન પૂરી પરમેશ્વર, બેઠા ધ્યાન સમાધિ;
વર સમવસરણ તિહાં વિરચે, હેજશું હીયડું વાધે. સેવો૦ ૫
ાં બેસી ઉપદેશ દીયે પ્રભુ, નિસુણે અસુર સુરીંદા;
ર અનિત્ય સકલ ભવ માંહે, દીસે એ સવિ ફંદા. સેવો૦ ૬
મ કરશો મમતા મન માંહે, સહુ સંબંધે મલીયું;
ો ભવ માંહે રોકીને, કર્મ કટક એ બલીયું. સેવો૦ ૭
 કોણ ઘરનો ચેતન તાહરી, સમતા સુંદરી નારી;
 લાગ્યો મમતા ગણિકાશું, હોય રહ્યો ભિખારી. સેવો૦ ૮
ન સંગ તજે મમતાનો, કરો સમતાશું યારી;
તે જાતિ મીલે હોય લુગતું, અસરિસ સંગ નિવારી. સેવો૦ ૯
મ કરો કોઈ એહવું ધારી, બંધનો હેતુ નિવારી;
મ ભવસ્થિતિ છાંડી અતિ ભારી, વરીયે મુક્તિ સુનારી. સેવો૦ ૧૦

૪ શ્રી પરમાત્મ સ્તવન.

"દેવ તુજ સિદ્ધાન્ત મીઠો." એ દેશી.

કલ સમતા સુર લતાનો, તુંહી અનોપમ કંદરે;
ંહી કૃપારસ કનકકુંભો, તુંહી જિણંદ મુણીંદરે. ૧
ભુ તુંહી, તુંહી, તુંહી, તુંહી, તુંહી ધરતાં ધ્યાનરે;
જ સ્વરૂપી જે થયા, તેણે લહ્યું તાહરૂં તાનરે. પ્રભુ૦ ૨
ંહી અલગો ભવ થકી પણ, ભવિક તાહરે નામરે;
ાર ભવનો તેહ પામે, એહ અચરીજ ઠામરે. પ્રભુ૦ ૩
જન્મ પાવન આજ માહરો, નિરખીઓ તુજ નૂરરે;
ભવો ભવ અનુમોદનાજી, હુઓ આપ હજુરરે. પ્રભુ૦ ૪
એહ માહરે અખય આતમ, અસંખ્યાત પ્રદેશરે;
તાહરા ગુણ છે અનંતા, કિમ કરૂં તાસ નિવેશરે. પ્રભુ૦ ૫

એક એક પ્રદેશ તાહરે, ગુણ અનંતનો વાસરે;
એમ કરી તુજ સહજ મીલન, હુએ જ્ઞાન પ્રકાશરે. પ્રભુ૦ ૬
ધ્યાન ધ્યાતા ધ્યેય એકે, એકી ભાવ હોયે એમરે;
એમ કરતાં સેવ્ય સેવક, ભાવ હોએ ક્ષેમરે. પ્રભુ૦ ૭
શુદ્ધ સેવા તાહરી જે, હોય અચલ સ્વભાવરે;
જ્ઞાનવિમલ સુરીંદ પ્રભુતા, હોય સુજસ જમાવરે. પ્રભુ૦ ૮

૫ શ્રી પંચાસરા પાર્શ્વનાથનું સ્તવન.

"પ્રથમ જિનેશ્વર પ્રણમીએ." એ દેશી.

પરમાતમ પરમેશ્વર, જગદીશ્વર જિનરાજ,
જગબંધવ જગભાણ બલીહારી તુમ તણી,
ભવ જલધિમાં રે જહાજ. પરમા૦ ૧
તારક, વારક મોહનો, ધારક નિજ ગુણ ઋદ્ધિ;
અતિશયવન્ત ભદંત રૂપાળી શિવવધુ,
પરણી લહી નિજ સિદ્ધિ. પરમા૦ ૨
જ્ઞાન દર્શન અનંત છે, વલી તુજ ચરણ અનંત,
એમ દાનાદિ અનંત ક્ષાયિક ભાવે થયા,
ગુણ તે અનંતા અનંત. પરમા૦ ૩
બત્રીશ વર્ણ સમાય છે, એકજ શ્લોક મઝાર,
એક વર્ણ પ્રભુ તુજ ન માયે જગતમાં,
કેમ કરી ગુણીએ ઉદાર. પરમા૦ ૪
તુજ ગુણ કેણ ગણી શકે, જો પણ કેવલ હોય,
આવિર્ભાવે તુજ સકલ ગુણ માહરે,
પ્રચ્છન્ન ભાવથી જોય. પરમા૦ ૫
શ્રી પંચાસર પાસજી, અરજ કરૂં એક તુજ
આવિર્ભાવથી થાઓ કૃપાનિધિ,
કરુણા કીજીયે મુજ. પરમા૦ ૬
શ્રી જિન ઉત્તમ તાહરી, આણા અધિક મહારાજ;
તત્વવિજય કહે એહ છે શિવ નીસરણી,
અક્ષય અવિચલ રાજ. પરમા૦ ૭

૬ શ્રી સમ્મેતશિખરજીનું સ્તવન.

આજ સફલ દિન ઉગ્યો હો, શ્રી સમ્મેતશિખર ગિરિ ભેટીયો રે;
ઈ જાગ્યા પુન્ય અંકૂર, ભૂલ અનાદિની ભાંગી હો;
ખ લાગી સમકિત વાસના રે, કાંઇ પ્રગટ્યો આનંદ પૂર. આજ૦ ૧
વિષમ પહાડની ઝાડી હો; નદી આડી ઓલંઘી ઘણી રે;
કાંઇ ઓલંઘ્યા બહુ દેશ, શ્રી ગિરિરાજને નિરખી હો;
મન હરખી દુઃખડા વિસર્યાં રે, કાંઇ પ્રગટ્યો ભાવ વિશેષ. આજ૦ ૨
વીશ ટુંકે ભગતે હો, વલી વીશે જિનપતિ રે;
માં લેશ્યા ધરી બહુ ભાવ, શામલા પાસજી હો;
ત્વ મુક્યા મોહાદિક રિપુ રે, એ તીરથ ભવ જલ નાવ, આજ૦ ૩
તીરથસેવા મેવા હો, મુજ હેવા લેવાને ઘણું રે;
તે પ્રભુ પામ્યો આજ, ત્રણ ભુવન ઠકુરાઇ હો.
મુજ આઇ સઘલી હાથમાં રે, કાંઇ સિધ્યાં સઘળાં કાજ આજ૦ ૪
આશ પાસ મુજ પૂરે હો, દુઃખ ચુરે શામલીયો સદા રે;
ત્રેવીશમો જિનરાજ, એ પ્રભુના પદ પદ્મ.
સુખ પદ્મે મુજ મન મોહીયું રે. કવિ રૂપવિજય કહે. આજ૦ ૫

---

૭ શ્રી મહોવરા પાર્શ્વનાથ જિન સ્તવન.

(કડખાની દેશી [illegible])

તાર મુજ [illegible] ત્રિભુવન [illegible]
પાર ઉતાર [illegible]
પ્રાણ તું ત્રાણ તું [illegible]
આતમારામ [illegible] ૧
[illegible]
કામધર કામ [illegible]
સકલ [illegible] ૨
પાસ મહોવરે [illegible]
પુન્ય [illegible]

૧૨ શ્રી સંભવ જિન સ્તવન.

"એડલે ભાર ઘણો છે રાજ, થાંસુ પ્રેમ બન્યો છે રાજ" એ દેશી

સમકિત દાતા સમકિત આપો, મન માગે થઇ મીઠું;
છતી વસ્તુ દેતાં શું શોચો, મીઠું તે સહુએ દીઠું; ૧
પ્યારા પ્રાણ થકી છો રાજ, સંભવ જિનવર મુજને.
એમ મત જાણો જે આપે લહીએ, તો લાધ્યું શું લેવું;
પણ પરમારથ પ્રીછી આપે, તેહજ કહીએ દેવું. પ્યારા૦ ૨
એહ અર્થી હું અર્થ સમર્પક, એમ મત કરજો હાંસું;
પ્રગટ ન હતું તુમને પણ પહેલાં, એ હાંસાનું ખાંસું. પ્યારા૦ ૩
પરમ પુરૂષ તમે પ્રથમ ભજીને, પામ્યા એ પ્રભુતાઇ;
તેણે રૂપે તુમને ઇમ ભજીએ, તેણે તુમ હાથે વડાઇ. પ્યારા૦ ૪
તુમે સ્વામી હું સેવા કામી, મુજરે સ્વામી નિવાજે,
નહિ તો હઠ માંડી માંગતાં, સેવક કીણ વિધ લાજે. પ્યારા૦ ૫
જ્યોતે જ્યોત મીલે મત પ્રીછો, કોણ લેશે કોણ વરશે;
સાચી ભક્તિ ને હંસ તણી પરે, ખીર નીર નય કરશે. પ્યારા૦ ૬
ઓલગ દીધી લેખે આવી, ચરણે ભેટ પ્રભુ દીધી;
રૂપ વિબુધનો મોહન પભણે, રસના પાવન કીધી. પ્યારા૦ ૭

—૧૦૪—

૧૩ શ્રી આદિનાથનું સ્તવન.

સમકિત દ્વાર ગભારે પેસતાજી, પાપ પડલ ગયા દૂર રે;
માતા મરૂદેવીના લાડલોજી, દીઠો મીઠો આનંદ પૂર રે. સમકિત૦ ૧
આયુ વર્જિત સાતે કર્મનીજી, સાગર કોડાકોડી હીન કીધ રે;
સ્થિતિ પ્રથમ કરણે કરીજી, વીર્ય અપૂર્વ મોઘર લીધ રે. સમકિત.
ભૂંગળ ભાંગી આઘ કષાયનીજી, મિથ્યા મોહની સાંકળ સાથ રે,
બાર ઉઘાડ્યા શમ સંવેગનાજી. દીઠા શ્રી અનુભવ ભુવનનાથ રે.
સમકિત૦

તોરણ બાંધ્યું જીવદયા તણુંજી, સાથિયો પૂર્યો શ્રદ્ધા રૂપ રે.
ધૂપ ઘટા પ્રભુ ગુણ અનુમોદનાજી. દીપ મંગળ આઠ અનુપ રે
સમકિત

સંવર પાણી અંગ પખાલણેજી, કેસર ચંદન ઉત્તમ ધ્યાન રે;
આતમ રૂચી મૃગમદ મહમહેજી, પંચાચાર કુસુમ પ્રધાન રે.
સમકિત૦ ૫

ભાવ પૂજારે પાવન આત્માજી, પૂજો પરમેશ્વર પુણ્ય પવિત્ર રે.
કારણ જોગે કારજ નિપજેજી, ખિમાવિજય જિન આગમ રીત રે.
સમકિત૦ ૬

---

૧૪ શ્રી નેમિનાથ સ્તવન.

(અજીત જિણંદ શું પ્રીતડી, એ દેશી.)

પરમાતમ પૂરણ કલા, પૂરણ ગુણ હો પૂરણ જન આશ;
પૂરણ દ્રષ્ટિ નિહાલીયે, ચિત્ત ધરિયે હો અમચી અરદાસ. પ૦ ૧
સર્વ દેશ ઘાતી સહુ, અઘાતી હો કરી ઘાત દયાળ;
વાસ કીયો શિવ મંદિરે, મોહે વિસરી હો ભમતો જગજાળ. પ૦ ૨
જગતારક પદવી લહી, તાર્યા સહી હો અપરાધી અપાર;
તાત કહો મોહે તારતાં, કિમ કીની હો ઇણ અવસર વાર. પ૦ ૩
મોહ મહા મદ છાકથી, હું છકીયો હો નહિં શુદ્ધ લગાર;
ઉચિત સહી ઇણે અવસર, સેવકની હો કરવી સંભાળ. પ૦ ૪
મોહ ગયા જો તારશો, તિણવેળા હો કહા તુમ ઉપગાર;
સુખ વેળા સજ્જન ઘણાં, દુઃખ વેળા હો વિરલા સંસાર. પ૦ ૫
પણ તુમ દરિસન જોગથી, થયો હ્રદયે હો અનુભવ પરકાશ;
અનુભવ અભ્યાસી કરે, દુઃખદાયી હો સહુ કર્મ વિનાશ. પ૦ ૬
કર્મ કલંક નિવારીને, નિજ રૂપે હો રમે રમતા રામ.
લહત અપૂરવ ભાવથી, ઇણ રીતે હો તુમ પદ વિશ્રામ પ૦ ૭
ત્રિકરણ જોગ વિનવું, સુખદાયી હો શિવાદેવી નંદ;
ચિદાનંદ મનમેં સદા, તુમે આવો હો પ્રભુ નાણદિણંદ. પ૦ ૮

---

૧૫ સિદ્ધાચલજીનું સ્તવન.

માંભલજો તુમે અદ્ભુત વાતો એ દેશી

બાપડડાં રે પાતિકડાં તુમે, શું કરશો હવે રહીને;
શ્રી સિદ્ધાચલ નયણે નિરખ્યો, દૂર જાઓ તમે વહીને રે. બાપડડાં. ૧
કાલ અનાદિ તણી તુમ સાથે, પ્રીત કરી નિર વહીને;
આજ થકી પ્રભુ ચરણે રહેવું, એમ શિખવીયું મનને રે. બાપડડાં. ૨
દુઃસમ સમયે ઇણે ભરતે, મુક્તિ નહી સંઘયણને;
પણ તુમ ભક્તિ મુક્તિને ખેંચે, ચમક ઉપલ જેમ લોહને રે. બાપડડાં. ૩
શુદ્ધ સુવાસન ચૂરણ આપ્યું, મિથ્યા પંક શોધનને;
તેહથી આતમ થયો મુજ નિર્મલ, આણંદ તુજ ભજનનેરે. બાપડડાં૦ ૪
અખય નિધાન તુજ સમકિત પામી, કુણ વછે ચલ ધનને;
શાંત સુધારસ નયણ કચોલે, સીંચો સેવક તનને રે. બાપડડાં૦ ૫
બાહ્ય અભ્યંતર શત્રુ કેરો, ભય નહી મુજ મનને;
સેવક સુખીઓ સુજસ વિલાસી, એ મહિમા સવિ તુજનેરે. બાપડડાં૦ ૬
નામ મંત્ર તુમારો સાધ્યો, એ થયો જગ મોહનને;
તુજ મુખ મુદ્રા નિરખી હરખુ, ચાતક જેમ જલધારને રે બાપડડાં૦ ૭
તુજ વિણ અવર દેવ ન ધ્યાવું, ફરી ફરી આ મનને;
જ્ઞાનવિમલ કહે ભવજલ [illegible]રો, સેવક બાહી ગ્રહીને રે બાપડડાં૦ ૮

૧૬ શ્રી અજિતનાથજી સ્તવન.

[illegible]

પ્રીતલડી બંધાણી રે અજિત જિણંદ શું.
કાંઇ પ્રભુ પાખે ક્ષણ એક મન ન સુહાયજો.
ધ્યાનની તાલી રે લાગી નેહ શું.
જલદ ઘટા જિમ શિવસુત વાહન દાયજો. પ્રીતલડી૦
નેહઘેલું મન મારૂં રે પ્રભુ અલજે [illegible].
તન મન ધન એ કારણથી પ્રભુ મુજ [illegible].

મારે તો આધાર રે સાહિબ રાવલો,
અંતરગતનું પ્રભુ આગલ કહ્યું ગુંજજો. પ્રીતકડી૦ ૨

સાહેબ તે સાચો રે જગમાં જાણીએ,
સેવકના જે સહેજે સુધારે કાજ જો;
એહવેને આચરશે કેમ કરીને રહું,
બિરૂદ તુમારો તારણ તરણ જહાજ જો. પ્રીતકડી૦ ૩

તારકતા તુજ માંહે રે શ્રવણે સાંભલી,
તે ભણી હું આવ્યો છું દીન દયાલ જો;
તુજ કરૂણાની લહેરે રે મુજ કારજ સરે,
શું ઘણું કહીએ જાણ આગલ કૃપાલ જો. પ્રીતકડી૦ ૪

કરૂણા દ્રષ્ટિ કીધી રે સેવક ઉપરે,
ભવ ભવ ભાવઠ ભાંગી ભક્તિ પ્રસંગ જો;
મન વંછિત ફલીયાં રે જિન આલંબને,
કર જોડીને મોહન કહે મન રંગ જો. પ્રીતકડી૦ ૫

૧૭ શ્રી સિમંધર જિન વિનતિ સ્તવન.

પ્રભુ નાથ તું તિય લોકનો, પ્રત્યક્ષ ત્રિભુવન ભાણ;
સર્વજ્ઞ સર્વદર્શી તુમે, તુમે શુદ્ધ સુખની ખાણ.
જિનજી વિનતી છે એહ. ૧

પ્રભુ જીવ જીવન ભવ્યના, પ્રભુ મુજ જીવન પ્રાણ;
તાહરે દર્શને સુખ લહું, તુંહિ જગત સ્થિતિ જાણ જિનજી૦ ૨

તુજ વિના હું બહુ ભવ ભમ્યો, ધર્યા વેશ અનેક;
નિજ ભાવને પરભાવનો, જાણ્યો નહિ સુવિવેક. જિનજી૦ ૩

ધન્ય તેહ જે નિત્ય પ્રહસમે, દેખે જિન મુખચંદ;
તુજ વાણી અમૃત રસ લહી, પામે તે પરમાનંદ. જિનજી૦ ૪

એક વચન શ્રી જિનરાજનો, નયગમ ભંગ પ્રમાણ,
જે સુણે રૂચિથી તે લહે, નિજ તત્વ સિદ્ધિ અમાન. જિનજી૦ ૫

જે ક્ષેત્ર વિચરે નાથજી, તે ક્ષેત્ર અતિ સુપસથ્ય;
તુજ વિરહ જે ક્ષણ જાય છે, તે માનીયેં અકયથ્થ. જિનજી૦ ૬

[illegible] ૭

[illegible] ૮

[illegible] ૯

[illegible] ૧૦

[illegible] ૧૧

[illegible] ૧૨

[illegible] ૧૩

[illegible] ૧૪

[illegible]

પ્રભુ સિદ્ધ બુદ્ધ મહોદયી, ધ્યાને થઈ લયલીન:
નિજ દેવચંદ્ર પદ આદરે, નિત્યાત્મ રસ સુખ પીન. જિન૦ ૨૧

૧૮ શ્રી આંબિલની ઓળીનું સ્તવન.

અવસર પામીને રે, કીજે નવ આંબિલની ઓલી;
ઓલી કરતાં આપદ જાયે, ઋદ્ધિ સિદ્ધિ લહીએ બહુલી. અવસર૦ ૧
આશો ને ચૈત્રે આદરશું, સાતમથી સંભાલી રે;
આલસ મ્હેલી આંબિલ કરશે, તસ ઘર નિત્ય દીવાલી. અવસર૦ ૨
પૂનમને દિને પૂરી થાતે, પ્રેમશું પખાલી રે;
સિદ્ધચક્રને શુદ્ધ આરાધી, જાપ જપે જપમાલી. અવસર૦ ૩
દેહરે જઈને દેવ જુહારો, આદીશ્વર અરિહંત રે;
ચોવિશે ચાહીને પૂજો, ભાવશું ભગવંત. અવસર૦ ૪
બે ટંકે પડિક્કમણું બોલ્યું, દેવ વંદન ત્રણ કાલ રે;
શ્રી શ્રીપાલ તણી પરે સમજી, ચિત્તમાં રાખો ચાલ. અવસર૦ ૫
સમકિત પામી અંતરજામી, આરાધો એકાંતરે;
સ્યાદ્વાદ પંથે સંચરતા, આવે ભવનો અનંત. અવસર૦ ૬
સત્તર ચોરાણુંયે શુદિ ચૈત્રીયે, બારસે બનાવી રે;
સિદ્ધચક્ર ગાતાં સુખ સંપત્તિ, ચાલીને ઘેર આવી. અવસર૦ ૭
ઉદયરત્ન વાચક એમ જંપે, જે નર નારી ચાલી રે;
ભવની ભાવઠ તે ભાંગીને, મુક્તિ પુરીમાં મ્હાલે. અવસર૦ ૮

---

૧૯ પડાવશ્યક (તિક્રમણ) સ્તવન.

દુહા.

ચોવિશે જિનવર નમું, ચતુર ચેતન કાજ
આવશ્યક જેણે ઉપદિશ્યા, તે ગુણશું જિનરાજ. ૧
આવશ્યક આરાધીને, દિવસ પ્રત્યે દોય વાર,
દુરિત દોષ દૂરે ટલે, એ આતમ ઉપકાર. ૨

સામાયિક ચઉવિસથ્થો, વંદન પડિક્કમણેણ;
કાઉસ્સગ્ગ પચ્ચખ્ખાણ કર, આતમ નિર્મળ એણ. ૩

ઝેર જાય જિમ જાંગુલી, મંત્ર તણે મહિમાય;
તેમ આવશ્યક આદર્યે, પાતિક દૂર પલાય. ૪

ભાર તજી જેમ ભારવહિ, હેઠે હલુઓ થાય,
અતિચાર આલોવતાં, જન્મ દોષ તેમ જાય. ૫

ઢાળ પેહેલી—કપુર હોએ અતિ ઉજ્વલો એ દેશી.

પહેલું સામાયિક કરો રે, આણી સમતા ભાવ;
રાગ રોષ દૂરે કરી રે, આતમ એહ સ્વભાવ રે;
પ્રાણી સમતા છે ગુણ ગેહ, એતો અભિનવ અમૃત મેહરે. પ્રા૦ ૧

આપો આપ વિચારીએ રે, રમીએ આપ સ્વરૂપ;
મમતા જે પર ભાવની રે, નિરમો તે વિષ કૂપ રે. પ્રાણી૦ ૨

ભવ ભવ મેલી મૂકીઓ રે, ધન કુટુંબ સંજોગ;
વાર અનંતી અનુભવ્યા રે, સવિ સંજોગ વિજોગ રે. પ્રાણી૦ ૩

શત્રુ મિત્ર જગ કો નહિ રે સુખ દુઃખ માયા જાળ.
જો જાગે ચિત્ત ચેતના રે તો સવિ દુઃખ વિસરાલ રે. પ્રાણી૦ ૪

સાવદ્ય યોગ સવિ પરિહરી રે, એ સામાયિક રૂપ.
હુવા એ પરિણામથી, [illegible] સિદ્ધ અનંત સરૂપ [illegible] પ્રાણી૦ ૫

ઢાલ બીજી—નાહિલીનીની દેશી.

આદીશ્વર આરાધીએ, [illegible] રે, [illegible] તો
અભિનંદન [illegible] [illegible] તો ૧
સુમતિ પદ્મપ્રભુ પૂજીએ, [illegible] તો
ચંદ્રપ્રભ જિન ધારીએ, [illegible] રે
શીતલ શ્રેયાંસ જિનમણિ [illegible] તો
વાસુપૂજ્ય સુર પૂજિયા [illegible] વિમલ વિમલ [illegible] તો

કરૂં અનંત ઉપાસના, સા૦ ધર્મ ધર્મ ધુર ધીર તો;
શાંતિ કુંથુ અર મલ્લિ નમું, સા૦ મુનિસુવ્રત વડ વીર તો. ૪
ચરણ નમું નમિનાથના, સા૦ નેમિશ્વર કરૂં ધ્યાન તો;
પાર્શ્વનાથ પ્રભુ પૂજીએ, સા૦ વંદું શ્રી વર્દ્ધમાન તો. ૫
એ ચોવિશે જિનવરા, સા૦ ત્રિભુવન કરણ ઉદ્યોત તો;
મુક્તિપંથ જેણે દાખવ્યો, સા૦ નિર્મલ કેવલ જ્યોત તો. ૬
સમકિત શુદ્ધ એહથી હોજો, સા૦ લીજે ભવનો પાર તો;
બીજું આવશ્યક કરિયું, સા૦ ચઉવિસત્થો સાર તો. ૭

ઢાલ ત્રીજી. "ગિરિમાં ગોરો ગીરૂઓ." એ દેશી.

બે કર જોડી, બે કર જોડી, ગુરૂ ચરણે દીઓ વાંદણાં રે;
આવશ્યક પચવીશ ધારો રે, ધારો રે, દોષ બત્રીશ નિવારીએ રે. ૧
ચાર વાર, ચાર વાર, ગુરૂ ચરણે મસ્તક નામીએ રે;
બાર ક્રિયાવર્ત ખામો રે, ખામો રે, વલી તેત્રીશ આશાતના રે. ૨
ગીતાર્થ, ગીતાર્થ, ગુણ ગીરૂઆ ગુરૂને વંદતાં રે;
નીચ ગોત્ર ક્ષય જાય, થાયેરે, થાયેરે, ઉચ્ચ ગોત્રની અર્જના રે. ૩
આણ ઉલ્લંઘ, આણ ઉલ્લંઘે, કોઇ ન જગમાં તેહની રે;
પરભવ લહે સૌભાગ્ય, ભાગ્ય ગે, ભાગ્ય રે, દીપે જગમાં તેહનું રે. ૪
કૃષ્ણ રાયે, કૃષ્ણ રાયે, મુનિવરને દીધાં વાંદણાં રે;
ક્ષાયક સમકિત સાર, પામ્યા રે, પામ્યા રે, તીર્થંકર પદ પામરે. ૫
શીતલા ચારજ શીતલા ચારજ, જેમ ભાલે સહુ જગે રે;
દ્રવ્ય વાંદણાં દીધ ભાવે રે ભાવે રે, દેતા વલી કેવલ લહ્યું રે. ૬
એ આવશ્યક એ આવશ્યક, ત્રીજું એણી પરે;
ગુરૂ વંદન અધિકાર કરજો રે કરજો રે, વિનય ભક્તિ ગુણવંતની રે. ૭

——(૦)——

ઢાલ ચોથી. "જયો જિન વીરજી એ." એ દેશી.

જ્ઞાનાદિક જિનવર કહ્યા, એ જે પંચે આચાર તો;
દોષ વાર તે દિન પ્રતે એ, પડિક્કમીએ અતિચાર જયો જિન વીરજીએ.૧

આલોચીને પડિક્કમીએ, મિચ્છામિ દુક્કડં દેય તો;
મન વચ કાય શુદ્ધ કરીએ, ચારિત્ર ચોખ્ખું કરેય. જયો૦ ૨
અતિચાર શલ્ય ગોપવે એ, ન કરે દોષ પ્રકાશ તો;
મચ્છીમલ્લ તણી પરે એ, તે પામે પરિહાસ. જયો૦ ૩
શલ્ય પ્રકાશે ગુરુમુખે એ, હોવે તસ ભાવ વિશુદ્ધ તો;
તે દુઃશીઆર હારે નહિ એ, કરે કર્મશું જુદ્ધ. જયો૦ ૪
અતિચાર એમ પડિક્કમી એ, કરો ધર્મ નિઃશલ્ય તો;
જિત પતાકા તેમ વરો એ, જેમ જગ ફલહીમલ્લ. જયો૦ ૫
"વંદિતુ" વિધિશું કહ્યો એ. તેમ પડિક્કમણા સૂત્ર તો;
ચોથું આવશ્યક ઇસ્યું એ, પડિક્કમણ સૂત્ર પવિત્ર. જયો૦ ૬

ઢાલ પાંચમી. "જન્મ જરા મરણે કરીએ." એ દેશી.

...વ વિચક્ષણ જેમ હરે એ, પહેલાં સાલ વિકાર તો;
...વ શેષ પછી રૂઝવા એ, કરે ઓસડ ઉપચાર તો; ૧
...તિચાર મણ રૂઝવા એ, કાઉસ્સગ્ગ તેમ હોય તો;
... પરૂવ સંજમ હુવે એ, દૂષણ ન રહે કોય તો. ૨
...ાની ચિન્તા કરીએ, ચપલ ચિત્ત કરે દગ તો;
...ન જોગ સવિ પરિહરીએ, રમીએ આતમરામ તો. ૩
... ઉસાસાદિક કરી એ. જે સોલે આગાર તો.
...વિના સવિ પરિહરે એ, દેહ તણો વ્યાપાર તો. ૪
...શ્યક એ પાંચમું એ પંચમી ગતિ દાતાર તો.
...ગુણે આરાધીએ એ લહીએ ભવનો પાર તો ૫

ઢાલ છઠ્ઠી. "ચેતન જ્ઞાન અજુઆલીએ" એ દેશી.

...પચ્ચખ્ખાણ આરાધજો. એહ છે મુક્તિનું હેત રે.
...ી લાલચ પરિહરે, ચતુર તું ચિત્તમાં ચેત રે. સુગુણ૦ ૧
...હ્યું મણ રૂઝવ્યું. ગઇ વેદના દૂર રે.
...યાં પથ્ય ભોજન થકી, વધે દેહ તેમ નૂર રે. સુગુણ૦ ૨

તેમ પડિક્કમણ કાઉસ્સગ્ગથી, ગયો દોષ સવિ દુષ્ટ રે;
પછી પચ્ચખ્ખાણ ગુણ ધારણે, હોયે ધર્મ તણી પુષ્ટ રે. સુગુણ૦ ૩
એહથી કર્મ કાદવ ટલે, એહ છે સંવર રૂપ રે;
અવિરતિ કૂપથી ઉદ્ધરે, તપ અકલંક સરૂપ રે. સુગુણ૦ ૪
પૂર્વ જન્મે તપ આચર્યો, વિશલ્યા થઇ નાર રે;
જેહના ન્હવણના નીરથી, શમે સકલ વિકાર રે. સુગુણ૦ ૫
રાવણે શક્તિ શસ્ત્રો હણ્યો, પડયો લક્ષ્મણ સેજ રે;
હાથ અડતાં સચેતન થયો, વિશલ્યા તપ તેજ રે. સુગુણ૦ ૬
છઠ્ઠું આવશ્યક જે કહ્યું, એહવું તે પચ્ચખ્ખાણ રે;
છએ આવશ્યક જેણે કહ્યા, નમું તેહ જગભાણ રે સુગુણ૦ ૭

કલશ.

તપગચ્છ નાયક મુક્તિદાયક, શ્રી વિજય દેવ સૂરીશ્વરો;
તસ પદ દીપક મોહજીપક, શ્રી વિજય પ્રભ સૂરિ ગણધરો. ૧
શ્રી કીર્તિવિજય ઉવજ્ઝાય સેવક, વિનયવિજય વાચક કહે;
ષડાવશ્યક, જે આરાધે, તેહ શિવ સંપદ લહે. ૨

---

૨૦ શ્રી આરાધનાનું સ્તવન.

દોહા—સકલ સિદ્ધિ દાયક સદ, ચોવીશે જિનરાય;
સહગુરૂ સામિની સરસતી, પ્રેમે પ્રણમું પાય. ૧
ત્રિભુવનપતિ ત્રિશલા તણો, નંદન ગુણ ગંભીર;
શાસનનાયક જગ જયો, વર્દ્ધમાન વડવીર. ૨
એક દિન વીર જિણંદને, ચરણે કરી પરણામ;
ભવિક જીવના હિત ભણી, પૂછે ગૌતમસ્વામ. ૩
મુક્તિમાર્ગ આરાધીયે, કહો કિણ પરે અરિહંત;
સુધા સરસ તવ વચન રસ, ભાખે શ્રી ભગવંત. ૪
અતિચાર આલોઇયે, વ્રત ધરીયે ગુરૂ સાખ;
જીવ ખમાવો સયલ જે, યોનિ ચોરાશી લાખ. ૫

વિધિશું વલી પોસિરાવીએ, પાપસ્થાન અઢાર;
ચાર શરણ નિત્ય અનુસરો, નિંદો દુરિત આચાર. ૬
શુભ કરણી અનુમોદીયે, ભાવ ભલો મન આણ;
અણસણ અવસર આદરી, નવ પદ જપો સુજાણ. ૭
શુભગતિ આરાધન તણા, એ છે દશ અધિકાર;
ચિત્ત આણીને આદરો, જેમ પામો ભવપાર. ૮

ઢાલ પહેલી

જ્ઞાન દરિસણ ચારિત્ર તપ વીરજ, એ પાંચે આચાર,
એહ તણા ઇહ ભવ પરભવના, આલોઇયે અતિચાર રે.
પ્રાણી જ્ઞાન ભણો ગુણખાણી, વીર વદે એમ વાણી રે. પ્રા૦ ૧
ગુરુ ઓળવીયે નહિ ગુરુ વિનયે, કાલે ધરી બહુમાન,
સૂત્ર અર્થ તદુભય કરી સુધા, ભણીયે વહી ઉપધાન રે. પ્રા૦ ૨
જ્ઞાનોપગરણ પાટી પોથી, ઠવણી નોકરવાળી,
તેહ તણી કીધી આશાતના, જ્ઞાનભક્તિ ન સંભાળી રે. પ્રા૦ ૩
ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, જ્ઞાન વિરાધ્યું જેહ,
આ ભવ પરભવ વળિય ભવોભવ, મિચ્છામિ દુક્કડ તેહ રે. પ્રા૦ ૪
પ્રાણી સમકિત લ્યો શુદ્ધ જાણી, જિનવચને શંકા નવિ કીજે,
નવિ પરમત અભિલાખ,
સાધુ તણી નિંદા પરિહરજો, ફલ સંદેહ મ રાખ રે. પ્રા૦ સ૦ ૫
મૂઢપણું છોડો પરશંસા, ગુણવંતને આદરિયે,
[illegible] પ્રા૦ સ૦ ૬
[illegible]
[illegible] પ્રા૦ સ૦ ૭
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ાવકને ધર્મે સામાયિક, પોસહમાં મન વાલી;
જે જયણા પૂર્વક જે આઠે પ્રવચન માય ન પાલી રે. પ્રા૦ ચા૦ ૧૦
ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, ચારિત્ર ડોહ્યું જેહ.
આ ભવ૦ મિચ્છા૦ પ્રા૦ ચા૦ ૧૧
ારે ભેદે તપ નવિ કીધું, છતે યોગે જિન શક્તે;
ર્મે મન વચ કાયા વીરજ; નવિ ફોરવીઉં ભગતે રે. પ્રા૦ ચા૦ ૧૨
ાપ વીરજ આચારે એણી પરે, વિવિધ વિરાધ્યા જેહ;
આ ભવ૦ મિચ્છા૦ પ્રા૦ ચા૦ ૧૩
લિય વિશેષે ચારિત્ર કેરા અતિચાર આલોઇયે;
ીર જિણેસર વયણ સુણીને, પાપ મયલ સવિ ધોઇયે રે. પ્રા૦ ચા૦ ૧૪

——:(૦):——

ઢાલ બીજી.

ૃથિવી પાણી તેઉ, વાઉ વનસ્પતિ, એ પાંચે થાવર કહ્યાં એ;
રી કરસણ આરંભ, ખેત્ર જે ખેડીઆં, કૂવા તલાવ ખણાવીયા એ. ૧
ર આરંભ અનેક. ટાંકાં ભોંયરાં, મેડી માલ ચણાવીયા એ;
લીંપણ ગુંપણ કાજ, એણી પરે પરપરે પૃથિવીકાય વિરાધીયા એ. ૨
ાયણ નાહણ પાણી; ઝીલણ અપકાય, છોતી ધોતી કરી દૂહવ્યાં એ;
ાઠીગર કુંભાર, લોહ સોવનગરા, ભાડભુંજા લિહાલાગરા એ. ૩
ાપણ શેકણ કાજે, વસ્ત્ર નિખારણ, રંગણ રાંધણ રસવતી એ;
ેણી પરે કર્માદાન, પરે પરે કેલવી, તેઉ વાઉ વિરાધીયા એ. ૪
ાડી વન આરામ, વાવી વનસ્પતિ, પાન ફૂલ ફલ ચુંટીયાં એ;
ાંખ પાંપડી શાક, શેક્યાં સૂકવ્યાં, છેદ્યાં છુંદ્યાં આથીયાં એ. ૫
ાલસીને એરંડ, ઘાણી ઘાલીને, ઘણા તલાદિક પીલિયા એ,
ાલી કોલુ માંહિ, પીલી શેલડી, કંદ મૂલ ફલ વેચીયાં એ. ૬
ેમ એકેંદ્રિય જીવ, હણ્યા હણાવીયા. હણતાં જે અનુમોદીયા એ;
ા ભવ પરભવ જેહ, વલિય ભવોભવે, તે મુઝ મિચ્છામિ દુક્કડં એ ૭
ામી સરમીયાં કીડા, ગાડર ગંડોલા, એલ પૂરા અલસીયાં એ;
ાલા જલો ચુડેલ, વિચલિત રસતણા, વલી અથાણાં પ્રમુખનાં એ, ૮

એમ બેઇંદ્રિય જીવ; જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ૦
ઉદેહી જૂ લીખ, માંકડ મંકોડા, ચાંચડ કીડી કુંથુઆ એ. ૯
ગદ્દહીયાં ઘીમેલ, કાનખજૂરડા, ગીંગોડા ધનેરીયાં એ,
એમ તેઇંદ્રિય જીવ, જે મેં દુ૦; તે મુજ૦ ૧૦
માખી મચ્છર ડાંસ, મસા પતંગીયા, કંસારી કોલિયાવડા એ;
ઢીંકણ વીંછુ તીડ, ભમરા ભમરીયો, કોંતા બગ ખડમાંકડી એ ૧૧
એમ ચૌરિંદ્રિય જીવ, જે મેં દુ૦; તે મુજ૦
જળમાં નાખી જાળ, જળચર દુહવ્યા, વનમાં મૃગ સંતાપીયા એ. ૧૨
પીડ્યા પંખી જીવ, પાડી પાસમાં, પોપટ ઘાલ્યા પાંજરે એ;
એમ પંચેંદ્રિય જીવ, જે મેં૦; તે મુજ૦ ૧૩

ઢાલ ત્રીજી

ક્રોધ લોભ ભય હાસ્યથી જી, બોલ્યાં વચન અસત્ય;
કૂડ કરી ધન પારકાં જી, લીધાં જેહ અદત્ત રે; જિનજી. ૧
મિચ્છામિ દુક્કડ આજ, તુમ સાખે મહારાજ રે જિનજી૦
દેઈ સારૂં કાજ રે, જિનજી, મિ૦ એ ટેક.
દેવ મનુજ તિર્યંચનાં જી, મૈથુન સેવ્યાં જેહ;
વિષયારસ લંપટપણે જી, ઘણું વિડંબ્યો દેહ રે. જિ૦ મિ૦ ૨
પરિગ્રહની મમતા કરી જી, ભવ ભવ મેલી આથ.
જે જિહાંની તે તિહાં રહી જી. કોઈ ન આવી સાથ રે જિ૦ મિ૦ ૩
રયણી ભોજન જે કર્યાં જી, કીધાં ભક્ષ અભક્ષ
રસના રસની લાલચે જી પાપ કર્યાં પ્રત્યક્ષ રે જિ૦ મિ૦ ૪
વ્રત લેઈ વિસારીયાં જી વળી ભાંગ્યાં પચ્ચક્ખાણ
કપટ હેતુ કિરિયા કરી જી કીધાં આપ વખાણ રે જિ૦ મિ૦ ૫
ત્રણ ઢાળ આઠે દુહે જી આલોયા અતિચાર
શિવગતિ આરાધનતણો જી એ પહેલો અધિકાર રે જિ૦ મિ૦ ૬

સમતા વિણ જે અનુસરે, પ્રાણી પુણ્યનાં કામ;
છાર ઉપર તે લીંપણું, ઝાંખર ચિત્રામ. ધ૦ ૮

ભાવ ભલી પરે ભાવીયે, એ ધર્મનો સાર;
શિવગતિ આરાધન તણો, એ આઠમો અધિકાર. ધ૦ ૯

ઢાલ સાતમી.

હવે અવસર જાણી, કરીયે સંલેખણ સાર,
અણસણ આરાધી, પચ્ચખ્ખી ચાર આહાર;
લલુતા સવિ મૂકી, છાંડી મમતા અંગ,
એ આતમ ખેલે, સમતા જ્ઞાન તરંગ. ૧

ગતિ ચારે કીધા, આહાર અનંત નિઃશંક;
પણ તૃપ્તિ ન પામ્યો, જીવ લાલચીઓ રંક;
દુલહો એ વલી વલી, અણસણનો પરિણામ;
એહથી પામીજે, શિવપદ સુરપદ ઠામ. ૨

ધન ધન્ના શાલિભદ્ર, ખંધો મેઘ કુમાર;
અણસણ આરાધી, પામ્યા ભવનો પાર;
શિવમંદિર જાસે, કરી એક અવતાર;
આરાધન કેરો, એ નવમો અધિકાર. ૩

દશમે અધિકારે, મહામંત્ર નવકાર;
મનથી નવિ મૂકો, શિવસુખ ફલ સહકાર;
એ જપતાં જાએ, દુર્ગતિ દોષ વિકાર,
સુપરે એ સમરો, ચઉદ પૂરવનો સાર. ૪

જન્માન્તરે જાતાં જો પામે નવકાર,
તો પાતક ગાલી. પામે સુર અવતાર,
એ નવપદ સરિખો, મંત્ર ન કોઇ સાર;
ઇહ ભવ ને પરભવે, સુખ સંપત્તિ દાતાર. ૫

જુઓ ભીલ ભીલડી, રાજા રાણી થાય,
નવપદ મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાય.
રાણી રત્નવતી બેહુ, પામ્યા છે સુરભોગ;
એક ભવથી લેશે, સિદ્ધિવધૂ સંયોગ. ૬

શ્રીમતીને એ વળી, મંત્ર ફળ્યો તત્કાલઃ
ફણિધર ફીટીને, પ્રગટ થઈ ફુલમાલઃ
જિનકુમારે પામી, સોવનપુરિયા સીધઃ
એમ એણે મંત્રે, કાજ ઘણાંનાં સિદ્ધ. ૭
એ દશ અધિકારે, વીર જિનેસર ભાખ્યો;
આરાધન કેરો વિધિ, જેણે ચિત્તમાં રાખ્યો;
તેણે પાપ પખાળી, ભવ ભય દૂરે નાખ્યો;
જિન વિનય કરંતા, સુમતિ અમૃતરસ ચાખ્યો. ૮

ઢાલ આઠમી.

સિદ્ધારથ રાય કુલતિલો એ, ત્રિશલા માત મલ્હાર તો;
અવનીતલે તુમે અવતર્યા એ, કરવા અમ ઉપગાર. જયો જિન વીરજીએ ૧
મેં અપરાધ કર્યા ઘણા એ, કહેતાં ન લહું પાર તો,
તુમ ચરણે આવ્યા ભણી એ, જો તારે તો તાર. જ૦ ૨
આશ કરીને આવીયો એ, તુમ ચરણે મહારાજ તો.
આવ્યાને ઉવેખશો એ, તો કેમ રહેશે લાજ. જ૦ ૩
કર્મ અલુંજણ આકરાં એ, જન્મ મરણ જંજાલ તો.
હું છું એહથી ઊભગ્યો એ, છોડાવ દેવ દયાલ. જ૦ ૪
આજ મનોરથ મુજ ફળ્યા એ, નાઠાં દુઃખ દંદોલ તો
તુઠો જિન ચોવીસમો એ, પ્રગટ્યા પુણ્ય કલ્લોલ. જ૦ ૫
[illegible]
[illegible] જ૦ ૬

[illegible]

સમતા વિણુ જે અનુસરે, પ્રાણી પુણ્યનાં કામ;
છાર ઉપર તે લીંપણું, ઝાંખર ચિત્રામ. ધ૦ ૮

ભાવ ભલી પરે ભાવીયે, એ ધર્મનો સાર;
શિવગતિ આરાધન તણો, એ આઠમો અધિકાર. ધ૦ ૯

ઢાલ સાતમી.

હવે અવસર જાણી, કરીયે સંલેષણ સાર,
અણસણ આદરીયે, પચ્ચખ્ખી ચાર આહાર;
લલુતા સવિ મૂકી, છાંડી મમતા અંગ,
એ આતમ ખેલે, સમતા જ્ઞાન તરંગ. ૧

ગતિ ચારે કીધા, આહાર અનંત નિઃશંક;
પણ તૃપ્તિ ન પામ્યો, જીવ લાલચીઓ રંક;
દુલહો એ વલી વલી, અણસણનો પરિણામ;
એહથી પામીજે, શિવપદ સુરપદ ઠામ. ૨

ધન ધન્ના શાલિભદ્ર, ખંધો મેઘ કુમાર;
અણસણ આરાધી, પામ્યા ભવનો પાર;
શિવમંદિર જાસે, કરી એક અવતાર;
આરાધન કેરો, એ નવમો અધિકાર. ૩

દશમે અધિકારે, મહામંત્ર નવકાર;
મનથી નવિ મૂકો, શિવસુખ ફલ સહકાર;
એ જપતાં જાએ, દુર્ગતિ દોષ વિકાર,
સુપરે એ સમરો, ચઉદ પૂરવનો સાર. ૪

જન્માંતરે જાતા, જો પામે નવકાર;
તો પાતક ગાલી, પામે સુર અવતાર;
એ નવપદ સરિખો, મંત્ર ન કોઇ સાર;
ઇહ ભવ ને પરભવે, સુખ સંપત્તિ દાતાર. ૫

જુઓ ભીલ્લ ભીલ્લડી, રાજા રાણી થાય;
નવપદ મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાય;
રાણી રતનવતી બેહુ, પામ્યા છે સુરલોગ;
એક ભવથી લેશે, સિદ્ધિવધૂ સંયોગ. ૬

શ્રીમતીને એ થકી, મંત્ર ફળ્યો તતકાલ;
ફણિધર ફીટીને, પ્રગટ થઈ ફુલમાલ;
શિવકુમારે જોગી, સોવનપુરિસો કીધ;
એમ એણે મંત્રે, કાજ ઘણાંનાં સિદ્ધ. ૭
એ દશ અધિકારે, વીર જિણેસર ભાખ્યો;
આરાધન કેરો વિધિ, જેણે ચિત્તમાં રાખ્યો;
તેણે પાપ પખાળી, ભવ ભય દૂરે નાખ્યો;
જિન વિનય કરંતાં, સુમતિ અમૃતરસ ચાખ્યો. ૮

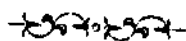
ઢાલ આઠમી.

સિદ્ધારથ રાય કુલતિલો એ, ત્રિશલા માત મલ્હાર તો;
અવનીતલે તુમે અવતર્યા એ, કરવા અમ ઉપગાર; જયો જિન વીરજીએ ૧
મેં અપરાધ કર્યા ઘણા એ, કહેતાં ન લહું પાર તો;
તુમ ચરણે આવ્યા ભણી એ, જો તારે તો તાર. જ૦ ૨
આશ કરીને આવીઓ એ, તુમ ચરણે મહારાજ તો;
આવ્યાને ઉવેખશો એ, તો કેમ રહેશે લાજ. જ૦ ૩
કર્મ અલુંજણ આકરાં એ, જન્મ મરણ જંજાળ તો;
હું છું એહથી ઉભગ્યો એ, છોડાવ દેવ દયાળ. જ૦ ૪
આજ મનોરથ મુજ ફળ્યા એ, નાઠાં દુઃખ દંદોલ તો;
તુઠ્યો જિન ચોવીસમો એ, પ્રગટ્યા પુણ્ય કલ્લોલ. જ૦ ૫
ભવભવ વિનય તુમારડો એ, ભાવ ભક્તિ તુમ પાય તો;
[illegible] જ૦ ૬

[illegible]

સય સત્તર સંવત ઓગણત્રીશે, રહી રાંદેર ચૌમાસ એ;
વિજય દશમી વિજય કારણ, કિઓ ગુણ અભ્યાસ એ. ૪

નર ભવ આરાધન સિદ્ધિ સાધન, સુકૃત લીલવિલાસ એ;
નિર્જરા હેતે સ્તવન રચિયું, નામે પુણ્ય પ્રકાશ એ. ૫

૨૦ શ્રી મહાવીર સ્વામીના સત્તાવીસ ભવનું સ્તવન.

દોહા—વિમલ કમલદલ લોયણાં, દીસે વદન પ્રસન્ન;
આદર આણી વીર જિન, વાંદી કરૂં સ્તવન. ૧

શ્રી ગુરૂ તણે પસાઉલે, સ્તવશું વીર જિણંદ;
ભવ સત્તાવીસ વરણવું, સુણજો સહુ આણંદ. ૨

સાંભળતાં સુખ ઊપજે, ભક્તિ નિરમલ હોય;
કરતાં જિનની સંકથા, સફલ દહાડો સોય. ૩

ઢાલ પહેલી—મહાવિદેહ પશ્ચિમ જાણું, નયસાર નામે વખાણું;
નયર તણો છે એ રાણો, અટવી ગયો સપરાણો. ૧

જમવા વેલાએ જાણી, ભક્તિ સમકિતની આણી;
દાનની વાસના આવી, તપસી જુવે તે ભાવી. ૨

મારગ ભૂલ્યા તે દેવ, મુનિ આવ્યા તતખેવ;
આહાર દીધો પાય લાગી, ઋષીની ભુખ તૃષા સવિ ભાગી. ૩

ધર્મ સુણ્યો મન રંગે, સમકિત પામ્યો એ અંગે,
ઋષિને ચાલતા જાણી દોરવે ઉજડ આણી. ૪

માર્ગ દેખાડ્યો વંદીને, પાછો વળીઓ એમ કહીને,
પહેલે ભવે ધરમજ પાવે, અંતે દેવગુરુને ધ્યાવે. ૫

પંચ પરમેષ્ઠીનું ધ્યાન, સૌધર્મ પામ્યા વિમાન,
આઉખું એક પલ્યોપમ, સુખ ભોગવી અનોપમ. ૬

ભવ બીજે ત્રીજે આવ્યો, ભરત કુલે સુત જાયો,
ઓચ્છવ મહોત્સવ કીધું, નામ તે મરીચી દીધું, ૭

વાધે સુરતરૂ સરિખો, આદિ જિન દેખીને હરખ્યો;
એહોએ દેશના દીધી, ભાવે દીક્ષાએ લીધી. ૮

જ્ઞાન ભણ્યો સુવિશેષ, વિહાર કરે દેશ વિદેશ;
દીક્ષા દેહી એ ન જરે, અલગો સ્વામિથી વિચરે. ૯

મહાવ્રત ભાર એ મહોટો, હું પણ પુન્યાઇયે છોટો;
ભગવું કાપડ કરશું, માથે છત્તર ધરશું. ૧૦

પાયે પાનહી પેરશું, સ્નાન શુચી જલે કરશું,
પ્રાણી થલ નવી મારૂં, ખુર મુંડ ચોટીએ ધારૂં. ૧૧

જનોઇ સોવન કેરી, શોભા ચંદન ભલેરી;
હાથે ત્રિદંડિયું લેવું, મન માંહે ચિંતવ્યું એહેવું. ૧૨

લિંગ કુલિંગનું રચીઉં, સુખ કારણ એ મચીઉં;
ગુણ સાધુના વખાણે, દીક્ષા યોગ તે જાણે. ૧૩

આણી જતિઓને આપે, શુધ્ધ મારગ સ્થાપે;
સમવસરણ રચ્યું જાણી, વંદે ભરત વિનાણી. ૧૪

બારે પરષદા રાજે, પૂછે ભરત એ આજે;
કોઇ છે તુમ સરિખો, દાખ્યું મરીઅંચ નીરિખો. ૧૫

પહેલો વાસુદેવ થાશે, ચક્રવર્તિ મૂકા એ પાસે;
ચોવીશમો એ તીર્થંકર, વર્દ્ધમાન નામે જયંકર. ૧૬

ઉલસ્યું ભરતનું હૈયું, જઇ મરીઅંચને કહ્યું;
તાતે પદવીઓ દાખી, હરિ ચક્રિ જિન પદભાખી. ૧૭

ત્રણ પ્રદક્ષણા દેઇ, વંદન વિધિશું કરેઇ;
સ્તવના કરે એમ દાહો. પુત્ર ત્રિદંડી ન રાહો ૧૮

વાંદું છું એહ મરમ, થાશો જિનપતિ ચરમ;
એમ કહી પાછો વલીઓ, ગરવે મરીઅંચી ચલીઓ ૧૯

——(૦)——

૩ બીજી—ઇખાગ કુલે હું ઉપનો, મારો ચક્રવર્તિ તાતજી;
દાદો મહારો જિન હુઓ, હું પણ ત્રિજગ વિખ્યાતજી. ૧
અહો અહો ઉત્તમ કુલ માહરૂં, અહો અહો સુજ અવતારજી;
નીચ ગોત્ર તિહાં બાંધીઉં, જુઓ જુઓ કરમ પ્રચારજી. અ૦ ૨

આ ભરતે પોતાનપુરે ત્રિપૃષ્ટ હરિ અભિરામજી;
મહાવિદેહ ખેત્ર મૂકાપુરી, ચક્રી પ્રિયમિત્ર નામજી. અ૦ ૩

ચરમ તીર્થંકર થાઇશું, હોશે ત્રિગડું સારજી;
સુર નર સેવા સારશે, ધન્ય ધન્ય મુજ અવતારજી. અ૦ ૪

રહે મદમાતો એગ્રી પરે, એક દિન રોગ અનીવજી;
મુનિજન સાર કો નવિ કરે, સુખ વંછે નિજ જીવજી. અ૦ ૫

કપીલ નામે કોઇ આવીઓ, પ્રતિબોધ્યો નિજ વાણીજી;
સાધુ સમીપે દીક્ષા વરો, ધરમ છે તેણે ઠામજી. અ૦ ૬

સાધુ સમીપે મોકલે, નવી જાએ તે અજ્ઞેમજી;
ચિંતે મરીઅંચ નિજ મને, દીસે છે મુજ જોગજી. અ૦ ૭

તવ તે વલતું બોલીયો, તુમ વાંદે શું હોયજી;
ભોલો ધરમ કહાં અછે, ઉત્સૂત્ર ભાખ્યું સોયજી. અ૦ ૮

તેણે સંસાર વધારીઓ, સાગર કોડા કોડીજી;
લાખ ચોરાશી પૂરવ તણું, આયુ ત્રીજે ભવ જોડીજી. અ૦ ૯

ભવ ચોથે સ્વર્ગ પંચમે, સાગર સ્થિતિ દશ જાણજી;
કૌશિક દ્વિજ ભવ પાંચમે, લાખ એંશી પૂરવ માનજી. અ૦ ૧૦

થુણા નયરીયે દ્વિજ થયો, પૂરવ લાખ બહોતેર સારજી;
હુઓ ત્રિદંડી છઠ્ઠે ભવે, સાતમે સોહમ અવતારજી. અ૦ ૧૧

અગ્નિદ્યોત આઠમે ભવ, સાઠ લાખ પૂરવ આયજી;
ત્રિદંડી થઇ વિચરે વલી, નવમે ઇશાને જાયજી. અ૦ ૧૨

અગ્નિભૂતિ દશમે ભવે, મંદિરપુરે દ્વિજ હોયજી;
લાખ છપન્ન પૂરવ આઉખું, ત્રિદંડી થઇ મરે સોયજી. અ૦ ૧૩

ઈગ્યારમે ભવે તે થયો, સનત કુમારે દેવજી;
નયરી શ્વેતંબીયે અવતર્યો, બારમે ભવે દ્વિજ હેવજી. અ૦ ૧૪

ચુમાલીશ લાખ પૂરવ આઉખું, ભારદ્વાજ જસ નામજી;
ત્રિદંડી થઈ વિચરે વલી, મહા ઈંદ્ર તેરમે ભવે ઠામજી. અ૦ ૧૫

રાજગૃહી નયરી ભવ ચઉદમે, થાવર બ્રાહ્મણ દાખજી;
ચોત્રીશ લાખ પૂરવ આઉખો, ત્રિદંડીલિંગ તે ભાખજી. અ૦ ૧૬

અમર થયો ભવ પન્નરમે પાંચમે દેવલોકે દેવજી;
સંસાર ભમ્યો ભવ સોલમે, વિશ્વભૂતિ ક્ષત્રિય હેવજી. અ૦ ૧૭

ઢાલ ત્રીજી—વિશ્વભૂતિ ધારણીનો બેટો, ભુજબળ કુડ સમૂલ સમેટો;
સંભૂતિ ગુરૂને તેણે ભેટ્યો. ૧

સહસ વરસ તિહાં ચારિત્ર પાલી, લહી દીક્ષા આતમ અજુઆલી;
તપ કરી કાયા ગાલી. ૨

એક દિન ગાય ધસી સિંગાલી, પડ્યો ભૂમિ તસ ભાઇયે ભાલી;
તેહશું બલ સંભાલી. ૩

ગરવે ચઢી વિકરાલી, સિંગ ધરી આકાશે ઉછાલી;
તસ બલ શંકા ટાલી. ૪

તિહાં અનશન નિયાણું કીધું, તપ વેચી બલ માગી લીધું;
અધો પ્રિયાણું કીધું. ૫

સત્તરમેં ભવે શુક્રે સુરવર, ચવી અવતરીઓ જિહાં પોતનપુર;
પ્રજાપતિ મૃગાવતી કુંવર. ૬

ચોરાશી લાખ વરસનું આયુ, સાત સુપન સુચિત સુત જાયો;
ત્રિપૃષ્ટ વાસુદેવ ગાયો. ૭

ઓગણીસમે ભવે સાતમી નરકે, તેત્રીશ સાગર આયુ અભંગે;
ભોગવીડં તનુ સંગે. ૮

વીશમે ભવે સિંહ હિંસા કરતો, એકવીશમે ચોથી નરકે ફિરતો,
વચે વચે ઘણા ભવ ભમતો ૯

બાવીશમે ભવં સરલ સભાવી, સુખ ભોગવતા જસ ગવરાવી,
પુન્યે શુભમતિ આવી. ૧૦

ત્રેવીશમે ભવં મૂકાપુરી સુખે, ધનજ્ય ધારણીની કુખે,
નર અવતરીઓ સુખે ૧૧

ચક્રવર્તિની પદવી સાધી પોટિલાચાર્યગુ મતિ આપી,
શુભમતિ કિરિઆ સાધી ૧૨

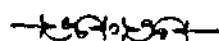
કોડી વરસ દીક્ષાનો જાણ, લાખ ચોરાશી પૂરવ પ્રણામ,
આઉખુ પૂરૂ જાણ ૧૩

આ ભરતે પોતાનપુરે ત્રિપૃષ્ટ હરિ અભિરામજી;
મહાવિદેહ ક્ષેત્ર મૂકાપુરી, ચક્રી પ્રિયમિત્ર નામજી. અ૦ ૩
ચરમ તીર્થંકર થાઇશું, હોશે ત્રિગડું સારજી;
સુર નર સેવા સારશે, ધન્ય ધન્ય મુજ અવતારજી. અ૦ ૪
રહે મદમાતો એણી પરે, એક દિન રોગ અતીવજી;
મુનિજન સાર કો નવિ કરે, સુખ વંછે નિજ જીવજી. અ૦ ૫
કપીલ નામે કોઇ આવીઓ, પ્રતિબોધ્યો નિજ વાણીજી;
સાધુ સમીપે દીક્ષા વરો, ધરમ છે તેણે ઠામજી. અ૦ ૬
સાધુ સમીપે મોકલે, નવી જાએ તે અજોગજી;
ચિંતે મરીચ નિજ મને, દીસે છે મુજ જોગજી. અ૦ ૭
તવ તે વલતું બોલીયો, તુમ વાંદે શું હોયજી;
ભોલો ધરમ દહાં અછે, ઉત્સૂત્ર ભાખ્યું સોયજી. અ૦ ૮
તેણે સંસાર વધારીઓ, સાગર કોડા કોડીજી;
લાખ ચોરાશી પૂરવ તણું, આયુ ત્રીજે ભવ જોડીજી. અ૦ ૯
ભવ ચોથે સ્વર્ગ પંચમે, સાગર સ્થિતિ દશ જાણજી;
કૌશિક દ્વિજ ભવ પાંચમે, લાખ એંશી પૂરવ માનજી. અ૦ ૧૦
થુણા નયરીયે દ્વિજ થયો, પૂરવ લાખ બહોતેર સારજી;
હુઓ ત્રિદંડી છટ્ઠે ભવે, સાતમે સોહમ અવતારજી. અ૦ ૧૧
અગ્નિદ્યોત આઠમે ભવ, સાઠ લાખ પૂરવ આયજી;
ત્રિદંડી થઇ વિચરે વલી, નવમે ઇશાને જાયજી. અ૦ ૧૨
અગ્નિભૂતિ દશમે ભવે, મંદિરપુરે દ્વિજ હોયજી;
લાખ છપન્ન પૂર્વ આઉખુ, ત્રિદંડી થઇ મરે સોયજી. અ૦ ૧૩
ઈગ્યારમે ભવે તે થયો, સનત કુમારે દેવજી;
નયરી શ્વેતબીયે અવતર્યો, બારમે ભવે દ્વિજ હેવજી. અ૦ ૧૪
ચુમાલીશ લાખ પૂરવ આઉખું, ભારદ્વાજ જસ નામજી;
ત્રિદંડી થઈ વિચરે વલી, મહા ઈંદ્ર તેરમે ભવે ઠામજી. અ૦ ૧૫
રાજગૃહી નયરી ભવ ચઉદમે, થાવર બ્રાહ્મણ દાખજી;
ચોત્રીશ લાખ પૂરવ આઉખો, ત્રિદંડીલિંગ તે ભાખજી. અ૦ ૧૬

ચઉદ સુપન માતા લહે તો, ભ૦ આણંદ હુઓ બહુત તો;
ઇંદ્રે અવધિ જોઇયું તો, ભ૦ એહ અછેરાં ભુત તો. ૩
બ્યાસી દિન તિહાં કણે રહ્યા તો, ભ૦ ઇંદ્ર આદેશે દેવ તો;
સિધાર્થ ત્રિશલા કુખે તો, ભ૦ ગર્ભ પાલટે તતખેવ તો. ૪
ચઉદ સુપન ત્રિશલા લહે તો, ભ૦ શુભ મુહુર્તે જન્મ્યા જામ તો;
જન્મ મહોત્સવ તિહાં કરે તો, ભ૦ ઇંદ્ર ઇંદ્રાણી તામ તો. ૫
વર્દ્ધમાન તસ નામ દિએ તો, ભ૦ દેવે દીઓ મહાવીર તો;
હર્ષે શું પરણાવીઆ તો, ભ૦ સુખ વિલસે ઘર વીર તો. ૬
માય તાય સુરલોક ગયા તો, ભ૦ જિન સાધે નિજ કાજ તો;
લોકાંતિક સુર ઇમ કહે તો, ભ૦ દ્યો દીક્ષા મહારાજ તો. ૭
વરસી દાન દઇ કરી તો, ભ૦ લીધો સંયમ ભાર તો;
એકાકી જિનવિહાર કરે તો, ભ૦ ઉપસર્ગનો નહીં પાર તો. ૮
તપ ચઉવિહાર કર્યાં ઘણા તો, ભ૦ એક છમાસી ચોવિહાર તો;
બીજો છમાસી કર્યો તો, ભ૦ પંચ દિન ઉણા ઉદાર તો. ૯
નવ તે ચોમાસી કર્યાં તો, ભ૦ બે ત્રણમાસી જાણ તો;
અઢી માસ બે વાર કર્યાં તો, ભ૦ બે માસી છ વાર વખાણ તો ૧૦
દોઢ માસી બે વાર કર્યા તો, ભ૦ માસ ખમણ કર્યાં બાર તો,
બહોંતેર માસ ખમણ કર્યા તો, ભ૦ છઠ્ઠ બસેં ઓગણત્રીશ
જાણ તો. ૧૧

[illegible] ૧૨
[illegible]
[illegible] ૧૩
[illegible]
[illegible] ૧૪
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ચોવીશમે ભવે શુક્રે સુરવર, સુખ ભોગવિઆ સાગર સત્તર
તિહાંથી ચવીઓ અમર. ૧૪

ઢાલ ચોથી—આ ભરતે છત્રિકા પુરી, જિતશત્રુ વિજય નાર; મેરે લાલ૦
પચવીસમે ભવે ઉપનો, નંદન નામ ઉદાર, મેરે લાલ૦
તીર્થંકર પદ બાંધીઓ. એ આંકણી. ૧

લઇ દીક્ષા સુવિચાર, મેરે લાલ૦ વીશ સ્થાનક તપ આચર્યું;
હુઓ તિહાં જય જયકાર, મેરે લાલ૦ તીર્થં૦ ૨

રાજ તજી દીક્ષા લીયે, પોટિલાચાર્ય પાસ; મેરે લાલ૦
માસ ખમણ પારણું કરે, અભિગ્રહવંત ઉલ્લાસ. મેરે લાલ૦
તીર્થં૦ ૩

લાખ વરસ એમ તપ કર્યો, આલસ નહીં અલગાર; મેરે લાલ૦
પરિગલ પુણ્ય પોતે કર્યું, નિકચ્યું જિનપદ સાર.
મેરે લાલ૦ તીર્થં૦ ૪

માસખમણ સંખ્યા કહું, લાખ ઇગ્યાર એંશી સહસ; મેરે લાલ૦
છસેં પિસ્તાલીશ ઉપરે, પંચ દિન વૃદ્ધિ કરેસ.
મેરે લાલ૦ તીર્થં૦ ૫

પચવીશ લાખ વરસ આઉખું, માસ સંલેષણા કીધ; મેરે લાલ૦
ખમી ખમાવી ને ચવ્યો, દશમે સ્વર્ગ ફલ લીધ.
મેરે લાલ૦ તીર્થં૦ ૬

પુષ્પોત્તરાવતંસક વિમાન નામે તીમ, મેરે લાલ૦
સુર ચવીઆ સુખ માનવી, હુઆ એ ભવ છવીસ.
મેરે લાલ૦ તીર્થં૦ ૭

ઢાલ પાંચમી— જન્માંતરમાં ભવ ભજીઓ તો, ભમર હુલી૦
ઇન્દ્ર ... નામ તો, ઋષભદત્ત બ્રાહ્મણ વસે તો; ભ૦
દેવાનંદા ધરણી નામ તો. ૧
કેમ ... દશવૈકાલ ચવી તો, ભ૦ મરીચીથી ભવનો જે હતો;
... થઇ ચવી તો, ભ૦ દ્વિજ કુલે અવતર્યા તેહ તો. ૨

ચઉદ સુપન માતા લહે તો, ભ૦ આણંદ હુઓ બહુત તો;
ઈંદ્રે અવધિ જોઈયું તો, ભ૦ એહ અછેરૂં ભુત તો. ૩

બ્યાશી દિન તિહાં કણે રહ્યા તો, ભ૦ ઈંદ્ર આદેશે દેવ તો;
સિધ્ધાર્થ ત્રિશલા કૂખે તો, ભ૦ ગર્ભ પાલટે તતખેવ તો. ૪

ચઉદ સુપન ત્રિશલા લહે તો, ભ૦ શુભ મુહુર્તે જનમ્યા જામ તો;
જન્મ મહોચ્છવ તિહાં કરે તો, ભ૦ ઈંદ્ર ઈંદ્રાણી તામ તો. ૫

વર્દ્ધમાન તસ નામ દિએ તો, ભ૦ દેવે દીઓ મહાવીર તો;
હર્ષે શું પરણાવીઆ તો, ભ૦ સુખ વિલસે ઘર વીર તો. ૬

માય તાય સુરલોક ગયા તો, ભ૦ જિન સોંપે નિજ કાજ તો;
લોકાંતિક સુર ઇમ કહે તો, ભ૦ લ્યો દીક્ષા મહારાજ તો. ૭

વરસી દાન દઈ કરી તો, ભ૦ લીધો સંયમ ભાર તો;
એકાકી જિનવિહાર કરે તો, ભ૦ ઉપસર્ગનો નહીં પાર તો. ૮

તપ ચઉવિહાર કર્યા ઘણા તો, ભ૦ એક છમાસી ચોવિહાર તો;
બીજો છમાસી કર્યો તો, ભ૦ પંચ દિન ઉણા ઉદાર તો. ૯

નવ તે ચોમાસી કર્યા તો, ભ૦ બે ત્રણ્યમાસી જાણ તો;
અઢી માસ બે વાર કર્યા તો, ભ૦ બે માસી છ વાર વખાણ તો ૧૦

દોઢ માસી બેવાર કર્યા તો, ભ૦ માસ ખમણ કર્યા બાર તો;
બહોતેર માસ ખમણ કર્યા તો, ભ૦ છઠ્ઠ બસેં ઓગણત્રીશ
સાર તો. ૧૧

બાર વરસમાં પારણા તો, ભ૦ ત્રણસેં ને ઓગણ પચાસ તો;
નિદ્રા બે ઘડીની કરી તો, ભ૦ રાત્રિ નહીં સુખ શયન તો ૧૨

કર્મ ખપાવી કેવળ લહ્યું તો, ભ૦ મિલીઓ પરખદા બાર તો;
ગણધર પદની થાપના તો, ભ૦ જગ હુઆ જયજયકાર તો ૧૩

ગણધર ઈગ્યાર હુઆ તો, ભ૦ ચઉદ સહસ સાધુ ગુણકાર તો;
છત્રીસ સહસ સાધવી હુઈ તો, ભ૦ ગ્રહિયા વ્રતભાર તો ૧૪

એક લાખ ઓગણસાઠ હજાર કહ્યા તો, ભ૦ શ્રાવક
સમકિત ધારી તો;
ત્રણ લાખ અઢાર હજાર શ્રાવિકા તો, ભ૦ એ કહ્યો
વીર પરિવાર તો ૧૫

બ્રાહ્મણ માતપિતા હુઆ તો, ભ૦ મોકલ્યાં મુક્તિ મઝાર તો;
સુપુત્ર આવે ઇમ કહ્યો તો, ભ૦ સેવકની કરો સાર તો. ૧૬
ત્રીશ વરસ ગૃહવાસ વસ્યા તો, ભ૦ બાર વરસ છદ્મસ્થ તો;
ત્રીશ વર્ષ કેવલ ધર્યું તો, ભ૦ બહોતેર વરસ સમસ્ત તો. ૧૭
એણીપરે પાલી આઉખું તો, ભ૦ દિન દીવાલી જેહ તો,
મહાનંદ પદવી પામીઆ તો, ભ૦ સમરૂં હું નિત્ય નેહ તો. ૧૮
સંવત સોલ બાસઠ વર્ષે તો, ભ૦ વિજ્યા દશમી ઉદાર તો;
લાલવિજ્ય ભકતે કહે તો, ભ૦ વીરજિન ભવજલ તાર તો. ૧૯

——:(૦):——

ઢાલ છઠ્ઠી—સ્મરણ સુખ સંપદ મિલે, ફલે મનોરથ કોડજી;
રોગ વિયોગ સવિ ટલે, ન હોય શરીરે ખોડજી. ૧
આદ્રીઆણા પુર મંડણો, ખંડણો પાપનો પૂરોજી;
જે ભવિયણ સેવા કરે, સુખ પામે તે ભરપૂરોજી. આ૦ ૨
મૂરત મોહન વેલડી, દીઠે અતિ આણંદોજી;
સિંહાસણે બેઠા સોહે સદા, ગગને જીસ્યો રવિચંદોજી. આ૦ ૩
પ્રતિમા એ લહીએં સદા, પ્રણમું જોડી હાથજી;
ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેઈ કરી, માગું મુક્તિનો સાથજી; આ૦ ૪
શ્રાવક અતિ ઉદ્યમ કરી, કીધો જિન પ્રાસાદોજી;
કાઢયું પાપ ઠેલી કરી, પુણ્યે જગ જસવાદોજી. આ૦ ૫

———

કલશ—શ્રી વીર પાટપરંપરાગત, શ્રીઆણંદવિમલ સૂરીશ્વરુ;
શ્રી વિજયદાન સૂરિ તાસ પાટે, શ્રી હીરવિજય સૂરિ ગણધરુ.
શ્રી વિજયસેન સૂરિ તાસ પાટે, શ્રી વિજયદેવ સૂરિ હિતકરુ;
કલ્યાણવિજય ઉવઝાય પંડિત, શ્રી શુભવિજય શિષ્ય જયંકરૂ. ૧

આણ ન ખંડે તસ કોય કે, જગ જસ નિરમલો એ;
તસ પટરાણી ત્રિશલા સતી, કૂખે જગપતિ એ,
પરમ હર્ષ હિયડે ધરી, ઠવિયા સુરપતિ એ. 1

સુખ સજ્જાયે પોઢી હતી તો, ચઉદ સુપન લહે એ.
જાગતી જિન ગુણ સમરતી, હરખતી ગહગહે એ;
રાજહંસ ગતિ ચાલતી, પિઉ કને આવતી એ,
પ્રહ ઊગમતે સૂર કે, વિનવે નિજ પતિ એ. 2

સુણીય વાત રાય રંજીઓ, પંડિત તેડીયા એ,
તેણે શુભ સુપન વિચારવા, પુસ્તક છોડીયાં એ;
બોલે મધુરી વાણ કે, ગુણનિધિ સુત હોશે એ,
સુખ સંપત્તિ ઘરે વાધશે, સંકટ ભાંજશે એ. 3

પંડિતને રાય તોષીયા, લચ્છી દીએ ઘણી એ,
કહે એહ વાણી સફલ હોજો, અમને તુમ તણી એ;
નિજ પદ પંડિત સંચર્યા, રાય સુખે રહે એ,
દેવી ઉદર ગર્ભ વાધતા, શુભ દોહલા લહે એ. 4

માત ભક્તિ જિનપતિ કરે, ગર્ભ હાલે નહીં એ
[illegible] માત ચિંતા લહી એ,
સહીઅરને કહે માહરો, કોણે મારો ગર્ભ હર્યો એ.
દુ[illegible] માની માડી નહિ, [illegible] કર્યો એ 5

[illegible] એ
[illegible] એ.
[illegible] નિર્વાણ્યું એ,
[illegible] જિન નિરધાર્યું એ 6

[illegible] એ,
[illegible] એ
[illegible] એ.
[illegible] એ 7

વસ્તુ [illegible]
[illegible] દીવા
[illegible] ચિત્ત [illegible]

એમ આશીશ દીએ ભલી, આવી છપન્ન કુમાર;
સુતિ કર્મ કરે તે સહી, સોહે જિન્નની હરિની નાર. સોહે૦ ૧

—

ઢાલ ત્રીજી.

ચલ્યું રે સિંઘાસણ ઈંદ્ર જ્ઞાને નિરખતા એ;
જાણી જનમ જિણંદ, ઈંદ તવ હરખતા એ. ૧
આસનથી રે ઉઠેવ, ભક્તિયે શુણે એ;
વાય સુઘોષા ઘંટ, સઘલે રણઝણે એ. ૨
ઈંદ્ર ભુવનપતિ વીશ, વ્યંતર તણા એ;
બત્રીશ રવિ શશી દોય, દશ કલ્પના એ. ૩
ચોશઠ ઈદ્ર આણંદ, પ્રણમી કહે એ;
રત્નગર્ભા જિન માત, દુજી એસી નહી એ. ૪
જન્મ મહોચ્છવ દેવ, સવિહુ આવિયા એ;
માય દેઈ નિંદ્રા મંત્ર, સુત લેઇ મેરૂ ગયા એ. ૫
કંચન મણિ ભૃંગાર, ગંધોદકે ભર્યા એ.
કિમ સહસે લઘુ વીર, હરિ સંશય ધર્યા એ ૬
વહેશે નીર પ્રવાહ, કેમ તે નામીયે એ.
ન કરે નમણ નનાહ, જાણ્યું સ્વામીયે એ ૭
ચરણ અંગુઠે મેરૂ ચાંપી નાચીઆ એ.
મુજ શિર પગ ભગવંત એમ કહી નાચીઆ એ ૮
ઉછળ્યા નાવણ નીર નર્ક જલ હરયા એ
પાયાલે નાગેંદ્ર નમસ્યા નહસ્યા એ ૯
ગિરિવર ત્રુટે [illegible] ગડગડી પડ્યા એ
ત્રણ ભુવનના લોક, કંપિત થરથરયા એ ૧૦
અનંતબલ અરિહંત અવધિયે કહ્યું એ.
હું મૂરખ નહીં નહિ અતુલ નવિ લહ્યું એ ૧૧
પ્રદક્ષિણા દેઈ ખામિય આનંદ કરે એ
નાચે સુર ગાયે ગીત, પુણ્ય પાતે ભરે એ ૧૨

ઇંદ્રે સુખે સ્વર્ગની લીલ, તૃણ સરખી ગણે એ;
જિન મૂકી માયને પાસ, પદ ગયા આપણે એ. ૧૩
માય જાગી જૂએ પુત્ર, સુરવરે પૂજીઓ એ;
કુંડલ દોય દેવદુષ્ય, અમીય અંગુઠે દીઓ એ. ૧૪
જન્મ મહોચ્છવ રાય, ઋદ્ધિયે વાધિયો એ;
સજ્જન સંતોષી નામ, વર્દ્ધમાન થાપીઓ એ. ૧૫

ઢાલ ચોથી.

પ્રભુ કલ્પતરૂ સમ વાધે, ગુણ મહિમા પાર ન લાધે;
રૂપે અદ્ભુત અનુપમ અકલ, અંગે લક્ષણ વિદ્યા સકલ. ૧
મુખ ચંદ્ર કમલ દલનયણ, સાસ સુરભિ ગંધ મીઠા વયણ;
હિમ વર્ણો પ્રભુ તનુ શોભાવે, અતિ નિર્મલ વિણ નવરાવે. ૨
તપ તેજે સૂરજ સોહે, જોતા સુર નરના મન મોહે;
પ્રભુ રમે રાજકુંવરશું વનમા માયા તાયને આનંદ મનમા. ૩
બલ અતુલ વૃષભ અતિ વીર, ઇંદ્ર સભામા કહ્યો જિન ધીર;
એક સુર મૂઢ વાત ન માને, આવ્યો પરભવાને વન રમવાને. ૪
અહિ થઈ વૃક્ષ આમલીયે રાખ્યો, પ્રભુ હાથે ઝાલી દૂર નાખ્યો,
વલી બાલક થઈ આવી નમીઆ, હારી વીરને ખાંધે લઈ ગમિઆ. ૫
[illegible] કઈ [illegible], [illegible] વર્ધમાનને લઈ ગયો [illegible],
[illegible] સુરપતે [illegible] કરો ઘણી. ૬
[illegible]
[illegible] ૭
[illegible]

[illegible]

[illegible] ૧

ઢાલ પાંચમી.

યૌવન વય જબ આવીયાએ, રાય કન્યા જશોદા પરણાવીયાએ;
વિવાહ મહોચ્છવ શુભ કિયાએ, સર્વે સુખ સંસારના વિલસીયાએ. ૧
અનુક્રમે હુએ એક કુંવરીએ, ત્રીશ વર્ષ જિનરાજ લીલા કરીએ,
માતપિતા સદ્ગતિ ગયાએ, પછે વીર વૈરાગે પૂરીઆએ; ૨
અમરરાય સેના જતીઓએ, વીરે અથિર સંસાર મન ચિંતીઆએ;
રાજ રમણી ઋધ્ધિ પરિહરીએ, કહે કુટુંબને લેશું સંયમ સિરિએ. ૧

ઢાલ છઠ્ઠી.

પિતરીઓ સુપાસરે, ભાઈ નંદિવર્ધન;
કહે વત્સ એમ ન કીજીયેએ. ૧
આગે માય તાય વિછોહરે, તું વલી મત લીયે;
ચાંદે ખાર ન દીજીએ. ૨
નીર વિના જિમ મચ્છરે, વીર વિના તિમ;
ટલવલું ઇમ સહુ કહેએ. ૩
રૂપાવત અમરતરે, નેહ વિના વલી.
વરસ બે અધિક રહ્યાએ ૪
ફાસુ લીએ અન્નપાનરે. પરઘર નવિ જમે,
ચિત્ત ચારિત્ર ભાવે રમે એ. ૫
[illegible] ૬
[illegible] ૭

ઢાલ સાતમી

[illegible]

... રથ ધાડલાએ, ગામ નયર પુર દેશતો,
મનવંછિત વલીએ;
નિર્ધનને ધનવંત કીઆએ, તસ ઘર ન ઓલખે નારી
તો સમ કરે વલી વલીએ. આલે૦ ૨
દુઃખ દારિદ્ર ટાલ્યા જગ તણા એ, મેઘપરે વરસી દાન
પૃથિવી અઋણ કરી એ;
બહુ નર નારી ઓચ્છવ જુએ એ, સુર નર કરે મંડાણ
તો, જિન દિક્ષા વરીએ. આલે૦ ૩
વિહાર કરમ જગ ગુરૂ કીઓએ, કેડે આવ્યો માહણ
મિત્રતો, નારી સંતાપીઓએ,
જિન યાચક હું વીસર્યોએ, પ્રભુ ખંધ થકી દેવદુષ્ય તો,
ષટ ખંડ કરી દીઓએ. આલે૦ ૪

ઢાલ આઠમી.

જસ ઘર હોય પ્રભુ પારણું સુર તિહાં કંચન વરસે અતિ ઘણું;
આંગણું દીપે તેજે તેહ તણું એ;
દેવ દુંદુભી વાજે એ, તેણે નાદે અંબર ગાજે એ;
છાજે એ, ત્રિભુવન માંહે સોહામણું એ. ૧
ત્રુટક—સોહામણું પ્રભુ તપ તપે, બહુ દેશ વિદેશે વિચરતા,
ભવિ જીવને ઉપદેશ દેતા, સાતે ઈતિ સમાવતા,
ષટ માસ વન કાઉસગ્ગ રહી, જિન કર્મ કઠીન દહે સહી;
ગોવાલ ગોઉ ભલાવી ગયા, વીર મુખે બોલે નહી. ૨
ઢાલ—ગોરૂ સવિ દશ દિસે ગયા, તેણે આવી કહ્યું મુનિ કિહાં ગયા;
ઋષિરાય, ઉપર મૂરખ કોપીયાએ ચરણ ઉપર રાધી ખીર;
તેણે ઉપસર્ગ ન ચલ્યા ધીર, મહાવીર;
શ્રવણે ખીલા ઠોકીઆએ. ૩
ત્રુટક—ઠોકીયા ખીલા દુખે પીલ્યા, કો ન લહે તેમ કરી ગયા;
જિનરાજને મન શત્રુ મિત્ર સરખા, મેરૂ પરે ધ્યાને રહ્યા;

ઢાલ દશમી.

ઈમ કર્મ હણ્યા સવિ, ધીર પુરૂષ મહાવીર;
બાર વર્ષ તપ્યો તપ, તે સઘલો વિણુ નીર;
શાલિવૃક્ષ તલે પ્રભુ, પામ્યા કેવલજ્ઞાન;
સમવસરણુ રચે સુર, દેશના દે જિન ભાણુ. 1

અપાપા નયરે, યજ્ઞ કરે વિપ્ર જેહ;
સર્વે બુજ્વી દિખ્યા, વીરને વદે તેહ.
ગૌતમ ઋષિ આદે, ચારસેં ચાર હજાર,
સહસ્સ ચૌદ મુનિવર, ગણધર વર ઇગ્યાર. 2

ચંદનબાલા મુખ્ય, સાધવી સહસ બત્રીસ;
દોઢ લાખ સહસ નવ, શ્રાવક દો આશીશ;
ત્રણુ લાખ શ્રાવિકા, અધિકી સહસ અઢાર;
સંઘ ચતુર્વિધ થાપ્યો, ધન ધન જિન પરિવાર. 3

પ્રભુ અશોક તરૂતલે, ત્રિગડે કરેઅ વખાણ;
સુણે બારે પરખદા, યોજન વાણી પ્રમાણ;
ત્રણ છત્ર સોહે શિર, ચામર ઢાલે ઈંદ્ર;
નાટક બદ્ધ બત્રીશ, ચોત્રીશ અતિશય જિણુંદ. 4

ફૂલ પગર ભરે સુર, વાજે દુંદુભિ નાદ;
નમે સકલ સુરાસુર, છાંડી સવિ પરમાદ,
ચિહું રૂપે સોહે, ધર્મ પ્રકાશે ચાર,
ચોવીશમો જિનવર, આપે ભવનો પાર. 5

પ્રભુ વર્ષ બોહોતેર, પાલી નિર્મલ આય.
ત્રિભુવન ઉપગારી. તરણુ તારણુ જિનરાય,
કાર્તિક માસે દિન, દીવાલી નિરવાણ;
પ્રભુ મુક્તે પોહોતા, પામે નિત્ય કલ્યાણ. 6

કલશ—ઈમ વીર જિનવર સયલ સુખ કર, નામે નવનિધિ સંપજે;
ઘર ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ સસિદ્ધિ પામે, એક મના જે નર ભજે;
તપગચ્છ ઠાકુર ગુણ વૈરાગર, હીરવિજય સૂરીશ્વરો;
હંસરાજ વદે, મન આણંદે, કહે ધન્ય મુજ એ ગુરો 1

——:(૦):——

૨૩ શ્રી મૌનએકાદશીનું યશોવિજયજી કૃત દોઢસો કલ્યાણકનું સ્તવન.

ઢાલ પહેલી—ધુર પ્રણમું જિન મહાવીર:

સમરું સરસતી ઉલ્લસી, ધસમસી મુજ મતિ જિન ગુણ
ગાયવા એ. ૧

હરિ પૂછે જિન ઉપદિશે, પરવ મૌન એકાદશી:
મન વસી. અહ નિશિ તે ભવિ લોકને એ. ૨

તરીઆ ને ભવજલ તરશી, એમ પરવ પોષધ કરશી;
મન હરશી, અવધાર જે આરાહશીએ. ૩

ઉજમણું જે ધારશી, વસ્તુ ઇગ્યાર ઇગ્યારશી;
વારશી તે દુર્ગતિના બારણા એ. ૪

એ દિન અતિહિ સોહામણો, દોઢસો કલ્યાણક તણો:
મન ઘણો. ગુણણું કરતાં. સુખ હોયે એ. ૫

ઢાલ [illegible]—[illegible] જંબૂ [illegible] દ્વીપ [illegible] જિન નામે.

[illegible] ૧
[illegible]
[illegible]
[illegible] જિન [illegible]
[illegible]
[illegible] જિન [illegible]
[illegible] જિન [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] જિન [illegible]

ઢાલ [illegible]—[illegible]

[illegible] ૧
[illegible]

શ્રી સીધર જિન સતમાં, હવે ચોવીશી વર્તમાન મેરે લાલ;
શ્રી નમિ જિન એક્વીશમા, ઓગણીશમા મડલી પ્રધાન
મેરે લાલ જિન૦ ૨

શ્રી અરનાથ અઢારમા, હવે ભાવિ ચોવીશી ભાવ મેરે લાલ;
શ્રી સ્વયંપ્રભ ચોથા નમું, છઠ્ઠા દેવ સુત મન લાવ મેરે લાલ.
જિન૦ ૩

ઉદયનાથ જિન સાતમા, તેહને નામે મંગલ માલ મેરે લાલ
ઓચ્છવ રંગ વધામણા, વળી લહિયે પ્રેમ રસાલ મેરે લાલ
જિન૦ ૪

અલિય વિઘન દૂરે ટલે, દુરજનનું ચિંત્યું નવિ થાય મેરે લાલ;
મહિમા મહોટાઇ વધે, વલી જગમાં સુજસ ગવાય મેરે લાલ.
જિન૦ ૫

ઢાલ ચોથી- પૂરવ ભરતે તે ધાતકી ખંડે રે.

અતિ ચોવીશી ગુણ અખડે રે, ચોથા શ્રી અકલક સોભાગીરે.
છઠ્ઠા દેવ શુભકર ત્યાગીરે ૧

સમનાથ સમમ જિનનાય રે, સુરપતિ પ્રણમે તેહના પાયા રે.
વર્ત્તમાન ચોવીશી જાણો રે, એકવીશમા બ્રહ્મદ્ર વખાણો. ૨

ઓગણીશમા ગુણનાથ સમરીને રે અઢારમા ગાગિક મન ધરીયેરે,
કહુ અનાગત હવે ચોવીશમા રે, ધાતકીખડે હિયડે હિશીરે. ૩

શ્રી સાપ્રતિ ચોથા સુખદાયી રે, છઠ્ઠા શ્રી મુનિનાથ અમાયીરે;
શ્રી વિશિષ્ટ સમમ સુખકારા રે. તે તો લાગે મુજ મન પ્યારા.

શ્રી જિન સમરણ જેહવુ મીઠુ રે, એહવુ અમૃત જગમા ન દીઠુ રે.
સુજન મહોદય શ્રીજિન નામે રે, વિજય લહીજે ઠામો ઠામેરે ૫

ઢાલ પાચમી—પુખ્ખર અર્દ્ધ પૂરવ હુઆ, જિન વાદીયે રે.

ભરત-અનાત ચોવીશી કે, પાપ નિકદીએ રે,
ચોથા સુમૃદ સુહકરૂ, જિ૦ છઠ્ઠા વ્યક્ત જગદીશ કે. પા૦ ૧
શ્રી કલાસત સમમ ગુણ ભયા. જિ૦ હવે ચોવીશી વર્ત્તમાન કે, પા૦
કલ્યાણિક શ્રી દિન હુવા, જિ૦ લીજીયે તેહના અભિધાન કે પા૦ ૨

[illegible] જિન [illegible] શ્રી [illegible] છે. પ્ર૦
શ્રી [illegible] તે [illegible] જિન [illegible] [illegible] છે. પ્ર૦ ૩

[illegible] જિન [illegible] છે. પ્ર૦
[illegible] જિન [illegible] શ્રી [illegible] છે. પ્ર૦ ૪

[illegible] જિન [illegible] તે [illegible] છે. પ્ર૦
[illegible] તે [illegible] જિન [illegible] છે.
પ્ર૦ ૫

૧૫ [illegible] — [illegible] સ્તવન.

શ્રી [illegible] ૧
[illegible] શ્રી [illegible]
શ્રી [illegible] હવે [illegible]
શ્રી [illegible]
જિન૦ ૨

શ્રી [illegible] જિન [illegible]
હવે [illegible] જિન [illegible] જિન૦ ૩

પ્રભુ શ્રી [illegible]
[illegible] જિન૦ ૪

[illegible]
[illegible] જિન૦ ૫

૧૬ [illegible] — [illegible] રે.
[illegible] રે ૧
[illegible] રે.
[illegible] રે
[illegible] ૨

પ્રભુ [illegible] રે.
હવે [illegible] જિન [illegible] રે [illegible] ૩
[illegible]
શ્રી [illegible] ૪

નાથ પ્રસાદ અઢારમા, હવે અનાગત ચોવીશી રે;
ચોથા શ્રી અપરિન જિન વંદીયે, કર્મ સંતતિ જેહો પીસીરે,
એહુવા૦

શ્રી અક્રેદ છઠ્ઠા નમું, ઋષભ ચંદ્રાભિધ વંદું રે;
સાતમા જગ જશ જયકરૂ, જિન ગુણ ગાતાં આણંદું રે.
એહુવા૦

ઢાલ આઠમી- જંગ દ્વીપ એરવતેજી, અતિત ચોવીશી વિચાર;
શ્રી દયાન ચોથા નમુંજી, જગ જનના આધાર. 1
મન મોહન જિનજી, મનથી નહી મુજ દૂર. એ ટેક.
અભિનંદન છઠ્ઠા નમુંજી, સાતમા શ્રી રતનેશ;
વર્તમાન ચોવીશીયેજી હવે જિન નામ ગણેશ. મન૦ ૨
શ્યામકાષ્ટ એ[illegible]માજી એ[illegible]મા મરૂદેવ.
શ્રી [illegible] નમરૂ [illegible]ન નિત્યમેવ. મન૦ ૩
[illegible] થા [illegible].
[illegible] મન૦ ૪
[illegible] નનેહ.
[illegible] મ બાના મન મેહ. મન૦ ૫
[illegible] અનાર.
[illegible] 1
[illegible]
[illegible] મહોદય૦ ૨
[illegible]
[illegible] મહોદય૦ ૩
[illegible] મુનિનાથ.
[illegible] મહોદય૦ ૪
[illegible] મન મોહન ચેત.
[illegible] મહોદય૦ ૫

ઢાલ દશમી—પુષ્કર અર્દ્ધ પૂરવ ઐરવતે, અતીત ચોવીશી સંભારૂં,
શ્રી અગ્નાદીક ચોથા વંદી, ભવ વન ભ્રમણ નિવારૂં રે. ૧
ભવિકા, એહવા જિનવર ધ્યાવો, ગુણવંતના ગુણ ગાવો રે;
ભવિકા૦ એહવા૦ એ ટેક.

વણિક નામ છઠ્ઠા જિન નમીયે, શુદ્ધ ધર્મ વ્યવહારી;
ઉદયનાથ સાતમા સંભારો, ત્રણ ભુવન ઉપગારી રે.
ભવિકા૦ એહવા૦ ૨

વર્ત્તમાન ચોવીશી વંદું એકવીશમા તમોકંદ;
શાયકાક્ષ ઓગણીશમા સમરો જન મન નયનાનંદ રે.
ભાવિકા૦ એહવા૦ ૩

શ્રી હેમંત અઢારમા વંદો ભાવિ ચોવીશી ભાવો;
શ્રી નિર્વાણિ ચોથા જિનવર, હૃદયકમલમાં લાવો રે.
ભવિકા૦ એહવા૦ ૪

છઠ્ઠા રવિરાજ સાતમા, પ્રથમનાથ પ્રણમીજે;
ચિદાનંદ સુજસ મહોદય, લીલા લચ્છિ લહીજે રે.
ભવિકા૦ એહવા૦ ૫

ઢાલ અગ્યારમી— પશ્ચિમ ઐરવતે ભલો, ધાતકીખંડે અતીત કે;
ચોવીશી કે પુરૂરવા, ચોથા સુમતીત કે. ૧
જિનવર નામ સોહામણું, ધરીય ન ગોપ્યું જાય કે,
રાત દિવસ મુજ સાંભરે, સંભારે સુખ થાય કે. જિન૦ ૨
એ ટેક

શ્રી અવબોધ છઠ્ઠા નમું સાતમા શ્રી વિક્રમેંદ્ર કે.
ચોવીશી વર્તમાનના, હવે સંભારૂં જિનેંદ્ર કે. જિન૦ ૩
એકવીશમા શ્રી સ્વશાંતજી, ઓગણીશમા હરનાથ કે.
શ્રી નંદિકેશ અઢારમા, રૂડે નામ પ્રણામ કે. જિન૦ ૪
ભાવિ ચોવીશી સંભારીયે ચોથા શ્રીમહામૃગેંદ્ર કે.
છઠ્ઠા અશોચિત વંદીયે, સાતમા શ્રી ધર્મેદ્ર કે. જિન૦ ૫
મન લાગ્યું જસ જેહશું, ન સરે તેહ વિણ કામ કે.
તેમ મુજ મન જિન ગુણ ગુણી, પામે સુજસ વિશ્રામ કે. જિન૦

૨૫ જ્ઞાન પંચમીનું સ્તવન.

ઢાલ પહેલી.

સુત સિદ્ધારથ ભૂપનો રે, સિદ્ધારથ ભગવંત;
બારહ પરખદા આગલે રે, ભાખે શ્રી વર્ધમાનો રે. ૧

ભવિયણ ચિત્ત ધરો, મન વચ કાય અમાયો રે;
જ્ઞાન ભક્તિ કરો. એ આંકણી

ગુણ અનંત આતમ તણા રે, મુખ્યપણે તિહાં હોય;
તેમાં પણ જ્ઞાનજ વડું રે, જિણથી દરસણ હોય રે. ભ૦ ૨

જ્ઞાને ચરિત્ર ગુણ વધે રે, જ્ઞાને ઉદ્યોત સહાય;
જ્ઞાન સ્થવિરપણું લહે રે, આચારજ ઉવઝાય રે. ભ૦ ૩

જ્ઞાની શ્વાસોશ્વાસમાં રે, કઠિણ કરમ કરે નાશ;
વહ્નિ જેમ ઇંધણ દહે રે, ક્ષણમાં જ્યોતિ પ્રકાશો રે, ભ૦ ૪

પ્રથમ જ્ઞાન પછે દયા રે, સંવર મોહ વિનાશ.
ગુણઠાણ પગ થાલીયે રે, જેમ ચઢે મોક્ષ આવાસો રે ભ૦ ૫

મઇ સુઅ ઓહિ મણપજ્જવા રે. પંચમ કેવલ જ્ઞાનઃ
ચઉ મુંગા શ્રુત એક છે રે. સ્વપર પ્રકાશ નિદાનો રે ભ૦ ૬

તેહના સાધન જે કહ્યા રે પાટી પુસ્તક આદિ.
લખે લખાવે સાચવે રે, ધર્મી ધરી અપ્રમાદો રે ભ૦ ૭

ત્રિવિધ આશાતના જે કરે રે, ભણતા કરે અંતરાય.
અંધા બેહેરા બોબડા રે, મુંગા પાગુલા થાય રે ભ૦ ૮

ભણતા ગુણતા ન આવડે રે ન મલે વલ્લભ ચીજ.
ગુણમંજરી વરદત્ત પરે રે, જ્ઞાન વિરાધન બીજ રે. ભ૦ ૯

પ્રેમે પૂછે પરખદા રે પ્રણમી જગગુરૂ પાય.
ગુણમંજરી વરદત્તનો રે, કરો અધિકાર પસાયો રે. ભ૦ ૧૦

ઢાલ બીજી.

જંબૂદ્વીપના ભરતમાં રે, નયર પદમપુર ખાસ;
અજિતસેન રાજા તિહાં રે, રાણી યશોમતી તાસરે. ૧

અંગજ પાંચ સોહામણા, પુત્રી ચતુરા ચાર;
પંડિત પાસે શીખવા, તાતે મૂક્યા કુમાર. ૨

બાલ સ્વભાવે રમત, કરતાં દહાડા જાય;
પંડિત મારે ત્યારે, મા આગલ કહે આય. ૩

સુંદરી શંખણી શીખવે, ભણવાનું નહી કામ;
પંડ્યો આવે તેડવા, તો તસ હણજ્યો તામ. ૪

પાટી ખડિયા લેખણા, બાલી દીધાં રાખ;
શઠને વિદ્યા નવિ રૂચે, જેમ કરહાને દ્રાખ. ૫

પાડા પરે મોહોટા થયા, કન્યા ન દીયે કોય;
શેઠ કહે સુણ સુંદરી, એ તુજ કરણી જોય. ૬

ત્રટકી ભાખે ભામિની, બેટા બાપના હોય;
પુત્રી હોયે માતની, જાણે છે સહુ કોય.

રે રે પાપિણી સાપિણી, સામા બોલ મ બોલ;
રીસાલી કહે તાહરો, પાપી બાપ નિટોલ. ૮

શેઠે મારી સુંદરી, કાલ કરી તતખેવ;
એ તુજ બેટી ઉપની, જ્ઞાનવિરાધન હેવ. ૯

મૂર્ચ્છાંગત ગુણમંજરી, જાતિસમરણ પામી,
જ્ઞાન દિવાકર સાચો, ગુરૂને કહે શિર નામી. ૧૦

શેઠ કહે સુણો સ્વામી, કેમ જાયે એ રોગ,
ગુરૂ કહે જ્ઞાન આરાધો, સાધો વંછિત યોગ. ૧૧

ઉજ્જવલ પચમી સેવો, પચ વરસ પચ માસ;
નમો નાણસ્સ ગણણુ ગણો, ચોવિહારો ઉપવાસ ૧૨

પૂરવ ઉત્તર સન્મુખ, જપિયે દોય હજાર;
પુસ્તક આગલ ઢોઇયે, ધાન્ય ફલાદિ ઉદાર. ૧૩

દીવો પચ દીવટ તણો, સાથિઓ મગલ ગેહ;
પોસહમાં ન કરી શકે, તેણે વિધિ પારણ એહ. ૧૪

અથવા સૌભાગ્ય પચમી, ઉજ્જવલ કાર્તિક માસ;
જાવજ્જીવ લગે સેવીયે, ઉજમણા વિધિ ખાસ. ૧૫

ત્રુટક—બાર વાસર કોઈ મુનિને, વાયણા દીધી નહી,
અશુભ ધ્યાને આયુ પૂરી, ભૂપ તુજ નંદન સહી;
જ્ઞાન વિરાધન મૂઢ જડપણું, કોઢની વેદન લહી,
વૃદ્ધ બાંધવ માનસરવર, હંસગતિ પામ્યો સહી. ૮

ઢાલ—વરદત્તને રે, જાતિસમરણ ઉપન્યું,
ભવ દીઠો રે, ગુરૂ પ્રણમી કહે શુભમનો;
ધન્ય ગુરૂજી રે, જ્ઞાન જગત્રય દીવડો,
ગુણ અવગુણ રે, ભાસન જે જગ પરવડો. ૯

ત્રુટક—જ્ઞાન પાવન સિદ્ધિ સાધન, જ્ઞાન કહો કેમ આવડે,
ગુરૂ કહે તપથી પાપ નાસે, ટાઢ જેમ ઘન તાવડે;
ભૂપ પભણે પુત્રને પ્રભુ, તપની શક્તિ ન એવડી,
ગુરૂ કહે પંચમી તપ આરાધો, સંપદા લ્યો એવડી. ૧૦

——:(૦):——

ઢાલ પાંચમી.

સદ્ગુરૂ વયણ સુધારસે રે, ભેદી સાતે ધાત,
તપગુ રંગ લાગો; ગુણમંજરી વરદત્તનો રે,
નાઠો રોગ મિથ્યાત. ત૦ ૧

પંચમી તપ મહિમા ઘણો રે, પસર્યો મહીયલ માંહી, ત૦
કન્યા સહસ સ્વયંવરે રે, વરદત્ત પરણ્યો ત્યાંહી. ત૦ ૨

ભૂપ કીધો પાટવી રે, આપ થયા મુનિ ભૂપ, ત૦
ભીમ કાંતિ ગુણે કરી રે વરદત્ત રવિ શશિ રૂપ. ત૦ ૩

રાજ રમા રમણી તણા રે, ભોગવે ભોગ અખંડ. ત૦
વરસ વરસ ઉજવે રે પંચમી તેજ પ્રચંડ. ત૦ ૪

અંતે ભોગી થયા સંજમી રે, પાળે વ્રત ષટ કાય. ત૦
ગુણમંજરી જિનચંદ્રને રે, પરણાવે નિજ તાય ત૦ ૫

સુખ વિલસી થઈ સાધવી રે, વૈજયંતે હોય દેવ; ત૦
વરદત્ત પણ ઉપના રે, જિહાં સીમંધર દેવ. ત૦ ૬

અમરસેન રાજા ઘરે રે ગુણવંતી નારી પેટ, ત૦
લક્ષણ લક્ષિત સાધુને રે, પુણ્યે કીધો ભેટ. ત૦ ૭

શ્રી વિજયસિંહ સૂરીશનો, હું૦ સત્યવિજય પન્યાસ રે; હું૦
શિષ્ય કપૂરવિજય કવિ, હું૦ ચંદકિરણ જસ જાસ રે. હું૦
પાસ પંચાસરા સાન્નિધ્યે, હું૦ ખિમાવિજય ગુરૂ નામ રે; હું૦
જિનવિજય કહે મુજ હજો, હું૦ પંચમી તપ પરિણામ રે. હું૦

કલશ—ઇમ વીર લાયક વિઘ્નનાયક, સિદ્ધિદાયક સંસ્તવ્યો;
પંચમી તપ સંસ્તવન ટોડર, ગુંથી નિજ કંઠે ઠવ્યો;
પુણ્ય પાટણ ક્ષેત્ર માંહે, સત્તર ત્રાણું સંવત્સરે;
શ્રી પાર્શ્વ જન્મ કલ્યાણ દિવસે, સકલ ભવિ મંગલ કરે.

૨૬ નિશ્ચય વ્યવહાર ગર્ભિત શ્રી શાંતિજિન સ્તવન.

શાંતિ જિણેસર કેસર, અર્ચિત જગધણી રે; અ૦
સેવા કીજે સાહિબ, નિત્ય નિત્ય તુમ તણી રે;

તુજ વિણ દુજો દેવ, ન કોઇ દયાલુઓ રે; ન૦
મન મોહન ભવિ બોહન, તુંહી મયાલુઓ રે. તું૦

દુરિત અપાસન શાસન, તું જગ પાવનો રે; તું૦
સુકૃત ઉલ્લાસન, કર્મ નિકસન ભાવનો રે; નિ૦
સિંહાસન પદ્માસન, બેઠો જે ચવે રે; બે૦
જગ ભાસન પર શાસન, વાસન ખેપવે રે. વા૦

વાણી ગંગ તરંગ, સુરંગ તે ઉચ્છલે રે. સુ૦
નયગમ ભંગ પ્રમાણ, પ્રવાહ ઘણા ભલે રે. પ્ર૦
નિશ્ચય નય વ્યવહાર, તિહાં ભમરી ભમે રે. તિ૦
બુદ્ધિ નાવ જસ ચાલે, તેહને સહુ નમે રે. તે૦

નિશ્ચય ને વ્યવહાર, તણી ચર્ચા ઘણી રે. ત૦
જાણે પણ જન તાણે, દિલ રૂચી આપણી રે દિ૦

સ્યાદ્વાદ ઘર માહી, ધડયા હોય ઘોડલા રે; ધ૦
દેખે પક્ષ ઉવેખે, તે જગ થોડલા રે. ત૦

માંહોમાંહે તે બેહુ જેમ, નય ચરચા કરે રે; ન૦
ભરતક્ષેત્રના ભાવિક, શ્રાવક મન ધરે રે. શ્રા૦

તેમ હું કંઈક દાસ, કેશાઈ દાખવું રે;
પણ તુજ વચન પ્રમાણ, તિહાં મુજ ભાખવું રે.

ઢાલ ત્રીજી.

નિશ્ચય નયવાદી કહે, એક ભાવ પ્રમાણ છે સાચો રે.
વાન આલંબન જે સહી, તે ક્રિયામાં મત રાચો રે. ૧
ચતુર મનમાં આલોચો.

ભણન જપ ભાવે નયો, વળી પરિણામે મૂક્યા રે.
બંધક ઉપર નહીં હેતુ દ્રવ્ય ક્રિયાની સેવા રે ચ૦ ૨

નય વ્યવહાર કહે સુણો, કેમ ભાવ ક્રિયા વિણ લહીયા રે;
દ્રવ્ય શોધ ચાતુર્ય પણ ક્રિયા તે નાણી કહીયા રે ચ૦ ૩

એક સરીખે એક વનમાં, જેમ ફલ કેમ પરિપાકા રે.
તેમ ક્રિયા પરિણામનો, જગ ભિન્ન ભિન્ન છે વાકા રે. ચ૦ ૪

મંડપ ફલ એમ પામશું, એમ ગણીઆ ભરત જે થાયે રે.
અરે જે ગુમા તે લોકે. ક. અસ્ત ફલ કહીં જાયે રે ચ૦ ૫

વિણ વ્યવહારે ભાવ જે, તે તો સાચ તોલો સાચ માંનો રે.
તરણ. સાતો ઉપર. વળી કેમ લોક તમાનો રે ચ૦ ૬

મુક્તિફલવાન. ગુણ નીલો. અવસરે થિર પરિણામા રે.
ત્રિવિધ અવચક કેવળ.. લાભે સુજસ સંચાદન રામા રે ચ૦ ૭

ઢાલ ચોથી.

[illegible] ૧
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
કરતા તે ક્રિયા [illegible]

જ્ઞાનીને કરણી સવિ થાકી, હુઇ રહ્યો નરમ કરમ સ્થિતિ પાકી;
માલા અણદેખે જે ભમતો, તે દેખી હોએ નિજ ગુણ રમતો. મો૦ ૪
ભાવ અશુદ્ધ જે પુદ્ગલ કેરા, તે તો જાણ્યા સઘલી અનેરા;
મોક્ષરૂપ અમે નિજ વરિયા, તે અર્થે કરશે કુણ કિરિયા. મો. ૫
હવે વ્યવહાર કહે સુણો પ્યારા, એ મીઠા તુમ બોલ હુંકારા;
ભગુનંદ જ અણકરતાં ભાસો, વચન વીર્ય કરી આપ વિમાસો. મો૦ ૬
જે અભિમાન રહિત તે સાખી, શક્તિ ક્રિયામાં તે છે આખી;
ક્રિયા જે શુભ જોગે માંડે, એહાદિક દૂષણ સવિ છાંડે. મો૦ ૭
ભુખ ન ભાંજે ભોજન દીઠે, વિણુ ખાંડે તુષ મીઠી ન નીઠે;
માંજ્યા વિણુ જેમ પાત્ર ન આછું ક્રિયા વિણુ તેમ સાધન પાછું, મો. ૮
મોક્ષ રૂપ આતમ નિરધારી, નવિ થાકયા જિણવર ગણધારી;
ક્રિયા જ્ઞાન જે અનુક્રમે સેવે સુજસરંગ તેહને પ્રભુ દેવે. મો. ૯

ઢાલ ચોથી.

નિશ્ચય કહે વિણુ ભાવ પ્રમાણે, ક્રિયા કામ ન આવે,
આવ્યો ભાવ તો ક્રિયા થાકી, પ્રાયઃ જમણ ન ભાવે.
માનો બોલ હમારો રાજ, નાણાનાણ ન કીજે. ૧
શ્રમણ કુઇ ગણધર પ્રકાશ્યા, ભલે તે ભાવ પ્રમાણે.
જિન પ્રવચન જન મન રંજન, ઉત્તરાધ્યયને વખાણે મો૦ ૨
નિજ સંન્યાસમજ ભાવ નમ. [illegible] વલી આધનિયુક્તે.
આતમ [illegible] ભગવઈમા, ભાખ્યું તે જુઓ જુગતે. મો૦ ૩
[illegible] ભાવ સ્તવ તે ભાખ્યા
[illegible] ક્રિયા વિણુ તે [illegible] મો૦ ૪
[illegible] આવ્યો તે વલી ચાવે.
[illegible] મો૦ ૫
નિશ્ચય [illegible] નવિ પાલી.
વચન માત્ર નિશ્ચયનું [illegible] જુઓ ભાલી મો૦૬
જેમ જેમ [illegible] પરમાર્થ.
તેમ તેમ [illegible] સુજસ વિજ્ઞાન [illegible] મો૦૭

ઢાલ પાંચમી.

નિશ્ચય નયવાદી કહે રે, ખટ દર્શન માંહી સાર,
સમતા સાધન મોક્ષનું, એહવો દીધો નિરધાર રે.
મનમાંહી ધરીએ પ્યાર રે, એમ કહુ છુ તુમ ઉપગાર રે,
બલિહારી ગુણની તાહરી. મેરે લાલ ૧

પગર ભેદ જે લિંગના રે, ભાવલિંગ નિદ્રા કેહ.
દ્રવ્ય લિંગ ભજના કહી, શિવ સાધન સમતા છેક રે.
તેહમાં છે સબલ વિવેક રે, નિદ્રા લાગી મુજ મન ટેક રે,
ભામા છે અવર અનેક રે. બ૦ ૨

જિહાં મારગ ભાંજે સંધ રે, પારણું અસંગાવ.
તેમ નાચી સમતા તિહાં, ડાંડાં દાખે તનકાવ રે.
તેહમાં જેમ અરંગ વિગ્રાવ રે, લઘુ પણ અસર સભાવ રે;
પંડિત શિવપદ દેઇ કાવ રે. બ૦ ૩

સ્થવિરકલ્પ જિનકલ્પની રે, ક્રિયા છે બહુ રૂપ.
સામાચારી જુજુઈ રે, કોઇ ન મળે એક રૂપ રે.
નિદ્રા [illegible] રૂપ રે, નિદ્રા પાસ પડે ભાંડ ભૂપ રે.
તે તો વિ.ખા વિષમ વિરૂપ રે. બ૦ ૪

[illegible] મિત
નય વ્યવહાર [illegible] નિરમ રે.
સમતા [illegible] નિમિત્ત
[illegible]

[illegible]

[illegible]

કિરિયા જે બહુવિધ કરી રે, તેહજ કર્મ પ્રતિકાર;
રોગ ઘણા ઔષધ ઘણાં, કોઇને કોઇથી ઉપગાર રે;
જિન વૈદ્ય કહે નિરધાર રે, તેણે કહ્યું તે કીજે સાર રે,
એમ ભાખે અંગ આચાર રે. બ૦ ૮
રાજપંથ ભાંગે નહીં રે, ભાંગે તે નાહનાં શેર;
એ પણ મનમાં ધારજો, એ એક ગાંઠો સો પેર રે,
શું ફૂલી થાઓ છો ભેર રે, જો મલીયે બેહુ એક વેર રે,
તો ભાંજે ભ્રાંતિ ઉકેર રે. બ૦ ૯
સૂત્ર પરંપરશું મલે રે, સામાચારી શુદ્ધ;
વિનયાદિક મુદ્રા વિષે, તે બહુ વિધ પણ અવિરૂદ્ધ રે;
સુઝે તે જે હોયે સુદ્ધ રે; નવિ સુઝે તે પ્રતિબુદ્ધ રે,
વલી સુજસ અક્રુદ્ધ અકુદ્ધ રે. બ૦ ૧૦

ઢાલ છઠી.

વાદ વદંતાં આવિયા, તુજ સમવસરણ જબ દીઠું રે;
તે બેહુનો ઝગડો ટલ્યો, તુજ દર્શન લાગ્યું મીઠું રે. ૧
બલિહારી પ્રભુ તુમ તણી. એ આકણી.
સ્યાદ્વાદ આગલ કરી, તુમે બેહુને મેલ કરાવ્યો રે;
અતરંગ રંગે મલ્યા, દુર્જનનો દાવ ન ફાવ્યો રે. બ૦ ૨
પર ઘર ભંજક ખલ ઘણા, તે ચિત્ત માહે બાચા ઘાલે રે,
પણ તુમ સરિખા પ્રભુ જેહને, તેહશું તેણે કાંઇ ન ચાલે રે. બ૦૩
જેમ એ બેહુની પ્રીતડી, તુમે કરી આપી થિર ભાવે રે;
તેમ મુજ અનુભવ મિત્તશુ, કરી આપો મેલ સ્વભાવે રે. બ૦ ૪
તુજ શાસન જાણ્યા પછી, તેહશુ મુજ પ્રિત છે જાગી રે;
પણ તે કહે મમતા તજો, તેણે નવિ આવે છે બાજી રે. બ૦ ૫
કાલ અનાદિ સબંધિની, મમતા તે કેડ ન મૂકે રે;
રીસાયે અનુભવ તદા, પણ ચિત્તથી હિત નવિ ચુકે રે. બ૦ ૬
એહવા મિત્રશું રૂસણુ, એ તો મુજ મન લાગે માઠું રે;
તેમ કીજે મમતા પરી, જિમ છાડું ચિત્ત કરી કાઠું રે. બ૦ ૭

શુદ્ધ અશુદ્ધપણું સરખું છે બેઉને રે, નિજ નિજ વિષે શુદ્ધ;
જાણો જાણો રે, પર વિષે અવિશુદ્ધતા રે.
નિશ્ચય નય પરિણામપણાએ છે વડો રે, તેહવો નહિ વ્યવહાર;
ભાખે રે ભાખે રે, કોઇક ઇમ નવિ ઘટે રે.
જે કારણ નિશ્ચય નય કારણ અછે રે, કારણ છે વ્યવહાર;
સાચો રે સાચો રે, કારજ સાચો તે સહિ રે. ૧
નિશ્ચય નય મતિ ગુરૂ શિષ્યાદિક કો નહિ રે, કરે ન ભુંજે કોય;
તેહથી રે તેહથી રે, ઉન્મારગ તે દેશના રે. ૧
વ્યવહારે ગુરૂ શિષ્યાદિક સંભવે રે, સાચો તે ઉપદેશ;
ભાખ્યો રે ભાખ્યો રે, ભાખ્યે સૂત્ર વ્યવહારમેં રે. ૧

ઢાલ બીજી.

કોઇક વિધિ જોતાં થકાં રે, છાંડે સવિ વ્યવહાર રે, મન વસીયા;
ન લહે તુજ વચને કહ્યું રે. દ્રવ્યાદિક અનુસાર રે, ગુણ રસીયા. ૧
પાઠ ગીત નૃત્યની કલા રે, જિમ હોય પ્રથમ અશુદ્ધ રે; મન૦
પણ અભ્યાસે તે ખરી રે, તિમ ક્રિયા અવિરૂદ્ધ રે. ગુણ૦ ૨
મણિ શોધક શત ખારના રે, જિમ પુટ સકલ પ્રમાણ રે, મન૦
સર્વ ક્રિયા તેમ યોગને રે, પંચ વસ્તુ અહિનાણ રે. ગુણ૦ ૩
પ્રીતિ ભક્તિ યોગે કરી રે, ઇચ્છાદિક વ્યવહાર રે; મન૦
દીઠા બહુ શિવ હેતુ છે રે, જેહને ગુરૂ આધાર રે. ગુણ૦ ૪
વિષ ગરલ અન્યોન્ય છે રે, હેતુ અમૃત એમ પંચ રે; મન૦
ક્રિયા વિષ ગરલ કહી રે, ઈહ પરલોક પ્રપંચ રે. ગુણ૦ ૫
અન્યોન્ય કુટલ વિના રે, ન મૂર્છિમ પરે હોય રે; મન૦
હેતુ ક્રિયા વિધિ રાગથી રે, ગુણ વિનયીને જોય રે ગુણ૦ ૬
અમૃત ક્રિયા ભલી ભાખીએ રે, દોષ નહિ લવલેશ રે; મન૦
ત્રિક તજવા દોય સેવવા રે, યોગ બિંદુ ઉપદેશ રે. ગુણ૦ ૭
ક્રિયા ભક્તિ છેદીએ રે, અવિધિ દોષ અનુબંધ રે; મન૦
નિંદે તે જિન શાસ્ત્ર કંઠે રે, ધર્મ સંગ્રહણી પ્રબંધ રે. ગુણ૦ ૮

આંધા આગલ દરપણ દાખવો, બહેરા આગલ ગીત;
મૂરખ આગલ પરમારથ કથા, ત્રણે એકજ રીત. અં૦ ૯
એવું જાણી રે હું તુજ વિનવું, કિરિયા સમકિત જોડી;
દીજે કીજે રે કરૂણા અતિ ઘણી, મોહ સુભટ મદ મોડી. અં૦ ૧૦

—(૦)—

ઢાલ ચોથી.

એણી પરે મેં પ્રભુ વિનવ્યો, સીમંધર ભગવંતો રે;
જાણું હું ધ્યાને પ્રગટ હું તો, કેવલ કમલા કંતો રે;
જયો જયો જગગુરૂ જગ ધણી. ૧
તું પ્રભુ હું તુજ સેવકો, એ વ્યવહાર વિવેકો રે;
નિશ્ચય નય નહિ આંતરો, શુદ્ધાતમ ગુણ એકો રે. જ૦ ૨
જિમ જલ સકલ નદીતણો, જલનિધિ જલ હોય ભેલો રે;
બ્રહ્મ અખંડ સખંડનો, તિમ ધ્યાને એક મેલોરે. જ૦ ૩
જિણે આરાધન તુજ કર્યું તસ સાધન કુણ લેખે રે;
દૂર દેશાંતર કુણ ભમે, જે સુરમણિ ઘરે દેખે રે. જ૦ ૪
અગમ અગોચર નય કથા, પાર કુણે નવિ લહીએ રે.
તિણે તુજ શાસન ઇમ કહ્યું, બહુશ્રુત વયણડે રહીએ રે. જ૦ ૫
તું મુજ એક હૃદય વસ્યો, તુંહીજ પર ઉપગારી રે;
ભરત ભવિક હિત અવસેર, મુજ મત મેલો વિસારી રે. જ૦ ૬

કલશ.

ઇમ વિમલ કેવલ જ્ઞાન દિનકર, સકલ ગુણ રયણાયરો,
અકલ ક અકલ નિરીહ નિર્મમ, વિનવ્યો સીમંધરો;
શ્રી વિજય પ્રભ સૂરિરાજ રાજે, વિકટ સંકટ ભયહરો;
શ્રી નયવિજય બુધ શિષ્ય વાચક, જસવિજય જય જય કરો.

કાલે બાલ વિલાસ મનોહર, યૌવન કાલા કેશ રે,
વૃદ્ધ પણ વલી પલી વપુ અતિ દુર્બલ, શક્તિ નહીં લવલેશ રે. શ્રી ૭

ઢાલ બીજી.

૨ સ્વભાવ સમવાય કારણ; સ્વભાવવાદી મત.

તવ સ્વભાવવાદી વદે જી, કાલ કિસ્યું કરે રંક;
વસ્તુસ્વભાવે નીપજે જી, વિણસે તિમજ નિઃશંક;
સુવિવેક વિચારી જૂઓ, જૂઓ વસ્તુસ્વભાવ. એ આંકણી. ૧
છતે યોગ જોબનવંતી જી, વાંઝણી ન જણે બાલ;
મુછ નહીં મહિલા મુખે જી, કરતલ ઉગે ન વાલ. મુ૦ ૨
વિણ સ્વભાવ નવિ નીપજે જી, કેમ પદારથ કોય;
આંબ ન લાગે લીંબડે જી, બાગ વસંતે જોય. મુ૦ ૩
મોરપિચ્છ કુણ ચીતરે જી, કુણ કરે સંધ્યા રંગ;
અંગ વિવિધ નવિ જીવનાં જી, સુંદર નયન કુરંગ. મુ૦ ૪
કાંટા બોર બબૂલના જી, કોણ અણીઆલા કીધ;
રૂપ રંગ ગુણ જૂજૂઆ જી, તરુ ફલ ફૂલ [illegible] મુ૦ ૫
[illegible]
[illegible] મુ૦ ૬
[illegible]
[illegible] મુ૦ ૭
[illegible]
[illegible] મુ૦ ૮
[illegible]
[illegible] મુ૦ ૯
[illegible]
[illegible] મુ૦ ૧૦

ઢાલ ત્રીજી.

૩ ભાવિ સમવાય કારણ: નિયતિવાદી મત.

...ઉ કિસ્યું કરે બાપડા જી, વસ્તુ સ્વભાવ અકાજ;
...સે નવિ હોયે ભવિતવ્યતા જી, તો કિમ સીઝે કાજ રે; પ્રા૦ મ૦ ૧
...પ્રાણી મ કરો મન ઝંખાઉ, ભાવિ ભાવ નિકાઉ રે. એ આંકણી.

...જલનિધિ તરે જંગલ ફરે જી, કોડ જતન કરે કોય; પ્રા૦ ૨
...અણભાવી હોવે નહીં જી, ભાવિ હોય તે હોય રે.
...આંબે મોર વસંતમાં જી, ડાલે ડાલે કેઇ લાખ; પ્રા૦ ૩
...કેઇ ખરયાં કેઈ ખાખટી જી, કેઇ આંબા કેઈ સાખ રે.
...બાઉલ જિમ ભવિતવ્યતા જી, જિણ જિણ દિસિ ઉજાય; પ્રા૦ ૪
...પરવશ મન માણસ તણું જી, તૃણ જિમ પૂંઠે ધાય રે.
...નિયત વસે વિણ ચિંતવ્યું જી, આવી મલે તત્કાલ; પ્રા૦ ૫
...વરસાં શોનું ચિંતવ્યું જી, નિયતિ કરે વિસરાલ રે;
...બ્રહ્મદત્ત ચક્રીતણા જી, નયણ હણે ગોવાલ. પ્રા૦ ૬
...હાથ સહસ્સ જસ દેવતા જી, દેહ તણા રખવાલ રે.
...કેપુરિ કોશલ ... જી, કિમ નાખી ... પ્રાણ પ્રા૦ ૭
...આહેડી ... કિયા ... જન ... રાણ રે.
[illegible] પ્રા૦ ૮
...આહેડી ... [illegible]
[illegible] પ્રા૦ ૯
[illegible]
[illegible]

ઢાલ ચોથી.

[illegible]
...સ્વભાવવિનય ... [illegible]
[illegible]
[illegible]

કર્મે રામ વસ્યા વનવાસે, સીતા પામે આલ;
કર્મે લંકાપતિ રાવણનું, રાજ થયું વિસરાલ. ચે૦

કર્મે કીડી કર્મે કુંજર, કર્મે નર ગુણવંત;
કર્મે રોગ સોગ દુઃખ પીડિત, જન્મ જાય વિલવંત. ચે૦

કર્મે વરસ લગે રિસહેસર, ઉદક ન પામે અન્ન;
કર્મે વીરને જુઓ યોગમાંરે, ખીલા રોપ્યા કન્ન. ચે૦

કર્મે એક સુખપાલે બેસે, સેવક સેવે પાય;
એક હય ગય રથ ચઢયા ચતુર નર, એક આગલ ઉભાય. ચે૦

ઉદ્યમ માની અંધ તણી પરે, જગ હીંડે હાહુતો;
કરમ બલે તે લહે સકલ ફલ, સુખ ભર સેજે સુતો રે. ચે૦

ઉંદર એકે કીધો ઉદ્યમ, કરંડીયો કરકોલે;
માંહે ઘણા દિવસનો ભૂખ્યો, નાગ રહ્યો દુઃખ ડોલે રે. ચે૦

વિવર કરી મૂષક તસ મુખમાં, દિયે આપણો દેહ;
માગ લહી વન નાગ પધારયા, કર્મ મર્મ જુઓ એહ. ચે૦

ઢાલ પાંચમી.

૫ ઉદ્યમ સમવાય કારણ; ઉદ્યમવાદી મત.

હવે ઉદ્યમવાદી ભણે એ, એ ચારે અસમર્થ તો;
સકલ પદારથ સાધવા એ, એક ઉદ્યમ સમરથ તો.

ઉદ્યમ કરતાં માનવીએ, શું નવિ સીઝે કાજ તો;
રામે રયણાયર તરીઓ. લીધું લંકા રાજ તો.

કર્મ નિયત તે અનુસરે એ, જેહમા શક્તિ ન હોય તો.
દેઉલ વાઘ મુખે પંખીયા એ, પિઉ પેસતા જોય તો.

વિણ ઉદ્યમ કિમ નિકલેએ તિલમાંહેથી તેલ તો,
ઉદ્યમથી ઉંચી ચઢે એ, જુઓ એકેંદ્રિય વેલ તો.

ઉદ્યમ કરતાં એક સમે એ, જેહ નવિ સીજે કાજ તો;
તે ફરી ઉદ્યમથી હુવે એ, જો નવિ આવે વાજ તો.

મ કરી ઓર્યાં વિનાએ, નવિ રંધાયે અન્ન તો; ૬
વી ન પડે કોળીઓ એ, મુખમાં પાખે જતન્ન તો.
ર્મ સુત ઉદ્યમ પિતા એ, ઉદ્યમે કીધાં કર્મ તો; ૭
દ્યમથી દૂરે ટલે એ, જુઓ કર્મનો મર્મ તો.
દઢપ્રહારી હંત્યા કરી એ, કીધાં પાપ અનંત તો; ૮
ઉદ્યમથી ષટ માસમાં એ, આપ થયા અરિહંત તો.
ટીપે ટીપે સર ભરે એ, કાંકરે કાંકરે પાલ તો; ૯
ગિરિ જેહવા ગઢ નીપજે એ, ઉદ્યમ શક્તિ નિહાલ તો.
ઉદ્યમથી જલ બિંદુઓ એ, કરે પાષાણમાં ઠામ તો; ૧૦
ઉદ્યમથી વિદ્યા ભણે એ, ઉદ્યમ જોડે દામ તો.

ઢાલ છઠી.

એકાંતવાદીઓનું સમાધાન.

૬ સ્યાદ્વાદ મતે પૂર્વોક્ત એકાંતવાદીઓનું સમાધાન

એ પાંચે નયવાદ કરંતાં, શ્રી જિન ચરણે આવે;
અમિય સરસ જિન વાણી સુણીને, આનંદ અંગ નમાવે રે. પ્રાણી.
સમકિત મતિ મન આણો. નય એકાન્ત મ તાણો રે, પ્રાણી. સ૦ ૧
તે મિથ્યામતિ જાણો રે પ્રાણી એ આંકણી.
એ પંચે સમુદાય મિલ્યા વિણ, કોઈ કાજ ન સીઝે. સ૦ ૨
અંગુલિયોગે કરત... પરે ... ... ત રીઝે રે. પ્રાણી
આગ્રહ આ... ... એકને ... દીજે વડાઈ.
પણ સેના મલી સકલ ... ... સુભટ લડાઈ રે પ્રાણી સ૦ ૩
તંતુ સ્વભાવે પટ ઉપજાવે ... ... વણાવે
ભવિતવ્યતા હોય તો નિપજે, ... પ્રાણી સ૦ ૪
... ઉદ્યમ ... ... રે પ્રા. સ૦
એમ પંચ મલી સકલ ... ... પતિ ...

નિયતિવશે ... ...
પુરયે મનુજ ભવાદિક પામી ... ... રે પ્રાણી સ૦

કર્મે રામ વશ્યા વનવાસે, સીતા પામે આલ;
કર્મે લંકાપતિ રાવણનું, રાજ થયું વિશરાલ. ચે૦ ૨

કર્મે કીડી કર્મે કુંજર, કર્મે નર ગુણવંત;
કર્મે રોગ સોગ દુઃખ પીડિત, જન્મ જાય વિલવંત. ચે૦ ૩

કર્મે વરસ લગે રિસહેસર, ઉદક ન પામે અન્ન;
કર્મે વીરને જુઓ યોગમાંરે, ખીલા રોપ્યા કન્ન. ચે૦ ૪

કર્મે એક સુખપાલે બેસે, સેવક સેવે પાય;
એક હય ગય રથ ચઢયા ચતુર નર, એક આગલ ઉભાય. ચે૦ ૫

ઉદ્યમ માની અંધ તણી પરે, જગ હીંડે હાહુતો;
કરમ બલે તે લહે સકલ ફલ, સુખ ભર સેજે સુતો રે. ચે૦ ૬

ઉંદર એકે કીધો ઉદ્યમ, કરંડીયો કરકોલે;
માંહિ ઘણા દિવસનો ભૂખ્યો, નાગ રહ્યો દુઃખ ડોલે રે. ચે૦ ૭

વિવર કરી મૂષક તસ મુખમાં, દિયે આપણો દેહ;
માગ લહી વન નાગ પધાર્યા, કર્મ મર્મ જુઓ એહ. ચે૦ ૮

ઢાલ પાંચમી.

૫ ઉદ્યમ સમવાય કારણ; ઉદ્યમવાદી મત.

હવે ઉદ્યમવાદી ભણે એ, એ ચારે અસમર્થ તો;
સકલ પદારથ સાધવા એ, એક ઉદ્યમ સમરથ તો. ૧

ઉદ્યમ કરતાં માનવીએ, શું નવિ સીઝે કાજ તો;
રામે રયણાયર તરીઓ. લીધું લંકા રાજ તો. ૨

કર્મ નિયત તે અનુસરે એ, જેહમાં શક્તિ ન હોય તો;
દેઉલ વાઘ મુખે પખીયા એ, પિઉ પેસંતા જોય તો. ૩

વિણુ ઉદ્યમ કિમ નિકલેએ, તિલમાંહેથી તેલ તો;
ઉદ્યમથી ઉંચી ચઢે એ, જુઓ એકેંદ્રિય વેલ તો. ૪

ઉદ્યમ કરતા એક સમે એ, જેહ નવિ સીઝે કાજ તો;
તે ફરી ઉદ્યમથી હુવે એ, જો નવિ આવે વાજ તો. ૫

ા બીચકે બેસી રહેના, દીન દયાલ કોના ચહીએ;
તન મન હારી બચનસે, સેવક અપના કહ દઈએ. રિષભ૦ ૫
ુવન ઇશ સુખંકર સ્વામી, અંતરજામી તું કહીએ;
ા હમકુ તારો, પ્રભુસે મનકી બાત સકલ કહીએ. રિષભ૦ ૬
પતરૂ ચિંતામણી જાચો, આજ નિરાશે ના રહીએ;
ચિંતિત દાયક, દાસકી અરજ ચિત્તમેં દ્રઢ ગ્રહીએ. રિષભ૦ ૭
ીન હીન પર ગુણ રસ રાચી, શરણ રહિત જગમેં રહીએ;
તું કરૂણાસિંધુ, દાસકી કરૂણા ક્યું નહિ ચિત્ત ગ્રહીએ. રિષભ૦ ૮
તુમ બિન તારક કો નહી દીસે, અબ તુમકું ક્યા કહીએ;
ઈહ દીલમે ઠાની, તારકે સેવક જગમેં જશ લહીએ. રિષભ૦ ૯
સાત વાર તુમ ચરણે આયો, દાયક શરણ જગત કહીએ;
અબ ધરણે બેસી, ના યચે મન વંછિત સબ કુચ્છ લહીએ. રિષભ૦ ૧૦
અવગુણ માની પરિહરશો તો, આદિ ગુણી જગકો કહીએ;
જો ગુણીજન તારીએ, તો તેરી અધિકતા ક્યા કહીએ. રિષભ૦ ૧૧
આતમ ઘટમેં ખોજ તું પ્યારે, બાહિર ભટકના ના રહીએ;
તું અજ અવિનાશી, ધાર નિજરૂપ આનંદઘન રસ લહીએ. રિષભ૦ ૧૨
આત્માનંદી પ્રથમ જિનેશ્વર, તેરે ચરણ શરણ રહીએ.
સિદ્ધાચલ રાજા, સબ કાજ આનંદ રસ કો પી લહીએ. રિષભ૦ ૧૩

૨ શ્રી અજિતનાથની લાવણી.

જરૂર જિનવરજી. (જરૂર.) (એ આંકણી)

શ્રી અજિતનાથ મહારાજ, ગરીબ નિવાજ, જરૂર જિનવરજી.
સેવક શિર નામી, તને ઉચ્ચારે અરજી
કર મારૂ માહના વડે, રઝળીઓ નાડ, અનતા ભવમે. (૨) અજિત૦ ૧
આવ્યો છુ તહારે શરણ, બળી દુઃખ દવમે
દુખ સાર, અરિ ખન ખાન લાવ્યા દુઃખ દેવ. (૨)
વળી પાપી મારો નાથ, છે, જીદે.
આ મુજરો મુજ ભગવાન, કરૂ ગુણગાન ધ્યાનમા ધરજી (૨) અજિત૦ ૨
સેવક શિર નામી, તને ઉચ્ચારે અરજી

મેં પૂરણ કર્યા છે પાપ સુણજો આપ, કહું કર જોડી; (૨)
મુજ ભુંડામાં ભગવાન ભૂલ નહી થોડી;
જીવ હિંસા અપરંપાર, કરી કિરતાર, હવે શું કરવું; (૨)
જૂઠું બહુ બોલી, સાચને શું પર હરવું;
તુજ ખોલામાં મુજ શીશ, જાણુ જગદીશ, ગમે તે કરજો; (૨)
સેવક શિરનામી, તને ઉચારે અરજી. અજિત૦
મેં કર્યાં બહુ કુકર્મ, ધર્યો નહી ધર્મ, પૂરણ હું પાપી; (૨)
અવલો થઇ તારી આણુ, મેંજ ઉથાપી;
મેં મૂરખ નિંદા ઘણી, મુનિવર તણી, કરી હરખાયો; (૨)
પરદારા દેખી લગાડ હું લલચાયો;
કિંકર કહે કેશવલાલ, આણીને વહાલ, દુઃખ તું હરજો (૨)
સેવક શિર નામી, તને ઉચારે અરજી. અજિત૦ ૪

---

૩ ચેતનને શિખામણની લાવણી.

ચલ ચેતન અબ ઉઠકર અપને, જિન મંદિર જઇએ;
કિસીકી બુરી ના કહીએ, કિસીકી બુરી ના કહીએ. ચલ૦ એટેક
ચરણ જિનવરજીકા ભેટયા રે, ચરણ જિનવરજીકા ભેટયા;
ભવ ભવ સંચિત પાપ કર્મ સબ, તન મનકા મેટયા;
સુકૃત કીજે, મહાનાજ સુકૃત કીજે.
જિનવરકા ગુણ ભજ લીજે, સમકિત અમૃત રસ પીજે;
લાભ જિન ભક્તિકા લહીએ રે, લાભ જિન. ચલ૦ ૧
કરોડો મત મુઝને ભટકો, (૨)
તજ નામત તન મનકી સમતામેં રહેના ભાઈ,
રીતમેં ચોલો મેરી જાન રીતમેં ચોલો,
આતમ સમતામેં તોલો, મત મરમ પારકા ખોલો,
મૌન કર તન મનને રહીએ મૌન કર તન મનને રહીએ ચલ૦ ૨
જોબન દિન ચાર તણો સંગી, (૨)
અંત સમય ચેતન ઉડ ચાલે કાયા પડી નંગી;

[illegible]

૮. શ્રી જિનદાસકૃત આરતી.

[illegible]

મેં પૂરણ કર્યા છે પાપ સુણજો આપ, કહું કર જોડી; (૨)
મુજ ભુંડામાં ભગવાન ભૂલ નહી થોડી;
જીવ હિંસા અપરંપાર, કરી કિરતાર, હવે શું કરવું; (૨)
જૂઠું બહુ બોલી, સાચને શું પર હરવું;
તુજ ખોળામાં મુજ શીશ, જાણુ જગદીશ, ગમે તે કરજો; (૨)
સેવક શિરનામી, તને ઉચારે અરજી. અજિત૦
મેં કર્યાં બહુ કુકર્મ, ધર્યો નહી ધર્મ, પૂરણ હું પાપી; (૨)
અવળો થઇ તારી આણ, મેંજ ઉથાપી;
મેં મૂરખ નિંદા ઘણી, મુનિવર તણી, કરી હરખાયો; (૨)
પરદારા દેખી લબાડ હું લલચાયો;
કિંકર કહે કેશવલાલ, આણીને વહાલ, દુઃખ તું હરજો (૨)
સેવક શિર નામી, તને ઉચારે અરજી. અજિત૦

---

૩ ચેતનને શિખામણની લાવણી.

ચલ ચેતન અબ ઉઠકર અપને, જિન મંદિર જઇએ;
કિસીકી બુરી ના કહીએ, કિસીકી બુંડી ના કહીએ. ચલ૦ એ ટે
ચરણ જિનવરજીકા ભેટયા રે, ચરણ જિનવરજીકા ભેટયા;
ભવ ભવ સંચિત પાપ કર્મ સબ, તન મનકા મેટયા;
સુકૃત કીજે, મહારાજ સુકૃત કીજે;
જિનવરકા ગુણ ભજ લીજે, સમકિત અમૃત રસ પીજે;
લાભ જિન ભક્તિકો લહીએ રે, લાભ જિન. ચલ૦ ૧
કરીએ મત મુખસે બડાઇ, (૨)
તજ તામસ તન મનકી સમતાસે રહેના ભાઈ;
રીતસે બોલો મેરી જાન રીતસે બોલો,
આતમ સમતામેં તોલો, મત મરમ પારકા ખોલો;
મૌન કર તન મનસે રહીએ, મૌન કર તન મનસે રહીએ. ચલ૦ ૨
જોબન દિન ચાર તણો સંગી, (૨)
અંત સમય ચેતન ઉઠ ચાલે કાયા પડી નંગી;

। મેરી જાન પ્રીત સબ તૂટી, આઉખાકી ખરચી ખુટી;
હી જૂઠી, ચેતનસે કાયા રૂઠી;
ાપ કીયા સહીએ રે સુખ દુઃખ૦ ચલે૦ ૩

। ઉદાસી, (૨)
ેનરાજ, હરો મેરી દુર્ગતિકી ફાંસી;
ા મેરી જાન, તજે સબ ધંધા;
પુનમ ચંદા, જિનદાસ તેરા બંદા;
ર દર્શન ચહીએ રે, મેરે ચલે૦ ૪

——:(૦):——

૪. શ્રી જિનદાસકૃત લાવણી.

। મંત્ર નવકાર, ઉનુસે ઉતરોગે ભવ પાર,
। કાયાકો આધાર, સફલ કર લે અપના અવતાર;
ન મનમે ધરો નરનાર, ખાલુ દુખલુકો એહ સંસાર,
ન્યાલ જિનદાસ, રહ્યો તેરે ચરણોકિ પાસ. જીઇજી. ૧

ન નામું નાભિનંદન, ચરણ પર ચઢે કેસર ચંદન,
ર ઈંદ્રાદિક વંદન, કરત હે કર્મોકા ફંદન;
। શિવપુરકા સાધન, સર્વ જગ જીવો કે જીવન,
ન ગુણ જિન ગાવે, શિશ ચરણોસે નમાવે. જીઇજી. ૨

દુયા મેરા હસકર, ચઢાવું વર ચંદન ઘસકર,
ધર્મો મે ધસકર, પાપ દલ દુર ગયા ખસકર;
યું ખડા કમર કસકર, હડાવો કર્મોકા લશ્કર,
રાજ દાસ ખાસા, શરણે જિનરાજ લીયા વાસા. જીઇજી. ૩

ર નિગોદકા બાસી. કરાઇ તેં જુગમાં હાંસી,
પડી ગળે ફાંસી, સુમતિકું કર રખી દાસી:
મીઠી સેજ ખાસી, માન રહ્યો મમતાકું મારી,
કો અરિહંતકું પરખો, કરો જિનદાસ આપ સરીખો જીઇજી.૪

ર તેરી જીંદગાની. શિખ સૂત્રોકી નહી માની,
કી ગુરૂ નિગ્રંથધારી. કામસેં રહી કુમતિ નારી:
ઉતર ગયા પાની, મતિ તેરી દુરગત કાની,
ાસ જિનદાસ વાજે, સુધારોગે તુમહી કાજે જીઇજી ૫

૫ શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્તવન પદ.

મેરે સાહિબ તુમહિ હો, પ્રભુ પાસ જિણંદા;
ખિજમતગાર ગરીબ હું, મેં તેરા બંદા. મે૦ ૧
મેં ચકોર કરૂં ચાકરી, જબ તુમહિ ચંદા;
ચક્રવાક મેં હુઈ રહું, જબ તુમહિ દિણંદા. મે૦ ૨
મધુકર પરે મેં રણુઝણું, જબ તુમ અરવિંદા,
ભક્તિ કરૂં ખગપતિ પરે, જબ તુમહિ ગોવિંદા. મે૦ ૩
તુમ જબ ગર્જિત ઘન ભયે, તબ મેં શિખિનંદા;
તુમ સાયર જબ મેં તદા, સુર સરિતા અમંદા. મે૦ ૪
દૂર કરો દાદા પાસજી, ભવ દુઃખકા ફંદા;
વાચક જશ કહે દાસકું, દીજે પરમાનંદા. મે૦ ૫

—(૦)—

૬ શ્રી આદિનાથ સ્તવન પદ.

(રાગ ધનાશ્રી)

રૂષભદેવ હિતકારી, જગત ગુરૂ રૂષભદેવ હિતકારી;
પ્રથમ તીર્થંકર પ્રથમ નરેસર, પ્રથમ યતિ બ્રહ્મચારી. રૂ૦ ૧
વરસી દાન દેઇ તુમ જગમેં, ઇલતિ ઈતિ નિવારી;
તૈસી કાહી કરતુ નાહી કરૂના, સાહિબ બેર હમારી. રૂ૦ ૨
માંગત નાહિ હમ હાથી ઘોરે, ધન કન કંચન નારી;
દિયો મોહિ ચરન કમલકી સેવા, યાહિ લગત મોહે પ્યારી. રૂ૦ ૩
ભવ લીલા વાસિત સુર ડારે, તુંપર સબહી ઉન્વારી;
મેં મેરો મન નિશ્ચલ કીનો, તુમ આણા સિર ધારી. રૂ૦ ૪
એસો સાહિબ નહિં કોઇ જગમેં, યાસું હોય દિલદારી;
દિલહિ દલાલ પ્રેમકે બીચે, તિહાં હઠ ખેંચે ગમારી. રૂ૦ ૫
તુમહિ સાહિબ મેં હું બંદા, યા મત દેઓ વિસારી;
શ્રી નયવિજય વિબુધ સેવક કે, તુમ હો પરમ ઉપકારી. રૂ૦ ૬

૭ શ્રી સુવિધિનાથ સ્તવન પદ.

મેં કીનો નાંહી તો બીન ઓરસું રાગ. (ટેક.)

દિન દિન વાન ચડે ગુન તેરો, જ્યું કંચન પર ભાગ;
ઓર ન મેંહે કષાયકી કાલિપ, સો કયું સેવા લાગ. મેં૦ ૧

રાજહંસ તું માન સરોવર, ઓર અશુચિ રૂચિ કાગ;
વિષય ભુજંગ ગરૂડ તું કહિયે. ઓર વિષય વિષ નાગ. મે૦ ૨

ઓર દેવ જલ છીલર સરિખે, તું તો સમુદ્ર અથાય;
તું સુરતરૂ મનવંછિત પૂરન, ઓર તો સુકે સાગ. મે૦ ૩

તું પુરૂષોત્તમ તુંહિ નિરંજન, તું શંકર વડ ભાગ;
તું બ્રહ્મા તું બુદ્ધિ મહાબલ, તુંહિ દેવ વીતરાગ. મે૦ ૪

સુવિધિનાથ તુજ ગુન ફુલનકો, મેરો દિલ હે બાગ;
જસ કહે ભમર રસિક હોઇ તામેં, લીજીયે ભક્તિ પરાગ. મે૦ ૫

૮ પડયો સ્વભાવ ન જાય તે વિષે પદ.

રાગ પ્રભાતિ.

કાહારે અજ્ઞાની જીવકું, જ્ઞાન બતાવે;
કબહું ન વિષધર વિષ તજે, કાહા દુધ પિલાવે કાહા૦ ૧

ઉખ્ખર ઇખ ન નીપજે, બીજ આદિ આદિ લાવે.
રાસભ છાર ન છાડ હિ. કહા ખગ ત્રિલાવે કાહા૦ ૨

કાલી કિન કુમાણસા. રંગ દુજો ન લાગે.
શ્રી જિન હર્ષ કહી કહે આકો સહેજ ન જાવે કાહા૦ ૩

---

૯ હિતશિક્ષા પદ.

[illegible]

આજ કો લાહો લીજીએ [illegible]
રહેલુ ન પાવે પાવડી. જબ આવે [illegible] આજ૦ ૧

મનસા વાચા કર્મણા. આતમ [illegible]
ધ્યાન કરૂ અરિહંતનો. [illegible] આજ૦ ૨

૫ શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્તવન પદ.

મેરે સાહિબ તુમહિ હો, પ્રભુ પાસ જિણંદા;
ખિજમતગાર ગરીબ હું, મેં તેરા બંદા. મે૦ ૧
મેં ચકોર કરૂં ચાકરી, જબ તુમહિ ચંદા;
ચકવાક મેં હુઈ રહું, જબ તુમહિ દિણંદા. મે૦ ૨
મધુકર પરે મેં રણુજણું, જબ તુમ અરવિંદા,
ભક્તિ કરૂં ખગપતિ પરે, જબ તુમહિ ગોવિંદા. મે૦ ૩
તુમ જબ ગર્જિત ઘન ભયે, તબ મેં શિખિનંદા;
તુમ સાયર જબ મેં તદા, સુર સરિતા અમંદા. મે૦ ૪
દૂર કરો દાદા પાસજી, ભવ દુઃખકા ફંદા;
વાચક જશ કહે દાસકું, દીજે પરમાનંદા. મે૦ ૫

—(૦)—

૬ શ્રી આદિનાથ સ્તવન પદ.

(રાગ ધનાશ્રી)

રૂષભદેવ હિતકારી, જગત ગુરૂ રૂષભદેવ હિતકારી;
પ્રથમ તીર્થંકર પ્રથમ નરેસર, પ્રથમ યતિ બ્રહ્મચારી. રૂ૦ ૧
વરસી દાન દેઇ તુમ જગમેં, ઇલતિ ઇતિ નિવારી;
તૈસી કાહી કરતુ નાહી કરૂના, સાહિબ બેર હમારી. રૂ૦ ૨
માંગત નાહિ હમ હાથી ઘોરે, ધન કન કંચન નારીઃ
દિયો મોહિ ચરન કમલકી સેવા, યાહિ લગત મોહે પ્યારી. રૂ૦ ૩
ભવ લીલા વાસિત સુર ડારે, તું પર સબહી ઉન્વારી.
મેં મેરો મન નિશ્ચલ કીનો, તુમ આણા સિર ધારી. રૂ૦ ૪
એસો સાહિબ નહિ કોઇ જગમેં, યાસું હોય દિલદારી,
દિલહિ દલાલ પ્રેમકે બીચે, તિહાં હઠ ખેંચે ગમારી. રૂ૦ ૫
તુમહિ સાહિબ મેં હું બંદા, યા મત દેઓ વિસારીઃ
શ્રી નયવિજય વિબુધ સેવક કે, તુમ હો પરમ ઉપકારી. રૂ૦ ૬

વિનય મૂલ જે પાલીયે, શ્રી જિનવરનો ધર્મ;
ભાવે શુદ્ધ આરાધતાં, છુટે નિજ કૃત કર્મ. આજ૦
દાન શીયલ તપ ભાવના, એ ચાર પ્રકાર;
દયા શુદ્ધ આરાધીએ, પામીએ ભવ પાર. આજ૦
ધર્મનો મરમ એ જાણજે, રાગ દ્વેષને વારો;
કેવલજ્ઞાન પામીને, દેવચંદ પદ સારો. આજ૦

———:o:———

૧૦ શ્રી વીરપ્રભુ પ્રત્યે ગૌતમ પ્રાર્થના પદ.

રાગ પ્રભાતી.

મેં નહીં જાણ્યો નાથજી, મોસેં દૂર પધાએ;
પીછેશું વર્દ્ધમાનજી, શિવમહેલ સધાએ. મે૦
વચન તુમારો માન કે, મેં દીક્ષા લીની;
લોક લાજ સબ ત્યાગ કે, ઘર ઘર ભિક્ષા કીની. મે૦ ૨
દરસ તુમારો દેખ કે, રહીતો રંગ રાતો;
વચન તુમારો શિર ધરી, ગુણ લેતા માતો. મે૦ ૩
જીહાં જીહાં સંશય ઊપજે તો શુ પૂછી લીજે,
જ્ઞાન ગુણાનન્દકી કથા, કહો કોણશું કીજે. મે૦ ૪
વહિ વહિ તું વીતરાગ હૈ, નહીં રાગકી રેખા,
પ્રભુ [illegible] નજર દેખા. મે૦ ૫
[illegible]
[illegible] મે૦ ૬

૧૧ શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રાર્થના પદ.

રાગ [illegible]

[illegible] એ ટેક
[illegible]
[illegible] વીતરાગ૦

ગુરૂવાઇ મનમેં વેદે, નૃપ શ્રવણ નાસિકા છેદે;
અંગમાંહે લઘુ કહાવે, તે કારણ ચરણ પૂજાવે. લઘુ૦ ૫
શિશુ રાજધામમેં જાવે, સખી હિલમિલ ગોદ ખિલાવે;
હોય બડા જાન નવિ પાવે, જાવે તો શીષ કટાવે. લઘુ૦ ૬
અંતર મદ ભાવ બહાવે, તબ ત્રિભુવન નાથ કહાવે;
ઇમ ચિદાનંદ એ ગાવે, રહણી બિરલા કોઉ પાવે. લઘુ૦ ૭

૧૭ રહેણી કહેણી સ્વરૂપ પદ.

રાગ ટોડી.

કથણી કથે સહુ કોઇ, રહણી અતિદુર્લભ હોઇ. કથ૦
એ આંકણી.

શુક રામકો નામ વખાણે, નવિ પરમારથ તસ જાણે;
યા વિધ ભણી વેદ સુણાવે, પણ અકલ કલા નવિ પાવે. કથ૦ ૧
પટ્ત્રીશ પ્રકારે રસોઇ, મુખ ગણતાં તૃપ્તિ ન હોઇ;
શિશુ નામ નહી તસ લેવે, રસ સ્વાદત સુખ અતિ લેવે. કથ૦ ૨
બંદી જન કડખા ગાવે, સુણી સૂરા સીસ કટાવે;
જબ રૂંઢમુંડતા ભાસે, સહુ આગલ ચારણ નાસે. કથ૦ ૩
કહણી તો જગત મજૂરી, રહણી હે બંદી હજૂરી:
કહણી સાકર સમ મીઠી, રહણી અતિ લાગે અનીઠી. કથ૦ ૪
જબ રહણીકા ઘર પાવે, કથણી તબ ગિણુતી આવે,
અબ ચિદાનંદ ઇમ જોઇ રહણીકી સેજ રહે સોઇ. કથ૦ ૫

——:(૦).——

૧૮ ગુરૂગમ મહિમા સ્વરૂપ પદ.

રાગ પ્રભાતી.

વસ્તુગતે વસ્તુકો લક્ષણ, ગુરૂગમ વિણ નહી પાવે રે;
ગુરૂગમ વિન નવિ પાવે કોઉ, ભટક ભટક મર જાવે રે. વ૦ ૧
એ આંકણી.

ભવન આરીસે શ્વાન કૂકડા, નિજ પ્રતિબિંબ નિહારે રે;
દંતર રૂપ મનમાંહે બિચારી, મહા જુદ્ધ વિસ્તારે રે. વ૦ ૨
નિર્મલ ફટક શિલા અંતર્ગત, કરિવર લખ પરછાંહિ રે;
દસન તદાય અધિક દુઃખ પાવે, દ્વેષ ધરત દિલ માંહિ રે. વ૦ ૩
સસલે જાવ સિંહકું પકડ્યો, દૂજો દીયો દેખાઇ રે;
નિરખ હરિ તે જાણુ દૂસરો, પડ્યો જંપ તિહાં ખાઇ રે. વ૦ ૪
નિજ છાયા વેતાલ ભરમ ધર, ડરત બાલ ચિત્તમાંહિ રે;
રજ્જુ સર્પ કરી કોઉ માનત, જોલોં સમજત નાંહિ રે. વ૦ ૫
નલિની ભ્રમ મર્કટ મૂઠી જિમ, ભ્રમવશ અતિ દુઃખ પાવે રે;
ચિદાનંદ ચેતન ગુરુગમ વિન, મૃગ તૃષ્ણા ધરી ધાવે રે. વ૦ ૬

---

૧૯ અધ્યાત્મિક પદ.

સુણો ચંદાજી. એ દેશી.

હો પ્રીતમજી પ્રીતકી રીત અનિત્ય તજી ચિત્ત ધારીયેં;
હો વાલમજી વચન તણો અતિ ઉંડો મરમ વિચારીયેં. એ આંકણી.
તુમેં કુમતિક ઘર જાવો છો, નિજ કુલમેં ખોટ લગાવો છો;
ધિક એઠ જગતની ખાવો છો હો પ્રી૦ ૧
તમેં ત્યાગ અમી વિષ પીયો છો, કુગતિનો મારગ લીયો છો.
એ તો કાજ અજુગતો કીયો છો હો પ્રી૦ ૨
એ તો મોહનૃપકી ચેટી છે, શિવ નૃપત્તિ અદર્શ. છેટી છે.
એ તો નાકન્તે નકપેટી છે હો પ્રી૦ ૩
એક શા મેં મન આવી છે. કિસ વિધ એ તુમ ચિત્ત ભાવી છે.
એતો ડાકણ જગને ચાખી છે હો પ્રી૦ ૪
નવ ઋદ્ધિ તુમારી બાદ છે કરી કામણ મનિ ભરમાદ છે
તુમ પુણ્ય જોગે એ પાદ છે હો પ્રી૦ ૫
મન જન્મ કાજ ખાવલ ખોવો. અનુપમ ભવ વિરથા નવિ ખોવો.
અમ ખોલ નયણ પ્રગટ જોવો હો પ્રી૦

ઇણવિધ સમતા બહુ સમજાવે, ગુણ અવગુણ કહી સહુ દરસાવે;
સુણી ચિદાનંદ નિજ ઘર આવે, હો પ્રી૦ ૭

૨૦ શ્રી જિનવાણી મહિમા પદ.

હો કુંથુજિન મનડું કિમહી ન બાઝે. એ દેશી.

અનુભવ અમૃત વાણી હો, પાસ જિન. અ૦
સુરપતિ ભયો જે નાગ શ્રીમુખથી. તે વાણી ચિત્ત આણી હો. પા૦ ૧
સ્યાદવાદ મુદ્રા મુદ્રિત શુચિ, જિમ સુરસરિતા પાણી;
અંતર મિથ્યાભાવલતા જે, છેદણ તાસ કૃપાણી હો. પા૦ ૨
અહોનિશ નાથ અસંખ્ય મલ્યા તિમ, તિર્યંચ છે અચરિજ એહી
લોકાલોક પ્રકાશ અંશ જસ, તસ ઉપમા કહો કેહી હો. પા૦ ૩
વિરુદ્ધ વિયોગ હરણી એ દંતી, સંધી વેર મિલાવે;
યાહી અનેક અવંચકતાથી, આણા વિમુખ કહાવે હો. પા૦ ૪
અક્ષર એક અનંત અંશ જિહાં, લેપ રહિત મુખ ભાખ્યો;
તાસ ક્ષયોપશમ ભાવ વધ્યાથી, શુદ્ધ વચન રસ ચાખ્યો હો. પા૦ ૫
ચાખ્યાથી મન તૃપ્ત થયું નવિ, શે માટે લોભાવ્યા;
કર કરુણા કરુણારસ સાગર, પેટ ભરી તે પાવો હો. પા૦ ૬
એ લવલેશ લહ્યાથી સાહિબ, અશુભ યુગલગતિ વારી,
ચિદાનંદ વામાસુત કેરી, વાણીની બલિહારી હો. પા૦ ૭

૨૧ હિતશિક્ષા પદ.

રાગ [illegible]

પૂરવ પુણ્ય ઉદય કરી ચેતન, નીકા નરભવ પાયા રે પૂ૦
એ આંકણી.
દીનાનાથ દયાલ દયાનિધિ, દુર્લભ અધિક બતાયા રે,
દશ દૃષ્ટાંતે દોહિલો નરભવ, ઉત્તમ કુલમેં પાયા રે પૂ૦ ૧
અવસર પાય વિષય રસ રાચત, તે તો મૂઢ કહાયા રે,
કાગ ઉડાવણ કાજ વિપ્ર જિમ, ડાર મણિ પછતાયા રે. પૂ૦ ૨

નદી પોલ પાખાન ન્યાય કર, અર્દ્ધવાટ તો આયા રે,
અર્દ્ધ સુગમ આગલ રહી તિનકું, જિન કછુ મોહ ઘટાયા રે. પૂ૦ ૩
ચેતન ચાર ગતિમેં નિશ્ચે, મોક્ષદ્વાર એ કાયા રે;
કરત કામના સુર પણ યાકી, જિનકું અનર્ગલ માયા રે. પૂ૦ ૪
રોહણગિરિ જિમ રતનખાણ તિમ, ગુણ સહુ યામે સમાયારે;
મહિમા મુખથી વરણુત જાકી, સુરપતિ મન શંકાયા રે. પૂ૦ ૫
કલ્પવૃક્ષ સમ સંયમ કેરી, અતિ શીતલ જિહાં છાયા રે;
ચરણ કરણ ગુણ ધરણ મહામુનિ, મધુકર મન લોભાયા રે. પૂ૦ ૬
યા તન વિણ તિહું કાલ કહો કિન, સાચા સુખ નિપજાયા રે;
અવસર પાય ન ચુક ચિદાનંદ, સદ્દગુરૂ યું દરસાયા રે. પૂ૦ ૭

——(૦)——

૨૨ મોહદૃષ્ટિ ત્યાગ વિષે પદ.

રાગ ધનાશ્રી.

ચેતન જ્ઞાનકી દ્રષ્ટિ નિહાલો. ચેતન૦ ટેક.
મોહ દ્રષ્ટિ દેખે સો બાઉરો, હોત મહા મતવાલો ચે૦ ૧
મોહ દ્રષ્ટિ અતિ ચપલ કરત હે, ભવ વન વાનર ચાલો;
યોગ વિયોગ દાવાનલ લાગત, પાવત નહિ વિચાલો. ચે૦ ૨
મોહદ્રષ્ટિ કાયર નર ડરપે, કરે અકારન ટાલો;
રન મેદાન લરે નહા અરિસું, શૂર લરે જ્યુ પાલો. ચે૦ ૩
મોહદ્રષ્ટિ જન જનકે પર વશ, દીન અનાથ દુખાલો.
માગે ભીખ ફરે ઘર ઘરસું, કહે મુઝકુ કોઉ પાલો. ચે૦ ૪
મોહદ્રષ્ટિ મદમદિરા માતી, તાકો હોત ઉછાલો.
પર અવગુન રાચે સો અહનિસ, કાગ અશુચિ જ્યો કાલો. ચે૦ ૫
જ્ઞાનદૃષ્ટિમા દોષ ન એતે, કરે જ્ઞાન અજુઆલો.
ચિદાનંદ ઘન સુજસ વચન રસ, સજ્જન હૃદય પખાલો ચે૦ ૬

૧૦ ચોવિસીઓ.

૧ આનંદઘનજી કૃત ચોવીસી.

શ્રી ઋષભનાથજીનું સ્તવન.

(રાગ મારૂ—કર્મ પરીક્ષા કરણ કુંવર ચલ્યો એ દેશી.)

ઋષભ જિનેશ્વર પ્રીતમ માહરોરે, ઓર ન ચાહું રે કંત;
રીઝયો સાહિબ સંગ ન પરિહરેરે, ભાંગે સાદિ અનંત. ઋ૦

પ્રીત સગાઇરે જગમાં સહુ કરેરે, પ્રીત સગાઇ ન કોય;
પ્રીત સગાઇરે નિરૂપાધિક કહીરે, સોપાધિક ધન ખોય. ઋ૦

કોઇ કંત કારણ કાષ્ટભક્ષણ કરેરે, મિલશું કંતને ધાય;
એ મેળો નવિ કહીયેં સંભવેરે, મેળો ઠામ ન ઠાય. ઋ૦

કોઇ પતિરંજન અતિ ઘણો તપ કરેરે, પતિરંજન તનતાપ;
એ પતિરંજન મેં નવિ ચિત ધર્યુરે, રંજન ધાતુમેલાપ. ઋ૦

કોઇ કહે લીલારે લખ અલખ તણીરે, લખ પૂરે મન આશ;
દોષ રહિતનેં લીલા નવિ ઘટેરે, લીલા દોષવિલાસ. ઋ૦

ચિત્તપ્રસન્નેરે પૂજન ફળ કહ્યુંરે, પૂજ અખંડિત એહ;
કપટ રહિત થઇ આતમ અરપણારે, આનંદઘન પદ રેહ. ઋ૦

૨ શ્રી અજિતનાથસ્વામીનુ સ્તવન.

(રાગ આશાવરી મારૂ મન મોહ્યુરે શ્રીવિમલાચલેરે. એ દેશી.)

પંથડો નિહાળુ રે બીજા જિન તણોરે, અજિત અજિત ગુણધામ
જે તેં જીત્યારે તિણું હું જીતીયોરે, પુરૂષ કિશુ મુજ નામ. પં.

ચરમનયણ કરી મારગ જોવતાંરે, ભૂલ્યો સયલ સંસાર;
જેણે નયણે કરી મારગ જોઇયેરે, નયણ તે દિવ્ય વિચાર. પં.

રહેપર અનુભવ જોવતાંરે, અંધોઅંધ પુલાય;
વેચારેરે જો આગમ કરીરે, ચરણધરણ નહી ઠાય. પં. ૩

વેચારેરે વાદ પરંપરારે, પાર ન પોહુચે કોય;
મત વસ્તુરે વસ્તુગતેં કહેરે, તે વિરલા જગ જોય. પં૦ ૪

વિચારે દિવ્ય નયણતણોરે, વિરહ પડયો નિરધાર;
જોગેરે તરતમ વાસનારે, વાસિતબોધ આધાર. પં. ૫

કાળલબ્ધિ લહી પંથ નિહાળશુરે, એ આશા અવલંબ;
એન જીવરે જિનજી જાણજ્યોરે, આનંદઘન મતઅંબ. પં. ૬

---

૩ સંભવનાથજીનું સ્તવન.

(રાગ રામગિરી-રાતડી રમીને કિહાંથી આવીયારે. એ દેશી)

સંભવદેવ તે ધુર સેવો સવેરે, લહી પ્રભુસેવન ભેદ;
કારણ પહેલી ભૂમિકારે, અભય અદ્વેષ અખેદ. સં૦ ૧

ચંચલતા હો જે પરણામનીરે, દ્વેષ અરોચક ભાવ;
પ્રવૃત્તિ હો કરતા થાકીયેરે. દોષ અબોધ લખાવ. સં૦ ૨

ચરમાવર્ત્તન હો ચરમ કરણ તથારે, ભવપરિણતિ પરિપાક;
દોષ ટળે વળી દૃષ્ટિ ખુલે ભલીરે. પ્રાપ્તિ પ્રવચનવાક. સં૦ ૩

પરિચય પાતક ઘાતક સાધુશું રે. અકુશલ અપચયચેત.
ગ્રંથ અધ્યાતમ શ્રવણ મનન કરીરે. પરિશીલન નયહેત સં૦ ૪

[illegible] હો કારણ [illegible]રે. [illegible] કોઈ ન વાદ.
[illegible] વિણ [illegible] તે નિજ મત ઉનમાદ સં૦ ૫

[illegible]
[illegible]

૪ અભિનંદન સ્વામીનું સ્તવન.

[illegible]

સામાન્યે કરી દરિશણ દેહિલું, નિરણય સકળ વિશેષ;
મદમેં ઘેર્યોરે અંધો કિમ કરે, રવિ શશિ રૂપ વિલેખ. અ૦ ૨

હેતુવિવાદે હો ચિત ધરી જોઇયેં, અતિ દુરગમ નયવાદ;
આગમવાદે હો ગુરૂગમ કો નહિ, એ સબળો વિખવાદ. અ૦ ૩

ધાતી ડુંગર આડા અતિ ઘણા, તુજ દરશણ જગનાથ;
ધીઠાઇ કરી મારગ સંચરૂં, સેંગૂ કોઇ ન સાથ. અ૦ ૪

દરશણ દરશણ રટતો જો ફિરૂં, તો રણ રોઝ સમાન;
જેહને પિપાસા હો અમૃતપાનની, કિમ ભાંજે વિષપાન. અ૦ ૫

તરસ ન આવે હો મરણ જીવનતણો, સીઝે જો દરશણકાજ;
દરશણ દુરલભ સુલભ કૃપા થકી, આનંદઘન મહારાજ. અ૦ ૬

——:(૦):——

૫ શ્રી સુમતિજિન સ્તવન.

(રાગ વસંત કેદારો.)

સુમતિ ચરણકજ આતમઅરપણા,
દરપણ જિમ અવિકાર; સુજ્ઞાની૦
મતિતરપણ બહુ સમ્મત જાણીયે,
પરિસરપણ સુવિચાર; સુજ્ઞાની૦ સુ૦ ૧

ત્રિવિધ સકળ તનુ ધરગત આતમા,
બહિરાતમ ધુરિ ભેદ; સુજ્ઞાની૦
બીજો અંતરઆતમ તીસરો,
પરમાતમ અવિછેદ; સુજ્ઞાની૦ સુ૦ ૨

આતમબુદ્ધે હો કાયાદિક ગ્રહ્યો,
બહિરાતમ અઘરૂપ, સુજ્ઞાની૦
કાયાદિકનો હો સાખી ધર રહ્યો,
અંતર આતમરૂપ; સુજ્ઞાની૦ સુ૦ ૩

જ્ઞાનાનંદે હો પૂરણ પાવનો,
વર્જિત સકળ ઉપાધ, સુજ્ઞાની૦
અતીંદ્રિયગુણગણ મણિ આગરૂ,
ઇમ પરમાતમ સાધ. સુજ્ઞાની૦ સુ૦ ૪

બહિરાતમ તજી અંતર આતમા,
રૂપ થઇ થિરભાવ; સુજ્ઞાની૦
પરમાતમનું હો આતમ ભાવવું,
આતમ અરપણ દાવ. સુજ્ઞાની૦ સુ૦ ૫

આતમ અરપણ વસ્તુ વિચારતા,
ભરમ ટળે મતિદોષ; સુજ્ઞાની૦
પરમ પદારથ સંપતિ સંપજે,
આનંદઘન રસપોષ; સુજ્ઞાની૦ સુ૦ ૬

૬ શ્રી પદ્મપ્રભુજિન સ્તવન.

(રાગ મારૂ તથા સિંધુ—ચાંદલીયા સંદેશો કહેજે મારા કંથનેરે, એ દેશી.)

પરમ પ્રભુ જિન તુજ મુજ આંતરૂંરે, કિમ ભાંજે ભગવંત;
કરમવિપાકે કારણ જોઇનેરે, કોઇ કહે મતિમંત. પ૦ ૧

પયઈ ઠિઇ અણુભાગ પ્રદેશથીરે, મૂળ ઉત્તર બહુ ભેદ;
ઘાતિ અઘાતી હો બંધુદયઉદીરણારે, સત્તા કરમવિછેદ. પ૦ ૨

કનકોપલવત્ પયડી પુરૂષતણીરે, જોડી અનાદિ સ્વભાવ;
અન્ય સંયોગી જિહાં લગેં આતમારે, સંસારી કહેવાય. પ૦ ૩

કારણયોગેં હો બાંધે બંધનેરે, કારણ મુગતિ મૂકાય;
આશ્રવ સંવર નામ અનુક્રમેરે, હેયોપાદેય સુણાય. પ૦ ૪

યુંજનકરણે હો અંતર તુજ પડયોરે, ગુણકરણે કરી ભંગ;
ગ્રંથયુક્તિ કરી પંડિતજન કહ્યોરે. અંતરભંગ સુઅંગ. પ૦ ૫

તુજ મુજ અંતર અંતર ભાંજશેરે, વાજશે મંગળતૂર;
જીવસરોવર અતિશય વાધશેરે આનંદઘન રસપૂર. પ૦ ૬

૭ શ્રી સુપાર્શ્વજિન સ્તવન.

દેશી લલનાની.

શ્રીસુપાસજિન વંદીયે, સુખ સંપત્તિનો હેતુ લલના.
શાંત સુધારસ જલનિધિ ભવસાગરમાંહે સેતુ. લ૦ શ્રી ૧

સાત મહાભય ટાળતો, સપ્તમ જિનવરદેવ; લ૦
સાવધાન મનસા કરી, ધારો જિનપદ સેવ; લ૦ શ્રી
શિવ શંકર જગદીશ્વરૂ, ચિદાનંદ ભગવાન; લ૦
જિન અરિહા તિર્થંકરૂ, જ્યોતિસરૂપ અસમાન. લ૦ શ્રી
અલખ નિરંજન વછિલૂ, સકળજંતુ વિસરામ; લ૦
અભયદાનદાતા સદા, પૂરણ આતમરામ. લ૦ શ્રી૦
વીતરાગ મદ કલ્પના, રતિ અરતિ ભય શોગ; લ૦
નિંદ્રા તંદ્રા દુરદશા, રહિત અબાધિતયોગ. લ૦ શ્રી૦
પરમપુરૂષ પરમાતમા, પરમેશ્વર પરધાન; લ૦
પરમપદારથ પરમિષ્ટી, પરમદેવ વર માન. લ૦ શ્રી૦
વિધિ વિરંચિ વિશ્વંભરૂ, રૂષીકેશ જયનાથ; લ૦
અઘહર અઘમોચન ધણી, મુક્ત પરમપદ સાથ. લ૦ શ્રી૦
ઇમ અનેક અભિધા ધરે, અનુભવગમ્ય વિચાર. લ૦
જે જાણે તેહને કરે, આનંદઘન અવતાર. લ૦ શ્રી૦

---

૮ શ્રી ચદ્રપ્રભુજિન સ્તવન.

(રાગ કેદારો ગોડી—કુમરી રોવે આક્રંદ કરે મુને કોઇ મુકાવે—એ દેશી)

ચંદ્રપ્રભુ મુખચંદ્ર, સખી મુને દેખણ દે, ઉપશમરસનો કંદ. સ૦
સેવે સુરનર વૃંદ, સ૦ ગતકલિમલ દુઃખદંદ સ૦
સુહમ નિગોદે ન દેખીયો, સ૦ બાદર અતિહિ વિશેષ, સ૦
પુઢવી આઉ ન લેખીઓ, સ૦ તેઉ વાઉ ન લેશ સ૦
વનસ્પતિ અતિઘણ દીહા, સ૦ દીઠો નહીંય દીદાર.
બિ તિ ચઉરિંદી જલલીહા, સ૦ ગતસન્નીપણ ધાર. સ૦
સુર તિરિ નરય નિવાસમા સ૦ મનુજ અનારજ સાથ. સ૦
અપજત્તા પ્રતિભાસમા, સ૦ ચતુર ન ચડીયો હાથ સ૦
ઇમ અનેક થલ જાણીયે, સ૦ દરિશણ વિણ જિનદેવ. સ૦
આગમથી મતિ આણીયે સ૦ કીજે નિરમલ સેવ સ૦
નિર્મલ સાધુભગતિ લહી, સ૦ યોગ અવંચક હોય, સ૦
કિરિયા અવંચક તિમ સહી, સ૦ ફળ અવંચક જોય. સ૦

ઐરક અવસર જિનવરૂ, સં૦ મોહનીય ક્ષય થાય; સં૦
મિત પૂરણ સુરતરૂ, સં૦ આનંદઘન પ્રભુ પાય. સં૦ ૭

---

૯ શ્રી સુવિધિનાથજિન સ્તવન.

(રાગ કેદારો—એમ ધનો ધનને પરચાવે—એ દેશી)

સુવિધિજિણેસર પાય નમીને, શુભ કરણી ઇમ કીજેરે;
અતિ ઘણો ઉલટ અંગ ધરીને, પ્રહ ઉઠી પુજીજેરે. સુ૦ ૧
દ્રવ્ય ભાવ શુચી ભાવ ધરીને, હરખેં દેહરે જઇયેરે;
દહ તિગ પણ અહિગમ સાચવતાં, એકમના ધુરિ થઇયેરે. સુ૦ ૨
કુસુમ અક્ષત વર વાસ સુગંધો, ધુપ દીપ મન સાખીરે;
અંગપૂજા પણ ભેદ સુણી ઇમ, ગુરૂ મુખ આગમ ભાખીરે. સુ૦ ૩
એહનું ફળ દોય ભેદ સુણીજે, અનંતર ને પરંપરરે;
આણાપાલણ ચિત્તપસત્તિ, મુગતિ સુગતિ સુરમંદિરરે; સુ૦ ૪
ફૂલ અક્ષત વર ધુપ પઇવો, ગંધ નૈવેદ ફળ જળ ભરીરે;
અંગ અગ્રપૂજા મિલી અડવિધ, ભાવે ભવિક શુભગતિ વરીરે. સુ૦ ૫
સત્તર ભેદ ઇકવીશ પ્રકારે, અઠોત્તરશત ભેદેરે;
ભાવપૂજા બહુવિધ નિરધારી, દોહગ દુરગતિ છેદેરે. સુ૦ ૬
તુરીય ભેદ પડિવત્તિપૂજા, ઉપશમ ખીણ સયોગીરે;
ચઉહા પૂજા ઇમ ઉત્તરાધ્યયને, ભાખી કેવળ ભોગીરે. સુ૦ ૭
ઇમ પૂજા બહુ ભેદ સુણીને, સુખદાયક શુભ કરણીરે;
ભવિકજીવ કરશે તે લહેશે, આનંદઘન પદધરણી. સુ૦ ૮

---

૧૦ શ્રી શીતળનાથજિન સ્તવન.

(રાગ ધન્યાશ્રી ગોડી—ગુહુ વિહાણા મરુસ્ઠામાના એ દેશી)

શીતળજિનપતિ લલિતત્રિભંગી, વિવિધભંગી મન મોહેરે;
કરુણા કોમળતા તિક્ષણતા, ઉદાસીનતા સોહેરે શી૦ ૧

સર્વજંતુ હિતકરણી કરૂણા, કર્મવિદારણ તીક્ષણરે;
હાન દાન રહિત પરિણામી, ઉદાસીનતા વિક્ષણરે. શ્રી૦ ૨

પરદુઃખછેદનઇચ્છા કરૂણા, તીક્ષણ પરદુઃખ રીઝેરે;
ઉદાસીનતા ઉભયવિલક્ષણ, એક ઠામે કિમ સીઝેરે. શ્રી૦ ૩

અભયદાન તે કરૂણામળક્ષય, તીક્ષણતા ગુણ ભાવેરે;
પ્રેરણ વિણ કૃતિ ઉદાસીનતા, ઇમ વિરોધ મતિ નાવેરે. શ્રી૦ ૪

શક્તિ વ્યક્તિ ત્રિભુવન પ્રભુતા, નિગ્રંથતા સંયોગેરે;
યોગી ભોગી વકતા મૌની, અનુપયોગી ઉપયોગીરે. શ્રી૦ ૫

ઈત્યાદિક બહુ ભંગ ત્રિભંગી, ચમત્કાર ચિત દેતીરે;
અચરિજકારી ચિત્રવિચિત્રા, આનંદઘનપદ લેતીરે. શ્રી૦ ૬

---

૧૧ શ્રી શ્રેયાંસજિન સ્તવન.

(રાગ ગોડી—અહો મત વાલે સાજના.—એ દેશી.)

શ્રી શ્રેયાંસજિન અંતરજામી, આતમરામી નામીરે;
અધ્યાતમમત પૂરણ પામી, સહજ મુક્તિગતિગામીરે. શ્રી૦ ૧

સયલ સંસારી ઇંદ્રિયરામી, મુનિગુણ આતમરામીરે;
મુખ્યપણે જે આતમરામી, તે કેવળ નિઃકામીરે. શ્રી૦ ૨

નિજ સ્વરૂપે જે કિરિયા સાધે, તે અધ્યાતમ લહિયેરે;
જે કિરિયા કરી ચઉગતિ સાધે, તે ન અધ્યાતમ કહિયેરે. શ્રી૦ ૩

નામ અધ્યાતમ ઠવણ અધ્યાતમ, દ્રવ્ય અધ્યાતમ છંડારે;
ભાવ અધ્યાતમ નિજ ગુણ સાધે, તો તેહથી રઢ મંડારે. શ્રી૦ ૪

શબ્દ અધ્યાતમ અરથ સુણીને, નિર્વિકલ્પ આદરજોરે;
શબ્દ અધ્યાતમ ભજના જાણી, હાનગ્રહણ મતિ ધરજોરે. શ્રી૦ ૫

અધ્યાતમ જે વસ્તુ વિચારી, બીજા જાણ લબાસીરે;
વસ્તુગતે જે વસ્તુ પ્રકાશે, આનંદઘન મતવાસીરે. શ્રી૦ ૬

---

૧૨ શ્રી વાસુપૂજ્યજિન સ્તવન.

(રાગ ગાડી-તુંગીયાગિર શિખર સોહે—એ દેશી)

સુપૂજ્ય જિન ત્રિભુવનસ્વામિ, ઘનનામી પરિણામીરે;
નાકાર સાકાર સચેતન, કરમ કરમફળકામીરે. વા૦ ૧
નિરાકાર અભેદ સંગ્રાહક, ભેદગ્રાહક સાકારોરે;
દર્શન જ્ઞાન દુ ભેદ ચેતના, વસ્તુ ગ્રહણ વ્યાપારોરે. વા. ૨
કર્તાપરિણામી પરિણામો, કર્મ જે જીવે કરીયેરે;
એક અનેકરૂપ નયવાદે, નિયતે નય અનુસરીયેરે. વા૦ ૩
દુખ સુખ રૂપ કરમફળ જાણો, નિશ્ચય એક આનંદોરે;
ચેતનતા પરિણામ ન ચુકે, ચેતન કહે જિનચંદોરે. વા૦ ૪
પરિણામી ચેતનપરિણામો, જ્ઞાનકરમફળ ભાવીરે;
જ્ઞાનકરમફળ ચેતન કહીયે, લેજો તેહ મનાવીરે. વા૦ ૫
આતમજ્ઞાની શ્રમણ કહાવે, બીજા તો દ્રવ્યલિંગીરે;
વસ્તુગતે જે વસ્તુ પ્રકાશે, આનંદઘન મતસંગીરે. વા૦ ૬

---

૧૩ શ્રીવિમલનાથજિન સ્તવન.

(રાગ મલ્હાર-ઇડર આંબા આંબલીરે—એ દેશી)

દુઃખ દોહગ દૂરે ટલ્યારે, સુખસંપદશું ભેટ;
ધીંગધણી માથે કીયોરે, કુણ ગંજે નરખેટ;
વિમલજિન દિઠા લોયણે આજ, મારા સિધ્યા વંછિત કાજ. વિ૦ ૧
ચરણકમલ કમલા વસેરે, નિરમલ થિરપદ દેખ;
સમલ અથિર પદ પરિહરીરે, પંકજ પામર પેખ. વિ૦ ૨
મુજ મન તુજ પદપંકજેરે, લીણો ગુણ મકરંદ;
રંક ગણે મંદિર ધરારે, ઇંદ ચંદ નાગિંદ. વિ૦ ૩
સાહિબ સમરથ તું ધણીરે, પામ્યો પરમ ઉદાર;
મનવિશરામી વાલહોરે, આતમચો આધાર. વિ૦ ૪
દરિશન દીઠે જિનતણોરે, સંશય ન રહે વેધ;

૧૬ શ્રીશાંતિનાથજિન સ્તવન

(રાગ મલ્હાર–ચતુર ચોમાસો પડકમી–એ દેશી.)

શાંતિજિન એક મુજ વિનતી, સુણો ત્રિભુવનરાયરે;
શાંતિસરૂપ કિમ જાણીયે, કહો મન કિમ પરખાયરે. શાં. ૧
ધન્ય તું આતમ જેહને, એહવો પ્રશ્ન અવકાશરે;
ધીરજ મન ધરી સાંભળો, કહું શાંતિપદસેવરે. શાં. ૨
ભાવ અવિશુદ્ધ સવિશુદ્ધ જે, કહ્યા જિનવર દેવરે;
તે તિમ અવિતથ સદ્દહે, પ્રથમ એ શાંતિપદસેવરે. શાં. ૩
આગમધર ગુરૂ સમકિતી, ક્રિયા સંવર સારરે;
સંપ્રદાઇ અવંચક સદા, શુચિ અનુભવાધારરે. શાં. ૪
શુદ્ધ આલંબન આદરે, તજી અવર જંજાળરે;
તામસીવૃત્તિ સવિ પરિહરી, ભજે સાત્વિકી સાલરે. શાં. ૫
ફળવિસંવાદ જેહમાં નહી, શબ્દ તે અર્થસંબંધીરે;
સકળ નયવાદ વ્યાપી રહ્યો, તે શિવસાધનસંધીરે. શાં. ૬
વિધિપ્રતિષેધ કરી આતમા, પદારથ અવિરોધરે;
ગ્રહણવિધિ મહાજને પરિગ્રહ્યા, ઇસ્યો આગમે બોધરે. શાં. ૭
દુષ્ટજન સંગતિ પરિહરી, ભજે સુગુરૂસંતાનરે;
જોગ સામર્થ્ય ચિત્તભાવ જે, ધરે મુગતિનિદાનરે. શાં. ૮
માન અપમાન ચિત્ત સમ ગણે, સમ ગણે કનક પાષાણરે;
વંદક નિંદક સમ ગણે, ઇસ્યો હોય તું જાણરે. શાં. ૯
સર્વ જગજંતુને સમ ગણે, ગણે તૃણ મણિ ભાવરે;
મુગતિ સંસાર બિહુ સમ ગણે, મુણ ભવજલનિધિ નાવરે શાં. ૧૦
આપણો આતમા ભાવ જે, એક ચેતનાધારરે,
અવર સવિ સાથ સંજોગથી, એહ નિજ પરિકર સારરે શાં. ૧૧
પ્રભુમુખથી એમ સાંભળી, કહે આતમરામરે;
તાહરે દરિશણે નિસ્તર્યો, મુજ સિધ્યા સવિ કામરે. ! શાં. ૧૨

મન દુરારાધ્ય તે વશે આણ્યું, તે આગમથી મતિ આણું;
આનંદઘન પ્રભુ માહરૂં આણો, તો સાચું કરી જાણું હો. કું. ૯

૧૮ શ્રીઅરનાથજિન સ્તવન

(રાગ પરજ્યો મારૂ-રૂપજનો વંશ રયણાયરૂ-એ દેશી.)

ધરમ પરમ અરનાથનો, કિમ જાણું ભગવંતરે;
સ્વ પર સમય સમજાવીયેં, મહિમાવંત મહંતરે. ધ. ૧

શુદ્ધાતમ અનુભવ સદા, સ્વસમય એહ વિલાસરે;
પરવડિ છાંહડી જિહાં પડે, તે પર સમય નિવાસરે. ધ. ૨

તારા નક્ષત્ર ગ્રહ ચંદની, જ્યોતિ દિનેશ મઝારરે;
દર્શન જ્ઞાન ચરણથકી, શકિત નિજાતમ ધારરે. ધ. ૩

ભારી પીળો ચીકણો, કનક અનેક તરંગરે;
પર્યાયદષ્ટિ ન દીજીયેં, એકજ કનક અભંગરે. ધ. ૪

દર્શન જ્ઞાન ચરણથકી, અલખ સરૂપ અનેકરે;
નિરવિકલ્પ રસ પીજીયેં, શુદ્ધ નિરંજન એકરે. ધ. ૫

પરમારથ પંથ જે કહે, તે રંજે એક તંતરે;
વ્યવહારે લખ જે રહે, તેહના ભેદ અનંતરે. ધ. ૬

વ્યવહારે લખેં દોહિલા, કાંઈ ન આવે હાથરે;
શુદ્ધ નય થાપના સેવતાં, નવિ રહેં દુવિધા સાથરે. ધ. ૭

એકપખી લખ પ્રીતની, તુમ સાથે જગનાથરે;
કૃપા કરીને રાખજ્યો, ચરણ તલેં ગ્રહી હાથરે. ધ. ૮

ચક્રી ધરમતીરથતણો, તીરથફળ તતસારરે;
તીરથ સેવે તે લહેં, આનંદઘન નિરધારરે. ધ. ૯

૧૯ શ્રી મલ્લિનાથજિન સ્તવન.

(રાગ કાફી.)

સેવક કિમ અવગણિયે હો, મલ્લિજિન, એ અબ શોભા સારી;

આતમતત્વ જાણ્યા વિણ નિરમલ, ચિત્તસમાધિ નવિ લહિયો સુ. ૧
કેઇ અબંધ આતમતત માને, કિરિયા કરતો દીસે;
ક્રિયાતણું ફળ કહો કુણ ભોગવે, ઇમ પૂછ્યું ચિત રીસે. સુ. ૨
જડ ચેતન એ આતમ એકજ, થાવર જંગમ સરિખો,
દુઃખ સુખ શંકર દૂષણ આવે, ચિત્ત વિચાર જો પરખો. સુ. ૩
એક કહે નિત્યજ આતમતત, આતમ દરશણ લીણો;
કૃતવિનાશ અકૃતાગમદૂષણ, નવિ દેખે મતિહીણો. સુ. ૪
સુગતમત રાગી કહે વાદી, ક્ષણિક એ આતમ જાણો;
બંધ મોખ સુખ દુઃખ ન ઘટે, એહ વિચાર મન આણો. સુ. ૫
ભૂતચતુષ્ક વર્જિત આતમતત, સત્તા અલગી ન ઘટે;
અંધ સકટ જો નિજર ન દેખે, તો શું કીજે સકટે. સુ. ૬
ઇમ અનેકવાદી મતિવિભ્રમ, સંકટ પડિયો ન લહે;
ચિત્તસમાધિ તે માટે પૂછું, તુમ વિણ તત કોઇ ન કહે. સુ. ૮
વળતું જગગુરૂ ઇણીપરે ભાખે, પક્ષપાત સવિ છંડી;
રાગ દ્વેષ મોહ પખ વરજિત, આતમ શું રઢિ મંડી. સુ. ૯
આતમધ્યાન કરે જો કોઉ, સો ફિરિ ઇણમેં નાવે,
વાગજાળ બીજું સહુ જાણે, એહ તત્વ ચિત ચાવે. સુ. ૯
જિણે વિવેક ધરી એ પખ ગ્રહિયે, તે તત્વજ્ઞાની કહીયે,
શ્રી મુનિસુવ્રત કૃપા કરો તો, આનંદઘનપદ લહિયે. સુ. ૧૦

---

૨૧ શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન.

(રાગ આશાવરી—ધન ધન સંપ્રતિ સાચો રાજા—એ દેશી.)

ષડદરશણ જિન અંગ ભણીજે, ન્યાસ ષડંગ જો સાધેરે,
નમિજિનવરના ચરણ ઉપાસક, ષડદરશણ આરાધેરે. ષ. ૧
જિનસુરપાદપ પાય વખાણું, સાંખ્ય જોગ દોય ભેદેરે,
આતમસત્તા વિવરણ કરતાં, લહો દુગ અંગ અખેદેરે. ષ. ૨

ભેદ અભેદ સુગત મિમાંસક, જિનવર દોય કર ભારીરે;
લોકાલોક અવલંબન ભજીયેં, ગુરૂગમથી અવધારીરે. ષ. ૩
લોકાયતિક કૂખ જિનવરની, અંસ વિચાર જો કીજેરે;
તત્વવિચાર સુધારસ ધારા, ગુરૂગમ વિણ કિમ પીજેરે. ષ. ૪
જૈન જિનેશ્વર વર ઉત્તમ અંગ, અંતરંગ બહિરંગેરે;
અક્ષરન્યાસધરા આરાધક, આરાધે ધરી સંગેરે. ષ. ૫
જિનવરમાં સઘલાં દરિશણ છે, દર્શન જિનવર ભજનારે;
સાગરમાં સઘલી તટની સહી, તટનીસાગર ભજનારે. ષ. ૬
જિનસરૂપ થઈ જિન આરાધે, તે સહી જિનવર હોવેરે;
ભૃંગી ઈલિકાને ચટકાવે, તે ભૃંગી જગ જોવેરે. ષ. ૭
ચૂર્ણિ ભાષ્ય સૂત્ર નિર્યુક્તિ, વૃત્તિ પરંપર અનુભવરે;
સમયપુરૂષના અંગ કહ્યા એ, જે છેદે તે દુરભવરે. ષ. ૮
મુદ્રા બીજ ધારણા અક્ષર, ન્યાસ અરથવિનિયોગેરે;
જે ધ્યાવે તે નવિ વંચીજે; ક્રિયા અવંચક ભોગેરે. ષ. ૯
સુત્રઅનુસાર વિચારી બોલું, સુગુરૂ તથાવિધિ ન મિલેરે;
ક્રિયા કરી નવિ સાધી શકીયેં, એ વિખવાદ ચિત સઘલેરે. ષ. ૧૦
તે માટે ઉભા કર જોડી, જિનવર આગળ કહિયેરે;
સમય ચરણસેવા શુદ્ધી દેજ્યો, જિમ આનંદઘન લહિયેરે. ષ. ૧૧

---

૨૨ શ્રી નેમીનાથજિન સ્તવન.

(રાગ મારૂણી-ધણરા ઢોલા—એ દેશી)

અષ્ટ ભવંતર વાલહીરે, તું મુજ આતમરામ, મનરાવાલા;
મુગતિનારીસું આપણેરે, સગપણ કોઇ ન કામ. મ. ૧
ઘરી આવોહો વાલિમ ઘરી આવો, મારી આશાના વિસરામ મ.
રથ ફેરો હો સાજન રથ ફેરો, સાજન માહરા મનોરથ સાથ. મ.

નારી પખે શ્યો નેહલોરે વાલા, સાચ કહે જગનાથ. મ.
ઇશ્વર અરધંગે ધરીરે, વા૦ તું મુજ ઝાલે ન હાથ. મ. ૨
પશુજનને કરૂણા કરીરે, વા૦ આણી હૃદય વિચાર. મ.
માણસની કરૂણા નહીરે, વા૦ એ કુણ ઘર આચાર. મ. ૩
પ્રેમ કલ્પતરૂ છેદીયોરે વા૦ ધરિયો યોગ ધતૂર. મ.
ચતુરાઈરે કુણ કહોરે વા૦ ગુરૂ મિલિયો જગસૂર. મ. ૪
માહરૂં તો એમાં કશું નહીરે વા૦ આપ વિચારો રાજ. મ.
રાજસભામાં બેસતાંરે, વા૦ કીસડી વધશે લાજ. મ. ૫
પ્રેમ કરે જગજન સહુરે, વા૦ નિરવાહે તે ઓર; મ.
પ્રીત કરીને છાંડી દેરે, વા૦ તેહશુ ચાલે ન જોર. મ. ૬
જો મનમા એહવું હતુંરે, વા૦ નિસપતિ કરત ન જાણ; મ.
નિસપતિ કરીને છાંડતાંરે, વા૦ માણસ હુવે નુકસાણ. મ. ૭
દેતા દાન સંવત્સરીરે, વા૦ સહુ લહે વંછિત પોષ, મ.
સેવક વંછિત નવિ લહેરે વા૦ તે સેવકનો દોષ. મ. ૮
સખી કહે એ સામળોરે, વા૦ હું કહું લક્ષણવંત, મ.
તજુ લક્ષણ સાચો સખીરે વા૦ આપ વિચારે સંત. મ. ૯
રાગી સુરાગી સહુરે વા૦ વૈરાગી શ્યો રાગ. મ.
રાગ વિના કિમ દાખવેરે, વા૦ મુગતિ સુંદરીમાગ. મ. ૧૦
એક ગુહ્ય ઘટતું નહીંરે, વા૦ સઘલોઇ જાણે લોગ. મ.
અનેકાંતિક ભોગવેરે વા૦ બ્રહ્મચારી ગતરોગ. મ. ૧૧
જિણ જોને તુમને જોઉંરે વા૦ તિણ જોને જોવો રાજ, મ.
એકવાર મુજને જુવોરે, વા૦ તો સીઝે મુજ કાજ. મ. ૧૨
મોહદશા ધરી ભાવતાંરે વા૦ ચિત લહે તત્વવિચાર. મ.
વીતરાગતા આદરીરે, વા૦ રાજુલાથી નિરધાર. મ. ૧૩
સેવક પણ તે આદરેરે વા૦ તો રહે સેવક મામ. મ.
આશય સાથે ચાલીયેરે, વા૦ એહિજ રૂડું કામ. મ. ૧૪
ત્રિવિધયોગ ધરી આદર્યોરે, વા૦ નેમનાથ ભરતાર, મ.

ધારણ પોષણ તારણોરે, વા૦ નવરસ મુગતાહાર. મ. ૧૫
કારણરૂપી પ્રભુ ભજ્યોરે, વા૦ ગણ્યો ન કાજ અકાજ; મ.
કૃપા કરી પ્રભુ દીજીયેરે, વા૦ આનંદઘનપદરાજ. મ. ૧૬

૨૩ શ્રી પાર્શ્વનાથજિન સ્તવન.

(રાગ સારંગ-દેશી રસિયાની.)

ધ્રુવપદરામીહો સ્વામી માહરા, નિઃકામી ગુણરાય સુજ્ઞાની;
નિજગુણકામીહો પામી તું ધણી, ધ્રુવઆરામીહો થાય. સુ. ૧
સર્વવ્યાપી કહો સર્વજાણગપણે, પરપરણમનસ્વરૂપ; સુ.
પરરૂપે કરી તત્વપણું નહી, સ્વસત્તાચિદરૂપ. સુ. ૨
જ્ઞેય અનેકેહો જ્ઞાનઅનેકતા, જળભાજન રવિ જેમ; સુ.
દ્રવ્યએકત્વપણે ગુણએકતા, નિજપદ રમતાં હો એમ. સુ. ૩
પરક્ષેત્રેં ગતજ્ઞેયને જાણવે; પરક્ષેત્રી થયું જ્ઞાન; સુ.
અસ્તિપણું નિજક્ષેત્રેં તુમે કહ્યો, નિર્મળતાગુણમાન. સુ. ૪
જ્ઞેયવિનાશેહો જ્ઞાનવિનશ્વરૂ, કાળ પ્રમાણેરે થાય; સુ.
સ્વકાળે કરી સ્વસત્તા સદા, તે પરરીતે ન જાય. સુ. ૫
પરભાવે કરી પરતા પામતા, સ્વસત્તા થિર ઠાણ; સુ.
આત્મચતુષ્કમયી પરમાં નહી, તો કિમ સહુનોરે જાણ. સુ. ૬
અગુરૂ લઘુ નિજ ગુણને દેખતાં, દ્રવ્ય સકળ દેખંત; સુ.
સાધારણ ગુણની સાધર્મ્યતા, દર્પણજળને દૃષ્ટાંત. સુ. ૭
શ્રીપારસજિન પારસરસ સમો, પણ ઈહાં પારસ નાંહિં સુ.
પૂરણ રસીઓહો નિજગુણ પરસનો, આનંદઘન મુજમાંહિ. સુ. ૮

૨૪ શ્રી મહાવીરજિન સ્તવન

(રાગ ધનાશ્રી)

વીરજીને ચરણે લાગું, વીરપણું તે માગુંરે;
મિથ્યામોહતિમિર ભય ભાગું, જીત નગારૂં વાગુંરે. વી. ૧

છઉમથ વીરય લેસ્યા સંગે, અભિસંધીજ મતિઅંગેરે;
સૂક્ષમ થૂલ ક્રિયાને રંગે, યોગી થયો ઉમંગેરે. વી. ૨

અસંખ્યપ્રદેશ વીર્યઅસંખે, યોગઅસંખિત કંખેરે;
પુદ્‍ગલગણ તિણે લઈ સુવિશેષે, યથાશક્તિ મતિ લેખેરે. વી. ૩

ઉત્કૃષ્ટે વીરયને વેસે, યોગક્રિયા નવિ પેસેરે;
યોગતણી ધ્રુવતાને લેસે, આતમશક્તિ ન ખેસેરે. વી. ૪

કામવીર્ય વશેં જિમ ભોગી, તિમ આતમ થયો ભોગીરે;
સૂરપણે આતમ ઉપયોગી, થાયે તેહનેં અયોગીરે. વી. ૫

વીરપણું તે આતમઠાણે, જાણ્યું તુમચી વાણેરે;
ધ્યાનવિનાણે શક્તિ પ્રમાણે, નિજ ધ્રુવપદ પહિચાણેરે. વી. ૬

આલંબન સાધન જે ત્યાગે, પરપરિણતિનેં ભાગેરે;
અક્ષયદર્શન જ્ઞાનવિરાગે, આનંદઘન પ્રભુ જાગેરે. વી. ૭

અથ શ્રી યશોવિજયજીકૃત ચોવિશી.

૧ શ્રી રૂષભદેવજિન સ્તવન.

(મહાવિદેહ ક્ષેત્ર સોહામણું-એ દેશી.)

જગજીવન જગવાલહો, મરૂદેવીનો નંદ લાલરે;
મુખ દીઠે સુખ ઉપજે, દરિશણ અતિહિ આણંદ લાલરે. જ. ૧

આંખડી અંબુજ પાંખડી, અષ્ટમીશશિસમ ભાલ લાલરે,
વદન તે શારદચાંદલો, વાણી અતિહિં રસાળ. લા. જ. ૨

લક્ષણ અંગે વિરાજતાં, અડહિયસહસ્ર ઉદાર; લા.
રેખા કર ચરણાદિકે, અભ્યંતર નહિ પાર. લા. જ. ૩

ઈંદ ચંદ રવિ ગિરિ તણા, ગુણ લેઈ ઘડીઓ અંગ; ઘા.
ભાગ્ય કિહાંથકી આવીઓ, અચરિજ એહ ઉત્તંગ. ઘા. ૭
ગુણ સઘળા અંગે કર્યા, દૂર કર્યા સવિ દોષ; ઘા.
વાચક જશવિજયેં થુણ્યો, દેજો સુખનો પોષ. ઘા. ૮

---

૨ શ્રી અજિતનાથજિન સ્તવન.

(નિંદરડી વેરણ હોઈ રહી—એ દેશી.)

અજિતજિણંદશું પ્રીતડી, મુજ ન ગમે હો બીજાનો સંગ કે;
માલતી ફુલે મોહીયો, કિમ બેસે હો બાવળતરૂ ભૃંગ કે.
ગંગાજળમાં જે રમ્યા, કિમ છીલર હો રતિ પામે મરાળ કે;
સરોવરજળ જલધર વિના, નવિ યાચે હો જગ ચાતકબાળ કે.
કોકિલ કલકૂજિત કરે, પામી મંજરી હો પંજર સહકાર કે;
ઓછા તરૂવર નવિ ગમે, ગિરૂઆશું હો હોયેં ગુણનો પ્યાર કે.
કમલિની દિનકર કર ગ્રહે, વળી કુમુદિની હો ધરે ચંદશું પ્રીત
ગૌરી ગિરીશ ગિરિધર વિના, નવિ ચાહે હો કમલા નિજ ચિ

તિમ પ્રભુશું મુજ મન રમ્યું, બીજાશું હો નવિ આવે દા
શ્રીનયવિજય સુગુરૂતણો, વાચક જશ હો નિત નિત ગુણ ગા

---

૩ શ્રી સંભવનાથજિન સ્તવન.

(મનમધુકર મોહી રહ્યો—એ દેશી)

સંભવજિનવર વિનતી, અવધારો ગુણજ્ઞાતારે;
ખામી નહિં મુજ ખિજમતે, કદિયેં હોશ્યો ફળદાતારે.
કર જોડી ઉભો રહું, રાત દિવસ તુમ ધ્યાનેરે;

જો મનમાં આણો નહિ, તો શું કહિયેં છાને
ખોટ ખજાને કો નહિ, દીજે વંછિતદાનોરે;
કરૂણા નિજરે પ્રભુતણી, વાધેં સેવક વાનોરે.
કાળલબ્ધ નહી મતિ ગણો, ભાવલબ્ધ તુજ હાથેં
લડથડતું પણ ગજ બચું, ગાજે ગજવર સાથેં
દેશો તો તુમહી ભલા, બીજા તો નવિ યાચું રે;
વાચક જશ કહે સાંઇશું, ફળશે એ મન સાચુરે.

---

૪ શ્રી અભિનંદનજિન સ્તવન.

(સુણો પ્રભુ—એ દેશી.)

દીઠી તો પ્રભુ દીઠી જગગુરૂ તુજ;
સુરતિ હો પ્રભુ સુરત મોહનવેલડીજી,
મીઠી હો પ્રભુ મીઠી તાહરી વાણી;
લાગે હો પ્રભુ લાગે જેસી શેલડીજી.

જાણ્યું હો પ્રભુ જાણ્યું જનમકયથ્થ,
જોડું હો પ્રભુ જોડું તુમ સાથેં મિલ્યોજી,
સુરમણી હો પ્રભુ સુરમણી પામ્યો હથ્થ;
અંગણ હો પ્રભુ અંગણ મુજ સુરતરૂ ફળ્યોજી.

જાગ્યા હો પ્રભુ જાગ્યા પુણ્ય અંકુર;
માગ્યા હો પ્રભુ મેંહ માગ્યા પાસા ઢળ્યાજી,
વૂઠા હો પ્રભુ વૂઠા અમીયેં મેહ;
નાઠા હો પ્રભુ નાઠા અશુભ શુભ દિન વળ્યાજી.

ભૂખ્યા હો પ્રભુ ભૂખ્યાં મિલ્યા ઘૃતપૂર,
તરસ્યા હો પ્રભુ તરસ્યાં દિવ્ય ઉદક મિલ્યાજી;
થાકયા હો પ્રભુ થાકયાં મિલ્યાં સુખપાલ;
ચાહતાં હો પ્રભુ ચાહતાં સજ્જન હેજેં હળ્યાજી.

દીવો હો પ્રભુ દીવો નિશા વનગેહ,
શાખી હો પ્રભુ શાખી થજો જગનો મિલિજી;
કલિયુગે હો પ્રભુ કલિયુગે દુલહો મુજ,
દરિશણ હો પ્રભુ દરિશણ લહ્યું આશા ફળીજી. ૫
વાચક હો પ્રભુ વાચક જશ તુમ દાસ,
વિનવે હો પ્રભુ વિનવે અભિનંદન સુણોજી,
કહીયે હો પ્રભુ કહીયે મ દેશ્યો છેહ;
દેજો હો પ્રભુ દેજો સુખ દરિશણતણોજી. ૬

૫ શ્રી સુમતિજિન સ્તવન.

(ઝાંઝરીયા મુનિવરની દેશી.)

સુમતિનાથ ગુણશું મિલીજી, વાધે મુજ મન પ્રીત;
તેલબિંદુ જિમ વિસ્તરેજી, જગમાંહિ ભલી રીત. ૧
સોભાગી જિનશું લાગો અવિહડ રંગ,
સજ્જનશું જે પ્રીતડીજી, છાની તે ન રખાય;
પરિમલ કસ્તુરીતણોજી, મહિ માંહિં મહકાય. સો. ૨
અંગુલીયે નવિ મેરૂ ઢંકાયે, છાબડીયે રવિ તેજ;
અંજલીમાં જિમ ગંગ ન માએ, મુજ મન તિમ પ્રભુ હેજ. સો. ૩
હુઓ છીપે નહી અધરઅરૂણ જિમ, ખાતાં પાન સુરંગ;
પિવત ભરભર પ્રભુગુણ પ્યાલો, તિમ મુજ પ્રેમ અભંગ સો. ૪
ઢાંકી ઇક્ષુ પરાલશુંજી, ન રહે લહી વિસ્તાર;
વાચક જશ કહે પ્રભુતણોજી, તિમ મુજ પ્રેમપ્રકાર. સો. ૫

૬ શ્રી પદ્મપ્રભજિન સ્તવન

(સહજ સલુણા હો સાધુજી—એ દેશી)

પદ્મપ્રભુજિન જઇ અલગા રહ્યા, જિહાંથી નાવે લેખોજી;
કાગળને મિસિ તિહાં નવિ સંપજે, ન ચલે વાટ વિશેખોજી. ૧

સુગુણસનેહારે કદિય ન વિસરે,
ઇહાંથી તિહાં જઇ કોઇ આવે નહિ, જેહ કહે સંદેશાજી;
જેહનું મિલવું તેહશું દોહિલું, નેહ તે આપ કિલેશાજી.
વીતરાગશુંરે રાગ તે એકપખો, કીજે કવણ પ્રકારેજી;
ઘોડો દોડેરે સાહિબ કાજમાં, મન નાણે અવસારેજી.
સાચી ભક્તિરે ભાવનરસ કહ્યો; રસ હોએ તિહાં દોએ રીઝેજી
હોડાહોડેરે બેહુ રસરીઝથી, મનના મનોરથ સીઝેજી.
પણ ગુણવંતારે ગોઠે ગાજીએ, મોટા તે વિશ્રામોજી;
વાચક જશ કહે એહુજ આશરે, સુખ લહુ ઠામોઠામોજી.

---

૭ શ્રી સુપાર્શ્વજિન સ્તવન

(લાછલદે માત મલ્હાર એ દેશી.)

શ્રીસુપાસજિનરાજ, તું ત્રિભુવન શિરતાજ;
આજ હો છાજેરે, ઠકુરાઇ પ્રભુ તુજ પદતણીજી.
દિવ્યધ્વની સુરફૂલ, ચામર છત્ર અમૂલ;
આજ હો રાજેરે, ભામંડલ ગાજે દુંદુભિજી.
અતિશય સહજના ચાર, કરમ ખપ્યાથી ઇગ્યાર;
આજ હો કીધારે, ઓગણીશે સુરગુણભાસુરિજી.
વાણીગુણ પાંત્રીશ, પ્રતિહારજ જગદીશ;
આજ હો રાજેરે, દીવાજે છાજે આડશુંજી.
સિંહાસન અશોક બેઠા, બેઠા મોહે લોક;
આજે હો સ્વામીરે, શિવગામી વાચક જશ થુણ્યોજી.

---

૮ શ્રી ચંદ્રપ્રભુજિન સ્તવન.

(ધણરા ઢોલાની દેશી.)

ચંદ્રપ્રભુજિન સાહિબારે, તમે છો ચતુર સુજાણ; મનના મા

૧૦ શ્રી શીતલનાથજિન સ્તવન.

(અલિ અલિ કહિ આંગણે—એ દેશી.)

શ્રીશીતલજિન ભેટીયેં, કરી ચોખું ભગતેં ચિત્ત હો;
તેહશું કહો છાનું કશું, જેહને સોંપ્યા તનમન વિત્ત હો. શ્રી.

દાયક નામે છે ઘણા, પણ તું સાયર તે કુપ હો;
તે બહુ ખજુઆ તગતગે, તું દિનકર તેજ સ્વરૂપ હો. શ્રી.

મોટો જાણી આદર્યો, દારિદ્ર ભાંગો જગતાત હો;
તું કરૂણાવંત શિરોમણી, હું કરૂણાપાત્ર વિખ્યાત હો. શ્રી.

અંતર્યામી સવિ લહો, અમ મનની જે છે વાત હો;
મા આગળ મોસાળનાં, શ્યાં વરણવવાં અવદાત હો શ્રી.

જાણો તો તાણો કિશું, સેવાફળ દીજે દેવ હો,
વાચક જશ કહે ઢીલની, એ ન ગમે મુજને ટેવ હો. શ્રી.

---

૧૧ શ્રી શ્રેયાંસજિન સ્તવન.

(કર્મ ન છૂટે પ્રાણીયા—એ દેશી.)

તુમે બહુમિત્રીરે સાહિબા માહરે તો મન એક,
તુમ વિણ બીજોરે નવિ ગમે, એ મુજ મોટીરે ટેક. શ્રીશ્રેયાસ કૃપા કરો.

મન રાખો તુમે સવિ તણા, પણ કિહાંએ મલી જાઓ;
લલચાવો લખ લોકને સાથી સહજ ન થાઓ. શ્રી.

રાગભરે જનમન રહ્યો, પણ તિહું કાળ વિરાગ,
ચિત્ત તુમારોરે સમુદ્રનો, કોય ન પામેરે તાગ. શ્રી.

એહવાશુ ચિત્ત મેળવો, કેળવ્યુ પહેલા ન કાંઈ;
સેવક નિપટ અબુઝ છે, નિરવહશો તુમે સાંઈ. શ્રી.

નિરાગીશુ રે કિમ મળે, પણ મળવાનો એકાંત,
વાચક જશ કહે મુજ મિલ્યો, ભગતિ તે કામણ તંત. શ્રી.

શ્રીનયવિજય વિબુધ પય સેવક, વાચક જશ કહે સાચુંજી;
કુડ કપટ જો કોઇ દેખાવે, તોહી પ્રભુ વિણ નવિ રાચુંજી. ૬

---

૧૪ શ્રીઅનંતનાથજિન સ્તવન.

શ્રી અનંતજિનશું કરો સાહેલડિયાં, ચોલ મજીઠનો રંગરે ગુણવેલડિયાં
સાચો ધર્મનો રંગ તે ધર્મનો, સા. બીજો રંગ પતંગરે ગું. ૧
ધરમરંગ જિરણ નહિ, સા. દેહ તે જિરણ થાયરે, ગુ.
સોનું તે વિણશે નહિ, સા. ઘાટઘડામણ જાયરે, ગુ. ૨
ત્રાંબું જે રસ વેધીઉં, સા. તે હોએ જાચું હેમરે, ગુ.
ફરી ત્રાંબુ તે નવિ હોવે, સા. એહવો જગગુરૂ પ્રેમરે, ગુ. ૩
ઉત્તમ ગુણ અનુરાગથી, સા. લહિએ ઉત્તમ ઠામરે, ગુ.
ઉત્તમ નિજ મહિમા વધે, સા. દીપે ઉત્તમ ધામરે, ગુ. ૪
ઉદકબિન્દુ સાયર ભળ્યો, સા. જિમ હોય અક્ષય અભંગરે, ગુ.
વાચક જશ કહે પ્રભુ ગુણે, સા. તિમ મુજ પ્રેમતરંગરે, ગુ. ૫

---

૧૫ શ્રીધર્મનાથજિન સ્તવન

([illegible]—એ દેશી)

થાશુ પ્રેમ બન્યો છે રાજ, નિરવહેશો તો લેખે.
મેં રાગી પ્રભુ થેં છો નિરાગી, અણજુગતે હોએ હાંસી,
એકપખો જે નેહ નિરવહેશો, તેમાંકી શી શાબાશી. થા. ૧
નિરાગી સેવે કાંઇ હોવે, ઇમ મનમેં નવિ આણું.
ફળે અચેતન પણ જિમ સુરમણિ તિમ તુમ ભક્તિ પ્રમાણું. થા. ૨
ચંદન શીતલતા ઉપજાવે, અગનિ તે શીત મિટાવે,
સેવકના તિમ દુઃખ ગમાવે, પ્રભુગુણ પ્રેમ સ્વભાવે. થા. ૩

સા૦ જેહ ન મરુતને ગમ્ય, ચંચલતા જે નવિ લહે હોલાલ;
સા૦ જેહ સદા છે રમ્ય, પુષ્ટગુણે નવિ કૃશ રહે હોલાલ.
સા૦ પુદ્ગલ તેલ ન ખેપ, તેહ ન શુદ્ધદશા દહે હોલાલ
સા૦ શ્રીનયવિજય સુશિષ્ય, વાચક જશ એણિપરે કહે હોલાલ

૧૮ શ્રીઅરનાથજિન સ્તવન

(આસણરા યોગી–એ દેશી)

શ્રીઅરજિન ભવજલનો તારૂ, મુજ મન લાગે વારૂરે; મનમોહનસ્
બાંહે ગ્રહી એ ભવિજન તારે, આણે શિવપુર આરેરે. મ
તપ જપ મોહ મહા તોફાને, નાવ ન ચાલે માનેરે; મ
પણ નવિ ભય મુજ હાથોહાથે, તારે તે છે સાથેરે. મ
ભગતને સ્વર્ગ સ્વર્ગથી અધિકું, જ્ઞાનીને ફળ દેઈરે; મ
કાયાકષ્ટ વિના ફળ લહીએ, મનમાં ધ્યાન જ ધરીયેરે. મ
જે ઉપાય બહુ વિધની રચના, યોગમાયા તે જાણોરે; મ
શુદ્ધ દ્રવ્ય ગુણપર્યાય ધ્યાને, શિવ દે પ્રભુ સપરાણોરે. મ
પ્રભુ પાય વલગ્યા તે રહ્યા તાજા, અલગા અંગ ન સાજારે; મ
વાચક જશ કહે અવર ન ધ્યાઉં, એ પ્રભુના ગુણ ગાઉંરે. મ

૧૯ શ્રી મલ્લિનાથજિન સ્તવન.

(નાભિરાયકે બાર–એ દેશી.)

તુજ મુજ રીઝ નીરીઝ, અટપટ એહ ખરીરી;
લટપટ નાવે કામ, ખટપટ ભાજ પરીરી. ૧
મલ્લિનાથ તુજ રીઝ, જન રીઝે ન હુયેરી;
દો એ રીઝણનો ઉપાય, સાહમું કાંઈ ન જુયેરી. ૨
દુરારાધ્ય છે લોક, સહુને સમ ન સરીરી;
એક દુહવાએ ગાઢ, એક જો બોલે હસીરી. ૩

લોકલોકોત્તર વાત, રીઝવે દાઇ જુયરી;
તાત ચક્રધર પૂજ, ચિંતા એહ હુઇરી. ૪
રીઝવવો એક સાંઇ, લોક તે વાત કરીરી;
શ્રીનયવિજય સુશિષ્ય, એહજ ચિત્ત ધરીરી, ૫

૨૦ શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામીજિન સ્તવન

(પાંડવ પાંચે વંદતાં—એ દેશી)

મુનિસુવ્રત જિન વંદતાં, અતિ ઉલસિત તન મન થાયરે;
વદન અનોપમ નિરખતાં, માહરા ભવભવના દુઃખ જાયરે. જા.
જગતગુરુ જાગતો સુખકંદરે, સુખકંદ અમંદ આનંદ. જ. ૧
નિશદિન સૂતાં જાગતાં, હીયડાથી ન રહે દૂરરે;
જબ ઉપગાર સંભારીયે, તવ ઉપજે આણંદ પૂરરે. જ. ૨
પ્રભુ ઉપગાર ગુણે ભર્યા, મન અવગુણ એક ન સમાયરે;
ગુણગુણ અનુબંધી હુઆ, તે તો અક્ષયભાવ કહાયરે. જ. ૩
અક્ષયપદ દીયે પ્રેમ જે, પ્રભુનો તે અનુભવરૂપરે;
અક્ષરસ્વર ગોચર નહિ, એ તો અકલ અમાય અરૂપરે. જ. ૪
અક્ષર થોડા ગુણ ઘણા, સજ્જનના તે ન લખાયરે;
વાચક જશ કહે પ્રેમથી, પણ મનમાંહે પરખાયરે. જ. ૫

૨૧ શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન.

શ્રીનમિજિનની સેવા કરતા, અલિય વિઘન સવિ દૂરે નાસેજી.
અષ્ટ મહાસિદ્ધ નવનિધિ લીલા આવે બહુ મહમૂર પાસેજી શ્રી. ૧
મયમત્તા અંગણ ગજ ગાજે, રાજે તેજીતુખાર ચગાજી.
બેટા બેટી બંધવ જોડી, લહીયે બહુ અધિકાર રંગાજી. શ્રી. ૨
વલ્લભસંગમ રંગ લહીજે, અણવાહલા હોયે દૂર સહજેજી
વાછાતણો વિરહ ન હુવે, કારજ સીઝે ભૂરિ સહજેજી. શ્રી. ૩

ચંદ્રકિરણયશ ઉજ્વલ ઉલ્લસે, સૂર્ય તુલ્ય પ્રતાપ દીપેજી;
જે પ્રભુ ભગત કરે નિત વિનયેં, તે અરીયા બહુ તાપ છીપેજી. શ્ર

મંગળમાળા લચ્છિવિશાળા, બાળા બહુલે પ્રેમ રંગેજી;
શ્રીનયવિજય વિબુધ પય સેવક, કહે લહિયે પ્રેમસુખ અંગેજી. શ્ર

---

૨૨ શ્રી નેમીનાથજિન સ્તવન.

તોરણથી રથ ફેરી ગયારેહાં, પશુઆં શિર દેઇ દોષ મેરે વા
નવ ભવ નેહ નિવારીયોરેહાં, શ્યો જોઇ આવ્યા જોષ. મે

ચંદ્રકલંકી જેહથીરેહાં, રામ ને સીતા વિયોગ; મે
તેહ કુરંગનેરે વયણડેરેહાં, પતિ આવે કુણ લોક. મે

ઉતારી હું ચિત્તથીરેહાં, મુગતિ ધુતારી મેતઃ મે
સિદ્ધ અનંતે ભોગવીરેહાં, તેહશું કવણ સંકેત. મે

પ્રીત કરતાં સોહલીરેહાં, નિરવહતા જંજાલ; મે
જેહવો વ્યાળ ખેલાવવોરેહાં, જેહવી અગનની ઝાળ. મે

જો વિવાહ અવસર દિઓરેહાં, હાથ ઉપર નવિ હાથ; મે
દીક્ષા અવસર દીજીયેરેહા, શિર ઉપર જગનાથ મે

ઇમ વિલવતી રાજુલ ગઇરેહા, નેમ કને વ્રત લીધ; મે
વાચક જશ કહે પ્રણમીયેંરેહ, એ દંપતિ દોઇ સિદ્ધ. મે

---

૨૩ શ્રી પાર્શ્વનાથજિન સ્તવન.

(રાગ મલ્હાર)

વામાનંદન જિનવર મુનિવરમા વડોરે; કે૦ સુ
જિમ સુરમાંહિ સોહે, સુરપતિ પરવડોરે, કે૦ સુ

જિમ ગિરિમાંહે સુરાચલ, મૃગમાંહે કેસરીરે; કે૦ સુ
જિમ ચંદન તરૂમાંહે, સુભટમાંહી મુરઅરીરે. કે૦ સુ

૩ અથ શ્રીયશોવિજયજીકૃત ચોવિશી ૨ જી.

૧ શ્રી રૂપભદેવજિન સ્તવન.

(મેરે પ્રભુનહિ મેરા પ્રભુનહિ-એ દેશી.)

રૂષભ જિનંદા રૂષભ જિનંદા, તું સાહિબ હું હું તુજ બંદા;
તુજશું પ્રીતિ બની મુજ સાચી, મુજ મન તુજ ગુણશું રહ્યો માચી. ૧
દીઠા દેવ રૂચે ન અનેરા, તુજ પાખલિ ચિતડું દિયે ફેરા;
સ્વામી શું કામણડું કીધું, ચિતડું અમારૂં ચોરી લીધું. રૂ. ૨
પ્રેમ બંધાણો તે તો જાણો, નિરવહશો તો હોશે વખાણો,
વાચક જશ વિનવે જિનરાજ, બાહ્યગ્રહ્યાની તુજને લાજ. રૂ. ૩

---

૨ શ્રી અજિતનાથજિન સ્તવન.

(કપુર હોય અતિ ઉજળું રે એ દેશી.)

વિજયાનંદન ગુણનીલોજી જીવન જગદાધાર.
તેહશ્યું મુજ મન ગોઠડીજી, છાજે વારોવાર
સોભાગી જિન, તુજ ગુણનો નહિ પાર, તુંતો દોલતનો દાતાર.
જેહવી કૂઆ છાંહડીજી જેહવુ વનનું ફૂલ.
તુજશું જે મન નવિ મિળ્યુજી તેહવુ તેહનું મૂલ સો. ૨
માહરૂં તો મન થિરથકીજી, હળિઉ તુંજ ગુણ સંગ,
વાચક જશ કહે રાખજોજી, દિનદિન ચઢતા રંગ સો. ૩

---

૩ શ્રી સંભવનાથજિન સ્તવન.

સેનાનંદન સાહિબ સાચોરે, પરિપરિ પરખ્યો હીરો જાચોરે,
મુદ્રિકા તેહશ્યું જોડીરે, જાણું મે લહી કંચન કોડીરે. ૧

તુમ્હ દેતાં સવિ દેવાયેંજી, સાહિબ સાંભળો;
તો અજર કર્યે શ્યું થાયેજી, સાહિબ સાંભળો.
યશ પૂરણ કેતે લહિજેજી, સાહિબ સાંભળો;
જો અજર કરીને દીજેજી, સાહિબ સાંભળો. ૨

જો અધિકું દ્યો તો દેજોજી, સાહિબ સાંભળો;
સેવક કરી ચિત્ત ધરજ્યોજી, સાહિબ સાંભળો.
જશ કહે તુમ્હ પદ સેવાજી, સાહિબ સાંભળો;
તે મુજ સુરતરૂફળ મેવાજી, સાહિબ સાંભળો. ૩

---

૧૨ શ્રી વાસુપૂજ્યજિન સ્તવન.

(વિરહ ન ગંજીએ–એ દેશી.)

વાસુપૂજ્યજિન વાલહારે, સંભારો નિજ દાસ;
સાહિબશ્યું હઠ નવિ હોયેરે, પણ કીજે અરદાસોરે. ચતુર વિચારીયે.

સાસ પહિલા સાંભરેરે, મુખ દીઠે સુખ હોય;
વિસાર્યા નવિ વિસરેરે, તેહશું હઠ કિમ હોયરે. ચ. ૨

આમણ દુમણ નવિ ટળેરે, ખમ વિણ પૂરીશે આશ,
સેવક જશ કહે દીજીયેરે, નિજ પદકમળનો વાસોરે ચ. ૩

---

૧૩ શ્રીવિમલનાથજિન સ્તવન.

(લલનાની દાળ.)

વિમલનાથ મુજ મન વસ્યે, જિમ સીતા મન રામ, લલના,
પિક વંછે સહકારને, પથી ગન જિમ ધામ, લલના. વિ. ૧

કુંજર ચિત્ત રેવા વસ્યે, કમળા મન ગોવિંદ; લ.
ગોરી મન શંકર વસ્યે, કુમુદિની મન જિમ ચંદ. લ. વિ. ૨

અલિ મન વિકસિત માલતી, કમલિની ચિત્ત દિણંદ; લ.
વાચક જશ ને વાલહો, તિમ શ્રીવિમલ જિણંદ. લ. વિ. ૩

---

૧૪ શ્રીઅનંતનાથજિન સ્તવન.

(રાગ સોવાદની.)

શ્રીઅનંતજિન સેવિયેરે લાલ, મોહનવલ્લી કંદ મનમોહનાં;
જે સેવ્યો શિવ સુખ દિયેરેલાલ, ટાળે ભવભય ફંદ. શ્રી. મ. ૧

સુખમટકે જગમોહિયોરેલાલ, રૂપરંગ અતિચંગ; મ.
લોચન અતિ અણીયાલડારેલાલ, વાણી ગંગતરંગ શ્રી. મ. ૨

ગુણ સઘળા અંગે વસ્યારેલાલ, દોષ ગયા સવિ દૂર. મ.
વાચક જશ કહે સુખ લહુંરેલાલ, દેખી પ્રભુ મુખ નૂર. શ્રી. મ. ૩

---

૧૫ શ્રીધર્મનાથજિન સ્તવન.

([illegible])

[illegible] તુજ સરખો, સાહિબ શિર થોરે સાહિબ શિર થોરે;
[illegible] રે હારશે, સુખમુખ ઇક મનેરે રે. સુ

મુજને મીઠી લાગશે, તુજને નવિ ધારે રે તુ.
જે તુજ સનમુખ જોતા, [illegible] મિટે રે અ.

[illegible] નિમિત તે નવિ [illegible] રે નિ.
[illegible] રહિત [illegible] રે ર.

[illegible] રે જ.
[illegible] રે પ.

[illegible] પ્રભુ નવિ [illegible] રે પ.
[illegible] રે લ.

[illegible] નવિ [illegible] રે સુ.
[illegible] રે સુ.

---

૧૬ શ્રીશાંતિનાથજિન સ્તવન

(મુણિ પમુઆ વાણીરે–એ ઢાલ)

જગ જનમનરંજેરે, મનમથ બળ ભંજેરે;
નવિ રાગ ન દોસ તું અંજ ચિત્તસ્યુરે. ૧

શિર છત્ર વિરાજેરે, દેવદુંદુભિ વાજેરે;
ઠકુરાઇ ઇમ છાજે, તોહિ અકિંચનોરે. ૨

થિરતા ધૃતિ સારીરે, વરી સમતા નારીરે,
બ્રહ્મચારી શિરોમણી, તો પણ તું સુણ્યોરે. ૩

ન ધરે ભવરંગોરે, નવિ દોષાસંગોરે,
મૃગલંછન ચંગો, તો પણ તું સહીરે. ૪

તુજ ગુણ કુણ આખેરે, જગ કેવળી પાખેરે,
સેવક જશ ભાખે અચિરાસુત જયોરે ૫

---

૧૭ શ્રીકુંથુનાથજિન સ્તવન

(ઢાલ વીંછિયાની)

સુખદાયક સાહિબ સાંભળો, મુજને તુમસ્યું અતિ રંગરે.
તુમ્હે તો નિરાગી હુઇ રહ્યા, એ સ્યો એકંગો રંગરે. મુ ૧

તુમ્હ ચિત્તમાં વસવું મુજ ઘણું, તે તો ઉંબર ફૂલ સમાનરે,
મુજ ચિત્તમાં વસહો જો તુમ્હેં, તો પામ્યા નવે નિધાનરે. મુ. ૨

શ્રીકુંથુનાથ અમ્હ નિરવહું, ઇમ એકંગો પણ નેહરે.
ઇણિ આદરીને ફળ પામશું, વળી હોશે દુઃખનો છેહરે. મુ. ૩

આરાધ્યો કામિત પૂરવે, ચિંતામણિપાષાણરે;
વાચક જશ કહે મુજ દીજિયેં, ઇમ જાણી કોડિકલ્યાણરે મુ. ૪

આપ માગ્યા તે પાસા ઢળ્યા, સુર સમકિત તુઠા. આ. ૨
નિયતિ હિત દાન સનમુખ હુવે, સ્વપુરુષોદય સાથે;
જશ કહે સાહિબે મુગતિનું કરિઉં તિલક નિજ હાથે. આ. ૩

---

૨૧ શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન.

(રૂપભનો વંશ રયણાયરૂ—એ દેશી.)

મુજ મન પંકજ ભમરલો, શ્રીનમિજિન જગદીશોરે;
ધ્યાન કરૂ તુમ્હ નિત તુમ્હ તણું, નામ જપું નિશદીશોરે. મુ. ૧
ચિત્તથકી કદિયે ન વિસરે, દેખીયે આવતિ ધ્યાનેરે;
અંતર તાપથી જાણિયે, દૂર રહ્યાં અનુમાનિરે. મુ. ૨
તું ગતિ તું મતિ આશરો, તુંહિજ બાંધવ મોટોરે;
વાચક જશ કહે તુજ વિના, અવર પ્રપંચ તે ખોટોરે. મુ. ૩

---

૨૨ શ્રી નેમનાથજિન સ્તવન.

(રાગ જંગલો—એ ચાલ)

કહા કિયો તુમ્હે કહો મેરે સાંઇ, ફેરી ચલે રથ તોરણ આઇ;
દિલજાનિ અરે, મેરા નાહ ન ત્યજિય નેહ કછુ અજાન. દિ. ૧
અટપટાઇ ચલે ધરી કછુ રોષ, પશુઅનકે શિર દે કરી દોષ. દિ. ૨
રંગ બિચ ભયો યાથિ ભંગ, સો તો સાચો જાનો કુરંગ દિ. ૩
પ્રીતિ તનકમિ તોરત આજ, કિઉં નાવે મનમે તુમ્હ લાજ દિ. ૪
તુમ્હ બહુ નાયક જાનો ન પીર, વિરહ લાગી જ્યું વેરીકો તીર દિ. ૫
હાર ઠાર શિંગાર અંગાર, અસન વસન ન સુહાઈ લગાર. દિ. ૬
તુજ વિન લાગે સુની સેજ, નહી તનુ તેજ ન હારદ હેજ. દિ. ૭
આવોને મંદિર વિલસો ભોગ, બુઢાપનમે લીજે યોગ. દિ.
છોરૂંગી મેં નહિ તેરો સંગ, ગઇલિ ચલું જિઉ છાયા અંગ. દિ. ૯

૨ શ્રી અજિતનાથજિન સ્તવન.

(કાનુડગે પાણી લાગજો-એ દેશી.)

ઓળગ અજિતજિણંદની, માહરે મન ગ્યાની;
માલતી મધુકરની પરે, બની પ્રીત અછાની. ૧

વારી હું જિતશત્રુ સુત તણા, મુખડાને મટકે,
અવર કોઇ ગમતું નહી, વિણ સ્વામી સુરંગા;
ચાતુક જિમ જલધર વિના, નવિ સેવે ગંગા. વા. ૨

એ ગુણ પ્રભુ કેમ વિસરે, સુણી અન્ય પ્રશંસા;
છીલર કીણ વિધ રતિ ધરે, માનસરના હંસા. વા. ૩

શિવ એક ચંદ્ર કળા થકી, લહી પ્રકાશતાઇ;
અનંત કળાધર મેં ધર્યો, મુજ અધિક પુન્યાઇ. વા. ૪

તું ધન તું મન તન તુંહી, સસનેહા સ્વામી;
મોહન કહે કવિ રૂપનો, જિન અંતરજામી. વા. ૫

---

૨ શ્રી અજિતનાથજિન સ્તવન.

[illegible]-દેશી.)

[illegible] અજિતજિન અંતરજામી, અરજ કરૂં છું પ્રભુ શિર નામી,
[illegible] વાત કહું કેહી.

[illegible], તો હવે કિમ થાઓ છો વિરૂઈ; મા.
[illegible], આદિ અનાદિ અમે તો આંસ. મા. ૨

[illegible] તું હિજ વીતરાગ તું જ્ઞાની, મા.
[illegible], તો એ તુજ્જ શોક વિચારતા. મા. ૩

[illegible], એમ કિમ ઘટે તુજને કરૂણાકર, મા.
[illegible], તુજ આતી તુજ અધિકી [illegible]. મા.

[illegible] સેવકને આવીઓ આપી, મા.
[illegible], તો તેહને [illegible]. મા. ૫

મનથી નિવાજસ નહિ કરે, જો કર ગ્રહીને લીજે,
આવશે તે લેખે હોરાજ, મોટાને કેહવું કિશ્યું;
પગ રોડી અનુચરની, અંતરજામી દેખે હો રાજ. ૪

એહથી સ્યું અધિકો અછે, આવી મનડે વસીઓ,
સાહામો સુગુણ સનેહી હો રાજ, જે વસ્ય હોશે આપણો;
તેહને માગ્યું દેતાં, અજર રહે કહો કેહી હો રાજ. ૫

અતિ પરચે વિરચે નહિ, નિત નિત નવલો નવલો,
પ્રભુઉ મુજથી ભાસે હો રાજ, એ પ્રભુતા એ નિપુણતા,
પરમપુરુષ જે જેહવી, કિહાંથી કોઇ પામે હો રાજ. ૬

ભીનો પરમ મહારસે, માહરો નાથ નગીનો,
તેહને તે કુણ નિંદે હો રાજ, સમકિત દઢતા કારણેઃ
રૂપ વિબુધનો મોહન, સ્વામી સુપાસને વંદે હો રાજ. ૭

---

૮ શ્રી ચંદ્રપ્રભુજિન સ્તવન.

(નંદ સલુણા નંદનારે લો—એ દેશી.)

શ્રીશંકર ચંદ્રપ્રભુરે લો, તું ધ્યાતા જગનો વિભુરે લો;
તિણે હું ઓળગે આવિયોરે લો, તુમે પણ મુજને મયા કિયોરે લો. ૧

દીધી ચરણની ચાકરીરે લો, હું સેવું હરખે કરીરે લો;
સાહિબ સાહમું નિહાળજ્યોરે લો, ભવસમુદ્રથી તારજ્યોરે લો. ૨

અગણિત ગુણ ગણવાતણીરે લો; મુજ મન હોંશ ધરે ઘણીરે લો;
જિમ નભને પામ્યા પંખીરે લો, દાખે બાળક કરથી લખીરે લો. ૩

એ જિન તું છે પાંસરોરે લો, કરમ તણો સ્યો આશરોરે લો;
જો તુમે રાખશો ગોઠમાંરે લો, તો કિમ જાશું નિગોદમાંરે લો. ૪

જબ તાહરી કરૂણા થઇરે લો, કુમતિ કુગતિ દુરે ગઇરે લો;
અધ્યાતમ રવિ ઉગીયોરે લો, પાપ તિમિર કિહાં પુગીઓરે લો. ૫

તુજ મૂરતિ માયા જિસિરે લો, ઉર્વશી થઇ ઉઅરે વસીરે લો;
રખે પ્રભુ ટાળો એક ઘડીરે લો, નિજર વાદળ છાંહડીરે લો. ૬

બીજુ એક મુજને નવી વીસરે, સા૦ તુમ ગુણ પરમ અનંત હો; સ.
દેવ અવરને શ્યું કરૂં, સા૦ ભેટ થઇ ભગવંત હો. સ. ૨
તુમે છો મુગટ ત્રિહુ લોકના, સા૦ હું તુમ પગની એહહો. સ.
તુમે છો સઘન ઋતુ મેહલો, સા૦ હું પંખિમ દિશિ ત્રેહ હો. સ. ૩
નિરાગી પ્રભુ કિમતું સા૦ તે ગુણ નહિ મુજ માંહિ હો. સ.
ગુરૂ ગુરૂતા સાહમું જુઓ, સા૦ ગુરૂતા તે મૂકે નાંહિ હો. સ. ૪
મોટાસેંતી બરોબરી. સા૦ સેવક કીણ વિધ થાય હો; સ.
આસંગો કિમ કીજીયે, સા૦ તિહાં રહી આ લુભાય હો. સ. ૫
જગગુરૂ કરૂણા કીજીયે, સા૦ ન લખ્યો આભાર વિચાર હો; સ.
મુજને રાજ નિવાજશો, સા૦ તો કુણ વારણહાર હો. સ. ૬
ઓળગ અનુભવ ભાવથી, સા૦ જાણો જાણ સુજાણ હો; સ.
મોહન કહે કવિ રૂપનો, સા૦ જિનજી જીવનપ્રાણ હો. સ. ૭

---

૧૧ શ્રી શ્રેયાંસજિન સ્તવન.

(કંકણની દેશી.)

શ્રેયાંસજિન સુણો સાહિબારે, જિનજી દાસ તણી અરદાસ;
દિલડે વસી રહ્યાં, દુર રહ્યાં જાણું નહિરે; પ્રભુ તુમારે પાસ. દિ. ૧
હાંરે મૃગને જ્યું મધુર આલાપ, દિ. મોરને પીંછ કલાપ. દિ
દુર રહ્યા જાણે નહિરે, પ્રભુ તુમારે પાસ. દિ.
જળ થળ મહિયલ જોવતાંરે, જિ ચિંતામણી ચઢયો હાથ; દિ.
ઉલ્પ શી હવે માહરેરે, જિ. નિરખ્યો નયણે નાથ. દિ. ૨
ચરણે તેહને વિલંબિયેરે, જિ. જેથી સીઝે કામ; દિ.
ફોકટ શું ફેરા તિહાંરે, જિ. પૂછે નહિ પણ નામ. દિ. ૩
કુડા કલિયુગ છોડીનેરે, જિ. આને રહ્યા એકાંત; દિ.
આપોપું રાખે ઘણાંરે, જિ. પર રાખે તે સંત. દિ. ૪
દેવ ઘણા મેં દેખિયારે, જિ. આડંબર પટરાય. દિ.

નિગય નહિ પણ સોડગીરે, જિ આપા પસારે પાય. દિ. ૫
સેવકને જે નિવાજીયેરે, જિ તો નિદા સ્યાને જાય: દિ.
નિપટ નિરાગી હોવનારે, જિ સ્વામીપણુ કિમ થાય. દિ. ૬
મેં તો તુજને આદર્યોરે જિ ભાવે તુ જાણ મ જાણ, દિ.
રૂપવિજય કવિરાયનારે, જિ મોહન વચન પ્રમાણ. દિ. ૭

૧૨ શ્રી વાસુપૂજ્યજિન સ્તવન.

(ચુનડી ના [illegible]

પ્રભુજીશ્યુ લાગીહો પુરણ પ્રીતડી, જીવન પ્રાણ આધાર,
ગિરૂઆ: જિનજી હોરાજ, [illegible] વિનતી.
દરિશણ દેજ્યો હિલભરી સ્વામજી [illegible] સા ૧
ચાહીને દીજે હો ચરણાની ચાકરી [illegible] ગિ.
ઇમ નવિ કિજે હો સાહિબજી [illegible] ગિ
ચુપશ્યુ છાના હો સાહિબા [illegible] ગિ.
દાસ ઉધારો હો સાહિબજી [illegible] સા.
અરૂણ જો ઉગે હો સાહિબજી [illegible] ગિ
અવર દેવ હો સાહિબજી [illegible] સા.
અવન ન ચાહુ હો સાહિબજી તુમ [illegible] ગિ
ખટપદ ભીનો હો સાહિબજી [illegible] સા:
સાત રાજને હો સાહિબજી [illegible] તુમ પ્રીત. ગિ.
નિપટ નિરાગી હો જિનવર તુ સહિ [illegible] ગિ સ.
દિલની જે વાતા હો કિણુંને દાખવુ, શ્રીવાસુપૂજ્ય [illegible] ગિ
ખીણુ એક આવી હો પ્રભુજી સાંભળો [illegible] મોહન [illegible] ગિ સ

———

૧૩ શ્રીવિમલનાથજિન સ્તવન.

(તેનરીયા ભાઇ તેનરીયા—એ દેશી)

વિમલ જિણંદશું ગ્યાનવિનોદિ, સુખ છબિ શશી અવિહેલેંજી;
સુરવર નિરખી રૂપ અનોપમ, હરખે નમેં ન મેલેજી. વિ. ૧

શીલ વરાહ થઈ ધર વસુધા, એવું કોઈક કહે છે જી;
તો વરાહ લંછન મીસે પ્રભુને, ચરણે શરણ રહે છે જી. વિ. ૨

લીલા અકળ લલિત પુરૂષોત્તમ, સિદ્ધવધુ રસ ભીનોજી;
ચેધક સ્વામીશ્રી મિલવું સોહિલું, જે કોઇ ટાળે દીનોજી. વિ. ૩

પ્રસન્ન થઈ જગનાથ પધાર્યા, મનમંદિર મુજ મુધયોંજી;
હું નટ નવલ વિવિધ ગતિ નાચ્યું, ખિણ એક તો ફરો મુજરોજી. વિ. ૪

ચોરાશીલખ વેષ હું આંણું, કર્મ પ્રવીન પ્રમાણેજી;
જે અનુભવ દાન ગમે તો, ના રૂચે તો કરો મયાણેજી. વિ. ૫

જે પ્રભુભક્તિ વિમુખ નર જગમેં, તે ભ્રમ ભૂલ્યો ભટકેજી;
સંગત તેહ ન વિગત લહીયેં, પૂજાદિકથી ચિટકેજી. વિ. ૬

દીજે પ્રસાદ ઉચિત ઠકુરાઈ, સ્વામી અખય ખજાનોજી;
રૂપ વિબુધનો મોહન પભણે, સેવક વિનતી માનોજી. વિ. ૭

---

૧૪ શ્રીઅનંતનાથજિન સ્તવન.

(વીર સુણો મોરી વિનતી એ દેશી)

અનંત જિણંદશુ વિનતી, મેં તો કીધી હો ચિરકાલથી આજ;
મિલવું નિજ સાહિબ જાણી કુણ આપે હો મૂરખમન લાજ. અ. ૧

મુખપંકજ મન મધુકરૂ, રહ્યો લુબ્ધ હો ગુણજ્ઞાને લીનું;
દહિકર આચરૂ ફલ અખે, તે દેખ્યા હો કિમ ચિત્ત હોવે બીનું. અ. ૨

ભવ ફરીયે ફરીયે તણે, પણ કેઇ હો અભ્યંતરિયો ન દીધ;
હવે મનમંદિર પધારો, તુમપર બેઠે હો મેં કામ્યું સીધ. અ. ૩

અંતરજામી મિલ્યે થકે, ફલે માહરો હો સહી કરીને ભાગ;
હવે વાહિ જાવા તણી, નથી પ્રભુજી હો કોઇ ઇહાં લાગ. અ. ૪

પલ્લવ ગ્રહી રઢ લેયશું, નહી મેળો હો જ્યારે તુમે મીટ;
આતમ અંબરે જે થઈ, કીમ ઉવટે હો કરારી છીંટ. અ. ૫

નાયક નિજ નિવાજીયેં, હવે લાજીયેં હો કરતાં રસલુટ
અધ્યાતમ પદ આપવા, કાંઈ નહિ પડે હો ખજાને ખુટ. અ. ૬

જિમ તુમે તર્યા તિમ તારજ્યો, શું બેસે હો તુમને કાંઈ દામ;
નહી તારો તો મુજને, તો કિમ તુમ હો તારક કહેસ્યો નામ. અ. ૭

હું તો જિન રૂપસ્થથી, રહું હોઇ હો અહનિશ અનુકૂળ;
ચરણ તજી જઇયેં કિહાં, છે માહરી હો વાતલડીનો મૂલ. અ. ૮

અષ્ટાપદ પદમ કરે, અન્ય તિરથ હો શે જિમ હેડ;
મોહન કહે કવિ રૂપનો, વિના ઉપશમ હો નવિ મૂકું કેડ. અ. ૯

---

૧૪ શ્રી અનંતજિન સ્તવન.

(આદિ પુરુષ એ આદજી–એ દેશી.)

અનંત જિણંદ અવધારીયેં, સેવકની અરદાસ જિનજી;
અનત અનંત ગુણ તુમતણા, સાભરે શ્વાસોશ્વાસ. જિ. ૧

સુરમણિ સમ તુમ સેવના, પામીયેં પુન્ય પંડુર; જિ.
કિમ પ્રમાદ તણે વશે, મૂકું અધખિણ દૂર. જિ. ૨

ભગતિ જુગતિ મનમેં વસો, મનરંજન મહારાજ; જિ.
સેવકની તુમને અછે, બાહ્ય ગ્રહ્યાની લાજ. જિ. ૩

શ્યુ મીઠા ધીઠા દિયેં, તેહનો નહિ હું દાસ; જિ.
સાથે સેવક સંભાળી, કિજે જ્ઞાન પ્રકાશ. જિ. ૪

જાણને સ્યું કહેવુ ઘણું, એક વચન મેલાપ; જિ.
મોહન કહે કવિ રૂપનો, ભક્તિ મધુર જિમ દ્રાખ. જિ. ૫

---

૧૫ શ્રીધર્મનાથજિન સ્તવન.

(હાંરે મારે જોબનીયાનો લટકો દહાડા ચારજો-એ દેશી.)

હાંરે મારે ધર્મજિણંદશું લાગી પૂરણ પ્રીત જો,
જીવડલો લલચાણો જિનજી ઓળગેરે લો;
હાંરે મુને થાશે કોઈક સમે પ્રભુ સુપ્રસન્ન જો,
વાતલડી માહરીરે સવિ થાશે વગેરે લો. ૧
હાંરે પ્રભુ દુર્જનનો ભંભેર્યો મારો માહરા સાથ જો,
ઓળગવરયે નહિ કયારે દીધી ચાકરીરે લો;
હાંરે મારા સ્વામી સરખો કુણ છે દુનિયાં માંહે જો,
જાયેરે જિમ તેહને ઘર આરશા કરીરે લો. ૨
હાંરે જસ સેવામેંની સ્વારથની નહિ સિદ્ધ જો,
કહીરે શી કરવી તેહથી ગોઠડીરે લો;
હાંરે કોઈ જુદું ખાય તે મીઠાઈને માટે જો,
કંઈરે પરમારથ વિણ નહી પ્રીતડીરે લો. ૩
હાંરે મારે અંતરજામી જીવનપ્રાણઆધાર જો,
વાયેરે નવિ જાણ્યો કલીયુગ વાયરોરે લો;
હાંરે મારે લાયક નાયક ભગતવછલ ભગવંત જો,
બાહ્યરે ગુણ કેરો સાહિબ સાયરૂરે લો. ૪
હાંરે મારે લાગી મુજને તાહરી માયા જોર જો,
અળગારે રહ્યાથી હોય ઓસગંગેરે લો;
હાંરે કુણ જાણે અંતરગતની વિણ મહારાજ જો,
હેજેરે હસી બોલો છો આમળેરે લો. ૫
હાંરે તારે મુખને મટકે અટક્યું માહરૂં મન જો,
આંખડી અણીયાળી કામણગારીઆરે લો.
હાંરે મન નરખ. ઉપર એવે ખીજુ ખીજુ જીવ જો,
વાનેરે પ્રભુરૂપે ન રહે વારીઆરે લો. ૬
હાંરે પ્રભુ અંતરા તેહનું જાણજો કરીને હજૂર જો,

તાહરીરે બલીહારી હું જાઉં વારણેરે લો;
હાંરે કવિ રૂપ વિબુધનો મોહન કરે અરદાસ જો,
ગિરૂઆથી મન આણી ઉલટ અતિ ઘણેરે લો. ૭

---

૧૬ શ્રીશાંતિનાથજિન સ્તવન.

(ધણે સરવરીઆરી પાળ–એ દેશી.)

સોળમા શ્રીજિનરાજ ઓળગ સુણો અમ તણી લલનાં,
ભગતથી એવડી કેમ કરોછો ભોળામણી લલનાં;
ચરણે વળગ્યો જેહ આવીને થઇ ખરો, લ.
નિપટ જ તેહથી કોણ રાખે રસ આંતરો. લ. ૧
મેં તુજ કારણ સ્વામી ઉવેખ્યા સુર ઘણા, લ.
માહરી દિશાથી મેં તો ન રાખી કાંઇ મણા; લ.
તો તુમે મુજથી કેમ અપુઠા થઇ રહો, લ.
ચુક હોવે જો કોય સુખે મુખથી કહો. લ. ૨
તુજથી અવર ન કોય અધિક જગતી તળે, લ.
જેહથી ચિત્તની વૃતિ એકાગી જઈ મળે; લ.
દીજે દરશન વાર ઘણી ન લગાવીએ, લ.
વાતલડી અતિ મીઠી તે કિમ વિરમાવીએ. લ. ૩
તું જો જળ તો હું કમળ કમળ તો હું વાસના, લ.
વાસના તો હું ભમર ન ચુકુ આસના; લ.
તું છોડે પણ હું કેમ છોડું તુજ ભણી, લ.
લોકોત્તર કોઈ પ્રીત આવી તુજથી બની. લ. ૪
ધુરથી સ્વામી સમકિત દઈને ભોળવ્યો, લ.
ખોટે હવે કિમ જાઉં વિલાસે ઓળવ્યો; લ.
જાણી ખાસો દાસ વિમાસો છો કિશું, લ.
અમે પણ ખિજમતમાંહિ ખોટા કિમ થાય શું. લ. ૫

મુજ મન અંતર [illegible]
પ્રીતિ મુમે તો જુઉં કહો, [illegible]

અંતર શો મળિયાં પછે, નવિ [illegible]
કુમયા કિમ કરવી ઘટે, જે થયો નિજ [illegible]

જગી હવે અનુભવ દિશા, [illegible]
રૂપવિજય કવિરાયનો, કહે મોહન [illegible]

---

૧૭ શ્રી કુંથુનાથજિન [illegible]

([illegible])

મુજ અરજ સુણો મુજ પ્યારા, [illegible]
સનેહી મોરા, કુંથુજિણંદ [illegible]

હું તો તુમ દરિશણનો અરથી, [illegible]
થઇ ગિરૂઆ એમ જે વિમસો, [illegible]

લલચાવીને જે કિજે, કિમ [illegible]
પદ મોટે કહાવો મોટા, [illegible]

મુજ ભાવમંડલમેં આવો, [illegible]
સેવકનો તો મન રીઝે, [illegible]

મનમેળુ થઇ મન મેળો, [illegible]
તુમે જાણોછો એ કરૂ લીલા, [illegible]

પ્રભુ ચરણસરોજ [illegible]
કવી રૂપવિબુધ જયકારી [illegible]

---

૧૮ શ્રી[illegible]

[illegible]

[illegible]

કાંઈ ચાહું અમે નિશદિશ,
અંતરાયનેં રાગે હો અણુરાગેં કીણપરે કીજીયે;
કાંઇ શુભભાવે સુજગીશ. અ. ૧
સિદ્ધસ્વરૂપી સ્વામી હો ગુણધામી અલખ અગોચરૂ;
કાંઇ દીઠા વિણુ દિદાર,
કેમ પતીજે કીજે હો હો કેમ લીજે ફળ સેવા તણું;
કાંઈ દીસે ન પ્રાણઆધાર. અ. ૨
જ્ઞાન વિના કુણ પેખે હો સંખેપે સૂત્રે સાંભળ્યો;
કાંઇ અથવા પ્રતિમા રૂપ,
સાંગે જો સંપેખું હો પ્રભુ દેખું દિલભર લોયણે;
કાંઈ તો મન પહુંચે ચુપ. અ. ૩
જગનાયક જિનરાયા હો મન ભાયા મુજ આવી મળ્યા;
કાંઈ મહેર કરી મહારાજ,
સેવક તો સસનેહી હો નિસનેહી પ્રભુ કિમ કીજીયે;
કાંઇ પ્રસંગીઇ વહીયેરે લાજ. અ. ૪
ભક્તિ ગુણે ભરમાવી હો સમજાવી પ્રભુજીને ભોળવી;
કાંઇ રાખું હૃદય મઝાર,
તો કહજો સ્વામાશી હો પ્રભુ ભામી જાગી સેવન;
કાંઈ એ અમચો એક તાર. અ. ૫
પાણીનીરને મેળે હો કિણ ભેળે એકન હોયે રહું;
કાંઈ નહિરે મિલણનો જોગ.
બે પ્રભુ દેખું નયણે હો કદિ વયણે સમજાવું સહિ;
કાંઈ તે ન મિલે સંજોગ. અ. ૬
મનનેહ કિમ રીઝે હો જ્યુ કીજે અંતનાથ એવડો,
કાંઇ નિપટ નહિ એ નાથ,
સાંભળજો અંતે હો કિણ પાખે ને આણીને મીઠું,
કાંઈ વિરહ ગુમાઇજે આથ અ. ૭

ઓળગ એ અનુભવની હો મુજ મનની વાતાં સાંભળીઃ
કાંઈ દીજે આજ નિવાજ.
રૂપવિબુધને મોહન હો મનમોહન સાંભળી વિનતીઃ
કાંઈ દીજે શિવપુર રાજ. અ. ૮

---

૧૯ શ્રી મલ્લિનાથજિન સ્તવન.

(થારા મોહલાઉ-એ દેશી.)

સુગુરૂ સુણી ઉપદેશ ધ્યાયો હિડમેં ધરી હો લાલ; ધ્યા.
દીધી ભગતિ અનંત ચવી ચવી ચાતુરી હો લાલ. ચ.
નેન્યોરે વિસવાવીશ ઉલટ ધરી ઉલટયો હો લાલ; ઉ.
દિઠા નવિ દિદાર કાન ફિતુરી લગ્યો હો લાલ. કાં. ૧

પરમેસરશું પ્રીત કહો કીમ કીજીયેં હો લાલ, કે.
નિમેષ ન મેળે મીટ દોષ કિણ દીજીયે હો લાલ, દો.
દોષ હરે તકસીર સેવામાં સાહિબા હો લાલ, સે.
દીજે ન છોકરવાદ ભગત ભરમાયવા હો લાલ. ભ.

જાણ્યું તમારૂં જાણ પુરૂષ નાં પારખો હો લાલ. પુ.
સુગુણ નિગુણનો રાહ કર્યો સ્યું સારીખો હો લાલ, ક.
દીધો દીલાસો દીનદયાળ કહાવયો હો લાલ, દ.
કરૂણારસભંડાર બિરૂદ કેમ પાળસ્યો હો લાલ. બિ.

સ્યું નિવસ્યા તુમે સિદ્ધ સેવકને અવગણી હો લાલ; સે
દાખો અવિહડ પ્રીત જાવા દો ભોલામણી હો લાલ, જા
જે કોઈ રાખે રાગ નિરાગ મ રાખીએ હો લાલ. નિ
ગુણ અવગુણની વાત કહી પ્રભુ ભાખીએ હો લાલ. :
અમચા દોષ હજાર તિકે મન ભાગજ્યો હો લાલ, િ
તુમે છો ચતુર સુજાણ પ્રીતમ ગુણ પાળજ્યો હો લાલ પ્
મલ્લિનાથ મહારાજ મ રાખો અંતરો હો લાલ. :
દ્યો દરિશણ દિલ ધાર મિટે જ્યું આંતરો હો લાલ. (

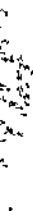
ભવભવશરણો સાહિબ સ્વામી તારદેરે લો. ૫
હાંસ રાખશું હૃદય મઝાર જો;
આપો શામળીયા ઘો પદવી તારદીરે લો.
હાંસ રૂપવિજયનો શિષ્ય જોઃ
મોહનને મન લાગી માયા તારદીરે લો. ૬

---

૨૧ શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન.

(આમજુગારે યોગી–એ દેશી.)

આજ નમિનાથરાજને કહીયેં, મીઠે વચન પ્રભુ મન લહીયેરે;
સુખકારી સાહિબજી.
પ્રભુ છે નિપટ નિસનેહી નગીના, તો હિયડે છું સેવક આધીનારે. સુ. ૧
મુનિજર કરશો તો વરશો વડાઈ, સુકહીયે પ્રભુને લડાઈરે; સુ.
તુમે અમને કરશ્યો મોટા, કુણ કહેશે પ્રભુ તુમને ખોટારે. સુ. ૨
નિઃશંક થઇ શુભ વચનો કહેશ્યો, તો જગશોભા અધિકી લહેશ્યોરે; સુ.
અમે તો રહ્યા છુ તુમને રાચી, રખે આપ રહો મત ખાંચીરે. સુ. ૩
અમ્હે તો કિશું અંતર નવિ રાખું, જે હોવે હૃદયે તે કહી દાખુંરે; સુ.
ગુણીજન આગળ ગુણ કહેવાયેં જેવારે પ્રીત પ્રમાણ થાયેરે. સુ. ૪
વિષધર ઈસ હૃદયે લપટાણો, તેહવો અમને મળ્યો છે ટાણોરે; સુ.
નિરવહશ્યો જો પ્રીત અમારી, કીમા કીરત થાશ્યે તમારીરે. સુ ૫
ધુતાઇ ચિત્તડે નવિ ધરશ્યો, કાંઇ અવળો વિચાર ન કરશ્યોરે. સુ.
જિમ તિમ જાણી સેવક જાણ્યેજો, અવસર લહી સુધ લહેજ્યોરે. સુ. ૬
આસંગે કહીએ છે તુમને, પ્રભુ દીજે દિલાસા અમનેરે; સુ.
મોહનવિજય સદા મન રંગે, ચિત લાગ્યો પ્રભુને સંગેરે. સુ. ૭

૧૪ શ્રી અનંતજિન સ્તવન.

(રાગ મારૂ—દેશી ગીત ગુંજણાની ગુજરાતિ.)

જ્ઞાન અનંતું તાહરેરે, દરિશન તાહરે અનંત;
સુખ અનંતમય સાહિબારે, વિરજ પણ ઉલસ્યું અનંત ૧
અનંતજિન આપજોરે, મુજ એહ અનંતા ચ્યાર; અ.
મુજને નહી અવરશુ પ્યાર, અ. તુજને આપતાં શી વાર; અ.
એહછે તુજ યશનો હાર, અ. આપ ખજીનો ન ખોલવોરે;
નહિ મિલવાની ચિંત, માહરે પોતે છે સવેરે;
પણ વિચે આવરણની ભિંત અ. ૨
તપ જપ કિરિયા મોગરેરે, ભાજી પણ ભાંગી ન જાય.
એક તુજ આણ લહે થકેરે, હેલામાં પરહી થાય. અ. ૩
માત ભણી મરૂદેવાનેરે, જિન રૂષભ ખિણમા દીધ.
આપ પિયારે વિચારતારે કેમ કિમ વીતરાગતા સિદ્ધ અ. ૪
તે માટે તમ [illegible] તુજ પ્રાર્થના જે [illegible] લોક.
તહને આપો [illegible] નહીં ન [illegible] અ. ૫
તહને તહનું આપવુંરે, [illegible] ઉત્તર છે એહ.
પ્રાર્થના [illegible] તાહરેરે, પ્રભુ[illegible] પણ નહિ છે અ. ૬
પામ્યા પામે પામશેરે, જ્ઞાન [illegible] અનંત.
તે તુજ આલાય. [illegible] કહે માનવિજય [illegible] અ. ૭

---

૧૫ શ્રીધર્મનાથજિન સ્તવન.

[illegible]

શ્રીધરમજિણંદ દયાળ જી. ધરમ તણો દાતાર.
સવિ જંતુ તણો રખવાળ જી. ધરમ તણો [illegible].
જસ અમિય સમાણી વાણીજી. ધ[illegible] જિણે [illegible] ધ

૧૬ શ્રીશાંતિનાથજિન સ્તવન.

(સુણ મેરી સજની રજની ન જાવેરે–એ દેશી)

શાંતિજિનેસર સોળમો સ્વામીરે, એક ભવમાં દોય પદવી પામીરે; ૧
પલ્યું પલ્યોપમ ઓછું આણોરે, અંતર ત્રણ સાગર મન આણોરે.
ભાદરવા વદ સાતમ દિને ચવતરે, જનમ તે જેઠ વદિ તેરસ દિનરે;
ચાલીશ ધનુષ કાયા તણી માયારે, જેઠ વદિ ચૌદસ વ્રત નિપાયારે. ૨
સુદિ નવમી પોસમાં લહે જ્ઞાનરે, અતિશય ચોત્રીશ કંચનવાનરે;
લાખ વરસ આયુ પરમાણુરે, જેઠ વદિ તેરસ દિન નિરવાણરે. ૩
જિન પારંગત તું ભગવંતરે, સ્યાદવાદી શંકર ગુણવંતરે,
શંભુ સ્વયંભુ વિષ્ણુ વિધાતારે, તુંહી સનાતન અભયનો દાતારે ૪
પિતા ત્રાતા માતા ભ્રાતારે, ત્રાતા દેવનો દેવ વિખ્યાતારે;
ઋષિ પરે ઓપમા ઉત્તમ છાજેરે, પદ્મવિજય કહે ચઢતે દિવાજેરે. ૫

---

૧૭ શ્રીકુંથુનાથજિન સ્તવન.

(દેશી–ઝુમખાની)

કુંથુજિનેસર પરમ કૃપાકરૂ, જગગુરૂ જગની જ્યોત; સોભાગી
અરધ પલ્યોપમ અંતર શાંતિથી, કુંથુજિણંદ વિચે હોત. સો. ૧
ચવીઆ શ્રાવણ વદિ નવમી દિને વૈશાખ વદિમાંરે જન્મ, સો.
ચૌદશને દિને તે પ્રભુ પ્રણમતા. બાંધે નવિ કોઈ કર્મ. સો. ૨
પાંત્રીશ ધનુષ પ્રમાણે દેહડી, કંચન વાનેરે કાય. સો.
વૈશાખ વદિ પાંચમે દિક્ષા ગ્રહી, તપ કરી કર્મ જલાય. સો. ૩
ચૈત્ર સુદિ ત્રીજે જ્ઞાની થયા આયુ પચાણું હજાર,— સો.
વરસ વૈશાખ વદિ પડવે શિવ થયા, અશરીરી અણુહાર. સો. ૪
સુરઘટ સુરગવી સુરમણી ઓપમા. જિન ઉત્તમ લહે જેહ. સો
મુજ મન વંછિત પ્રભુજી આપજો, પદ્મવિજય કહે એહ. સો ૫

અભિનંદન અવલંબને, પરમાનંદ વિલાસદો મિત,
દેવચંદ્ર પ્રભુ સેવના, કરી અનુભવ અભ્યાસદો મિત. પ્રભુ ૭

---

૫ શ્રીસુમતિનાથજિન સ્તવન

અહો શ્રી સુમતિજિન શુદ્ધતા તાહરી,
સ્વગુણ પર્યાય પરિણામી રામી,
નિત્યતા એકતા અસ્તિતા ઇતર યુત,
ભોગ્ય ભોગી થકો પ્રભુ અકામી. અ૦ ૧

ઉપજે વ્યય લહે તહવિ તેહવો રહે,
ગુણ પ્રમુખ બહુલતા તહવી પિંડી,
આત્મભાવે રહે અપરતા નવિ ગ્રહે
લોક પ્રદેશ મિત પણ અખંડી. અ૦ ૨

કાર્ય કારણપણે પરિણમે તહવી ધ્રુવ,
કાર્ય ભેદે કરે પણ અભેદી,
કર્તૃતા પરિણમે નવ્યતા નવિ રમે,
સકલવેત્તા થકો પણ અવેદી. અ૦ ૩

[illegible] અ૦ ૪

[illegible] અ૦ ૫

[illegible] અ૦ ૬

[illegible] અ૦ ૭

હવે સંપૂરણ સિદ્ધ તણી શી વાર:છે હોલાલ,
દેવચંદ્ર જિનરાજ જગત આધાર છે હોલાલ.

---

૧૦ શ્રી શીતલનાથજિન સ્તવન

શીતલ જિનપતિ પ્રભુતા પ્રભુની, મુજથી કહિ ન જાયજી;
અનંતતા નિર્મલતા પૂર્ણતા, જ્ઞાન વિના ન જણાયજી.

ચરમ જલધિ જલ મિણે અંજલી, ગતિ જીપે અતિ વાયજી;
સર્વ આકાશ ઉલ્લંઘે ચરણે, પણ પ્રભુતા ન ગણાયજી.

સર્વ દ્રવ્ય પ્રદેશ અનંતા, તેહથી ગુણ પર્યાયજી;
તાસ વર્ગથી અનંત ગુણો પ્રભુ, કેવલજ્ઞાન કહાયજી. શ

કેવલદર્શન એમ અનંતો, ગ્રહે સામાન્ય સ્વભાવજી;
સ્વપર અનંતથી ચરણ અનંતો, સ્વરમણ સંવર ભાવજી. શ

દ્રવ્ય ક્ષેત્ર ને કાળ ભાવ ગુણ, રાજનીતિ એ ચ્યારજી;
ત્રસ વિના જડ ચેતન પ્રભુની, કોઇ ન લોપે કારજી; શ

શુદ્ધાશય થિર પ્રભુ ઉપયોગ, જે સમરે પ્રભુ નામજી;
અવ્યાબાધ અનંતો પામે, પરમ અમૃત સુખ ધામજી. શી.

આણા ઈશ્વરતા નિર્ભયતા, નિર્વાંછકતા રૂપજી;
ભાવ સ્વાધીન તે અવ્યય રીતે, ઇમ અનંત ગુણ ભૂપજી. શી.

અવ્યાબાધ સુખ નિર્મલ તે તો, કારણ જ્ઞાન ન જણાયજી,
તેહજ એહનો જાણજ ભોકતા, જે તુમ્હ સમ ગુણરાયજી. શી.

ઇમ અનંત દાનાદિક નિજ ગુણ, વચનાતીત પંડુરજી;
વાસન ભાસન ભાવે દુર્લભ, પ્રાપ્તિ તો અતિ દૂરજી. શી

સકળ પ્રત્યક્ષપણે ત્રિભુવનગુરૂ, જાણું તુજ ગુણ ગ્રામજી;
બીજું કાંઇ ન માગું સ્વામી, એહ છે મુજ કામજી. શી.

ધર્મનુ અભેદ સરૂપ, કાર્યપણું ન અહેરી:
તે અસાધારણ હેતુ, કુંભેસ્થાસ લહેરી. ૬

જેહનો ન વિભાગ, ભિન્ન નિયત બહુ ભાગી:
ભૂમિ કાળ આકાશ ઘટ કારણ સહકારી. ૭

એહ અપેક્ષા હેતુ, આગમમાંહિ કહીરી;
કારણ પદ ઉત્પન્ન, કાર્ય થયે ન કહીરી. ૮

કર્તા આતમ દ્રવ્ય, કાર્ય સિદ્ધ પણોરી;
નિજ સત્તાગત ધર્મ તે ઉપાદાન ગણોરી. ૯

યોગ સમાધિ વિધાન, અસાધારણ તેહ વદેરી:
વિધિ આચરણા ભક્તિ જિણે નિજ કાર્ય સધેરી. ૧૦

નરગતિ પઢમ સંઘયણ, તેહ અપેક્ષા જાણો;
નિમિત્તાશ્રિત ઉપાદાન, તેહની લેખે આણો. ૧૧

નિમિત્ત હેતુ જિનરાજ સમતા અમૃતખાણી;
પ્રભુ આલંબન સિદ્ધિ, નિયમા એહ વખાણી. ૧૨

પુષ્ટ હેતુ અરનાથ, તેહના ગુણથી હીલીયે;
રીઝ ભક્તિ બહુ માન, ભોગ ધ્યાનથી મીલિયે. ૧૩

મોરાને ઉછંગ, બેઠાને શી ચિંતા;
તિમ પ્રભુચરણપસાય, સેવક થયા નિચિંતા. ૧૪

અરપ્રભુ પ્રભુતા રંગ, અંતરશક્તિ વિકાસી;
દેવચંદ્ર આણંદ, અક્ષયભોગ વિલાસી. ૧૫

---

૧૯ શ્રી મલ્લિનાથજિન સ્તવન.

(કરતાં સેતી પ્રીતિ સહુ હુસી કરેરે—એ દેશી.)

મલ્લિનાથ જગનાથ ચરણ યુગ ધ્યાઇયેરે, સ.
શુદ્ધાતમ પ્રાગ ભાવ પરમ પદ પાઇયેરે, પ.
સાધક કારક ખટ કરે ગુણ સાધનારે, કે.

સ્વામી દરશણ સમો નિમિત્ત લહી નિરમળો,
જો ઉપાદાન શુચિ ન થાશે;
દોષ કે વસ્તુનો અહવ ઉદ્યમ તણો,
સ્વામિ સેવા સહી નિકટ લાશે. તા. ૪

સ્વામી ગુણ ઓળખી સ્વામીને જે ભજે,
દરિશણ શુદ્ધતા તેહ પામે;
જ્ઞાન ચારિત્ર તપ વીર્ય ઉલ્લાસથી,
કર્મ જીપી વસે મુક્તિ ધામે. તા. ૫

જગતવત્સલ મહાવીર જિનવર સુણી,
ચિત્ત પ્રભુ ચરણને શરણ વાસ્યો;
તારજ્યો બાપજી બિરૂદ નિજ રાખવા,
દાસની સેવના રખે જોસ્યો; તા. ૬

વીનતી માનજ્યો શક્તિ એ આપજ્યો,
ભાવસ્યાદ્વાદતા શુદ્ધ ભાસે;
સાધિ સાધક દશાશુદ્ધતા અનુભવી,
દેવચંદ્ર વિમલ પ્રભુતા પ્રકાશે. તા. ૭

કળશ.

ચઉવીસે જિન ગાઇયે, ધ્યાઇયે તત્વ સરૂપોજી;
પરમાનંદ પદ પાઇયે, અક્ષયજ્ઞાન અનુપોજી. ચો. ૧

ચઉદસેં બાવન ભલા, ગણધર ગુણ ભંડારોજી;
સમતામયી સાહુ સાહુણી, સાવય સાવઇ સારોજી. ચો. ૨

વર્દ્ધમાન જિનવર તણો, શાસન અતિ સુખકારોજી;
ચઉવિહ સંઘ વિરાજતા, દુઃસમ કાલ આધારોજી. ચો. ૩

જિનસેવનથી જ્ઞાનતા, નિરો દિનાદિન બોધોજી;
અહિત ત્યાગ હિત આદરે, સંયમ તપની પોષોજી. ચો. ૪

અભિનવ કર્મ અગ્રહણતા, જીર્ણ કર્મ અભાવોજી;
નિઃકર્મીને અબાધતા, અવેદન અનાકુલ ભાવોજી. ચો. ૫

ભાવ રોગના વિગમથી, અચલ અક્ષય નિરાબાધોજી,
પૂર્ણાનંદદશા લહી, વિલસે સિદ્ધિ સમાધોજી. ચો.
શ્રી જિનચંદ્રની સેવના, પ્રગટે પુણ્ય પ્રધાનોજી;
સુમતિ સાગર અતિ ઉલ્લસે, સાધુરંગ પ્રભુ ધ્યાનોજી. ચો. ૭
સુવિહિત ગચ્છ ખરતરવરૂ, રાજસાગર ઉવઝાયોજી;
જ્ઞાનધર્મ પાઠક તણો, શિષ્ય સુજન સુખદાયોજી. ચો. ૮
દીપચંદ્ર પાઠક તણો, શિષ્ય સ્તવે જિનરાજોજી;
દેવચંદ્ર પદ સેવતાં, પૂર્ણાનંદ સમાજોજી. ચો. ૯

શ્રી દેવચંદ્રજી કૃત ચોવીશી સમાપ્ત.

૯ શ્રી ઉદયરત્નજી કૃત ચોવિશી.

૧ શ્રી ઋષભદેવજિન સ્તવન.

(બાર બારે વરસ થયાં મુને તો ન સંભરે—એ દેશી.)

મરૂદેવીનોનંદ માહરો, સ્વામી સાચોરે,
શિવવધુની ચાહ કરો તો, એહને યાચોરે. મ. ૧
કેવલ કાચના કુંપા જેહવો પિંડ કાચોરે;
સત્ય સરૂપી સાહિબો એહને, રંગે રાચોરે. મ. ૨
યમરાજાના મુખડા ઉપર, દેઇ તમાચોરે,
અમર થઇ ઉદયરત્ન પ્રભુશું, મિલી માચોરે મ. ૩

---

૧૪ શ્રી અનંતજિન સ્તવન.

અનંત તાહરા મુખડા ઉપર, વારી જાઉં રે;
મુગતની મુને મોજ દીજે, ગુણ ગાઉં રે. અ. ૧

એકરસો હું તલસું તુને, ધ્યાન ધ્યાઉં રે;
તુજ મિલવાને કારણ તાહરો, દાસ થાઉં રે. અ. ૨

ભજન તાહરો ભવો ભવે, ચિત્તમાં ચાહું રે;
ઉદયરત્ન પ્રભુ જો મિલે તો, છેટો સાહું રે. અ. ૩

૧૫ શ્રીધર્મનાથજિન સ્તવન.

વારૂરે વાહલા વારૂ તું તો, મેં દિલ વાહીરે;
મુજને મોહ લગાડયો પોતે, બેપરવાહીરે. વા. ૧

હવે હું હઠ લેઇ બેઠો, ચરણ સાહીરે;
કેઇપેરે મ્હેલાવશો કહોને, દ્યા બતાઇરે. વા. ૨

કોડ ગમે જો તુજ્જશું, કરૂં ગહિલાઇરે;
તો પણ તું પ્રભુ ધર્મ ધારી, ક્યો નિવાહીરે. વા. ૩

તું તાહરા અધિકાર સાહમું જોને ચાહિરે;
ઉદય પ્રભુ ગુનહીનને તારતા, છે વડાઇરે. વા. ૪

૧૬ શ્રી શાંતિનાથજિન સ્તવન.

પોસહમાં પારેવડો રાખ્યો, શરણ લેઇરે;
તનમાટે જીવાડયો અભય-દાન દેઇરે. પો. ૧

અનાથ જીવનો નાથ કહાવે, ગુણનો ગેહીરે;
તો મુજને પ્રભુ તારન કહો એ વાત કેહીરે. પો. ૨

ગરીબનિવાજ તું મરૂઆ સાહિબ, શાંતિ સનેહીરે;
ઉદયરત્ન પ્રભુ તુજશું માચી, પ્રીત અછેહીરે. પો. ૩

(ગાથા) જે સિદ્ધા સિદ્ધંતિ જે, સિદ્ધં સંતિ અણંતઃ
જસુ આલંબન ઠવિય મણ, સો સેવો અરિહંત,

(ઢાલ) શિવ સુખ કારણ જે ત્રિકાલે, સમપરિણામે જગત નિહ
ઉત્તમ સાધન માર્ગ દેખાડે, ઇંદ્રાદિક જસુ ચરણ પખાલે
કુસુમાંજલિ મેલો પાસ જિણંદા. તે

(ગાથા) સમદિટ્ઠી દેસ જય, સાહુ સાહુણી સાર:
આચારિજ ઉવજ્ઝાય મુણિ, જો નિમ્મલ આધાર.

(ઢાલ) ચઉવ્વિહ સંઘે જે મન ધાર્યુ, મોક્ષ તણું કારણ નિરધા
વિવિધ કુસુમ વર જાતિ ગહેવી, તસુ ચરણે પ્રણમંત ઠ
કુસુમાંજલિ મેલો વીર જિણંદા. તે

(વસ્તુ છંદ) સયલ જિનવર સયલ જિનવર, નમિય મનરંગ;
કલ્લાણ કવિહિ સંઠવિય, કરિણ ધમ્મ સુપવિત્ત;
સુંદર સય ઇગસત્તરિ તિત્થયરં, ઇગ સમય વિહરંતિ મ
ચવણ સમય ઇગવીસ જિણ, જમ્મ સમય ઇગવીસઃ
ભત્તિય ભાવે પૂજીયા, કરો સંઘ સુજગીસ.

---

૨ ઢાલ બીજી.

ભવ ત્રીજે સમકિત ગુણ રમ્ય, જિનભક્તિ પ્રમુખ ગુણ પ
તજી ઇંદ્રિય સુખ આસંગન, કરી સ્થાનક વીશની સેવના
અતિ રાગ પ્રશસ્ત પ્રભાવતા, મન ભાવના એહવી ભાવતા.
સવિ જીવ કરૂં શાસન રસી, ઇસી ભાવદયા મન ઉલ્લસી
લહી પરિણામ એહવું ભલું, નિપજાવ્યું જિનપદ નિર્મલું.
આયુ બંધ વચ્ચે એક ભવ કરી, શ્રદ્ધા સંવેગ તે થિર ધરી
ત્યાંથી ચવિય લહે નરભવ ઉદાર, ભરતે તેમ અરવત તેજ સ
મહાવિદેહે વિજયે વર પ્રધાન, મધ્ય ખંડે અવતરે જિન નિ

તવ સુરવર બહુ જય જય રવ કરી, નાચે ધરી આણંદ;
મોક્ષમાર્ગ સારથપતિ પામો, ભજશું હવે ભવ ફંદ. ૪

કોડિ બત્રીશ સોવન ઉવારી, વાજંતે વર નાદે;
સુરપતિ સંઘ અમર શ્રી પ્રભુને, જનનીને સુપ્રસાદે.
આણી થાપી એમ પયંપે, અમ નિસ્તરિયા આજ;
પુત્ર તુમારો ધણીય હમારો, તારણ તરણ જહાજ. ૫

માત જતન કરી રાખજો એહને, તુમ સુત અમ આધાર;
સુરપતિ ભક્તિ સહિત નંદીશ્વર, કરે જિનભક્તિ ઉદાર.
નિય નિય કલ્પ ગયા સવિ નિર્જર, કહેતાં પ્રભુ ગુણસાર;
દીક્ષા કેવલ જ્ઞાન કલ્યાણક, ઈચ્છા ચિત્ત મઝાર ૬

ખરતરગચ્છ જિન આણારંગી, રાજસાગર ઉવજ્ઝાય;
જ્ઞાન ધર્મ દીપ ચંદ સુપાઠક, સુગુરૂતણે સુપસાય.
દેવચંદ્ર જિન ભક્તે ગાયો, જન્મ મહોત્સવ છંદ;
બોધ બીજ અંકુરો ઉલસ્યો, સંઘ સકલ આનંદ. ૭

(કલશ) ઈમ પૂજા ભગતે કરો, આતમ હિત કાજ;
તજિય વિભાવ નિજ ભાવમે, રમતા શિવ રાજ ૧

કાલ અનંતે જે હુઆ, હોશે જેહ જિણંદ;
સંપય સીમંધર પ્રભુ. કેવલ નાણ દિણંદ. ૨

જન્મ મહોત્સવ એણી પરે શ્રાવક રૂચિવંત,
વિરચે જિન પ્રતિમા તણો, અનુમોદન ખંત. 3

દેવચંદ્ર જિન પૂજના કરતાં ભવ પાર,
જિન પડિમા જિનસારખી, કહી સૂત્ર મઝાર ૪

નિર્મલ સિદ્ધ શિલાની ઉપરે, જોયણ એક લોગંત;
સાદિ અનંત તિહાં સ્થિતિ જેહની, તે સિદ્ધ પ્રણમો સંતરે. ભ. ૩
જાણે પણ ન શકે કહી પુર ગુણ, પ્રાકૃત તેમ ગુણ જાસ;
ઉપમા વિણ નાણી ભવમાંહે; તે સિદ્ધ દીયો ઉલ્લાસ રે. ભ. ૪
જ્યોતિશું જ્યોતિ મલી જસ અનુપમ. વિરમી સકલ ઉપાધી;
આતમરામ રમાપતિ સમરો, તે સિદ્ધ સહજ સમાધિ રે. ભ. ૫

---

૩ શ્રી સૂરિ પદ પૂજા.

—પંચ આચાર સુધા પાળે, મારગ ભાખે સાચો;
તે આચારજ નમિયે તેહશું. પ્રેમ કરીને જાચો રે. ભ. ૧
વર છત્રીશ ગુણે કરી સોહે યુગ પ્રધાન જન મોહે;
જગ બોહે ન રહે ખિણ કોહે, સૂરિ નમું તે જોહે રે. ભ. ૨
નિત્ય અપ્રમત્ત ધર્મ ઉવએસે, નહિ વિકથા ન કષાય;
જેહને તે આચારજ નમિયે, અકલુષ અમલ અમાય રે. ભ. ૩
જે દીએ સારણ વારણ ચોયણ, પડિચોયણ વલી જનને.
પટધારી ગચ્છ થંભ આચારજ. તે માન્યા મુનિ મનનેરે. ભ. ૪
અત્થમિયે જિન સૂરજ કેવલ, વંદીજે જગદીવો;
ભુવન પદાર . પ્રકટ ન પટુ તે. આચારજ ચિર જીવોરે. ભ ૫

---

૪ શ્રી ઉપાધ્યાયજી પદ પૂજા.

દ્વાદશ અંગ સજ્ઝાય કરે જે, પારગ ધારગ તાસ.
સૂત્ર અર્થ વિસ્તાર રસિક તે. નમો ઉવજ્ઝાય ઉલ્લાસરે ભ. ૧
અર્થ સૂત્રને દાન વિભાગે આચારજ ઉવજ્ઝાય.
ભવ ત્રીજે જે લહે શિવ સંપદ. નમિયે તે સુપસાયરે ભ. ૨
મૂરખ શિષ્ય નિપાઈ જે પ્રભુ, પાહાણને પલ્લવ આણે
તે ઉવજ્ઝાય સકલજન પૂજિત, સૂત્ર અર્થ સવિ જાણેરે ભ. ૩

[illegible] મલિના [illegible] આગાભર [illegible]
[illegible] [illegible] મારે. અ. ૪
[illegible] અહિત [illegible] મનિ [illegible]
[illegible] અનુસારે. અ. ૫

[illegible] મુનિ [illegible] પુજા.

[illegible]
[illegible] મુનિ [illegible]
[illegible] છે અ. ૧
[illegible]
[illegible] છે અ. ૨
[illegible]
[illegible] કરી, [illegible] છે. અ. ૩
[illegible]
[illegible] મુનિ [illegible] છે અ. ૪
[illegible]
[illegible] મુનિ [illegible] અનુસારે છે અ. ૫

[illegible] પુજા

[illegible]
[illegible] અ. ૧
[illegible]
[illegible] છે અ. ૨
[illegible]
[illegible] છે અ. ૩

જે વિણ નાણ પ્રમાણ ન હોવે, ચારિત્ર તરૂ નવિ ફળિયો;
સુખ નિર્વાણ ન જે વિણ લહીયે, સમકિત દર્શન બળીયો રે.
ભ. ૪

સડસઠ બોલે જે અલંકરીયો, જ્ઞાન ચારિત્રનું મૂલ;
સમકિત દર્શન તે નિત્ય પ્રણમું. શિવપથનું અનુકૂલ રે. ભ. ૫

---

૭ શ્રી જ્ઞાન પદ પૂજા.

ઢાળ—ભક્ષાભક્ષ ન જે વિણ લહિયે, પેય અપેય વિચાર;
કૃત્ય અકૃત્ય ન જે વિણ લહિયે, જ્ઞાન તે સકલ આધાર રે;
ભવિકા સિદ્ધ ચક્ર પદ વંદો, જેમ ચિર કાળે નંદો રે. ભ. ૧

પ્રથમ જ્ઞાનને પછી અહિંસા, શ્રી સિદ્ધાંતે ભાખ્યું;
જ્ઞાનને વંદો જ્ઞાન ન નિંદો, જ્ઞાનીયે શિવસુખ ચાખ્યું રે ભ. ૨

સકલ ક્રિયાનું મૂલ જે શ્રદ્ધા, તેહનું મૂલ જે કહિયે;
તેહ જ્ઞાન નિત નિત વંદીજે, તે વિણ કહો કેમ રહિયે રે. ભ. ૩

પંચ જ્ઞાન માંહિ જેહ સદાગમ, સ્વપર પ્રકાશક જેહ
દીપક પરે ત્રિભુવન ઉપકારી, વળી જેમ રવિ શશિ મેહ રે. ભ ૪

લોક ઉર્ધ્વ અધો તિર્યગ જ્યોતિષ, વૈમાનિકને સિદ્ધ.
લોકાલોક પ્રગટ સવિ જેહથી, તેહ જ્ઞાને મુજ શુદ્ધ રે ભ. ૫

---

૮ શ્રી ચારિત્ર પદ પૂજા.

(ઢાળ) દેશવિરતિ ને સર્વવિરતિ જે, ગૃહયતિને અભિરામ.
તે ચારિત્ર જગત જયવંતુ, કીજે તાસ પ્રણામ રે,
ભવિક સિદ્ધ ચક્ર પદ વંદો, જેમ ચિર કાળે નંદો રે ભ. ૧

તૃણ પરે જે ષટ ખંડ સુખ છંડી, ચક્રવર્તી પણ વરિયો,
તે ચારિત્ર અક્ષય સુખ કારણ, તે મેં મનમાંહે ધરિયો રે ભ. ૨

શ્રી અષ્ટપ્રકારી પુજા પ્રારંભ.

કર્તા શ્રી દેવવિજયજી.

૧ શ્રી ન્હવણ પૂજા.

દોહા—અજર અમર નિકલંક જે, અગમ્ય રૂપ અનંત.
અલખ અગોચર નિત્ય નમું, પરમ પ્રભુતાવંત. ૧

શ્રી સંભવજિન ગુણનિધિ ત્રિભુવન જન હિતકાર;
તેહના પદ પ્રણમી કરી, કહિશું અષ્ટ પ્રકાર. ૨

પ્રથમ ન્હવણ પુજા કરો, બીજી ચંદન સાર.
ત્રીજી કુસુમ વળી ધુપની, પંચમી દીપ મનોહાર ૩

અક્ષત ફલ નૈવેદ્યની, પૂજા અતિહિ ઉદાર.
જે ભવિયણ નિત્ય નિત્ય કરે તે પામે ભવપાર ૪

[illegible] કરી, કરો, ન્હવણ કરો જિનભૂપ.
પાતક પંક પખાલતાં પ્રગટે આતમ સ્વરૂપ ૫

દ્રવ્ય ભાવ દોય પૂજના, કારણ કાર્ય સંબંધ.
ભાવ તણું [illegible] ભ [illegible] ના દ્રવ્ય [illegible]
શુભ [illegible] પ્રભુ પદનો ભક્ત.
[illegible] પૂજા કરીયે [illegible] ૬

ઢાળ. અનિંદ [illegible] જિનમં [illegible] એ દેશી
અતિશય ન્હવણ કરો જિનરાજને રે, અનંતગુણધારક ભગવંત દેવ.
[illegible] જિનજી સુર નર નારી સેવ ન્હ. ૧

માગધ તીર્થ પ્રભાસના [illegible] સિંધુના જેવ.
વરદામ આદ [illegible] નીરે ન્હવે જેમ દેવ ન્હ. ૨

જગ બંધુ આગમ નિપુ નેતાજી, અ.
અમા પ્રીતિ બડભાગીજી, અ.
મોહીશ નિવિદ નેતાગીજી. અ ૪
એકના દેવાધિદેવને પૂજેજી, અ.
બાબ આતમાં પાતક ધ્રુજેજી; અ
નિત દીઠ પૂજન ભવ્યાચરજી, અ.
વીર અખંડ પૂજા પ્રાચરજી. અ ૫

---

૭ મી ફલ પૂજા.

દોહરા. ઇંદ્રાદિક પૂજાને કરવા, ફલ લાવી ભર થાલ,
જિનવર આગે તે ધરે, માંગે શિવ ફલ ત્યાગ ૧

ફલ પ્રધાન ફલ થકી, [illegible]
[illegible] ૨

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] આ ૧

[illegible] આ
[illegible] આ ૨

[illegible] આ
[illegible] આ ૩

[illegible] આ
[illegible] આ ૪

[illegible] આ
[illegible] આ ૫

---

૮ થી નૈવેદ્ય પૂજા.

દોહા—ભવદવ દહન નિવારવા, જલદ ઘટા સમ જેહ;
જિનપૂજા યુગતે કરી, ત્રિવિધે કીજે તેહ. ૧

પૂજા કુગતિની અર્ગલા, પુણ્ય સરવરે પાલ;
શિવગતિની સાહેલડી, આપે મંગલ માલ. ૨

શુભ નૈવેદ્ય શુભ ભાવશું, જિન આગે ધરે જેહ;
સુર નર શિવપદ સુખ લહે, હલીય પુરૂષ પરે તેહ. ૩

ઢાલ—થાવચ્ચા સુત સ્વામી, મહેલી ચાલ્યા રે. એ દેશી.
હવે નૈવેદ્ય રસાલ, પ્રભુજી આગે રે,
ધરતાં ભવિ સુખકાર, પ્રભુતા જાગે રે;
કંચન જડિત ઉદાર, થાલમાં લાવો રે,
તાર તાર મુજ તાર, ભાવના ભાવો રે. ૧

લાપસી સેવ કંસાર, લાડુ તાજા રે,
મનોહર મોતીચુર, ખુરમાં ખાજાં રે;
બરફી પેંડા ખીર, ઘેવર ધારી રે,
શાટા સાંકલી સાર, પૂરી ખારી રે. ૨

કસમસીઆ કુલેર, સક્કર પારા રે,
લાખણ સાઇ રસાલ, ધરો મનોહારા રે;
મોતીયા કલિસાર, આગે ધરીયે રે,
ભવ ભવ સંચિત પાપ ક્ષણમાં હરિયે રે. ૩

સુરકી મેસુર દહીથરાં વર સોહાં રે,
પાપડ પૂરી ખાસ, દોઠા ઘોલા રે,
ગુંદવડાં ને રેવડી, મન ભાવે રે,
ફેણી જલેબી માંહે, સરસ સોહાવે રે. ૪

શાલિ દાલને સાલણાં મનરંગે રે,
વિવિધ જાતિ પકવાન, ઢોવો ચંગે રે;
તાલ કંસાલ મૃદંગ, વીણા વાજે રે,
ભેરી નફેરી ચંગ મધુર ધ્વનિ ગાજે રે

સોલ સજી શણગાર, ગોરી આવે રે,
દેતાં અઢલક દાન, જિનઘર આવે રે;
ઇણી પરે અષ્ટ પ્રકાર, પૂજા કરશે રે,
નૃપ હરિચંદ પરે તેહ, ભવજલ તરશે રે. ૬

ઢાલ—નમો ભવિ ભાવશું એ. એ દેશી.

અષ્ટ પ્રકારી ચિત્ત ભાવીયે એ, આણી હર્ષ અપાર;
ભવિજન સેવિયે એ, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ સંપજે એ,
અડ બુદ્ધિ દાતાર. ભવિ. ૧

અડદિઠ્ઠિ પણ પામીયે એ, પૂજનથી શ્રીકાર; ભવિ.
અનુક્રમે અષ્ટ કરમે હણી એ, પંચમી ગતિ લહો સાર. ભવિ. ૨

શા ન્હાના સુત સુંદરૂં એ, વિનયાદિક ગુણવંત; ભવિ
શાહ જીવણના કહેણથી એ, કીઓ અભ્યાસ એ સંત. ભવિ. ૩

સકલ પંડિત શિર સેહરોએ, શ્રીવિનિત વિજય ગુરૂરાય; ભ.
તાસ ચરણ સેવા થકી એ, દેવનાં વંછિત થાય ભ. ૪

શશિ નયન ગજ વિધુ વરૂએ, નામ સંવત્સર જાણ;
તૃતીયા શિત આસો તણી એ, શુક્રવાર પ્રમાણ. ભ. ૫

પાદરા નગર વિરાજતા એ, શ્રી સંભવ સુખકાર; ભ.
તાસ પસાયથી એ રચીએ, પૂજા અષ્ટ પ્રકાર. ભ. ૬

કલશ—ઈય જગત સ્વામી મોહવામી, મોક્ષગામી સુખકરૂ,
પ્રભુ અકલ અમલ અખંડ નિર્મલ, ભવ્ય મિથ્યા તમહરૂ;
દેવાધિદેવા ચરણ સેવા, નિત્ય મેવા આપીયે,
નિજદાસ જાણી દયા આણી, આપ સમોવડ થાપીયે. ૧

વસ્તુ છંદ—જંબુદીવહ જંબુદીવહ, ભરહ વાસંમિ; ખોણીતલ મંડણો,
મગધ દેસ સેણિઅ નરેસર, વરગુવ્વર ગામ તિહાં,
વિપ્પ વસે વસુભૂઇ સુંદર તસુ ભજ્જા પુહવી સયલ,
ગુણ ગણ રૂવ નિહાણ,
તાણ પુત્ત વિજ્જાનિલઓ, ગોયમ અતિહિ સુજાણ. ૭

ભાષા—ચરમ જિણેસર કેવલનાણી, ચઉવિહ સંઘપઇઠા જાણી,
પાવાપુર સામી સંપત્તો, ચઉવિહ દેવનિકાએ જુત્તો. ૮
દેવે સમવસરણ તિહાં કીજે, જિણ દીઠે મિથ્યામતિ ખીજે,
ત્રિભુવનગુરૂ સિંહાસણ બઇઠા, તતખિણ મોહ દિગંતે પઇઠા. ૯
ક્રોધ માન માયા મદ પૂરા, જાયે નાઠા જિમ દિન ચોરા;
દેવ દુંદુભિ આકાશે વાજે, ધર્મ નરેસર આવ્યો ગાજે. ૧૦
કુસુમવૃષ્ટિ વિરચે તિહાં દેવા, ચોસઠ ઇંદ્ર જ માગે સેવા,
ચામર છત્ર [illegible], રૂપેહિ જિણવર જગ સહુ
મોહે. ૧૧

[illegible] ભરી [illegible] જોજન વાણી વખાણ કરંતાં
[illegible] જિણ પાયા, સુર નર કિંનર આવે રાયા. ૧૨
[illegible] વિમાણે રણઝણંતા,
[illegible] મન [illegible], સુર આવે અંબર
[illegible]. ૧૩

[illegible] સમવસરણ પાહુતા મહુવહુના,
[illegible] જિનવરે કોઇ ન કેમ [illegible]. ૧૪
[illegible], સુર [illegible] ઇહાં,
[illegible] ન [illegible], મેઘ [illegible] કિમ [illegible]. ૧૫

[illegible] નાણ [illegible],
[illegible], ત્રિહિં દીધિ [illegible],
[illegible],
[illegible]
[illegible]. ૧૬

સિરિગોયમ ગણુહાર, પંચસયા મુનિ પરવરિય;
ભૂમિય કરય વિહાર, ભવિયાં જન પડિબોહ કરે;
સમવસરણ મઝાર, જે જે સંસા ઉપજે એ;
તે તે પર ઉપગાર, કારણ પૂછે મુનિપવરો. ૨૩

જિહાં જિહાં દીજે દિખ્ખ, તિહાં તિહાં કેવલ ઉપજે એ;
આપ કન્હે અણુ હુંત, ગોયમ દીજે દાન ઇમ;
ગુરૂ ઉપર ગુરૂભત્તિ, સામીય ગોયમ ઉપનિય;
ઇણ છળે કેવલનાણ, રાગજ રાખે રંગભરે. ૨૪

જે અષ્ટાપદ શૈલ, વંદે ચઢીય ચઉવીસ જિણ;
આતમ લબ્ધિ વસેણ, ચરમસરીરી સોઇ મુનિ;
ઇય દેસણ નિસુણેહ, ગોયમ ગણહર સંચલિઓ;
તાપસ પન્નરસએણ, તો મુનિ દીઠો આવતો એ. ૨૫

તપ સોસિય નિય અંગ, અમ્હ શક્તિ નવિ ઉપજે એ,
કિમ ચઢશે દઢકાય, ગજ જિમ દીસે ગાજતો એ,
ગિરૂઓ એ અભિમાન, તાપસ જે મન ચિંતવે એ,
તો મુનિ ચઢિયો વેગ, આલંબી દિનકર કિરણ. ૨૬

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ૨૭

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ૨૮

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ૨૯

ι જિણનાહ, સમવસરણ પ્રાકાર ત્રય;
કેવલ નાણ, ઉપ્પન્નો ઉજ્જોય કરે;
રણહ પીયૂષ, ગાજંતી ઘણ મેઘ જિમ;
ણી નિસુણેઈ, નાણી હુઆ પંચસયા. ૩૦

ે અનુક્રમે ઇણે અનુક્રમે, નાણ સંપન્ન;
સય પરવરિય, હરિય દુરિય જિણનાહ વંદઈ;
જગગુરૂ વયણ, તિહ નાણ અપ્પાણ નિંદઈ;
જેણેસર ઇમ ભણઇ, ગોયમ મ કરિસ ખેઉ;
ઈ આપણ સહી, હોશાં તુલ્લાં બેઉ. ૩૧

ો એ વીર જિણંદ, પૂનિમ ચંદ જિમ ઉલ્લસિઅ;
ો એ, ભરહ વાસમિ, વરિસ બહુત્તર સંવસિઅ;
એ, કણય પમેવ, પાયકમલસંઘે સહિઅ;
ા એ નયણાણંદ, નયર પાવાપુરિ સુરમહિય. ૩૨

ι એ, ગોયમ સામી, દેવશર્મા પ્રતિબોધ કરે;
એ ત્રિશલા દેવી નંદન પહોતા પરમ પએ.
એ દેવ આકાશ, પેખવિ જાણિય જિણ સમે એ.
ન એ, મન વિખવાદ, નાદ ભેદ જિમ ઉપનો એ. ૩૩

મા એ સામિય દેખી આપ કન્હે હું ટાલિઓ એ.
ι એ તિહુ અણનાહ, લોક વિવહાર ન પાલિઓ એ.
મલુ એ, કીધલુ સામી જાણ્યુ કેવલ માગશે એ.
ણ્ડે એ, બાલક જેમ, અહવા કેડે લાગશે એ ૩૪

ન એ વીર જિણંદ, ભગતે ભોલો ભોલવ્યો એ.
ι એ, અવિહડ નેહ, નાહ ન સંપે સાચવ્યો એ
એ, ઇહ વીતરાગ, નેહ ન જેણે લાલિઓ એ
ામે એ, ગોયમચિત્ત, રાગ વૈરાગે વાલિઓ એ ૩૫

ι એ જે ઉલટ રહેતો રાગે સાહિઓ એ,
એ, નાણ ઉપ્પન્ન, ગોયમ સહેજે ઉમાહિઓ એ.

તિહુઅણ એ, જય જયકાર, કેવલ મહિમા સુર કરે એ;
ગણહરૂ એ, કરય વખાણ ભવિયણ ભવ ઇમ નિસ્તરે એ. ૩૬

વસ્તુ છંદ—પઢમ ગણહર પઢમ ગણહર, વરસ પંચાસ;
ગિહિવાસે સંવસિય, તીસ વરિસ સંજમ વિભૂસિય;
સિરિકેવલ નાણ, પુણ બાર વરિસ તિહુયણ નમંસિય;
રાયગિહિ નયરીહિં, ઠવિઅ બાણવઇ વરિસાઓ;
સામી ગોયમ ગુણનિલો, હોશે શિવપુર ઠાઓ. ૩૭

ભાષા—જિમ સહકારે કોયલ ટહુકે,
જિમ કુસુમવને પરિમલ બહેકે, જિમ ચંદન સુગંધનિધિ;
જિમ ગંગાજલ લહેરે લહકે, જિમ કણયાચલ તેજે ઝલકે,
તિમ ગોયમ સૌભાગ્ય નિધિ. ૩૮

જિમ માનસરોવર નિવસે હંસા, જિમ સુર ગિરિવર કણયવતંસા,
જિમ મહુયર રાજીવવને;
જિમ રયણાયર રયણે વિલસે, જિમ અંબર તારાગણ વિકસે,
તિમ ગોયમ ગુણ કેલિવને. ૩૯

પૂનિમ નિસિ જિમ સસિહર સોહે, સુરતરૂ મહિમા જિમ જગ મોહે,
પૂરવ દિસિ જિમ સહસકરો;
પંચાનન જિમ ગિરિવર રાજે, નરવઇ ઘર જિમ મયગલ ગાજે,
તિમ જિનશાસન મુનિ પવરો. ૪૦

જિમ સુરતરુવર સોહે શાખા, જિમ ઉત્તમ મુખ મધુરી ભાષા,
જિમ વનકેતકી મહમહે એ;
જિમ ભૂમિપતિ ભુયબલ ચમકે, જિમ જિનમંદિર ઘંટા રણકે,
તિમ ગોયમ લબ્ધે ગહગહે એ. ૪૧

ચિંતામણિ કર ચઢિયો આજ, સુરતરૂ સારે વંછિત કાજ,
કામકુંભ સવિ વશ હુઆ એ;
કામગવી પૂરે મનકામિય, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આવે ધામિય,
સામિય ગોયમ અણુસરો એ. ૪૨

પણવખ્ખર પહેલો પભણીજે, માયાબીજ શ્રવણ નિસુણીજે
શ્રીમની શોભા સંભવે એ;
દેવહ ધુરિ અરિહંત નમીજે, વિનયપહુ ઉવઝાય ગુણીજે,
ઈણ મંત્રે ગોયમ નમો એ. ૪૩

પર ઘર વસતાં કાંઇ કરીજે, દેશ દેશાંતર કાંઈ ભમીજે,
કવણ કાજ આયાસ કરો;
પ્રહ ઉઠી ગોયમ સમરીજે, કાજ સમગ્ગલ તતખણ સિઝે,
નવનિધિ વિલસે તાસ ઘરે. ૪૪

ચઉદહ સય બારોત્તર વરસે. ગોયમ ગણધર કેવલ દિવસે.
કિઓ કવિત ઉપગાર કરો;
આદેહિ મંગલ એહ પભણીજે, પરવ મહોચ્છવ પહિલો
દીજે,
ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો. ૪૫

ધન્ય માતા જિણે ઉયરે ધરિયા. ધન્ય પિતા જિણ કુલ
અવતરિયા.
ધન્ય સહ ગુરૂ જિણે દિખ્ખિયા એ;
વિનયવંત વિદ્યા ભંડાર, જસ ગુણ પુહવી ન લબ્ભે પાર.
વડ શાખા જિમ વિસ્તરે એ. ૪૬

ગૌતમ સ્વામિનો રાસ ભણીજે ચઉવિહ સંઘ રળીયાયત
કીજે,
સયલ સંઘ આણંદ કરો;
કુંકુમ ચંદન છડા દેવરાવો, માણેક મોતીના ચોક પૂરાવો.
રયણ સિંહાસણ બેસણો એ. ૪૭

તિંહા બેસી પ્રભુ દેશના દેસે, ભવિક જીવના કાજ કરસે.
ઉદયવંત મુનિ એમ ભણે એ;

ગૌતમ સ્વામિ તણો એ રાસ, ભણતાં સુણતાં લીલ વિલાસ,
સાસય સુખ નિધિ સંપજે એ. ૪૮

એહ રાસ જે ભણે ભણાવે, તસ મંગળ ઘર લચ્છી આવે,
મન વંછિય આશા ફલે એ;
જે ભવિ પ્રેમે ભણે એ રાસ, નસ આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ
નાસ,
ચિદાનંદ ઘન પદ લહે એ. ૪૯

માંગલિક કાજે એહ સમરીજે, વિદ્યા વૃદ્ધિ વિવેક લહીજે,
સમરણ ભજન ભવિ નિત કરો એ;
ગુરૂ ભક્તો ગોયમ ગુણવંતો, પચાસ લબ્ધિ તણો
એ કંતો,
તસ નામે ભવજલ તરો એ. ૫૦

૧૩ શ્રી રત્નાકર પચીશી.

(અર્થ સહિત.)

શ્રેયઃશ્રિયાં મંગલકેલિસદ્મ, નરેંદ્રદેવેંદ્રનતાંઘ્રિપદ્મ:
સર્વજ્ઞ સર્વાતિશયપ્રધાન, ચિરં જય જ્ઞાનકલાનિધાન ॥૧॥

ભાવાર્થ—સર્વ પ્રકારના કલ્યાણને કરનારી એવી જ્ઞાનાદિ અનંત ગુણરૂપ, લક્ષ્મીરૂપ, સર્વ પ્રકારના માંગલિકોને ક્રીડા કરવાના મંદિર રૂપ, ચક્રવર્તિ આદિ મનુષ્યના મહારાજાઓ તથા દેવોના ઇંદ્રો તેમણે જેમનાં ચરણ કમલ પ્રત્યે મહા ભક્તિ પૂર્વક નમસ્કાર કર્યો છે એવા, જગત્રયના સર્વ ભાવને એક સમયમાં સમકાલે જાણનાર હોવાથી સર્વજ્ઞ એવા, વળી આઠ મહા પ્રતિહાર્ય તથા ચોત્રીશ અતિશય યુક્ત સર્વોત્તમ મહિમાવંત એવા, અને સર્વ પ્રકારની કલાઓને જાણનારી એવી કેવળજ્ઞાનરૂપી સર્વોત્કૃષ્ટ કળાના નિધાન એવા, હે વીતરાગ જિનેશ્વર પ્રભુ, હે પરમાત્મા, આપ સદા ઉત્કૃષ્ટપણે જયવંત વર્તો ૧

જગત્ત્રયાધાર કૃપાવતાર, દુર્વારસંસારવિકારવૈદ્ય:
શ્રીવીતરાગ ત્વયિ મુગ્ધભાવાત્, વિજ્ઞ પ્રભો વિજ્ઞપયામિ કિંચિત્ ૨

ભાવાર્થ—ત્રણ ભુવનના એક પરમ આધાર રૂપ એવા હે [illegible] સર્વ જગતના ઉપર સમાન દૃષ્ટિ [illegible] અવતાર રૂપ એવા, વળી આ અપાર ચતુર્ગતિ સંસાર [illegible] ભાવના [illegible] કરીને [illegible] આ મહા [illegible] તેના [illegible] વિકારોને [illegible] કરીને [illegible] સર્વ [illegible] હે [illegible] પરમાત્મા હે [illegible] ને [illegible] છે [illegible]

તમારી આગળ હું અલ્પમતિવંત વિકલ જ્ઞાનવાળો હોવાથી ભોળે ભાવે લેશ માત્ર વિનંતી કરૂં છું. ૨

કિં બાલલીલાકલિતો ન બાલઃ, પિત્રોઃ પુરો જલ્પતિ નિર્વિકલ્પઃ,
તથા યથાર્થં કથયામિ નાથ, નિજાશયં સાનુશયસ્તવાગ્રે. ॥૩॥

ભાવાર્થ—હે સ્વામિન, બાળ ચેષ્ટાએ યુક્ત એવો મુગ્ધ બાળક, સર્વ પ્રકારના વિકલ્પે રહિત હોવાથી, નિર્દોષપણે, સત્યતાથી પોતાના પિતા આગળ નિડરપણે, નિખાલસ રીતથી શું નથી બોલતો? અર્થાત્, બોલે છે, તેમ હું પણ મારા પાપના પશ્ચાતાપ પૂર્વક મારા અભિપ્રાયને આપની પાસે યથાર્થ કહી બતાવું છું. ૩

દત્તં ન દાનં પરિશીલિતં ચ, ન શાલિ શીલં ન તપોઽભિતપ્તં;
શુભો ન ભાવોપ્યભવદ્ ભવેઽસ્મિન, વિભો મયા ભ્રાંતમહો
મુધૈવ ॥૪॥

ભાવાર્થ- હે સ્વામિન, મેં મુદે સત્પાત્રને વિષે દાન પણ ન દીધું, વળી અબ્રહ્મના ત્યાગરૂપ. ઉંચા આચારના સેવનરૂપ પવિત્ર શીયલ ધર્મને પણ ન પાળ્યો, વળી પરમાત્માએ કહેલ બાહ્ય અને અભ્યંતર બાર પ્રકારના ઇચ્છાનિરોધરૂપ તપ પણ [illegible] ભાવે ન કર્યા તેમ ચિત્તના નિર્મળ પરિણામરૂપ ભલો [illegible] ન [illegible] અર્થાત્ ભક્તિ, વૈરાગ્ય, અને જ્ઞાનની [illegible] નું [illegible] કર્યું નહિ. માટે હા કૃતિ [illegible] વિષે વ્યર્થજ જન્મ મરણ [illegible] ૪

[illegible] લોભાખ્યમહોરગેણ;
[illegible] કથં ભજે ત્વાં ॥૫॥

[illegible] ધગધગતા તાપે [illegible] ડંસેલો, તથા અહં [illegible] કપટ, પ્રપંચરૂપી

જાળના બંધનમા બંધાયેલો એવો હું પામર પ્રાણી છું; તેથી હે પ્રભુ, હું આપને કેવી રીતે ભજું? હે નાથ, આ અનાદિ અનંત કાળના કેડે લાગેલા ક્રોધ, માન, માયા, અને લોભરૂપી ભયંકર શત્રુઓથી હું છુંટું, એવી મહારા ઉપર આપની કૃપા થયે આપનું સમ્યક પ્રકારે સેવન કરવાનો મારો હેતુ ક્યારે પાર પડે? ૫

કૃત્રં મયામુત્ર હિતં ન ચેહ, લોકેપિ લોકેશ સુખં ન મેભૂત;
અસ્માદૃશાં કેવલમેવ જન્મ, જિનેશ જજ્ઞે ભવપૂરણાય. ॥ ૬ ॥

ભાવાર્થ—છકાય જીવોના પ્રતિપાળક, હે જગન્નાથ! મેં નિશ્ચે પરભવને વિષે કોઇ પણ પ્રકારનું હિત એટલે લોક કલ્યાણ, કે આત્મકલ્યાણ, કે પરોપકારાદિ કાંઈ પણ સુકૃત ન કર્યું, તેથીજ આ ભવમાં પણ મને યથાર્થ સુખ પ્રાપ્ત ન થયું; હે જિનનાથ, અમારા જેવાનો જન્મ તો કેવળ અવતાર પૂર્ણ કરવારૂપ થયો, અથાત્, જેમ પૂર્વે ઘણા ભવ વ્યર્થ કર્યા તેમ આ પણ એક વધારે, ગણવા માટે થયો. ૬

મન્યે મનો યન્ન મનોજ્ઞ વૃત્ત. ત્વદાસ્યપીયૂષમયૂખલાભાત્ :
દ્રુતં મહાનંદરસં કઠોર-મસ્માદૃશાં દેવ તદશ્મતોપિ. ॥ ૭ ॥

ભાવાર્થ—હે સ્વામિન, આપનું અતિ સુંદર શાંત, પવિત્ર શીળવંત. મહા મનોહર સુધારસમય મુખરૂપી ચંદ્ર કિરણના અપૂર્વ દર્શનનો લાભ થયા છતા તથા તેમાથી નિકળતા પરમ અમૃત સદૃશ દેશનારૂપી મહા આનંદદાયક રસનુ પાન થયે છતે પણ મહારૂ મન તેમા લેશ માત્ર ભીનું થયુ નહિ, પિગળ્યું નહિ. તેથી હું એમ માનું છુ કે તે મહારૂ મન પાષાણથકી પણ અત્યત કઠોર હોવુ જોઈએ ૭

ત્વત્તઃ સુદુઃપ્રાપમિદં મયાપ્ત. રત્નત્રયં ભૂરિભવભ્રમેણ:
પ્રમાદનિદ્રાવશતો ગતં તત્. કસ્યાગ્રતો નાયક પૂત્કરોમિ ॥ ૮ ॥

ભાવાર્થ—હે નાથ સેકડો ગમે ભવ ભમતા મહા કષ્ટે પ્રાપ્ત થાય. એવુ અતિ દુર્લભ સમ્યક જ્ઞાન દર્શન. ચારિત્રરૂપ રત્ન-

ત્રયનું શુદ્ધ સેવન તુજથકી મુજને મળ્યા છતાં, મેં તેને વિષય કષાયાદિ પ્રમાદ તથા નિદ્રાને વશ પડી, તથા વ્યર્થ વિકથાઓ, પરનિંદા, તથા કુથલી કરવામાં ગુમાવ્યું; માટે હવે હું રંક પામર ભિખારી કોની આગળ પોકાર કરૂં? મારે તો એક આપનોજ આધાર છે, તો હવે આપની કૃપા થાય તોજ મારૂં કાંઇ શ્રેય થાય તેમ છે. ૮

વૈરાગ્યરંગઃ પરવંચનાય, ધર્મોપદેશો જનરંજનાય;
વાદાય વિદ્યાધ્યયનં ચ મેભૂત, કિયદ્બ્રુવે હાસ્યકરં સ્વમીશ. ॥૯॥

ભાવાર્થ—હે ભગવન્, મેં બહારથી વૈરાગ્યનો રંગ એટલે ડોળ દેખાડીને ભોળા લોકોને છેતર્યા, વળી લોકોને રિઝવવા માટે, તથા લોકોમાં ભલો ગણાવા માટે મેં બહારથી ધર્મનો ઉપદેશ કર્યો; વળી મારા સર્વ વિદ્યાભ્યાસનો ઉપયોગ મેં વાદવિવાદમાં તથા તકરારો કરી જય પરાજય કરવામાં કર્યો; માટે હે ઇશ, આવું મારૂં હાસ્યકારક ચરિત્ર તે હું આપને કેટલું કહું? ૯

પરાપવાદેન મુખં સદોષં, નેત્રં પરસ્ત્રીજનવીક્ષણેન;
ચેતઃ પરાપાયવિચિંતનેન, કૃતં ભવિષ્યામિ કથં વિભોઽહં. ॥૧૦॥

ભાવાર્થ—હે નાથ, પારકાના છતા અછતા દોષો બોલી મેં મારા મુખને દૂષિત કર્યું, તથા પરસ્ત્રીને વિકાર દૃષ્ટિએ જોઇ જોઇ મારા નેત્રોને મે અપવિત્ર કર્યા; વળી પરજીવોને અનર્થ તથા પીડા ઉત્પન્ન કરવાના વિચારો કરીને મારા મનને મેં મહા મલિન કર્યું, હવે હે સ્વામિન્, આવા પાપાચરણોએ કરી માહારી આગળ શી ગતિ થશે? ૧૦

વિડંબિતં યત્ સ્મરઘસ્મરાર્તિદશાવશાત્સ્વં વિષયાંધલેન;
પ્રકાશિતં તદ્ભવતો હ્રિયૈવ, સર્વજ્ઞ સર્વં સ્વયમેવ વેત્સિ. ॥૧૧॥

ભાવાર્થ—હે પ્રભુ, કામદેવરૂપી રાક્ષસની મહા વિટંબણારૂપ પીડાને પામેલો વિષયાંધપણે એટલે વિવેકરૂપી ચક્ષુ વિંચાએલી

છે જેની. એવો હું, તે આપને આ મારી લજ્જાયુક્ત વૃત્તિજ પ્રકાશી રહી છે, અને આપ તો અંતરજામી સર્વજ્ઞ છો, સર્વ જગતજીવના ભાવને જ્ઞાને કરીને જાણી રહ્યા છો, તેથી મુખે કરીને શું કહું! ૧૧

ધ્વસ્તોન્યમંત્રૈઃ પરમેષ્ઠિમંત્રઃ, કુશાસ્ત્રવાક્યૈર્નિહિતાગમોક્તિઃ,
કર્તું વૃથા કર્મ કુદેવસંગા-દવાંછિ હી નાથ મતિભ્રમો મે ॥૧૨॥

ભાવાર્થ—હે નાથ, અન્ય દેવી દેવતાનાં મલિન કુમંત્રો શિખી શિખીને આપનો પંચ પરમેષ્ઠિ મંગલરૂપ નવ પદાત્મક શ્રી નવકાર મહા મંત્રનો મેં નિરાદર કર્યો; વળી હે ભગવાન્, કુશાસ્ત્રના શ્રવણ વડે આપના મહા પવિત્ર જિનાગમના વચનોને વૃથા, અસત્ય માન્યાં, વળી હરિહરાદિ કુદેવોની કુસંગતિવાળી સેવાએ કરી મેં સારાં પાપ કર્મોનો નાશ કરવાને ચાહ્યું, હા હા ઇતિ ખેદે, હે પરમેશ્વર, આ મને કેવો મતિનો ભ્રમ, અર્થાત્, બુદ્ધિનો વિપર્યાસ થયો! ૧૨

વિમુચ્ય દગ્લક્ષ્યગત ભવંત, ધ્યાતા મયા મૂઢધિયા હૃદતઃ;
કટાક્ષ વક્ષોજગભીરનાભી-કટીતટીયાઃ સુદૃશાં વિલાસાઃ ॥૧૩॥

ભાવાર્થ—હે જગદિશ શાક્ષાત મારી દ્રષ્ટિને ગોચર એવા પ્રત્યક્ષ તમોને મૂકીને અર્થાત્, આપના મહા પવિત્ર મુખ દર્શનનો ત્યાગ કરીને મેં મૂઢે ચપળ નેત્રોવાળી સુંદર સ્વરૂપવાન કામિની-ઓના હાવભાવ, કટાક્ષ, સ્તનપ્રદેશ, ગંભીર નાભી, પાતળી કેડ ઇત્યાદિક મનોજ્ઞ અવયવોના વિભ્રમયુક્ત વિલાસોનું મારા હૃદયને વિષે કામાધપણે ચિંતવન કર્યું, હે નાથ, અનોપમ ચિંતામણી-રત્નથી પણ અધિક એવા આપના દર્શન તથા ધ્યાનનો ત્યાગ કરીને હું મહામૂઢ જડપ્રાણી આવા કલુષિત, મલિન પાપી, વિષયવિકા-રોમા આશક્ત થયો, માટે મને ધિક્કાર હો. ૧૩

-

ઘણો શ્રમ કીધો. પણ શરીરની અંદર રહેલો જે આત્મા તેની શુદ્ધિને અર્થે તો કોઇ પણ પ્રકારનો વિચારજ ન કીધો, અર્થાત્ કાંઇ પણ સુકૃત ન કર્યું એવી મારી મહા મોહ વિટંબણા તો જુઓ! ૧૬

નાત્મા ન પુણ્યં ન ભવો ન પાપં. મયા વિટાનાં કટુગીરપીયં;
અધારિ કર્ણે ત્વયિ કેવલાર્કે. પરિસ્ફુટે સત્યપિદેવ ધિગ્ મામ્ ॥૧૭॥

ભાવાર્થ —હે પ્રભુ આપ કેવળજ્ઞાનરૂપી સૂર્ય, સાક્ષાત અતિ પ્રગટ છતાં મેં જીવ એટલે આત્મા નથી. પુન્ય નથી પાપ નથી પુનર્ભવ સ્વર્ગ નથી. નરક નથી મોક્ષ નથી. કાંઇ નથી, ઇત્યાદિ અધમ. નાસ્તિક, દુર્જનોની વાણી મેં કાને ધારણ કરી, માટે ગુણ અવગુણના વિવેક કરીને રહિત એવા મુજ મૂઢ અવિવેકીને ધિક્કાર હો. ૧૭

ન દેવપૂજા ન ચ પાત્રપૂજા. ન શ્રાદ્ધધર્મશ્ચ ન સાધુધર્મઃ;
લબ્ધ્વાપિ માનુષ્યમિદં સમસ્તં. કૃતં મયારણ્યવિલાપતુલ્યં. ॥૧૮॥

ભાવાર્થ હે ભગવન [illegible] દેખિલો એવો સર્વ ઉત્તમ ધર્મ [illegible] ઉત્તમ કુળવાન મનુષ્ય ભવ મળ્યો છતાં [illegible] વાધિરવાળા [illegible] ન કરી, સત્પાત્રને વિષે [illegible] ધર્મ [illegible] નીતિ ન [illegible] આરાધનરૂપ સાધુ ધર્મનું [illegible] અનુકુળ મળ્યા [illegible] જંગલમાં રૂદન [illegible]

[illegible] મયા [illegible] કામધેનુ [illegible] કલ્પદ્રુચિન્તામણિષુ સ્પૃહાર્તિ
[illegible] જિનેશ ન પરમ [illegible] ૧૯

[illegible]

લોલેક્ષણાવક્ત્રનિરીક્ષણેન. યો માનસે રાગલવો વિલગ્ન;
ન શુદ્ધસિદ્ધાંતપયોધિમધ્યે. ધૌતોપ્યગાત્તારકકારણં કિં. ॥૧૪॥

ભાવાર્થ—હે ત્રિકાળવેદિ નાથ મેં ચંચળ નેત્રોવાળી સ્ત્રીઓના મુખોને વિકાર દ્રષ્ટિએ નિરખી નિરખીને મહારા મનને વિષે વિષયાભિલાષનો જે ચીકણો લાલાગના અંશવાળો ડાઘ લાગ્યો છે, તે હે સંસારતારક વિભો, મેં આપના પ્રરૂપેલા સિદ્ધાંત સમુદ્રના મધ્ય ભાગને વિષે ધોયો. તોપણ તે રાગનો લવ એટલે વિષય ચીકાશનો ડાઘ નિકળ્યો નહિ, તેનું શું કારણ હશે? સારાંશ કે, આપનાં શાસ્ત્ર વચનોને અતિ વિસ્તારપણે અભ્યાસ પૂર્વક જાણ્યા છતા, તેના ગુઢ મર્મોને અનુભવતા છતાં, આ રાગની ચીકણતા ટળી નહિ, તેનું શું કારણ? હે પ્રભુ મને તો તેનું કારણ મારી અત્યંત બુરી દ્રઢ વિષયાસક્ત બુદ્ધિજ જણાય છે. ૧૪

અંગં ન ચંગં ન ગણો ગુણાનાં. ન નિર્મલઃ કોપિ કલાવિલાસ;
સ્ફુરત્પ્રભા ન પ્રભુતા ચ કાપિ. તથાપ્યહંકારકદર્થિતોહં ॥૧૫॥

ભાવાર્થ—હે જિનેશ્વર મારું શરીર [illegible] સુંદર નથી, તેમ મારામાં કોઇ પણ પ્રકારના ઉત્તમ વિનય ગાંભીર્ય, ધૈર્ય, સમતા, સત્યતા, ક્ષમા આદાર્યાદિ [illegible] ગુણોનો સમૂહ પણ નથી. તેમ કોઇ પણ પ્રકારનો પવિત્ર [illegible] પણ નથી. વળી દેદીપ્યમાન કાંતિયુક્ત [illegible] પ્રધાન [illegible] માહેથી [illegible] પણ નથી, છતાં મહા અહંકારે મદોન્મત્ત થઇ [illegible] કદર્થનાને પામું છું. ૧૫

આયુર્ગલત્યાશુ ન પાપબુદ્ધિ-ર્ગતં વયો નો વિષયાભિલાષ: [illegible]
યત્નશ્ચ ભૈષજ્યવિધૌ ન ધર્મે. સ્વામિન્મહામોહવિડંબના મે ॥૧૬॥

ભાવાર્થ—હે સ્વામિન, [illegible] આવ્યું, તોપણ મારી પાપ પરિણામની [illegible] તરૂણ અવસ્થા પૂરી થઇ, તોપણ મારી વિષય [illegible] અધુરીજ જણાય છે, હે પ્રભુ મેં માન [illegible]

થકી વિરક્ત બુદ્ધિનો લવ પણ ન થયો; વળી હે નાથ, દુર્જન પ્રાણીઓના અપ્રિય કટુક વચનો સાંભળીને મનમાં ઉપશમ એટલે સમતાભાવ ન રાખ્યો; વળી હે દેવ, મેં પરમાર્થ બુદ્ધિએ એટલે કેવળ આત્માની નિર્મળતાને અર્થેજ જ્ઞાનાભ્યાસ, ક્રિયાયોગ, ધ્યાન તપાદિ ન કર્યાં; કોઈ પણ પ્રકારની આધ્યાત્મિક દશા એટલે શુદ્ધાત્મ સ્વરૂપ ચિંતવન મને આવ્યું નહિ તો હવે હે નાથ, આવો અધમ દુરાચારી જે હું, તેને આ ગહન સંસાર સમુદ્ર તરવાની યોગ્યતા ક્યાં થકીજ હોય? ૨૨

પૂર્વે ભવેઽકારિ મયા ન પુણ્ય-માગામિજન્મન્યપિ નો કરિષ્યે;
યદીદૃશોઽહં મમ તેન નષ્ટા, ભૂતોદ્ભવદ્ભાવિભવત્રયીશ. ॥૨૩॥

ભાવાર્થ—હે દેવાધિપતે, મેં પૂર્વ ભવને વિષે કાંઈ પણ પુન્ય કર્યું નહિ, કેમકે જો કર્યું હોત તો આ ભવમાં સુખ મળ્યું હોત, પણ તે તો નથી; વળી આવતે ભવે પણ હું કાંઈ પણ સુકૃત કરનાર નથી, કેમકે આ ભવમાં કોઈ પણ જાતની ભલી ધર્મવાસના દેખાતી નથી. તો આગળ તે ક્યાંથી થશે? કેમકે જેવી મતિ તેવી ગતિ થાય છે; આ રીતે હે ભગવાન, મારા તો વર્તમાન, ભૂત અને ભવિષ્ય, ત્રણે ભવો નષ્ટ થયા ૨૩

કિં વા મુધાઽહં બહુધા સુધાભુક્ પૂજ્ય ત્વદગ્રે ચરિતં સ્વકીયં;
જલ્પામિ યસ્માત્ ત્રિજગત્સ્વરૂપ-નિરૂપકસ્ત્વં કિયદેતદત્ર. ૨૪

ભાવાર્થ—અને અમ દેવોએ પૂજિત એવા હે ભગવંતે, હું મારૂં ચરિત તે આપની પાસે શું કહું? કેમકે આપ તો ત્રણભુવનના સર્વ ભાવોને એક સમયમાં જાણીને નિરૂપણ કરનારા છો, તો હે અંતર જામી. આપને આ મારૂં ચરિત જાણવું તે શા હિસાબમાં છે! ૨૪

શાર્દૂલવિક્રીડિત છંદ.

દીનોદ્ધારધુરંધરસ્ત્વદપરો નાસ્તે મદન્યઃ કૃપા-
પાત્રં નાત્ર જને જિનેશ્વર તથાપ્યેતાં ન યાચે શ્રિયં;

કઇ, તથા સર્વ વ્યાધિથી મુક્ત, અપાર સુખે કરીને પૂર્ણ, અને સદાકાળ સર્વ પરપુદ્ગલિક સંગે કરીને રહિત, આ આત્માધિરાજ વર્તે છે. ૧૩

લોકમાત્રપ્રમાણો હિ, નિશ્ચયે નહિ સંશયઃ;
વ્યવહારે દેહમાત્રેણ, કથયન્તિ મુનીશ્વરાઃ. ૧૪

ભાવાર્થ—ચૌદ રાજલોક પ્રમાણ, નિશ્ચયે અવગાહન ક્ષેત્ર છે જેનું, પણ વ્યવહારે પોતપોતાના શરીર પ્રમાણ ક્ષેત્રવાળો આત્મા છે, એમ મહા મુનિયો એટલે તીર્થંકર, ગણધરાદિ મહાત્માઓ કહે છે તે વાતમાં લેશ માત્ર સંદેહ નથી. ૧૪

યત્ક્ષણં દૃશ્યતે શુદ્ધં, તત્ક્ષણં ગતવિભ્રમઃ;
સ્વસ્થચિત્તં સ્થિરીભૂતં, નિર્વિકલ્પં સમાધયે. ૧૫

ભાવાર્થ—જે ક્ષણે આ આત્મા જીવને શુદ્ધ દેખાય છે, તેજ ક્ષણે સર્વ કલ્પિત સુખના ભ્રમથી રહિત જીવ માલમ પડે છે; વળી સંપૂર્ણ શાંત, સ્થિર ચિત્તવંત, અચલ, નિર્વિકલ્પ સમાધિને વિષે રહેલો દીસે છે. ૧૫

સ એવ પરમં બ્રહ્મ, સ એવ જિનપુંગવઃ;
સ એવ પરમં તત્ત્વં, સ એવ પરમં તપઃ ૧૬

ભાવાર્થ—તેજ ઉત્કૃષ્ટો બ્રહ્મસ્વરૂપી છે. તેજ સામાન્ય કેવલીને વિષે શિરોમણી શિખર સમાન તીર્થંકર, સ્વરૂપી છે, તેજ ઉત્કૃષ્ટું તત્વ છે સારભૂત પદાર્થ છે, અને તેજ ઉત્કૃષ્ટો, ઇચ્છા-નિરોધરૂપ તપમય એવો આ આત્મા છે. ૧૬

સ એવ પરમં જ્યોતિ, સ એવ પરમો ગુરુઃ;
સ એવ પરમં ધ્યાન, સ એવ પરમાત્મ. ૧૭

ભાવાર્થ—તેજ ઉત્કૃષ્ટ જ્ઞાન જ્યોતિમય છે, તેજ ઉત્કૃષ્ટ સદ્ગુરુ એટલે પોતાના આત્માને પોતેજ શિક્ષા આપનાર ઉત્તમગુરૂ છે, વળી તેજ ઉત્કૃષ્ટ ધ્યાન છે. અને તેજ સર્વોત્તમ પદાર્થ આ આત્મા છે. ૧૭

સ એવ સર્વકલ્યાણં, સ એવ સુખ ભાજનં;
સ એવ શુદ્ધ ચિદ્રૂપં, સ એવ પરમં શિવં. ૧૮

ભાવાર્થ—તેજ સમસ્ત કલ્યાણનું નિધાન છે, તેજ સમસ્ત સુખોનું ભાજન છે, તેજ નિર્મળ જ્ઞાનાનંદ સ્વરૂપી છે, અને તેજ સર્વ ઉપદ્રવથી રહિત, અજરામર શિવરૂપ આ આત્મા છે. ૧૮

સ એવ પરમાનંદઃ સ એવ સુખદાયકઃ;
સ એવ પરમચૈતન્યં, સ એવ ગુણસાગરઃ. ૧૯

ભાવાર્થ—તેજ પરમ આનંદ યુક્ત છે, તેજ મહા સુખદાયક છે, તેજ ઉત્કૃષ્ટ ચૈતન્ય એટલે જ્ઞાનશક્તિ છે, અને તેજ સર્વ ગુણ સમુદ્ર આ આત્મા છે. ૧૯

પરમઆલ્હાદસંપન્નં, રાગદ્વેષવિવર્જિતં;
સોઽહં તુ દેહ મધ્યે તુ, યો જાનાતિસ પંડિતઃ. ૨૦

ભાવાર્થ—તેજ ઉત્કૃષ્ટ હર્ષમય છે, તેજ સર્વ રાગ, દ્વેષાદિ વિકારે રહિત, શરીરને વિષે શોભી રહ્યો છે, તેને જે યથાર્થ જાણે છે, તેજ ખરો પંડિત છે. ૨૦

આકાર રહિતં શુદ્ધં સ્વસ્વરૂપે વ્યવસ્થિતં;
સિધ્ધમષ્ટગુણોપેતં, નિર્વિકારં નિરંજનં. ૨૧

ભાવાર્થ—સર્વ આકાર રહિત પોતાના સ્વરૂપેજ રહેલો, સિદ્ધના આઠ ગુણોએ સહિત, નિર્વિકારી, સર્વ કર્મરૂપી અંજને રહિત, શુદ્ધ નિષ્પન્ન સ્વરૂપી આત્મા છે ૨૧

તત્તમનુ નિજાત્માન, જ્ઞાન પવિવર્જિત:
સદ્જ્ઞાન ચૈતન્ય, પ્રકાશયતિ મહાયશઃ. ૨૨

ભાવાર્થ—એવંજ, એટલે ઉપર કહ્યા તેવાજ, પોતાના આત્મા [illegible] દેહ, અજ્ઞાન મિથ્યાત્વાદિ, વિકારે રહિત છે, સ્વભાવિક સ્વાધીન, જ્ઞાન ચેતનાવંત આત્માનુ સ્વરૂપ છે, એમ મહોટા યશના ધણી શ્રી પરમાત્માએ પ્રકાશ્યુ છે [illegible]

પાષાણેષુ યથા હેમં, દુગ્ધમધ્યે યથા ઘૃતં;
તિલમધ્યે યથા તૈલં, દેહમધ્યે તથા શિવં. ૨૩

ભાવાર્થ—જેમ પથ્થરને વિષે સુવર્ણ, જેમ દૂધને વિષે ઘી, જેમ તલમાં તેલ, સત્તાગત્ એટલે શક્તિરૂપે રહેલાં છે; તેજ રીતે આ શરીરને વિષે શક્તિરૂપે વ્યાપી રહેલો શિવસ્વરૂપી આત્મા છે. ૨૩

કાષ્ઠમધ્યે યથા વન્હિઃ શક્તિરૂપેણ તિષ્ઠતિ;
અયમાત્મા શરીરેષુ, યો જાનાતિ સ પંડિતઃ. ૨૪

ભાવાર્થ—જેમ કાષ્ઠને વિષે અગ્નિ શક્તિરૂપે ગુપ્ત રહેલો છે, તેમ આ આત્મા શરીરને વિષે રહેલો છે, એમ જે જાણે છે, અને વર્તે છે, તેજ ખરો જાણકાર પંડિત છે. (પણ આત્મા, આત્મા કરીને પોકારનારા, માત્ર કથની કરનારા, અને આત્માના સ્વરૂપથી વિપરીત વર્તનારા, રાગી, દ્વેષી, ક્રોધી, વિકારી, મમતી, જડાનંદી ભવવાસી પ્રાણીઓ પંડિત નામને યોગ્ય નથી. એકલા વચન જ્ઞાનને વિષે કુશલ રહેલા શુષ્કવાદી પંડિતાભાસો પોતાના આત્માને ઠગી રહ્યા છે, અને આત્માને નામે આત્માનેજ વગોવે છે, એ ખેદની વાત છે.) ૨૪

[illegible] પરિત્યજ્ય, [illegible] પરિનિષ્ઠિતઃ;
[illegible] પરમ પરમાત્મનઃ ૨૫

ભાવાર્થ—[illegible] ત્યાગ કરીને મન [illegible] ૨૫

ઇતિ [illegible] પચીશી સમાપ્ત

૧૫ ત્રિષષ્ઠિ શલાખા છાત્રિસી.

(ચોપાઈની દેશી)

પ્રહસમે પ્રણમુસરસ્વતીમાય, વલી સદ્ગુરૂને લાગું પાય,
ત્રેસઠ સિલાકાનાં કહું નામ, નામ જપંતા સીઝે કામ. ૧
પ્રથમ ચોવીશ તીર્થંકર જાણ, તેહ તણે હું કરીશ પ્રણામ;
રીખભ અજીતને સંભવ સ્વામ, ચોથા અભિનંદન અભિરામ. ૨
સુમતિ પદ્મપ્રભુ પૂરે આશ સુપાર્શ્વ ચંદ્રપ્રભુ દે સુખવાસ;
સુવિધિ શીતલ ને શ્રેયાંસનાથ, એ છે સાચા શિવપુર સાથ. ૩
વાસુપૂજ્યજિન વિમલ અનંત ધર્મ શાંતિકુંથુ અરિહંત;
અર મલ્લિ મુનિસુવ્રત સ્વામ. એહથી લહિયે મુક્તિ સુઠામ. ૪
નમીનાથ નેમીસર દેવ, જસ સુરનરનિત સારે સેવ;
પાર્શ્વનાથ મહાવીર પ્રસિદ્ધ. સુખ આપે અવિચલ રિદ્ધ ૫
ચોરાશી બહુતેર સાઠ પચાસ. ચાલીશ ત્રીશ વીશ દશ ખાસ;
બે લાખ એક લાખ પૂરવ સવી જાણ. ચોરાશી બહુતેર સાઠ પ્રમાણ ૬
ત્રીશ દશ એક લાખનું માન. વરષનું શ્રુતિ તાર્ક વખાણ.
ત્રીશ દશ એક લાખનું માન. વરષ એક અધીકે ગંઠાંતર કહીયે. ૭
પચાણું ચુરાની પચાવન ત્રીશ. દશ એક અધીકે ગંઠાંતર કહીશ.
ધનુષય પચ ને સત્ત્રાચાન. ચાન સુધ ચણ ત્રણ અધીકે ધાન.
દોસત સાર્ધસત ને નવ એક આને દશ દશ ઉણા પચાશ છેક. ૮
ત્યાગ. પચ પચ ઉણ. અ ત્રીસે એમ. દસ ધનુષ મુધી પ્રભુ
જાણો નેમ.
હવે નવ ને સાત હાથ પ્રમાણ. અનુક્રમે પાતને વીનુ જાણ ૯
એમ સવિ જિનનુ આયુ તનુમાન. જાણી કરો પ્રભુનુ ગુણગાન.
જિનનુ જ્ઞાન ધ્યાન બહુમાન કરતા લહીએ અવિચલ ધામ ૧૦

તપ જપ સંજમ સબ ભલે રાગ દ્વેષ જો નાંહિ;
રાગ દ્વેષ કે જાગતે, એ સબ ભયે જાંહિ. ૨૨

રાગ દ્વેષ કે નાસતે, પરમાતમ પરકાસ.
રાગ દ્વેષકે ભાસતે પરમાતમ પદનાસ. ૨૩

જો પરમાતમ પદ ચહે, તો તું રાગ નિવાર;
દેખી સંજોગ સામીકો, અપને હિયે બિચાર. ૨૪

લાખ બાતકી બાત યહ, તોકું દેઇ બતાય;
જો પરમાતમ પદ ચહે, રાગ દ્વેષ તજ ભાય. ૨૫

રાગ દ્વેસ ત્યાગે બિનુ, પરમાતમ પદ નાંહિ;
કોટિ કોટિ તપ જપ કરે, સબ અકારથ જાય. ૨૬

દોષ આતમકું યહ, રાગ દ્વેષકો સંગ;
જેસે પાસ મજીઠમેં, વસ્ત્ર ઓરહી રંગ. ૨૭

તેસે આતમદ્રવ્યકું, રાગ દ્વેસકે પાસ;
કર્મરંગ લાગત રહે, કેસે લહે પ્રકાશ. ૨૮

ઇણ કરમનકો જીતવો, કઠીન બાતહે વીર;
જર ખોદે બિનું નહિ મિટે, દુષ્ટ જાત એ પીર. ૨૯

લક્લો પતોકે કીયે, એ મિટવે કે નાહિ;
ધ્યાન અગની પરકાશકે, હોમ દેહિ તે માહિ. ૩૦

જ્યું દારૂકે ગંજકુ, નર નાંહિ શકે ઉડાય,
તનક આગ સંજોગ તે, છિન એકમેં ઉડ જાય. ૩૧

દેહસહિત પરમાતમા, એહ અચરિજકી બાત;
રાગ દ્વેષકે ત્યાગ તેં, કર્મ શક્તિ જરી જાત. ૩૨

પરમાતમકે ભેદ દ્વય, નિકલ સકલ પરવાન;
સુખ અનતમેં એકસેં, કહેવે કે દ્રવ્ય થાન. ૩૩

ભાઇ એહ પરમાતમા, સોહિ તુમમેં યાહિ;
અપની શક્તિ સંભારકે, લિખાવત દે તાંહિ. ૩૪

રાગ દ્વેષકુ ત્યાગ કે, ધરી પરમાતમ ધ્યાન;
યું પાવે સુખ શાશ્વત, ભાઇ ઇમ કલ્યાન. ૩૫

પરમાતમ છત્રીસીકો, પઢિયો પ્રીતિ સંભાર;
ચિદાનંદ તુમ પ્રતિ લખી, આતમકે ઉદ્ધાર, ૩૬

ઇતિ પરમાત્મ છત્રિસી સમાપ્તઃ

અવધારો અમ વિનતિ રે. એ આંકણી. ૧

થોડામાં કાર્ય ધર્મનાં રે, કિમ કરીએ મુનિરાજ;
ગુરૂ કહે યોગ અસંખ્ય છે રે, જ્ઞાન પંચમી તુમ કાજ. અવ૦ ૨

ક્ષણ અર્ધે સવિ અઘ ટળે રે, શુભ પરિણામે સાધ્ય;
કલ્યાણક ને જિનતણા રે, પંચમી દિવસે આરાધ્ય. અવ૦ ૩

ઢાળ ત્રીજી, જાઓને કેન્તો મારા વાલાજી રે.—એ દેશી

ચૈત્ર વદ પાચમ દિને સુણો પ્રાણીજી રે,
ચવિયા ચંદ્રપ્રભુ સ્વામ, લહી સુખડામ; સુ.
અજિત સંભવ અનંતજી, સુ.
ચૈત્ર શુદિ પંચમી શિવ ધામ, પરિણામ. સુ૦ ૧

વૈશાખ વદિ પંચમી દિને, સુ૦
સંજમ લિયે કુંથુનાથ, બહુ નર સાથ; સુ૦
જેષ્ટ શુદિ પંચમી વાસરે, સુ૦
મુક્તિ પામ્યા ધર્મનાથ, શિવ પુર સાથ સુ૦ ૨

શ્રાવણ શુદિ પંચમી દિને, સુ૦
જન્મ્યા નેમિસુરંગ, અતિ ઉછરંગ; સુ૦
માગસર વદિ પંચમી દિને, સુ૦
સુવિધિ જનમ સુખસંગ, પુન્ય અભંગ. સુ૦ ૩

કાર્તિક વદિ પંચમી દિને સુ૦
સંભવ કેવળજ્ઞાન, કરો બહુ માન સુ૦
દશ ક્ષેત્રે નેઉ જિન તણાં, સુ૦
પંચમી દિનના કલ્યાણ, સુખ નિધાન સુ૦ ૪

ઢાળ [illegible] —એ દેશી

હાંરે મારે ઠાણિ ગુરૂના વયણ સુણી હિતકારએ,
ચાર જિનધર્મી પંચમી વિધિ ને આચરેરે લોલ,
હાંરે મારે [illegible] જ્ઞાન મનોહારએ,
[illegible] લોલ. ૧

હાંરે મારે તપ પૂરણથી ઉજમણાનો ભાવજો,
એહવે વિપુલ યોગે સુરપદ વિચર્યા રે લોલ;
હાંરે મારે ધર્મ મનોરથ આળસ તજતાં હોય જો.
ધન્ય તે આતમ અવસરે કારજ કર્યાં રે લોલ. ૨

હાંરે મારે દેવ થકી તુમ કુખે લિયો અવતારજો,
સાંભળી રોહીણી જ્ઞાન આરાધન ફલ ઘણાં રે લોલ;
હાંરે મારે ચાર ચતુરા વિનય વિવેક વિચારજો;
ગુણ કેટલા લખાયે તુમ પુત્રી તણા રે લોલ. ૩

રાગ પાંચમી, આસણરા હો જોગી—એ દેશી.

જ્ઞાનીને વચણથી ચારે બેહની, અતિ સમરણ પામીરે;
જ્ઞાની ગુણવંતા;
ત્રીજા ભવમાં ધારણ દીપી, સિદ્ધાં મનનાં કામો રે, જ્ઞાની૦ ૧
શ્રી જિનમંદિર પંચમનોહર, પંચવરણી જિન પડિમા રે જ્ઞા૦
જિનવર આગમને અનુસારે, કરી ઉજમણાનો મહિમા રે. જ્ઞાની૦ ૨
પંચમી તિથિ આરાધન પંચમ, કેવલનાણિ તે થાયરે; જ્ઞાની૦
શ્રીવિજયલક્ષ્મીસૂરિ અનુભવ નાણે, સંઘ સકલ સુખદાય રે. જ્ઞા૦ ૩

---

૨ શ્રી શાંતિ સુધારસ કુંડની સજ્ઝાય.

સ્વામિ સિમંધરા વિનતિ—એ દેશી.

શાંત સુધારસ કુંડમાં, તું રમે મુનિવર હંસ રે;
ગારવ રેણું શું મમરમે, મૂક જે તુ શિથિલ મુનિ સંગ રે. શાં૦ ૧
સ્વહિત કર મ કર ભવ પૂરણા, મ કર તું ધર્મ ગાઢિ કુઢ રે;
લોક રંજન ઘણું મમ કરે, જાણતો હોઇ મમ મૂઢ રે. શાંતિ૦ ૨
જો યતિવર થયો જીવડા, પ્રથમ તું આપને તાર રે.
આપ સાખે મુનિ જો તર્યો, તો પછી લોકને તાર રે. શાંતિ૦ ૩

તુજ ગુણવંત જાણી કરી, લોક દીયે આપણા પુત્ત રે;
અસન વસનાદિક ભરી દીયે, ખોટડું મ ધર મુનિ સુત્ત રે. શાંતિ૦ ૪

નાણુંદસણ ચરણ ગુણ વિના, તું કિમ હોઇશ સુપાત્ર રે;
પાત્ર જાણી તુજ લોક દીયે, મ ભરીશ તું પાપી નિજ ગાત્ર રે.
શાંતિ૦ ૫

સુધી સમિતિ ગુપતિ નહિ, નહિ તપ એષણા શુદ્ધિ રે;
મુનિ ગુણવંત માંહિ મૂલગો, કિમ હોએ લબ્ધિને
સિદ્ધિ રે. શાંતિ૦ ૬

વ્યાપ માંડયો ઘણો ગુણ વિના, ભૂરી આડંબર ઇચ્છ રે;
ઘર તજી માન માયા પડયો, કિમ હોયે સિંહ ગતિ
રીચ્છ રે. શાંતિ૦ ૭

ઉપશમ અંતરંગે નહિ, ન હોએ તુજ સબળ આચાર રે.
નતિ શુતિ પૂજ તું અભિલખે, મકર અણુમાનિઓ
ખાર રે. શાંતિ૦ ૮

ઉદર ભરણાદિ ચિંતા નહિ, સ્વજન સુત કલત્ર ઘર ભાર રે;
રાજન ચૌરાદિક ભય નહિ, તોહી તુજ શિથિલ આચારરે. શાંતિ૦ ૯

વિવિધસું દેખી તું લોકના, તુજ કિસિ ચિંત મુનિરાજ રે;
તું જના વર્જનાદિકે પડયો, મૂકમાં આપણું કાજ રે. શાંતિ૦ ૧૦

આપણું પારકું મમ કરે, મૂકી મમતા પરિવાર રે;
ચિત્ત સમતા રસે સિંચજે, મ કર બહુ બાઝી વિસ્તાર રે. શાંતિ૦ ૧૧

લોક સત્કાર પૂજે સ્તવે, મુજ મિલે લોકના વૃંદ રે;
મુજ જશ નામ સહુમે વિસ્તરે, ઇસો અભિમાન
મુણિંદ રે. શાંતિ૦ ૧૨

પૂર્વ મુનિ સારિખિ નહિ કિસિ, આપણી લબ્ધિને સિદ્ધિ રે.
અતિશય પણ તેહવા કિરયા નહિ, તેહિ તુજ માનએ બુદ્ધિ રે.
શાંતિ૦ ૧૩

પૂર્વ પ્રભાવિક મુનિ હુવા, તેહને નહિ તું તોલ રે;

ાપ ઠીલું ઘણું ભાવજે, મૂખે વધુ ઘણું મ તું બોલ
રે. શાંતિ૦ ૧૪

અડી કરી જે જન રંજીઆ, વશ કર્યા બહુ જન લોક રે;
ક દીપે ન તે તાહરા, ગૃહી મુનિના તરૂ ફોક રે. શાંતિ૦ ૧૫

રૂ પ્રસાદે ગુણહીનને, હુઈ અછે તુજ ગુણ રિદ્ધિ રે;
ગુણ મત્સરી મન હુયે, કર નિજ જીવએ શુદ્ધિ રે, શાંતિ૦ ૧૬

યમ યોગ મૂકી કરી, વશ કર્યા જે જન લોક રે;
પ્ય ગુરૂ ભક્તિ પુસ્તક ભર્યા, અંતે દીયે સાન વિણું શોક રે.
શાંતિ૦ ૧૭

ધમ સમતા સુખ જલધીમાં, સુરનર સુખ એક બિંદુ રે;
હે તું સેવ સમવેલડી, મૂકી દે અવર સબ ધંધ રે. શાંતિ૦ ૧૮

મેક ક્ષણ વિધ જંતુ પરે, તુ વશ જીવ સમભાવ રે;
ાર્દ મૈત્રી સુધાપાનથી, સકલ સુખ સન્મુખે લાવ રે. શાંતિ૦ ૧૯

નાપ ગુણવંત ગુણ રંજીઓ, દીન દુઃખી દેખી દુઃખે ઝુર રે;
નેર્ગુણી દેશ વિરતિ રહી, સકલ મુનિ સુખે ચિત્ત
પુર રે. શાંતિ૦ ૨૦

---

૩ શ્રી દેવાનંદાની સજ્ઝાય.

કા કુયુજિન મનક કિમહી ન ભાવે—એ દેશી

જિનવર રૂપ દેખી મન હરખીત સ્તનસે દુધ ઝરાયા.
તવ ગૌતમકુ ભયા અચંભા, પ્રશ્ન કરનકુ આયા.
હો ગૌતમ એતો મેરી અંબા. એ આંકણી ૧

તસ રૂખે તુમ કાએક વસીયા, કવણ કીયા એહો કર્મ,
તવ શ્રી વીરજિણંદ એમ બોલે, એઈ કીયા એહો કર્મ હો.
ગૌતમ ૨

ત્રિનલાદે દેરાણી હુતી દેવાનદા જેઠાણી.

વિષય લોભ કરી કાંઈ ન જાણ્યો, કપટ વાત મન આણી.
હો ગૌતમ ૩

દેરાણીકી રત્ન ડાબડી, બહુલાં રત્ન ચોરાયાં;
ઝગડો કરતાં ન્યાય જબ હુવો, તબ કહુ નાણું પાયાં.
હો ગૌતમ. ૪

એસા શ્રાપ દીયા દેરાણી, તુજ સંતાન મુજ હોજો;
કર્મ આગળ કાંઇ ન ચાલે, ઇદ્ર ચક્રવર્તિ જો જો. હો ગૌતમ. ૫

ભરતરાય જબ રૂષભને પૂછે એહમાં કોઈ જિણંદા.
મરીચી પુત્ર ત્રિદંડી તેરો, ચોવિસમો જિણંદા. હો ગૌતમ. ૬

કુળનો ગર્વ કિયો મેં ગૌતમ, ભરતરાય જબ વંધા;
મન વચન કાયાએ કરીને, હરખ્યો અતિ આણંદા. હો ગૌતમ. ૭

કર્મ સંજોગે ભિક્ષુક કુળ પામ્યા, જન્મ ન હોવે કબહુ;
ઇંદ્ર અવધે જોતાં અપહર્યો, દેવ ભુજંગમ બાંહે હો ગૌતમ. ૮

બ્યાશી દિવસ તિહાં કણે વસીયા, હરિણગમેષિ જબ આયા;
સિદ્ધારથ ત્રિસલા દેરાણી, તસુ કુંખે છટકાયા. હો ગૌતમ. ૯

સિદ્ધારથ ત્રિસલા દેરાણી, અચ્યુત દેવલોક જાશે,
બીજે અંગે આચારંગે, તે સૂત્રે કેહેવાશે. હો ગૌતમ. ૧૦

રિખવદત્તને દેવાનંદા, લેશે સંજમ ભારા;
તવ ગૌતમ એ મુકતે જાશે, ભગવતી સૂત્ર વિચારા. હો ગૌતમ. ૧૧

તપ ગચ્છ શ્રીહીરવિજયસુરી, દીયો મનોરથ વાણી;
સકળચંદ પ્રભુ ગૌતમ પૂછે, ઉલટ મનમાં આણી. હો ગૌતમ. ૧૨

---

૪ શ્રી દશાર્ણભદ્રની સજ્ઝાય.

સારદ બુધદાઈ, સેવક નયણાનંદ;
પ્રણમું હું નિજ ગુરુ, ભવિક વિકાસન વૃંદ;
વંદુ શાસન પતિ, સાચો વીર જીણંદ;
ગાઉંશ હું ભગ્તે દશાર્ણભદ્ર મુણીંદ ૧

દશાર્ણભદ્ર દેશ અતિ ઉત્તમ, દશાર્ણભદ્ર પુર સોહે;
દશાર્ણભદ્ર રાજા અનુરીતજ, ભવિજનમાં મન મોહે;
ન્યાયે રાજ પ્રજાપતિ પાલે ટાલે પર દલ પીડા;
વ્યસન નિવારે ધર્મ વિચારે, કરે રંગ રસ ક્રીડા.

ઈણ અવસરે અનુક્રમે, જિનવર વિહાર કરંતા;
પહોંતા તિણે નયરી, સમોવસરણ વિચરંતા;
ગણધરને મુનિવર, ખેચર ભૂચર વૃંદ;
કિન્નરને સુરવર, પામ્યા પરમાણંદ.

પરમાણંદ પામ્યા વનપાલક, રાયને જઈ વધાવ્યા;
સ્વામી તુમ પતિ તુમ મન વલ્લભ, વીરજિણેસર આવ્યા;
સાત આઠ પગ સામો જઈને, ભાવે વંદન કીધું;
અંગ વિભૂષણ સોવન રસના, લાખ દાન તસ દીધું.

હવે રાજા ચિંતે, મુજ સમ અવર ન કોય;
હય ગય રથ પાયક, મણિ માણિક રિદ્ધિ હોય,
તેણી પરે કરી વંદું, જિમ નવિ વંદ્યા કેણે;
અભિમાન ધરીને, પડહ વજાવ્યો તેણે

તેણે નયરી પડહ વજાવ્યો, વેગે કરો સજાઈ,
વાહન અગ સયલ સણગારો, જોઈએ તે લો ભાઈ.
સોના રૂપા ઘાટ સામટા સઘલ સજાઈ કીજે,
અથિર દ્રવ્ય એ સાસય સુખ છે, જિનવર વંદી લીજે.

ભદ્ર જાત તરિઆ હાથી સહસ અઢાર.
વરહય પાખરીયા, ચોવિસ લાખ ઉદાર.
વર રથ જોતરીઆ, દ્દ એકવિશ હજાર.
એક સહસ નુ સાસન, અંતેઉરી પરિવાર

અંતેઉરીનય પચ મનોહર, સોલ સહસ ગાજન.
નર. નાર કોડી એકાણુ પાયક ભીમ નમાન
સોલ રતન ધજા સહસ્ત્રના ચામર ચીહું પખે સોહે.
એણાદ મન ઠવ જિનાજી ભવિજનના મન સોહે

વિષય લોભ કરી કાંઈ ન જાણ્યો, કપટ વાત મન આણી.
હો ગૌતમ ૩

દેરાણીકી રત્ન ડાબડી, બહુલાં રત્ન ચોરાયાં;
ઝગડા કરતાં ન્યાય જબ હુવો, તબ કછુ નાણું પાયાં.
હો ગોતમ ૪

ઐસા શ્રાપ દીયા દેરાણી, તુજ સંતાન મુજ હોજો;
કર્મ આગળ કાંઇ ન ચાલે, ઇદ્ર ચક્રવર્તિ જો જો. હો ગોતમ ૫

ભરતરાય જબ રૂષભને પૂછે એહમાં કોઉ જિણંદા.
મરીચી પુત્ર ત્રિદંડી તેરો, ચોવિસમો જિણંદા. હો ગૌતમ ૬

કુળનો ગર્વ કિયો મેં ગૌતમ, ભરતરાય જબ વંધા;
મન વચન કાયાએ કરીને, હરખ્યો અતિ આણંદા. હો ગૌતમ ૭

કર્મ સજોગે ભિક્ષુક કુળ પામ્યા, જન્મ ન હોવે કબહું;
ઇંદ્ર અવધે જોતાં અપહુર્યો, દેવ ભુજંગમ બાંહે હો ગૌતમ ૮

બ્યાશી દિવસ તિહાં કણે વસીયા, હરિણગમેષિ જબ આયા;
સિદ્ધારથ ત્રિસલા દેરાણી, તસુ કુંખે છટકાયા. હો ગૌતમ ૯

સિદ્ધારથ ત્રિસલા દેરાણી, અચ્યુત દેવલોક જાશે,
બીજે અંગે આચારંગે, તે સૂત્રે કેહેવાશે. હો ગૌતમ ૧૦

રિખવદત્તને દેવાનંદા, લેશે સંજમ ભારા;
તવ ગૌતમ એ મુકતે જાશે, ભગવતી સૂત્ર વિચારા. હો ગૌતમ ૧૧

તપ ગચ્છ શ્રીહીરવિજયસુરી, દાયો મનોરથ વાણી;
સકળચંદ પ્રભુ ગૌતમ પૂછે, ઉલટ મનમાં આણી. હો ગૌતમ ૧૨

---

૪ શ્રી દશાર્ણભદ્રની સજ્ઝાય.

સારદ બુધદાઈ, સેવક નયણાનંદ;
પ્રણમું હું નિજ ગુરૂ, ભવિક વિકાસન ચંદ;
વંદુ શાસન પતિ, સાચો વીર જીણંદ,
ગાઇશ હું ભગતે દશાર્ણભદ્ર મુણીંદ ૧

ભલી કરીય સજાઇ, પુર બાહિર જબ આવે;
પટ ગય વર ચઢીઓ, રાજા ઈમ મન ભાવે;
ચતુરંગી સેના, રિદ્ધિ દેખી ઇમ બોલે,
મ્હારી રિદ્ધિ આગળ, અવર સહુ તૃણ તોલે. ૯

તૃણ તોલે મુજ આગળ સહુ એ, એમ અભિમાને હરખે;
પહેલે કલ્પે ઈંદ્ર બેઠો, અવધિજ્ઞાને નિરખે;
જિનવર ભક્તિ કરે બહુ રાજા, પણ અભિમાને ચઢીઓ,
જિનવર ભક્તિ કરી કોણ પૂજે, ત્રણ જગ આવે જડીઓ. ૧૦

એમ ચિંતી ઈંદ્રે, અઇરાવણ સુર તેડયો;
તે હરખ્યો અંજલી જોડી ઉભો નેડો,
જિન વંદન જાશું માન ઉતારણ કાજ,
અઇરાવણ સરીખા સહસ ચોસઠ ગજરાજ. ૧૧

ગજરાજ એક એકને મસ્તક, સોહે પાંચસેં બાર
મસ્તક મસ્તક આઠ દંતુસળ, સોહે અતિહી સ્ફાર;
દંતદંત પ્રત્યે આઠ આઠ વાવી, વાવે વાવે આઠ આઠ કમલ;
કમલે કમલે લાખ પાંખડી, લાખ નાટક તિહાં વિમલ. ૧૨

ડોડા વિચે વિચે એક એક, કમલ પ્રત્યે પ્રાસાદ,
અગ્ર મહિષી આઠ આઠ, સાથે ઈંદ્ર આલ્હાદ;
પ્રતિ કમલે બેઠો, ઈંદ્ર આવે જામ,
બત્રીસ બદ્ધ નાટક, ઝમક સમક હુવા તામ. ૧૩

તામ વીર વાંદીને બેઠો દશાર્ણભદ્ર નરેશ,
શુભ ઉજ્વલ ગજ ઘટા સઘાત, ઈંદ્ર કીઓ પ્રવેશ;
ઉંચું વદન વિલોક રાજા, બેંડાલી રિદ્ધિ પ્રમાણ,
મ્હારો મદ અંગ ઉતાર્યો, તો જીત્યું અપ્રમાણ. ૧૪

મે રિદ્ધિનો માનવ, ફોકટ કીધો આજ.
ઇંદ્રની રિદ્ધિ આગળ. એ આવે કુણ કાજ;
હવે એ હું છાંડું, તો હારે સ્વર્ગવાસી,
તવ જિનવર પાસે, ગયો ઇન્દ્ર વિમાસી. ૧૫

ઇમ કહી ઘર તેડી ચાલ્યો, આવ્યા મુનિ આનંદે;
અઇમત્તારાણી દેખીને, વિધિશું ગૌતમ વંદે. આચાર ૬

આજ અારે રતન ચિંતામણી, મેહ અમીરસ વૂઠા;
આજ અમ આંગણ સુરતરૂ ફલીયો, જે ગૌતમ નયણે દીઠા. આ૦ ૭

રે બાપુડા બહુ બુદ્ધિવંતા, ગણધર ગૌતમ આવ્યા;
થાલ ભરીને મોદક મોટા, ભાવેશું વોહરાવ્યા. આચાર ૮

વાંદી પાય કુંવર મુનિવરના, હાથ મેલાવ્યો માથે;
પોતાનું કહેતા મુનિને, ઇમ કહી ચાલ્યો સાથે આચાર ૯

કુંવર કહે આ ભાજન આપો, ભાર ઘણો પ્રભુ પામે;
ગૌતમ કહે હું તેહને આપું, ચારિત્ર લીયે ઉલ્લાસે. આચાર ૧૦

ચારિત્ર લહીશુ હું તુમ પાસે, ઝોળી દીયો મુજ હાથે;
ગૌતમ પૂછે અનુમતી કેહની, મા મોકલીયો સાથે. આચાર ૧૧

શુદ્ધ માનિ ગૌતમ મન આણી, દિક્ષા દીધી તેહને;
વૃદ્ધ મુનિને ભળાવી દીધો, મુનિ મારગ દીયો તેહને. આચાર ૧૨

તે વરસાદે અઇમંતો ચાલ્યો, પાણી વહેતાં વનમાં;
પાણીનું નીક નીરે ભરીયું તે દેખી હરખ્યો મનમાં. આચાર ૧૩

પાણીનું નીરમાં નાખું ભાજન, નાવ કરી અઇમંતો;
વહતા પાણીમાં તે કરે, [illegible] રમત કરંતો. આચાર ૧૪

[illegible] નવિ કીજે,
[illegible] દુર્ગતિના ફલ લીજે. આચાર ૧૫

[illegible] આવ્યો;
[illegible] ધ્યાન શુકલ મન આવ્યો. આ૦ ૧૬

[illegible] મુનિ અઇમંતો.
[illegible] મુનિ મુગતે પહોંતો. આચાર ૧૭

[illegible] નિમિત્તા,
[illegible] મુનિવરના [illegible]. આચાર ૧૮

---

૬ શ્રી વયરસ્વામીની સજ્ઝાય.

સાંભળજો તુમ અદભુત વાતો, વયર કુંવર મુનિવરની. એ આંકણી
ખટ મહિનાના ગુરૂ ઝોળીમાં, આવે કેલ કરંતા;
ત્રણ વરસના સાધવી મુખથી, અંગ અગ્યાર ભણંતા; રે. સાં૦ ૧
રાજ સભામાં નહિ ક્ષોભણો; માત સુખલડી દેખી.
ગુરૂએ દીધો ઓઘો મુહપત્તિ, લીધો સર્વ ઉવેખી રે. સાંભળજો૦ ૨
ગુરૂ સંઘાતે વિહાર કરે મુનિ, પાળે શુદ્ધ આચાર;
બાલપણાથી મહા ઉપયોગી, સંવેગી શિરદાર રે. સાંભળજો૦ ૩
કોળાંપાકને ઘેબર ભિક્ષા, દોય ઠામે નવિ લીધી;
ગગનગામિની વૈક્રીય લબ્ધિ, દેવે જેહને દીધી રે સાંભળજો૦ ૪
દશ પૂરવ ભણીયા જે મુનિવર, ભદ્રગુપ્ત ગુરૂ પાસે;
ખીરાસ્રવ પ્રમુખ જે લબ્ધિ પ્રકટ જાસ પ્રકાસે રે સાંભળજો૦ ૫
કોડી સંખ્યા ધનને સંચે, કન્યા રૂકિમણી નામે.
શેઠ ધનાવો દીયે પણ ન લીયે, વધતે શુભ પરિણામે
[illegible] સાંભળજો૦ ૬

[illegible] ઉપદેશને રૂકિમણી નારી [illegible]
યુગ પ્રધાન જે વિચરે [illegible]
[illegible] સાંભળજો૦ ૭

સમકિત [illegible]
તે કેમ [illegible] નારી [illegible] મુનિવર [illegible] સાંભળજો૦ ૮
જેણે દુર્ભિક્ષ [illegible]
શાસન શોભા [illegible] સાંભળજો૦ ૯

બોધનાયને પણ પ્રતિબોધ્યો [illegible]
શાસન શોભા [illegible] સાંભળજો૦ ૧૦
વિસર્યો સુઠ [illegible]
વિસરે નહિ [illegible]
[illegible] સાંભળજો૦ ૧૧

ઇમ કહી ઘર તેડી ચાલ્યો, આવ્યા મુનિ આનંદે;
અઇમત્તારાણી દેખીને, વિધિસું ગૌતમ વંદે. આઘા૦ ૬

આજ આરે રતન ચિંતામણી, મેહ અમીરસ વૂઠા;
આજ અમ આંગણ સુરતરૂ ફલીયો, જે ગૌતમ નયણે દીઠા. આ૦ ૭

રે બાલુડા બહુ બુદ્ધિવંતા, ગણધર ગૌતમ આવ્યા;
થાલ ભરીને મોદક મોટા, ભાવેસું વોહરાવ્યા. આઘા૦ ૮

વાંદી પાય કુંવર મુનિવરના, હાથ મેલાવ્યો માથે;
વોલાવું કહેતો મુનિને, ઇમ કહી ચાલ્યો સાથે આઘા૦ ૯

કુંવર કહે આ ભાજન આપો, ભાર ઘણો પ્રભુ પાસે;
ગૌતમ કહે હું તેહને આપું, ચારિત્ર લીયે ઉલ્લાસે. આઘા૦ ૧૦

ચારિત્ર લહીસું હું તુમ પાસે, ઝોળી દીયો મુજ હાથે;
ગૌતમ પૂછે અનુમતી કેહની, મા મોકલીયો સાથે. આઘા૦ ૧૧

ગુરૂ જ્ઞાનિ ગૌતમ મન આણી, દિક્ષા દીધી તેહને,
વૃદ્ધ મુનિને ભળાવી દીધે, મુનિ મારગ દીયો તેહને. આઘા૦ ૧૨

તે સંઘાતે અઇમનો ચાલ્યો, સાધુ સંઘાતે વનમાઃ
નાનુંસું સરોવર નીરે ભરીયું, તે દેખી હરખ્યો મનમા. આઘા૦ ૧૩

નાનુંસું સરોવર નાનું ભાજન, નાવ કરી અઇમતા.
વલતા સાધુજી તે દેખે, બાળક રમત કરતા. આઘા૦ ૧૪

બોલાવીને મુનિ બાલકને, એ આપણ નવિ કીજે.
છકાય જીવની વિરાધના કરતા, દુર્ગતિના ફલ લીજે. આઘા૦ ૧૫

લાજ ઘણી મન માંહે ઉપની, સમોસરણમા આવ્યો,
ઇરિયાવહી પડિકમતાં અઇમતા, ધ્યાન સુકલ મન ભાવ્યો. આ૦ ૧૬

કેવલજ્ઞાન તિહાં ઉપન્યું, ધન ધન મુનિ અઇમતો.
શુદ્ધ મને ચારિત્ર પાળીને, તે મુનિ મુગતે પોહોતા. આઘા૦ ૧૭

ગૌતમ આદે અઇમત્તા સરિખા, ગુણવતા શિવિનાથા,
લક્ષ્મીરતન કર જોડી વંદે, તે મુનિવરના પાયા. આઘા૦ ૧૮

૬ શ્રી વયરસ્વામીની સજ્ઝાય.

સાંભળજો તુમ અદ્ભુત વાતો, વયર કુંવર મુનિવરની એ આંકણી
ખટ મહિનાના ગુરૂ ઝોળીમાં, આવે કેલ કરંતા;
ત્રણ વરસના સાધવી મુખથી, અંગ અગ્યાર ભણંતા; રે. સાં૦ ૧
રાજ સભામાં નહિ ક્ષોભાણા; માત સુખલડી દેખી;
ગુરૂએ દીધો ઓઘો મુહપત્તિ. લીધો સર્વ ઉવેખી રે. સાંભળજો૦ ૨
ગુરૂ સંઘાતે વિહાર કરે મુનિ, પાળે શુદ્ધ આચાર;
બાળપણાથી મહા ઉપયોગી, સંવેગી શિરદાર રે. સાંભળજો૦ ૩
કોળાંપાકને ઘેબર ભિક્ષા, દોય ઠામે નવિ લીધી;
ગગનગામિની વૈક્રીય લબ્ધિ, દેવે જેહને દીધી રે. સાંભળજો૦ ૪
દશ પૂરવ ભણીયા જે મુનિવર, ભદ્રગુપ્ત ગુરૂ પાસે;
ખીરાસ્રવ પ્રમુખ જે લબ્ધિ, પ્રગટ જાસ પ્રકાસે રે. સાંભળજો૦ ૫
કોડી સંખ્યા ધનને સંચે, કન્યા રૂકિમણી નામે;
શેઠ ધનાવો દીયે પણ ન લીયે, વધને શુભ પરિણામે
રે. સાંભળજો૦ ૬
દેઈ ઉપદેશને રૂકિમણી નારી, તારી દીક્ષા આપી,
યુગ પ્રધાન જે વિચરે જગમાં. સૂરજ તેજ પ્રતાપી
રે. સાંભળજો૦ ૭
સમકિત શિયળ તુંબ ધરી કરમાં, મોહ સાયર કર્યો છોટો
તે કેમ બુડે નારી નદીમાં, એતો મુનિવર મોટો રે. સાંભળજો૦ ૮
જેણે દુર્ભિક્ષ સંઘ લેઈને, મૂક્યો નયર સુગાલ:
શાસન શોભા ઉન્નતિ કારણ, પુષ્પ પદ્મ વિશાલ રે. સાંભળજો ૯
બૌધરાયને પણ પ્રતિબોધ્યો, કીધો શાસન રાગી;
શાસન શોભા જય પતાકા, અંબર જઈને લાગીરે. સાંભળજો ૧૦
વિસર્યો સુંઠ ગાંઠીયો કાને, આવશ્યક વેળા જાણ્યો;
વિસરે નહિ પણ એ વિસરીયો, આયુ અલ્પ પીછાણ્યો રે,
સાંભળજો ૧૧

૬ શ્રી વયરસ્વામીની સજ્ઝાય.

સાંભળજો તુમ અદભુત વાતો, વયર કુંવર મુનિવરની. એ આંકણી
ખટ મહિનાના ગુરૂ ઝોળીમાં, આવે કેલ કરંતા;
ત્રણ વરસના સાધવી મુખથી, અંગ અગ્યાર ભણુંતા; રે. સાં૦ ૧

રાજ સભામાં નહિ શોભણા; માત સુખલડી દેખી;
ગુરૂએ દીધો ઓઘો મુહપત્તિ. લીધો સર્વ ઉવેખી રે. સાંભળજો૦ ૨

ગુરૂ સંઘાતે વિહાર કરે મુનિ, પાળે શુદ્ધ આચાર;
બાલપણાથી મહા ઉપયોગી, સંવેગી શિરદાર રે. સાંભળજો૦ ૩

કોળાંપાકને ઘેબર ભિક્ષા, દોષ હામે નવિ લીધી;
ગગનગામિની વૈક્રીય લબ્ધિ, દેવે જેહને દીધી રે. સાંભળજો૦ ૪

દશ પૂરવ ભણીયા જે મુનિવર, ભદ્રગુપ્ત ગુરૂ પાસે;
ખીરાસવ પ્રમુખ જે લબ્ધિ, પ્રકટ જાસ પ્રકાસે રે. સાંભળજો૦ ૫

કોડી સેંકડા ધનને સંચે, કન્યા રૂક્મિણી નામે;
શેઠ ધનાવો દીયે પણ ન લીયે, વધતે શુભ પરિણામે
રે. સાંભળજો૦ ૬

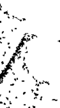
દેઈ ઉપદેશને રૂક્મિણી નારી, તારી દીક્ષા આપી;
યુગ પ્રધાન જે વિચરે જગમાં. સૂરજ તેજ પ્રતાપી
રે. સાંભળજો૦ ૭

સમકિત શિયળ તુંબ ધરી કરમાં. મોહ સાયર કર્યો છોટો:
તે કેમ બુડે નારી નદીમાં એતો મુનિવર મોટો રે. સાંભળજો૦ ૮

જેણે દુર્ભિક્ષ સંઘ લેઈને, મૂકયો નયર સુગાલ:
શાસન શોભા ઉન્નતિ કારણ, પુષ્પ પદ્મ વિસાલ રે. સાંભળજો. ૯

બોધરાયને પણ પ્રતિબોધ્યો, કીધો શાસન રાગી;
શાસન શોભા જય પતાકા, અંબર જઈને લાગીરે. સાંભળજો. ૧૦

વિસર્યો સુઠ ગાંઠીયો કાને, આવસ્યક વેળા જાણ્યો;
વિસરે નહિ પણ એ વિસરીયો, આયુ અલ્પ પીછાણ્યો રે.
સાંભળજો ૧૧

ગજસુકુમાલ સંતાપીયાજી, બાંધી માટીની પાલ;
ખેર અંગારા શીરે ધર્યાજી, મુગતે ગયા તત્કાલ. મેતારજ. ૮

વાઘણ શરીર વલુરીયુંજી, સાધુ સુકોમલ સાર;
કેવલ લહી મુગતે ગયાજી, એમ અરણીક અવતાર. મેતારજ. ૯

પાપી પાલકે પીલીયાજી, ખંધક સૂરીના શિષ્ય,
અંબડ ચેલા પાંચસેંજી, નમો નમો તે મુનિ શિષ્ય. મેતારજ. ૧૦

એહવા પુરૂષ સંભારતાજી, મેતારજ ઋષિરાય;
અંતગડ હુઆ કેવલીજી, વંદે મુનિના પાય. મેતારજ. ૧૧

ભારી કાષ્ટની સ્ત્રી તિહાંજી, લાવી નાંખી તેણીવાર;
ધબકે પંખી જાગીયોજી, જવલા કાઢ્યા નિલે સાર. મેતારજ. ૧૨

દેખી જવલા વીટમાંજી, મનમાં લાજ્યો સોનાર;
ઓઘો મુહપત્તિ સાધુનોજી, લઈને થયો અણગાર મેતારજ. ૧૩

આતમ તાર્યો આપણોજી, થીર કરી મન વચ કાય,
રાજવિજય રંગે ભણેજી, સાધુ તણી એ સજ્ઝાય મેતારજ ૧૪

---

૯ પરનિંદા વારક હિત શીખામણની સજ્ઝાય.

[illegible]

મ કર હો જીવ પરતાત દિન રાત તું, આપણાં પાક નવલું ન દેખે,
નિલ સમ પરના દોષ હોવે જો તેહ કરી રાખવે મેરૂ લેખે
મ કર ૧

કો કરે પર તણી અહિ નિંદા ઘણી, તેહ તો તેહનો મેલ ધોવે,
તાસ ઉજ્જવલ કરે પિંડ પાપે ભરે મૂઢ તે માનવી મુગુણ ખોવે.
મ કર. ૨

બહુલ મત્સરપણે સુણ તજી પર તણા સત અવગુણ જે દોષ ભાખે.

ગજસુકુમાલ સંતાપીયાજી, બાંધી માટીની પાલ;
ખેર અંગારા શીરે ધર્યાજી, મુગતે ગયા તત્કાલ. મેતારજ. ૮

વાઘણ શરીર વલુરીયુંજી, સાધુ સુકોમલ સાર;
કેવલ લહી મુગતે ગયાજી, એમ અરણીક અવતાર. મેતારજ. ૯

પાપી પાલકે પીલીયાજી, ખંધક સૂરીના શિષ્ય.
અંબડ ચેલા પાંચસેંજી, નમો નમો તે મુનિ શિષ્ય. મેતારજ. ૧૦

એહવા પુરૂષ સંભારતાજી, મેતારજ રિષિરાય;
અંતગડ હુઆ કેવલીજી, વંદે મુનિના પાય. મેતારજ. ૧૧

ભારી કાષ્ટની સ્રી તિહાંજી, લાવી નાંખી તેણીવાર;
ધબકે પંખી જાગીયોજી, જવલા કાઢયા તિણે સાર. મેતારજ. ૧૨

દેખી જવલા વીટમાંજી, મનમાં લાજ્યો સોનાર;
ઓઘો મુહપત્તિ સાધુનોજી, લઈને થયો અણગાર. મેતારજ. ૧૩

આતમ તાર્યો આપણોજી, થીર કરી મન વચ કાય;
રાજવિજય રંગે ભણેજી, સાધુ તણી એ સજ્ઝાય. મેતારજ. ૧૪

---

૮ પરનિંદા વારક હિત શીખામણની સજ્ઝાય.

(કડખાની દેશી)

મ કર હો જીવ પરતાત જિન તાત તું, આપણો વાંક નયણે ન દેખે.
નિજ નમ પારકા દોષ હેરવે જીકે તેહ કરી દાખવે મેરૂ લેખે.
મ કર ૧

કો કરે પર તણી આતિહિ નિંદા ઘણી. તેહ તો તેહના મેલ ધોવે.
તાસ ઉજ્વલ કરે પિંડ પાપે ભરે મૂઢ તે માનવી સુગુણ ખોવે.
મ કર. ૨

બહુલ મચ્છરપણે ગુણ તજી પર તણા સંત અણુસત જે દોષ ભાખે;

ગજસુકુમાલ સંતાપીયાજી, બાંધી માટીની પાલ;
ખેર અંગારા શીરે ધર્યાજી. મુગતે ગયા તત્કાલ. મેતારજ. ૮

વાઘણ શરીર વલુરીયુંજી, સાધુ સુકોમલ સાર;
કેવલ લહી મુગતે ગયાજી, એમ અરણીક અવતાર. મેતારજ. ૯

પાપી પાલકે પીલીયાજી, ખંધક સૂરીના શિષ્ય.
અંબડ ચેલા પાંચસેંજી, નમો નમો તે મુનિ શિષ્ય. મેતારજ. ૧૦

એહવા પુરૂષ સંભારતાજી. મેતારજ રિષિરાય;
અંતગડ હુઆ કેવલીજી, વંદે મુનિના પાય. મેતારજ. ૧૧

ભારી કાષ્ટની સી તિહાંજી, લાવી નાંખી તેણીવાર;
ધબકે પંખી જાગીયોજી. જવલા કાઢયા તિણે સાર. મેતારજ. ૧૨

દેખી જવલા વીટમાંજી, મનમાં લાજ્યો સોનાર;
ઓઘો મુહપત્તિ સાધુનોજી, લઈને થયો અણગાર. મેતારજ. ૧૩

આતમ તાર્યો આપણોજી, થીર કરી મન વચ કાય;
રાજવિજય રંગે ભણેજી, સાધુ તણી એ સજ્ઝાય. મેતારજ. ૧૪

---

૮ પરનિંદા વારક હિત શીખામણની સજ્ઝાય.

(કડખાની દેશી.)

મ કર હો જીવ પરતાત દિન રાત તું. આપણો વાક નવણે ન દેખે;
નિલ સમ પારકા દોષ લેવે જીકે તેહ કરી દાખવે મેરૂ લેખે.
મ કર ૧

કો કરે પર તણી અતિહિ નિંદા ઘણી. તેહ તો તેહનો મેલ ધોવે,
તાસ ઉજ્વલ કરે પિંડ પાપે ભરે. મૂઢ તે માનવી સુગુણ ખોવે.
મ કર. ૨

બહુલ મચ્છરપણે ગુણ તજી પર તણા સંત અણસંત જે દોષ ભાખે;

જસુકુમાલ સંતાપીયાજી, બાંધી માટીની પાલ;
પેર અંગારા શીરે ધર્યાજી, મુગતે ગયા તતકાલ. મેતારજ. ૮

વાઘણ શરીર વલુરીયુંજી, સાધુ સુકોમલ સાર;
કેવલ લહી મુગતે ગયાજી, એમ અરણીક અવતાર. મેતારજ. ૯

પાપી પાલકે પીલીયાજી, ખંધક સૂરીના શિષ્ય.
અખંડ ચેલા પાંચસેંજી, નમો નમો તે મુનિ શિષ્ય. મેતારજ. ૧૦

એહવા પુરૂષ સંભારતાંજી, મેતારજ રિષિરાય;
અંતગડ હુઆ કેવલીજી, વંદે મુનિના પાય. મેતારજ. ૧૧

ભારી કાષ્ટની સ્ત્રી તિહાંજી, લાવી નાંખી તેણીવાર;
ધબકે પંખી જાગીયોજી, જવલા કાઢ્યા તિણે સાર. મેતારજ. ૧૨

દેખી જવલા વીટમાંજી. મનમાં લાજ્યો સોનાર;
ઓઘો મુહપત્તિ સાધુનોજી, લઈને થયો અણગાર. મેતારજ. ૧૩

આતમ તાર્યો આપણોજી, થીર કરી મન વચ કાય;
રાજવિજય રંગે ભણેજી, સાધુ તણી એ સજ્ઝાય. મેતારજ. ૧૪

---

૮ પરનિંદા વારક હિત શીખામણની સજ્ઝાય.

(ઢાળની દેશી)

મ કર હો જીવ પરતાંત દિન રાત તું, આપણો વાક નયણે ન દેખે;
તિલ સમ પારકા દોષ હોવે જીકે. તેહ કરી દાખવે મેરૂ લેખે
મ કર ૧

કો કરે પર તણી અતિહિ નિંદા ઘણી, તેહ તો તેહનો મેલ ધોવે,
દાસ ઉજ્વલ કરે પિંડ પાપે ભરે. મૂઢ તે માનવી સુગુણ ખોવે
મ કર. ૨

બહુલ મચ્છરપણે ગુણ તજી પર તણા. સંત અણસંત જે દોષ ભાખે;

આપદા સંપદા નેહ ભૂરખપણું, નજર ધરે નિજ શીરે શુળ નાખે
મ કર ૩

દાસ ચાકર અન્ય જન્તુ પ્રતિ નિંદતાં, કાક જેમ આપણું મેલ ચુંથે;
નિંદકી તેમ ગુણ કોડિ ટાળી કરી, ચિત્તમ પર નણા દોષ ગુંથે
મ કર ૪

આગ જેમ ગાયની મીંડને ખાયના, ખમ નહિ નાકી જેમ નીર નાડે;
નીચ નિમ ચીંદ ગાયની કરી આ પણ ... દિન ધન્ય છિદ્ર નાડે.
મ કર ૫

નિપટ સંપરપણું ... વચન કે ... કરી નકર નાંખે,
દોષ લવલેશ પામી તથા પારકા, અંબન ... મન માંહિ
નાંખે મ કર ૬

એક અજ્ઞાન હોય નિંદકી પ્રાણીઆ, ... કરી ... ;
નીંદિ પણ પીડના આપ ઉત્તમપણું ... ... ન્યાય નાંખે.
મ કર ૭

કોઈ અવગુણ પણ હોય જે ગુણ ... દેખ ... ન ... ;
દેખ પ્રત્યક્ષ પણું ... પરે ... , દેવ ... ... નાંખે
મ કર ૮

દેવ ગુરૂ ધર્મ આરાધ શુદ્ધ મને, ... ,
સકલ સુખ ... ... , ભાવના એક દિન
શિવ માને મ કર ૯

– ·

૬ પુન્યની સજ્ઝાય.

(કડખાની દેશી)

પુન્ય કર પુન્ય કર પુન્ય કર પ્રાણીઆ,
પુન્ય કરતા સકલ સિદ્ધિ વૃદ્ધિ;
કનકની કોડી કર એડી કાયા કદી,
લક્ષ્મી લીલા સદ ધર્મ બુદ્ધિ. પુન્ય. ૧

આદર દોદર છોડી છોકરપણું,
અતિ ઘણું મન તણું છોડી પાપઃ
પાપ સંતાપ આલાપ પરહર પીયુ,
પંચ પરમેષ્ઠિ પદ સમર જાપં.

પુન્ય. ૨

મુજ મતિ પાદલા ધૈર્ય ધર નાહલા.
થોડલા વયણ અવધાર મોરાઃ
શુદ્ધ ગુરૂ દેવ પય સેવ કરવા ભણી.
આપણી ખાંતે કરી મ કર મોરા.

પુન્ય. ૩

તું મુજ કંત હું કામીની નાહરી,
માહરી શિખ સુણી કાં ન જાગેઃ
શુભ મતી માંડતાં અશુભ ગતી છાંડતાં,
ધર્મ કરતાં કીસી લાજ લાગે,

પુન્ય. ૪

સેલડી સરસ સાકર સમ વયણ સુણી,
આપણો મન કર્યો સુકિત વરવાઃ
કાયા કામિની તણી શીખ સંભારતો,
પ્રાણીઓ ધસમસ્યો ધર્મ કરવા.

પુન્ય. ૫

ઉગતે ભાણ સુવખાણ સદગુરૂ તણી.
વાણી હિત લાઈ ચિત્ત કા ન ચાખે.
ઉંઘ આળસ હરે ઉવટો ભવ તરે.
પરમ પદવી વરે પ્રીતિ ભાખે

પુન્ય ૬

---

૨૦ શ્રી આઠ મદની સ ઝાય.

મદ આઠ મહા મુનિ વારીએ. [illegible]
શ્રી વીર જિનેશ્વર ઉપદિશ્યા. [illegible]
હાંરે સાહિબા મદ પંચલા કહ્યા. [illegible] મદ૦ ૧
સદ ગ તણો [illegible]

કોઈ કુળ મદ બીજો હાથીયો, મરીચ ભવે કીધો માની રે;
કોડાકોડી સાગર ભવમાં ભમ્યા, મદ મ ધરો એમ મન આણી રે. મ૦ ૩

કોઈ બળ મદથી દુઃખ પામીયા, શ્રેણીક વસુભૂતિ જોયો રે;
દુઃખ નરક તણા જઈ ભોગવ્યા, મુખ પાડતા નિત રીયો રે. મદ૦ ૪

સનત કુમાર નરનાહ રૂપ આગમડાં ગમાડ્યો રે;
સા રોમ રોમ કાયા કથા બિગડી ગઈ મદ થાયાનો એ દાખો
રે. મદ૦ ૫

મુનિવર સંયમ પાળતા, તપનો મદ મનમાંહે આણ્યો રે;
થયા કુરગડુ ઋષિ નવડ્યા પામ્યા તપના અંતરાયો રે. મદ૦ ૬

કોઈ દેશ દશાર્ણનો ધણી, રાય દશાર્ણભદ્ર અભિમાની રે;
ઇંદ્રની રિદ્ધિ દેખી બુઝીયા સંયમ લઈ થયા જ્ઞાની રે. મદ૦ ૭

કોઈ મુનિભદ્ર વિદ્યાનો કર્યો મદ આણ્યો જ્ઞાનનો દુઃખદાઈ રે,
શ્રુત પુરવનું અર્થ ન પામીયા, જુવો માન તણી અધિકાઈ
રે. મદ૦ ૮

રાજ સુભૂમ પટ ખંડનો ધણી, લાભનો મદ કીધો અપારો રે;
દેવ સવ ... સાયર બાદ્યુ, ગયો સાતમી નરક મઝારો
રે. મદ૦ ૯

ઇમ તન ધન જોબન રાજનો, ન ધરો મનમાં અહંકારો રે;
એહ અથિર અસત્ય સહુ, વિણસે ક્ષણમાં બહુ વારો રે. મદ૦ ૧૦

મદ આઠ નિવારો વ્રત ધારીયા, પાળો સંયમ સુખકારી રે,
કહે માનવિજય તે પામીયા અવિચળ પદવી નરનારી રે. મદ૦ ૧૧

---

૧૧ એકાદશીની સઝાય.

[illegible]

આજ મારે એકાદશીરે, નણદલ મૌન કરી મુખ રહીએ,
પૂછ્યાનો પડુત્તર પાછો, કેહને કાંઈ ન કહીએ. આજ૦ ૧

માહરો નણદોઈ તુજને વહાલો. મુજને તારો વીરો;
પુંઆડાના બાચકા ભરતાં, હાથ ન આવે હીરો.
ઘરનો ધંધો ઘણો કર્યો પણ એકે ન આવ્યો આડો;
પરભવ જાતાં પાલવ ઝાલે, તે મુજને દેખાડો. આ
માગશિર શુદિ અગિઆરસ મ્હોટી, નેવું જિનના નિરખો;
દોઢસો કલ્યાણક મ્હોટા, પોથી જોઈ જોઈ હરખો. આ
સુવ્રત શેઠ થયો શુદ્ધ શ્રાવક, મૌન ધરી મુખ રહીયો;
પાવક પૂર સઘળો પરજાળ્યો, એહનો કાંઈ ન દહીયો. આ
આઠ પહોર પોસો તે કરીએ, ધ્યાન પ્રભુનું ધરીએ;
મન વચ કાયા જો વશ કરીએ, તો ભવ સાયર તરીએ. આ
ઉદયરત્ન વાચક ઉપદેશે, જે નર નારી રહેશે;
પોસા માંહે પ્રેમ ધરીને, અવિચળ લીલા લેહશે. આ

---

૧૨ ચેતનને શીખામણની સજ્ઝાય.

(કડખાની દેશી.)

ચતુર તું ચાખ મુજ હિત શીખ સુખડી,
બાપડા વિષય કાં મૂઢ માચે;
વિષય લપટ પણે રાત દિન નવિ ગણે,
ક્રોધ મદ માન માયા ન છડે. ચ. ૧
સદન ધન સ્વજન જન, નિરખી નિજ વશ અરે.
માહરું માહરું મ કર ભોળા.
તાહરું તેહ જે સુકૃત નિશ્ચય કર.
પિંડ પાપે ભરી કરીશ રોળા.
કાલ અહુંટ શશી સુર રૂપ જોડલું. ચ ૨
દિવસ ને નિશી અતિ ઘટીય માલ.
નિરખી નિજ આઉખું નીર ઉલેચતા
કાં ન છોડે હજુ મોહ જાલ.

સિદ્ધની સિદ્ધતા કર્મના, ક્ષય થકી ઉપની જેહ રે;
જેહ આચાર આચાર્યનો, ચરણવન સિંચવા મેહ રે. ચે. ૧૭

જેહ ઉપાધ્યાયનો ગુણ ભલો, સૂત્ર સજ્ઝાય પરિણામ રે,
સાધુની જે વલી સાધુતા, મૂલ ઉત્તર ગુણ ધામ રે. ચે. ૧૮

જેહ વિરતિ દેશ શ્રાવક તણી, જે સમકિત સદાચાર રે,
સમકિત દ્રષ્ટિ સુરનર તણો, તેહ અનુમોદિયે સાર રે. ચે. ૧૯

અન્યમાં પણ દયાદિક ગુણા, જેહ જિન વચન અનુસાર રે,
સર્વ તે ચિત્ત અનુમોદિયે, સમકિત બીજ નિરધાર રે. ચે. ૨૦

પાપ નવિ તીવ્ર ભાવે કરે, જેહને નવિ ભવ રાગ રે
ઉચિત સ્થિતિ જેહ સેવે સદા, તેહ અનુમોદવા લાગ રે. ચે. ૨૧

થોડલો પણ ગુણ પર તણો, સાંભળી હર્ષ મન આણ રે,
દોષ લવ પણ નિજ દેખતાં, નિર્ગુણ નિજાતમા જાણ રે. ચે. ૨૨

ઉચિત વ્યવહાર અવલંબને, એમ કરી સ્થિર પરિણામ રે
ભાવિયે શુદ્ધ નય ભાવના, પાવનાશય તણું ઠામ રે. ચે. ૨૩

દેહ મન વચન પુદ્ગલ થકી, કર્મથી ભિન્ન તુજ રૂપ રે,
અક્ષય અકલંક છે જીવનું, જ્ઞાન આનંદ સ્વરૂપ રે. ચે. ૨૪

કર્મથી કલ્પના ઊપજે, પવનથી જેમ જલધિ વેલ રે,
રૂપ પ્રગટે સહજ આપણું, દેખતાં દ્રષ્ટિ સ્થિર મેલ રે. ચે. ૨૫

ધારતાં ધર્મની ધારણા, મારતાં મોહ વડ ચોર રે,
જ્ઞાન રુચિ વેલ વિસ્તારતાં, વારતાં કર્મનું જોર રે. ચે. ૨૬

રાગ વિષ દોષ ઉતારતાં, ઝારતાં દ્વેષ રસ શેષ રે,
પૂર્વ મુનિ વચન સંભારતાં, વારતાં કર્મ નિઃશેષ રે. ચે. ૨૭

દેખિયે માર્ગ શિવનગરનો, જે ઉદાસીન પરિણામ રે,
તેહ અણછોડતાં ચાલિયે, પામિયે જેમ પરમધામ રે. ચે. ૨૮

શ્રી નયવિજય બુધ શિષ્યની, શીખડી અમૃત વેલ રે,
એહ જે ચતુર નર આદરે, તે લહે સુજસ રંગરેલ રે. ચે. ૨૯

---

૧૬ અથ શ્રીસમ્યકત્વના અડસઠ બોલની સજ્ઝાય પ્રારંભ.

(દોહા.)

સુકૃતવલ્લિ કાદંબિની, સમરી સરસતી માત;
સમકિત અડસઠ બોલની, કહિશું મધુરી વાત. ૧
સમકિત દાયક ગુરુતણો, પચ્ચુવયાર ન થાય;
ભવ કોડાકોડે કરી, કરતાં સર્વ ઉપાય. ૨
દાનાદિક કિરિયા ન દિયે, સમકિત વિણ શિવશર્મ,
તે માટે સમકિત વડું, જાણો પ્રવચન મર્મ. ૩
દર્શન મોહ વિનાશથી, જે નિર્મલ ગુણઠાણ,
તે નિશ્ચય સમકિત કહ્યો, તેહનાં એ અહિઠાણ. ૪

(ઢાલ। લેહ ર્હે ધરિસણ આપજે। એ દેશી.)

ચઉ સદ્દહણા તિલિંગ છે, દશવિધ વિનય વિચારો રે;
ત્રિણ શુદ્ધિ પણ દૂષણ, આઠ પ્રભાવિક ધારો રે. ૫
(ત્રુટક)-પ્રભાવિક અડ પંચ ભૂષણ, પંચ લક્ષણ જાણિયેં;
ષટ જયણ ષટ આગાર ભાવન, છબ્બિહા મન આણિયેં,
ષટ ઠાણ સમકિત તણા સડસઠ, ભેદ એહ ઉદાર એ,
એહનો તત્વવિચાર કરતા, લહીજે ભવપાર એ. ૬
(ઢાલ)-ચઉવિહ સદ્દહણા તિહાં, જીવાદિક પરમત્થો રે,
પ્રવચનમાં જે ભાખિયા, કીજે તેહનો અત્થો રે. ૭
(ત્રુટક)-તેહનો અર્થ વિચાર કરીયે, પ્રથમ સદ્દહણા ખરી,
બીજી સદ્દહણા તેહના જે, જાણ મુનિ ગુણ જવહરી,
સંવેગ રંગ તરંગ ઝીલે, માર્ગ શુદ્ધ કહે બુધા,
તેહની સેવા કીજીયે જિમ, પીજીયે સમતા સુધા. ૮
(ઢાલ) સમકિત જેણે ગ્રહી વમિઉં, નિન્હવને અહાછંદા રે,
પાસત્થા ને કુશીલિયા, વેષ વિડંબક મંદા રે. ૯
(ત્રુટક)-મંદા અનાણી દૂર છંડો, ત્રીજી સદ્દહણા ગ્રહી,
પરદર્શનીનો સંગ તજીયે, ચોથી સદ્દહણા કહી.

ભદ્રબાહુ પરિ જેહ નિમિત્ત કહે, પરમતજીપણ કાજ;
તેહ નિમિત્તીરે ચોથો જાણીયે, શ્રી જિનશાસન રાજ. ધન. ૩૧
તપ ગુણ ઉપર રેપે ધર્મને, ગોપે નવિ જિન આણ,
આશ્રવ લોપેરે નવિ કોપે કદા, પંચમ તપસી તે જાણ. ધન. ૩૨
છઠો વિદ્યારે મંત્ર તણો બલિ. જિમ શ્રીવયર મુણિંદ;
સિદ્ધ સાતમોરે અંજન યોગથી, જિમ કાલિક મુનિચંદ. ધન. ૩૩
કાવ્ય સુધારસ મધુર અર્થભર્યા, ધર્મ હેતુ કરે જેહ;
સિદ્ધસેન પરે નરપતિ રીઝવે, અડ્રમ વર કવિ તેહ. ધન. ૩૪
જવ નવિ હોવે પ્રભાવિક એહવા, તવ વિધિ પૂરવ અનેક;
જાત્રા પૂજાદિક કરણી કરે, તેહ પ્રભાવિક છેક. ધન. ૩૫

(ઢાલ) સતીય સુભદ્રાની દેશી.

સોહે સમકિત જેહથી, સખિ જિમ આભરણે દેહ;
ભૂષણ પાંચ તે મન વસ્યાં, સખી મન વસ્યાં તેમાં નહીં સંદેહ;
મુજ સમકિત રંગ અચલ હોયો. (એ આંકણી). ૩૬
પહિલું કુશલપણું તિહાં, સખી વંદન ને પચ્ચખાણ;
કિરિયાનો વિધિ અતિ ઘણો, સખી આચરે તેહ સુખ જાણ. મુઝ. ૩૭
બીજું તીરથ સેવના, સખી તીરથ ત રે જેહ;
તે ગીતારથ મુનિવરા, સખી તેહસું કીજે નેહ. મુઝ. ૩૮
ભકિત કરે ગુરૂ દેવની, સખી ત્રીજું ભૂષણ હોય;
કિણહિ ચલાવ્યો નવિ ચલે, સખી ચોથું ભૂષણ જોય. મુઝ. ૩૯
જિનશાસન અનુમોદના, સખી જેહથી બહુજન હુંત;
કીજે તેહ પ્રભાવના, સખી પાંચ ભૂષણની ખંત મુઝ. ૪૦

(ઢાલ) રાગ નવિ કીજે રે. (એ દેશી)

લક્ષણ પાંચ કહ્યાં સમકિતતણાં- ધુર ઉપશમ અનુકુલ; સુગુણ નર
અપરાધીશું પણ નવિ ચિતથકી. ચિંતવિયેં પ્રતિકુલ સુગુણ નર.
શ્રી જિનભાષિત વચન વિચારીયેં. એ આંકણી. ૪૧.

રાજા નગરાદિક માગી, તસ સાસન અભિયોગ લલના;
તેહથી કાર્તિકની પરે, નહિ મિથ્યાત્વ સંયોગ લલના. બો. ૫૩

મેલો જનનો પણ ઘણો કર્યો, બલ ચોરાદિક જાણ; લલના.
ક્ષેત્રપાલાદિક દેવતા તાતાદિક ગુરૂ ઠાણ. લલના. બો. ૫૪

વૃત્તિ દુર્લભ આજીવિકા, તે ભીષણ કંતાર; લલના.
તે હેતે દૂષણ નહીં કરતા અન્ય આચાર. લલના. બો. ૫૫

[illegible]

ભાવિજેરે સમકિત જેહથી રૂઅડું તે ભાવનારે ભાવો મન કરી પરવડું.

એ સમકિત રે તાજુ સાજુ મૂલ રે તે વ્રત તરૂ રે દીયે શિવફલ અનુકુલ રે. ૫૬

(ત્રુટક) અનુકુલ મૂલ રસાલ સમકિત તેહવિણ મતિ અંધ રે.
જે કરે કિરિયા ગર્વ ભરિયા તેહ જૂઠો ધંધ રે.
એ પ્રથમ ભાવના ગુણો રૂઅડી સુણો બીજી ભાવના.
બારણું સમકિત ધર્મપુરનું એહવી તે પાવના. ૫૭

(ઢાળ) ત્રીજી ભાવના રે સમકિત પીઠ જો દૃઢ સહી
તો મોટો રે ધર્મ પ્રાસાદ ડગે નહીં
પાયે ખોટે રે મોટા મંડાણ ન શોભીએ
તેહ કારણ રે સમકિતશું ચિત્ત થોભીએ ૫૮

(ત્રુટક) થોભીએ ચિત્ત નિત એમ ભાવી, ચોથી ભાવના ભાવીએ,
સમકિત નિધાન સમસ્ત ગુણનું એહવું મન લાવીએ,
તેહ વિણ છૂટા રત્નસરિખા મૂલ ઉત્તર ગુણ સવે,
કિમ રહે તાકે જેહ હરવા ચોર જોર ભવે ભવે. ૫૯

(ઢાળ) ભાવો પંચમી રે ભાવના શમ દમ સાર રે,
પૃથ્વી પરે રે સમકિત તસુ આધાર રે,
છઠ્ઠી ભાવના રે ભાજન સમકિત જો મલે,
શ્રુત શીલરસ રે તેહ તેહમાં નવિ ઢળે. ૬૦

(ત્રુટક)—નવિ હવે સમકિત ભાવનો રસ, અમિય સમ સંવરતણો;
ષટ ભાવના એ કહી એહમાં, કરો આદર અતિ ઘણો.
ઇમ ભાવના પરમાર્થ જલનિધિ, હોય નવુ ઝકોલ એ,
ઘન પવન પુણ્ય પ્રમાણ પ્રગટે, ચિદાનંદ કલ્લોલ એ. ૬૧

(ઢાલ) જે મુનિવેષ શકે નવિ છંડી (એ દેશી.)

કહે જિહાં સમકિત તે થાનક, તેહના ષટ વિધ કહિયે રે;
તિહાં પહિલું થાનક છે ચેતન, લક્ષણ આતમ લહિયે રે;
ખીર નીર પરે પુગ્ગલ મિશ્રિત, પણ એહથી છે અળગો રે;
અનુભવ હંસ ચંચુ જો લાગે, તો નવિ દિસે વળગો રે. ૬૨

બીજું થાનક નિત્ય આતમા, જે અનુભુત સંભારે રે;
બાળકને સ્તન પાન વાસના, પૂરવ ભવ અનુસારે રે;
દેવ મનુજ નરકાદિક તેહના, છે અનિત્ય પર્યાય રે
દ્રવ્ય થકી અવિચલિત અખંડિત, નિજ ગુણ આતમ રાય રે. ૬૩

ત્રીજું થાનક ચેતન કર્ત્તા, કર્મતણો છે યોગે રે;
કુંભકાર જિમ કુંભ તણો જે દંડાદિક સંયોગે રે;
નિશ્ચયથી નિજ ગુણનો કર્ત્તા, અનુપચરિત વ્યવહારે રે;
દ્રવ્ય કર્મનો નગરાદિકનો, તે ઉપચાર પ્રકારે રે. ૬૪

ચોથું થાનક છે તે ભોક્તા પુણ્ય પાપ ફલ કેરો રે;
વ્યવહારે નિશ્ચય નય દષ્ટે ભુંજે નિજ ગુણ નેરો રે.
પંચમ થાનક છે પરમપદ અચલ અનંત સુખવાસો રે.
આધિ વ્યાધિ તન મનથી લહિયે, તસ અભાવે સુખ ખાસો રે. ૬૫

છઠ્ઠું થાનક મોક્ષ તણું છે, સંયમ જ્ઞાન ઉપાયો રે,
જો સહિજે લહિયે તો નથગો કારણ નિઃફલ થાયો રે
કહે જ્ઞાનનય જ્ઞાનજ સાચું તે વિણ જૂઠી કિરિયા રે
ન લહે રૂપું રૂપું જાણ, સીપ ભણી જે કિરિયા રે.
કહે કિરિયાનય કિરિયાવિણ જે જ્ઞાન તેહ શું કરશે રે
જલ પેસી કર પદ ન હલાવે તારૂ તે કિમ તરશે રે ૬૬

દુષણ ભૂષણ છે ઇહાં બહુલાં, નય એકેકને વાદેં રે.
સિદ્ધાન્તી તે બેહુ નય સાધે, જ્ઞાનવંત અપ્રમાદેં રે ૬૭
ઇણિપરે સડસઠ બોલ વિચારી, જે સમકિત આરાહે રે.
રાગ દ્વેષ ટાળી મન વાળી, તે સનમુખ અવગાહે રે.
જેહનું મન સમકિતમાં નિશ્ચલ. કોઇ નહીં તસ તોલે રે.
શ્રી નયવિજય વિબુધ પયસેવક, વાચકજસ ઇમ બોલે રે. ૬૮

ઇતિ શ્રીસમ્યકત્વના સડસઠ બોલની સજ્ઝાય સંપૂર્ણ.

---

૧૬ અથ શ્રી યશોવિજયજી ઉપાધ્યાયકૃત આઠદ્દષ્ટિનો સ્વાધ્યાય પ્રારંભ.

શિવસુખકારણ ઉપદિશી, યોગતણી અડદિઠી રે;
ગુણ ગુણી જિનવીરનો, કરશું ધર્મની પુઠી રે; વીરજિનેસર દેશના. ૧

સઘન અઘન દિનરયણીમાં, બાલ વિકલને અનેરા રે;
અરથ જોય જેમ જુજવા, તેમ ઓઘનજરના ફેરા રે. વી. ૨

દર્શન જે થયાં જુજવાં, તે ઓઘનજરને ફેરે રે;
ભેદ થિરાદિક દ્દષ્ટિમાં, સમકિત દ્દષ્ટિને હેરે રે. વી. ૩

દર્શન સકલના નય ગ્રહે, આપ રહે નિજભાવે રે;
હિત કરી જનને સંજીવની, ચારો તેહ ચરાવે રે. વી. ૪

દ્દષ્ટિ થિરાદિક ચારમાં, મુગતિ પ્રયાણ ન ભાજે રે;
રયની શયન જેમ શ્રમ હરે, સુરનર સુખ તેમ છાજે રે. વી ૫

એહ પ્રસંગથી મેં કહ્યું, પ્રથમ દ્દષ્ટિ હવે કહિયે રે;
જિહાં મિત્રા તિહાં બોધ જે. તે તૃણ અગ્નિ સો લહીયે રે. વી. ૬

વ્રતપણ યમ ઇહાં સંપજે, ખેદ નહી શુભ કાજે રે;
દ્વેષ નહીં વળી અવરશું, એહ ગુણ અંગ વિરાજે રે. વી. ૭

ાં બીજ ઇહાં અંકુરે. જિનવર ગુરુ પ્રણામો રે;
ચારજ સેવના, ભવઉદ્વેગ સુઠામો રે. વી. ૮

અભિગ્રહ પાલવા, ઔષધપ્રમુખને દાને રે;
આગમ આદરી, લિખનાદિક બહુ માને રે. વી. ૯

પૂજન આપવું, શ્રુતવાચના ઉદગ્રાહો રે;
વિસ્તાર સજ્ઝાયથી, ચિંતન ભાવન ચાહો રે. વી. ૧૦

કથા ભલી સાંભળી. રોમાંચિત હુઇ દેહ રે;
અવંચક યોગથી, લહિયેં ધરમસનેહ રે. વી. ૧૧

રૂયોગેં વંદનકિયા, તેહથી ફલ હોયે જેહો રે;
ક્રિયા ફલભેદથી, ત્રિવિધ અવચંક એહો રે. વી. ૧૨

ચકોર તે ચંદને, મધુકર માલતી ભોગી રે;
ભવિ સહજ ગુણેં હોયે; ઉત્તમનિમિત્ત સંયોગી રે. વી. ૧૩

અવંચકયોગ તે પ્રગટે ચરમાવર્તે રે;
નેં સિદ્ધદશા સમો, બીજનું ચિત્ત પ્રવર્તે રે. વી. ૧૪

અપૂર્વના નિકટથી, જે પહેલું ગુણઠાણું રે;
પણે તે ઇહાં હોયે, સુયશવિલાસનું ટાણું રે. વી. ૧૫

(ઢાલ) બીજી મન મોહન મેરે એ દેશી.

તારાદૃષ્ટિમાં, મનમોહન મેરે ગોમય અગ્નિ સમાન મ.
સંતોષ ને તપ ભલે મ. સજ્ઝાય ઇશ્વરધ્યાન મ. ૧

નિયમ પંચ ઇહા સંપજે મ. નહી કિરિયા ઉદ્વેગ. મ.
જિજ્ઞાસા ગુણ તત્ત્વની મ. પણ નહી નિજહઠટેગ. મ. ૨

દૃષ્ટે હોય વર્તતાં મ. યોગકથા બહુપ્રેમ; મ.
અનુચિત તેહ ન આચારે મ. વાળ્યો વળે જેમ હેમ. મ. ૩

વિનય અધિક ગુણીનો કરે મ. દેખે નિજગુણહાણ, મ.
ત્રાસ ધરે ભવભયથકી મ ભવ માને દુખ ખાણ. મ. ૪

સંશય ઘણા મતિ થોડલી મ. શિષ્ટ કહે તે પ્રમાણ, મ
આશ લહે એ ભાવથી મ. ન કરે જૂઠ ડફાણ મ. ૫

તે પદ ગ્રંથિવિભેદથીજી, છેહલી પાપ પ્રવૃત્તિ;
તપ્તલોહપદ ધૃતિ સમીજી, તિહાં હોય અંતનિવૃત્તિ, મ. ૭

એહથકી વિપરીત છેજી, પદ તે અવેદ્ય સંવેદ્ય;
ભવ અભિનંદી જીવનેજી, તે હોય વજ્ર અભેદ. મ. ૮

લોભી કૃપણ દયામણોજી, માયી મચ્છરઠાણ;
ભવ અભિનંદી ભવ ભયેજી, અફલ આરંભ અયાણ. મ. ૯

એહવા અવગુણવંતનુંજી, પદ છે અવેદ્ય કઠોર;
સાધુસંગ આગમતણુંજી, તે જીત્યો ધરી જોર. મ. ૧૦

તે જીતે સહજે ટલેજી, વિષમ કુતર્કપ્રકાર;
દૂર નિકટ હાથી હણેજી, જેમ એ બટરવિચાર. મ. ૧૧

હું પામ્યો સંશય નહીજી, મૂરખ કરે એ વિચાર;
આલસુઆ ગુરૂ શિષ્યનોજી, તે તો વચનપ્રકાર. મ. ૧૨

પીજે તે પતિ આવવુંજી, આપમતે અનુમાન;
આગમને અનુમાનથીજી, સાચું કહે સુજ્ઞાન મ. ૧૩

નહી સર્વજ્ઞ તે જૂજૂઆજી, તેહના જેવલી દાસ;
ભગતિ દેવની પણ કહીજી, ચિત્ર અચિત્ર પ્રકાશ. મ. ૧૪

દેવ સંસારી અનેક છેજી, તેહની ભક્તિ વિચિત્ર;
એક રાગ પર દ્વેષથીજી, એક મુગતિની અચિત્ર. મ. ૧૫

ઇંદ્રિયાર્થગત બુદ્ધિ છે જી, જ્ઞાન છે આગમહેત;
અસંમોહ શુભકૃતિ ગુણેજી. તેણે ફલ ભેદ સંકેત. મ. ૧૬

આદર કિરિયા રતિ ઘણીજી, વિઘન ટલે મિલે લચ્છિ;
જિજ્ઞાસા બુધસેવનાજી; શુભકૃતિ ચિન્હ પ્રત્યચ્છિ. મ. ૧૭

બુદ્ધિ ક્રિયા ભવફલ દીયેજી, જ્ઞાન ક્રિયા શિવઅંગ;
અસંમોહ કિરિયા દિયેજી, શીઘ્ર મુગતિફલ ચંગ. મ. ૧૮

પુદગલ રચના કારમીજી, તિહાં જસ ચિત્ત ન લીન;
એક માર્ગ તે શિવતણોજી, ભેદ લહે જગ દીન. મ. ૧૯

શિષ્ય ભણી જિનદેશનાજી, કહે જન પરિણતિ ભિન્ન;
કહી મુનિની નયદેશનાજી, પરમાર્થથી અભિન્ન. મ. ૨૦

ીર પ્રભાવી રે આગલેં યોગથી, મિત્રાદિક ગુણચિન;
ામ ઇચ્છનો રે દંદ અદ્દશ્યતા, જનમિત્રતા હોય નિત્ય. ધ. ૨
ાગ્ય દોષનો રે તૃપ્તિ પરમ લહે સમતા ઉચિત સંયોગ;
ાશવપરનો રે બુદ્ધિ સનંભરા, એ નિષ્પન્નહ યોગ. ધ. ૩
ચેન્દ્ર યોગના રે જે પરગ્રંથમાં યોગાચારય દિઠ્ઠ;
ંચમદ્રષ્ટિથકી તે જોઈયે, એહવા તેહ ગરિઠ્ઠ. ધ. ૪
ઠ્ઠી દીઠ્ઠી રે હવે કાંતા કહું, તિહાં તારાભ પ્રકાશ;
ત્ત્વમીમાંસા રે દઢ હોયે ધારણા, નહિ અન્ય શ્રુતવાસ. ધ. ૫
મન મહિલાનું રે વાહલા ઉપરે, બીજાં કામ કરંત;
તેમ શ્રુતધર્મે રે એહમાં મન ધરે, જ્ઞાનાક્ષેપકવંત. ધ. ૬
એહવે જ્ઞાનેં રે વિઘન નિવારણે, ભોગ નહીં ભવહેત;
નવિ ગુણ દોષ ન વિષયસ્વરૂપથી, મનગુણ અવગુણખેત. ધ. ૭
માયાપાણી રે જાણી તેહને, લંઘી જાય અડોલ;
સાચું જાણી રે તે બીહતો રહે, ન ચળે ડામાડોલ. ધ. ૮
ભોગતત્ત્વને રે એમ ભય નવિ ટળે, જૂઠા જાણે રે ભોગ;
તે એ દૃષ્ટિ રે ભવસાયર તરે, લહે વળી સુયશ સંયોગ. ધ. ૯

(રાગ માલવી) એ છીંડી કિહાં રાખી । એ દેશી ।

અર્કપ્રભાસમ બોધપ્રભામાં, ધ્યાનપ્રિયા એ દીઠી;
તત્ત્વતણી પ્રતિપત્તિ ઈહાં વળી, રોગ નહીં સુખ પુઠી રે;
ભવિકા વીરવચન ચિત્ત ધરિયેં. (એ આંકણી). ૧
સઘળું પરવશ તે દુઃખ લક્ષણ, નિજવશ તે સુખ લહિયેં;
એ દૃષ્ટેં આતમગુણ પ્રગટે, કહો સુખ તે કુણ કહિયેં રે. ભવિ. ૨
નાગરસુખ પામર નવિ જાણે, વલ્લભસુખ ન કુમારી;
અનુભવ વિણ તેમ ધ્યાન તણું સુખ, કુણ જાણે નરનારી રે.
ભવિ. ૩
એહ દૃષ્ટિમાં નિર્મળ બોધેં, ધ્યાન સદા હોયેં સાચું,
દૂષણ રહિત નિરંતર જ્યોતિ, રતન તે દીપેં જાચું રે. ભવિ. ૪

જિમ જલમાંહિ નાખિઓ, તલે આવે હો જસને
અવગોલ કે;
ચોર કહાર ક્રમ કરી, જાય નરકે તે તિમ નિપટ
નિરાલકે. ચો. ૩
નાઠું પડયું વલી વીસર્યું, દર્યું રાખ્યું હો પારકું
કરવું જેહ કે;
નૃપ તુસ ગાત્ર ન લીજીયે, અણદીધું હો કિહાં કોઈનું
તેહ કે. ચો. ૪
દુરે અનર્થ સકલ ટલે, મિલે વાલા હો સયલે જશ થાય કે;
સુર સુખના હુવે ભેટણાં, મન ત્રીજું હો આવે જસ
દાય કે. ચો. ૫
ત્યજી ચોરપણું દેવતા, હોય નિશ્ચય હો રોહણિય જેમ કે;
એ વ્રતથી જસ સુખ લહે, વલી પ્રાણી હો વધે પુણ્યશું
પ્રેમકે. ચો. ૬

૪ અબ્રહ્મચર્ય પાપસ્થાનક સજ્ઝાય.

તુમેં જનૂ મિત્રી રે માદિમા (એ દેશી).

પાપસ્થાનક ચોથું વર્જિયે, દુર્ગતિ મૂલ અબંભ;
જગ સવિ મૂંઝાયો છે એહમાં, છાંડે તેહ અચંભ. ૧
પાપ એ આંકણી.
રૂડું લાગે રે એ પુરૂં, પરિણામે અતિ ક્રૂર;
ફલ કિંપાકને સારિખું, વરજે સજ્જન દૂર. પાપ. ૨
અધર વિદ્રુમ સ્મિત ફુલડાં, કુચ ફલ કઠિન વિશાલ;
રામા દેખી ન રાચિયે, એ વિષવેલી રસાલ. પાપ. ૩
પ્રજ્વલજ્વલિત અયપૂતલી, આલિંગન ભલું તત;
નરક દુઆર નિતંબિની, જઘન સેવન એ દુરંત. પાપ. ૪
દાવાનલ ગુણવન તણો, કુલમશી કૂર્ચક એહ;

તૃપતો ન જીવ પરિગ્રહે, ઈંધણથી જિમ આગ; સલુણા
તૃષ્ણા દાહ તે ઉપશમે, જલસમ જ્ઞાન વૈરાગ્ય. સલુણા પ. ૬

તૃપતો સગરસુતેં નહિ, ગોધનથી કુચીકર્ણ; સલુણા
તિલકશેઠ વલી ધાનથી, કનકેં નંદ સકર્ણ. સલુણા પ. ૭

અસંતુષ્ટ પરિગ્રહ ભર્યા, સુખીયા ન ઈંદ નરિંદ; સલુણા
સુખી એક અપરિગ્રહી, સાધુ સુજશ સમકંદ. સલુણા પ. ૮

---

૬ ક્રોધ પાપસ્થાનક સજ્ઝાય.

ઋષભનો વંશ રયણાયરૂ (એ દેશી.)

ક્રોધ તે બોધ નિરોધ છે, ક્રોધ તે સંયમઘાતિ રે;
ક્રોધ તે નરકનું બારણું, ક્રોધ દુરિત પક્ષપાતી રે. ૧

પાપસ્થાનક છઠું પરિહરો, મન ધરી ઉત્તમ ખંતી રે;
ક્રોધ ભુયંગની જાંગુલી, એહ કહી જયવંતી રે. એ આંકણી. પા. ૨

પૂરવ કોડિ ચરણ ગુણ્યું, ભાવ્યો છે આતમ જેણ રે;
ક્રોધવિવશ હુતાં દોય ઘડી, હારે સવિ ફલ તેણ રે. પા. ૩

બાલે આશ્રમ આપણો, ભજના અન્યને દાહે રે;
ક્રોધ કૃશાનુ સમાન છે, ટાલે પ્રશમ પ્રવાહે રે. પા. ૪

આક્રોશ તર્જના ઘાતના, ધર્મભ્રંશને ભાવે રે;
અગ્રિમ અગ્રિમ વિરહથી, લાભ તે શુદ્ધ સ્વભાવે રે. પા. ૫

ન હોય ને હોય તો ચિર નહિ, ચિર રહે તો ફલ છેહો રે;
સજ્જન ક્રોધ તે એહવો, જેહવો દુર્જન નેહો રે. પા. ૬

ક્રોધી મુખે કટુ બોલણા, કંટકીઆ કુટ સાખી રે,
અદીઠ કલ્યાણકરા કહ્યા, દોષનરૂ શત સાખી રે. પા. ૭

કુરગડુ ચઉતપ કર.. ચરિત સુણી સમ આણો રે.
ઉપશમ સાર છે પ્રવચને, સુજશ વચન એ પ્રમાણો રે. પા. ·

૮ માયા પાપસ્થાનક સજ્ઝાય.

સ્વામી સમંધર મ.અંગ અરિહંતાજી, એ દેશી.

પાપસ્થાનક આઠમ કહ્યું ગુણો સંતાજી. છોડો માયા મોસ ગુણવંતાજી. ગુ. ૧

કષ્ટ કરે વ્રત આદરે, ગુ૦ માયાએ તે પ્રતિકુલ; ગુ.
નગન માસ ઉપવાસીયા, ગુ૦ ગીધ લીયે દૂષ્ટ અમલ; ગુ
ગર્ભ અનંતા પામશે ગુ૦ જો છે માયા મલ. ગુ.
કેશ લોચ મલ ધારણા, ગુ૦ ભૂમિ શય્યા વ્રત યાગ; ગુ.
સુકર સકલ છે સાધુને ગુ૦ દુક્કર માયાત્યાગ. ગુ.
નયન વચન આકારનું, ગુ૦ ગોપન માયાવંત; ગુ
ચંદ્ર કરે અપ્રતિબંધ ગુ૦ તે નહિ હિત કરંત.
કુસુમપુરે ઘર શેઠને, ગુ૦ છેડે રહ્યો સંવિગ્ન;
ઉપરે તસ બીજો રહ્યો, ગુ૦ મુંડક પણ સુગુણ.
ઢંકી એક નિંદા કરે, ગુ૦ બીજો ધરે ગુણરાગ;
પેહલાને ભવ ફેરવે કહે, ગુ૦ બીજાને કહે વલી તાગ.
વિધિ નિષેધ નવિ ઉપદિશે, ગુ૦ એકાંત ભગવત;
કારજે નિષ્કપટી હુવું, ગુ૦ એ આણા છે તંત.
માયાથી અલગા રહો, ગુ૦ જિમ લહો સુગતિ સુરંગ
સુજશ વિલાસ સુખી રહો. ગુ૦ લહણ આવે અંગ.

---

૯ લોભ પાપસ્થાનક સજ્ઝાય.

જી રે મારે જાગ્યા કુંમર જામ, એ દેશી.

જી રે મારે લોભ તે દોષ અથાગ, પાપસ્થાન

સર્વ વિનાશનું મૂલ, એહથી કોઈ ન સુખ લહ્યું.
ભણીએ બહુ લોભાધ, ચક્રવર્તી હરિની કથા.

પામ્યા કટુક વિપાક, પિવત રક્ત જલો યથા. ગુરૅજી. ગુ. ૨
નિર્ધનને શત ચાહ, શત લહે સહસ લોડીએ; ગુરૅજી. ગુ.
સહસ લહે લખ લોભ, લખ લોભેં મન કોડીએં. ગુરૅજી. ગુ. ૩
કોટીશ્વર નૃપ રૂદ્ધિ, નૃપ ચાહે ચક્રિપણું; ગુરૅજી. ગુ.
ચાહે ચક્રી સુરભોગ, સુર ચાહે સુરપતિ સુખ ઘણું. ગુરૅજી. ગુ. ૪
મુલ લઘુપણે લોભ વાધે સર્વપરેં સહિ; ગુરૅજી. ગુ.
ઉત્તરાધ્યયને અનંત, ઈચ્છા આકાશ સમી કહી ગુરૅજી. ગુ ૫
સ્વયંભૂરમણ સમુદ્ર, કોઈક અવગાહી શકે ગુરૅજી. ગુ.
તે પણ લોભ સમુદ્ર, પાર ન પામે બલથકે ગુરૅજી. ગુ. ૬
કોઇક લોભને હેત, તપ શ્રુત હારે જે જડા; ગુરૅજી. ગુ.
કાગ ઉડાવણ હેત, સુમણિ નાખે તે ખડા. ગુરૅજી. ગુ. ૭
લોભ તજે જે ધીર, તસ સવિ સંપતિ કિંકરી; ગુરૅજી. ગુ.
સુજસ સુપુણ્ય વિલાસ, ગાવે તસ સુરસુંદરી. ગુરૅજી. ગુ. ૮

---

૧૦ રાગ પાપસ્થાનક સજ્ઝાય.

સુણ મોરી સજની રજની ન જાએ રે (એ દેશી.)

પાપસ્થાનક દશમું કહ્યું રાગરે, કુણુહિ ન પામ્યો તેહનો તાગ રે;
રાગેં વાહ્યા હરિહર બંભા રે, રાચે નાચે કરેય અચંભા રે. ૧
રાગ કેસરિ છે વડરાજા રે, વિષયાભિલાષ તે મંત્રી તાજા રે;
જેહના છોરૂ ઇંદ્રિય પંચો રે, તેહનો કીધો એ સકલ પ્રપંચો રે. ૨
જેહ સદાગમવશ હુઈ જાગે રે, અપ્રમત્તતા શિખરે વાગે રે;
ચરણ ધરમ નૃપ શૈલ વિવેકેં રે, તિહશું ન ચલે રાગી ટેકે રે. ૩
બીજા તો સવિ રાગેં વાહ્યા રે, એકાદશ ગુણઠાણે ઉમાહ્યાં રે;
રાગેં પાડ્યા તે નર ખુતા રે, નરય નિગોદ મહાદુઃખ ખુતા રે. ૪
રાગ હરણ તપ જપ શ્રુત ભાંખ્યો રે, તેહથી પણ જિણેં
ભવફલ ચાખ્યાં રે;

તેહનો કોઈ ન છે પ્રતિકારો રે, અમિય વિષ ત્યાં કયો ચારો રે. ૫
તપબળે છુટા તરણું તાણી રે, કંચન કોડી અષાઢભૂતિ નાણી રે;
નંદિષેણ પણ રાગે નડિયા રે, શ્રુતનિધિ પણ વેશ્યાવશ પડિયા રે. ૬

બાવીસ જિન પણ રહી ઘરવાસે રે, વરિયા પૂર્વરાગ અભ્યાસે રે; ૭
વજ્રબંધ પણ જેમ બલ તુટે રે, નેહ તંતુથી તેહ ન છુટે રે;
દેહ ઉચ્ચાટન અગ્નિનું દહવું રે, ઘણ કુટ્ટન એ સવિ દુઃખ સહવું રે;

અતિ ઘણું રાતી જે હોય મજીઠ રે, રાગનો ગુણ એહજ દીઠ રે. ૮

રાગ ન કરજો કોઈ નર કોઈશું રે, નવિ રહેવાય તો કરજો મુનિશું રે;

મણિ જિમ ફણિ વિષનો નિગ્રહો રે, રાગનું ભેષજ સુજશ સનેહો રે. ૯

---

૧૧ દ્વેષ પાપસ્થાનક સજઝાય.

(લાલનની દેશી).

દ્વેષ ન ધરિયે લાલન દ્વેષ ન ધરિયે, લા. શિ.
દ્વેષ તજ્યાથી લાલન શિવમુખ વરિયે.

પાપસ્થાનક એ અગ્યારમું કહ્યું; લા. દ્વે. ૧
દ્વેષ રહિત ચિત્ત હોય સવિ રૂડું.

ચરણ કરણ ગુણ બની ચિત્રશાળી; લા. દ્વે. ૨
દ્વેષધુમે હોય તે સવિ કાળી:

દોષ બેતાળીસ શુદ્ધ આહારી; લા. ધૂ. ૩
ધુમ દોષે હોય પ્રબળ વિકારી.

ઉગ્ર વિહારે તપ જપ કિરિયા; લા. ભ. ૪
કરતાં દ્વેષ તે ભવમાં રે ફરિયા.

યોગનુ અગ અન્ય છે વહિવુ
સાધન અવિ લહે તેહથી વહેલુ ॥ સા તે.

નિર્ગુણ તે ગુણવન્ત ન જાણે.
ગુણવન્ત તે ગુણ ધમા નાણે. ॥ સા ૬

આપ ગુણી ને વલિ ગુણરાગી.
જગમાંહે તેહની કીરતિ જાગી ॥ સા કી ૭

રાગ ધરિજે જિહા ગુણ લહિયે.
નિર્ગુણ ઉપરે સમચિત રહિયે ॥ સા ન ૮

ભવસ્થિતિ ચિન્તન સુજશ વિલાસે.
ઉત્તમના ગુણ એમ પ્રકાશે. ॥ સા ઉ ૯

૧૨ કલહ પાપસ્થાનક સજઝાય.

કિસકે ચેલે કિસકે પુન । એ ચા

કલહ તે બારમું પાપસ્થાન, દુર્ગતિ વનનું મૂલ નિદાન,
સાજન સાભલો.

મહોટો રોગ કલહ કાય કામલો એ આકાગ્રી,
દંત કલહ જે ઘર માંહે હાય. લચ્છી નિવાસ તિહા નવિ
હોય સ ૧

ગુ સુંદરી તું ન કરે માન ન કરે નાથે કહ્યું ગમાન, ન
ક્રોધમુખી તું તુજને ધિક્કાર, તુજથી અધિકો કાગ
કલિકાર સા. ૨

સાહમું બોલે પાપણી નિત્ય, પાપી તુજ પિતા ભુંઓ ચિત્ત સા.
દંત કલહ એમ જેહને થાય. તે દંપતિને સુખ હણ કાય. સા. ૩

કાંટે કાંટે થાયે વાડી, બોલે બોલે વાધે રાડિ. સા.
જાણી મૌન ધરે ગુણવંત, તે સુખ પામે અતુલ અનંત સા. ૪

નિર્ધ્યે કલહ કોકજ રીત, બાંધવ રીત વિવાદ સરીત સા.
ચિત્ત ઉતાપ ધરે જે એમ. સંયમ કરે નિરર્થક નેમ સા ૫

કલહ કરીને ખમાવે જેહ, લઘુ ગુરૂ આરાધક હોય તેહ. સા.
કલહ સમાવે તે ધન્ય ધન્ન, ઉપશમ સાર કહ્યો સામન્ન સા. ૬
નારદ નારી નિર્દય ચિત્ત, કલહ ઉદીરે ત્રણે નિત્ય; સા.
સજ્જન સુજસ સુશીલ મહંત વારે કલહ સ્વભાવે સંત. સા. ૭

---

૧૩ અભ્યાખ્યાન પાપસ્થાનક સજ્ઝાય.

અરણિક મુનિવર ચાલ્યા ગોચરી (એ દેશી).

પાપસ્થાનક તે તેરમું છાંડીયે, અભ્યાખ્યાન દુરંતો જી.
અછતા આળ જે પરનાં ઉચ્ચરે, દુઃખ પામે તે અનંતો જી. ૧
ધન ધન તે નર જે જિનમત ધરે. એ આંકણી.

અછતેં દોષે રે અભ્યાખ્યાન જે, કરે ન પુરે હાણો જી;
તે તે દોષે રે તેહને દુખિયે, ઇમ ભાંખે જિન ભાણોજી. ધન. ૨

જે બહુ મુખરીરે વળી મત્સર ભર્યા, અભ્યાખ્યાની તે હોયજી;
પાતક લાગે રે અણકીધાં સહિ, તે કીધું સવિ ખોયજી. ધન. ૩

મિથ્યામતિનીરે દશ સંજ્ઞા કહિ, અભ્યાખ્યાનના ભેદોજી;
ગુણ અવગુણનોરે જે કરે પાલટો, તે પામે બહુ ખેદોજી. ધન ૪

પરને દોષ અછતા ન દીજિયેં, પીજીયેં જો જિન વાણીજી;
ઉપશમ રસસુરે ચિત્તમાં ભીંજીયેં, કીજીયેં સુજસ કમાણીજી.
ધન ૫

---

૧૪ પૈશુન્ય પાપસ્થાનક સજ્ઝાય.

સિરોહીનો સાલુ હો કે ઉપર જોધપુરી (એ દેશી).

પાપસ્થાનક હો કે ચૌદમું આકરૂં. પૈશુન્યપણાનું હો કે વ્યસન છે
અતિ બુરૂં.
અશન માત્રનો હો કે શુનક કૃતઘ્ન છે, તેહથી બુડો હો કે પિશુન
લવે પછે. ૧

અહુ ઉપકરિયે હો કે પિશુનને પરે પરે, કલહનો દાતા હો કે હોય તે ઉપરે;
દુધે ધોયો હો કે વાયસ ઉજલો, કિમ હોય પ્રકૃત હો કે જે છે શામલો. ૨

તિલહ તિલત્તણ હો કે નેહ છે ત્યા લગે, નેહ પિલૂકે હો કે ખલ કહીયેં જે;
ઈમ નિઃસ્નેહી હો કે નિરદય હૃદયથી, પિશુનની વાત્તા હો કે નવિ જાયે કથી. ૩

ચાડી કરતાં હો કે વાડી ગુણતણી, સુકે ચુકે હો કે પાજ પુણ્ય તણી;
કોઈ નવિ દેખે હો કે વદન તે પિશુન તણું, નિજ કુલને હો કે દીયે તે કલંક ઘણું. ૪

જિમ સજ્જન ગુણ હોકે પિશુનનેં દૂષિયેં, તિમ તિણે સહેજેં હો કે ત્રિભુવન ભૂષિયેં;
ભસ્મેં માંજ્યો હો કે દર્પણ હોય ભલો, સુજસ સવાઇ હો કે સજ્જન સુકૃત તિલો. ૫

---

૧૫ રતિ અરતિ નામે પાપસ્થાનક સજ્ઝાય.

પ્રથમ ગોવાલણ તણે ભવેજી (એ દેશી).

જિહાં રતિ કોઇક કારણેજી, અરતિ તિહાં પણ હોય;
પાપસ્થાનક તે પનરમું જી, તેણે એ એકજ જોય. ૧
સુગુણ નર સમજો ચિત્તમઝાર. એ આંકણી.

ચિત્ત તો અરતિ રતિ પાખશું જી, ઉડે પંખીરે ચિત્ત;
પિંજર શુદ્ધ સમાધિમેં જી, રૂંધ્યો રહે તે મિત્ત. સુ. ૨

મન પારદ ઉડે નહિં જી, પામી અરતિ રતિ આગ;
તો હુયે સિદ્ધિ કલ્યાણની જી, ભાવડ જાયે ભાગ. સુ. ૩

રતિવશે અરતિ કરી જી, ભૂતારથ હોય જેહ;
તસ વિવેક આવે નહિ જી, હોયે ન દુઃખનો છેહ. સુ. ૪
ન રતિ અરતિ છે વસ્તુથી જી, તે ઉપજે મન માંહિ;
અંગજ વલ્લભ સુત હુઓ જી, સુખાદિક નહિ કાંહિ. સુ. ૫
મનકલ્પિત રતિ અરતિ છે જી, નહિ સત્ય પર્યાય;
નહિ તો વેચી વસ્તુમાં જી, કિમ તે સવિ મટી જાય. સુ. ૬
જેહ અરતિ રતિ નવિ ગ્રહે જી, સુખ દુઃખ હોય સમાન;
તે પામે જસ સંપદાજી, વાધે જગ તસ વાન. સુ. ૭

---

૧૬ પરપરિવાદ પાપસ્થાનક સજ્ઝાય.

સાહેબ બાહુ જિનેસર વિનવું. (એ દેશી).

સુંદર પાપસ્થાનક તજો સોળમું, પરનિંદા અસરાલ હો;
સુંદર નિંદક જે મુખરી હુવે, તે ચોથો ચંડાલ હો. સું. ૧
સું૦ જેહને નિંદાનો ઢાલ છે, તપ કિરિયા તસ ફોક હો;
સું૦ દેવ કિલ્બિષ તે ઉપજે, એ ફલ રોકારોક હો. સું. ૨
સું૦ ક્રોધ અજીરણ તપતણું, જ્ઞાન તણો અહંકાર હો;
સું૦ પરનિંદા કિરિયા તણું, વમન અજીરણ આહાર હો. સું. ૩
સું૦ નિંદનો જેહ સ્વભાવ છે, તાસ કથન નવિ નંદ હો;
સું૦ નામ ધરી જે નિંદા કરે, તેહ મહા મતિમંદ હો. સું. ૪
સું૦ રૂપ ન કોઇ ધારીયે, દાખીયે નિજ નિજ રંગ હો;
સું૦ તેહમાં કાંઇ નિંદા નહિ, બોલે બીજુ અંગ હો. સુ. ૫
સું૦ એહ કુરીકલી એમ કહે, કોપ હુએ જેહ ભાખે હો;
સું૦ તેહ વચન નિંદા તણું, દશવૈકાલિક સાખે હો. સું. ૬
સુ૦ દોષ નજરથી નિંદા હુએ, ગુણ નજરે હુએ રાગ હો;
સુ૦ જગ સવિ ચાલે માદલ મદ્યો, સર્વ ગુણી વિતરાગ હો.
સુ. ૭

પરે જાલે તોપણ હલે, માયા મોસને અધિક અપલેઃ
સમકિત દૃષ્ટિ મન ચલે હો લાલ મા ૧૦
કુલમર્યાદા નિરધારી, રહ્યા માયામોસ નિવારીઃ
શુદ્ધ ભાવકની બલિહારી હો લાલ મા. ૧૧
જે માયાએ જુઠ ન બોલે, જગ નહિ કોઇ તેહને તોલેઃ
તે દાઝે સુજસ અમોલે હો લાલ મા. ૧૨

---

૧૮ મિથ્યાત્વ પાપસ્થાનક સજ્ઝાય.

ઉત્સર્પિણી અવસર્પિણી (એ દેશી).

અઢારમું જે પાપનુ થાનક, તે મિથ્યાત્વ પરિહરીયે જી,
સત્તરથી પણ તે એક ભારી, હોયે તુલાયે જો ધરીયે જી;
કષ્ટ કરો પરેં પરે દમો અપ્પા ધર્મ અર્થે ધન ખરચો જી,
પણ મિથ્યાત્વ છતે તે જૂઠું, તિણે તેહથી તુમે વિરમો જી. ૧
કિરિયા કરતા ત્યજતો પરિજન, દુઃખ સહતો મન રીઝે જી,
અંધ ન જીતે પરની સેના, તિમ મિથ્યા દૃષ્ટિ ન સીઝે જી;
વીરસેન ગુરસેન દૃષ્ટાંતે સમકિતની નિયુક્તે જી,
તેહને ભલી પરે મન ભાવો, એહ અરથ વર યુક્તે જી. ૨
ધમ્મે અધમ્મ અધમ્મે ધમ્મહ, સન્ના મગ્ગ ઉમગ્ગા જી,
ઉન્માર્ગે મારગની સન્ના, સાધુ અસાધુ સંલગ્ગા જી,
અસાધુમાં સાધુની મતિ જીવે અજીવ અજીવ જીવ વેદો જી,
મુત્તે અમુત્તિ અમુત્તે મુત્તિહ સન્ના એ દશ ભેદો જી
અભિગ્રહિક નિજ નિજ મતે અભિનવે, અનભિગ્રહિક સહુ સરખા જી
અભિનવેશી જાણતો કહે જુઠું, કરે ન તત્વ પરીક્ષા જી
સંશય તે જિન વચનની શંકા અવ્યક્તે અનાભોગા જી,
એ પણ પંચ ભેદ છે વિરુન જાણે સમજ્યું લોગા જી ૪

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]

સંવર નિર્જર ભાવના, લોક સ્વરૂપ સુબોધિ;
દુલ્લહ ભાવન જિનધરમ, એણીપરેં કર જિઉ સોધી.

રસકુપી રસ વેધીઓ, લોહથકી હોયે હેમ;
જિઉ ઇણ ભાવન શુદ્ધ હુવે. પરમ રૂપ લહે તેમ.

ભાવ વિના દાનાદિકાં, જાણે અલુણું ધાન;
ભાવ રસાંગ મલ્યા થકી, ત્રુટે કરમ નિદાન.

ઢાલ પહેલી.

(ભાવનાની દેશી.)

પહેલી ભાવના ઇણીપરેં ભાવિયેંજી, અનિત્યપણું સંસાર.
ડાભ અણી ઉપર જલ બિંદુઓજી, ઇંદ્રધનુષ અનુહાર

સહજ સંવેગી સુંદર આતમાજી, ધર જિન ધર્મસું રંગ;
ચંચલ ચપલાની પરેં ચિંતવેજી, કૃત્રિમ સવિહુ સંગ. સ

ઈંદ્રજાલ સુહણેં શુભ અશુભશુંજી, કૂડા તોષ ને રોષ;
તિમ ભ્રમ ભુલ્યો અથિર પદારથેંજી, સ્યો કીજેં મન શોષ. સ

ઠાર ત્રેહ પામરના નેહ જ્યુંજી, એ યૌવન રંગરોલ;
ધન સંપદ પણ દીસે કારમીજી, જેહવા જલકલ્લોલ. સ.

મુંજ સરિખે માગી ભીખડીજી, રામ રહ્યા વનવાસ;
ઇણ સંસારે એ સુખસંપદાજી, સંધ્યા રાગવિલાસ. સ.

સુંદર એ તનુશોભા કારમીજી, વિણસંતાં નહિ વાર;
દેવનણે વચને પ્રતિબુજીયોજી. ચક્રી સનતકુમાર. સ.

સૂરજ રાહુ ગ્રહણે સમજીઓજી, શ્રી કીર્તિધર રાય;
કરકંડુ પ્રતિબુજ્યો દેખીનેજી; વૃષભ જરાકુલ કાય. સ.

કિહાં લગે ધુઆ ધવલહરા રહેજી, જલ પરપોટા જોય;
આઉખું અથિર તિમ મનુષ્યનુંજી, ગર્વ મ કરશો કોય
જે હાણુમાં ખેરૂ કોય. સ.

નિત્ય મિત્ર સમ દેહડી, સયણા પર્વ સહાય રે;
જિનવર ધર્મ ઉગારસે, જિમ તે વંદનિક ભાયરે;
રાખે મંત્રિ ઉપાય રે, સંતોષશે વડી રાય રે;
ટાલ્યા તેહના અપાય રે. ૩૮ [illegible]

જનમ જરા મરણાદિક, વયરી લાગા છે કેડ રે;
અરિહંત શરણું તે આદરી, ભવ ભમણા દુઃખ ફેડ રે;
શિવ સુંદરી ઘર તેડ રે, નેહ નવલ રસ રેડ રે;
સીંચી સુકૃત સુરપેડ રે. ૩૯ ૭

દોહા

થાવચ્ચા સુત શરણયે, ભેર દેખી જમ ધાડ;
સંયમ શરણું સંગ્રહ્યું, ધણ કણ કંચણ છાડ. ૧
ઇણ શરણે સુખિયા થયા, શ્રી અનાથી અણગાર;
શરણ દયા વિણ જીવડા, ઇણી પરે રૂલે સંસાર. ૨

ઢાલ ત્રીજી.

(રાગ [illegible])

ત્રીજી ભાવના [illegible] ભવિયે રે, એહ સ્વરૂપ સંસાર,
કર્મવશે જીવ નાચે નવ નવ [illegible] રે, એ એ વિવિધ પ્રકાર રે ૧
ચેતન [illegible] રે ઇહાં [illegible]
[illegible] એ દુઃખ ઉભય રે, તે [illegible] વિષય વિકાર રે ચે૦ ૨
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ચેતન
[illegible]
[illegible] ચે૦ ૩

દવ બળતો દેખી દશ દિશે પુલે, જિમ પંખી તરૂવાસી રે. મ
ખટખંડ નવનિધિ ચૌદ રયણ ધણી, ચોસઠ સહસ સુનારી રે;
છેહડે છોડી તે ચાલ્યા એકલા રે, હાર્યો જેમ જુઆરી રે. મમ
ત્રિભુવન કંટક બિરૂદ ધરાવતો, કરતો ગર્વ ગુમાનો રે;
ત્રાગા વિણ નાગા તેહ ચલ્યા, રાવણ સરિખા રાજાનો રે. મમ
માત કહે ઘર સ્ત્રી વિદ્યામિતા, પ્રેત વના લગે લોકો રે;
ચય લગે કાયા રે આખર એકલો, પ્રાણી ચલે પરલોકો રે.
મમ.
નિત્ય કલહો બહુ મેલે દેખીએ, બિહું પણ ખટપટ થાય રે;
વલયાની પરે વિહરીશ એકલો, ઈમ બુઝ્યો નમિરાય રે. મમ.

(દોહા)

ભવસાયર બહુ દુઃખ જલે, જામણ મરણ તરંગ;
મમતા તંતુ તિણે બધો, ચેતન ચતુર મતંગ. ૧
ચાહે જો છોડણ ભણી, તો ભજ ભગવંત મહંત;
દૂર કરે પર બંધને, જિમ જલથી જલકંત. ૨

ઢાલ પાંચમી.

(રૂમ કેદાગે જેડી કરૂર દુર અતિ ઉજ્જલા રે. એ દેશી.)

પાંચમી ભાવન ભાવીયે રે જિહું અન્યત્વ વિચાર;
આપ સવારથી એ સહુ રે. મલીયો તુજ પરિવાર.
સંવેગી સુંદર બુજ મા મુંઝ ગમાર તારૂં કો નહિ પ્રભુ સંસાર; ૧
તુ કેહનો નહિ નિરધાર.
પથ ભીરે પથ મલ્યા રે. કીજે કિણસુ પ્રેમ.
રાતિ વસે પ્રહ ઉઠી ચલે રે. નેહ નિવાહે કેમ. સં. ૨
જિમ મેલો તીરથ મલે રે. જન વણજની ચાહ.
કે તોટો કે ફાયદો રે. લેઈ લેઈ નિજ ઘર જાય સં. ૩
સં. ૪

જિહાં કારજ જેહનાં સરે રે તિહા લગે દાખે નેહ.
અરિકંતાની પરે રે, છટકી દેખાડે છેહ. સ. ૫

ચુલણી અંગજ મારવા રે કુડુ કરી જતુગેહ;
ભરત બાહુબલી ઝુઝીયા રે, જોજો નિજના નેહ સં. ૬

શ્રેણિક પુત્રે બાંધીઓ રે, લીધુ વહેંચી રાજ્ય;
દુઃખ દીધું બહુ તાતને રે, દેખો સુતના કાજ સ. ૭

પણ ભાવન શિવપદ લહે રે, શ્રી મારૂદેવી માય;
વીર શિષ્ય કેવલ લહ્યું રે શ્રી ગૌતમ ગણરાય. સં. ૮

—

(દોહા)

મોહ વસુ મન મત્રવી, ઇંદ્રિય મસ્યા કલાલ;
પ્રમાદ મદિરા પાયકે. બાંધ્યો જીવ ભૂપાલ. ૧

કર્મ જંજીર જડી કરી, સુકૃત માલ સવિ લીધ;
અશુભ વિરસ દુર્ગંધમય, તનગો તહરેં દીધ. ૨

ઢાલ છઠ્ઠી.

રાગ—સિંધુ, સામેરી.

છઠી ભાવના મન ધરો, જીઉ અશુચિ ભરી એ કાયા રે,
શી માયા રે, માંડે કાચા પિંડશું એ. ૧

નગર ખાલ પરે નિતુ વહે, કફ મલ મુત્ર ભંડારો રે;
તિમ દ્વારો રે, નર નવ દ્વાદશ નારીનાં એ. ૨

દેખી દુરગંધ દુરથી, તું મુહ મચકોડે માણે રે;
નવિ જાણે રે. તિણ પુદ્ગલ નિજ તન ભર્યું એ. ૩

માંસ રૂધિર મેદારસેં, અસ્થિ મજ્જાનર બીજે રે;
શું રીઝે રે. રૂપ દેખી દેખી આપણું એ. ૪

કૃમિજાલાદિક કોથલી, મોહરાયની ચોઠી રે;
એ પેઠી રે, ચર્મ જડી ઘણા રોગની એ. ૫

ગર્ભાવાસ નવ માસનાં, કૃમિપરેં ગરભમાં વસિયો રે;
શું રસિયો રે, ઉંધે માથે ઇમ રહ્યો એ. ૬
કનક કુમરી ભોજન ભરી, નિહાં કોથી દુરગંધ ગુંજ્યા રે;
અતિ ભુંજ્યા રે, મલ્લિ મિત્ર નિજ કર્મગુ એ. ૭

(દોહા)

તન પિંજર હાડે મઢ્યા, વિવર કરણ જંજાલ;
પાપ કહુસ પાણી ભર્યું આશ્રવ વહે ગરનાલ. ૧
નિર્મલ પખ સદ્દહે સુમતિ, નાણ દિનાણ રસાલ;
શું બગની પરે પંકજલ, સુધે ચતુર મરાલ. ૨

ઢાલ સાતમી.

રાગ —ધોરણી

આશ્રવ ભાવના સાતમી રે, સમજો સુગુરુ સમીપ;
ક્રોધાદિક ટાળો કરી રે, પામી શ્રી જિન દીપો રે. ૧
સુણ સુણ પ્રાણિયા, પરિહર આશ્રવ પંચો રે;
રાગે અતિ કદા જેહના દુઃખ પ્રપંચો રે
હિંસે જે હિંસા કરે રે, તે લહે કડુક વિપાક, સુણ ૨
પરિણામે [illegible] રે, એ બે [illegible] વિપાકો રે
મિથ્યા વચને વસુ નરપતિ રે, [illegible] પરધન લેઇ, સુણ ૩
[illegible] રોળવ્યા રે, [illegible] સુર [illegible] રે
[illegible] પરિગ્રહે રે, [illegible] નરય [illegible]. સુણ ૪
[illegible] ભમે રે [illegible] દુરગતિ [illegible] રે
[illegible] રે [illegible] સુણ ૫
[illegible] રે [illegible] અનાથ
[illegible] રે [illegible] અનાથો રે સુણ ૬
[illegible] રે, [illegible]
[illegible] રે સુણ ૭

કટુક ક્રિયા થાનક ફલા રે, ભાખ્યા ભીજે રે અંગ,
કહેતા હીયડું કમકમે રે વિરૂઆ તાસ પ્રસંગા રે. મુણ ૮

મૃગ પતંગ અલિ માછલો રે, કરી એક વિષય પ્રપંચ;
દુખિયા તે કિમ સુખ લહે રે, જસ પરવશ એહ પંચોગે.
મુણ. ૯

હાસ્ય નિદ વિકથા વશે રે નરક નિગોદ રે જાત,
પુરવધર શ્રુત હારીને રે અવતની ની વાતો રે મુણ. ૧૦

—

૯.

શુભ માનસ માનસ કરી, ધ્યાન અમૃત રસ રેલી,
નવદલ શ્રી નવકાર પય, કરી કમલાસન કેલિ ૧
પાતક પંક પખાલીને, કરી સંવરની પાલ;
પરમ હંસ પદવી ભજો, છાંડી સકલ જંજાલ ૨

ઢાલ આઠમી.

ઉલુની દેશી.

આઠમી સંવર ભાવનાજી, ધરી ચિત્તશું એક તાર,
સમિતિ ગુપ્તિ સુધી ધરોજી, આપો આપ વિચાર.

સલુણા, શાંતિ સુધારસ ચાખ. એ આંકણી.
વિરસ વિષય ફલ ફુલડેજી, અટકો મન અલિ રાખ. સ ૧

લાભ અલાભે સુખ દુઃખેજી, જીવિત મરણ સમાન,
શત્રુ મિત્ર સમ ભાવનો જી, માન અને અપમાન. સ ૨

કહીયેં પરિગ્રહ છાંડશુ જી, લેશું સંયમ ભાર,
શ્રાવક ચિંતે હું કદા જી, કરીશ સંથારો સાર. સ. ૩

સાધુ આશંસા ઇમ કરે જી, સૂત્ર ભણીશ ગુરૂ પાસ;
એકલ મલ્લ પ્રતિમા રહી જી, કરીશ સંલેખણ ખાસ. સ. ૪

ર્ં જીવ હિત ચિંતવે જી, વયર મકર જગમિત્ત;
:ય વયણ મુખ ભાંખિયેં જી, પરિહર પરનું વિત્ત. સ. ૫
મ કરક ભેદણ લહી જી, ધર તું શીલ સનાહ;
રવિધ પરિગ્રહ મુકતાં જી, લહિયેં મુખ અથાહ. સ. ૬
ર મનુષ્ય ઉપસર્ગશુ જી, નિશ્ચલ હોઈ સધીર;
વીશ પરિસહ જીપીયેં જી, જિમ જીત્યા શ્રી વીર. સ. ૭

(દોહા).

હારિ દઢ ધ્યાન ધરી, ગુણનિધિ ગજ સુકુમાલ;
રેજ મદન બ્રમો, સુકોશલ સુકુમાલ. ૧
અનેક મુનિવર તર્યા, ઉપશમ સંવર ભાવ;
કર્મ સવિ નિર્જરયાં, નિણ નિર્જર પ્રસ્તાવ. ૨

ઢાલ નવમી.

ગગ્ર સોહી મન ભમરા રે એ દેશી.

ી નિર્જન ભાવના, ચિત ચેતો રે;
ેા મત પચ્ચખાણ, ચતુર ચિત ચેતો રે.
આલોચો ગુરૂ કને ચિ. ધરિયેં વિનય સુજાણ. ચ. ૧
ાવચ્ચ બહુધિક કરો ચિ. દુર્બલ બાલ ગિલાન. ચ.
ાચારજ વાચક તણો ચિ. શિષ્ય સાધાર્મિક જાણ. ચ. ૨
શ્રી કુલ ગણ સંઘનો ચિ. થિવિર પ્રવર્ત્તક વૃદ્ધ; ચ.
ય ભક્તિ બહુ નિર્જરા ચિ દશમે અંગ પ્રસિદ્ધ ચા. ૩
ાય દઢ આવશ્યક કરો ચિ. સુંદર કરી સઝ્ઝાય. ચ.
સહ સામાયિક કરો ચિ નિત્ય પ્રત્યે નિયમન ભાય ચ ૪
સુદન કનકાવલી. ચિ. સિદ્ધ નિષ્ઠીર દાવ. ચ.
ગુણ રયણ સંવચ્છર ચિ સાધુ પડિમ દશ દાવ ચ ૫

શુભ આરાધન આગલો, જિ. યોગ વહન ઉપધાન, સ.
શુક્લ ધ્યાન શુભ ધ્યેય જિ. તો આવિશ વર્દ્ધમાન. સ. ૬
ચૌદ સહસ્ર અણગારમાં જિ ધન ધન્ના અણગાર, સ.
ગુણ મુનિ ઈર પ્રગમાઉં જિ ભાવ મેઘકુમાર સ. ૭

દુહા

મન શુદ્ધ તન નાસિ કરી, ધ્યાનાનલ પરગટી,
કર્મ કટક બેઠણ ભણી, મહા જ્ઞાન ગરાસી ૧
મોહરાય મારી કરી, ઉંચા ગહી આરોગ,
ત્રિભુવન મંડપ માંડણી જિમ પરમાનંદ હોય ૨

ઢાલ દશમી.

([illegible])

દશમી રોહ સ્વરૂપ રે, ભાવન ભાવિયે,
નિરમલ શુદ્ધ ઉપદેશથી એ, ૧
ઉર્ધ્વ પુરૂષ આકાર રે, મન પદ્મ ધરી,
કર [illegible] કરી [illegible] એ ૨
ચઉદ આકાશે લોક રે, [illegible]
જિમ [illegible] એ. ૩
[illegible] રે, [illegible] એ,
[illegible] એ ૪
[illegible] રે, ઉર્ધ્વ [illegible],
[illegible] એ ૫
[illegible] રે, [illegible],
[illegible] એ ૬
[illegible] રે, [illegible],
[illegible] એ ૭

દ્વીપ સમુદ્ર અસંખ્ય રે, પ્રભુ મુખ સાંભળી;
શાય ઋષિ શિવ સમજીઓ એ. ૮
લાંબી પોહોળી પણયાલ રે, લખ જોયણ લહી;
સિધ્ધશિલા શિર ઉજળી એ. ૯
ઉંચા ધનુષ્ય તીન રે, તેત્રિશ સાધિકેં;
સિધ્ધ યોજનને છેહડે એ. ૧૦
અજર અમર નિઃકલંક રે, નાણ દંસણ મય;
તે જોવા મન મહગહે એ. ૧૧

દોહા

વાર અનંતિ ફરસીઓ, છાલી વાટક ન્યાય;
નાણ વિના નવિ સંભવે રે, લોક ભ્રમણ ભડવાય. ૧
રત્નત્રય ત્રિહું ભુવનમેં, દુર્લભ જાણી દયાલ;
બોધિ રયણ કાજેં ચતુર, આગમ ખાણી સંભાલ. ૨

ઢાલ અગીઆરમી.

રાગ-ખંભાતી.

દશ દ્રષ્ટાંતે દોહિલો રે, લાધો મનુઅ જમારો રે;
દુર્લહો ઉંબર ફુલજ્યુ રે, આરજ ઘર અવતારો રે,
મોરા જીવન રે, બોધી ભાવના અગ્યારમી રે,
ભાવો હૃદય મઝારો રે. મો. ૧ એ આંકણી.
ઉત્તમ કુલ નિરૂ દોહિલો રે. સદ્ગુરૂ ધર્મ સંયોગો રે;
પંચે ઇંદ્રિય પરવડા રે દુર્લભો દેહ નિરોગો રે. મો. ૨
સાંભલવું સિધ્ધાન્તનું રે દોહિલું તસ ચિત ધરવું રે.
સુધી સદ્દહણા ધરી રે, દુષ્કર અંગ કરવું રે. મો. ૩
સામગ્રી સઘલી લહી રે. મૂઢ મુધા મત હારો રે.
ચિંતામણી દેવે દીધો રે હાથે જેમ ગમારો રે મો. ૪

અથ શ્રી સકલચંદ ઉપાધ્યાયજી કૃત બાર ભાવનાની

સજ્ઝાય પ્રારંભ.

ઢાલ પહેલી.

[illegible]

[illegible] વિચારી

[illegible] તમ્નાની માગુ [illegible]

વિમ[illegible]. ૧ [illegible]

[illegible] અનુભવી, તેહુ નમ્નારી નિ[illegible]

ગની સમારી

[illegible] તેહુ નમ્નારી રાજ દુર્ગ[illegible]

વાની. વિમઝ. ૨

જિન [illegible] વિના [illegible] જગ ભમે ધર્મ વિના[illegible]

તેન મુનિ [illegible] માન [illegible] પગુપરે તે મરે વિજગીના[illegible]

વિમઝ. ૩

તેહના [illegible] ધર્મ ગુણ ભાવના ભાવી નિતુ જ્ઞાન લોચન વિચારી[illegible]

[illegible] ભાવના ભાવિ નિત [illegible] નું આપ તારી.

વિમઝ ૪

[illegible] દુ[illegible] ગુણ [illegible] વિચારી,

[illegible] મુનિ વંદીયે [illegible]

વિચારી વિમઝ. ૫

ઢાલ બીજી.

[illegible]

[illegible] મુનિરાજ રે,

[illegible] રે ભા ૧

ભાવના કુસુમ શું વાસીયા, જે કરે પુણ્યનાં કાજ રે;
તે સવે અમર તરૂ પરે ફલે, ભાવના દીયે શિવરાજ રે. ભા. ૨
ભુમી જનની થકી ઉપના, સુતપરે જે જગે ભાવ રે;
તે સવે ભૂ ભુજંગી ગલે, જિમ ગલે વનતરૂ દાવ રે. ભા. ૩
ભૂમિના વર અનંતા ગયા, ભૂમિ નવિ ગઈ કિણ સાથ રે;
રૂદ્ધિ બહુ પાપી જે તસ મલી, તે ન લીધી કુણે સાથે રે. ભા. ૪
ગહંત દાસાવની હરી ગયો, અથિર સત્ર લોકની રૂદ્ધિ રે;
સુણી અંતે પંડવા મુનિ હવા, તેણે વરી અચલપદ સિદ્ધિ રે.
ભા. ૫
રાજના પાપભર શીર થકે, જસ હવા શુદ્ધ પરિણામ રે;
ભરત ભુપતિ પરે તેહને, ભાવના પુણ્યનાં ગામ રે. ભા. ૬
રાજના પાપભર શિર થકે, જસ હવા શુદ્ધ મન ભાવ રે;
ભવના સિંધુમાં તે ગલે, ઉતરે મોહપદ તાવ રે. ભા. ૭
જે પદારથ તુછ આપણો, નવિ ગણે પ્રેમ રતિઅધ રે.
એ સહુ તે હતું આપણું, ઈવ તુંહી મતિઅધરે ભા. ૮
કૃષ્ણલેશ્યાવસે કીજીયે, કર્મ જે રૌદ્ર પરીણામ રે;
તે સવે ધર્મ નવિ જાણીયે, શુભ હવે શુદ્ધ પરીણામ રે. ભા. ૯
જે જગ આશ્રવ જિને ભણ્યા તે સવે સંવર હોઈ રે;
ધર્મ જે અશુભ ભાવે કરે તે તસ આશ્રવ હોય રે. ભા. ૧૦

અથ પ્રથમા અનિત્ય ભાવના.

ઢાલ ત્રીજી.

[illegible]
[illegible] અથિર તું અથિર [illegible] દેખી.
[illegible] મન [illegible]
[illegible] ૧

લછિ સરિયતતિ પરેં એક ઘર નવિ રહે, દેખતાં જાય પ્રભુ જીવ લેતી;
અથિર સબ વસ્તુને કાજ મુઢો કરે, જીવડો પાપની કોડી કેતી. મું. ૨

ઉપની વસ્તુ સવી કારિમી નવિ રહે જ્ઞાનશું ધ્યાનમાં જો વિચારી;
ભાવ ઉત્તમ હર્યા અધમ સબ ઉધ્ધર્યા, સંહરે કાલ દિન રાતી ચારી.
મું. ૩

દેખ કલી કુતરો સર્વ જગમેં ભખે, સંહરી ભુપ નર કોટી કોટી;
અથિર સંસારને થિરપણે જે ગણે, જાણી તસ મૂઢની બુદ્ધિ ખોટી. મુ. ૪

ગય મમ રાજની શુદ્ધિશું પરિવર્યો, અંતે સબ રૂદ્ધિ વિસરાલ હોશે;
નિધિ માથે મણ વસ્તુ મુકી જતે, દિવસ દોતીન પરિવાર રોશે. મુ. ૫

કુસુમપર યાવન જલબિંદુ જીવિતં, ચંચલં નરસુખં દેવ ભોગો;
અવધિ મન કેવલી સુકવિ વિદ્યાધરા, કલિયુગેં તેહનો પણ વિયોગો
મુ. ૬

ધન્ય અનિકા મુનો ભાવના ભાવતાં, કેવલ સુરનદીમાંહે લીધો;
ભાવના સુરલતા જેણે મન રોપવી, તેણે શિવનારી પરિવાર રૂંધ્યો.
મુ. ૭

અથ દ્વિતિયા અશરણ ભાવના.

ઢાલ ચોથી.

નાભગર્જત મુનિ મયમ રંગી-એ દેશી.

રાગ કાનડો.

કો નવિ શરણ કો નવિ શરણું, મરતાં કુણને પ્રાણીરે;
બ્રહ્મદત્ત મરતો નવિ રાખ્યો, જસ હય ગય બહુ રાણીરે. કો. ૧
જસ નવ નિધિ ધન ખાણી રે.

માતપિતાદિક ટગમગ જોતા, યમ લે જનને તાણીરે;
મણ્ણ થકી સુરપતિ નવિ છુટે, નવિ છુટે ઇંદ્રાણીરે. કો. ૨

હય ગય રથ નર કોડિ વિદ્યાધર, રહે નિત રાયાં રાયરે;
બહુ ઉપાય તે જીવન કાજે, કરતા અશરણ જાયરે. કો. ૩
મરણ ભીતિથી કદાચિત્ જીવો, તો પેસે પાયાલે રે;
ગિરિ દરિ વન અંબુધિમાં જાવે, તોભી હરિયે કાલે રે. કો. ૪
અષ્ટાપદ જેણે બલે ઉપાડયો, સો દશમુખ સંહરીયો રે;
કો જગ ધર્મ વિના નવિ તરીયો, પાપી કો નવિ તરીયો રે. કો. ૫
અશરણ અનાથ જીવહ જીવન, શાંતિનાથ જગ જાણો રે;
પારેવો જેણે શરણે રાખ્યો, મુનિ તસ ચરણ વખાણ્યો રે. કો. ૬
મેઘકુમાર જીવ ગજગતિમાં, શસલો શરણે રાખ્યો રે;
વીર પાસ જેણે ભવ ભય કચર્યો, તપ સંયમ કરી નાખ્યો રે; કો. ૭
મત્સ્ય પરે રોગી તરફડતા, કોણે નવિ સુખ કરીયો રે;
અશરણ અનાથ ભાવના ભરીયો, અનાથ મુનિ નિસરીયો રે. કો. ૮

અથ તૃતીયા સંસાર ભાવના સજ્ઝાય.

ઢાલ પાંચમી.

રાગ-કેદારો.

સર્વ સંસારના ભાવ તું, સમ ધરી જીવ સભારી રે;
તે સવે તે પણ અનુભવ્યા, હૃદયથી તેહ ઉતારી રે. સ. ૧
સર્વ તનુમા વસી નીસયો તે લીયા સર્વ અધિકાર રે;
જાતિ ને યોનિ સબ અનુભવી અનુભવ્યા સર્વ આહાર રે. સ. ૨
સર્વ સંયોગ તેં અનુભવ્યા, અનુભવ્યા રાગ ને શોગ રે.
અનુભવ્યા સુખ દુખકાલ તે, પણ લિયો નવિ જિન યોગ રે. સ. ૩
સર્વ જન નાતરાં અનુભવ્યા, પહેરીયા સવ શણગાર રે,
પુદ્ગલ તેં પરાવર્તિયા, નવિ નમ્યા જિન અણગાર રે. સ. ૪
પાપના સ્તન પણ તે ભણ્યા તે કર્યા મોહન માન રે,
પાપના દાન પણ તે દિયાં નવિ રે સ. ૫

અથ પંચમી અન્યત્વ ભાવના સજ્ઝાય.

ઢાલ સાતમી.

રાગ-કેદાર ગોડી

ચેતના જાગી સહચારિણી, આલસ ગોદડું નાખી રે;
હૃદય ઘર જ્ઞાન દીવો કરે; સુમતિ ઉધાડી નિજ આંખ રે. ચે. ૧
એકાન્ત અધિક અકાવના, મોહિ રહીયા ધન્નારી રે;
હું સદા તેહ વિંટયો રહું, તુજ ન ચિંતા કિસિ મારી રે. ચે. ૨
જો મુજ તે અલગો કરે, તો રમું હું તુજ સાથે રે;
તેહથી હું અલગો રહું, જો રહે તું મુજ હાથે રે. ચે. ૩
મન વચન તનુ સવે ઇંદિયા, જીવથી જુજવા હોય રે;
અપરપરિવાર સવિ જીવથી, તું સદા ચેતના જોય રે. ચે. ૪
(પાઠાંતરે-તનુ વચન સવે ઇંદિયા, જીવથી જુજવા જોયરે.
જો રમે તું એણે ભાવના, તો તુજ કેવલ હોય રે.
સર્વ જગ જીવ ગણી જુજવા, કોઇ કુણનો નવિ હોય રે;
કર્મવશે સર્વ નિજ નિજ તણે, કર્મથી નવિ તર્યો કોઇ રે. ચે. ૫
દેવ ગુરૂ જીવપણે જુજવા, જુજવા જગતના જીવ રે;
કર્મવશ સર્વ નિજ નિજ તણે, ઉદ્યમ કરે નવિ કિલબ રે. ચે. ૬
સર્વ શુભ વસ્તુ મહિમા હરે. કલિયુગો દુષ્ટ ભુપાલ રે.
તિમ દુકાલોપિ જનને હરે, અપરાની આશ મન વાલ રે. ચે. ૭
ચિંતા કરે આપ તું આપણી મમ કરે પરતણી આશરે;
આપણું આયુ અનુભવ્યું. વિચરી પરવસ્તુ ઉદાસ રે. ચે. ૮
કો કિણે જગ નવિ ઉદ્ધર્યો ઉધ્ધરે આપણો જીવ રે.
ધન્ય જે ધર્મ આદર દિયે. તે વસે દુઃખ સમિપ રે ચે. ૯
જે જુવે જુજવા આતમા. દેહ ધન જનકથા ધ્યાન રે.
તે ગઇ દુઃખ નવિ ઉપજે જેહને મન જિન જ્ઞાન રે ચે. ૧૦

તે આયુષ્ય આખુ કેમનું જીવને, અવરો અવરે કર્મવશ;
જાણતાં વિષ કેમનાં ખાધાં તેને તેનું કરી જ્ઞાન મનમાં વિચાર. જ. ૫

અથ આઠમી તપો ભાવના સજ્ઝાય.

ઢાલ દશમી.

રાગ [illegible]

તપે મિઝુ અંક જિમ મોખણ તપ કર્મ તપ તાપે રે,
ઇંધન ડાર ગલે જેમ અગ્નિ, પાપ ગલે જિન ભાંખે રે. તા. ૧
તે તપ બાર ભેદનું કીજે, કર્મ નિર્જરા હોવે રે,
એ મુનિવરને હોય ભારામ, અપર આરામ જોવે રે. તા. ૨
અનશન ઉણોદરી સંલીનતા, રસત્યાગે વૃત્તિ સંક્ષેપો રે,
સંલીનતા કરી કાય કિલેશો, હણે કર્મના લેપો રે. તા. ૩
પ્રાયશ્ચિત્ત વિનય વૈયાવચ્ચ, સજ્ઝાયો વર ધ્યાનો રે,
કાઉસ્સગ્ગ કિજે જેથી અવિચલ, તપ તપ મુક્તિ નિદાન રે. તા. ૪

અથ નવમી ધર્મ ભાવના સજ્ઝાય.

ઢાલ અગીઆરમી.

[illegible]

[illegible]

ધર્મથી જીવને જય હોયે ધર્મથી ભવિ દુખ નાશ રે
રોગ ને શોક ભય ઉપશમે ધર્મથી અમર પદવાસ રે ધર્મ ૧
દુર્ગતિ પાપથી જીવને ધર્મ [illegible] ધરે [illegible] રે
[illegible] કિયે [illegible] ધરે, દાન તપ શીલથી જોઈ રે ધર્મ ૨
ધર્મધન સાધુ શ્રાવક તણા, ભાખીયા ભાવણા [illegible] રે
સર્વ સુખ સર્વ મંગલ તણું ભાખીયું [illegible] તેહ રે ધર્મ .

અથ દશમી દાન ભાવના સજ્ઝાય.

ઢાલ બારમી.

રાગ–ધનાશ્રી.

જે નરા સાધુ આધાર વરદાયકા, તે નરા ધન્ય જગ વિબુધ ગાયા;
જે છતે યોગવર સાધુને નવિ દીયે, તે કાશકુસુમ પરે ફોક જાયા. જે. ૧

નિર્મળો મુક્તિનો માર્ગ જિનશાસનં, સાધુ વિણ દાન વિણ
ક્ષણ ન ચાલે;
પામનો મનુજ જો સાધુને નવિ દીયે, સો કરો કપિલ દાસીય
વાલે. જે. ૨

અફલનુ દાન નવ મુક્તિનું વાર નર, નાવ તું મ કર તપ
પુણ્ય કેરો;
ધર્મને કાજ ઉતાર નર ભવ લહી, ધીઠ મ મ બોલ ભવ વારિ
ફેરો. જે. ૩

જ્ઞાન વિજ્ઞાન આચારપદ નરભવો, પામિયો પૂર્વ ભવ પુણ્યયોગે;
પુણ્ય વિણ પશુભવે જીવ પરવશ પડ્યો, શસ્ત્રશું મારીયે
અધમ લોગે. જે. ૪

જીવ તે નરભવે અશુભભવે પશુપણું, જીવના જીવની કોડિ મારી,
પુણ્યવિણ પશુભવે શસ્ત્ર ઊકરડે મલ ભખે પુંઠ તૃણ ગુણિ ધારી.
જે. ૫

જીવહિંસા સવિ પાપ એ જીવને, પાળીયે આહવા જીવ માટે;
આહરી દાન તે વિવિધ પરે કાઢીયે, અગ્નિમાં દાઢીયે પાપ માટે.
જે. ૬

પુણ્યથી દેવ તુજ દેહ રૂડો થશે, અનુરો ગૈનપુત્ર પુણ્ય કાજે.
ધર્મ નરજન્મ એ જીવ હારીશ તું, ધનીશ નિજ હાથશ અશુભ
કાજે. જે. ૭

દાન તપ શીલ સંવર દયા ધર્મથી, સર્વ સુખ ઋદ્ધિ લે તું
વિચારી;

જનના સુખ શુભ ધ્યાન સુલેશ્યા, દુકાળ મુસો કાટે;
દાન પુણ્ય જનના સબ તેણે, વાદલ પરેં સબ ફાટે રે. ભ. શ. ૪
રોગ શમે જેમ અમૃત છાંટે, હૃદય પડી નવિ આંટે;
ધર્મ કરંતાં ભવિક જીવનેં, શિવ સુખ આવે આંટે રે. ભ શ ૫
ગુણવિણુ કિમ શિવગિરિવર ચઢીયેં, હીણ પુણ્ય જન રાટે;
એમે જો જિન ગુણમણિ સાટે, તો સબ ભવ દુઃખ કાટે રે. ભ. શ. ૬

અથ દ્વાદશ લોક ભાવના સજ્ઝાય.

ઢાલ ચૌદમી.

રાગ પરજીયો.

જ્ઞાન નયન માંહિ ત્રિભુવન રૂપી, જેણે જિન દીઠો લોગો;
ધર્મી આવ્યો ષટદ્રવ્ય રૂપો, પ્રણમો તસ જિન યોગો. ૧
મુનિવર ધ્યાવો અઢિયદીવ લોગો. એ આંકણી.
જિહાં જિનમુનિવર સિદ્ધ અનંતા, તિહાં નહિ જ્ઞાન વિયોગો.
મુ. ધ્યા. ૨
આપે સાધો કેણે ન કીધો, લીધો કેણે નવિ જાવે;
આદિ નહિ જસ હોયે એ તો, કેવલનાણી ભાવે. મુ. ધ્યા. ૩
અધોલોક છત્રાસન સમ વડે, તીછો ઝલ્લરી આણ્યો;
ઉર્ધ્વલોક મૃદંગ સમાણ્યો, સકલ મુનિ ચિત્ત આણ્યો. મુ. ધ્યા. ૪

ઇતિ મહામહોપાધ્યાય શ્રી સકલચંદ્રમુનિ વિરચિત
દ્વાદશ ભાવના સજ્ઝાય સમાપ્ત.

તૃતીય વિભાગ.

અભ્યાસ વિભાગ.

૧ સીમંધર સ્વામીની વિનતિરૂપ સવાસો ગાથાનું સ્તવન.

ઢાલ પહેલી.

સ્વામી સીમંધરા વીનતી, સાંભળો માહરી દેવરે;
તાહરી આણ હું શિર ધરૂ, આદરૂ તાહરી સેવ રે. સ્વામી૦ ૧
કુગુરૂની વાસના પાશમાં, હરિણ પરે જે પડયા લોક રે;
તેહને શરણ તુજ વિણ નહીં, ટળવળે બાપડા ફોકરે. સ્વામી૦ ૨
જ્ઞાન દર્શન ચરણ ગુણ વિના, જે કરાવે કુલાચાર રે;
લુંટીયા તેણે જન દેખતા, કિહાં કરે લોક પોકાર રે સ્વામી૦ ૩
જેહ નવિ ભવ તર્યા નિર્ગુણી, તારશે કેણી પરે તેહ રે,
એમ અજાણ્યા પડે ફંદમાં, પાપબંધે રહ્યા જેહ રે. સ્વામી૦ ૪
કામકુંભાદિક અધિકનું, ધર્મનું કો નવિ મૂલ રે,
દોકડે કુગુરૂ તે દાખવે, શું થયું એહ જગ શૂલ રે સ્વામી૦ ૫
અર્થની દેશના જે દીયે, ઓળવે ધર્મના ગ્રંથ રે,
પરમ પદના પ્રગટ ચોર તે, તેહથી કેમ વહે પંથ રે સ્વામી૦ ૬
વિષયરસમાં ગૃહી માચિયા નાચિયા કુગુરૂ મદપૂર રે,
ધૂમ ધામે ધમાધમ ચલી જ્ઞાનમારગ રહ્યો દૂર રે સ્વામી૦ ૭
કલહકારી કદાગ્રહ ભર્યા, થાપતા આપણા બોલ રે
જિન વચન અન્યથા દાખવે આજ તો વાજતે ઢોલ રે સ્વામી૦ ૮

એમ જાણીને જ્ઞાનદશા ભજી, રહીએ આપસ્વરૂપ;
પર પરિણતિથી ધર્મ ન છાંડિયે. નવિ પડિયે ભવકૂપ. થી

ઢાલ ત્રીજી.

જિહાં લગે આતમદ્રવ્યનું, લક્ષણ નવિ જાણ્યું;
તિહાં લગે ગુણઠાણું ભલું. કેમ આવે તાણ્યું.
આતમ તત્વ વિચારીએ.

આતમ અજ્ઞાને કરી, જે ભવ દુઃખ લહીએ;
આતમ જ્ઞાને તે ટલે, એમ મત સદ્દહીએ. આતમ

જ્ઞાન દશા જે આકરી, તેહ ચરણ વિચારો;
નિર્વિકલ્પ ઉપયોગમાં, નહીં કર્મનો ચારો. આતમ

ભગવઇ અંગે ભાખીઓ, સામાયિક અર્થે;
સામાયિક પણ આતમા, ધરો સૂધો અર્થ. આતમ

લોક સાર અધ્યયનમાં, સમકિત મુનિ ભાવે;
મુનિ ભાવજ સમકિત કહ્યું, નિજ શુદ્ધ સ્વભાવે. આતમ

કષ્ટ કરો સંજમ ધરો. ગાલો નિજ દેહ.
જ્ઞાનદશા વિણ જીવને. નહીં દુઃખનો છેહ આતમ

બાહિર યતના બાપડા કરતા દુહવાએ.
અંતર જતના જ્ઞાનની નવિ તેહ થાએ આતમ

રાગ દ્વેષ મલ ગાલવા, ઉપશમ જલ ઝીલો.
આતમ પરિણતિ આદરી પર પરિણતિ પીલો આતમ

હું એહનો એ માહરો એ હું એ આલ બુદ્ધિ.
ચેતન જડતા અનુભવે ન વિમાસો શુદ્ધિ આતમ

બાહિર દૃષ્ટિ દેખતાં બાહિર મન ધાવે.
અંતર દૃષ્ટિ દેખતાં, અક્ષય પદ પાવે આતમ

એમ હોય કઠિન એક જે, દયા શુદ્ધ તે પાલે;
પ્રથમ અંગે એમ ભાખિયું, નિજ શક્તિ અનુઆલે. શુદ્ધ. ૪૫
એક જ્ઞાન નિશ્ચય દયા, સુગુરૂ તેહને ભાખે;
જેહ અવિકલ્પ ઉપયોગમાં, નિજ પ્રાણને રાખે. શુદ્ધ ૪૬
જેહ રાખે પર પ્રાણને, દયા તાસ વ્યવહારે.
નિજ દયા વિણુ કહો પરદયા, હોએ કવણ પ્રકારે. શુદ્ધ. ૪૭
લોક વિણુ જેમ નગરમેદિની, જેમ જીવ વિણુ કાયા.
ફોક તેમ જ્ઞાન વિણુ પરદયા, જિસી નટતણી માયા શુદ્ધ. ૪૮
સર્વ આચારમય પ્રવચને, ભણ્યો અનુભવ યોગ;
તેહથી મુનિ વમે મોહને, વલી અરતિ રતિ શોગ. શુદ્ધ. ૪૯
સુત્ર અક્ષર પરાવર્તના, સરસ શેલડી દાખી;
તાસ રસ અનુભવ ચાખીએ. જિહાં એક છે સાખી શુદ્ધ. ૫૦
આતમારામ અનુભવ ભજો, તજો પરતણી માયા;
એહ છે સાર જિન વચનનો, વલી એહ શિવ માયા. શુદ્ધ. ૫૧

ઢાલ પાંચમી.

એમ નિશ્ચય નય સાંભલીજી બોલે એક અજાણ.
આદરશું અમે જ્ઞાનનેજી, શું કીજે પચ્ચખ્ખાણ.
સોભાગી જિન સીમંધર સુણો વાત
કિરિયા ઉથાપી કરીજી, છાંડી તેણે લાજ. એ આંકણી ૫૨
નવિ જાણે તે ઉપજેજી કારણ વિણુ નવિ કાજ
નિશ્ચય નય અવલંબતાજી, નવિ જાણે તસ મર્મ સો. ૫૩
છોડે જે વ્યવહારનેજી, લોપે તે જિન ધર્મ
નિશ્ચય દૃષ્ટિ હૃદય ધરીજી. પાલે જે વ્યવહાર. સો. ૫૪
પુણ્યવંત તે પામશેજી, ભવ સમુદ્રનો પાર
તુરંગ ચઢી જેમ પામિએજી વેગે પુરનો પંથ. સો. ૫૫
માર્ગ તેમ શિવનો લહેજી. વ્યવહારે નિશ્ચય સો. ૫૬

આજ ન ચરણ છે આકરૂં, સંહનનાદિક દોષે રે;
એમ નિજ અવગુણ ઓળખી, કુમતિ કદાગ્રહ પોષે રે. ગુજ. ૬૯
ઉત્તર ગુણ માંહે હીણડા, ગુરૂ કાલાદિક પાખે રે;
મૂળ ગુણે નહિ હીણડા, એમ પંચાશક ભાખે રે. ગુજ. ૭૦
પરિગ્રહ ગ્રહવશ લિંગીયા, લેઇ કુમતિ રજ માથે રે;
નિજ ગુણ પર અવગુણ લવે, ઇંદ્રિય વૃષભ ન નાથે રે. ગુજ. ૭૧
નાણ રહિત હિત પરિહરી નિજ દંસણ ગુણ લુંસે રે;
મુનિજનના ગુણ સાંભળી, તેહ અનારજ રૂસે રે. ગુજ. ૭૨
અણુસમ દોષ જે પરતણો, મેરૂ સમાન તે બોલે રે;
જેહશું પાપની ગોઠડી, તેહશુ હિયડલું ખોલે રે. ગુજ. ૭૩
સૂત્ર વિરૂધ્ધ જે આચરે, થાપે અવિધિના ચાલા રે;
તે અતિ નિવિડ મિથ્યામતિ, બોલે ઉપદેશમાલા રે. ગુજ. ૭૪
પામર જન પણ નવિ કહે, સહસા જૂઠ સશુકો રે;
જૂઠ કહે મુનિ વેષ જે તે પરમારથ મૂકો રે. ગુજ. ૭૫
નિર્દય હૃદય છ કાયમાં જે મુનિવેષે પ્રવર્તે રે,
ગૃહ યતિ ધર્મથી બાહેરા તે નિર્ધન ગતિ વર્તે રે. ગુજ. ૭૬
સાધુ ભક્તિ જિન પૂજના, દાનાદિક શુભ કર્મ રે,
શ્રાવક જન કહ્યો અતિ ભલો નહિ મુનિવેષ અધર્મ રે. ગુજ. ૭૭
કેવલ લિંગધારીતણો જે વ્યવહાર અશુધ્ધો રે,
આદરીએ નવિ સર્વથા જાણી ધર્મ વિરૂધ્ધો રે. ગુજ. ૭૮

ઢાલ સાતમી.

જે મુનિવેષ શકે નવિ છંડી, ચરણ કરણ ગુણ હીણજી.
તે પણ માર્ગ માંહે દાખ્યા મુનિ ગુણ પક્ષે લીણાજી.
મૃષાવાદ ભવકારણ જાણી, માર્ગ શુદ્ધ પ્રરૂપેજી.
વંદે નવિ વંદાવે મુનિને, આપ થઇ નિજ રૂપેજી.
મુનિ ગુણ રાગે પૂરા શૂરા જે જે જયણા પાળેજી. ૭૯

આરંભાદિક શંકા ધરી, જો જિનરાજ ભક્તિ પરહરી;
દાન માન વંદન આદેશ, તો તુજ સમજો પડશે કલેશ. ૮૯
દેવરૂપથી દીસે સાવદ્ય, અનુબંધે પૂજા નિર્વદ્ય;
જે કારણ જિન ગુણ બહુ માન, જે અવસરે વરતે શુભ ધ્યાન ૯૦
જિનવર પૂજા દેખી કરી, ભવિયણ ભાવે ભવજલ તરી;
છકાયના રક્ષક હો વલી, એહ ભાવ જાણે કેવલી. ૯૧
જલ તરતાં જલ ઉપર યથા, મુનિને દયા ન હોએ વૃથા;
પુષ્પાદિક ઉપર તિમ જાણ, પુષ્પાદિક પૂજાને ઠાણ. ૯૨
તો મુનિને નહિં કિમ પૂજના, એમ તું શું ચિંતે શુભ મના;
રોગીને ઔષધ સમ એહ, નિરોગી છે મુનિવર દેહ ૯૩

ઢાલ નવમી.

ભાવસ્તવ મુનિને ભલોજી, બેઉ ભેદે ગૃહી ધાર;
ત્રીજે અધ્યયને કહ્યોજી, મહાનિશિથ મઝાર;
સુણો જિન તુઝ વિણ કવણ આધાર. એ આંકણી.
વલી તિહાં ફલ દાખિયુંજી દ્રવ્ય સ્તવનરે સાર: ૯૪
સ્વર્ગ બારમું ગેહિનેજી એમ દાનાદિક ચાર.
છઠે અંગે દ્રૌપદીજી, જિન પ્રતિમા પૂજંય સુણો ૯૫
સૂરિયાભ પરે ભાવથીજી. એમ જિન વીર કહેય
...ાનંદ આવે નવિ થઇજી ઉભી તેહ સુજાણ. સુણો. ૯૬
... કારણ તે શ્રાવિકાજી ભાખે આલ અજાણ.
...જિન પ્રતિમા આગલ કહ્યોજી શક્રસ્તવ તેણે નાર સુણો ૯૭
...ણે કુણ વિણ શ્રાવિકાજી એહ વિધ હૃદય વિચાર
...જે જિન પ્રતિમા પ્રતેજી, સૂરિયાભ સુરરાય. સુણો. ૯૮
...થી પુસ્તક રત્નનાજી, લેઇ ધર્મ વ્યવસાય
...પસેણી સૂત્રમાંજી,મોહોટો એહ પ્રબંધ સુણો ૯૯
...હ વચન અણમાનતાંજી. કરે કરમનો બંધ સુણો. ૧૦૦

વિધિ જોતા કલિયુગમાં હોવે નિશ્ચયનો ઉચ્છેદ;
જિમ ચાલે તિમ ચલવે જઈયે એહ ધરે મનિ ભેદ રે. જિન. વી. ૪
એમ ભાખી તે મારગ લોપે, સૂત્રક્રિયા સવિ પીલી;
આચરણા શુદ્ધિ આચરીયે જો ; જોયની વીગ્રી રે. જિન. વી. ૫
પંચમે આરે જિમ વિષ મારે અવિધિ દોષ તિમ લાગે,
એમ ઉપદેશ પદાદિક દેખી વિધિ રંગીઓ જન જાગે રે. જિન. વી. ૬
કોઈ કહે જિમ બહુ જન ચાલે, તિમ ચલિયે શી ચર્ચા,
મારગ મહાજન ચાલે ભાખ્યો, તેહમા લહીયે અર્ચારે. જિન. વી. ૭
એ પણ બોલ મૃષા મન ધરીયે બહુ જન મન આદરતાં;
છેહ ન આવે બહુલ અનારય, મિથ્યા મનમાં ફિરતાંરે. જિન. વી. ૮
થોડા આર્ય અનારય જનથી, જૈન આર્યમાં થોડા;
તેમાં પણ પરિણત જન થોડા, શ્રમણ અલ્પ બહુ મોડારે. જિન. વી. ૯
ભદ્રબાહુ ગુરૂ વદન વચન એ આવસ્યકમાં લહિયે;
આણા શુદ્ધ મહાજન જાણી, તેહની સંગે રહિયે રે. જિન. વી. ૧૦
અજ્ઞાની નવિ હોવે મહાજન, જો પણ ચલવે ટોલુ,
ધર્મદાસ ગણિ વચન વિચારી, મન નવિ કીજે ભોલુ રે. જિન. વી. ૧૧
અજ્ઞાની નિજ છંદે ચાલે, તસ નિશ્રાયે વિહારી.
અજ્ઞાની જે ગચ્છને ચલવે, તે તો અનંત સંસારી રે. જિન. વી. ૧૨
ખંડ ખંડ પંડિત જે હોવે, તે નવિ કહીયે નાણી
નિશ્ચિત સમય લહે તે નાણી, સમતિ નિપુણ નાણી રે. જિન. વી. ૧૩
જિમ જિમ બહુ શ્રુત બહુ જન સમ્મત બહુ શિષ્યે પરવરીઓ,
તિમ તિમ જિન શાસનનો વયરી જો નવિ નિશ્ચય દરીઓ રે.
જિન. વી. ૧૪
કોઈ કહે લોચાદિક કષ્ટે, માન્યો [illegible]
મિથ્યા નવ મારગ હોવે જન મનની અનુવૃત્તિ રે. જિન. વી. ૧૫
જો કષ્ટે મુનિ મારગ પાવે બલદ થાયે તો સારો,
ભાર વહે જે તાવડે ભમતો ખમતો [illegible] રે. જિન. વી. ૧૬

ગુણ અવગુણ ઇમ સરિખા કરતો, તે જિન શાસન વૈરી રે;
નિરગુણ જો જિન છન્દે ચાલે, તો ગચ્છ થાએ સ્વૈરી રે. શ્રી સી. ૪
નિરગુણનો ગુરૂ પક્ષ કરે જે, તસ ગચ્છ ત્યજવો દાખ્યો રે:
તે જિનવર મારગનો ઘાતક, ગચ્છાચારે ભાખ્યો રે. શ્રી સી. ૫
વિષમ કાલમાં નિરગુણ ગચ્છે, કારણથી જો વસીયે રે;
દ્રવ્ય થકી વ્યવહારે ચલીયે, ભાવે નવિ ઉલ્લસીયે રે. શ્રી સી. ૬
જિમ કુવૃષ્ટિથી નગર લોકને, ઘહેલા દેખી રાજા રે;
મંત્રિ સહિત ઘહેલા હોઇ બેઠા, પણ મનમાંહે તાજા રે. શ્રી સી. ૭
ઇમ ઉપદેશ પદે એ ભાખ્યું, તિહાં મારગ અનુસારી રે;
જાણીને ભાવે આદરીયે, કલ્પભાષ્ય નિરધારી રે. શ્રી સી. ૮
જ્ઞાનાદિક ગુણવંત પરસ્પર, ઉપગારે આદરવો રે;
પંચ વસ્તુમાં ગચ્છસુગુણને, અવર કહ્યો છે ત્યજવો રે. શ્રી સી. ૯
જે નિરગુણ ગુણ રત્નાકરને, આપ સરીખા દાખે રે;
સમકિત સાર રહિત તે જાણો, ધર્મદાસ ગણી ભાખે રે. શ્રી સી. ૧૦
કોઇ કહે જે બકુસકુશીલા, મૂલોત્તર પડિસેવી રે;
ભગવઇ અંગે ભાખ્યા તેથી, અંતવાન નવિ લેવી રે. શ્રી સી. ૧૧
તે મિથ્યા નિઃકારણ સેવા ચરણઘાતીની ભાખી રે.
મુનીને તેહના સંભવ માત્રે, નાનમહાણુ સાખી રે શ્રી સી ૧૨
પડિ સેવા વચને તે જાણ્યું અનિયાએ બહુ કાળ રે.
ભાવ બહુલનયે તે દાખે, પંચ વસ્તુ મુનિ... રે શ્રી સી ૧૩
સહસા દોષ લાગે તે ... ન વરતે ... રે.
... આકુટ્ટિયે કીધું, પ્રથમ ... રે શ્રી સી ૧૪
પ્રાયશ્ચિત્ત ... ભાવ ન રાખે, દોષ કરી ... રે.
... ધન મેલીયા હોકે તે મારગ ... રે શ્રી સી ૧૫
... કહે જે ... કીધા પડિકમન ... રે.
મિથ્યા ફલ પડિકમણાનું અપુન ... કીજે રે શ્રી સી. ૧૬

મિથ્યાદુક્કડ દેઇ પાતિક, તે ભાવે જે સેવે રે;
આવશ્યક સાખે તે પરગટ, માયા મોસને સેવે રે. શ્રી
મૂલ પદે પડિકમણું ભાખ્યું. પાપ તણું અણ કરવું રે;
શક્તિ ભાવ તણે અભ્યાસે. તે જસ અર્થે વરવું રે. શ્રી

ઢાલ ત્રીજી.

દેવ તુજ સિદ્ધાંત મીઠો. એક મને ધરીએ;
દુષ્ટ આલંબન નિહાલી, કહો કેમ તરીએ. દેવ તુ
દુષ્ટ આલંબન ધરે જે, ભગ્ન પરિણામી;
તેહ આવશ્યકે ભાખ્યા, ત્યજે મુનિ નામિ. દેવ તુ
નિયત વાસ વિહાર ચૈત્ય. ભક્તિનો ધંધો;
મૂઢ અજ્જા લાભ થાપે, વિગય પડિબંધો. દેવ તુ
કહે ઉગ્ર વિહાર ભાગા. સંગમ આયરિઓ;
નિયતવાસ ભજે બહુ શ્રુત, ગુણીઓ ગુણ દરીઓ. દેવ તુ
ન જાણે તે ખીણ જંઘા, બલ થિવિર તેહો,
ગોચરીના ભાગ કરવી, બહુ રહ્યો જેહો. દેવ તુ
ચૈત્ય પૂજા મુક્તિ મારગ, સાધુને કરવી,
જિણે દીધી વયર મુનિવર, ચૈત્ય વાસ કરી. દેવ તુ
તીર્થ ઉન્નતિ અન્ય શાસન, મલિનતા હાણ,
પૂર્વ અવિચ્છિન પુષ્પ મહિમા. તેહ નવિ જાણે. દેવ તુ
ચૈત્ય પૂજા કરત સંયત, દેવ ભોઇ કહ્યો.
ગુભ મને પણ માર્ગ નાશિ, મહાનિશીથે લહ્યા. દેવ તુ
પુષ્ટ કારણ વિના મુનિ નવિ દ્રવ્ય અધિકારી,
ચૈત્ય પૂજાયે ન પામે, ફલ અનધિકારી. દેવ તુ
માર્ગ અન્નિય પુત્ત અજ્જા, લાભથી લાગા;
કહે નિજ લાભે અનૂસા. ગોચરી ભાગા. દેવ તુ

તેહને જો મારગ ન ભાખે, તો અંતરાય ફલ ચાખે;
મુનિ શક્તિ છતી નવિ ગોપે, વારે તેહને શ્રુત કોપે. ૮

નવિ નિંદા મારગ કહેતાં, સમ પરિણામે ગહગહતાં;
મુની અદ્દચરિત મન રંગે, જોઇ લીજે બીજે અંગે. ૯

કોઇ ભાખે નવિ સમજાવો, શ્રાવકને ગુહ્ય ભાવો;
તે જૂઠ કહ્યા લદ્ધઠ્ઠા, શ્રાવક સૂત્રે ગહિયઠ્ઠા. ૧૦

કહે કોઇ નવી શી જોડી, શ્રુતમાં નહીં કાંઇ ખોટી;
તે મિથ્યા ઉદ્ધત ભાવા, શ્રુત જલધિ પ્રવેશે નાવા. ૧૧

પૂરવ સૂરીએ કીધી, તેણે જો નવિ કરવી સિદ્ધિ;
તો સર્વ કીધો ધર્મ, નવિ કરવો જોયો મર્મ. ૧૨

પૂરવ બુધને બહુ માને, નિજ શક્તિ મારગ ધ્યાને;
ગુરૂ કુલ વાસીને જોડી, યુગતી એહમાં નહીં ખોટી. ૧૩

એમ શ્રુતનો નહિ ઉચ્છેદ, એ તો એક દેશનો ભેદ;
એ અર્થ મુણી ઉલ્લાસે ભવિ વરતે શ્રુત અભ્યાસે. ૧૪

કંઇક દૂષણ એક કહાય, જે ખલને પીડા થાય;
તો પણ એ નવિ છોડીજે, જો સજ્જનને સુખ દીજે. ૧૫

તે પુણ્યે હોસે તાપ, તેહને પણ એમ નહિ દોષ;
ઉજમતા દીયડે દીવા, જોઇ લીજે પેહેલી બીજી. ૧૬

કહે કોઇક જુદી રીતે, મુનિ ભીક્ષા ભાંજે ભીતે;
તે જૂઠું શુભમતિ કહે, મુનિ અંતરાયથી બીહે. ૧૭

જે જન છે અતિ પરિણામી, વલી જેહ નહિ પરિણામી;
તેહને નિતે સમજાવે. ગુરૂ કલ્પ વચન મન ભાવે. ૧૮

ખલ વચણ ગણે કુણ સુરા, જે કાઢે પયમાં પુરા;
તુજ સેવામાં જો રહીયે, તો પ્રભુ જશ લીલા લહીયે. ૧૯

ઢાલ પાંચમી.

વિષમ કાલને જોરે કેઈ, ઉઠયા જડમલધારી રે;
ગુરૂગચ્છ છોડી મારગ લોપી, કહે અમે ઉગ્ર વિહારી રે.
શ્રી જિન તું આલંબન જગને, તુજ વિણ કવણ આધારો રે; 1
ભમત લોકને કુમતિ જલધિથી, બાંહિ ગ્રહીને તારો રે. શ્રી જિન. ૨
ગીતારથ વિણ ભૂલા ભમતા, કષ્ટ કરે અભિમાને રે;
પ્રાયેં ગંઠી લગે નવી આવ્યા, તે ખુતા અજ્ઞાને રે. શ્રી જિન. ૩
તેહ કહે ગુરૂગચ્છ ગીતારથ, પ્રતિબંધે શું કીજે રે;
દર્શન જ્ઞાન ચરિત્ત આદરિયે, આપે આપ તરીજે રે. શ્રી જિન. ૪
નવિ જાણે તે પ્રથમ અંગમાં, આદિ ગુરૂકુલ વાસો રે;
કહ્યો ન તે વિણ ચરણ વિચારો, પંચાશક નય ખાસો રે. શ્રી જિન. ૫
નિત્યે ગુરૂકુલ વાસે વસવું, ઉત્તરાધ્યયને ભાખ્યું રે;
તેહને અપમાને વલી તેહમાં, પાપ શ્રમણપણું દાખ્યું રે. શ્રી જિન. ૬
દશવૈકાલિકે ગુરૂ શુશ્રૂષા તસ નિંદા ફલ દાખ્યા રે;
આચારે આવંતિમાં [illegible] મુનિકુલ [illegible] ભાખ્યા રે. શ્રી જિન. ૭
ગુરૂ દૃષ્ટિ અનુસારે રહેતા, લહે પ્રગટ પ્રસાદે રે;
એ પણ અર્થ તિહાં મન ધરિયે, બહુ ગુણ [illegible] પ્રસાદે રે. શ્રી જિન. ૮
વિનય વધે ગુરૂ પાસે વસતાં, જે જિન શાસન મૂલો રે;
દર્શન નિર્મલ ઉચિત [illegible] શુભ [illegible] અનુકૂલો રે. શ્રી જિન. ૯
[illegible] ગુણ [illegible];
[illegible] મુનિ રે. શ્રી જિન. ૧૦
[illegible] ગુણ [illegible] રે;
[illegible] ભાગી હોવે, [illegible] રે. શ્રી જિન. ૧૧
[illegible] ગુરૂ કહિયે એ બુધ ભાખ્યું આવશ્યક નિર્યુક્તિ રે. શ્રી જિન. ૧૨
[illegible] આહાર તણો ખપ કરતા તેમ મુનિ [illegible] રે. શ્રી જિન. ૧૩

[illegible]

ઢાલ [illegible]

[illegible] સૂત્ર [illegible] અર્થ ન [illegible],
[illegible] [illegible] કૈ [illegible].
જિનજી
જિનજી
[illegible] [illegible] [illegible] 1
[illegible] [illegible] અને [illegible]
[illegible] ન [illegible] [illegible]
જિ
[illegible] [illegible] [illegible] જિ ગુજ 2
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
જિ
વૃત્તિ પ્રમુખ [illegible] કરી, [illegible] આગમ [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] જેમ [illegible] નિજ [illegible] જિ ગુજ. 3
જિ.
વૃત્યાદિક [illegible], સૂત્ર વિરુધે દીન:
સૂત્ર અરથ [illegible] જબ [illegible]. [illegible] કહ્યા તીન જિ ગુજ 4
જિ
અક્ષર અર્થક [illegible], [illegible] આદરવા તેમ.
ભગવઈ અંગે ભાખિઓ, વિવિધ અર્થ [illegible] જેમ. જિ ગુજ 5
જિ
સૂત્ર અરથ પેહેલો [illegible], [illegible] બીજો.
નિરવિશેષ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] જિ ગુજ 6
જિ
છાયા નર ચાલે ચલે, [illegible] [illegible] નર તેમ.
સૂત્ર અરથ ચાલે ચલે [illegible] [illegible] તેમ તેમ. જિ ગુજ 7
જિ
[illegible] [illegible] [illegible] ઉપાય [illegible] તેમ [illegible].
તેમ પ્રમાણ [illegible] [illegible] પ્રમાણ [illegible] જિ ગુજ 8
જિ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] અરથ તેમ [illegible], [illegible] ભાખ્યા [illegible] જિ ગુજ 9
જિ
[illegible] ઉદ્યમ [illegible] [illegible], [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible], સૂત્ર [illegible] [illegible]. જિ ગુજ 10
જિ
[illegible] [illegible] [illegible] વિના [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] પ્રમુખ [illegible], ભાખ્યું ભગવઈ [illegible] જિ [illegible] 11
જિ
[illegible] 12

એમ બહુ વચન નયતણે, કોઇ વાચના ભેદ; જિ.
એમ અર્થે પણ જાણીયે, નવિ ધરીયે મન ખેદ. જિ. તુજ. ૨

અર્થકારણી આજ્ઞા, અધિકા ગુણ મનિ કોણ; જિ
તોલે અમિય તણે નહિ આવે કહીયે લુણ જિ. તુજ ૨૭

રાજા સરીખું સૂત્ર છે, મંત્રી સરીખો અર્થ, જિ.
એમાં એક હેલીઓ દિયે સંસાર અનર્થ. જિ તુજ. ૨૮

જે સમતોલે આચરે સૂત્ર અર્થ શું પ્રીતિ, જિ.
તે તુજ કરૂણાયે વરે, સુખ જશ નિર્મલ નીતિ જિ તુજ ૨૯

ઢાલ દશમી.

જ્ઞાન વિના જે જીવને, ક્રિયામાં છે દોષ રે,
કેમ બંધ છે તેહથી રે નહિ સનમુખ સંતોષ રે

તુજ મન મોહન સુખદાય રે, અમીયતણી મન ધારણા રે, પ્રભુ તુજ વાણી મીઠડી રે ૧
પાપ તાપ નવી જાય રે પ્રભુ તુજ વાણી મીઠડી રે

[illegible]

ઢાલ અગીઆરમી દોહા.

એકવીસ ગુણ પરિણમે, જાસ ચિત નિત મેવ;
ધરમ રતનની યોગ્યતા, તાસ કહે ગુરુ દેવ.
ખુદનહી વળી રૂપનિધિ, સોમ્ય જન પ્રિય ધન્ય;
ક્રૂરનહી ભીરૂવળી, અસઠ સારદખિન્ન. ૧
લજ્જાળુઓ દયાળુઓ, સોમદિટ્ઠિ મજ્ઝત્થ;
ગુણરાગી સતકથ સુપખ્ખ, દીરઘદર્શિઅરથ. ૨
વિશેષજ્ઞ વૃદ્ધાનુગત, વિનયવંત કૃતજ્ઞ;
પરહિતકારી લબ્ધ લખ્ખ, ગુણ એકવીસ પ્રમાણ. ૩
ખુદ નહી તે જેહ મને, અતિગંભીર ઉદાર;
ન કરે જન ઉતાવળો, નિજપરનો ઉપગાર. ૪
શુભ સંઘયણી રૂપનિધિ, પૂરણ અંગ ઉપંગ;
તે સમરથ સોહે ધરે, ધર્મ પ્રભાવન અંગ. ૫
પાપ કર્મ વરતે નહી, પ્રકૃતિ સોમ્ય જગમિત્ત;
સેવનીક હોવે સુખે, પરને પ્રશમ નિમિત્ત. ૬
જન વિરૂદ્ધ સેવે નહી, જન પ્રિય ધર્મે મુખ;
મલિન ભાવ મનથી નષ્ટ, કરી શકે અક્રૂર. ૭
ઇહ પરલોક અપાયથી બીહે ભીરૂક જેહ.
અપયશથી, વળી ધર્મનો અધિકારી છે તેહ ૮
અસઠ વંચે ન પરને, લહે કિર્તિ વિશ્વાસ.
ભાવસાર ઉદ્યમ કરે, ધર્મ કામ ને ખાસ ૯
નિજ કાર્ય છાંડી કરી કરે અન્ય ઉપકાર.
સુદખિન્ન જન સવને, ઉપાદેય વ્યવહાર ૧૦
અકારીન કૃત ન આચરે, લજ્જાળુઓ આકાર.
ધરે દયાળુ ધર્મની દયા મૂળની હાર ૧૧
ધર્મ મર્મ અવિચ્છિન્ન લહે, સોમદિટ્ઠિ મજ્ઝત્થ
ગુણ સંચય કરે સદા વંદે દેવ આનંદ ૧૨

૧૩

ગુણરાગી ગુણ સંગ્રહે, દૂસે ન ગુણ અનંત;
ઉવેખે નિર્ગુણ સદા, બહુ માને ગુણવંત. ૧૪

અશુભ કથા કલુષિતમતિ, નાસે રતન વિવેક;
ધર્માર્થિ સત કથ હુએ, ધર્મ નિદાન વિવેક. ૧૫

ધર્મશીલ અનુકૂલ યશ, સદાચાર પરિવાર;
ધર્મ સુપખ્ખ વિઘ્ને રહિત, કરી શકે તે સાર. ૧૬

માંડે સવિ પરિણામ હિત, દીરઘ દર્શી કામ;
લહે દોષ ગુણ વસ્તુના વિશેષજ્ઞ ગુણધામ. ૧૭

વૃદ્ધાનુગત સુસંગતે, હોવે પરિણત બુદ્ધિ;
વિનયવંત નિયમાં કરે, જ્ઞાનાદિકની શુદ્ધિ. ૧૮

ગુણ જોડે ગુરૂ આદરે તત્ત્વબુદ્ધિ કૃત જાણ;
પરહિતકારી પર પ્રતં, થાપે માર્ગ સુજાણ. ૧૯

શીખે લખે સુખે સકલ, લબ્ધ લક્ષ શુભ કાજ;
એમ એકવીસ ગુણે વર્યો, લહે ધમનું રાજ. ૨૦

પૂરણ ગુણ ઉત્તમ કહ્યો, મધ્યમ પાદે હીન;
અર્દ્ધ હીન જઘન્ય જન, અપર દરિદ્રી દીન. ૨૧

અર્જવરજ્જુ પાપને, એહ ધર્મ સામાન્ય;
પ્રભુ તુઝ ભકિત જશ લહે તેહ હોએ જન માન્ય. ૨૨

ઢાલ બારમી.

એકવીસ ગુણ જેણે લહ્યા, જે નિજ મર્યાદામાં રહ્યા,
તેહ ભાવ શ્રાવકના લહે, તસ લક્ષણએ તું પ્રભુ કહે. ૧

કૃતવ્રત કર્મા શીલાધર, ગુણવંતોને ઋજુ વ્યવહાર;
ગુરૂ સેવીને પ્રવચન દક્ષ શ્રાવક ભાવે એ પ્રત્યક્ષ ૨

શ્રવણ જાણણા ગ્રહણ ઉદાર પડિ સેવા એ ચાર પ્રકાર;
પ્રથમ ભેદના મન ધારીયે, અર્થ તાસ ઈમ અવતારીયે. ૩

બહુ માને નિસુણે સિદ્ધાંત, પામે ઉપસર્ગાદિક બહુ અત્યંત;
જાણે ગુરૂ પાસે મન અસે, પામે ઉપસર્ગા દેક સહે. ૪

સેવે આય તણા ઉદેશ, પરસ્ત્રદ તજે અણુવ્રતદ્વેષ;
વચન વિકાર ત્યજે શિશુલીલ, મધુર ભણે એ ખર વિષ શીલ. ૫

આયતનને સેવે ગુણપોષ પરગૃહ ગમને વાધે દોષ;
ઉદ્ભટવેષ ન શોભા લાગ, વચન વિકારે જાગે રાગ. ૬

મોહ તણો શિશુલીલાલિંગ, અનર્થ દંડ અછે એ ચગ;
કઠિણ વચનનું જલ્પન જેહ, ધર્મીને નહિ સગમન તેહ. ૭

ઉદ્યમ કરે સદા સજ્ઝાય, કરણ વિનયમાં સર્વ ઉપાય;
અનભિનિવેશી રૂચિ જિન આણ, ધરે પંચગુણ એહ પ્રમાણ. ૮

સજ્ઝાયે ધારે વૈરાગ, તપ નિયમાદિક કરણે રાગ;
વિનય પ્રયુ જે ગુણ નિધિ તણો, જેમ મન વાધે આદર ઘણો. ૯

અનભિનિવેશી અવિનય ગણે, ગીતારથ ભાષીત જેમ સુણે;
સદ્દહણાયે સુણવા ચાહ સમકિતનો મોટો ઉચ્છાહ. ૧૦

અવિનય કથન અવચક ક્રિયા પાતિક પ્રગટન મૈત્રી પ્રિયા;
બોધ બીજ સદ્ભાવે સાર, ચાર ભેદ એ ઋજુ વિવહાર ૧૧

ગુરૂ સેવી ચઉવિહ સેવના, કારણ સંપાદન ભાવના,
સેવે અવસરે ગુરૂને તહ, ધ્યાન યોગનો ન કરે છેહ ૧૨

તેહા પ્રવર્તાવે પર પ્રતે ગુરૂ ગુણ ભાખે નિજપર છતે,
સંપાદે ઔષધ મુખ વલી, ગુરૂ ભાવે ચાલે અવિચલી. ૧૩

સૂત્ર અર્થ ઉત્સર્ગ વવાય ભાવે વ્યવહારે નાપાય,
નિપુણપણું પામ્યા છે જેહ, પ્રવચનદક્ષ કહીજે તેહ. ૧૪

ઉચિત સૂત્ર ગુરૂ પાસે ભણે, અર્થ સુતાર્થે તેહના સુણે,
વિષય વિભાગ લહે અપવાદ વલી ઉત્સર્ગ તથા અપવાદ ૧૫

પક્ષભાવ વિધિ માહે ધરે દેશકાલ મુખ જેમ અનુસરે;
જાણે ગીતારથ વ્યવહાર, તેમ સવિ પ્રવચન કુશલ ઉદાર. ૧૬

ગુણરાગી ગુણ સંગ્રહે, દ્વેષે ન ગુણ અનંત;
ઉવેખે નિર્ગુણ સદા, બહુ માને ગુણવંત. ૧૪

અશુભ કથા કલુષિતમતિ, નાસે રતન વિવેક;
ધર્માર્થિ સત કથ હુએ, ધર્મ નિદાન વિવેક. ૧૫

ધર્મશીલ અનુકૂલ યશ, સદાચાર પરિવાર;
ધર્મ સુપક્ષ વિધને રહિત કરી શકે તે સાર. ૧૬

માંડે સવિ પરિણામ હિત, દીરઘ દર્શી કામ;
લહે દોષ ગુણ વસ્તુના, વિશેષજ્ઞ ગુણધામ. ૧૭

વૃદ્ધાનુગત સુસંગત, હોવે પરિણત બુદ્ધિ;
વિનયવંત નિયમાં કરે, જ્ઞાનાદિકની શુદ્ધિ. ૧૮

ગુણ જોડે ગુરૂ આદરે તત્વબુદ્ધિ કૃત જાણ;
પરહિતકારી પર પ્રતે, થાપે માર્ગ સુજાણ. ૧૯

શીખે લખે સુખે સકલ, લબ્ધ લક્ષ શુભ કાજ;
એમ એકવીસ ગુણે વર્યો, લહે ધર્મનું રાજ. ૨૦

પૂરણ ગુણ ઉત્તમ કહ્યો, મધ્યમ પાદે હીન;
અર્દ્ધ હીન જઘન્ય જન, અપર દરિદ્રી દીન. ૨૧

અક્ષોભવરણ પાપને, એહ ધર્મ સામાન્ય;
પ્રભુ તુઝ ભકિત જશ લહે, તેહ હોએ જન માન્ય. ૨૨

ઢાલ બારમી.

એકવીસ ગુણ જેણે લહ્યા; જે નિજ મર્યાદામા રહ્યા;
તેહ ભાવ શ્રાવકના લહે, તસ લક્ષણએ તું પ્રભુ કહે. ૧

કૃતવ્રત ક્ષમા શીલાધાર; ગુણવંતોને ઋજુ વ્યવહાર;
ગુરૂ સેવીને પ્રવચન દક્ષ, શ્રાવક ભાવે એ પ્રત્યક્ષ. ૨

શ્રવણ જાણણા ગ્રહણ ઉદાર, પડિ સેવા એ ચાર પ્રકાર;
પ્રથમ ભેદના મન ધારીયે, અર્થ તાસ ઇમ અવતારીયે. ૩

બહુ માને નિસુણે ગિયથ્થ, પાણે ઉપસર્ગાદિક બહુ અથ્થ;
બાણે ગુરૂ પાસે મન અસે, પાલે ઉપસર્ગાદિક સહે. ૪

સેવે આય તણા ઉદેશ, પરઘર તજે અણુબ્ભડવેસ;
વચન વિકાર ત્યજે શિશુલીલ, મધુર ભણે એ ખટ વિધ શીલ. ૫

આયતને સેવે ગુણપોષ પરગૃહ ગમને વાધે દોષ;
ઉદ્ભટવેષ ન શોભા લાગ, વચન વિકારે જાગે રાગ. ૬

મોહ તણો શિશુલીલાલિંગ, અનર્થ દંડ અછે એ ચગ;
કઠિણ વચનનું જલ્પન જેહ, ધર્મિને નહિ સમ્મત તેહ. ૭

ઉદ્યમ કરે સદા સજ્ઝાય, કરણ વિનયમાં સર્વ ઉપાય;
અનભિનિવેશી રૂચિ જિન આણ, ધરે પંચગુણ એહ પ્રમાણ. ૮

સજ્ઝાયે ધારે વૈરાગ, તપ નિયમાદિક કરણે રાગ;
વિનય પ્રયુ જે ગુણ નિધિ તણો, જેમ મન વાધે આદર ઘણો. ૯

અનભિનિવેશી અવિતત્થ ગહે, ગીતારથ ભાષીત જંગુણે;
સદ્દહણાયે સુણવા ચાહ સમકિતનો મોટો ઉચ્છાહ. ૧૦

અવિતથ કથન અવચક ક્રિયા પાતિક પ્રગટન મૈત્રી પ્રિયા.
બોધ બીજ સદ્ભાવે સાર, ચાર ભેદ એ ઋજુ વિવહાર ૧૧

ગુરૂ સેવા ચઉવિહ સેવના. કારણ સંપાદન ભાવના.
સેવે અવસરે ગુરૂને તાહ, ધ્યાન યોગનો ન કરે છેહ ૧૨

તિહાં પ્રવર્તાવે પર પ્રતે ગુરૂ ગુણ ભાખે નિજપર છતે
નપાદે આષધ મુખ વલી. ગુરૂ ભાવે ચાલે અવસરી ૧૩

નવ અર્થ ઉત્સર્ગ વવાય ભાવે વ્યવહારે નોપાય.
નિપુણપણુ પામ્યા છે જેહ, પ્રવચનદક્ષ કહીજે તેહ. ૧૪

ઉચિત નત્ર ગુરૂ પાસ ભણે અર્થ સુનાદિ તેહના સુણે.
વિષય વિભાગ લહે અપવાદ વલી ઉત્સર્ગ તથા અપવાદ ૧૫

પક્ષભાવ વિધિ માહે ધરે દેશકાલ મુખ જેમ અનુસરે.
જાણે ગીતારથ વ્યવહાર. તેમ સવિ પ્રવચન કુશલ ઉદાર. ૧૬

સૂત્રે ભાખ્યું પણ અન્યથા, જુદું જ બહુ ગુણ જાણ;
સંવિજ્ઞ વિબુધે આચર્યું, કાંઇ દીસેહો કાલાદિ પ્રમાણ. સા. ૫

કલ્પનું ધરવુ ઝોલિકા. ભાજને દવરકદાનઃ
તિથિ પજુસણની પાલટી, ભોજન વિધિહો ઇત્યાદિ પ્રમાણ. સા. ૬

વ્યવહાર પાંચે ભાખીયા, અનુક્રમે જેહ પ્રધાન;
આજ તો તેમાં જીત છે. તે તજિયેહો કેમ વિગર નિદાન. સા. ૭

શ્રાવક મમત્વ અશુદ્ધ વલી, ઉપકરણ વસની આહાર;
સુખશીલ જે જન આચરે. નવિ ધરીયેહો તે ચિત્ત લગાર. સા. ૮

વિધિ સેવના અવિતૃપ્તિ શુભ, દેશના ખલિત વિશુદ્ધિ;
શ્રદ્ધા ધર્મ ઇચ્છા ઘણી, ચઉભેદહો એમ જાણે સુબુદ્ધિ. સા. ૯

દઢરાગ છે શુભ ભોજ્યમા. જેમ સેવનાયે વિરૂદ્ધિ;
આપદામાં રસ જાણને. તેમ મુનિને હો ચરણે તે શુદ્ધિ. સા. ૧૦

જેમ તૃપ્તિ જગ પામે નહી, ધન હીન લેતો રત્નઃ
તપ વિનય વેયાવચ્ચ પ્રમુખ, તેમ કરતોહો મુનિવર બહુ યત્ન.
સા. ૧૧

ગુરૂની અનુજ્ઞા લેઇને. જાણે તો પાત્ર કુપાત્ર
તેમ દેશના શુદ્ધિ દીએ, જેમ દીપે હો નિજ સયમ ગાત્ર. સા. ૧૨

જે કદાચિત લાગે વ્રતે અતિચાર પંક કલંક,
આલોયણે તે શોધતા મુનિ ધરે હો શ્રદ્ધા નિ:શંક. સા. ૧૩

શ્રદ્ધા થકી જે સર્વ લહે. ગંભીર આગમ ભાવ.
ગુરૂ વચને પન્નવણિજ્જતે, આરાધક હો હોવે સરલ સ્વભાવ.
સા. ૧૪

ખટકાય ઘાત પ્રમત્તને, પડિલેહણાદિક યોગ,
જાણી પ્રમાદી નવિહોએ, કિરિયામાં હો મુનિ શુભ સંયોગ સા. ૧૫

જેમ ગુરૂ આર્ય મહાગિરિ. તેમ ઉજમે બલવત;
બલ અવિષય નવી ઉજમે, શિવ ભૂતિહો જેમ ગુરૂ હીલત. સા. ૧૬

ગુણવંતની સંગતિ કરે, ચિત્ત ધરત ગુણ અનુરાગ;
ગુણ લેશ પણ પરનો ગુણે, નિજ દેખે હો અવગુણ વડભાગ. સા. ૧૭

ગુરૂ ચરણ સેવા રત હોઈ, આરાધનો ગુરૂ આણ;
આચાર સર્વનો મૂલ ગુરૂ, તે જાણે હો ચતુર સુજાણ. સા. ૧૮

એ સાત રૂપ લક્ષણ વર્યો, જે ભાવ સાધુ ઉદાર;
તે વરે સુખ જશ સંપદા, તુજ ચરણે હો જશ ભક્તિ અપાર. સા. ૧૯

ઢાલ પન્નરમી.

ધન્ય તે મુનિવરા રે, જે ચાલે સમ ભાવે;
ભવ સાયર લીલાએ ઉતરે, સંયમ કિરિયા નાવે. ધન્ય. ૧

ભોગ પંકતજી ઉપર બેઠા, પંકજ પરે જે ન્યારા;
સિંહપરે નિજ વિક્રમ શૂરા, ત્રિભુવન જન આધારા. ધન્ય. ૨

જ્ઞાનવંત જ્ઞાની સું મલતા, તન મન વચને સાચા;
દ્રવ્ય ભાવ સુધા જે ભાખે, સાચી જિનની વાચા. ધન્ય. ૩

મૂલ ઉત્તર ગુણ સંગ્રહ કરતા, ત્યજતા ભિક્ષા દોષો.
પગ પગ વ્રત દૂષણ પરિહરતા, કરતા સંયમ પોષો. ધન્ય. ૪

મોહ પ્રતે હણતા નિત આગમ, ભણતા સદગુરૂ પાસે.
દૂષમ કાલે પણ ગુણવંતા, વરતે શુભ અભ્યાસે ધન્ય ૫

છટ્ઠું ગુણઠાણું ભવ અડવી, ઉલઘણ જેણે લહિયું
તસ સાભાગ સકલ મુખ એકે, કેમ કરિ જાયે કહિયું ધન્ય ૬

ગુણઠાણાની પરિણતિ જેહની નવિ ભવ જ જાલે.
રંગ મોહની હાકો નાખી, કે તો કાલ પરાલે ધન્ય ૭

તેહવા ગુણ ધરવા અણુધીરા, જેપણ સુધુ ભાખી.
જિનશાસન શોભાવે તે પણ સુધા સંવેગ પાખી ધન્ય. ૮

સદ્દહણા અનુમોદન કારણ, ગુણિયા સંયમ કિરિયા.
વ્યવહારે રહિયા તે ફરશે, જે નિશ્ચય નયદરિયા. ધન્ય. ૯

ઇંકરકાર થકી પણ અધિકા, જ્ઞાન ગુણે ઇમ તેહો;
ધર્મદાસ ગણી વચને લહિયે, જેહને પ્રવચન નેહો. ધન્ય.

સુવિહિત ગચ્છ કિરિયાનો ધોરી, શ્રીહરિભદ્ર કહાય;
એહ ભાવ ધરતો તે કારણ, મુઝ મન તેહ સુહાય. ધન્ય.

સંયમ ઠાણ વિચારી જોતાં, જો ન લહે નિજ સાખે;
તો જૂઠું બોલીને દુરમતિ, શું સાધે ગુણ પાખે. ધન્ય.

નવિ માયા ધર્મે નવિ કહેવું પરજનની અનુવૃત્તિ;
ધર્મ વચન આગમમાં કહિયે, કપટ રહિત મન વૃત્તિ. ધન્ય.

સંયમ વિણ સંયતતા થાપે, પાપ શ્રમણ તે ભાખ્યો;
ઉત્તરાધ્યયને સરલ સ્વભાવે, શુદ્ધ પરૂપક દાખ્યો. ધન્ય.

એક બાલ પણ કિરિયા નયેતે, જ્ઞાન નયે નવિ બાલા;
સેવા યોગ્ય સુસંયતને તે, બોલે ઉપદેશ માલા. ધન્ય.

કિરિયા નયે પણ એક બાલ તે, જે લિંગી મુનિરાગી;
જ્ઞાન યોગમાં જસ મન વર્તે, તે કિરિયા સોભાગી. ધન્ય.

બાલા દિક અનુકૂલ ક્રિયાથી, આપે ઇચ્છા યોગી
અધ્યાત્મ મુખ યોગ અભ્યાસે, કેમ નવ કહીયે યોગી. ધન્ય.

ઉચિત ક્રિયા નિજ શક્તિ છાંડી, જે અતિ વેગે ચઢતો,
તે ભવસ્થિતિ પરિપાક થયા વિણ, જગમાં દીસે પડતો. ધન્ય.

માચે મોહકમાં જે મુનિ, ચલવે ડાકડમાલ.
શુદ્ધપરૂપક પણ ગુણ વિણ ન વરે તન ભવ અરહટમાલા. ધન્ય.

નિજગુણ નચે મન નવિ ભચે, નય ભાવી જન વંચે;
લુંચે કેશન મુંચે માયા, તો વ્રત ન રહે પંચે ધન્ય.

યોગ ત્રયના ભાવ ન જાણે, જાણે તો ન પ્રકાશે,
ફોકટ મોટાઇ મન રાખે તસ ગુણ દૂરે નાસે ધન્ય.

મેલે વેષે મહિયલ મ્હાલે, બકપરે નીચો ચાલે;
જ્ઞાન વિના જગ ધંધે ઘાલે, તે કેમ મારગ ચાલે. ધન્ય.

પર પરિણતિ પોતાની માને, વરતે આરત ધ્યાને;
બંધ મોક્ષ કારણ ન પીછાને, તે પહિલે ગુણ ઠાણે. ધન્ય. ૨૩
ક્રિયા લવલેશ જે જ્ઞાનીનો, દૃષ્ટિ થીરાદિક લાગે;
તેથી સુજશ લહિજે સાહિબ, સીમંધર તુજ રાગે. ધન્ય. ૨૪

ઢાલ સોલમી.

સ્વામી સીમંધરા તું ભલે ધ્યાઈયે,
આપણો આતમા જેમ પ્રકટ પામીયે;
દ્રવ્ય ગુણ પજ્જવા તુજ યથા નિર્મલા,
તેમ મુજ શક્તિથી જઈવિ ભવ સામલા. ૧
ચાર છે ચેતનાની દશા અવિતથા,
બહુ શયન શયન જાગરણ ચોથી તથા,
મિચ્છ અવિરત્ત સુયત તેરમે તેહની,
આદિ ગુણ ઠાણે નયચક્ર માંહે સુણી. ૨
ભાવ સંયોગજા કર્મ ઉદયાગતા,
કર્મ નવિ જીવ નવિ મુલ તે નવિ છતા;
ખડીયથી ભિત્તિમાં જેમ હોએ શ્વેતતા
ભ્રાંતિ નવિ ખડીય નવિ તેહ ભ્રમસંગતા. ૩
દેહ નવિ વચન નવિ જીવ નવિ ચિત્ત છે
[illegible] નવિ [illegible] નવિ [illegible] ન વિચિત્ત છે.
પુદ્ગલિ ભાવ પુદ્ગલપણે પરિણમે,
દ્રવ્ય નવિ જુજુઆ જુજુઆ એક હોવે કિમે ૪
[illegible] જન લૂંટતાં ચોરને જેમ ભણે
[illegible] લુંટીઓ તેમ [illegible]
[illegible] મ [illegible] [illegible]
વિકૃતિ [illegible] ૫
દેહ કર્માદિ નવિ કાજ પુદ્ગલતણા,
જીવના તેહ વ્યવહાર માને ઘણા.

સયલ ગુણઠાણ જીઅઠાણ સંયોગથી,
શુદ્ધ પરિણામ વિણ જીવ કાર્ય નથી. ૬

નાણ દંસણ ચરણ શુદ્ધ પરિણામ જે,
તંત જોતા નહિ જીવથી ભિન્ન તે;
રત્ન જેમ જ્યોતિથી કાજ કારણપણે,
રહિત એમ એકતા સહજ નાણી ભણે. ૭

અંશ પણ નવિ ઘટે પૂરણ દ્રવ્યના,
દ્રવ્ય પણ કેમ કહું દ્રવ્યના ગુણ વિના;
અકલ ને અલખ એમ જીવ અતિ તંતથી,
પ્રથમ અંગે વદ્યો અપદને પદ નથી. ૮

શુદ્ધતા ધ્યાન એમ નિશ્ચયે આપનું,
તુજ સમાપતિ ઔષધ સકલ પાપનું;
દ્રવ્ય અનુયોગ સંમતિ પ્રમુખથી લહી,
ભક્તિ વૈરાગ્યને જ્ઞાન ધરીયે સહી. ૯

જેહ અહંકાર મમકારનું બંધન,
શુદ્ધ નયતે દહે દહન જેમ ઇંધનં;
શુદ્ધ નય દીપિકા મુક્તિ મારગ ભણી,
શુદ્ધ નય આથ છે સાધુને આપણી. ૧૦

સકલ ગણિ પિટકનું સાર જેણે લહ્યું,
તેહને પણ પરમસાર એહજ કહ્યું;
ઉઘ નિર્યુક્તિમાં એહ વિણ નવિ મિટે,
દુઃખ સવિ વચન એ પ્રથમ અંગે ઘટે. ૧૧

શુદ્ધ નય ધ્યાન તેહને સદા પરિણમે,
જેહને શુદ્ધ વ્યવહાર હીયડે રમે;
મલિન વસ્ત્રે યથા રાગ કુંકુમતણો,
હીન વ્યવહાર ચિત્ત એહથી નવિ ગુણો. ૧૨

જેહ વ્યવહાર મેરી પ્રથમ છાંડતા,
એક એ આદરે આપ મન માંડતા;

તાસ ઉનાવલે નવિ ટલે આપદા,
ક્ષુધિત ઇચ્છાયે ઉંબર ન પાચે કદા.
ભાવ લવ જેહ વ્યવહાર ગુણથી ભલે, ૧૩
શુદ્ધ નય ભાવના તેહથી નવિ ચલે;
શુદ્ધ વ્યવહાર ગુરૂ યોગ પરિણતપણું,
તેહ વિણ શુદ્ધ નયમાં નહિ તે ઘણું.
કોઇ નવિ ભેદ જાણે અપરિણતમતી, ૧૪
શુદ્ધ નય અતિહિ ગંભિર છે તેહની;
ભેદ લવ જાણતાં કેક મારગ તજે,
હોય અતિ પરિણતી પર સમયસ્થિતિ ભજે.
તેહ કારણ થકી સર્વ નય નવિ કહ્યા, ૧૫
કાલિક શ્રુત માંહે તીનપ્રાયે લહ્યા;
દેખી આવશ્યકે શુદ્ધ નયધુરે ભણી,
જાણિયે ઉલટી રીતિ ઓઘટિકતણી.
શુદ્ધ વ્યવહાર છે ગચ્છ કિરિયા થિતિ, ૧૬
દુપ્પસહ જાવ તીરથ કહ્યું છે નીતિ;
તેહ સંવિજ્ઞ ગીતાર્થથી સંભવે,
અવર એરંડસમ કોણ જગ લેખવે
શાસ્ત્ર અનુસાર જે નવિ હઠે તાણિયે. ૧૭
નીતિ તપ ગચ્છની તે ભલી જાણિયે
જ્ઞાન દાખે જિહાં સમય સાર બુધા
જાનને કેમ કુમતે નડે જન મુધા
નામ નિગ્રંથ છે પ્રથમ જેહનું કહ્યું ૧૮
નયમ અટપાટ લગે ગુરૂ ગુણે નગહ્યું
મંત્ર કોટી જપી નવમ પાટે યદા
તેહ કારણ થયું નામ કોટીક તદા
પનરમે પાટે થી ચંદ્રસૂરે કર્યું ૧૯
ચંદ્રગચ્છ નામ નિર્મળપણે વિસ્તર્યું.

સોલમે પાટ વનવાસ નિર્મમ મતિ,
નામ વનવાસી સામંતભદ્રો યતિ. ૨૦

પાટ છત્રીશમે સર્વદેવાભિધા,
સૂરિવડ ગચ્છ તિહાં નામ શ્રવણે સુધા;
વડ તલે સૂરિપદ આપીયું તે વતી,
વલીય તસ બહુ ગુણે જે વાધ્યા યતી. ૨૧

સૂરિ જગચંદ જગ સમરસ ચંદ્રમા,
જેહ ગુરૂ પાટે ચઉ અધિક ચાલીશમા;
તેહ પામ્યું તપાનામ બહુ તપ કરી,
પ્રગટ આ ઘાટપુરી વિજય કમલા વરી. ૨૨

એહ ખટનામ ગુણ ઠામ તપગણતણા,
શુદ્ધ સદ્દહણ ગુણ રયણ એહમાં ઘણા;
એહ અનુગત પરંપર ભણી સેવના,
જ્ઞાન યોગે વિબુધ પ્રગટ જગ દેવના. ૨૩

કોઇ કહે મુક્તિ છે વિણતાં ચીથરાં,
કોઇ કહે સહજ જમતાં ઘર દહિથરાં;
મૂઢ એ દોય તસ ભેદ જાણે નહીં,
જ્ઞાન યોગે ક્રિયા સાધતા તે સહી. ૨૪

સરલ ભાવે પ્રભો શુદ્ધ એમ જાણતાં,
હું લહું સુજશ તુઝ વચન મન આણતાં;
પૂર્વ સુવિહિતતણા ગ્રંથ જાણી કરી,
મુઝ હોજો તુઝ કૃપા ભવપયોનિધિ તરી. ૨૫

ઢાલ સત્તરમી.

આજ જિનરાજ મુજ કાજ સિદ્ધાં સવે,
વીનતી માહરી ચિત્ત ધારી;
માર્ગ જે મેં લહ્યો તુઝ કૃપારસ થકી,
તો હુઇ સંપદા પ્રગટ મારી. આજ. ૧

વેગળો મત હુજે દેવ મુઝ મન થકી,
કમલના વનથકી જેમ પરાગો;
ચમક પાષાણ જેમ લોહને ખેંચશે,
મુક્તિને સહેજ તુજ ભક્તિરાગો. આજ. ૨

તું વસે જો પ્રભો હર્ષ ભર હીયડલે,
તો સકલ પાપના બંધ તુટે;
ઉગતે ગગન સુર્ય તણે મંડલે,
દહદિશિ જેમ તિમિર પડલ ફુટે. આજ. ૩

સીંચજે તું સદા વિપુલ કરુણારસે,
મુજ મને શુધ્ધ મતિ કલ્પવેલી;
નાણ દંસણ કુસુમ ચરણવર મંજરી,
મુક્તિફલ આપશે તે એકેલી. આજ. ૪

લોક સન્નાથકી લોક બહુ ભાઉલો,
રાઉલો દાસ તે સવિ ઉવેખે;
એક તુજ આણશું જેહ રાતા રહે
તેહને એહ નિજ મિત્ર દેખે. આજ. ૫

આણ જિન ભાણ તુજ એક હું શિર ધરું,
અવરની વાણી નવિ કાને સુણીયે;
સર્વ દર્શન તણું મુલ તુજ શાસનં
તેણે તે એક સુવિવેક ગુણિયે. આજ. ૬

તુજ વચન રાગ સુખ સાગરે હું ગણું
સકલ સુર મનુજ સુખ એક બિંદુ,
સાર કરજો સદા દેવ સેવક તણી,
તું સુમતિ કમલિની વન દિણંદ. આજ ૭

જ્ઞાન યોગે ધરી તૃપ્તિ નવિ લાજીયે
ગાજીયે એક તુજ વચન રાગે
શક્તિ ઉલ્લાસ અધિકો હુએ તુજ થકી
તું સદા સકલ સુખ હેત જાગે. આજ ૮

શ્રીમદ્યશોવિજયજી ઉપાધ્યાયજી કૃત
વીર સ્તુતિરૂપ દોઢસો ગાથાનું હુંડીનું સ્તવન.

મંગલાચરણ.

અનુષ્ટુપ વૃત્તમ્.

પ્રણમ્ય શ્રી મહાવીર, શંકર શિવસૌખ્યદ;
ધીસ્વીર પ્રકુર્વેહં, શ્રીવીરસ્તવવાર્તિકં. ૧

અર્થ—શિવ સુખના કર્ત્તા તથા દાતા, શ્રી મહાવીર સ્વામીને નમસ્કાર કરીને તે પ્રભુની સ્તવના રૂપે હુંડી, મુર્તિ નહિ માનનારાઓને લખું છું.

ઢાલ પહેલી.

પ્રણમી શ્રી ગુરૂના પયપંકજ સુણશું વીર જિણંદ;
ઠવણ નિક્ષેપ પ્રમાણ પંચાંગી, પરખી લહું આણંદ રે;
જિનજી તુજ આણા શીર વહીએ, તુજ શાસન નય શુધ્ધ પ્રરૂપણ,
ગુણથી શિવ સુખ લહીએ રે જિ. ૧
શ્રી અનુયોગ દ્વારે ભાખ્યા, ચાર નિક્ષેપા સાર.
ચાર સત્ય દશ સત્યા ભાખ્યા, ઠાણાંગે નિરધાર રે જિનજી તુ. ૨
જાસ ધ્યાન ક્રિયા મહી આવે, તેહ સત્ય કરી જાણ.
શ્રી આવશ્યક સૂત્ર પ્રમાણે, વિગતે તાસ વખાણ રે. જિ તુ ૩
ચોવીસથ્થય માંહે નિક્ષેપા, નામ દ્રવ્ય દોય ભાવ.
કાઉસ્સગ્ગ આલાવે ઠવણા ભાવ તે નયકો સાવ રે જિ તુ ૪
પુસ્તક લિખિત સકલ જિમ આગમ, તિમ આવશ્યક એહ.
ભગવઈ નંદી સાખી સમ્મત, તેહમાં નહીં સંદેહ રે જિ તુ ૫
સૂત્ર આવશ્યક જે ઘર ઘરનું કહેર, તે અજ્ઞાની.
પુસ્તક અન્ય પરંપર આવ્યુ, માને તેહજ જ્ઞાની રે જિ તુ ૬

બ્રાંભીલિપી શ્રી ગણધર દેવે, પ્રણમી ભગવઈ આદે;
જ્ઞાન તણી તે ઠવણા અથવા, દ્રવ્ય શ્રુત અવિવાદે રે. જિ. સુ. ૭

એહ અક્ષરજ બ્રાંભીલિપીના સમવાયાંગે દીઠા;
ગુંધ અન્ધ મતી ભવ બહુલા, ભમશે કુમતિ ધીઠા રે. જિ. સુ. ૮

બ્રાંભીલિપી જો તેહનો કર્તા તો લેખક પણ આવે;
ગુરુ આણા વિણ અન્ય કરે જે તહનો બોલ ન ભાવે રે. જિ. સુ. ૯

જિનવાણી પણ દ્રવ્ય શ્રુત છે નહી સૂત્ર ને લેખ;
જિમ તે જિમ બ્રાંભીલિપી નમિયે, ભાવ ને દ્રવ્ય વિશેષ રે. જિ. સુ ૧૦

જેમ અરૂપ નયમનુ સાધન, જ્ઞાનાદિકનુ તેમ;
શુદ્ધ ભાવ આરોપ વિધાનુ, તેહને નથલે એમ રે. જિ. સુ ૧૧

શુદ્ધ ભાવ જેહનો છે તેહના ચાર નિક્ષેપા સાચા
જેહમા ભાવ અશુદ્ધ છે તેહના, એક કાચે ચાર કાચા રે. જિ. સુ. ૧૨

દશવૈકાલિકે દશાનુ દાખ્યુ નારી ચિત્રને ઠામે,
તો કેમ જિન પ્રતિમા દેખીને, ગુણ નવિ હોય પરિણામે રે જિ. સુ. ૧૩

રુચકદ્વીપે એક ડગલે જાતાં પડિમા નંદીય આણુ દે;
આવતાં એક ડગલે નંદીશ્વરે, બીજે તહાં જિન વંદે રે જિ. સુ. ૧૪

વિદ્યા પ્રતિબંધે ભગવઈ ભાખી જંઘાચારણ કેરી.
પંડગવન નંદન ઈહ. પડિમા, ઊર્ધ્વ નમે ઘણેરી રે. જિ સુ ૧૫

વિદ્યાચારણ તે એક ડગલે માનુષોત્તરે જાય,
બીજે નંદીસરે જિન પ્રતિમા. પ્રણમી પ્રમુદિત થાય રે જિ સુ ૧૬

તિહાંથી પડિમા વંદણ કરવા, એક ડગલે ઈહાં આવે,
ઊર્ધ્વપણુ જાતા બે ડગલે આવત. એક નમાવે રે. જિ સુ ૧૭

શતક વીશમે નવમ ઉદ્દેશે, પ્રતિમા મુનિજન વંદી,
ઈમ દેખીજે અક્ષરા આજે, તસ મંદ કુમતિ ફંદી રે જિ સુ ૧૮

આલોઅણનું ઠાણુ કહ્યુ જે તેહ પ્રમાદ નિષેધે,
નાણંત તે જે ભાવ વિચારે તેહ ને એહ વધેરો રે જિ સુ ૧૯

કરી ગોચરી જિમ આલોએ, દશવૈકાલિક સાખે;
તિમ એ કામ પ્રમાદ આલોએ, નહી દોષ તે પાખે રે. જિ. તુ. ૨૦

કહે કોઇ એ કહેવા માત્રજ, કોઇ ન ગયો નવિ જાશે;
નહી તો લવણ શિખા માંહે જાતા કેમ આરાધક થાશે રે. જિ. તુ. ૨૧

માનુષ ગ્રહસ્થ યોજન જઇ ઉંચા ચારણ નીચા ચાલે
સમવાયંગે પ્રગટ પાઠ એ, શુ કુમતિ ભ્રમ ઘાલે રે. જિ. તુ. ૨૨

ચૈત્ય શબ્દનો જ્ઞાન અરથ તે. કહો કરવા કુણ હેતે.
જ્ઞાન એક ને ચૈત્ય ઘણાં છે, બુઝે જડ સંકેત રે. જિ. તુ. ૨૩

ઇશાનાદિકના ચૈત્ય ઘણા તે, શાશ્વત પડિમા કહીયે
જલ દરશનાતેહ અશાશ્વત. એહમાં ભેદ ન લહીએ રે. જિ. તુ. ૨૪

જે ઉપર સાહિબ તુજ કરુણા, શુધ્ધ અરથ તે ભાખે
તુજ આગમનો શુધ્ધ પ્રરૂપક, સુજશ અમિયરસ ચાખે રે.
જિ. તુ. ૨૫

ઢાલ બીજી.

તુજ આણા મુજ મન વસી. જિહાં જિન પ્રતિમા સુવિચાર
મહાપનેરી સૂત્રમાં સુરિઆભતણો અધિકાર લાલરે તુજ. ૧

તે સુર અભિનવ ઉપન્યો, પુછે સામાનિક દેવ
શું મુજ પુરવ ને પછી હિતકારી કહો નિત્યમેવ લાલરે તુ ૨

તે કહે ઇહ વિમાનમાં જિન પડિમા [illegible] લાલરે
તેહની તને પુજા કરો. [illegible] લાલરે તુ ૩

[illegible] લાલરે
[illegible] લાલરે તુ ૪

[illegible] લાલરે
[illegible] લાલરે તુ ૫

[illegible] લાલરે
[illegible] લાલરે [illegible]

જલ તરતાં જલ ઉપર મુનિને, જેમ કરૂણારે રંગ;
પુષ્પાદિક શ્રાવકને તેમ, પૂજા માંહે ચંગ. સુ. ૧૦
પાત્ર દાનથી શુભ વિપાક જ્યમ, લહે સુબાહુકુમાર;
પહેલે ગુણઠાણે ભદ્રક પણ, ત્યમ જિન પૂજા ઉદાર. સુ. ૧૧
ઉપલક્ષણથી જેમ શીલાદિક, તેમ જિન પૂજા પ્રકાર. સુ. ૧૨
મેઘ જીવ ગજ શશ અનુકંપા, દાન સુબાહુ વિચાર;
પહેલે ગુણઠાણે પણ સુંદર, જેમ જિન પૂજા પ્રકાર. સુ. ૧૩
દાન દેવ પૂજાદિક સઘલા, દ્રવ્યસ્તવ કહ્યાં જેહ;
અસદારંભી તસ અધિકારી. માંડી રહે જે ગેહ. સુ. ૧૪
સદારંભમાં ગુણ જાણીજે, અસદારંભ નિવૃત્તિ;
અરમણીકતા ત્યાગે ભાખી, એમજ પ્રદેશી પ્રવૃત્તિ. સુ. ૧૫
લિખન શિલ્પશત ગણિત પ્રકાશ્યાં, ત્રણ પ્રજા હિત હેત;
પ્રથમ રાય શ્રી ઋષભ જિણંદે, તિહાં પણ એ સંકેત. સુ. ૧૬
યતનાએ સૂત્રે કહ્યું મુનિને, આર્ય કરમ ઉપદેશ;
પરિણામિ બુદ્ધિ વિસ્તારે, સમજે શ્રાદ્ધ અશેષ. સુ. ૧૭
આર્યકાર્ય શ્રાવકનાં જે છે, તેહમાં હિંસા દિઠ;
હેતુ સ્વરૂપ અનુબંધ વિચારે, નાશે દેઈ નિજ પિઠ. સુ. ૧૮
હિંસા હેતુ અયતના ભાવે, જીવ વધે તે સ્વરૂપ;
આણા ભંગ મિથ્યામતિ ભાવે, તે અનુબંધ વિરૂપ. સુ. ૧૯
હેતુ સ્વરૂપ ન હિંસા સેવી, સેવી તે અનુબંધ;
તો જમાલિ પ્રમુખે ફલ પામ્યા, કડુઆં કરી બહુ ધંધ. સુ. ૨૦
સરૂપથી હિંસા ન ટલે છે, સમુદ્રજલે જે સિધ્ધ;
વલી અપવાદ પદે જે વરતે. પણ તેણે શિવપદ લીધ. સુ. ૨૧
સાધુવિહાર પરે અનુબંધે, નહીં હિંસા જિનભક્તિ;
એમ જે માને તેહની વાધે. સુજશ આગમ શક્તિ. સુ. ૨૨

ઢાલ પાંચમી.

સાસય પડિમા અડસય માને, સિદ્ધાયતન વિમાને રે;
ધન ધન જિન વાણી, પ્રભુ તે ભાણી અંગ ઉવંગે;
વરણવશું તેમ રંગે રે. ધન. ૧
કંચનમય કર પદ તલ સોહે, ભવિજનનાં મન મોહે રે; ધ.
અંકરત્નમય નખ સસનેહા, લોહિતાક્ષ મધિ રેહા રે. ધ. ૨
ગાત્રયષ્ટિ કંચનમય સારી, નાભિ તે કંચન કયારી રે; ધ.
રિષ્ટરતન રોમરાજિ વિરાજે, ચુચુક કંચન છાજે રે. ધ. ૩
શ્રીવચ્છ તે તપનીય વિશાલા, હોઠ તે લાલ પ્રવાલા રે; ધ.
દંત ફટિકમય ઝલ દયાલુ, વલિ તપનીયનું તાલુ રે. ધ. ૪
કનક નાશિકા તિહાં સુવિશેષા, લોહિતાક્ષની રેષા રે, ધ.
લોહિતાક્ષ રેખિત સુવિશાલા, નયન અંક રતનાલા રે. ધ. ૫
અચ્છિપત્તિ ભમુહા વલી કીકી રિષ્ટરતનમય નીકી રે; ધ.
શ્રવણ નિલાડવટી ગુણશાલા, કંચન ભ્રાકઝમાલા રે ધ. ૬
વજ્રરતનમય અતિહિ સોહાણી, શીશઘટી મુખ ખાણી રે; ધ.
કેશભુમિ તપનીય નિવેશા રિષ્ટરતનમય કેશા રે. ધ. ૭
પુઠે છત્ર ધરે પ્રત્યેકે પ્રતિમા એક વિવેકે રે. ધ.
દોય પાસે દોય ચામર ઢાલે લીલાએ જિનને ઉવારે રે ધ. ૮
નાગ ભૂત યક્ષ ને કુંડધાર, આગે [illegible] રે. ધ
તે પડિમા [illegible] રે ધ. ૯
ધૂપ કલશ [illegible] રે. ધ.
મન [illegible] રે ધ. ૧૦
[illegible] રે ધ.
[illegible] વલી ફુલ ચંગેરી [illegible] ધ. ૧૧
[illegible] આભરણ ચંગેરી [illegible] રે ધ.
એમ પુષ્પાદિક પડલ વખાણ્યા, [illegible] ધ. ૧૨

ઉદ્દેશાદિક નહીં ચઉનાણનાં, છે સુઅનાણના ભેદ;
શ્રી અનુયોગ દુવાર થકી લહી, ધરીએ યોગનું ભેદ. સ. ૨

ઉદ્દેશાદિક ક્રમવિણ જે ભણે, આશાતને ભેદ નાણ
નાણાવરણી રે બાંધે ભેદશી, ભગવઇ અંગ પ્રમાણ. સ. ૩

શ્રી નંદી અનુયોગ દુવારમાં, ઉત્તરાધ્યયનેરે યોગ;
કાલ અધ્યયનેરે વિધિ સઘલો કહ્યો, ધરીએ તે ઉપયોગ. સ. ૪

ઠાણે ત્રીજે રે વળી દશમે કહ્યું, યોગ વહે જેહ સાધ;
આગમે સિભદ્રા તે સંપજે, તરે સંસાર અગાધ સ. ૫

યોગ વહીને રે સાધુ સુત ભણે, શ્રાવક તે ઉપધાન;
તપ ઉપધાને રે સુત પરિગ્રહ કહ્યા, નંદીએ ભેદ નિદાન. સ. ૬

ઇરિયાદિકનાં રે ષટ ઉપધાન છે, તેણે આવશ્યક શુદ્ધ;
ગ્રહી સામાયિક આદિ સુત ભણે, દીક્ષા લેઇ અશુદ્ધ. સ. ૭

સૂત્ર ભણ્યા કોઇ શ્રાવક નવિ કહ્યા, લદ્ધઠ્ઠા કહ્યા તેહ;
પ્રથમ જ્ઞાન ને પછી દયા કહી તિહાં સંજમ ગુણ રેહ. સ. ૮

નવમે અધ્યયનેરે બીજા અંગમાં ઘરમાં દીવ ન દીઠ;
વલિય ચઉદમે રે કહ્યું શિક્ષા લહે, ગ્રંથ તજે તે ગરિઠ. સ. ૯

સાતમ અંગે અપઢિયા સાંભળી, દાખ્યા શ્રાદ્ધ અનેક,
નવિ આચારધરાદિક તે કહ્યા, મોટો એહ વિવેક. ન ૧૦

ઉત્તરાધ્યયનેરે કોવિદ જે કહ્યો, શ્રાવક પાલિત ચંપ,
તે પ્રવચન નિગ્રંથ વચનતણો, અન્ય વિવેક અકંપ. ન ૧૧

સત્રે દાખુરે સત્ય તે સાધુને, સુર નરને વલિ અસત્ય,
સંવર દ્વારેરે બીજે એમ કહ્યું અંગ પ્રશ્ન સમન્વય ન ૧૨

વલિય વિનયપડિબદ્ધ ને વાચના શ્રી ઠાણું રે, નિષેધ
નવિય મનોરથ સુત ભણવા તણો શ્રાવકને સુવિનિદ્ધ ન ૧૩

વાચન દેનારે નિહિને સાધુને પ્રાયશ્ચિત્ત ચઉમાસ
કહ્યું નશિથેરે તો શું એવડી, કરવી હિંસ નિ... ન ૧૪

ત્યજિત અસજ્ઝાઇ ગુરૂ વાચના, લેઇ યોગ ગુણવંત;
જે અનુયોગ ત્રિવિધ સાચો લહે, કરે તે કર્મનો અંત. સ. ૧૫

સૂત્ર અરથ પહેલો બીજો કહ્યો, નિર્જુક્તિએ રે મીસ;
નિરવિશેષ ત્રીજો અગ પંચમે, એમ કહે તું જગદીશ. સ. ૧૬

સૂત્ર નિર્જુક્તિરે બેઉ ભેદે કહે ત્રીજું અનુયોગદ્વાર;
કૂડા કપટીરે જે માને નહી, તેહને કવણ આધાર. સ. ૧૭

બદ્ધ તે સૂત્રેરે અર્થ નિકાચીયા નિર્જુક્તિએ અપાર;
ઉપધિમાન ગણણાદિક કિહાં લહે, તે વિણ માર્ગ વિચાર. સ. ૧૮

જો નિર્યુક્તિ ગઇ કુમતિ કહે, સૂત્ર ગયાં નહિ કેમ;
જેહ વાચનાએ આવ્યું તે સર્વ, માને તો હોએ એમ. સ. ૧૯

આંધા આગલ દરપણ દાખવો, બહેરા આગલ ગીત;
મુરખ આગેરે કહેવુ યુક્તિનુ, એ સવિ એકજ રીત. સ. ૨૦

મારગ અરથીરે પણ જે જીવ છે, ભદ્રક અતિહિ વિનીત;
તેહને એ હિત શિખ સોહામણી, વલી જે સુનય અધીત. સ. ૨૧

પ્રવચન સાખેરે એમ એ ભાખિયા, વિગતે અરથ વિચાર;
તુજ આગમનીરે રહિય પરંપરા, લહિને જગ જયકાર. સ. ૨૨

ગુણ તુજ સઘલારે પ્રભુ કોણ ગણી શકે, આણા ગુણ લવ એક;
એમ મેં થુણતાંરે સમકિત દઢ કર્યું, રાખી આગમ ટેક. સ. ૨૩

આણા તાહરીરે જો મેં શીર ધરી, તો શું કુમતિનું જોર;
તિહાં નવિ પસરેરે બલ વિષધરતણું, ફિંગારે જયહાં મોર. સ. ૨૪

પવિત્ર કરીજે રે જીહા તુજ ગુણે, શિર ધરિએ તુજ આણ;
દીલથી કદીએરે પ્રભુ ન વિસારીએ, લહીએ સુજશ કલ્યાણ. સ. ૨૫

કલશ.

(રાગ ધનાશ્રી.)

વર્ત્તમાન શાસનનો સ્વામિ, ચામીકર સમ દેહોજી;
વીર જિનેશ્વર મેં એમ થુણિઓ, મન ધરી ધર્મ સનેહોજી:

એહ તવન જે ભણશે ગણશે, તસ ઘર મંગલ માલાજી
સમકિત ભાવ હોશે ઘટ તેહને, પરગટ જ્ઞાન અમાલાજી.
અરથ એહના છે અતિ સૂક્ષમ, તે ધારો ગુરૂ પાસેજી; 1
ગુરૂની સેવા કરતાં લહીએ, અનુભવ નિત્ય અભ્યાસેજી;
જેહ બહુશ્રુત ગુરૂ ગીતારથ, આગમના અનુસારીજી;
તેહને પુછી સંશય ટાલો, એ હિત શીખ છે સારીજી
ઈડરપુરમાં રહીય ચોમાસું, ધર્મ ધ્યાન સુખ પાયાજી; ૨
સંવત સત્તર તેત્રીશા વરસે, વિજ્યાદશમી મન ભાયાજી.
શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ સવાયા, વિજય રતન યુવરાયાજી;
તસ રાજ્યે ભવિજન હિત કાજે, એમ મેં જિનગુણ ગાયાજી.
શ્રી કલ્યાણવિજય વર વાચક, તપગચ્છ ગયણ દિણંદાજી; ૩
તાસ શિષ્ય શ્રી લાભવિજય બુધ, ભવિજન કૈરવચંદાજી;
તાસ શિષ્ય શ્રી જીતવિજય બુધ, શ્રી નયવિજય મુણિંદાજી;
વાચક જશવિજયે તસ શિષ્યે, થુણીયા વીર જિણંદાજી
હોશી સુલાગુન સુવિવેકી, હોશી મેધા હેતેજી. ૪
એહ તવન મેં કીધું સુંદર, શ્રુત અજ્ઞાન મ કેતેજી,
એ જિનગુણ સુરતરૂના પરિમલ અનુભવ તા તે લેશેજી
ભમર પરે જે અન્યા લોકને ગુરૂઆણા શિર વહેશેજી ૫

૮ શ્રી મનન શાટપક.

શ્રી મન ગુરૂ આનન, નમ [illegible] મનન ઉપાય
[illegible] રચવા [illegible], [illegible] મનન [illegible]
[illegible] આદિ પડયો [illegible] ન [illegible] હોય. ૧
[illegible] વા કરીને [illegible], [illegible]
[illegible] મતિ [illegible] જગત પદારથ હોય. ૨
નિજ [illegible] અનુસાર કરી [illegible] કોય ૩

રાગીજન તપ ગુણ ગ્રહી, કરે અધિક વિસ્તાર,
દેખત નહિ નજરે કરી, દોષ તણો સંભાર. ૪
દ્વેષીજન દેખે નહિ, બહુ ગુણનો સમુદાય,
અણુસમ દોષ મેરૂસમા, તસ મન માંહી જણાય. ૫
ગ્રહે ગર્વજન તપ કરે, દુર્જન ગુણની ગુઇ,
દોષ ગ્રહી નિંદા કરે, ગર્વ નહિં તસ દુઇ. ૬
બુધ સજ્જન રાગી થયો, બહુ ગુણ લહી મન માંહ્ય,
તસ પ્રશંસ મુખથી કરે, ઢાંકે દોષ ઉછાંહ. ૭
જળ સજ્જન નજરે પડે, અવગુણનો સમુદાય,
ઉપેક્ષા વા અરૂચી કરે, દોષ ન મુખ બોલાય. ૮
ગુણ વા અવગુણ ઓળખી, કરી વિવેક ઉદાર,
નાપેક્ષી વચને કરે નિજપરનો ઉપગાર. ૯
આગમ ઉત્સર્ગ વખાણના, પક્ષપાત નહિ લેશ;
[illegible] વચનથી, દે જ્ઞાની ઉપદેશ. ૧૦
દિગંબર મત [illegible] કદી કરવું [illegible];
[illegible] દેહ પાપે હૈ આપદ દુઃખદેહ. ૧૧
સ્યાદ્વાદ આગમ ધરી રમતા સમતા [illegible].
[illegible] સજ્જન પ્રભુ [illegible]. ૧૨
નિશ્ચય નિજરૂપમાં રમણ [illegible],
વ્યવહારે ગુણ [illegible], [illegible] સ્વરૂપ [illegible]. ૧૩
[illegible]
[illegible]. ૧૪
[illegible]
[illegible] ૧૫
[illegible]
[illegible] ૧૬

૫ ચિદાનંદજી કૃત સવૈયા.

સવૈયા એકત્રીસા.

ઓંકાર અગમ અપાર પ્રવચન સાર
મહા બીજ પંચ પદ ગરભિત જાણીયે
જ્ઞાન ધ્યાન પરમ નિધાન સુખથાનરૂપ.
સિદ્ધિ બુદ્ધિદાયક અનુપ એ વખાણીયે;
ગુણ દરિયાવ ભવજલનિધિ માંહે નાવ,
તત્વકો દિખાવ હિયે જ્યોતિરૂપ ઠાણીયે;
દીનો હૈ ઉચ્ચાર આદ આદિનાથ તાતેં યાકો
ચિદાનંદ પ્યારે ચિત્ત અનુભવ આણીયે ૧

નમત સકલ ઇંદ ચંદ જાકું ધ્યેયરૂપ,
જનકે મુનીંદ યાકુ ધ્યાન મધ્ય ધારહિ;
સુરતિ નિરતિ મેં સમાય રહે આઠુ જામ.
સુરભિ ન જિમ નિજ સુતકુ વિસારહિ.
દીનો હોય પીનતા પ્રગટ સુખકારી લહે.
દહે ભવ બીજ વિષે વાસ પર જારહિ.
ચિદાનંદ પ્યારે શુભ ચેતના પ્રગટ કર
એસો ધ્યાન ધર મિથ્યા ભાવકુ વિનારહિ ૨

મુખ મહિ રામપે હરામ મહિ મન ફિરે.
ગીરે ભવ કૂપ મહિ કર દીપ ધારકે
વિષય વિકાર માંહે રાગી મુખ હમ કહે.
મેં તો હું વૈરાગી માલા તિલક જયુ વારકે.
જોગકી જુગતિ બિના જાને જો કહે તે જોગી.
ગલા માંહિ સેલી અરૂ કાલી કંથા ડારકે.
બિના ગુરૂગમ મિથ્યા જ્ઞાન ભમે કહુ વિધ
કોડ જ્યું જાવે એમ મનુષ્ય ભવ હારકે ૩

ભોગીજન તણ ગુણ મહી, કહે અધિક વિસ્તાર,
કેવળ નહિ નજરે કરી, હોય નહીં સંભાર.
[illegible]જન દેખે નહિ, બહુ ગુણનો સમુદાય,
[illegible] હોય મેરૂસમા, તસ મન માહી જણાય.
[illegible] તેમ કહે દુર્જન ગુણની ગુણ,
[illegible] નિંદા કહે, ગમ નહિ [illegible].
[illegible] ભગી થયો, બહુ ગુણ સહી મન માન,
[illegible] સુખથી કરે [illegible] ઉચ્ચાર.
[illegible] અવગુણનો સમુદાય,
[illegible] કહે, હોય ન સુખ [illegible].
[illegible] અવગુણ [illegible] કરી વિવેક ઉદાર.
[illegible] નિજપનો ઉપાય.
[illegible] નહિ લેશ,
[illegible] જ્ઞાની ઉપદેશ. [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]

૫ ચિદાનંદજી કૃત સવૈયા.

સવૈયા એકત્રીસા

ૐકાર અગમ અપાર પ્રવચન સાર
મહા બીજ પંચ પદ ગરભિત જાણીજે
જ્ઞાન ધ્યાન પરમ નિધાન સુખથાનરૂપ,
સિદ્ધિ બુદ્ધિદાયક અનુપ ઐો વખાણીયે;
શુધ્ધ દરિયાવ ભવજલનિધિ માંહિ નાવ,
તત્વકો લિખાવ હિયે જોતિરૂપ ઠાણીજે;
દીનો હૈ ઉચ્ચાર આદ આદિનાથ તાતે યાકો
ચિદાનંદ પ્યારે ચિત્ત અનુભવ આણીજે. ૧

નમત સકલ ઇંદ ચંદ જાકું ધ્યેયરૂપ,
જાનકે મુનીંદ યાકુ ધ્યાન મઝ ધારહિ;
સુરતિ નિરતિ મેં સમાય રહે આઠુ જામ,
સુરભિ ન જિમ નિજ સુતકુ વિસારહિ;
લીનો હોય પીનતા પ્રગુર ગુણકારી લહે,
દહે ભવ બીજ વિષે વાસ પર જારહિ;
ચિદાનંદ પ્યારે શુભ ચેતના પ્રગટ કર,
એસો ધ્યાન ધર મિથ્યા ભાવકું વિસારહિ. ૨

મુખ માંહિ રામપે હરામ માહિ મન ફિરે,
ગીરે ભવ કૂપ માહિ કર દીપ ધારકે
વિષય વિકાર માહિ રાગી મુખ ઇમ કહે,
મેં તો હું વૈરાગી માલા તિલક જ્યું ધારકે.
જોગકી જુગતિ બિના જાને જો કહાવે જોગી,
ગલા માહિ સેલી અરૂ કાલી કંથા ડારકે,
બિના ગુરૂગમ મિથ્યા જ્ઞાન ભમે ત્રણ વિધ
કૌડ જ્યું જાવે એ મનુષ્ય ભવ હારકે ૩

રાગીજન તો ગુણ ગ્રહી, કરે અધિક વિસ્તાર,
દેખત નહિ નજરે કરી, દોષ તણો સંભાર. ૪

દ્વેષીજન દેખે નહિ, બહુ ગુણનો સમુદાય,
અણુસમ દોષ મેરૂસમા, તસ મન માંહી જણાય. ૫

[illegible] ગર્જ [illegible] તણ કરે, દુર્જન ગુણની [illegible],
દોષ ગ્રહી નિંદા કરે, ગર્જ નહિં તસ [illegible]. ૬

ગુણ ગ્રાહકજન રાગી થયો, બહુ ગુણ લહી મન માંહ્ય,
તસ પ્રશંસ મુખથી કરે, ઢાંકે દોષ ઉછાંહ. ૭

જ્યાં [illegible] નજરે પડે, અવગુણનો સમુદાય,
ઉપેક્ષા વા કરૂણી કરે, દોષ ન મુખ બોલાય. ૮

ગુણ વા અવગુણ બોલતો કરી વિવેક ઉદાર,
[illegible] વચને કરે નિજપરનો ઉપગાર. ૯

[illegible] ઉચિત વચાનના, પક્ષપાત નહિ લેશ;
[illegible] વિધ વચનથી, દે જ્ઞાની ઉપદેશ. ૧૦

[illegible] જન [illegible], કહે કરી કરવું વેગ;
[illegible] ૧૧

સ્યાદ્વાદ ચિત્તમાં ધરી રમતો સમતાનંદ.
[illegible] રંગ. ૧૨

[illegible] નિજરૂપમાં પ્રભુમે વસ્તુ [illegible];
[illegible] ગુણ અવગુણ, [illegible] સ્વરૂપ જણાય. ૧૩

[illegible] ગુણ [illegible] ગુણરૂપ પ્રભુમે [illegible]
[illegible] પ્રભુમે નહિ સંદેહ. ૧૪

[illegible] મિથ્યા [illegible]
[illegible] વિવેચન જ્ઞાનથી [illegible] સુવિવેક. ૧૫

[illegible] મન રમતા કાજ,
[illegible] વિચક્ષણ, ધરી [illegible]. ૧૬

५ चिदानंदजी कृत सवैया.

सवैया एकत्रीसा

ॐकार अगम अपार प्रवचन सार
महा बीज पंच पद गरभित जाणीजे
ज्ञान ध्यान परम निधान सुखथानरूप,
सिद्धि बुद्धिदायक अनुप ए वखाणीये;
गुण दरियाव भवअंबुनिधि मांहि नाव,
तत्वको लिखाव हिये ज्योतिरूप ठाणीजे;
दीनो दे उच्चार आद आदिनाथ तातें याको.
चिदानंद प्यारे चित्त अनुभव आणीजे. १

नमत सकल ईंद चंद जाकुं ध्येयरूप,
जानके मुनींद याकु ध्यान मध्य धारहि;
सुरति निरति में समाय रहे आठु जाम,
सुरभि न जिम निज सुतकु विसारहि;
लीनो होय पीनता प्रणव सुखकारी लहे,
दहे भव बीज विषे वास पर जारहि;
चिदानंद प्यारे शुभ चेतना प्रगट कर
ऐसो ध्यान धर मिथ्या भावकुं विसारहि. २

मुख मांहि रामपे हराम मांहि मन फिरे,
गीरे भव कुप मांहि कर दीप धारके
विषय विकार मांहि रागी मुख ईम कहे.
मे तो हुं वैरागी माला तिलक ज्युं धारके.
जोगकी जुगति बिना जाने को कहावे जोगी,
गला मांहि सेली अरु काली कंथा डारके.
बिना गुरुगम मिथ्या ज्ञान भमे ऐसु विध
कोकट ज्युं जावे ए मनुष्य भव हारके ३

શિર પર શ્વેત કેશ ભયા તો હુ નાહિં ચેત,
પ્રીરત અચેત ધન હેત જ્યું પ્રદેશમેં;
મેરો મેરો કરત ન ધરત વિવેક હિયે,
મોહ અતિરેક ધર પરત કિલેશમેં;
પડ્યો નાનાવિધ ભવકુપમેં સહત દુઃખ,
મગન ભયો હે મધુબિંદુ લવલેશમેં;
આતપત્ર છાયો સોઉ મનહુંત ભયો અજ,
ચિદાનંદ સુખ પાયો સાધુકે સુવેશમેં. ૪

ધન અરૂ ધામ સહુ પડયોહિ રહેગો નર,
ધારકે ધરામેં તું તો ખાલી હાથ જાવેગો;
દાન અરૂ પુન્ય નિજ કરથી ન કર્યો કછુ,
હોય કે જમાઇ કોઉ દુસરો હિ ખાવેગો;
કુડઓ કપટ કરી પાપ બંધ કીનો તાતે,
ઘોર નરકાદિ દુઃખ તેરો પ્રાણી પાવેગો;
પુન્ય વિન દુસરો ન હોયગો સખાઇ તબ,
હાથ મલ મલ માખી જિમ પીસતાવેગો. ૫

અગમ અપાર નિજ સંગતિ સંભાર નર,
મોહકું બીડાર આપ આપ ખોજ લીજીયે;
અચળ અખંડ અલિપ્ત બ્રહ્મંડ માંહિ,
વ્યાપક સ્વરૂપ તાકો અનુભવ કીજીયે;
ખીર નીર જિમ પુદગલ સંગ એકીભૂત,
અંતર સુદ્રષ્ટિ ખોજ તાકો લવ લીજીયે;
ધાર એસી રીત હીએ પરમ પુનીત ઇમ,
ચિદાનંદ પ્યારે અનુભવ રસ પીજીયે. ૬

આયકે અચાનક કિતાંત જ્યું ગહેગો તોહેં;
તિહાં તો સખાઇ કોઉ દુસરો ન હોવેગો;
ધરમ વિના તો ઓર સકળ કુટુંબ મીલી,
જનકે પરેતાં કોઉ સુપને ન જોવેગો;

ઊઠ સલામ કે સખાઇ વિના અંતસમે,
નેણ માંહિ નીર ભર ભર અતી રોવેગો;
જાન કે જગત હાંસો જ્ઞાનિ ન મગન હોત,
અંબ આયા ચાહે તે તો બાઉલ ન બોવેગો. ૭

સવૈયા એકત્રીસા.

આપકું આપ કરે ઉપદેશ જ્યું, આપકું આપ સુમારગ આને;
આપકું આપ કરે સ્થિર ધ્યાન મેં, આપકું આપ સમાધિમેં તાને;
આપકું આપ લખાવે સ્વરૂપશું, ભોગનકી મમતા નવિ ઠાને;
આપકું આપ સંભારત યાવિધ, આપસો ભેદ તો આપહિ જાને. ૮

આપ થઇ જગ જાળથી ન્યારો જ્યું, આપ સ્વરૂપમેં આપ સમાવે;
આપ તજે મમતા સમતા ધર, શીલસું સાચો સનેહ જગાવે;
આપ અલેખ અભેખ નિરંજન, પરિજન અંજન દુર બહાવે;
યા વિધ આપ અપુરવ ભાવથી, આપકો મારગ આપહી પાવે. ૯

વેદ ભણ્યો જ્યું કિતાબ ભણ્યો અરૂ દેખો જિનાગમકું સબ જોઇ;
દાન કરો અરૂ સ્નાન કરો ભાવે, મૌન ધરો વનવાસી જ્યું હોઇ;
આપ તપો અરૂ જાપ જપો કોઇ, કાન ક્રિયાઈ ક્રિયો કુનિ કોઈ
આતમધ્યાન અધ્યાતમ જ્ઞાન બિના શિવ સાધન જોગ ન કોઇ ૧૦

હે અરિ મિત્ત બરાબર જાનત પારસ ઓર પાષાણ જ્યું દોઇ,
કંચન કિચ સમાન અહે જન નિચ નરેશમેં ભેદ ન કોઇ,
માન કહા અપમાન કહા મન એસો બિચાર નહિ તસ હોઇ.
રાગ અરૂ રોષ નહિ ચિત જાકે ક્યું ધન્ય અહે જગમેં જન સોઇ ૧૧

જ્ઞાનિ કહો ભાવે અજ્ઞાનિ કહો, [illegible] ધ્યાન કહું મન માની જ્યું [illegible]
જોગી કહો ભાવે ભોગી કહો [illegible] જાકુ [illegible] મન [illegible]
રોષી કહો નિરદોષી કહો [illegible]
રાગ અરૂ રોષ નહિ ચિત જાકે જ્યું ધન્ય અહે [illegible]

[illegible]
[illegible]

િન સુભાવ વિવેકીસું, સંપત પાય સુમારગ લાવે;
ની દિનોકી રહોદિશ. ઘોડ સભામેં દાતાર કહાવે. ૨૦
ંડ હોવે સત ખંડ જ્યું, લાગત જાસ જરા ઠણુકા;
, અપાવનરૂપ અરે નર નેહ કહા કરીયે તનકા;
જ સિદ્ધિ ન હોય કછુ. પર રંજન સોભ કરે ગણુકા;
કહા જપમાલકું ફેરત. ફેર અરે મનકે મણુકા. ૨૧
કા ઉદોત ભયા તબ, દૂર ગયા ભ્રમ ભાવ અધેરા;
રૂપકું આપ નિહારત, જૂઠા સ્વરૂપ લખ્યા જગ કેરાં;
તાર અરૂ ધ્યાનકે જોર કે, પાયા જિનુને સુવાસ વસેરા;
ભાવ વિચાર ચિદાનંદ, સોઈ સુસંત અહે ગુરૂ મેરા. ૨૨
શ વિદેશ ફિરે નર. કાહેકું સાયરકું અવગાહે.
ાશ કરે પરકી સઠ. નિચ નરેશકી ચાકરી ચાહે;
ાચ બિચાર કરે તન, અંતર તાપથી કાહેકુ દાહે,
ે અવતાર તો હે જિણુ, તાકો તો ભાર સું તેહુ નિવાહે. ૨૩
ંતર મંતર સાધત. કાહેકું નિસા મસાણુમેં જાવો;
વકી સેવ કરી તુમ. કાહેકું આક ધતુર જ્યું ખાવો;
ાસ અસારકે કારન, કહેકું ઓરકે દાસ કહાવો;
હા કરીયે પરકી નર. હોઈ નિરાશ નિરંજન ધ્યાવો. ૨૪
ા પરમાદ મેં પ્યારે તું, સાથ મેં તેરે તો ચોર લગેરે;
ાતરૂ ભ્રાતરૂ ભામિની, સ્થાવરકે સહુ જાન સગેરે;
સથી સનેહી અહે તું જો કુણુ અહે જગ માંહી જ્યું તેરે;
કિહાંથી કિહાં પુનિ જાયેગો. એસો વિચાર કરો મનમેરે. ૨૫
ાનિધિ સિદ્ધિ કહા કરૂ, કહા કરૂં સુખ દેવગતીકો.
ં મણિ માણેક મોતી જ્યું, કહા કરૂ તેરા રાજ કોટિકો.
ૂ જન રંજન વેશકું. કહા કરૂ મત ધાર મતિકો.
રંજન નામ વિના જગ. ઓર સહુ મોહે લાગત ફીકો. ૨૬
સંગ કુલેલ ભયો તિલ, તેલ તે તો સહુ કે મન ભાવે;
ે પરસંગથી દેખીયે. લોહા જ્યું કંચન હોય બિકાવે;

ા ગામેં જાય મિલ્યો સરિતાજળ, તે હુ મહાજળ ઓપમા પાવે;
સંગતકો ફળ દેખ ચિદાનંદ, નિચ પદારથ ઉંચ કહાવે. ૨૭

ાલિનીદલમેં જલ બુંદ તે તો, મુગતાફળ કેરી ઓપમા પાવે;
મલયાગર સંગ પલાસ નરૂ લખ, તાહુમેં ચંદનતા ગુન આવે;
સુગંધ સંજોગ થકી મૃગ કોમદ, ઉત્તમ લોક સહુ મિલ આવે;
સંગતકો ફળ દેખ ચિદાનંદ, નિચ પદારથ ઉંચ કહાવે. ૨૮

સવૈયા એકત્રીશા.

દ્રવ્ય અરૂ ભાવના કરમથી નીયારો નિત,
લેશ્યા ગતિ જોગકો સંજોગ નઉ પાઈએ,
કોઈથી ન કહ્યો જાય કરથી ન ગ્રહ્યો જાય,
જ્યાં હે સમાન તાકું કેસેકે બતાઈએ;
નય અરૂ ભંગ ન નિખેપકો પ્રવેશ જિહાં,
ઉગતિ જુગતિ તામે કોન ભાત લાઈએ,
ચિદાનંદ નિયત સરૂપ નિજ એનો,
ધાર વિવહાર નાના ભેદ દરસાઈએ ૨૯

તું તો અવિનાશી કાયા પ્રગટ વિનાશી અરૂ,
તું તો હે અરૂપી એ તો રૂપી વસ્તુ જોઈએ;
મલ કેરી ક્યારી મોહરાયકી પિયારી એનો,
હવાની નીયારી એનો મથા ભાર ઢોઈએ;
મહા દુઃખ ખાંની દુરગતિકી નીસાની તાને,
યાકો નો બઉનો નિદિન્નિન નાહિ મોઈએ;
ચિદાનંદ લપ જપ શીલીયાકો લાહો લીજે,
નીંદા નરભવ પાય નિન્દા ન ખોઈએ. ૩૦

શીર કરી પંચ બીજ વાયુકો પ્રચાર કરે,
ભેદ ખટ ચક્રકો અષ્ટ ગતિ પાઈકે;
પ્રાણાયામ ભેદ સમ ભેદકો સ્વરૂપ લહી,
કરત અભ્યાસ અંક નાદમેં સમાવે;

દેહિકો વિચાર ભાન દૃઢ અતિ ધાર જ્ઞાન,
અનહદ નાદ સુણો અતિ પ્રીત લાયકે;
સુધા સિંધુરૂપ પાવે સુખ હોય જાવે તબ,
સુખથી બનાવે કહા ગુંગા ગોલ ખાયકે. ૩૧

ધરમ શુકલ ધ્યાન હિરદેમે ધારીયે જ્યું,
આરત ઉદર દોઉ ધ્યાનકું નિવારીયે;
પ્રથમ પ્રથક ચ્યાર ચ્યાર પાયકે જ્યું,
તાકી તો સરૂપ ગુરૂગમથી વિચારીયે;

એસો ધ્યાન અગની જાર કાયા કુડ બીચ.
કર્મ કાષ્ટ કેરી જ્યું આકૃતિ તામેં ડારીયે.
દૂર ધ્યાન દૂર હોએ આપ ધ્યાન ભૂરી ભએ,
શુદ્ધ સ્વરૂપ નિજ કર થીર ધારીયે. ૩૨

બુડ્યો ફિરે કુડ્યો મોહ મદિરાકી છાક માંહિ.
ધાર્યો નહિ આતમ અધ્યાતમ વિચારકું;
પંડિત કહાયો બહુ ગ્રંથ પઢી આયો નાંહિ.
સાચો ભેદ પાયો અરૂ ધાયો હે વિકારકુ;

પ્રભુતાઇ ધારે નવિ પ્રભુકુ સંભારે મુખ,
જ્ઞાન તો ઉચારે નવિ મારે મન જારકું;
ઓટ્રો ઉપદેશ દેવે અતિ અનાચાર સેવે,
તે તો નવિ પાવે ભવ ઉદધિકે પારકું. ૩૩

બગ ધરે ધ્યાન શુક કથે મુખ જ્ઞાન મચ્છ
કચ્છા અસનાન પય પાન શિશુ જાણીયે
ખર અંગ ધાર છાર કૃમિ પીનકો આહાર.
દીપ સીખા અંગ જાર સલભ પીછાણીયે;

ભેડ મૂલ ચાવે લડ પશુઅન પટા અરૂ.
ગાડર મૂંડાવે મૂડ ઓત કહા વખાણીયે;
જટા ધાર વટ કેરો વૃક્ષ જ્યું વખાણે તાકી
ઇત્યાદિક કરણી ન ગિણતીમેં આણીયે. ૩૪

દેહિકે વિચાર ભાન દ્રઢ અતિ ધાર જ્ઞાન,
અનહદ નાદ સુણો અતિ પ્રીત લાયકે:
સુધા સિંધુરૂપ પાવે સુખ હોય જાવે તબ,
સુખગી બનાવે કહા ગુંગા ગોલ ખાયકે. ૩૧

ધરમ શુકલ ધ્યાન હિરદેમેં ધારીયે જ્યું,
આરત ઉદર દોઉ ધ્યાનકું નિવારીયે:
પ્રથમ પ્રથક ચ્યાર ચ્યાર પાયકે જ્યું,
તાકો તો સરૂપ ગુરૂગમથી વિચારીયે;

એસો ધ્યાન અગની જ્જાર કાયા કુંડ બીચ.
કર્મ કાષ્ટ કેરી જ્યું આહૂતિ તામેં ડારીયે:
દ્વરે ધ્યાન દૂર હોએ આપ ધ્યાન ભૂરી ભએ,
શુદ્ધ સ્વરૂપ નિજ કર શીર ધારીયે. ૩૨

બુડ્યો ફિરે કુડ્યો મોહ મદિરાકી છાક માંહિ.
ધાર્યો નહિ આતમ અધ્યાતમ વિચારકું;
પંડિત કહાયો બહુ ગ્રંથ પઢી આયો નાંહિ.
સાચો ભેદ પાયો અરૂ ધાયો હે વિકારકું;

પ્રભુતાઇ ધારે નવિ પ્રભુકુ સંભારે સુખ,
જ્ઞાન તો ઉચારે નવિ મારે મન જારકું;
ખોટો ઉપદેશ દેવે અતિ અનાચાર સેવે,
તે તો નવિ પાવે ભવ ઉદધિકે પારકું. ૩૩

બગ ધરે ધ્યાન શુક કથે સુખ જ્ઞાન મચ્છ.
કચ્છા અસનાન પય પાન શિશુ જાણીયે·
ખર અંગ ધાર છાર ફણિ પૌનકો આહાર,
દીપ સીખા અંગ જાર સલભ પીછાણીયે;

ભેડ મૂંડ ચાવે લડ પશુઅન પટા અરૂ.
ગાડર મૂંડાવે મૂડ ખોત કહા વખાણીયે:
જટા ધાર વટ કેરો વૃક્ષ જ્યું વખાણે તાકી.
ઇત્યાદિક કરણી ન ગિણતીમેં આણીયે. ૩૪

ગહેનો અચાંન જેસે લવાડુ સેચાન તેસે,
ધરી પલ છિનમાંજ રવિ સુત આયકે;
ચિદાનંદ કાયકે સકળ કાજ ખોયો ગાઢ,
નરભવરૂપ રૂડો ચિંતામગ પાયકે; ૩૮

લવ સપ્તમિક દેવ જાણે ખ: દ્રવ્ય ભેવ,
પરકી ન કરે સેવ એસો પદ પાયો હે;
સાગર પ્રમિત હે તેત્રીસ જાકી આયુ થિતિ,
ઓઘરૂપ અંતર સમાધિ લક્ષ લાયો હે;
અરૂપ હે વિકાર અરૂ સુખ હે અનંત જાકું.
સૂત્ર પાઠ કરી એસો પ્રગટ બતાયો હે;
ચિદાનંદ એસો સુખ તેડુ જિનરાજ દેવ,
ભાવના પ્રથમમેં અનિત્ય દરસાયો હે. ૩૯

વનિતા વિલાસ દુઃખકો નિવાસ ભાસ પયો.
જંબુસ્વામિ ધયો તાતે મનમેં વિરાગ જ્યું.
વનિતા વિલાસી નાના વિધ દુઃખ પાવે એસે;
આમિષ આસક્ત કષ્ટ લહ્યો જેસે કાગ જ્યું;
નવ પરણીત વસુ નાર ધનધામ ત્યાગ,
છિનમાંજ લહે ભવ ઉદધિકે પાર જ્યું;
ચિદાનંદ નરક દુવાર હે પ્રગટ નાર,
જ્ઞાન હીન કરે તેથી અતિ અનુરાગ જ્યું. ૪૦

ઘુણી ભ્રંગ કેરો શબ્દ કીટ ફીટ ભ્રંગ થયો,
ોહકો વિકાર ગયો પારસ ફરસથી;
લકે સંજોગ તીલ તેલ હુ ભયો ફુલેલ.
રૂ ભયે ચંદન સુવાસકે ફરસથી,
કતાફલ સ્વાંત કે ઉદય ભયો સીપ સગ.
ટ હુ પાષાણુ જ્યું સીલોદક સરસથી,
દાનંદ આતમ પરમાતમ સરૂપ થયો.
વસર પાય ભેદ જ્ઞાન કે દરસથી. ૪૧

ી નવિ ફિરત, દાન વિના ન દાતાર કહાવે;
ે શિવ મારગ, ધ્યાન વિના મન હાથ ન પાવે. ૪૫

ાલે પંથમે ઇમ, હોય દિનોકા યહ જગ મેલા;
ધા ન રહેગા, કોન ગુરૂ અરૂ કોનકા ચેલા;
ા હે સુણ એસે જ્યું; જાત વહ્યા જેસા પાણીના રેલા;
ાઈ રહે સહુ, હંસતો આખર જાત એકીલા. ૪૬

ીતિ વહે નિત, રૂપકા મંડન શીલસું જાણો;
ંસજ હે જગ, માયાકા મંડન દાન વખાણો;
ે ધનથી પુન, જ્યોગીકા મંડન ત્યાગ પીછાનો;
જાણ ક્ષમા ગુણ, ધ્યાનીકા મંડન ધીરજ હાણો. ૪૭

ો અતિ દેખત. એક લગે સહુકું અતિ પ્યારા;
પેટકે કારણ, એકકું હોય લખ કોટિ આધારા;
હે નહિ પાવત, એકનકે શિર છત્ર જયુ ધારા;
ે જગમેં ઇમ, પાપ અરૂ પુન્યકા લેખાહી ન્યારા. ૪૮

મેં ભેદ નહિ કછુ, બંધન રૂપ દોઉ તુમે જાણો;
અરૂ તાત દોઉ કે જ્યું, મોહ માયા બળવંત વખાણો;
. લોહમઇ દોઉ. યાવિધ ભાવ હીયે નિજ આણો;
ધાર કે આપણો, દોઉથી ન્યારો ન્વરૂપ પીછાનો. ૪૯

ેજ તાકે જ્યું, ઈંદ નરિંદ સહુ મિલ આઇ;
દેવ વિને સુત, કષ્ટ પડે જાકુ હોત સહાઇ;
ોગતકી સબ, વસ્તુ અગોચર દેત લખાઇ;
છુ તિનકું નર. સિદ્ધિ સુધ્યાનમઇ જિણે પાઇ ૫૦

ોઉમેં નહિ જડ, પ્રાણી એસો કુવિંદજ્ન કહાવે;
ગુરૂ જો મિલે તોહી. વ્યાલ તણી પરે વાંકોહી જાવે;
ાંત ગહે સબ, આપ તપે પરકું જ્યુ તપાવે;
ા કરે મૂરખ વાદ કીયે કછુ હાથ ન આવે ૫૧

પર કાયમજ ધાર ચોકળો ચોરાસી લાખ,
નાનારૂપ સજ આપું નિજ નાટ કીનો હે;
પંચ ઔર મિથ્યાતરૂપ સજ સીણગાર અંગ,
મોહમયી મદિરાકો કેફ અતિ પીનો હે;
કુમતિ કુસંગ લીયા ઉદભટ વેષ કીયો,
ફિરત મગન કોપ માનરંગ ભીનો હે;
ચિદાનંદ આપકો સરૂપ વિસરાય એસે,
અનારીકે જીવકો નિરૂદ મોટો લીનો હે.

ચિત ગુણ કાજ ધર્મ કહ્યો જિનરાજ દેવ,
તાકે ચ્યાર ભેદ સહુ આગમમાંહે જાણીયે,
દાન શિલ તપ ભાવ હે નિમિતકો સમાન,
નિશ્ચે [illegible] મન આણીયે
સ્યાદવાદરૂપ અતિ પરમ અનુપ એસો,
દયા [illegible],
ચિદાનંદ [illegible],
[illegible]

[illegible]

[illegible]

દીન વિના રજની નહિ દિપત, દાન વિના ન દાતાર કહાવે;
જ્ઞાન વિના ન લહે શિવ મારગ, ધ્યાન વિના મન હાથ ન પાવે. ૪૫

પથિક આય મિલે પંથમેં જિમ, હોય દિનોકા યહે જગ મેલા,
ન્યાંહિ કિસુકા રહ્યા ન રહેગા, કોન ગુરૂ અરૂ કોનકા ચેલા,
આસા તો જીવત હે સુખ એસે જ્યું, બાન વહ્યા જૈસા પાનીના રેલા,
રાજ સમાજ પરખાઈ રહે સહુ, હંસ તો આખર જાત અકેલા ૪૬

ભૂપકા મંડન નીતિ વહે નિત, રૂપકા મંડન શીલગુ જાણો;
દાસકા મંડન હંસજ હે જગ, સાધાકા મંડન દાન વખાણો,
જોગીકા મંડન હે ધનથી પુન, જ્યોતિકા મંડન ત્યાગ પીછાનો,
જ્ઞાનીકા મંડન જાણ ક્ષમા ગુણ, ધ્યાનીકા મંડન ધીરજ ઠાણો. ૪૭

એક અનિષ્ટ લગે અતિ દેખત, એક લગે સહુકું અતિ પ્યારા
એક ફિરે નિજ પેટકે કારણ, એકકું હોય લખ કોટિ આધારા,
એક ન રૂપ નહિ નહિ પાવત, એકનકે શિર છત્ર જ્યું ધારા
દેખ ચિદાનંદ હે જગમેં ઇમ, પાપ અરૂ પુન્યકા લેખાટી ન્યારા. ૪૮

પાપ અરૂ પુન્યમેં ભેદ નહિ કછુ, બંધન રૂપ દોઉ તુમે જાણો,
જેહિનિ માન અરૂ તાન દોઉ કે જ્યું, મોહ માયા બંધન વખાણો,
દેહ તો કંચન લોહમઈ દોઉ, બંધિષ ભાવ હીયે નિજ આણો,
હંસ સ્વભાવકુ પાર કે આપહુ, દોઉસેં ન્યારો સ્વરૂપ પીછાનો ૪૯

પૂર્ણ હે પરમાતમ તાકે જ્યું, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ૫૦

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ૫૧

ધરમકો મંડન ભરમકો વિહંડન જ્યું,
પરમ નરમ હૈકે કરમસે લર્યો હૈ;
ઐસો મુનિરાજ ભૂલોકમેં વિરાજમાન,
નિરખી બનારસી નમસ્કાર કર્યો હૈ. ૫૫

સમકિતિની સ્તુતિ.

સવૈયા તેવીસા.

ઃ વિજ્ઞાન જગ્યો જિન્હકે ઘટ, શિતલ ચિત્ત ભયો જિમ ચંદન;
િ કરે શિવ મારગમેં, જગમાંહિ જિનેશ્વર કે લઘુ નંદન.
ય સ્વરૂપ સદા જિન્હકે, પ્રગટયો અવદાત મિથ્યાત નિકંદન.
ત દશા તિન્હકે પહિચાન. કરે કર જોરી બનારસી વંદન. ૫૬

સવૈયા એકત્રીસા.

સ્વારથકે સાંચે પરમારથકે સાંચે ચિત્ત,
સાંચે સાંચે બૈન કહે સાંચે જૈન મતી હૈ;
કાહુકે વિરોધિ નાહિ પરજાય બુદ્ધિ નાહિ
આતમ ગવેષી ન ગૃહસ્થ હૈ ન જતી હૈ.
સિદ્ધિ રિદ્ધિ વૃદ્ધિ દીસે ઘટમેં પ્રગટ સદા,
અંતરકી લછીસોં અજાચી લછપતિ હૈ;
દાસ ભગવતકે ઉદાસ રહે જગતસે.
સુખીયા સદૈવ ઐસે જીવ સમકિતિ હૈ. ૫૭

જાકે ઘટ પ્રગટ વિવેક ગનધરકોસો.
હિરદે હરખ મહા મોહકો હરતુ હૈ.
સાંચો સુખ માને નિજ મહિમા અડોલ જાને.
આપુહીમે આપનો સુભાવલે ધરતુ હૈ.
જૈસે જલ કર્દમ કતક ફલ ભિન્ન કરે
તૈસે જીવ અજીવ વિલછન કરતુ હૈ.
આતમ શકતિ સાધે જ્ઞાનકો ઉદો આરાધે.
સોઈ સમકિતી ભવસાગર તરતુ હૈ ૫૮

મિથ્યાદ્રષ્ટિજીવનું સ્વરૂપ.

ધરમ ન જાનત બખાનત ભરમ રૂપ,
ઠોર ઠોર ઠાનત લરાઇ પચ્છપાતકી;
ભુલ્યો અભીમાનમેં ન પાઉં ધરે ધરનીમેં,
હિરદેમેં કરની બિચારે ઉતપાતકી;
ફીરે ડામાડોલસો કરમકે કલોલનમેં,
વૈરહી અવસ્થાસોં બઘુલા કેસે પાતકી;
જાકી છાતી તાતી કારી કુટિલ કુબાતી ભારી,
એસો બ્રહ્મઘાતી હે મિથ્યાતી મહા પાતકી. ૫૯

શુદ્ધાત્મ સ્વરૂપ.

સવૈયા તેવીસા.

ચેતનરૂપ અરૂપ અમૂરતિ, સિદ્ધ સમાન સદાપદ મેરો;
મોહ મહાતમ આતમ અંગ, કિયો પરસંગ મહાતમ ઘેરો;
જ્ઞાનકલા ઉપજી અબ મોહિ, કહું ગુન નાટક આગમ કેરો;
જાસ પ્રસાદ સધે શિવ મારગ, વેગ મિટે ઘટ વાસ વસેરો. ૬૦

કર્ત્તા લઘુતા દર્શાવે છે.

સવૈયા એકતીસા.

જૈસે કોઉ મૂરખ મહાસમુદ્ર તરિવેકો,
ભુજાનિસું ઉદ્યત ભયો હે તજી નાવરો;
જૈસે ગિરિ ઉપર વિરખ ફલ તોરિવેકો,
વામન પુરૂષ કોઉ ઉમગે ઉતાવરો,
જૈસે જલકુંડમેં નિરખી શશિ પ્રતિબિંબ,
તાકે ગહિવેકો કર નીચો કરે ટાવરો;
તેસેમેં અલપ બુદ્ધિ નાટિક આરંભ કીનો,
ગુની મોહિ હસેંગે કહેંગે કોઉ બાવરો. ૬૧

જૈસેં કોઉ રતનસેં બિંધ્યો હૈ રતન કોઉ,
તામેં સુત રેશમકી ડોરી પોઇ ગઇ હૈ.
તૈસે બુદ્ધિ ટીકા કરી નાટક સુગમ કીનો,
તાપરિ અલપ બુદ્ધિ સુદ્ધિ પરિ નઇ હૈ.
જૈસે કાહુ દેશકે પુરૂષ જૈસી ભાષા કહે
તૈસી તિનહુકે બાલકની શીખી લઇ હૈ.
તૈસેં જ્યું ગરંથકો અરથ કહ્યો ગુરૂ ત્યોં,
હમારી મતિ કહિવેકો સાવધાન ભઇ હૈ. ૬૨

કર્તા પોતાની યોગ્યતા દર્શાવે છે.

કબહું સુમતિ વ્હૈ કુમતિકો બિનાશ કરે,
કબહું વિમલ જ્યોતિ અંતર જગતિ હૈ.
કબહું દયા વ્હૈ ચિત્ત કરત દયાલ રૂપ,
કબહું સુલાલસા વ્હૈ લોચન લગત હૈ.
કબહુંકે આરતી વ્હૈ પ્રભુ સનમુખ આવે,
કબહું સુભારતી વ્હૈ બાહરિ બગતિ હૈ.
ધરે દસા જૈસી તબ કરે રીતિ તૈસી ઐસી,
હિરદે હમારે ભગવંતકી ભગતિ હૈ. ૬૩

સમયસાર ગ્રંથ મહાત્મ.

મોખ ચલિવેકો [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] વિમલ [illegible]
[illegible] ૬૪

અનુભવ મહિમા.

(દોહા)

કહું શુદ્ધ નિશ્ચે કથા, કહું શુદ્ધ વિવહાર;
મુક્તિ પંથ કારણ કહું, અનુભવકો અધિકાર. ૬૫

વસ્તુ વિચારત ધ્યાવતે. મન પાવે વિશ્રામ;
રસ સ્વાદત સુખ ઉપજે, અનુભવ યાકો નામ. ૬૬

અનુભવ ચિંતામણી રતન, અનુભવ હે રસકૂપ;
અનુભવ મારગ મોખકો, અનુભવ મોંખ સરૂપ. ૬૭

સવૈયા એકત્રીસા.

અનુભવકે રસકોં રસાયન કહત જગ,
અનુભવ અભ્યાસ યાહે તીરથકી ઠોર હે;
અનુભવકી જો રસા કહાવે સોઇ પોરસા સુ,
અનુભવ અધોરસા સોં ઉરધકી દોર હે;
અનુભવ કેલી યહે કામધેનુ ચિત્રાવેલી,
અનુભવકો સ્વાદ પંચ અમૃતકો કોર હે;
અનુભવ કરમ તોરે પરમસો પ્રીતિ જોરે,
અનુભવ સમાન ન ધરમ કોઉ ઓર હે. ૬૮

તત્વ સ્વરૂપ.

(દોહા).

ચેતનવંત અનત ગુણ પર્યય સકિત અનત;
અલખ અખડિત સર્વગત, જીવ વસ્વ વિરતંત. ૬૯

તનતા મનતા વચનતા, જડતા જડ સમેલ;
લઘુતા ગુરૂતા ગમનતા, એ અજીવકે ખેલ. ૭૦

જોઇ કરમ ઉદ્યોત ધરી, હોઇ ક્રિયા રસ રત્ત;
કરખે નુતન કરમકોં, સોઇ આશ્રવ તત્ત. ૭૧

જો ઉપયોગ સરૂપ ધરી, વરતે જોગ વિરત્ત;
રોકે આવત કરમકોં, સોહે સંવર તત્ત. ૭૨

થિતિ પૂરન કરી જો કરમ. ખિરે બંધે પદ ભાન;
પંચ અંશ ઉજ્વલ કરે મોક્ષ તત્વ સો જાન. ૭૩

ચિદરૂપ.

(સવૈયા એકત્રીસા)

પરમ પુરૂષ પરમેસર પરમ જ્યોતિ,
પરબ્રહ્મ પૂરન પરમ પરધાન હૈ;
અનાદિ અનંત અવિગત અવિનાશી અજ,
નિરદ્વંદ્વ મુક્ત મુકુંદ અમલાન હૈ;
નિરાબાધ નિગમ નિરંજન નિરવિકાર,
નિરાકાર સંસાર શિરોમણી સુજાન હૈ;
સરવદરસી સરવજ્ઞ સિદ્ધ સ્વામી શિવ,
ધણી નાથ ઈશ જગદીશ ભગવાન હૈ. ૭૪

આત્મ સ્વરૂપ.

સવૈયા ત્રેવીસા

જો અપની દુતિ આપુ વિરાજત, હૈ પરધાન પદારથ નામી,
ચેતન અંક સદા નિકલંક, મહા સુખ સાગરકો વિસરામી.
જીવ અજીવ જિતે જગમેં, તિનકો ગુણ જ્ઞાયક અંતર જામી.
સો શિવરૂપ બસે શિવ થાનક, તાહિ વિલોકિ નમે શિવગામી. ૭૫

[illegible]

નિશ્ચે દ્રષ્ટિ એક રસ ચેતન, ભેદ રહિત અવિચલ અવિકાર.
સમ્યગદશા પ્રમાણ ઉભય નય, નિર્મલ સમલ એકહી બાર
યોં સમકાલ જીવકી પરિનતિ, કહે જિનંદ ગહે ગનધાર. ૮૦

વ્યવહાર કથન.

(દોહા)

એક રૂપ આતમ દરવ, જ્ઞાન ચરન દગ તીન.
ભેદ ભાવ પરિણામસેં, વિવહારે સુ મલીન ૮૧

શુદ્ધાત્મા કેવો છે. ક્યાં, અને કેમ જણાય તે વિષે.

(દોહા)

રાગાદિ વર્ણાદિક, રૂપ હમારો નાહિ.
એક બ્રહ્મ નહિ દુસરો, દીસે અનુભવ માંહિ ૮૨
એક દેખીયે જાનીયે, રમિ રહીયે એક ઠોર;
સમલ વિમલ ન વિચારીયે, યહે સિદ્ધ નહિ ઓર. ૮૩
જો કરીયે સો પુજીએ, તામેં ધરીયે રંગ.
યાતે મિટે અનોપના લોકરૂપ રહે સંગ. ૮૪

---

૭ શ્રીયશોવિજયજી કૃત શુદ્ધ મુનિરાજ સ્વરૂપ.

[illegible]

ધર્મે વિદાન [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ૮૫
[illegible]
[illegible]
[illegible]
૮૬

આપ પદમેં નિજ શુદ્ધ સ્વરૂપ, ચહે ન વિભાવ ગહે ન અનિની;
ચેતન રોગ વિયોગકો કારણ, યામેં વસંત રહે ભવભિની;
ચેત ચિદાનંદ ચેતન કો યહ, અવસર આય મિલ્યો તુજ સેની;
છોડી કે નિંદ પ્રમાદ દશા અબ, જાગ કહે ગુરૂ શિખ સુનેરી. ૯૩
ચાહકી દાહમેં દાહે જરે અબ, ભૂલી નિજાતમ સિદ્ધિ સ્વતંત્રી;
ઇંદ્રિય ભોગ વિકાર વિષે રસ, ત્યાગત જાગત જ્યોતિ અનંતી.
શુદ્ધ સ્વભાવ રમે નગમેં, વિરચા રસ ભોગ વિલાસ વિપત્તિ;
યા તેં સુ સમ્યક પ્રાક્રમ કીન્ન, મૃગમદ તોરન સર્વ વિપત્તી. ૯૪

---

૬ શ્રીચિદાનંદજી કૃત પુદ્ગલગીતા પ્રારંભ.

સંતો દેખીયેં બે, પરગટ પુદ્ગલ જાલ તમાસા. એ આંકણી.

પુદ્ગલ ખાણો પુદ્ગલ પીણો, પુદ્ગલ હુંથી કાયા;
વર્ણ ગંધ રસ ફરસ સહુ એ, પુદ્ગલ હુંકી માયા. સંતો. ૧

ખાન પાન પુદ્ગલ બનાવે, નહીં પુદ્ગલ વિણ કાય;
વર્ણાદિક નહીં જીવમેં બે, દીનો ભેદ બનાય. સં. ૨

પુદ્ગલ કાલા નીલા રાતા, પીલા પુદ્ગલ હોય.
ઉજલા સુત એ પંચવરણ ગુણ, પુદ્ગલહુકા જોય. સં. ૩

[illegible] નહિ બે, નીલ રક્ત અરૂ પીત.
[illegible] વર્ણ પુદ્ગલ બિના સે, ચેતનમેં નહીં મીત સ. ૪

[illegible] દુરગંધના સે, પુદ્ગલહુમેં હોય
[illegible] પરસંગ વિના તે, જીવમાંહિ નહિ હોય. સ. ૫

[illegible] તીખા કડવા પુદ્ગલ [illegible] કસાયલ કહીયે.
[illegible] મીઠા પુદ્ગલ કેરા રસ પાચુ સદહીયે સ. ૬

[illegible] ઉષ્ણ અરૂ કાઠ કોમલ હલુવા ભારી જાય.
[illegible] રૂખા આઠ ફરસ એ, પુદ્ગલહુમેં હોય સં. ૭

પુદ્ગલ સંગ નાટક બહુ નાચ્યા, કરતાં પાર ન પાયો;
ભવ સ્થિતિ પરિપક્વ થઇ તબ, સહેજે મારગ આયો. સં. ૨૧
પુદ્ગલ સંગે દેહાદિક નિજ, માન મિથ્યાની સોય;
દેહ દેહનો નેહ તજીને, સમ્યગ દૃષ્ટિ હોય. સં. ૨૨
કાલ અનંત નિગોદ ધામમેં, પુદ્ગલ સંગે રહિયો;
દુઃખ અનંત નરકાદિકથી તું, અધિક બહુવિધ સહિયો. સં. ૨૩
પછે અકામ નિર્જરાકો બલ, કિંચિત ઉંચા આયો.
બાદરમાં પુદ્ગલ રસ વશથી, કાલ અસંખ ગમાયો. સં. ૨૪
વળી ક્ષયોપશમ મતિજ્ઞાનકો, પંચેંદ્રિય જન્મ લાધી
વિષયાસક્ત રાગ પુદ્ગલથી, પાર નરક ગતિ સાધી. સં. ૨૫
તાડન મારન છેદન ભેદન વેદન બહુ વિધ પાઇ.
શીત વેદના આદિ દઇને, વેદ ભેદ દરસાઇ. સં. ૨૬
પુદ્ગલ સંગે નરક વેદના, વાર અનંતી વેદી.
પુણ્ય સંયોગે નરભવ લીધો, અશુભ પુદ્ગલ ગતિ ભેદી. સં. ૨૭
અતિ દુર્લભ દેવનકું નરભવ, શ્રીજિનદેવ વખાણે
શ્રવણ સુણી તે વચન સુધારસ, ત્રાસ કેમ નવિ આણે. સં. ૨૮
વિષયાસક્ત ભાવ પુદ્ગલકો, ધરી નર જન્મ ગમાવે.
[illegible]
[illegible] સં. ૨૯
[illegible]
[illegible]
[illegible] સં. ૩૦
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

પુણ્ય પાપ પુદ્ગલ દશા ઇમ, જે જાણે સમ તુલ;
શુભ કિરિયા ફલ નવિ ચાહે એ, જાણુ અધ્યાતમ મૂલ.
શુભ કિરિયા આચરણુ આચરે, ધરે ન મમતા ભાવ;
પુન્ન બન્ધ હોય નહિ ઇણુ વિધ. પ્રથમ અરિ શિર ઘાવ. સં. ૪૭

વાર અનંત ચુકીયા ચેતન, ઇણુ અવસર મત ચુક;
માર નીશાના મોહરાયકી, છાતીમે મત ઊક. સં. ૪૮

નદી ગોલ પાષાણુ ન્યાય કરી, દુર્લભ અવસર પાયો;
ચિંતામણિ તજ કાચ શકલ સમ પુદ્ગલથી લોભાયો. સં. ૪૯

પરવસતા દુઃખ પાવત, ચેતન પુદ્ગલથી લોભાય,
ભ્રમ આરોપિત બન્ધ વિચારત, મરકટ મૂઠી ન્યાય. સં. ૫૦

પુદ્ગલ રાગ ભાવથી ચેતન, થિર સરૂપ નવિ હોત;
ચિહું ગતિમાં ભટકત નિશ દિન ઇમ, જિમ ભમદરિયા પોત સં. ૫૧

જડલક્ષણુ પરગટ જે પુદ્ગલ. તાસ મર્મ નવિ જાણે;
મદિરાપાન છક્યો જિમ મદપ, સ્વપર નવિ પીછાણે. સં. ૫૨

જીવ અરૂપી રૂપ ધરત તે, પરપરણુની પરસંગ;
વજરત્નમાં ડંક યોગ જિમ. દર્શિત નાનારંગ. સં. ૫૩

નિજગુણુ ત્યાગ રાગ પરથી થિર. ગહન અશુભદલ થોક;
શુદ્ધ રૂધિર તજ ગંધો લોહી પાન કરત જિમ જોક સં. ૫૪

જડ પુદ્ગલ ચેતનકુ જગમે, નાના નાચ નચાવે
...ાલી ખાન વાઘકું વારે એ અચરિજ મન આવે. સં. ૫૫

...ાન અનન્ત જીવનો નિજગુણ તે પુદ્ગલ આવરયો.
... અનંત શક્તિનો નાયક તે ઇણુ કાયર કરિયા. સં. ૫૬

...તનકુ પુદ્ગલ યે નિશ દિન નાનાવિધ દુઃખ ઘાલે
...ણ પિંજરગત નાહરની પરે જોર કછુ નવિ ચાલે. સં. ૫૭

...ાન પરની જો ચેતનકુ પુદ્ગલ નાચ નચાવે.
...ી નર જિમ કુપથ કરીને મનમ દુઃખિત થાવે સં. ...

ત વરગણા શુભ પુદ્‌ગલકી, શુભ પરિણામેં જીવ;
ુભ અશુભ પરિણામ યોગથી, જાણો એમ સદીવ. સં. ૭૩

ન સંયોગે પુણ્ય સંચયે, અશુભ યોગથી પાપ;
ત વિશુદ્ધ ભાવ જબ ચેતન, સમજે આપા આપ. સં. ૭૪

ા ભુવનમેં દેખીયે સહુ, પુદ્‌ગલકા વિવહાર;
ગલ વિણુ કોઉ સિદ્ધરૂપમે, દરસત નહિ વિકાર. સં. ૭૫

ગલ હુકે મહેલ માલીયે, પુદ્‌ગલહુંકી સહેજ;
ગલ પિંડ નારકો તેથી, સુખ વિલસત ધરી હેજ. સ. ૭૬

ગલ પિંડ ધારકે ચેતન, ભૂપતિ નામ ધરાવે;
ગલબલથી પુદ્‌ગલ ઉપર, અહનિશ હુકુમ ચલાવે. સ. ૭૭

લહુકે વસ્ત્ર આભૂષણ, તેથી ભૂષિત કાયા;
લહુકા ચામર છત્ર, સિંહાસન અજબ બનાયા. સ. ૭૮

લહુંકા કિલા કોટ અરૂ, પુદ્‌ગલહુંકી ખાઇ,
લહુકા દારૂ ગોલા, રચ પચ તોપ બણાઇ. સ. ૭૯

ુદ્‌ગલ સંગી થઇ ચેતન, કરત મહા [illegible]
[illegible] કરી એમ ચિંતવે, રાખું આપનું નામ સ. ૮૦

નિદ [illegible] તોડી જોડી [illegible]
ત [illegible] દ્રવ્ય સ્વભાવે [illegible] સ. ૮૧

લકે [illegible] ચિત્ત [illegible]
[illegible] કેમ [illegible] વિચારે

સ. ૮૨

[illegible]
[illegible] સ. ૮૩

[illegible] જ્ઞાન [illegible] ધારી [illegible]
[illegible] પુદ્‌ગલકો [illegible] અનાદિ [illegible] સ. ૮૪

[illegible]
[illegible] જ્ઞાન [illegible] સ. ૮૫

શીલ વિષય મનવૃત્તિ છે, અંશ તેહ સુપવિત્ત;
રોષ અનુત્તર દેવને, વિષય ત્યાગનું ચિત્ત. ૧૨

એહ દયા વિધિ જતિધર્મ જે આરાધે નિત્યમેવ;
મૂલ ઉત્તર ગુણ યત્નથી, કીજે તેહની સેવ. ૧૩

અંતર યતના વિણ કિસ્યો, બાહ્ય ક્રિયાનો લાગ;
કેવલ કંચુક પરિહરે, નિર્વિષ ન હુવે નાગ. ૧૪

દોષ રહિત આહાર લિયે, મનમાં ગારવ રાખ;
તે કેવલ આજીવિકા સુયગડાંગની સાખ. ૧૫

નાણ પખે ચારિત્રનું, વગર ચરણ ગુણ ખાણ
પાપ શ્રમણ તે જાણીયે. ઉત્તરાધ્યયન પ્રમાણ. ૧૬

શુદ્ધ ક્રિયા જો ન કરી શકે, તો તું શુદ્ધ ભાખ;
શુદ્ધ પ્રરૂપક હુઈ કરી, જિન શાસન થિતિ રાખ. ૧૭

ઉસન્નો પણ કર્મ રજ, ટાલે પાલે બોધ.
ચરણ કરણ અનુમોદના, જ્ઞાનાચારે શોધ. ૧૮

હીનો પણ જ્ઞાને અધિક સુંદર સુરુચી વિશાલ
અલ્પાગમ મુનિ નહિ ભલો, બોલે ઉપદેશમાલ ૧૯

જ્ઞાનવંત ને કેવલી, દ્રવ્યાદિક અહિનાણ.
બૃહત્કલ્પ ભાષ્યે વલી, સરખા ભાખ્યા જાણ ૨૦

જ્ઞાનાદિક ગુણ મચ્છરી કષ્ટ કરે તે ફોક.
ગ્રંથિ ભેદ પણ તસ નહિ ભૂલે ભોલા લોક. ૨૧

[illegible]
[illegible] ૨૨

[illegible]
[illegible] ૨૩

[illegible]
[illegible] ૨૪

જૈસે પવન ઝકોરથેં, જલમેં ઉઠે તરંગ;
ત્યું મનસા ચંચલ ભઇ, પરિગ્રહકે પરસંગ.
જિહાં પવન નહિ સંચરે, તિહાં નહિ જલ કલ્લોલ;
ત્યું સબ પરિગ્રહ ત્યાગથેં, મનસા હોઈ અડોલ.
જ્યું કાહુ વિષધર ડસે, રૂચિશું નિંબ ચવાય;
ત્યું મમતાશું તુમ મઢે, મગન વિષય સુખ પાય.
નિંબ રસ ફરસે નહિ, નિર્વિષ તન જબ હોય;
મોહ ઘટે મમતા મટે, વિષય ન વંછે કોય. ૬
જ્યું સચ્છિદ્ર નૌકા ચઢે, બુડે અંધ અદેખ;
ત્યું તુમ ભવજલમે પરે, બીન વિવેક ધરી લેખ. ૭
જિહાં અખંડિત ગુણ લગે, ખેવટ શુદ્ધ વિચાર;
આતમ રૂચિ નૌકા ચઢે, પાવે ભવજલ પાર. ૮
જ્યું અંકુશ માને નહિ, મહા મતંગજ રાજ;
ત્યું મન તૃષ્ણામે ફિરે, ગિને ન કાજ અકાજ. ૯
જ્યું નરદાય ઉપાય કરે, ગહિયાને ગજ સાધ;
ત્યું યા મન વશ કરનકો, નિર્મલ ધ્યાન સમાધ. ૧૦
તિમિર રોગમેં નયન જ્યું, લખે ઓરકી ઓર;
ત્યું મન સંશયમે ફીરે, મિથ્યા મતકી દોર. ૧૧
જ્યું ઔષધ અંજન કિયે, તિમિર રોગ મિટ જાય,
ત્યું સદગુરૂ ઉપદેશમેં, સંશય વેગ પલાય. ૧૨
જૈસે સબ જાદુજરે, દારામતિકી આન,
તિમ માયામે તુમ પરે કિહાં જાઓગે ભાન ૧૩
દિપાયનને તે બચે, જે તપની નિગ્રંથ,
તજી મમતા સમતા ગ્રહી ઠહે મુનતિકો પંથ ૧૪
જ્યું કુધાતુકે ફેરને, ધરી વિધ કંચન કાંતિ
પુન્ય પાપ કરી ત્યું નયે, મહાતમ મટ બ્રાંતિ ૧૫

૧૬

સુંદર બુદ્ધિપણે કથ્યો, સુંદર શ્રવણું થાય;
જ્ઞાનાદિક વચને કરી, મારગ ચાલ્યો જાય. ૨૫

જ્ઞાનાદિક વચને શ્રદ્ધા, સાધે જે શિવ પંથ;
આતમજ્ઞાને ઉજલો, તેહ ભાવ નિગ્રંથ ૨૬

નિંદક નિશ્ચે નારકી, બાહ્યરૂચી મતિ અંધ;
આતમ રામે જે રમે, તેહને તો નહી બંધ. ૨૭

આતમ સાખે ધર્મ જે, તિહાં જનનું શું કામ;
જન મન રંજન ધર્મનું, મૂલ ન એક બદામ. ૨૮

જગમાં જન છે બહુ સુખી, રૂચી નહી કો એક;
નિજ હીત હોય તીમ કીજીયે, ગ્રહી પ્રતિજ્ઞા ટેક. ૨૯

દૂર રહી જે વિષયથી, કીજે શ્રુત અભ્યાસ;
સંગતિ કીજે સંતની થઇએ તેહના દાસ. ૩૦

સમતાસેં લય લાઇયે, ધરી અધ્યાતમ રંગ;
નિંદા તજીયે પરતણી, ભજીયે સંજમ અંગ. ૩૧

વાચક જસવિજયે કહી, એહ મુનિ હિત વાત;
એહ ભાવ જે મન ધરે, તે પામે શિવ સાથ ૩૨

૧૩ શ્રી બનારસીદાસ કૃત જ્ઞાન પચ્ચિશી.

દોહા

સુરનર તિરિ જગ જોનિમેં, નરક નિગોદ ભમંત;
મહામોહકી નિંદમેં સોયે કાલ અનંત. ૧

જેસે જવરકે જોરસે ભોજનકી રૂચી જાય;
તેસે કુકર્મકે ઉદયસે, ધર્મ વચન ન સુહાય. ૨

લગે ભૂખ જ્વરકે ગયે, રૂચિસું લેત આહાર;
અશુભ ગયે શુભ પ્રગટે, જાને ધર્મ વિચાર. ૩

આ સંસાર અસારમાં, ભમતા કાલ અનંત;
અસમાધિ કરી આતમા, કીમહી ન પામ્યો અંત. ૩
ગઇગતિમાં ભમતાં થકાં, દુઃખ અનંતા અનંત;
ભોગવીયાં એણે જીવડે, તે જાણે ભગવંત. ૪
કોઇ અપૂરવ પુણ્યથી, પામ્યો નર અવતાર;
ઉત્તમ કુલ ઉત્પન્ન થયો, સામગ્રી લહી સાર. ૫
જિનવાણી શ્રવણે સુણી, પ્રણમી તે શુભ ભાવ;
તીણથી અશુભ ટલ્યાં ઘણાં, કાંઇક લહ્યો પ્રસ્તાવ. ૬
વીરૂઆ ભવ દુઃખ ભાખીયાં, સુખ તો સહેજ સમાધ;
તેહ ઉપાધી માટે હુએ, વિષય કષાય અગાધ. ૭
વિષય કષાય ટલ્યા થકી, હોય સમાધિ સાર;
તિણ કારણ વિવરી કહું, મરણ સમાધિ વિચાર. ૮
મરણ સમાધિ વરણવું, તેની સુણો ભવિ સાર;
અંત સમાધિ આદરે, તસ લક્ષણ ચિત્ત ધાર. ૯
જે પરિણામ કષાયનાં, તે ઉપશમ જબ થાય;
તેહ સ્વરૂપ સમાધિનું, એ છે પરમ ઉપાય. ૧૦
સમ્યગદ્રષ્ટિ જીવ જે, તેહનો સહેજ સ્વભાવ;
મરણ સમાધિ વરછે સદા, થિર કરી આતમ ભાવ. ૧૧
અરૂચી ભઇ અસમાધિકી સહજ સમાધિસુ પ્રીત;
દિન દિન તહની ચાહના, વધે એહીજ રીત. ૧૨
કાલ અનાદિ અભ્યાસથી પરિણતિ વિષય કષાય,
તેહની શાન્તિ જબ હુએ, તબ સમાધિ કહાય. ૧૩
અવસર નિકટ મરણતણો, જબ જાણે મતિવંત
તબ વિશેષ સાધન ભણી, ઉલસિત ચિત્ત અત્યંત ૧૪
જેમ નાન્હુડ નિકટે પુરુષ કરે કોઇ જાય
[illegible] નિર્ભય [illegible] મમત કરે સમુદાય ૧૫

જિહં દૃષ્ટિ નિદ્રાતણી, કર્મ કટકે ન હોય;
શુદ્ધ અનંતનો પિંડ હૈ, પરમાનંદમય સોય. ૨૯
અમૂર્તિક ચેતન દ્રવ્ય હૈ, લખે આપકું આપ;
જ્ઞાન દશા પરગટ ભઈ, મિટે ભ્રમકો તાપ. ૩૦
આતમજ્ઞાનકી મગનતા, જિનમેં હોય લયલીન,
રહત નહીં પર દ્રવ્યમેં, નિજ ગુણમેં હોય પીન ૩૧
વિનાશિક પુદ્ગલ દશા, શાશ્વત ગુણ સ્વભાવ.
મૈં અવિનાશી અનંત હું, ગુણે સદા થિર ભાવ ૩૨
નિજ સ્વરૂપ જાણે કહેલ, સમકિત દૃષ્ટિ જીવ,
મરણ તણો ભય નહિ મને, સાધે સદા તે શિવ. ૩૩
એમે જ્ઞાની પુરુષકે, મરણ નિકટ જબ હોય,
તબ વિચાર અંતરમેં, કરે તે લખીયે સોય. ૩૪
થિરતા ચિત્તમેં લાયકે, ભાવના ભાવે એમ
અબ [illegible] મેં કરમેં [illegible] મુજ નહિ પ્રેમ ૩૫
મેં શરીર [illegible]
[illegible] ૩૬

[illegible]

નિશ્ચે દ્રષ્ટિ નિહાલતા, કર્મ કલંક ન કોય;
ગુણ અનંતનો પિંડ એ, પરમાનંદમય હોય. ૨[illegible]

અમુર્તિક ચેતન દ્રવ્ય એ, લખે આપકું આપ:
જ્ઞાન દશા પરગટ ભઇ, મિટ્યો ભર્મકો તાપ. ૩[illegible]

આતમજ્ઞાનકી મગનતા. તિનમેં હોય લયલીન;
રજ્જત નહીં પર દ્રવ્યમેં, નિજ ગુણમેં હોય પીન. ૩૧

વિનાશિક પુદ્ગલ દશા, ક્ષણભંગુર સ્વભાવ;
મેં અવિનાશી અનંત હું, શુધ્ધ સદા થિર ભાવ. ૩૨

નિજ સ્વરૂપ જાણે ઇસો, સમકિત દ્રષ્ટિ જીવ;
મરણ તણો ભય નહિ મને, સાધ્ય સદા છે શિવ. ૩૩

એસે જ્ઞાની પુરૂષકે, મરણ નિકટ જબ હોય;
તબ વિચાર અંતરંગમેં, કરે તે લખીયે સોય. ૩૪

થિરતા ચિત્તમેં લાયકે, ભાવના ભાવે એમ:
અથિર સંસાર એ કારમો, ઇણશું મુજ નહિ પ્રેમ. ૩૫

એ શરીર સિથિલ હુઆ, શક્તિ હુઇ સબ ખીણ:
મરણ નજીક અબ જાણીએ. તેણે નહિ હોના દીન. ૩૬

સાવધાન સબ બાતમે, હુંક કરૂં આતમ કાજ;
કાલ કૃતાંતકુ જીતકે. વેગે લહું શિવરાજ. ૩૭

રણ ભેરી બજતે સુની. સુભટ વીર જે હોય;
તે તત્ખિણ રણમેં ચડે શત્રુ ન જીતે સોય. ૩૮

એમ વિચાર હિયડે ધરી સુધી સબ જ જાલ:
પ્રથમ કુટુંબ પરિવારકુ. સમજાવે શું રસાલ ૩૯

સુણો કુટુંબ પરિવાર સહુ તુમકુ કહું વિચિત્ર,
એહ શરીર પુદ્ગલ તણો કેનો ભયો ચરિત્ર. ૪૦

ભયા દેખતહીં ઉત્પન્ન ભયા. દેખત વિલય તે હોય:
તેણે કારણ એ શરીરકા મમત ન કરના કોય. ૪૧

એક સંસાર અસારમેં, ભમતા વાર અનંત;
નવ નવ ભવ ધારણ કર્યા, શરીર અનંતા અનંત. ૪૨

જન્મ મરણ હોય સાથ છે, ભિન્ન ભિન્ન મરણ તે હોય;
મોહ વશ એ જીવને માલુમ ન પડે કોય. ૪૩

મેં તો જ્ઞાન દૃષ્ટિ કરી, જાણ્યું સકલ સરૂપ;
પાડોશી મેં એકલા, નહિ મારૂં એ રૂપ. ૪૪

મેં તો ચેતન દ્રવ્ય છું, ચિદાનંદ મુજ રૂપ;
એ તો પુદ્ગલ પિંડ છે, ભરમ જાલ અંધ કૂપ. ૪૫

સડન પડન વિધ્વંસનો, એહ પુદ્ગલકો ધર્મ;
નિશ્ચય યાકે ભિન્ન નહિ કોઈ, જાણ્યું એહીજ મર્મ. ૪૬

અનંત પરમાણુ મળી કરી, બના શરીર [illegible]
વર્ણાદિક બહુ વિધ મલા, [illegible] વિખરી જાય. ૪૭

પુદ્ગલ [illegible] અનુપમ [illegible] એહ
[illegible] ૪૮

[illegible] ન [illegible]
[illegible] પુદ્ગલ [illegible] ૪૯

[illegible]
પુદ્ગલ [illegible] ૫૦

[illegible]
[illegible] ૫૧

[illegible]
[illegible] ૫૨

[illegible]
[illegible] ૫૩

[illegible]
[illegible] ૫૪

"હા હા પુત્ર તું કીયાં ગયો, મુકી એ સહુ સાથ;
હા હા પતિ તુમ કીયાં ગયો, મુજકું મુકી અનાથ. ૫૫

હા પિતા તુમ કીયાં ગયા, અમ કુણ કરશે સાર;
હા બંધવ તુમ કીયાં ગયા, શુન્ય તુમ વિણુ સંસાર. ૫૬

હા માતા તું કીયાં ગઇ, અમ ઘરની રખવાળ;
હા બેની તું કીયાં ગઇ, રોવન મૂકી બાળ. ૫૭

મોહ વિકલ એમ છવડા, અજ્ઞાને કરી અંધ;
મમતા વશ ગણી માહરા, કરે કલેશના ધંધ. ૫૮

એણુ વિધ શોક સંતાપ કરી, અતિ સંકલેશ પરિણામ;
કર્મ બંધ બહુ વિધ કરે, ના લહે ખિણુ વિશ્રામ. ૫૯

જ્ઞાનવંત ઉત્તમ જના, ઉનકા એહ વિચાર;
જગમાં કોઇ કીસકા નહીં સંજોગીક સહુ ધાર. ૬૦

ભવમાં ભમતા પ્રાણીયા કરે અનેક સંબંધ;
રાગ દ્વેષ પરિણતી થકી, બહુ વિધ બાંધે બંધ. ૬૧

વેર વિરોધ બહુ વિધ કરે, તેમ પ્રીતિ પરસ્પર હોય;
સંબંધે તેહ આવી મીલે, ભવ ભવને વિષે સોય. ૬૨

વનકે બિચ એક તરૂ વિષે, સંઝા સમય જબ હોય;
દસો દીશથી આવી મીલે, પંખી અનેક તે જોય. ૬૩

રાત્રે તિહા વાસો વસે, સવિ પંખી સમુદાય;
પ્રાતઃકાલે ઉડી ચલે, દસો દિશ નીહુ જાય. ૬૪

ઇણુવિધ એહ સંસારમેં, સવિ કુટુંબ પરિવાર.
સંબંધે સહુ આવી મીલે સ્થિતિ પાકે રહે ન કેવાર. ૬૫

કીસકા બેટા બાપ હે, કીસકા માત ને ભ્રાત;
કીસકા પતિ કીસકી પ્રિયા કીસકી ન્યાત ને જાત. ૬૬

કીસકા મંદિર માલીયા, રાજરિદ્ધિ પરિવાર;
ક્ષિણુ વિણાસી એ સહુ, એમ નિશ્ચે ચિત્ત ધાર. ૬૭

ઇંદ્રજાળ સમ એ સહુ, જેસો સુપનકો રાજ;
જેસી માયા ભૂતકી, તૈસો સકલ એ સાથ. ૬૮

મોહ મદિરાના પાનથી, વિકલ ભયા જે જીવ;
તિનકુ અતિ રમણીક લગે, મગન રહે તે સદૈવ. ૬૯

મિથ્યામતિના જોરથી, નવિ સમજે ચિત્ત માંહી;
કોડ જતન કરે બાપડો, એ રહેવેકો નાંહિ. ૭૦

એમ જાણી ત્રણ લોકમાં, જે પુદ્ગલ પરજાય;
તીનકી હું મમતા તજું, ધરું સમતા ચિત્ત લાય. ૭૧

એહ શરીર નહિ માહરૂં, એ તો પુદ્ગલ ખંધ;
હું તો ચેતન દ્રવ્ય છુ, ચિદાનંદ સુખકંદ. ૭૨

એહ શરીરકા નાશથી, મુજકુ નહિ કોઇ ખેદ;
હું તો અવિનાશી સદા, અવિચલ અકલ અભેદ. ૭૩

દેખો એહ સ્વભાવથી, પલટત જૂઠે જેહ;
અતિ મમતા ધરી ચિત્તમા, રાખણ ચાહે તેહ. ૭૪

પણ તે રાખી નવિ રહે, ચંચલ જેહ સ્વભાવ;
દુઃખદાઇ એહ ભવ વિષે, પરભવ અતિ દુઃખદાય. ૭૫

એસા સ્વભાવ જાણી કરી, મુજકું નહિ કાંઇ ખેદ;
શરીર એહ અસારકા, ઇણ વિધ લહો સહુ ભેદ. ૭૬

સડો પડો વિધ્વંસ હો, જલો ગલો હુઓ છાર;
અથવા થિર થઇને રહો, પણ મુજકુ નહિ પ્યાર. ૭૭

જ્ઞાનદીપ પ્રગટ ભયો, મીટ ગયા મોહ અંધાર;
જ્ઞાન સ્વરૂપી આતમા, ચિદાનંદ સુખકાર. ૭૮

નિજ સરૂપ નિરધારકે, મેં ભયા ઇનમેં લીન;
કાલકા ભય મુજ ચિત નહીં, ક્યા કર શકે એ દીન. ૭૯

ઇનકા બલ પુદ્ગલ વિષે, મો પર ચલે ન કાય;
મેં સદા થિર શાશ્વતા, અક્ષય આતમ રાય. ૮૦

આતમ જ્ઞાન વિચારતાં, પ્રગટ્યો સહજ સ્વભાવ;
અનુભવ અમૃત કુંડમેં, રમણ કરૂં લહી દાવ.
૮૧
આતમ અનુભવ જ્ઞાનમાં, મગન ભયા અંતરગ;
વિકલ્પ સવિ દૂરે ગયા, નિર્વિકલ્પ રસ રંગ.
૮૨
આતમ સત્તા એકતા, પ્રગટ્યો સહજ સ્વરૂપ;
તે સુખ ત્રણ જગમેં નહિ, ચિદાનંદ ચિદ્રૂપ.
૮૩
સહેજાનંદ સહેજ સુખ, મગન રહું નિશદિશ;
પુદ્ગલ પરિચય ત્યાગકે, મેં ભયા નિજગુણ ઇશ.
૮૪
દેખો મહિમા એહકો, અદ્ભૂત આગમ અનુપ;
તીન લોકકી વસ્તુકા, ભાસે સકલ સ્વરૂપ.
૮૫
સેય વસ્તુ જાણે સહુ, જ્ઞાન ગુણે કરી તેહ,
આપ રહે નિજ ભાવમેં, નહિ વિકલ્પકી રેહ.
૮૬
એઇસા આતમ રૂપમેં, મેં ભયા ઇણ વિધ લીન;
સ્વાધીન એ સુખ છોડકે, વસ્તુ ન પર આધીન.
૮૭
એમ જાણી નિજ રૂપને, રહું સદા હુશીયાર;
બાધા પીડા નહિ કશુ, આતમ અનુભવ સાર.
૮૮
જ્ઞાન રસાયણ પાયકે, મીટ ગઈ પુદ્ગલ આશ;
અચલ અખંડ સુખમેં રમું પૂરણાનંદ પ્રકાશ.
૮૯
ભવ ઉદાધ મહા ભયકર, દુઃખ જલ અગમ અગાધ,
મોહિ મૂછિત પ્રાણીકુ સુખ ભાસે અતિ સાર.
૯૦
અસંખ્ય પ્રદેશી આતમા, નિશ્ચે લોક પ્રમાણ,
વ્યવહારે દેહ માત્ર છે સંકોચ ધરી મન આણ.
૯૧
સુખ વીર્ય જ્ઞાનાદે ગુણ સરવાગે પ્રતિપૂર
જેમ લુણ સાકર દલી સરવાગે રસ પૂર.
૯૨
જેસે કંચુક ત્યાગથી બિનસત નહિ ભુજંગ,
દેહ ત્યાગથી જીવ પણ તેસે રહત અભંગ
૯૩

એમ વિવેક હિયડે ધરી, જાણી શાસ્વત રૂપ;
સ્થિર હુઆ નિજ રૂપમેં, તજી વિકલ્પ ભ્રમકૂપ. ૯૪
મુખમય ચેતન પિંડ હે. સુખમેં રહે સદૈવ;
નિરમલતા નિજ રૂપકી, નીરખે ખિણ ખિણ જીવ. ૯૫
નિરમલ જેમ આકાશકું, લગે ન કિણ વિધ રંગ;
છેદ ભેદ હુવે નહિ. સદા રહે તે અભંગ. ૯૬
તેસે ચેતન દ્રવ્ય હે, ઇનકુ કબહુ ન નાશ;
ચેતન જ્ઞાનાનંદમય, જડ ભાવી આકાશ. ૯૭

દરપણ નિર્મલકે વિષે, સબ વસ્તુ પ્રતિભાશ;
તિમ ચેતન નિર્મલ વિષે, સબ વસ્તુ પ્રકાશ. ૯૮
ઇણ અવસર એમ જાણકે, મેં ભયા અતિ સાવધાન:
પુદ્ગલ મમતા છાંડકે, ધરૂં શુદ્ધ આતમ ધ્યાન. ૯૯
આતમ જ્ઞાનકી મગનતા, એહીજ સાધન મૂલ;
એમ જાણી નિજ રૂપમેં, કરૂં રમણ અનુકુલ. ૧૦૦

નિર્મલતા નિજ રૂપકી, કિનહી કહી ન જાય;
તીન લોકકા ભાવ જબ, ઝલકે તિનમેં આય. ૧૦૧
એસા મેરા સહજ રૂપ, જિનવાણી અનુસાર:
આતમ જ્ઞાને પાયકે, અનુભવમેં એકતાર. ૧૦૨
આતમ અનુભવ જ્ઞાન જે. તેહિજ મોક્ષ સરૂપ:
તે છડી પુદ્ગલ દશા, કુણ ગ્રહે ભવકૂપ. ૧૦૩
આતમ અનુભવ જ્ઞાન તે. દુવિધા ગઇ અબ દૂર:
તબ થિર થઇ નિજ રૂપકી. મહિમા કહું ભરપૂર. ૧૦૪

શાન ગુ ણિન કુંડ એ, ગુણ રત્નોકી ખાણ;
અનંત રિદ્ધિ આવાસ એ. શિવ મંદિર સોપાન. ૧૦૫

પરમ દેવ પણ એહ છે પરમ ગુરૂ પણ એહ;
પરમ ધરમ પરકાશકો, પરમ તત્વ ગુણ ગેહ. ૧૦૬

મેં મેલ એ ભાખણી, પ્રીતીં અનંતો કાલ;
જિનવાણી જિમ પરિણમેં, છૂટે મોહ જંજાલ. ૧૨૦

મોહ વિકલ એ જીવડું, પુદગલ મોહ અપાર;
પણ એતની સમજે નહિ, એનમેં કછુ નહિં સાર. ૧૨૧

પુદ્ગલથી નહિ સંપજે, કદપિ ચિદાન ન જાય;
પણ અજ્ઞાની જીવડું વિકલ્પ અતિશય થાય. ૧૨૨

એમ વિકલ્પ કરે ઘણા, મમતા અંધ અજાણ,
તે તો જિન વચને કરી, પ્રગટ થકી હુઆ જાણ. ૧૨૩

મેં શુદ્ધાતમ દ્રવ્ય હું, એ સબ પુદગલ ભાવ;
સડન પડન વિધ્વંસના, પ્રગટ એહ સ્વભાવ. ૧૨૪

પુદ્ગલ રચના કારમી, વીણસતા નહિં વાર;
એમ જાણી મમતા તજે, સમતાશું મુજ પ્યાર. ૧૨૫

જનની મોહ અંધારની માયા રજની કૂર;
ભવદુ ખકી ના ખાણ હે, ઇનસું રહીયે દૂર ૧૨૬

એમ જાણી નિજ રૂપમેં રહે સદા ગુણખાણ;
[illegible] અંતર હે [illegible] ઉદાન. ૧૨૭

[illegible] આદિક, મુજકુ કહે [illegible],
[illegible] એહ વાત નિભાર ૧૨૮

[illegible] મનુષ્યગતિકે માંહિ;
[illegible] મન [illegible] ૧૨૯

[illegible],
[illegible] ૧૩૦

[illegible], એહ [illegible],
[illegible] ૧૩૧

[illegible], [illegible],
[illegible] નિરધાર. ૧૩૨

ર એક મહા બલી, મોહ સુભટ જગ જાણ;
સંસારી જીવકું, પટકે ચિહું ગતિ ખાણ. ૧૮૫

ાહ ચંડાલકી, પરિણતિ જિમ વિરૂપ;
ન ધર મુનિ એણિ ગત, પટકે ભવજલ કૂપ. ૧૮૬

કર્મ મહા દુષ્ટકું, પ્રથમકી પહીછાણ;
ાણી માહા મોધરે, અતિશે કિધ હેરાન. ૧૮૭

રીભૂત હુઇ ગયા, નાઠા મુજથું દૂર;
નજીક આવે નહીં, દૂરપે મુજથું ભુર. ૧૮૮

કરી મેં નિશ્ચિંત હું, અબ મુજ ભય નહીં કોય;
લોક પ્રાણી વિષે, મિત્ર ભાવ મુજ હોય. ૧૮૯

સ્વજન પરિવાર તુમ, સુણો લોક સુણો વાન;
કા ભય મુજ નહિ, એ નિશ્ચે અવધાન. ૧૯૦

ર લહી અબ મેં ભયા, નિર્ભય સર્વ પ્રકાર
મ સાધન અબ કરૂં, નિઃસંદેહ નિરધાર ૧૯૧

ઉપયોગી પુરૂષકું, ભાસે મરણ નજીક;
જંજાલ સબ પરિહરી, આપ હોવે નિરભીક ૧૯૨

! વિધ ભાવ વિચારકે આતમ [illegible]
ળતા કિણવિધ નહીં, નિરાકુલ થિર [illegible] [illegible]

ળતા ભવ બિજ હે, ઇણથી વધે [illegible]
! આકુળતા નહીં, એ ઉત્તમ [illegible] [illegible]

મ ધરમ અંગીકરે ક્રિયા [illegible]
જપ બહુ વરસા લગ, કરી [illegible] [illegible]

ળતા પરિણામથી ખિણમેં [illegible]
[illegible] એમ [illegible] [illegible]

આકુલ થિર [illegible]
શીખ એક હૃદયે ધરી [illegible]

નિશ્ચય કોઈ તુમે માન્ કરો, પ્રેમ કરો થઈ ધીર;
મેં પણ્ આતમ આપના, કરૂં નિજ મન કરી સ્થિર. ૨૭૬

આતમ શબ્દ આપનો, તુમકું ઉચિત હૈ સાર;
મોહ કરો ક્યમી કારણે, જગની દુઃખ અપાર. ૨૭૭

સહજ સરૂપ જે આપણું, તે છે આપણી પાસ,
નહિ કોઈનું માગના, નહિં પરકી કીની આશ ૨૭૮

આપણુ સદ્ભાવીય છે, માટે આગ્રહ નિધાન;
તે નજાણો ગુણ પડે, ચિંતન કરો ગુણિધાન. ૨૭૯

જનમ મરણકા દુઃખ ટલે, જબ નિરખે નિજ રૂપ;
અનુક્રમે અવિગત પદ લહે, પ્રગટે સિદ્ધ સરૂપ. ૨૮૦

નિજ સરૂપ અનુપમ [illegible], [illegible]
[illegible] ૨૮૧

[illegible]
[illegible] ૨૮૨

[illegible]
[illegible] ૨૮૩

[illegible]
[illegible] ૨૮૪

[illegible]
[illegible] ૨૮૫

[illegible]
[illegible] ૨૮૬

[illegible]
[illegible] ૨૮૭

[illegible]
[illegible] ૨૮૮

ધર્મ ઉપદેશ એણી પરે, તેરા હિતકે કાજ;
મે કહ્યો કરૂણા લાયકે, તેણે સાધો શિવરાજ.
કોઈ ખેદ ન કીજીયે, કર્મ બંધ બહુ થાય.
જાણી એમ મમતા તજી, ધર્મ કરો સુખદાય. ૩૧૫

હવે નિજ કુટુંબ જાણી કહે હિતશિક્ષા સુવિચાર.
મમતા મોહ છોડાવવા, એણી વિધ કરે ઉપગાર. ૩૧૬
સુણો કુટુંબ પરિવાર સહુ, કહું તુમકું હિત લાય;
આયુ થિતિ પૂરણ ભઈ, એહ શરીરકી ભાય.
તેણે કારણ મુજ ઉપરે, રાગ ન ધરના કોય;
રાગ ક્યાં દુઃખ ઉપજે, ગરજ ન સરણી જોય. ૩૧૭

એહ થિતિ સંસારકી, પંખીકા મેલાપ.
ખિણુ ખિણુ મે ઉડી ચલે, કહા કરના સતાપ ૩૧૮
કોણુ રહ્યા ઈહાં થિર થઈ, રેવણહાર નહીં કોય.
પ્રત્યક્ષ દીસે એણી પરે, તુમે પણ જાણો સોય. ૩૧૯
મેરે તુમ સહુ સાથશુ, ક્ષમા ભાવ છે સાર,
આણુદમા તુમ સહુ રહો. ધર્મ ઉપર ધરો પ્યાર ૩૨૦

ભવન.ન.મ. બુડતા ન કોઈ રાખણહાર.
ધમ એક પ્રવહણ તમો. કેવલી ભાખીન તારે ૩૨૧
એ નેહો તુમ ચિત ધરો [illegible] પામો સુખ વાર.
દુરગતિ [illegible] દૂરે રહે. અનુક્રમે ભવ નિસ્તાર ૩૨૨
એમ કુટુંબ પરિવારકુ. સમજાવી [illegible]
[illegible] પુત્ર [illegible] ભાખે [illegible] વાત ૩૨૩

[illegible] પુત્ર [illegible] તુમે. [illegible] એહ [illegible] ૩૨૪
[illegible] આદરે. [illegible]
[illegible] ધમ [illegible] ૩૨૫
[illegible] સુખદા[illegible] ધર્મ [illegible] ૩૨૬
[illegible] ૩૨૭

વ્યવહારિક સંબંધથી, આણુ માનો સાર;
તેણે કારણ તુમને કહું, તે ધારો ચિત્ત મોઝાર. ૩૨૮

પ્રથમ દેવ ગુરૂ ધર્મકી, કરો અતિ ગાઢ પ્રતીત:
મિત્રાઇ કરો સુજનકી, ધરમીશું ધરો પ્રીત. ૩૨૯

દાન શીયલ તપ ભાવના, ધરમ એ ચાર પ્રકાર;
રાગ ધરો નિત એહસું, કરો શકિત અનુસાર. ૩૩૦

સ્વજનતા પરજન વિષે, ભેદ વિજ્ઞાન જેહ હોય;
એહ ઉપાય કરો સદા, શિવ સુખદાયક સોય. ૩૩૧

જે સંસારી પ્રાણીયા મગન રહે સંસાર:
પ્રીત ન કીજે તેહની, મમતા દૂર નિવાર. ૩૩૨

રાગી જીવકી સગતે, એહ સંસાર મઝાર;
કાલ અનાદિ ભટકતા, કિમહિ ન લહીયે પાર. ૩૩૩

રાગે રાગ દશા વધે, તેમ વલી વિષય વિકાર;
મમતા મૂર્છા બહુ વધે, એ દુર્ગતિ દાતાર. ૩૩૪

તેણે સસારી જીવકી, તજી સંગત દીલ ધાર;
જ્ઞાનવંત પુરૂષાં તણી, કરો સગતિ સુવિચાર. ૩૩૫

ધર્માત્મા પુરૂષ તણી, સગતે બહુ ગુણ થાય:
જશ કીર્તિ વાધે ઘણી, પરિણતિ સુધરે ભાય. ૩૩૬

એમ અનેક ગુણ સપજે, એહ લોકમેં સુખકાર;
વલી પરલોકમે પામીયે, સ્વર્ગાદિક શ્રીકાર. ૩૩૭

વલી ઉત્તમ પુરૂષ તણી, સગતે લહીએ ધર્મ;
ધર્મ આરાધી અનુક્રમે, પામીએ શિવપુર શર્મ. ૩૩૮

ધર્મી ઉત્તમ પુરૂષકી, સંગતિ સુખની ખાણ;
દોષ સકલ દૂરે ટલે, અનુક્રમે પદ નિર્વાણ. ૩૩૯

એણી વિધ તુમકુ હિત ભણી, વચન કહ્યા સુખસાલ;
જો તુમકું સચ્ચા લગે, તો દીજે ચિત્ત વિશાલ. ૩૪૦

અવશ્ય મરણ નિજ મન વિષે, ભાસન હુએ જામ;
સર્વ પ્રરિગ્રહ ત્યાગકે, આહાર ચાર તજે મામ. ૩૫૪
જો કદી નિર્ણય નવિ હુવે. મરણ તણો મનમાંહી;
તો મરજાદા કીજીયે, ઈતર કાલકી તાંહી; ૩૫૫
સર્વ આરંભ પરિગ્રહ સહુ, તીનકો કીજે ત્યાગ.
ચાર આહાર વલી પચ્ચખીયે, એણી વિધ કરી મહાભાગ. ૩૫૬

હવે તે સમકિત દ્રષ્ટિવંત, થિર કરી મનવચકાય;
ખાટથી નિચે ઉતરી, સાવધાન અંત થાય. ૩૫૭
સિંહ પરે નિર્ભય થઇ, કરે નિજ આતમ કાજ;
મોક્ષ લક્ષ્મી વરવા ભણી, લેવા શિવપુર રાજ. ૩૫૮
જેમ મહા સુભટ સંગ્રામમાં, વયરી જીતણ કાજ;
રણભૂમીમે સચરે. કરતા અતિહી ગાજ. ૩૫૯
ઈણી વિધ સમકિતવંત જે, કરી થિરતા પરિણામ;
આકુલતા અંસે નહીં, ધીરજ તણું તે ધામ, ૩૬૦
શુદ્ધ ઉપયોગમેં વરતતો, આતમ ગુણ અનુરાગ:
પરમાતમકે ધ્યાનમે, લીન ઔર સબ ત્યાગ. ૩૬૧
ધ્યાતા ધ્યેયની એકતા, ધ્યાન કરંતાં હોય;
આતમ હોય પરમાતમા, એમ જાણે તે સોય. ૩૬૨
સમ્યગ દ્રષ્ટિ શુભ મતિ, શિવ સુખ ચાહે તેહ,
રાગાદિ પરિણામમે ખિણ નવિ વરતે તેહ. ૩૬૩
કિનહિ પદાર્થકી નહી, વંછા તસ ચિત માંહ;
મોક્ષ લક્ષ્મી વરવા ભણી, ધરતો અતિ ઉચ્છાહ. ૩૬૪
એણી વિધ ભાવ વિચારતા, કાલ પૂરણ કરે સોય;
આકુલતા કીણ વિધ નહીં. નિરાકુલ થિર હોય. ૩૬૫
આતમ સુખ આણંદમય, શાંત સુધારસ કુંડ;
તામે તે ઝીલી રહ્યા, આતમ વીરજ ઉદંડ. ૩૬૬

આતમ સુખ સ્વાધીન છે, ઓર ન એહ સમાન;
એમ જાણી નિજ રૂપમેં, વરતે ધરી બહુ માન. ૩૬૭

એમ આણંદમેં વરતતાં, શાન્ત પરિણામ સજુત;
આયુ નિજ પૂરણ કરી, મરણ લહે મતિવંત. ૩૬૮

એહ સમાધિ પરભાવથી ઇંદ્રાદિકકી રિદ્ધિ;
ઉત્તમ પદવી તે લહે સર્વ કાજકી સિદ્ધિ. ૩૬૯

માહા વિભૂતિ પાયકે, વિચરતા ભગવાન;
વલી કેવલી જીનરાજને, વંદે સ્તવે બહુ માન. ૩૭૦

સુરલોક શાશ્વત પ્રભુ, નિત્ય ભક્તિ કરે તાસ;
કલ્યાણક જિનરાજનાં, ઓચ્છવ કરત ઉલ્લાસ. ૩૭૧

નંદિશ્વર આદે ઘણા, તીરથ વંદે સાર;
સમકિત નિર્મલ તે કરે, સફલ કરે અવતાર. ૩૭૨

સુર આયુ પૂરણ કરી તીહાંથી ચવીને તેહ;
મનુષગતિ ઉત્તમ કુલે જનમ લહે ભવી તેહ; ૩૭૩

[illegible] સુખ ભોગવી, સદ્‌ગુરૂ પાસે તેહ.
સંજમ ધર્મ અંગીકરી, ગુરૂ સેવે ધરી નેહ. ૩૭૪

શુદ્ધ ચરણ પરિણામથી, અતિ વિશુદ્ધતા થાય.
ક્ષપકશ્રેણિ આરોહિને ઘાતી કર્મ ખપાય ૩૭૫

કેવલજ્ઞાન પ્રગટ ભયો કેવલ દંસણ ભાસ.
એમ સમય સબ કારજો [illegible] ૩૭૬

સાદિ અનંત સ્થિતિ કરી અવચલ સુખ નિરધાર.
વચન અગોચર એહ છે કેણ વિધ લહીએ પાર ૩૭૭

મહિમા મરણ સમાધિનો જાણો અતિ ગુણ ગેહ.
તેણ કારણ ભવી પ્રાણીયા ઉદ્યમ કરીએ તેહ ૩૭૮

એ રીતિ મરણ સમાધિકો સંક્ષેપે સુવિચાર.
કહ્યા ભાવ રચના કરી નિજ પરને ઉપગાર ૩૭૯

મરણ સમાધિ વિચારની. પ્રત મલી મુજ એક;
તેણે મે સમાધિ મરણકે, વરણવ કિયો અતિ છેક. ૩૮૦

પણ ભાષા મરૂદેશકી, તીણમેં લખીયો તેહ;
તેણ કારણ સુગમ કરી, દુહાબંધ કીયો એહ. ૩૮૧

ભાવનગરવાસી ભલા, સેવક શ્રી ભગવંત;
ભગવાન સુત ભગવાનકુ, બેચરદાસ પ્રણમંત. ૩૮૨

અલ્પમતિ અનુસારથી, બીજા ઉપયોગે જેહ;
વિરૂધ્ધ ભાવ લખીયો જીકે, મિથ્યા દુષ્કૃત તેહ. ૩૮૩

૧૫ મહામહોપાધ્યાય ન્યાયવિશારદ શ્રીમદ્ યશોવિજયજી કૃત સમાધિશતક.

(દોહા.)

સમરી ભગવતી ભારતી, પ્રણમી જિન જગ બંધુ;
કેવળ આતમ બોધકો, કરશું સરસ પ્રબંધ. ૧

કેવળ આતમ બોધ હૈ, પરમારથ શિવ પંથ;
તામેં જિનકી મગનતા, સોઇ ભાવ નિગ્રંથ. ૨

ભોગ જ્ઞાન જ્યું બાલકો, બાહ્યજ્ઞાનકી દોર;
તરૂણ ભોગ અનુભવ જિસ્યો, મગન ભાવ કછું ઓર. ૩

આતમ જ્ઞાને મગન જો, સો સબ પુદ્ગલ ખેલ,
ઇંદ્રજાલ કરી લેખવે, મીલે ન તહાં મન મેલ. ૪

જ્ઞાન બિના વ્યવહારકો, કહા બનાવત નાચ;
રત્ન કહો કો કાચકું, અંત કાચકો કાચ. ૫

રાચે સાચે ધ્યાનમેં, જાચે વિષય ન કોઇ;
નાચે માચે મુગતિરસ, આતમ જ્ઞાની સોઇ. ૬

બહિર અંતર પરમ એ, આતમ પરિણતિ તીન,
દેહાદિક આતમ ભરમ, બહિરાતમ બહુ દીન. ૭

ચિત્તદોષ આતમ ભરમ, અંતર આતમ ખેલ;
અતિ નિર્મળ પરમાતમા, નાહિ કર્મકો ભેલ. ૮

નરદેહાદિક દેખકે, આતમ જ્ઞાને હીન;
ઇંદ્રિય બલ બહિરાતમા, અહંકાર મન લીન. ૯

અલખ નિરંજન અકલગતિ, વ્યાપી રહ્યો શરીર
લખેં સુજ્ઞાને આતમા, ખીર લીન જ્યું નીર. ૧૦

પુત્ર મિત્રાદિક કલ્પના, દેહાતમ અભિમાન.
નિજ પરનુ સંબધ મતિ તાકો હોત નિદાન ૧૧

દેહાદિક આતમ ભ્રમી, કલ્પે નિજ પરભાવ;
આતમ જ્ઞાની જગ લહે, કેવલ શુધ્ધ સ્વભાવ ૧૨

સ્વપર વિકલ્પે વાસના, હોત અવિદ્યારૂપ;
તાતે બહુરી વિકલ્પમય, ભ્રમજાલ અંધકૂપ. ૧૩

પુત્રાદિકકી કલ્પના. દેહાતમ ભ્રમ ભૂલ;
તાકુ જડ સંપત્તિ કહે, હહા મોહ પ્રતિકુલ. ૧૪

યા ભ્રમ મતિ અબ છાંડી દો, દેખો અંતર દ્રષ્ટિ.
મોહદ્રષ્ટિ જો છોડીએ, પ્રગટે નિજ ગુણ સૃષ્ટિ. ૧૫

રૂપાદિક કો દેખવો, કહન કહાવન કૂર.
ઇંદ્રિય યોગાદિક બલે, એ [illegible] ૧૬

પરપદ આતમ દ્રવ્યકું, કહન સુનન કછુ નાહિ
ચિદાનંદ ઘન ખેલહી, નિજપદ તો નિજ માંહિ ૧૭

ગ્રહણ અયોગ્ય ગ્રહે નહિ, ગ્રહે ન છોડે જેહ
જાણે સર્વ સ્વભાવને, [illegible] ૧૮

રૂપે કે ભ્રમ ઠુંઠમેં [illegible]
દેહાતમ ભ્રમતેં [illegible] ૧૯

ધર્મ ક્ષમાદિક ભી મિટે, પ્રકટત ધર્મ સંન્યાસ;
તો કલ્પિત ભવ ભાવમેં, ક્યું નહિ હોત ઉદાસ. ૩૩
રજ્જુ અવિદ્યા જનિત અહિ મિટે રજ્જુકે જ્ઞાન;
આતમજ્ઞાને ત્યું મિટે, ભાવ અબોધ નિદાન. ૩૪
ધર્મ અરૂપી દ્રવ્યકે, નહિ રૂપી પર હેત;
અપરમ ગુન રાચે નહીં, યુ જ્ઞાનિ મનિ દેત. ૩૫
નૈગમ નયકી કલ્પના, અપરમ ભાવ વિશેષ,
પરમભાવમેં મગનતા, અતિ વિશુદ્ધ નયરેખ. ૩૬
રાગાદિક જબ પરિહરી, કરે સહજ ગુણ ખોજ,
ઘટમેંભી પ્રગટે તદા, ચિદાનંદકી મોજ. ૩૭
રાગાદિક પરિણામ યુત, મનહિ અનંત સંસાર;
તેહિજ રાગાદિક રહિત, જાને પરમ પદ સાર. ૩૮
ભવ પ્રપંચ મન જાળકી, બાજી જુઠી મૂળ;
ચાર પાંચ દિન ખુશ લગે, અંત ધુળકી ધુળ. ૩૯
મોહ બાગુરી જાલ મન, તામેં મૃગ મત હોઇ.
યામેં જે મુનિ નહિ પરે તાકું અસુખ ન કોઇ. ૪૦
જબ નિજ મન સનમુખ હુએ, ચિતવત પર ગુણ દોષ;
તબ બહુ રાઇ લગાઇએ જ્ઞાન ધ્યાન રસ પોષ. ૪૧
અહંકાર પરમેં ધરત ન લહે નિજ ગુણ ગંધ,
અહંજ્ઞાન નિજ ગુણ લગે છુટે પરહિ સંબંધ. ૪૨
અર્થ નિત્રિગીપદ લહે, સો નહિ આતમરૂપ,
તો પદ કરી ક્યુ પાઇએ, અનુભવ ગમ્ય સ્વરૂપ. ૪૩
આતમ ગુણ અનુભવતભી, દેહાદિક તે ભિન્ન.
ભજે વિભ્રમ વાસના, જોગ [illegible] ખિન્ન ૪૪
દેખે સો ચેતન નહિ ચેતન નહીં દિખાય.
રોષ તોષ કિનસું કરે, આપહિ આપ બુઝાય ૪૫

તાકે નિમદ કરનકું, કરી જ્યું ગિન વિચાર.
સમરો ઈશુના જગુતી, પાઉ સિદ્ધ નિરધાર
લોભ મદા તરૂ ગિ॰ ચઢી બઢી જ્યું તૃષ્ણા બેલી; ૩૩
ખેદ કુસુમ વિકસિત ભઈ, ફલે દુઃખરૂ મેલી
આગર સબહિ દોષકો ગુનધનકો બડ ચોર ૩૪
વ્યસન વેલિકો કંદ હે, લોભપાસ ચિહુ ઓર
લોભ મેઘ ઉન્નત ભયે, પાપપંક બહુ હોત. ૩૫
ધર્મ હંસ રતિ નહુ લહે ચાહે ન જ્ઞાન ઉદ્યોત
કોઈ સ્વયંભુરમનકો જ નર પાવે પાર. ૩૬
લોભી લોભ સમુદ્રકો, લહે ન મધ્ય પ્રચાર
મન સંતોષ અનૌપમ્યકું તાકે હોય નિમિત્ત ૩૭
નિતુ સેવા જ્ઞાન સોધીયો, નિજ જગ અર્જિત મિત્ત. ૩૮
વા લાલચમેં તુ પ્રીતિ ચિંતે તુ ડમ ટોલ;
ના લાલચ મદિ જાન પર, પકરે સુખ રંનટોલ
ધન માનત [illegible] મૂરખકો, જિન મૂઢ કુધ્યાન. ૩૯
[illegible] પલનાં જ્ઞાનકો, લખે ન સુખ નિદાન
[illegible] સજ્જન આયકો, જિન [illegible] વન હીન. ૪૦
[illegible] વરા [illegible] સાધુ [illegible] લીન.
[illegible] ધન ન કોનુ પ્રાતિ. ૪૧
[illegible] ન ધર્મ ન નીત
[illegible] ૪૨
[illegible]
[illegible]
[illegible] ૪૩
[illegible]
[illegible]
[illegible] ૪૪
[illegible]
[illegible] ૪૫

ચર્મ મંડિત હૈ કામિની, ભાજન મુત પુરીખ;
કામ કીટ આકુલ સદા, પરિહર સુની ગુરૂ શીખ. ૫૯
વિષય તજે સો સંત નજે, પાતિક દોષ વિતાન;
જલધિ તરત નાવ કયું તરે, તરિની ગગ સમાન. ૬૦
ચાટે નિજ લાલા મિલિત, શુષ્ક હાડ જ્યું શ્વાન;
તેસેં રાચે વિષયમેં, જડ નિજ રૂચિ અનુમાન. ૬૧
ભુખન બહુ બનાવને, ચંદન ચરચન દેહ
પંચત આપહી આપકું જડ ધરી પુદગલ નેહ. ૬૨
દુર્દમનકે જય કિયે, ઇંદ્રિય જગ સુખ હોન;
તાતેં મન જય કરનકું, કરો વિચાર પ્રવીન. ૬૩
વિષય ગ્રામકી સીમમેં, ઇચ્છાચારી ચરંત;
જિન આણા અંકુશ ધરી મન ગજ વશ કરો સંત. ૬૪
એક ભાવ મન પવનકો, જુઇ કહે ગ્રંથકાર,
યાતેં પવનહિતેં અધિક હોત વિકારો ચાર. ૬૫
જબમેં નાચે નારીમેં, વિરચે કરી ચિત્ત ચાર;
ઇષ્ટ અનિષ્ટ ન વિષયકો, યું નિશ્ચય નિરધાર. ૬૬
કેવલનાણે કર્મકો નાશ કિયો તે બંધ;
પરમેં નિજ અભિમાન ધરી કથા કિલ્લો અંધ. ૬૭
જેસે લલના લલનમે ભાવ ધરતુ હૈ સાર,
તેસે મૈત્રી પ્રમુખમેં, ચિત્ત ધરી કર સુવિચાર. ૬૮
આદિ અહુરી કહા ફિરે આપદમેં દિન દેખ,
મૃગ તૃષ્ણા સમ વિષયકો સુખ તજ બની ઉવેખ. ૬૯
પ્રિય અપ્રિય વ્યવહાર નિજ રૂચિ રંગ સાચો નાહિ;
અનાદિ વાલભ મિત ભયો શુક્રતિ નહિ કહિ. ૭૦
યૌવન સુખ નૃપ કહું ભોજન સુપન સમાન.
ઇક ભોગે ઇક નહિ ભયો જડ્યો વિન અભિમાન. ૭૧

મન હો સંગ નિમત્તકુ, પ્રેમ પરમ ગતિ પાઇ;
તાકો સમતા રંગ પુનિ, ક્નિદી કહો ન જાય. ૮૫
તિસના વિદ્રુમ વલ્લિ ઘન, વિષય ઘુમર બહુ જોર
લીગ ભયંકર બેહ જલ, ભવસાગર ચિહું ઓર. ૮૬
ચાહે તાકો પાર તો, સજ કર સમતા નાઉ;
શીલ અંગ દ્રઢ પાટીએ, સહસ અઢાર બનાઉ. ૮૭
કુવા થંભ શુભ યોગ પરી, બેઉ માલીમ જ્ઞાન;
અધ્યાતમ સઢ બહો ચલે, સંયમ પાંન પ્રમાણ. ૮૮
યોગી જે બહુ તપ કરે. ખાઈ જુરે તરૂપાન;
ઉદાસીનતા બિનુ ભસ્મ, હુતમેં સોભિ જાન. ૮૯
છુટે ભવકે જાલયે. ઉનહિ તપ કરી લોક.
લોભી મોહે કાહુકું, દેત જનમકો શોક. ૯૦
વિષય ઉપદ્રવ સબ મિટયો, હોવત સુખ સંતોખ.
તાતે વિરયાનીત હે. દેત શાંત રસ પોખ. ૯૧
બિન લાલચ બશ હોત હે, બશા બાત યહ સાચ:
યાતે કરે નિરીહકે, આગે સમ રતિ નાચ. ૯૨
દે પરીમલ સમતા લતા. વચન અગોચર સાર;
નિત્ય બીહીરીલી જ્યા વસે, લહતુ પ્રેમ મહકાર. ૯૩
સેના રાખસ મોહકી. છપે મુખે મબુધ્ધ.
પ્રમઆનીક લેહકે. સમતા અંતર શુધ્ધ ૯૪
કવિ સુખ કલ્પિત અમૃતકે, રસમે મુઝત કાંહી;
ભજો એક સમતા સુધા, રતિ ધરી શિવપદ માંહી. ૯૫
યોગ અથ જલનિધિ મથ્યો, કરી મેરૂ મથાન.
સમતા અમૃત પાઇકે. હો અનુભવ રસ જાન. ૯૬
ઉદાસીન મતિ પુરૂષ જો. સમતા નિધિ શુભ વેશ.
છોરત તાકું કોરહી ધુ આપ કર્મ અશેષ ૯૭

શુદ્ધ યોગ શ્રદ્ધાન ધરી, નિત્ય કરમકો ત્યાગ;
પ્રથમ કરે જો મૂઢ સો, ઉભય ભ્રષ્ટ નિભાંગ. ૯૮

ક્રિયા મૂઢ જુઠી ક્રિયા, કરે ન થાપે જ્ઞાન,
ક્રિયા ભ્રષ્ટ એક જ્ઞાન મતિ, છેદે ક્રિયા અપ્પાન. ૯૯

તે દોનુંથેં દૂરિ શિવ, જો નિજ બલ અનુસાર;
માર્ગ રૂચિ મારગ ગહે, સો શિવ સાધનહાર. ૧૦૦

નિવૃત્તિ લલનાકું સહજ, અચરિજકારી કોઉ;
જો નર યાકું રૂચત હે, યાકું દેખે સોઉ. ૧૦૧

મન પારદ મૂર્છિત ભયો, સમતા ઓષધિ આઈ;
સહજ વેધ રસ પરમ ગુન, સોવન સિદ્ધિ કમાઈ. ૧૦૨

બહુત ગ્રંથ નય દેખિકે, મહા પુરૂષ કૃત સાર;
વિજયસિંહ સૂરિ કીયો, સમતા શતકો હાર. ૧૦૩

ભાવત જાકું તત્વ મન, હો સમતારસલીન;
જ્યું પ્રગટે તુજ સહજ સુખ, અનુભવ ગમ્ય અહીન. ૧૦૪

કવિ યશોવિજયગુ શિખ એ આપ આપકું દેત;
સામ્યશતક ઉદ્ધાર કરી, હેમવિજયમુનિ હેત. ૧૦૫

---

૧૭ શ્રી અભયદેવસૂરી કૃત જયતિહુઅણ સ્તોત્ર.

અર્થ સહિત.

આ સ્તવના પ્રારંભમાં ગ્રંથકર્તા શ્રી અભયદેવ સૂરી મહારાજ સંબોધન કરી પાર્શ્વનાથ પ્રભુની વિનતિ પૂર્વક સ્તુતિ કરે છે.

જય તિહુઅણવરકપ્પરુક્ખ, જય જિણ ધન્નંતરિ,
જય તિહુઅણકલ્લાણકોસ, દુરિઅક્કરિકેસરિ,

તિહુઅણ જણ અવિલંઘિઆણ, ભુવણત્તય સામિઅ,
કુણઉ સુહાઇ જિણેસ, પાસ થંભણય પુરટ્ઠિઅ. ૧

ભાવાર્થ—હે પરમાત્મા ત્રણ ભુવનને વિષે પ્રધાન કલ્પવૃક્ષ સમાન, અર્થાત્, સ્વર્ગ, મૃત્યુ અને પાતાલ, તે રૂપ ત્રણ લોકને વિષે રહેલા સર્વ પ્રાણીમાત્રને મનોવાંછિત વરદાન દેનારા, વળી હે ધન્વંતરિ જિનેશ્વર ભગવંત, અર્થાત્, સમસ્ત સંસારી પ્રાણીઓના આધિ, વ્યાધિ અને ઉપાધિરૂપ જે દ્રવ્ય રોગ તથા રાગ, દ્વેષ, વિષય, કષાય, જન્મ, જરા, મૃત્યુ રોગ, શોગ, વિયોગ આદિ જે, ભાવ રોગ તેવા બાહ્ય અને અભ્યંતર સર્વ પ્રકારના રોગોનો જેમના નામ સ્મરણ માત્રથી નાશ થાય છે, તે માટે હે સર્વોપરિ અપૂર્વ ધનવંતરિ વૈદ્ય, વળી હે સ્વામિ, ત્રણ ભુવનને વિષે રહેલા સર્વ ધનના ભંડાર, અર્થાત્, દ્રવ્ય કલ્યાણ જે સુવર્ણ, રૂપું, હીરા, માણેક, મોતી, વસ્ત્રભૂષણ, રાજ્યાધિકાર, મહાન્ પદવીઓ, યશ, કીર્તિ તેને તથા ભાવ કલ્યાણ જે સમગ્ર જ્ઞાનાદિ અનંત ગુણ લક્ષ્મીનું શાંત સુખ એવા દ્રવ્ય અને ભાવ બન્ને પ્રકારના કલ્યાણના નિધાનરૂપ, વળી હે નાથ, સર્વ પ્રકારના દુરિત જે પાપ, અર્થાત્, અજ્ઞાન, મોહ, મિથ્યાત્વાદિ મહા ઉપદ્રવરૂપી જે હાથીઓ તેને પલાયન કરાવવામાં કેસરીસિંહ સમાન, હે પ્રભુ સમસ્ત જગત્રયને વિષે કોઇ પણ દેવ મનુષ્યાદિ પ્રાણીથી જેની આજ્ઞા અસ્ખલિત છે, અખંડિત છે, અર્થાત્, સર્વે પ્રાણીઓ જેની આજ્ઞા આનંદ પૂર્વક મસ્તકે ચઢાવે છે, એવા, વળી હે સ્વામિ, સમગ્ર ચોત્રીશ અતિશય અને અષ્ટ મહા પ્રાતિહાર્યાદિ બાહ્ય લક્ષ્મી અને કેવળજ્ઞાનાદિ ચતુષ્કરૂપ અનંત અંતરંગ લક્ષ્મીવંત સમસ્ત ઐશ્વર્ય સંપન્ન, સર્વ શક્તિમાન હોવાથી ત્રણ ભુવનના યથાર્થ સ્વામિ એવા સ્થંભનકપુર જે ત્રંબાવટીનગરી, અર્થાત્, ખંભાતનગરને વિષે બિરાજમાન શ્રી પાર્શ્વનાથ જિનેશ્વર ભગવંત, તમોને સર્વ પ્રકારના દ્રવ્ય અને ભાવ સુખોનુ વરદાન આપીને સુખી કરો. ૧

સડી ગયા છે, સોડ નાશ પામ્યા છે, તેનો ક્ષીણ થઈને નષ્ટ થયા
છે, તથા ક્ષય રોગે કરીને અત્યંત દુર્બલ થયેલ છે. તથા મહાન્
શુલ રોગવડે શલ્યવાળા થએલ છે, અર્થાત્, અત્યંત પીડાને પા
મ્યા એવા પૂર્વોક્ત દુષ્ટ કર્મવ્યાધિ. રોગીષ્ટ પ્રાણીઓ પણ, હે
સ્વામિ, હે જિનેશ્વર ભગવંત, તમારા નામના સ્મરણરૂપ રસાયણ-
વડે તે, પૂર્વોક્ત તમામ રોગોથી મુક્ત થઈને નવીન તરૂણપણાને
પામી સદા આરોગ્યવાન સૌભાગી થાય છે તે જાણે કોઈ દિવસ
રોગ દીઠોજ નહિ, એવા સુંદર સ્વરૂપવાન મદનતુલ્ય બને છે
એ હેતુ માટે હે સર્વપ્રસિદ્ધ ધન્વંતરિ વૈદ્ય સમાન હે પાર્શ્વનાથ
સ્વામિ, આપ મહાન પણ સર્વ દ્રવ્ય અને ભાવરૂપ દીર્ઘ રોગને
રોગનો નાશ કરનાર થાઓ. ૩

હવે પરમાત્મા સર્વ કલ્યાણના ભંડારરૂપ કેમ છે, તે દેખાડે છે

વિજ્જસ જોગ મંત તંત, સિદ્ધિઈ અપયત્તિણ
ભુવણબ્ભુઓ અટ્ઠવિહ સિદ્ધિ સિજ્ઝહિ તુહ નામણ:
તુહ નામેણ અપવિત્તઓવિ જણ હોઈ પવિત્તઓ
તં તિહુયણ કલ્લાણ કોસ તુહ પાસ નિરુત્તઓ ૪

ભાવાર્થ — હે સ્વામિ, અત્યંત ભક્તિપૂર્વક [illegible]

હવે ગીતા ૭ (પ્રકારાંતરે ગાન) સંબોધનવડે પરમાત્માની વિશેષ પ્રકારે સ્તવના કરે છે.

જય જોઈય મણ કમલ ભમલ ભય પંજર કુંજર,
તિહુઅણ જણ આણંદચંદ ભુવણત્તય દિણયર,
જય મઈ મેઈણિ વારિવાહ, જય જંતુ પિયામહ,
થંભણયટ્ઠિય પાસનાહ, નાહત્તણ કુણમહ. ૯

ભાવાર્થ—હે સ્વામિ, આપ કેવા છો, તો કે, મન, વચન, કાયાના યોગ, સ્વરૂપ ધ્યાનને વિષે નિશ્ચલ કર્યા છે જેમણે, એવા જે યોગી મહાત્માઓ, તેઓના મનરૂપી ભ્રમરને રહેવાને કમળ સમાન છો. વળી આ સંસારના ઇહલોક પરલોકાદિ જે સાત પ્રકારના ભયરૂપી પંજરું તેને તોડવામાં હસ્તિ સમાન છો. વળી હે પ્રભુ, આપ ત્રણ ભુવનને વિષે રહેલા પ્રાણી માત્રને પોતાના અલૌકિક ગુણો વડે કરીને આનંદ પમાડવામાં શીતળ આનંદકારી ચાંદ ચંદ્રમા સમાન છો. વળી હે પ્રભુ આપ ત્રણ લોકને વિષે રહેલા પ્રાણીઓના અજ્ઞાનરૂપી અંધકારનો, કેવળજ્ઞાનરૂપી સૂર્ય વડે પ્રકાશ કરીને નાશ કરનારા હોવાથી, સૂર્ય સમાન છો. વળી હે સ્વામિ, [illegible] સમાન છો. વળી હે [illegible] પિતામહ. [illegible]

લાવે છે: કંદ્રાદિક મોટા મોટા દેવતાઓ સુઘોષા નામે, દેવતાના સંકેતને જણાવનારી ઘંટાના શબ્દને સાંભળી. મોટા મોટા વિષય સુખને તત્કાળ મૂકી, મહા મોટી ભક્તિથી જેના કલ્યાણકાદિક મહોત્સવને કરવા સાવધાન થાય છે. એવા તમો છો એ હેતુ માટે, હે ત્રણ જગતને આનંદ કરવાને ચંદ્ર સમાન એવા, તથા હે સુખની ખાણ એવા. એટલે જેમ રત્નની ખાણમાંથી રત્ન નિકળે છે; તેમ તમો સર્વ પ્રકારના સુખના દાયક હોવાથી. સુખની ખાણ છો. માટે સુખની ઇચ્છાવાળાને તો તમોજ પ્રાર્થના કરવા યોગ્ય છો. એવા, હે જિનેશ્વર ભગવત, આપનો જય થાઓ. ૧૨

હવે પરમાત્મા જગતના જીવોના અજ્ઞાનરૂપ અંધકારનો નાશ કરવામાં સૂર્ય સમાન કેમ છે. તે દેખાડે છે

નિમ્મલ કેવળ કિરણ નિયર. વિહુરિયતમ પહયર.
દંસિય સયલ પયત્થ સત્થ. વિત્થરિય પહાયર;
કલિ કલુસિય જણઘુય લોય. લોયણ અગોયર.
તિમિરઇ નિરૂ હર પામનાદ ભુવણત્તય દિણયર. ૧૩

ભાવાર્થ કમરૂપ મ[illegible], કેવળજ્ઞાનની [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] અજ્ઞાનરૂપ અંધકારનો સમુહ તે જેણે [illegible] [illegible]

[illegible] મલીન થએલ. એટલે [illegible]

વળી પ્રભુ, જગત ઉપર [illegible]

[illegible]

પિતા પુત્રનું કલ્યાણ કરે, તથા દુઃખનો નાશ કરે, તથા સન્માર્ગને દેખાડે, તથા અસત્ માર્ગને વિષે જે પ્રવૃત્તિ તેનો નિષેધ કરે છે, તેમ તમો કરો છો, માટે પિતા સમાન, તથા સદા હિતકારી, સ્નિગ્ધ, મનોહર એવો જે ધર્મ, તેને ઉત્પન્ન કર્યો છે જેમણે એવા, તથા સર્વ જગત જીવના પિતામહ એટલે પિતાના પણ પિતા એવા, હે પાર્શ્વનાથ પ્રભો, તમો જયવના વર્તો. હે દાદા આપનો જય થાઓ. ૧૫

વળી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ત્રણ ભુવનને વિષે રહેલા દુષ્ટ વ્યંતરાદિક, પ્રાણીઓનું પશુરૂપ જે વન, તેને વિષે સિંહ સમાન કેમ છે, તે દેખાડે છે

ભુવણરણ્ણ નિવાસ દરિય પર દરિસણ દેવય,
જોઇણિ પૂયણ ખિત્તવાલ ખુદ્દાસુર પસુવય:
તુહ ઉત્તટ્ટ સુનટ્ટ સુટ્ટુ અવિસંઠુલ ચિટ્ઠહિ:
ઇય તિહુઅણવણ સિંહ પાસ પાવાઇં પણાસહિ. ૧૬

ભાવાર્થ—જગતરૂપ અરણ્યને વિષે નિવાસ છે, જેમનો એવા દર્પસહિત એટલે અહંકારયુક્ત એવા, અન્યદર્શનના દેવના એટલે બુદ્ધાદિ દેવ દેવીઓ તથા સિદ્ધ છે દુષ્ટ મંત્રો તે જેને એવી મનુષ્ય જાતિની સ્ત્રીઓ, તથા દુષ્ટ વ્યંતરીઓ, તથા ક્ષેત્રના રક્ષક એવા વ્યંતર દેવ તથા દુષ્ટ એવા ભુવનપતિ પ્રમુખ અસુર. તેજ જાણે પશુના સમુહ, તે તમારા થકી અતિશે ત્રાસ પામીને અત્યંતપણે અતિશય સાવધાન પણે, ભય સહિત રહે છે: એ હેતુ માટે હે ત્રણ જગતરૂપ વનને વિષે સિંહ સમાન એટલે જેમ સિંહથી વનના પશુ માત્ર ત્રાસ પામી દૂર થાય છે. તેમ પ્રથમ કહેલા સર્વ ક્ષુદ્ર દેવાદિ પશુઓ તમને ઉપદ્રવ કરી શકતા નથી એટલુંજ નહિ પરંતુ તમારી સ્તુતિ કરનારને પણ ઉપદ્રવ કરી શકતા નથી એવા હે પાર્શ્વનાથ સ્વામિન્, મારા સર્વ પાપમાત્રને નાશ કરો. અર્થાત્, મને વિષય કષાય રાગાદિ શત્રુઓથી ૧૬

નથી, કેમકે તે અવ્યવસ્થિત છે, એટલે ચળવિચળ છે, તથા શરીર છે તે પણ અવિનીત છે, એટલે વિનય રહિત છે, સ્વભાવ તે એનો, એવું છે, કેમકે આળસે કરીને વશવર્તિ નથી રહ્યું, પર- વશ થયું છે; માટે તમારૂં મહાત્મ્યજ એક પ્રમાણભૂત છે, તેજ પરમ શુદ્ધ છે; પણ મારા મન, વચન, કાયાના યોગ શુદ્ધ નથી, તો પણ તમારૂં મહાત્મ્ય ઘણું મોટું છે, માટે મારા ઉપર કૃપા કરો, કેમકે હે દેવ, તમારી ઘણી કરૂણાએ કરીનેજ પવિત્ર છું, માટે મારી અવગણના કરો નહિ, પણ હે પાર્શ્વનાથ પ્રભો, દુઃખ- વડે વિલાપ કરતો એટલે શોક કરતો એવા સુજનને પાલન કરો, રાગાદિ શત્રુથી રક્ષણ કરો. પણ મને અવિનીત, અયોગ્ય જાણીને ઉવેખી મૂકો નહિ. પણ સેવક જાણીને બાહે ધરો. ૧૮

વળી હે સ્વામિન્, આપ કહેશો કે અન્ય હરિહરાદિ દેવોની પણ તમે પ્રાર્થના કરો કેવળ મારીજ પ્રાર્થના કરવાનું શું પ્રયો- જન છે. એમ પણ આપે ન વિચારવું એમ કવિ વિનતિ પૂર્વક કહે છે

કિં કિં કપ્પિઉ નેય કલુણ કિં કિં વ ન જંપિઉં,
કિં વ ન ચિટ્ઠિઉં કિટ્ઠુ દેવ દીણયમવલંબિઉ:
કસ્સ ન કય નિપ્ફલ્લ લલ્લિ અમ્હેહિં દુહત્તિહિં,
તહવિ ન પત્તઉ તાણ કિંપિ પઇ પહુ પરિચત્તિહિં. ૧૯

ભાવાર્થ— વળી હે પાર્શ્વપ્રભુ, આપે [illegible] દીપેલો એવો જે [illegible] બીજે કો પણ સ્થળે કોઇની પાસે પણ ગયે તેટલી દીન [illegible] પણ [illegible] નહિ હે ભગવન [illegible] [illegible] એવા [illegible] તેણે શું [illegible] નથી. [illegible] કર્યું [illegible] [illegible] મનાવે [illegible] [illegible] જેવું વળી દીનપણાને [illegible] શું શું દીન વચન [illegible] નથી. [illegible] [illegible] માટે અન્ય દેવ મનુષ્યાદિ સર્વ પાસે અનેક [illegible] વચન પણ [illegible] [illegible] આગળ હાસ્યાસ્પદ

ક્લેશકારી એવી કાયાવડે કરીને શું શું કષ્ટ નથી કર્યાં? અપિતુ, સઘળું કષ્ટકારી આચરણ કાયાએ કરીને કર્યું; હે દેવ, દીનપણાને એટલે રંકપણાને ધારણ કરીને મેં કયા કયા પુરૂષની આગળ નિષ્ફળ એવી ચાટુ ઉક્તિ, એટલે નમ્રતાપૂર્વક પ્રિય મધુર વચન બોલવું, તે નથી કર્યું? અપિતુ, સઘળું કરવા જેગ પણ કર્યું, તો પણ હે પ્રભો, તમોએ મારો પરિત્યાગ કરેલો હોવાથી કોઇથી પણ કોઈ પણ સ્થળે કાંઇ પણ શરણ કે રક્ષણ હું ન પામ્યો, એટલે મન વચન કાયાએ કરી સર્વની આગળ વિનતિ કરી. પણ તમારી કૃપા મારા ઉપર થયા વિના કોઇ દેવાદિ કાંઇ પણ કરવા સમર્થ નથી થયા, એવા તમો સમર્થ છો, માટે આ કષ્ટનું નિવારણ થવા તમારીજ પ્રાર્થના સફળ થાઓ. ૧૯

વળી હે સ્વામિન્, આ સંસારને વિષે આપના વિના મને બીજા કોઇનું પણ શરણ નથી, તેજ વાત વિનતિપૂર્વક ગ્રંથકર્તા કહે છે.

> તહુ સામિઉ તુહ માય બપ્પુ તુહુ મિત્ત પિયંકરુ,
> તુહુ ગઇ તુહુ મઇ તુહુ જિતાણુતુહુ ગુરૂ ખેમંકરૂ;
> હઉ દુહભર ભારિઉ વરાઉ રાઉ નિબ્ભગ્ગહ,
> લીણઉ તુહ કમકમલ સરણું જિણ પાલહિ ચંગહ. ૨૦

ભાવાર્થ—હે ભગવન્, મારે તો આ જગતને વિષે એક તમોજ સ્વામિ છો, અર્થાત્, સર્વ ઐશ્વર્ય સંપન્ન પતિ છો, તથા મારે તો તમોજ માતા છો, તમોજ પિતા છો, વળી મ્હારે તો મહાહિતને કરવાવાળા એવા પ્રિયકારી મિત્ર પણ તમેજ છો વળી હે સ્વામિન્, મારી ગતિ પણ તમોજ છો, એટલે પામવા યોગ્ય પણ તમેજ છો. અર્થાત્, જે રક્ષણ તમારા વિના બીજા કોઇથી પણ થઇ શકતું નથી, એવા રક્ષણના ઉપાયરૂપ તમારુંજ અથાત્ જેણે કરી મનન કરીએ, જાણીયે, તેને મતિ કહીયે, તે મતિ પણ તમોજ છો, શરણ કરવા યોગ્ય પણ તમોજ છો, કેમકે જે જ્યાએ

જેટલું યથાર્થ જ્ઞાન જણાય છે, તેટલું તમારાથીજ પ્રવર્ત્યું છે, વળી મારે તો તમોજ રક્ષણરૂપ છો, તથા કલ્યાણકારી એવા ગુરૂ પણ મારે તો તમોજ છો. કેમકે ગુ એટલે અજ્ઞાન અને રૂ એટલે રૂંધનાર, એવો ગુરૂ શબ્દનો અર્થ થાય છે, માટે મારા અજ્ઞાનરૂપ અંધકારનો નાશ કરનાર એવા ગુરૂ પણ તમોજ છો. હું જે દુઃખરૂપ ભારવડે ભારવાલો એટલે દબાયલો એવો, અથવા દુઃખના સમુદ્ર વડે ભરેલો, એટલે ચારેપાસથી ઘેરાયલો, એજ કારણ માટે રાંક થયેલો એવો, તથા ઉત્કૃષ્ટ એવા ભાગ્ય રહિત પુરૂષોનો ચક્રવર્તી રાજા, એટલે નિર્ભાગ્ય પુરૂષોમાં પણ જે ઉત્કૃષ્ટ નિર્ભાગ્ય પુરૂષો તેનો રાજા કહેતાં શિરોમણી રાજા એવો છું; તો પણ તમારા ગુણોમાં લીન થયેલો, અર્થાત્, તમનેજ આશ્રીને રહેલો છું, માટે તમારા ચરણ કમલનુંજ મને શરણ છે, માટે હે જિન પરમાત્મન્, મારૂં પાલન કરો, મારૂં રક્ષણ કરો. ૨૦

હે ભગવન, કદાપિ તમો એમ કહેશો કે ભાઈ, હું તો વીતરાગ છું. ને મેં ઉપકાર કોઈનો કર્યો નથી, માટે મારી પ્રાર્થના શું કરવા કરે છે? એમ પણ તમારે ન કહેવું, એવી રીતે તર્ક કરી તેનો ઉત્તર મનમાં ધારીને ગ્રંથકર્તા પ્રભુની વિનંતિ પૂર્વક પ્રાર્થના કરે છે.

> પઈ કિવિકય નીરોય લોય કિવિ પાવિય સુહસય.
> કિવિ મઇમંત મહંત કેવિ કિવિ સાહિય સિવપય;
> કિવિ ગંજીય રિઉવગ્ગ કેવિ જસ ધવલિય ભૂયલ,
> મઇ અવહીરહિ કેણ પાસ સરણાગય વચ્છલ. ૨૧

ભાવાર્થ—વળી હે સ્વામિન્, આપ કેટલાક ભક્ત લોકોને રોગરહિત કર્યા છે, વળી કેટલાકોને સેંકડો ગમે સુખોની પ્રાપ્તિ કરાવીને સુખી કર્યા છે. વળી કેઈકને મહા મતિવંત કર્યા છે, કઇકને મહંત, મહા ગુણવાન, ઉત્તમ ચારિત્રવાળા સજ્જનો કર્યા છે, વળી કઇકને આપે શિવપદ જે મોક્ષ અથાત, શુદ્ધ પરમાત્મ સ્વરૂપ,

એવા છો; અર્થાત્, કોઈ વાંસલાએ કરીને છેદે, મારે, કુટે, નિન્દે છે, અને કોઈ બાવનાચંદનના વિલેપનપૂર્વક મહા સુગંધી પુષ્પો, તથા મહા મૂલ્યવાન્ વસ્ત્રાલંકારે કરીને અત્યંત ભક્તિ સહિત પૂજા કરે, તે બંને ઉપર તુલ્ય મનોવૃત્તિ છે જેમની એવા મહા વીતરાગ છો; તો હે પ્રભુ, હું ગમે તેવો ભૂંડો કે અજોગ છું, તોપણ મારી ઉપર કરૂણા લાવીને મને સ્નેહમ દ્રષ્ટિવડે જુઓ, પણ મારી અવગણના કરો નહિ; કેમકે આપ સર્વ પ્રકારના કર્મઅંજને કરીને રહિત નિર્વિકારી, નિર્દોષ છો, મહા શુધ્ધ છો, માટે આપની અમીની દ્રષ્ટિ મારી ઉપર નાખો. જેથી હું પાવન થાઉં, પણ અવગણનાનું પાત્ર ન થાઉં, જેની દ્રષ્ટિમાં રાગ દ્વેષરૂપ અંજન રહ્યું છે, તેવા પુરૂષે મારા ઉપર દ્રષ્ટિ કરી તો પણ શું, અને ન કરી તો પણ શું; માટે હે નિરંજન, તમો મારા ઉપર કૃપાદ્રષ્ટિ કરો, જેથી મારૂં સઘળું કાર્ય સિધ્ધ થાય. ૨૨

આપની પ્રસન્નતાજ મારે સર્વ અર્થની સિદ્ધિરૂપ હોવાથી મારા ઉપર પ્રસાદ કરો. પણ અવગણના કરવી ન ઘટે તે કહે છે.

> હઉં બહુવિહ દુહતત્તગત્તુ તુહ દુહ નાસણપરૂ,
> હઉં સુયણહ કરૂણિક્કઠાણુ તુહ નિરૂ કરૂણાપરૂ;
> હઉં જિણ પાસ અસામિસાલુ તુહુ તિહુઅણ સામિય,
> જં અવહીરહિ મઇ ઝખન્ત ઇય પાસ ન સોહિય. ૨૩

ભાવાર્થ—હે સ્વામિન ઘણા પ્રકારના દુ:ખવડે તપ્ત થએલું છે શરીર જેનું, એવો હું છું અને આપ દુ:ખનો નાશ કરવામાં સદા તત્પર એવા છો. તથા હું સજ્જન પુરૂષોને કરૂણા કરવા યોગ્ય અર્થાત્. તેઓની દયાનુ એક અદ્વિતીય એટલે મારા જેવું બીજુ કોઇ નહિ એવા સ્થાનરૂપ છું, અને આપ એક દયામયજ મૂર્તિ છો, અર્થાત દયાની ખાણ છો. કરૂણાન. નિધાન છો. વળી હું હે પ્રભુ. સ્વામિપણાએ રહિત દીન. અનાથ સર્વ પ્રકારના દરિદ્રપણાએ શોભતો છું. અને આપ ત્રણ ભુવનના સ્વામ એવા એટલે સર્વ

રંકને પણ હું કૃપા કરવાને યોગ્ય છું, એવા પ્રકારની સ્તુતિપૂર્વક પ્રાર્થના કરે છે.

નય દીણુદ દીણુ સુયવિ અન્નુવિ કિવિ જુગ્ગય,
જં જોઇવિ ઉવયાર કરહિ ઉવયાર સમુજ્જય;
દીણહ દીણુ નિહીણુ જેણ તઇનાહિણ ચત્તઉ,
તો જુગ્ગઉ અહમેવ પાસ પાલહિ મઇ ચંગઉ. ૨૫

ભાવાર્થ—હે ભગવન ઉપકાર કરવાને ઉદ્યમવંત થયેલા એવા મોટા પુરૂષો જે યોગ્યતાની ગવેષણા એટલે તપાસ કરીને સહુની યોગ્યતા પ્રમાણે તથાવિધ ઉપકાર કરે છે. તેવી યોગ્યતા તો રંક પુરૂષોની રંકપણાને મુકીને બીજી કોઇ પણ યોગ્યતા નથી, એટલે રંક પુરૂષોનું રંકપણું મુકીને બીજી યોગ્યતા દયા કરવાને અર્થે ખોળવી પડતી નથી; કેમકે હું રંકથકી પણ રંક છું. અતિશે નિર્બલ છું, લઘુ છું, તુચ્છ હલકો છું, કારણ કે હે સ્વામિન, આપે મને ત્યાગ કરેલો છે તેથી હુંજ કૃપા કરવાને યોગ્ય છું; માટે હે પાર્શ્વનાથ પ્રભો જેમ મારૂં કલ્યાણ થાય તેમ પાલન કરો. અર્થાત, રક્ષણ કરો. ૨૫

વળી ઉક્ત વાતને વિશેષ પ્રકારે દૃઢ કરતા થકા પ્રભુની પ્રાર્થના કરે છે.

અહ અન્નુ વ જુગ્ગય વિસેસુ કિ વ મન્નહિ દીણહ,
જં પાસવિ ઉવયાર કરઇ તુહ નાહ સમગ્ગહ;
સુચ્ચિય કિલ કલ્લાણુ જેણ જિણ તુમ્હ પસીયહ,
કિં અન્નિણ તં ચેવ દેવ મા મઇ અવહીરહ. ૨૬

ભાવાર્થ—વળી હે ભગવન હવે આપ બીજો કોઇ પણ યોગ્યતા વિશેષ જોઇને ઉપકાર કરતા હો તો સમસ્ત રંકપુરૂષોની યોગ્યતા વિશેષને જોઇને ઉપકાર કરો છો. તો હે જગ પરમાત્મન

છું: તો પણ આતુરતાને લીધે વારંવાર મારૂં દુ:ખ મટાડવાને માટે કહું છું. ૨૭

હે સ્વામિ મારૂં જે સ્વરૂપ હતું. અને મારે જે ઇચ્છા હતી; તે સર્વ આપની પાસે વિદિત કરી. હવે આપ મહા ચતુર, અને દયાવંત છો, તો જેમ આપને ઉચિત હોય. તેમ મારૂં કાર્ય સિદ્ધ કરો. તેજ કહે છે.

તિહુઅણ સામિય પાસ નાહ મઇ અપ્પુ પયાસિઉ,
કિજ્જઉ જં નિયરૂવ સરિસુ ન મુણઉ બહુ જપિઉ;
અન્નુ ન જિણ જગ્ગિ તુહ સમોવિ દખિન્નુ દયાસઉ,
જઇ અવગન્નસિ તુહજિ અહહ કહ હોગુ હયાસઉ. ૨૮

ભાવાર્થ—હે ત્રણ જગતના ધણી, હે પાર્શ્વનાથ પ્રભો, મેં મારૂં જેવુ દુઃખ સ્વરૂપ હતુ તેવુ, અથવા મારૂ જેવુ મનનું વાંછિત હતુ, તેવુ આપને પ્રકાશ કર્યું. એટલે કહી દેખાડયું કારણ કે હુ ઘણુ બોલવુ નથી જાણતો. તે કારણ માટે પોતાના સ્વભાવને યોગ્ય એવુ એટલે આપ મહાદયાળુ સ્વભાવવંતને જે ઉચિત લાગે તે કરો. કદાચિત હે પ્રભો આપ મારૂ નિવેદન કરેલુ કાર્ય નહિ કરો તો પણ હું બીજા કોઇ દેવની તે બાબતના કલ્યાણ જ નથી. હું [illegible] આપને [illegible] અસાધ્ય કોઇ પણ [illegible] તેમજ [illegible] સ્થાનરૂપ [illegible] તમારે વિષે [illegible]

હાલ થશે? અર્થાત્, હું અનન્ય ગતિવાલો છું, માટે આપજ જરૂર મારૂં કાર્ય સિદ્ધ કરો. ૨૮

હવે ઘણા પ્રેમથી સ્તુતિ કરતા થકાં પ્રેમથી અંતરદૃષ્ટિ થઇ તેથી જાણે સ્વપ્નાવસ્થામાં શ્રીપાર્શ્વનાથ ભગવાનનું રૂપ જોઇને નમસ્કાર કરે છે, ને તેને અનુસારે વિજ્ઞાપના કરે છે.

જઇ તુહ રૂવિણ કિણવિપેય પાઇણ વેલવિયઉ,
તુવિ જાણઉ જિણ પાસ તુમ્હિ હઉં અંગીકરિઉ;
ઇય મહ ઇચ્છિઉ જં ન હોઇ સા તુહ ઓહાવણુ,
રક્ખંતહ નિયકિત્તિ ણેય જુજ્જઇ અવહીરણુ ૨૯

ભાવાર્થ– હે જિન પરમાત્મન્, હે પાર્શ્વનાથ પ્રભો, આપના રૂપે કરીને પ્રેતસરખા કોઇ પુરૂષે એટલે પાર્શ્વનામે યક્ષાદિક અથવા કોઇ વ્યંતર દેવથી જો હું ઠગાયો હોઉં, એટલે મેં આજ સાક્ષાત પાર્શ્વનાથજી દીઠા એ પ્રકારે ઠગાયો હોઉં, તો પણ આપેજ જાણે મારો અંગીકાર કર્યો છે. એવી રીતે હું જાણું છું; એ હેતુ માટે હવે આ મારૂં ઇચ્છેલું કાર્ય સિદ્ધ ન થાય તો તે તમારી અપભ્રાજના એટલે લઘુતાજ છે કારણ કે પોતાની કીર્તિની રક્ષા કરતા એવા આપની અપકીર્તિ ન થવી જોઇએ; એટલે યદ્યપિ કોઇ દેવે આપનું રૂપ ધારણ કરી મને જુઠું સ્વપ્નું આપ્યું હોય, ને તેથી હું આવીને આ પ્રકારની આપની પ્રાર્થના કરૂં તો પણ મારૂં વાંછિત સિદ્ધ ન થાય તેમાં પણ આપનીજ હેલના છે, કેમ જે અદ્યાપિ ન થયેલી આપની જે અવગણના તે શું હવે કરાવવી ઘટે? અર્થાત્, નજ ઘટે માટે શીઘ્ર પ્રસન્ન થાઓ. ૨૯

હવે વિજ્ઞાપનામાં કોઇ પણ પ્રકારની અપૂર્ણતા ન રહે એવી રીતે સ્તુતિ કરે છે

એહ મહારિય જત્ત દેવ ઇહુ ન્હવણ મહૂસઉ,
જં અણલિય ગુણ ગહણ તુમ્હ મુણિજણ અણિસિદ્ધઉ;
એમ પસીહ સુપાસનાહ થંભણય પુરટ્ઠિય.
ઇય મુણિવરૂ સિરિ અભયદેઉ વિન્નવઇ અણિંદિય. ૩૦

ભાવાર્થ—હે દેવ, પ્રત્યક્ષ થયેલા એવા જે આપ તેજ હે પ્રભુ, આ મહારી યાત્રા છે, આજ મહારો સ્નાત્રમહોત્સવ માનું છું, કેમ જે આપનું મુનિજનોએ નહિ નિષેધ કરેલું એવું તથા વિદ્યમાન સાક્ષાત ગુણોનું ગ્રહણ કરેલ છે જેમાં એવું આ સ્તોત્ર મેં કર્યું, એ પ્રકારે એટલે આ ઉપર કહ્યા પ્રમાણે મારૂં વૃત્તાંત છે, માટે મારી ઉપર પ્રસન્ન થાઓ: કારણ કે રાજાદિકના ગુણ ગ્રહણ કરવા તથા બોલવા તે મુનિને નિષેધ છે, કેમ જે તેઓ પાપી હોય, તથા જે ગુણ તેઓમાં ન હોય તેવા ગુણ કહેવા પડે ઇત્યાદિક દોષ છે પણ આ સ્તોત્ર તો મુનિજનને પણ ભણવા યોગ્ય છે, તેથી ગૃહસ્થે તો અવશ્ય પાઠ કરવોજ જોઇયે, એમ સુચના કરી: તથા હે પ્રભો, જે તમારી યાત્રા કરે, તથા સ્નાત્રમહોત્સવ કરે, તથા જે તમારા આ સ્તોત્રનો પાઠ કરે, તેના ઉપર પ્રસન્ન થાઓ, સ્તંભનપુરને વિષે રહ્યા એવા હે પાર્શ્વનાથ પ્રભો, આવી રીતે ત્રણ લોકના લોકોને મનોવાંછિત પૂરક એવા આ સ્તોત્રને દેખીને પ્રશંસા કરાવતા એવા, વળી મુનિમાં શ્રેષ્ઠ એવા શ્રીઅભયદેવસૂરિ મહારાજાએ આપની એ પ્રમાણે વિનતિ કરી ૩૦

ઇ.ત. શ્રીઅભયદેવસૂરિ મહારાજ જે ઉત્તમ સંવત ૧૧૦૭ ની શરૂઆતમાં તથા તે પહેલા થઇ ગયા. અને જેમણે મહા આગમ નવ અંગની ટીકા કરી છે. તે શ્રીજિનેશ્વરસૂરિ મહારાજના ગુરૂ અને શ્રીબુદ્ધિસાગરસૂરિ મહારાજના શિષ્ય તથા શ્રીજિનચંદ્રસૂરિના ગુરૂભાઇ [illegible] [illegible]

માન માટે આદરપૂર્વક તેને (મનને) ગ્રહણ કર અને વિવિધ પ્રયત્નવડે તેનું રક્ષણ કર. ૧૦

જીવં મરણેણ સમં, ઉપ્પજ્જઇ જુવ્વણં સહ જરાએ;
રિદ્ધી વિણાસસહિઆ, હરિસ વિસાઓ ન ય કાયવ્વો. ૧૧

અર્થ—જીવિત મરણની સાથે, યૌવન જરા સાથે અને ઋદ્ધિઓ વિનાશ સાથે ઉત્પન્ન થાય છે, (તેથી) હર્ષ કે વિષાદ ન કરવો. ૧૧ ઇતિ.

૨ અથ પુણ્ય કુલક.

સંપુન્નઇંદિયત્તં, માણુસત્તં ચ આયરિયખિત્તં;
જાઇકુલજિણધમ્મો, લબ્ભંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૧

અર્થ—સંપૂર્ણ ઇંદ્રિયપણું કંઈ પણ ખોડ ખાંપણ વગરની પાંચે (પાંચે) ઇન્દ્રિયોની પ્રાપ્તિ, મનુષ્યપણું, આર્યક્ષેત્રમાં અવતાર, ઉત્તમ જાતિ, ઉત્તમ કુળ અને વીતરાગ ભાષિત જૈન ધર્મ-એ સઘળું ઘણા પ્રભૂત (પુષ્કળ) પુન્યથી પ્રાપ્ત થઈ શકે છે. ૧

જિણચલણકમલસેવા, સુગુરુપાયપજ્જુવાસણં ચેવ;
સજ્ઝાયવાયવાસંગો, લબ્ભંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૨

અર્થ—જિન અરિહંતના ચરણકમળની સેવા-ભક્તિ, અને સદ્ગુરુના ચરણની પર્યુપાસના, સજ્ઝાય ધ્યાન તથા ધર્મવાદમાં [illegible] નાદ પામવાપણું એ સઘળા ઘણા પ્રભૂત પુન્ય[illegible] શકે છે. ૨

[illegible] ગુણેહિં [illegible] ઉવસમ દયાજુત્ત:
[illegible] લબ્ભંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૩

અર્થ—[illegible] રૂપ [illegible] પામવું, ગુરુનો [illegible] ઉત્તમ [illegible]-સમતા, દયાળુપણું, અને દાક્ષિણ્યતા [illegible] ઘણા પ્રભૂત પુન્યથી પ્રાપ્ત થાય છે. ૩

[illegible] નિમ્મલ [illegible] અમાયત્ત:
[illegible] લબ્ભંતિ પભૂયપુણ્ણેહિં. ૪

ચારણદુગમહુસિપય. ખીરાસવખીરાસુત્તં. ૪

અર્થ—મતિજ્ઞાન તથા શ્રુતજ્ઞાનાદિકની લબ્ધિ, સુપાત્રદાન, સમાધિમરણ, વિદ્યાચારણ અને જંઘાચારણની લબ્ધિ, મધુસર્પિ લબ્ધિ, ક્ષિરાશ્રવલબ્ધિ, અક્ષિણમાણસી લબ્ધિ પણ ન પામે. ૪

તિથ્થયર તિથ્થપડિમા, તણુપરિભોગાઇ કારણેવિ પુણોઃ
પુઢવાઇય ભાવંમિ મિ, અભવ્વજીવેહિં નો પત્ત. ૫

અર્થ—તીર્થંકર તથા તીર્થંકરની પ્રતિમાના શરીરના પરિભોગાદિ કારણમાં પણ અભવ્ય જીવો પૃથ્વીકાયના ભાવોને ન પામે. ૫

ચઉદસ રયણત્તપિ. પત્તં ન પુણો વિમાણસામિત્તં;
સમ્મત્તનાણસંયમ, તવાઇ ભાવા ણ ભાવદુંચે ૬

અર્થ ચૌદ રત્નપણ અને વળી વિમાનનું સ્વામીપણું ન પામે. વળી સમ્યક્ત્વ જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, અને તપાદિ [illegible] ક્યાંતર એ બે ભાવ પણ ન પામે. ૬

અણુભવજુત્તા ભત્તી. જમ્માણ સાહમ્મિયાણ વચ્છલઃ
નય સાહૂ અભવ્વા સચેતન ન મુંપખ. ૭

અથ—અભવ્ય જીવ અનુભવ યુક્ત ભક્તિ [illegible] [illegible] સાથ ન ની [illegible] ભક્તિ. ન [illegible] [illegible] [illegible] પણ ન [illegible] ૭

[illegible] જિણ [illegible]
[illegible] પણ ય [illegible]

અથ [illegible] ગુનપ્રધાન પણ ન થાય વળી [illegible] પરમાર્થ [illegible] ન પામે ૮

[illegible]
[illegible]

અથ—વળી [illegible] અનુત્તર [illegible]

પડિજાગરમાણીએ, જંઘાબલખીણમન્નિઆપુત્તં;
ગેપ્તકેવલાએ, નમો નમો પુપ્ફચૂલાએ. ૧૧

અર્થ—જંઘાબળ જેનું ક્ષીણ થયું છે એવા અન્નિકાપુત્ર આચાર્યની સેવા (ઉચિત વૈયાવચ્ચ) કરતાં જેને કેવળજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું તે પુષ્પચૂલા સાધ્વીને પુનઃપુનઃ નમસ્કાર હો! ૧૧

પનરસયતાવસાણં, ગોઅમનામેણ દિક્ખિઆણં;
ઉપ્પન્નકેવલાણં, સુહભાવાણં નમો તાણં. ૧૨

અર્થ—ગૌતમસ્વામીએ જેમને દીક્ષા દીધી છે અને શુભ ભાવવડે કેવળજ્ઞાન ઉત્પન્ન થયું છે એવા પંદરસો તાપસોને નમસ્કાર હો. ૧૨

જંતમ્મ મરીળઓ, બિઅં નાઉં સમાહિપત્તાણ;
ઉપ્પન્નકેવલાણં, ખંદક સીસાણ તેસિં નમો. ૧૩

અર્થ—પાપી પાલકવડે યંત્રમાં પીલાતા છતાં જીવને મરણથી [illegible] સમાધિ પ્રાપ્ત થયેલા જેમને કેવળજ્ઞાન પેદા થયું છે તે ખંદકસૂરિના સઘળા શિષ્યોને નમસ્કાર હો. ૧૩

નિન્નિંદમાણુમાણીએ, પુચ્છત્થી સિંધુવઇસુઅંદિ;
ભાવેણ મુરણાએ, દુગ્ગંધનારિ સુદ્ધં પત્તા. ૧૪

અર્થ શ્રી વર્ધમાન સ્વામીનાં વચનને સિંધુવાળના [illegible] પૂછવાને ઇચ્છતી દુર્ગંધા નારી શુભ ભાવવડે કાળ કરીને દેવલોકમાં ઉત્પન્ન સુખી થઈ. ૧૪

ભાવેણ ભુવણગુરું, વંદિઉં દદ્દુરો વિ સંચલિઓ.
[illegible] અંતરાલે. નિવનામેણ સુરો જાઓ. ૧૫

અર્થ—એક દેડકો પણ ભાવથી ભુવનગુરુ શ્રી વર્ધમાન સ્વામીને વંદવા ચાલ્યો ત્યાં માર્ગમાં [illegible] મરી [illegible] દર્દુરાંક નામે દેવતા થયો. ૧૫

[illegible]
[illegible] ૧૬

અર્થ—વિરત સાધુ અને અવિરત શ્રાવક (રાજા) જે બ[illegible]
સગા ભાઈ હતા તેમને ઉદ્દેશીને આ સાધુ સદાય ઉપવાસી હો[illegible]
અને આ શ્રાવક સદાય બ્રહ્મચારી હોય તો હે નદી દેવી! મા[illegible]
આપજે. એમ ઉક્ત મુનિને વંદના કરવા જતાં અને પાછા વળત[illegible]
માર્ગમાં પાણીના પૂરથી ભરેલી નદીને સંબોધી તે શ્રાવિક[illegible]
(રાણીઓ) એ કહે છતે તેમના સાચા ભાવથી નદીએ તેમને
તત્કાળ પેલે પાર જવા દેવા માટે માર્ગ કરી આપ્યો હતો. ૧૬

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] સુદ્ધલેસ્સો કેવલી જાઓ.

અર્થ—શ્રી ચંડરુદ્ર ગુરુવડે દંડપ્રહારથી તાડન કરાતો એવો
તેનો (શાન્ત) શિષ્ય શુભ લેશ્યાવન્ત છતો તત્કાળ કેવળજ્ઞાન
પામ્યો. ૧૭

જં ન દુ ભણિઓ બંધો [illegible] વદં વિ [illegible]:
ભાવો તત્થ પમાણં, ન પમાણં કાયવાવારો.

અર્થ—સમિતિ ગુપ્તિવંત સાધુઓને કદાચિત્ જીવનો વધ
થઈ જાય છે તો પણ જે તેમને નિશ્ચે બંધ કહ્યા નથી તેથી તેમ[illegible]
ભાવજ પ્રમાણ છે પણ કાયવ્યાપાર પ્રમાણ નથી. ૧૮

[illegible] [illegible] ભાવો [illegible]
[illegible] વિ બીઅં. [illegible] [illegible] ભણિઓ.

અર્થ ભાવજ [illegible] પરમાર્થ છે ભાવજ ધર્મને સાધક[illegible]
[illegible] ૭ [illegible] ભાવજ [illegible] [illegible] અપના[illegible]
છે. એમ [illegible] ગુરુ [illegible] કહ્યું છે ૧૯

[illegible] ભાવિઅ [illegible] [illegible] મહાત્મા
[illegible] ઉત્તમ [illegible] ભાવો

અર્થ [illegible]

[illegible] ૨૦

એવં દાણસીલતવભાવણાઓ, જો કુણઇ સત્તિભત્તિજુત્તો
દેવિંદવિંદમહિઅં, અચિરેણ સો લહઇ સિદ્ધિસુહં. ૨૧

અર્થ—આ દાન શીલ તપ અને ભાવનાઓને [illegible] ભક્તિ અને શક્તિના ઉલ્લાસ [illegible] જે કરે છે તે મહાભાગ્ય દેવેન્દ્રના સમૂહ વડે પૂજિત એવું અક્ષય મોક્ષ સુખ અલ્પકાળમાં મેળવી શકે છે. આ કુલકના [illegible] પ્રકારે પોતાનું દેવેન્દ્રસૂરિ એવું નામ [illegible] જણાય છે. ઉક્ત મહાશયના [illegible] ૨૧

૧ [illegible] અષ્ટક.

[illegible]
[illegible]

અર્થ—[illegible]

[illegible]

૧ [illegible]

૨ [illegible]

૩ [illegible]

૪ [illegible]
[illegible]

સૂચના—દેશથી એટલે થોડે ભાગે ત્યાગ, અને સર્વથી એટલે સર્વથા ત્યાગ જેમકે, આહાર પોસહમાં ચૌવિહાર ઉપવાસ કરવો સર્વથી જાણવો; અને તિવિહાર ઉપવાસ, આંબિલ, નિવિ, અને છેવટ એકાસણું, એ સર્વ તપ. દેશ થકી એટલે થોડે ભાગે જાણવું. પોસહ કરનારે તે દિવસે ઓછામાં ઓછો એકાસણા સુધીનો તપ તો અવશ્ય કરવોજ જોઈએ.

પોસહ કરનારને ખાસ સુચના.

પોસહ કરવાને ઇચ્છનારે, પ્રભાતમાં વહેલા ઉઠીને. રાઈ પ્રતિક્રમણ જરૂર કરવું જોઈએ.

ર પછી પડિલેહણ કરવું, તે સવારના પડિલેહણ કરવાની વિધિ આ પ્રમાણે :—

પ્રથમ ઈરિયાવહિ પડિક્કમીને. ખમાસમણ દેઈ. ઇચ્છાકારેણ સંદીસહ ભગવન પડિલેહણ કરૂં ? ઇચ્છં. કહી સવારે પહેલાં મુહપત્તિ. ચરવલો, અને પછી કટાસણું. (બપોરના પડિલેહણમાં પ્રથમ મુહપત્તિ. પછી કટાસણું, અને પછી ચરવલો પડિલેહવો, એટલો ફેર છે.) પછી સઘળાં વસ્ત્રો એટલે ધોતીયું, માત્રીયુ, અને ઉત્તરાસંગ વિગેરે વસ્ત્રો પડિલેહવા. અને તે પડિલેહની વખતે, મુહપત્તિના અંગ સહિત પચાસ બોલ કટાસણાના પચ્ચીશ, તથા ચરવલાના દશ બોલ અને ધોતીયાના પચ્ચીશ બોલ. અને શેષ વસ્ત્રો ઉત્તરાસંગ વિગેરેના દશ બોલ મનમા ચિંતવતા થકાં પડિલેહવાં. તે દશ બોલ આ પ્રમાણે —

૧ સૂત્ર અર્થ તત્વ કરી સદ્દહું ૨ સમકિત મોહિની ૩ મિશ્રમોહિની ૪ મિથ્યાત્વ મોહિની પરિહરૂં. ૫ કામરાગ ૬ સ્નેહરાગ. ૭ દ્રષ્ટિરાગ, પરિહરૂં. ૮ સુદેવ ૯ સુગુરૂ ૧૦ સુધર્મ આદરૂં. હવે પચ્ચીશ બોલ પડિલેહવા હોય તો, ૧૧ કુદેવ, ૧૨ કુગુરૂ, ૧૩ કુધર્મ પરિહરૂં, ૧૪ જ્ઞાન ૧૫ દર્શન, ૧૬ ચારિત્ર આદરૂં. ૧૭ જ્ઞાન વિરાધના ૧૮ દર્શન વિરાધના. ૧૯ ચારિત્ર વિરાધના પરિહરૂં ૨૦ મનગુપ્તિ. ૨૧ વચનગુપ્તિ. ૨૨ કાયગુપ્તિ. આદરૂં. ૨૩ મનદંડ ૨૪ વચ

નડંડ. ૨૫ કાયદંડ, પરિહરૂં, અને જ્યાં અંગ પડિલેહણ સુધાં પુરૂષને પચાસ બોલ પડિલેહવાના હોય છે, તે પચાસમાંથી મુહપત્તિના પચ્ચીશ કહ્યા. હવે અંગ પડિલેહણના પચ્ચીશ કહીયે છીયે. ૨૬ કૃષ્ણલેશ્યા, ૨૭ નીલલેશ્યા, ૨૮ કાપોત લેશ્યા, પરિહરૂં, ૨૯ રિદ્ધિ ગારવ, ૩૦ રસ ગારવ, ૩૧ સાતા ગારવ, પરિહરૂં, ૩૨ માયા શલ્ય, ૩૩ નિયાણ શલ્ય, ૩૪ મિથ્યાત્વ શલ્ય, પરિહરૂં, ૩૫ હાસ્ય, ૩૬ રતિ, ૩૭ અરતિ, પરિહરૂં, ૩૮ ભય, ૩૯ શોગ ૪૦ દુગંછા, પરિહરૂં. ૪૧ ક્રોધ, ૪૨ માન, પરિહરૂં, ૪૩ માયા, ૪૪ લોભ, પરિહરૂં ૪૫ પૃથ્વિકાય, ૪૬ અપકાય, ૪૭ તેઉકાયની જયણા કરૂં ૪૮ વાઉકાય ૪૯ વનસ્પતિકાય, ૫૦ ત્રસકાયની રક્ષા કરૂં, પછી દંડાસણથી અથવા ચરવલાથી કાજો લેઈને, ત્રણ પૂંજ કરી. તેમઃ સચિત્ત, અચિત્ત, મિશ્ર, દ્રષ્ટિએ પડિલેહી, જીવાદિકને જતનાપૂર્વક પરડવી કાજો શુદ્ધ કરી, ત્યાંજ ઈરિયાવહિ પડિક્કમીને વિધિપૂર્વક પરડવવો અને ત્યાર પછી જિન મંદિરે જઈને, પૂજા કરવી, અને પછી ઉપાશ્રયે આવી ઘેરે જો પ્રતિક્રમણ ને પડિલેહણ કર્યું હોય તો અહીં ઉપાશ્રયે ન કરવા, જેણે પ્રતિક્રમણ ન કર્યું હોય તેણે છેવટે દેવ વાંદ્યા પહેલા તો કરી લેવું જોઈએ.

૩ પછી પોસહ લેવા તે આ પ્રમાણે.

પ્રથમ ખમાસમણ દેઈ, પ્રગટ લોગસ્સ કહેવા સુધી ઈરિયાવહિ પડિક્કમીને, પછી ઇચ્છા૦ પોસહ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં, એમ કહીને મુહપત્તિ પડિલેહવી, પછી ખમાસમણ દેઈ ઇચ્છા૦ પોસહ સંદિસાહું ? ઇચ્છં, કહીને, બે હાથ જોડી, મનમાં એક નવકાર ગણી ઇચ્છકારી ભગવન પસાયે કરી પોસહ દંડક ઉચ્ચરાવોજી. ત્યારે ગુરૂ અથવા વડીલ પોસહ દંડક આ પ્રમાણે ઉચ્ચરાવે:—

પોસહનું પચ્ચખ્ખાણ.

કરેમિ ભંતે પોસહં આહાર પોસહં, દેસઓ સવ્વઓ;
સરીર સક્કાર પોસહં, સવ્વઓ, બંભચેર પોસહં સવ્વઓ;
અવ્વાવાર પોસહં સવ્વઓ, ચઉવ્વિહે પોસહે ઠામિ, જાવ દિવસં

પજ્જુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં,
વાયાએ, કાએણં, નકરેમિ, નકારવેમિ, તસ્સભંતે,
પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ.

(એ દિવસનોજ ચાર પહોરનોજ કરવો હોય તો "દીવસં" કહેવું, અને રાત દીવસ મળી આઠ પહોરનો કરવો હોય તો "અહોરત્તં" કહેવું;) અને એકલા રાત પોસહ માટે "શેષ દીવસં અહોરત્તં" કહેવું.

પછી ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ સામાયક મુહપત્તિ પડિલેહું? ઇચ્છં, કહીને મુહપત્તિ પડિલેહવી; પછી ખમાસમણ દેઈ ઇચ્છા૦ સામાયક સંદીસાહું? ઇચ્છં, વળી ખમાસમણ દેઈ ઇચ્છા૦ સામાયક ઠાઉં? ઇચ્છં, કહી બે હાથ જોડીને એક નવકાર ગણી. ઇચ્છકારી ભગવાન પસાય કરી. સામાયક દંડક ઉચ્ચરાવોજી, પછી વડીલ કરેમિભંતે ઉચ્ચરાવે. અહિંયાં જાવ નિયમ ને બદલે, જાવ પોસહં કહેવું. એમ કરી ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ બેસણે સંદીસાહું? ઇચ્છં, વળી ખમાસમણ દેઇ. ઇચ્છા૦ બેસણે ઠાઉં? ઇચ્છં, વળી ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ સજ્ઝાય સંદીસાહું? ઇચ્છં, વળી ખમાસમણ દેઇ ઇચ્છા૦ સજ્ઝાય કરું? ઇચ્છં કહી ત્રણ નવકાર ગણીને. ખમાસમણ દેઈ, ઇચ્છા૦ બહુવેલ સંદીસાહું? ઇચ્છં, કહીને વળી ખમાસમણ દેઈ ઇચ્છા૦ બહુવેલ કરશું? ઇચ્છં, કહીને પડિલેહણ ન કર્યું હોય તો હવે ઉપર કહ્યું તેવી રીતે, પડિલેહણ કરવું. તેમજ પ્રતિક્રમણ ન કર્યું હોય તો અહિં આ આદેશથી રાઇ પ્રતિક્રમણ કરીને, પછી પડિલેહણ પાંચ વાનાનું કરવું. તેમાં મુહપત્તિ પચાસ બોલથી, કટાસણું પચ્ચીશ બોલથી, ચરવળો દશ બોલથી ધોતીયું પચ્ચીશ બોલથી, અને કંદોરો દશ બોલથી. પડિલેહવાં. પછી ખમાસમણ દેઇ ઇચ્છકારી ભગવાન પસાય કરી પડિલેહણા પડિલેહાવોજી એમ કહી અચ્છાવટ એટલે ઘ.પનાદીની પડિલેહણ કરવી. તેમાં [illegible] લેવા તે આ પ્રમાણે ૧ [illegible]

ગુરૂ જ્ઞાન સહિત, ૩ ગુરૂ દર્શન સહિત, ૪ ગુરૂ ચારિત્ર સહિત. ૫ ગુરૂ શુદ્ધ સદ્દહણા સહિત. ૬ ગુરૂ શુધ્ધ ફરસના સહિત. ૭ ગુરૂ શુધ્ધ પ્રરૂપણા સહિત. ૮ ગુરૂ મન ગુપ્તિ સહિત ૯ ગુરૂ વચન ગુપ્તિ સહિત, ૧૦ ગુરૂ કાય ગુપ્તિ સહિત, ૧૧ ગુરૂ પંચાચાર પાલે, ૧૨ ગુરૂ પચાચાર પલાવે. ૧૩ ગુરૂ પંચાચાર પાલતાને સહાય કરે અથવા અનુમોદે. એવી રીતે આચાર્યની. તથા તેમના સર્વ મુહપત્તિ. કામલી, વિગેરે વસ્રોની પડિલેહના કરવી, તથા શ્રાવકે વડીલનું વિનય અર્થે. એક વસ્ત્ર ઉત્તરાસંગ પડિલેહવું, પછી ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ ઉપધિ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં, કહીને મુહપત્તિ પડિલેહવી પછી ખમા૦ ઇચ્છા૦ ઉપધિ સંદી સાહું ? ઈચ્છં, ખમાસમણ દેઇ ઇચ્છા૦ ઉપધિ પડિલેહું ? ઇચ્છં, એમ કહી બાકીના વસ્રો પડિલેહવા, પછી યત્નપૂર્વક કાજો લેઇને, થાપનાચાર્યજી મહારાજ સામે ઉભડક બેસીને, ઇરિયા વહિ પડિક્કમીને કાજાને શુદ્ધ દ્રષ્ટિએ જોઇ કરી યથાયોગ્ય સ્થાનકે. અણુજાણહ જસ્સગ્ગો કહીને પરઠવો, અને પરઠવ્યા પુઠે, ત્રણવાર વોસિરે વોસિરે કહેવુ. પછી સવારના દેવ વાદવા, (સૂચના,) જેણે ઘેરે પડિકકમણું કર્યું હોય, તેણે ઉપાશ્રયમા. શઇ મુહપત્તિ પડિલેહવી, તથા બે વાદણા દેઇને, ઇચ્છા૦ રાઇયં આલોઉ ? ઇચ્છં, આલોએમિ જોમે ઇત્યાદિક પાઠ કહેવો. પછી ઇચ્છકાર સુહરાઇનો પાઠ કરી અબ્ભુટ્ઠીઓ ખામવો. એટલે ચરવલા ઉપર હાથ રાખીને. મસ્તક નમાવી, જકિંચિઅપત્તીયનો પાઠ કહેવો. પછી બે વાંદણા દેવા, પછી દેવ વંદન કયા પછી ખમાસમણ દેઇને ઇચ્છા૦ સજ્ઝાય કરૂં ? ઇચ્છં, કહીને એક નવકાર ગણી ઉભડક બેસી, વડીલ અથવા પોતે મન્હ જિણાણંની સજ્ઝાય કહેવી. પછી ખમાસમણ દેઇ. ઇચ્છા૦ બહું પડીપુન્ના પોરિસિ તહત્તિ કહીને, ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છાકારેણ. ઇરિયાવહી પડિક્કમુ ? ઇચ્છં, કહી ઇરિયાવહિ પડિક્કમીને, ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ પડિલેહણ કરૂ ? ઇચ્છ કરી મુહપત્તિ પડિલેહીને, ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છકારી ભગવાન પસાય કરી, પચ્ચખાણનો આદેશ દેજોજી, એમ કરી યથાશક્તિ ઉપવાસાદિક પચ્ચ

ખાણ વડીલ પાસે કરવું, અને તે પચ્ચખાણ પારવું હોય ત્યારે આ પ્રમાણે કરવું :—

૪ પોસહમાં પચ્ચખ્ખાણ પારવાની વિધિ :—

પ્રથમ ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ ચૈત્ય વંદન કરૂં ? ઇચ્છં, કહીને જગચિંતામણીથી જયવીયરાય સંપૂર્ણ સુધી ચૈત્ય વંદન કરવું. પછી ખમાસમણ દેઇ. ઇચ્છા૦ સજ્ઝાય કરૂં ? ઇચ્છં. કહીને, એક નવકાર ગણી, મન્હજિણાણંની સજ્ઝાય કહેવી. પછી ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં, એમ કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી ખમાસમણ દેઇ. ઇચ્છા૦ પચ્ચખ્ખાણ પારૂં ? યથાશક્તિ, પછી ઇચ્છા૦ પચ્ચખ્ખાણ પાર્યું ? તહત્તી, કહીને જમણો હાથ મુઠી વાળીને ચરવલા ઉપર સ્થાપી એક નવકાર ગણી, જે પચ્ચખ્ખાણ કર્યું હોય તે નામ લઇને નિચે પ્રમાણે પારવું :—

ઉગ્ગએસૂરે નમુક્કાર સહીયં, પોરિસિં, સાઢ પોરિસિં, સૂરે ઉગ્ગયે, પુરિમડ્ઢ મુઠી સહીયં, પચ્ચખ્ખાણ કર્યું, ચઉવિહાર, આબિલ નિવી, એકાસણું કર્યું, તિવિહાર પચ્ચખ્ખાણ ફાસીયં, પાલીયં, સોહીયં, તીરીયં. કીટ્ટીયં. આરાહીયં, જંચન આરાહીયં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

૫ બપોરના કાલ વખતના દેવ વાંદીને. એક પહોર, સજ્ઝાય ધ્યાન કર્યા પછી, જિન મંદિરે દર્શન કરી આવીને, પડિલેહણ કરવું તે આવી રીતે :

૬ સાંજની પડિલેહણની વિધિ :—

પ્રથમ ખમાસમણ દેઇને. ઇચ્છા૦ બહુપડિ પુન્ના પોરિસી, ...ત્તી કહીને. ખમાસમણ દેઇને. ઇચ્છા૦ ઇરિયાવહિય પડિક્ક...મે ? ઇચ્છં, કહી ખમાસમણ દેઇ ઇચ્છા૦ પડિલેહણ કરૂં ? ... કહી ખમાસમણ દેઇ ઇચ્છા૦ પોસહ શાલ પ્રમાર્જું ? ..., કહીને મુહપત્તિ. પછી કટાસણું, અને ઉભે ચરવલો પડિ... અને પાણી પીધું કે વાપર્યું હોય તો ધોતીયું અને કંદોરો

હીને પાંચ વાનાં પડિલેહવાં, અને બે વાંદણાં દેવાં. પછી ખમાસ-
ણુ દેઈને ઇચ્છકારી ભગવાન પસાય કરીને, પડિલેહણા પડિ-
હાવોજી એમ કહીને, આચાર્યજીની પડિલેહણા કરવી. અને
ીલનું એક વસ્ત્ર ઉત્તરાસંગ પડિલેહવું. પછી ખમાસમણ દેઈને,
ચ્છા૦ ગમણા ગમણે આલોઉં? ઇચ્છં, કહીને ઇરિયા સમિતિ,
ષા સમિતિ, એખણાસમિતિ, આદાન ભંડમત્ત નિખેવણા સમિતિ,
રિષ્ટાપનીકા સમિતિ, મનગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ, એ પાંચ
મિતિ, ત્રણ ગુપ્તિ એ અષ્ટ પ્રવચન માતા. શ્રાવક તણે ધર્મે,
ી પેરે પાલી નહી, ખંડણ વિરાધના હુઇ હોય તે સવે હું મન
ચન કાયાએ કરી મિચ્છમિ દુક્કડં, પછી ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦
પધિ મુહપત્તિ પડિલેહું? ઇચ્છં, કહીને મુહપત્તિ પડિલેહવી.
ી ખમાસમણ દેઇને, ઇચ્છા૦ સજ્ઝાય કરૂં? ઇચ્છં, કહીને એક
વકાર ગણી, ઉભડક બેસીને, મન્હજિણાણંની સજ્ઝાય કહેવી. પછી
માસમણ દેઇને, ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાયે કરી, પચ્ચખ્ખાણનો
ાદેશ દેશોજી. એમ કહી પચ્ચખ્ખાણ કરવું, અને કર્યું હોય
, કર્યું છેજી કહેવું. પછી ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ ઉપધિ સંદી
હું? ઇચ્છં, પછી ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ ઉપધિ પડિલેહું?
ચ્છં, એમ કહી બાકીનાં સર્વ વસ્ત્ર પડિલેહવાં. એવી રીતે પડિ-
હણ કરીને કાજો લેઈ શુદ્ધ કરી, પૂર્વે કહ્યું તેવી રીતે, વિધિપૂર્વક
રઠવીને, પછી સાજના દેવ વાંદવા પછી, ઇરિયાવહિ પડિક્કમીને,
ી પ્રતિક્રમણ કરવું. પછી રાત પોરસીયે એક પહોર સુધી,
જ્ઝાય ધ્યાન કરવું, પછી વિધિપૂર્વક સંથારો પાથરીને, સંથારા
પર બેસીને, ઇરિયાવહિ પડિક્કમીને ચઉક્કસાયથી, જયવીયરાય
ધી ચૈત્ય વદન કરીને, ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ સંથારા પોરિસિ
ણવા મુહપત્તિ પડિલેહું? ઇચ્છં, કહીને મુહપત્તિ પડિલેહવી.
ી ખમાસમણ દેઇ, સંથારા પોરિસિ ભણવી. અને પછી શરીર
ધ થઇ, કાનમાં કુંદન રાખીને માતરીયું પહેરીને, વિધિપૂર્વક
તનાથી શયન કરવું, અને છ ઘડી રાત્રી રહેતાં સાવધાન થઇ,
પયોગ પૂર્વક ઇરિયાવહિ પડિક્કમી, ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ
રવો. પછી સજ્ઝાય ધ્યાન કરીને, અવસર થયે, રાઇ પ્રતિક્રમણ

કરવું. અને પછી પડિલેહણ કરી દેવ વાંદીને પોસહ પારવો.

૭ રાત પોસાતી માટે વિશેષ વિધિ તથા સુચના.

માત્ર રાત્રીના ચાર પહોરનો પોસહ કરવો હોય, તેણે પડિલેહણ દેવ વંદન વિગેરે વિધિ, દિવસ છતાં કરવાની હોવાથી વહેલાં આવવું જોઇએ અને તે દિવસે ઓછામા ઓછો એકાસણાનો તપ કરેલો હોવો જોઇએ. તેણે કરવાની વિધિ આ પ્રમાણે:-

પ્રથમ ખમાસમણ દેઇ, ઇરિયાવહિ પડિક્કમીને પડિલેહણ કરવું, તે પડિલેહણની વિધિ પ્રમાણે કરે. પછી ખમાસમણ દેઇને, ઇરિયાવહિ પડિક્કમવાથી માંડીને. યાવત બહુવેલ કરશુ પર્યંત સવારના પોસહ લેવાની વિધિ પ્રમાણે વિધિ કરે. અને ત્યાર પછી સાંઝની પડિલેહણમાં ખમાસમણ દેઇ. પડિલેહણ કરૂં, આદેશ માગવાનો છે, ત્યાંથી ઉપધિ પડિલેહુંનો આદેશ માગવા પર્યંત. તે પ્રમાણે વિધિ કરે. પોસહના પચ્ચખ્ખાણમાં શેષ દિવસં, અહોરત્તં કહેવું. બીજો કાંઇ ફેરફાર નથી.

૮ પછી દેવ વાંદે, તથા ચોવીશ માંડલા કરે તે આવી રીતે:—

૧ આગાડે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિઆસે.
૨ આગાડે આસન્ને પાસવણે અણહિઆસે.
૩ આગાડે મઝ્ઝે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિઆસે
૪ આગાડે મઝ્ઝે પાસવણે અણહિઆસે.
૫ આગાડે દુરે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિઆસે
૬ આગાડે દુરે પાસવણે અણહિઆસે
૭ આગાડે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિઆસે
૮ આગાડે આસન્ને પાસવણે અહીઆસે
૯ આગાડે મઝ્ઝે ઉચ્ચારે પાસવણે અહીઆસે
૧૦ આગાડે મઝ્ઝે પાસવણે અહીઆસે

માત્રે પ્રમુખ ઉપાશ્રય બહાર જવુ પડે તો, કામળી ઓઢી ... ડાંસણું રાખીને જવું. વરસાદના છાંટામાં જવું પડે તો ... એવીજ રીતે કરવાનું છે. ઉપાશ્રય બહાર જતા ત્રણવાર આ... સ્સહિ, અને પેસતાં ત્રણવાર નિસ્સીહિ કહેવી. પાછલી ... જાગીને નવકાર સંભારી ભાવના ભાવી, માત્રાની બાધા ટાળી ... આવે, અને કુસુમિણ દુસમિણનો કાઉસ્સગ ચાર લોગસ્સને ... સંપૂર્ણ કરવો.

૧૮ પોસહ પારવાની વિધી.

પ્રથમ ખમાસમણ દેઇને ઇરિયાવહિ પડિક્કમીને ખમાસમણ દેઇને, ઇચ્છા૦ પોસહ પારવા મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં એમ કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. (અહીંયા પોસાતીએ, લીધેલા કુંડી પ્રમુખ સર્વ માંગેલી વસ્તુ જુદા ગૃહસ્થને ભળાવે.) પછી ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ પોસહ પારૂં ? યથાશક્તિ, પછી ખમાસમણ દેઇ, ઇચ્છા૦ પોસહ પાર્યો ? તહત્તી, એમ કહીને એક નવકાર ગણી, ગુરુણીએ પણ ચરવળા ઉપર હાથ રાખી, મસ્તક નમાવીને પોસહ પારવાનો પાઠ બોલવો તે આવી રીતે

સાગરચંદો કામો, ચંદવડંસો સુદંસણો ધન્નો
જેસિં પોસહ પડિમા અખંડીયા જીવિઅંતેવી.
ધન્ના સલાહણિજ્જા, સુલસા આણંદ કામદેવા.
જાસ પસંસઇ ભયવં ... મહાવીરો.
[illegible]

૧૪ વાયસની પરે આંખના ડોળા ફેરવે તે.

૧૫ પહેરેલાં વસ્ત્ર તે યુકા તથા પ્રસ્વેદને કરી મલીન થવાના ભયને લીધે કોઇની પરે લુગડું ગોપવી રાખે તે.

૧૬ યક્ષાવેશિતની પરે માથું ધુણાવે તે.

૧૭ મુંગાની પેરે હુહુ કરે તે.

૧૮ આલાવો ગણતો થકો મદિરાની પરે બડબડાટ કરે.

૧૯ વાનરની પેરે આરહું પરહું જોવે, ઓટપુટ હલાવે તે.
એ પ્રકારે એ ઓગણીશ દોષ કાઉસગ્ગને વિષે જાણવા ને ટાલવા

૧૪ સામાયકના ૩૨ દોષના દુહા.

દોષ સહિત અવિવેકથી, કરે ન અર્થ વિચાર;
મન ઉદવેગે જશ ઇચ્છા, વિનય રહિત ભય ધાર. ૧

વ્યાપાર ચિંતન ફલ સંદેહ, નિયાણા મોહ વશ;
સામાયકમાં મન તણા ટાલો દોષ એ દશ. ૨

કુવચન હુકારો કરે દીયે તાળવ આદેશ.
ઉપલવેતો વઢવાડને. [illegible] આવન [illegible] વિકે [illegible] ૩

ગાલ દીયે વલી મોહ વશે. [illegible] ૪
[illegible]

ચપલાસન ચિહું દિશિ [illegible]
[illegible] અવિનીતપણે [illegible] ૫

[illegible]
[illegible]

૭ રાજકથાદિક વિકથા કરે.

૮ સામાયકમાં કોઇની મશ્કરી કરે.

૯ સૂત્ર પાઠનો ઉચ્ચાર અશુધ્ધ કરે.

૧૦ ઉતાવળો સૂત્ર પાઠનો ઉચ્ચાર કરે.

(કાયાના બાર.)

૧ સામાયકમાં પગ ઉપર પગ ચઢાવીને બેસે, ઉંચે આસને બેસે.

૨ આસન વારંવાર ફેરવે ચપળતા રાખે

૩ મૃગની પરે ચારે દિશાયે ચલવિચલ દ્રષ્ટિ ફેરવે.

૪ સામાયકમાં કાયાવડે કાંઇ સાવદ્ય ક્રિયાની સંજ્ઞા કરે

૫ થાંભલા વિગેરેને ઓઠિંગણ દઇને બેસે

૬ સામાયકમા આળસ મરડે, કમ્મર વાંકી ચુકી કર્યા કરે

૭ સામાયકમાં ઉભડ પગે એટલે નિરાલંબપણે બેપગ્વાર્યે બેને

૮ [illegible]

૯ [illegible]

૧૦ [illegible]

૧૧ [illegible]

૧૨ [illegible]

[illegible]

જ્યાં નિર્મળ ભાવ વિના ક્ષાર ઉપર લિંપવું, તથા ઝાંખરાં ઉપર ચિત્રામણ કરવા બરાબર થાય છે; માટે વચન અને કાયાની ચેષ્ટા કદાચ સંસાર આરંભમાં પ્રવર્તાવવાં પડે તો પણ શુદ્ધ મનને લીધે તે આરંભોનું પાપ લાગતું નથી; માટેજ જ્ઞાની કહે છે કે, મન: એવ મનુષ્યાણાં, કારણં બંધમોક્ષયો: એટલે મનજ, અર્થાત, જીવનાં શુભાશુભ પરીણામ (ભાવ) જીવને કર્મ બંધ કે મોક્ષનું કારણ છે. એમ સામાયિકનો ખરો લાભ થવામાં પ્રથમ પુષ્ટ અંગ સમતા એટલે સમભાવ છે.

૧૬ સામાયિકનું બીજું અંગ વિષયાભિલાષનો ત્યાગ એટલે સંયમ પરિણામ અથવા વિરતિ કે જુદી ગતિ છે. પાંચે ઇંદ્રીયોનાં સ્પર્શાદિ ત્રેવીસ વિષયોના ૨૫૨ વિકારોથી મનને નિરંતર રાખી પ્રભુના ગુણ સ્મરણમાં કે આત્મ ધ્યાનમાં જોડેલું રાખવું તે સંયમ છે. સ્પર્શ ઇંદ્રી એટલે કામ વિકારથી હાથી બંધનમાં પડે છે. તેમ છઠ્ઠી એટલે જીભની લાલસાથી માછલું પ્રાણ ખુએ છે, તેમજ કઠ્ઠર વચનોથી પર પ્રાણીઓને દુ:ખ ઉપજાવવાને કારણે આ ભવ તથા પરભવ માં મુંગા, બોબડા, તોતડા, કુબી જીભવાળા તથા જીભ રહીત થાય છે. તથા ઘ્રાણેંદ્રી એટલે નાકના વિકારને લીધે ભમરો કુલમાં બીડાયને નાશ પામે છે. [illegible] અને કામી પુરુષો [illegible] આ ભવમાં તથા પરભવમાં [illegible] તથા કુદૃષ્ટિ કરવાને [illegible] અથવા આંખોના રોગ [illegible] પામે છે ઇત્યાદિ [illegible] કહ્યાં છે. [illegible] [illegible] સમતાથી [illegible] સેવન કરવા.

[illegible] એટલે સામાયિકનું [illegible] પ્રાપ્તિમા [illegible] અનુકૂળ અને અનિત્યાદિક [illegible] વિચારવા જોઇયે —૧ મૈત્રી [illegible] સમાન ગણીને તેઓની [illegible] તેઓનું [illegible]

એવા ગુણપક્ષપાત, ગુણાનુરાગ, ગુણમાદક કહે સુજ્ઞ સજ્જનોને હોય છે, અને તેજ ગુણ એટલે દોષોનો ત્યાગ અને ગુણને ગ્રહણ કરવાની જેની મતી છે તેજ ધર્મ પામવાને યોગ્ય કહેવાય છે, માટે ક્રોધાદિ દોષોનો ત્યાગ કરવો. અને ઇંદ્રિયના સંતોષાદિ ગુણોનો સંગ્રહ કરવો. ટુંકામાં ગુણવંતની સમતિવડે ગુણાનુરાગી બની પરમાત્મ તન્મય પોતાનો જે આત્મા તેને પીછાણી લેવો. એટલે સર્વ દુઃખનો નાશ કરી પણ ભોગવું અને જાણવું તો પોપટના જેવું મધુર ... ધર્મે છે. પણ હંસ સમાન બનીએ વરની ચિદાનંદઘન સ્વરૂપમાં સ્થિર કરનાર ... વિરહાગ્ર હોય છે. માટે કર્મનો નાશ કરી ખરા ગુણી થવા માટે પ્રમોદ ... ભાવના ભાવવી, જેમો શ્રી તીર્થંકર પ્રભુની મૈત્રી ભાવના, ગજસુકુમાલજીની ક્ષમા, મેતાર્યજીની દયા, સર્વિશ્મના પૂર્વ ભવના જીવનું દાન, સુદર્શન શેઠનું શીલ, વિજય શેઠ તથા વિજયા શેઠાણીની શીયળ ટેક, શ્રીપાળમહારાજની તપશ્ચર્યા, વિક્રમ રાજાનું પરોપકારીપણું, કુમારપાળ મહારાજાનાં વિનય ભક્તિ, ગૌતમ સ્વામિની નમ્રતા ને ગુરુભક્તિ, ઢંઢણ કુમારનો ત્યાગ, દઢપ્રહારીનો તપ, ઇલાચી કુમારનો વૈરાગ્ય, સ્થૂલભદ્રજીનું આત્મ નિંદા અને સંયમ, મેતાર્ય મુનિની ધીરજ ને ખંત, ... મનિજીનો રહનેમિ પ્રત્યે હિતોપદેશ અને રહનેમિજીનો પશ્ચાત્તાપ, ... ચંદનબાળાજીની ગુરુ ભક્તિ, ... સ્થૂલભદ્રજીનું [illegible] વજ્રસ્વામીની ... [illegible] ... ઉપદેશ, ... અને પ્રભુ ... ની સમતા ... [illegible] ... ના ગુણ પ્રમોદ ...

[illegible]

રદશાઓમાં એટલા બધા મહાન પ્રમાણમાં દોષો ભરેલા છે, કે જેને આપણે ખાતરી પાડી ધર્મપતિત, નિંદક, વિશ્વાસઘાતક કહી શકીએ; ત્યાં દરેક પોતાના આત્માની સુધારણા કરતી હોય, સમતારૂપી અમૃતનું પાન કરી શાંતિ મેળવતી હોય તો તેણે કોઈના દોષ પણ જાણવા જોઈ જોઈ, તે દૂર કરવાના પ્રયાસ કરવારૂપી કરુણા ભાવના ભાવવી છે, અને જો પ્રયત્ન કરતાં છતાં પણ હિત થવાનો સંભવ ન હોય તો ઉદાસીનતા મધ્યસ્થ ભાવના ભાવવાની છે; આથી મનને જે વિશ્રાંતિ મળે છે, તે ખરેખર અપૂર્વ છે. અને મનની શાંતિમાં સમતા રહેલી છે. એ રીતે ધર્મ ધ્યાનના પરમહેતુરૂપ મૈત્રી પ્રમુખ ચાર ભાવનાનું સ્વરૂપ કહ્યું.

૧૮ હવે અનિત્યાદિ બાર ભાવનાનું ટુંક સ્વરૂપ વિચારીએ છીએ — આ સંસારમાં તન મન જોબન કુટુંબાદિ સ્વજન પરિવાર ખાનપાનાદિ વૈભવ વિલાસ, તથા રાજા પ્રજા શેઠ નોકર મિત્ર પુત્રાદિ સર્વ ક્ષણભંગુર અનિત્ય છે. એક મારો આત્મા અને તેના જ્ઞાનાદિક અનંતા ગુણો તથા પરમાત્માનું ધ્યાન અને તે સંબંધી સાધન યોગ્ય નિર્મળ પરીણામ શાશ્વત છે, હીતકારી છે. બાકી સર્વ વ્યવહારે ઉપકારક પ્રવૃત્તિ માટે છે. પરંતુ ધર્મસાધનમાં જે જે અનુકુળ ન હોય, તે સર્વ દેહાદિ જડ ભાવ માત્ર મોહજન્ય ક્ષણિક છે, અસ્થિર છે, માટે એવા સર્વ સંયોગીક ભાવની મમતાનો ત્યાગ કરી વિયોગમાં તેને માટે હર્ષ શોક ન કરતાં. આ સંસારમાં દેવ ગુરુ અને ધર્મ શીવાય જીવને બીજું કોઈ પણ શરણભુત નથી. પ્રભાવ માત્ર નયને દેખે થાય એવા તો એક નિર્મળ આત્માના પરીણામરૂપ વીતરાગપ્રણીત ધર્મજ છે, માટે તેનું હુંશીયારી સાથે શરણ કરવું. અને ધર્મ ધર્માદિક પ્રીતિ નિરંતર મનમાં ધ્યાયા કરવું. હવે સંસારભાવના, એટલે આ જીવ અનાદિ અનંત કાળથી ચોરાશી લાખ જીવાયોનીમાં ચારે ગતીમાં અનંતા અનંત પિતા પુત્રાદિ સગપણો કરી આવ્યો છે અને હજુ કરે છે અનંતા શરીર ગ્રહણ કરી કરી નાખ્યાં. અનંતી વાર જનમની એઠ જે પુદગલિક ખાનપાનાદિ જડ વસ્તુનો ભોગ કરતાં છતાં પણ લેશ માત્ર પણ તૃપ્તિ પામ્યા નહી. અનંતા દેવરૂપ અહંકાર એવા ચક્રીઓ વિગેરે અનંતીવાર પદવીઓ નામ ધારણ કરી કરીને અનુભવ્યા પણ કોઈ ઠેકાણે આત્માનો સમાગમ કરીને ગુરુ પરમાત્મ દર્શનરૂપ સમ્યક્ત્વ પામ્યો નથી અને તેથીજ દર ઘડી ભવભ્રમણ. ઇત્યાદિ કાળની અગાધ પરંપરાથી

...ા મરણનું પુરતું નથી, તો પછી જન્મ, જરા, મરણ, રોગ, શોક,
આધિ, વ્યાધિ, ઉપાધિથી ભરેલો જે આ સંસાર તે થકી છુટકારો
...રે તે થકી છુટવાનો ઉપાય તો એક આત્માર્થી મહાત્મા
સંગતિ છે, માટે તે મેળવવાનો પ્રાણીએ અત્યંત પ્રયાસ કરવો
નદિનો ફળ કરીને રોળીયો આ ઉત્તમ જૈન કુળમા જન્મ, અને ઉત્તમ
...ળી જે ઉત્તમ અનેકવાર ભવ એળે ગયા, અને અણસમજણથી હજી એ...
...રે હે ચેતન! સમજ સમજ ચેત ચેત, જિન વચનની શ્રદ્ધા કર સર્વ
...નું કર, સર્વ જીવનું ભલું ચિંતવ, અને પાપથી ડર. વળી આ આત્મા
આવ્યો છે, એકલોજ જશે, એકલોજ દુખ ભોગવે છે, સંપત્તિમા
...ર્થી આવી મળે છે અને વિપત્તિમા તો દેવ ગુરૂધર્મ અને તેના આ-
...ત્રા પેટ વિરલા મનુષ્યોજ રહી જાય છે, દુખથી છોડાવે છે. અને
...છે, માટે મિથ્યા મમતનો ત્યાગ કર, અને મન શુદ્ધ કરી લે. નાહક
...ો, તેમ તુ પણ કોઇનો નથી, એમ દીનપણા રહિત, નિરંતર ચિંતવ.
...શુદ્ધ જ્ઞાનાનંદ સ્વરૂપ છે, નિર્વિકારી શાશ્વત સ્વભાવ માત્ર તારો છે,
...રૂપે દેહ એવાદિ સંસારીક સબંધમા પ્રવર્તન કર. કેમકે તુ
...જાણે છે, કે કમના સબંધે આ સંસાર મળે છે અને કમના
[illegible]

વિચાર કરતા માલમ પડશે કે સમ્યગ જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર આરાધન પૂર્વક સદ્ગુરૂના સમાગમે શુદ્ધ દેવગુરૂ અને ધર્મની ભક્તિ સહિત જ્ઞાન, ધ્યાન, દાન, પરોપકાર ઇચ્છા નિરોધરૂપ તપ, અને સદાકાળ સર્વ જીવનું ભલું ચિંતવવા રૂપ સમભાવ રાખવો એ તારૂં ખરૂં કર્તવ્ય છે, એમ કરતાં તારાં પુર્વકૃત કર્મની નિર્જરા થશે. સદાકાળ આ મહાપાપ બંધનરૂપ ગૃહવાસ થકી ક્યારે છુટું, અને શુદ્ધ સંયમ પ્રવૃત્તિમા પરમ આનંદ ક્યારે અનુભવું, એવી ભાવના રાખતાં થકા સદા સવર ભાવની વૃદ્ધિ થશે, અને અંતે પંચ પરમેષ્ઠિ મહારાજના દૃઢ આલંબન થકી, અને વિનય, વૈયાવચ્ચાદિ ગુણ સાધક સ્થિરપણે આત્માને શુદ્ધ કરતો થકો ક્ષાયક સમ્યક્ત્વ પામી ક્ષપક શ્રેણી આરોહી અનાદિકાળના લાગેલાં ઘનઘાતિ મોહાદિ કર્મનો ક્ષય કરી લોકાલોક પ્રકાશક કેવળ જ્ઞાન પામી શુદ્ધ પરમાત્મ સ્વરૂપ પ્રાપ્ત કરીને ચૌદ રાજ લોક જે અનંતાઅનંત પુદ્ગલ અને જીવોથી ઠાંસી ઠાંસીને ભરેલ છે, તે થકી ન્યારો થઈને લોકાગ્રહ ભાગે રહેલી એક ગાઉને છઠે ભાગે ઉંચી નિર્મળ સિદ્ધશીલાની ઉપર અવર અનંત સિદ્ધાત્માઓની સાથે એક રૂપ જ્યોતિમાં જ્યોતિ મેળવી સાદિ અનંત કાળ પર્યંત પરમાણુદને અનુભવતો આ સંસાર નાટકને જોતો થકો, પણ તેમાં નૃત્ય કરવાનું છુટી જવાથી પરમ શુદ્ધ ચિદાનંદઘન સ્વરૂપમાં અવ્યાબાધપણે લીનતા પ્રાપ્ત થશે; માટે તે અજર મોક્ષસુખરૂપ અજરામર સ્થાનક પ્રત્યે પહોંચવાનો સદાકાળ ઉદ્યમ કર. એમ આજ સુ વિચાર અને સદાચારમા આત્માને રાખવો એજ તારૂં કર્તવ્ય છે; તેથી તારા મન, વચન અને કાયાના યોગ નુકશે અને અનાદિકાળનો અશુદ્ધ ઉપયોગ, શુદ્ધ ઉપયોગમા ફેરવાઇ જશે એટલે પછી તત્કાળ તારા ખરા કાર્યની સિદ્ધિ થશે કિં બહુના.'

૬૯ આ અશુદ્ધ ઉપયોગ જીવો અનાદિ કાળથી મિથ્યા અભ્યાસ સેવન કરીને દુર્ધ્યાનમા નાખે છે તે દુર્ધ્યાન બે પ્રકારનુ છે—૧ આર્તધ્યાન, ૨ રૌદ્રધ્યાન. આર્તધ્યાન એટલે અનિષ્ટ પદાર્થોનો સંજોગ, ઇષ્ટનો વિયોગ, રોગાદિ શરીરના વ્યાધિ, અને વળી પૌદ્ગલિક સુખ પામવાની નિરંતર વર્તતી ઇચ્છા, ધન અને પુત્રાદિક માટેની ચિંતાતુર મલીન અવસ્થા તે આર્તધ્યાન છે. આ ધ્યાનના ચિન્હ શંકા, શોક, ભય, પ્રમાદ, કલહ, ચિત્તભ્રમ, ઉદ્ભ્રાંતિ, મનની અસ્થિરતા, વિષયની ઇચ્છા નિરંતર નિદ્રા આવવી, અંગની જડતા,

म्माऽधम्मा पुग्गल, नह कालो पंच हुंति अजीवा
लणसहावो धम्मा, थिरसंठाणो अहम्मो य ए.
वगाहो आगासं, पुग्गल जीवाण पुग्गला चउहा ॥
धा देस पएसा, परमाणुं चेव नायव्वा १०.
इंधयार उज्जोय, पभा छाया तवेहिआ ॥
ण गंध रसा फासा, पुग्गलाणं तु लरकणं ११.
गा कोमी सतसट्टि, लरका सत्तहुत्तरी सहस्सा य
ोय सया सोलहिया, आवलिया इग मुहुत्तम्मि १२.
मयावली मुहुत्तं, दीहा पक्का य मास वरिसा य
णिर्ज पलिआ सागर, उस्सप्पिणी सप्पिणी कालो.
रिणामि जीव मुत्तं, सपएसा एग खित्त किरिआय
च्चं कारण कत्ता, सव्वगय नियर अप्पवेसे १४.

॥ अत्यजीवतत्त्वम् ॥

। उच्चगोय मणु दुग, सुर दुग पंचिंदिजाइ पणदेहा
ाइ ति तणू ण वंगा, आइम संघयण संठाणा १५.
मचउक्का गुरु लहु, परघा ऊसास आय वुज्जोयं ॥
नवगइ निमिण तस दस, सुर नर तिरियाउ
तिथयरं १६.

ा। अन्नापर्ठग समुदा, णपिजदोसे रिआवहिआ.

॥ इत्याश्रवतत्त्वम् ॥

मिई गुत्ति परीसह, जइधम्मो जावणा चरित्ताणि
ण ति ढुवीस दस बार, स पंचनेएहिं सगवन्ना २५.
रिया जासे सणा दाणे, उच्चार समिई सुअ ॥
णगुत्ति वयगुत्ति, कायगुत्ति तहेव य २६.
हा पिवासा सी उएहं, दंसा चेला रइ त्थिर्ड ॥
रिआ निसिहिया सिज्जा, अक्कोस वह जायणा २७.
लान रोग नण फासा, मल सक्कार परीसहा ॥
न्नायन्नाण सम्मत्तं, इअ बावीस परीसहा २८.
ती मद्दव अज्जव, मुत्ती तव संजमे अ बोधवे ॥
चं सोश्रं आकिं, चणं च बंनं च जइधम्मो २९.
ढम मणिच्च मसरणं, संसारो एगया य अन्नत्तं ॥
मुइत्तं आसव सं–वरो अ तह निजरा नवमी ३०.
ोगसहावो बोही, डुल्लहा धम्मस्स साहगा अरिहा।
आर्ड नावणार्ड, नावेअवा पयत्तेणं ३१.
ामाइ अत्र पढमं, ठेउवट्ठावणं नवे वीअं ॥
रिहारविसुद्धीयं, सुहुमं तह संपरायं च ३२.

पकिवाया नावाउं. सिद्धाणं अंतरं नत्रि ४८.
सव चियाण मणंते, नागे तेतेसिं दंसणं नाणं ॥
खइए नावे परिणा–मि एअ पुण होइ जीवत्तं ४९.
थोवा नपुंस सिद्धा. थी नर सिद्धा कमेण संखगुणा ।
इअ मुरक तत्तमेअं. नव तत्ता लेसउ नणिआ ५०.
जीवाइ नव पयछे, जो जाणाइ तस्स होइ सम्मत्तं ॥
नावेण सद्दहंतो. अयाणमाणेवि सम्मत्तं ५१.
नवाइं जिणेसर ना–सिआइं वयणाइं नन्नहा हुंति ॥
इअ बुद्धी जस्स मणे. सम्मत्तं निच्चलं नस्स ५२.
ंतोमुहुत्तमित्तं. पि फासिअं हुज्ज जेहिं सम्मत्तं ॥
सिं अवड्डपुग्गल–परिअट्टो चेव संसार ५३.
स्सप्पिणी अणंना. पुग्गल परिअट्टउ मुणेअवो ॥
ंनानी अद्धा. अणागयद्धा अणंतगुणा ५४.
ण अजिण नित्र नित्रा. गिहि अन्न सलिंगथी
नपुंसा ॥
अ सयंबुद्धा. बुद्धबोहि कणिक्काय ५५.
सिद्धा अरिहंता. अजिण सिद्धा य पुंडरिया
॥

गणहारि तित्थसिद्धा, अतित्थसिद्धा य मरुदेवी ५६.
गिहिलिंग सिद्ध भरहो, वलकलचीरी य अन्न लिंगम्मि। साहुसलिंगसिद्धा, थी सिद्धा चंदणा पमुहा ५७.
पुंसिद्धा गोयमाई, गागेयाई नपुंसया सिद्धा ॥
पत्तेय सयंबुद्धा, भणिया करकंडु कविलाई ५८.
तह बुद्धबोहिगुरुबो–हिया इग समय एग सिद्धा य।
इग समएवि अणेगा, सिद्धा ते णेगसिद्धा य ५९.
जइआइ होइ पुच्छा, जिणाण मग्गंमि उत्तरं तइया ॥
इक्कस्स निग्गोयस्स, अणंतभागो य सिद्धिगओ ६०.

॥ इति मोक्षतत्त्वम् ॥

॥ इति श्रीनवतत्त्वप्रकरणं समाप्तम् ॥

॥ अथ श्रीदंडकप्रकरणं लिख्यते ॥

नमिउं चउवीसजिणे, तस्सुत्तवियारलेसदेसणओ ॥
दंडगपएहिं तेच्चिय, थोसामि सुणेह भो भव्वा १.
नेरइआ असुराई, पुढवाइ बेइंदियादओ चेव ॥
गब्भय तिरिय मणुस्सा, वंतर जोइसिय वेमाणी २.
संखित्तयरी उ इमा, सरीरमोगाहणा य संघयणा ॥
सन्ना संठाण कसाय, लेस इंदिय दु समुग्घाया ३.
दिठ्ठी दंसण नाणे, जोगुवओगो ववाय चवण ठिई ॥
पज्जत्ति किमाहारे, सन्नि गइ आगई वेए ४.
चउ गब्भ तिरिय वाउसु, मणुआणं पंच सेस तिसरीरा ।
थावर चउगे दुहओ, अंगुलअसंखभाग तणु ५.
सव्वेसिंपि जहन्ना, साहाविय अंगुलस्स असंखंसो ॥
उक्कोस पणसय धणु, नेरइया सत्त हत्थ सुरा ६.
गब्भतिरि सहस्स जोयण, वणस्सई अहिय जोयण
सहस्सं ॥ नर तेइंदि तिगाऊ, बेइंदिय जोयणे बार ७
जोयणमेगं चउरिं-दि देह मुच्चत्तणं सुए भणिय ॥
वेउव्विय देहं पुण, अंगुलसंख समारंभे ८.
देव नर अहिय लक्खं, तिरियाणं नव य जोयण सयाइं ।

डुगुणं तु नारयाणं, जणियं वेउव्विय सरीरं ए.
अंतमुहुत्तं निरये, मुहुत्त चत्तारि तिरिय मणुएसु
देवेसु अद्धमासो, उक्कोस विउव्वणाकालो १०.
थावर सुर नेरइया, असंघयणा य विगल छेवठ्ठा ॥
संघयणछग्गं गप्जय, नरतिरिएसुवि मुणेयव्वं ११.
सव्वेसिं चउ दह वा, सन्ना सव्वे सुरा य चउरंसा ॥
नर तिरिय छ संठाणा, हुंमा विगलिंदि नेरइया १२.
नाणाविह धय सूई, बुब्बुह वण वाउ तेउ अपकाया ।
पुढवी मसूर चंदा–कारा संठाणउ जणिया १३.
सव्वेवि चउ कसाया, लेस छग्गं गप्ज तिरिय मणुएसु ॥
नारय तेऊ वाऊ, विगला वेमाणिय तिलेसा १४.
जोइसिय तेउ लेसा, सेसा सव्वेवि हुंति चउलेसा ॥
इंदियदारं सुगमं, मणुआणं सत्त समुग्घाया १५.
वेयण कसाय मरणे, वेउव्विय तेय एय आहारे ॥
केवलियं समुग्घाया, सत्त इमे हुंति सन्नीणं १६.
एगिंदियाण केवलि, तेउहारग विणा उ चत्तारि ॥
ते वेउव्विय वज्जा, विगला सन्नीण ते चेव १७.
पण गप्ज तिरि सुरेसु, नारय वाऊसु चउर तिय सेसे ।

विगल दुदिठी थावर. मिच्छत्ती सेस तिय दिठी १८.
थावर थि ति सु अचक्खु, चउरिंदिसु तदुगं सुए
जणियं ॥

मणुआ चउ दंसणिणो, सेसेसु तिगं तिगं जणियं १९.
अन्नाण नाण तिय तिय, सुर तिरि निरए थिरे
अनाणदुगं ॥

नाणान्नाण दु विगले, मणुए पण नाण तिअनाणा २०.
इक्कारस सुर निरए, तिरिएसु तेर पन्नर मणुएसु ॥
विगले चउ पण वाए, जोगतियं थावरे होइ २१.
उवओगा मणुएसु, बारस नव निरय तिरिय देवेसु ॥
विगलदुगे पण छक्कं. चउरिंदिसु थावरे तियगं २२.
संख असंखा ससाए. गन्भय तिरि विगल नारय सुराय
मणुआ नियमा संखा. वणाणंता थावर असंखा २३.
असन्नि नर असंखा. जह उववाए तहेव चवणे वि ॥
बावीस सग ति दस वा—स सहस्स उक्किठ पुढवाइ.
तिदिणति तिपल्लाऊ नर तिरि सुर निरय सागर-
तित्तीसा। वंतर पल्लं जोइस, वरिस लक्खाहिअं पलिअं
असुराण अहिय अयरं. देसूण दु पल्लयं नवनिकाए।
बारस वासुण पण दिण, छम्मास उक्किठ विगलाऊ.

तेऊ वाऊ गमणं, पुढवी पमुहम्मि होइ पय नवगे ॥
पुढवाइ दाणदसगा. विगलाइं तिय तहिं जंति ३६.
गमणागमणं गप्भय, तिरिआणं सयल जीव ठाणेसु ॥
सव्वत्थ जंति मणुआ. तेऊ वाऊहिं नो जंति ३७.
वेय तिय तिरि नरेसु. इत्थी पुरिसो य चउविह सुरेसु ॥
थिर विगल नारएसु. नपुंसवेओ हवइ एगो ३८.
पज्ज मणु बायरग्गी, वेमाणिय भवण निरय वंतरिया ॥
जोइस चउ पण तिरिया, बेइंदि तेइंदि भूआऊ ३९.
वाऊ वणस्सइ चिय, अहिया अहिया कमेण मेहुंति।
सव्वेवि इमे भावा, जिणा मए णंतसो पत्ता ४०.
संपइ तुम्ह भत्तस्स. दंडग पय भमण भग्ग हिययस्स।
दंड तियविरयसुलहं. लहु मम दिंतु मुरकपयं ४१.
सिरि जिणहंस मुणीसर, रज्जे सिरि धवलचंदसीसेण ।
गजसारेण लिहिया. एसा विन्नत्ती अप्पहिया ४२.

॥ इति श्री दंडकप्रकरणं संपूर्णम ॥

चउनउयं च सह सहस्सा, सयंदिवड्ढं च साहियं ॥
गाउअ मेगं पनरस, धणुसया तह धणूणि पनरस्स
सहिं च अंगुलाइं, जंबुद्दीवस्स गणियपयं १०.
भरहाइ सत्त वासा, वियड्ढ चउ चउरतिंस वट्टियरे ॥
सोलस वरकार गिरि, दो चित्तविचित्त दो जमगा ११.
दोसय कणय गिरीणं, चउ गयदंता य तह सुमेरू य ॥
छ वासहरा पिंडे, एगुणसत्तरि सया दुन्नी १२.
सोलस वरकारेसु, चउ चउ कूडा य हुंति पत्तेयं ॥
सोमणस गंधमायण, सत्त छय रुप्पि महाहिमवे १३.
चउतीस वियड्ढेसु, विज्जुप्पह निसढ निलवंतेसु ॥
तह मालवंत सुरगिरि, नव नव कूडाइं पत्तेयं १४.
हिमसिहरिसु इक्कारस, इय इगसट्ठी गिरीसु कूडाणं ॥
एगत्ते सव्वधणं, सयचउरो सत्तसट्ठीयं १५.
चउ सत्त अट्ठ नवगे, गारसकूडेहिं गुणह जहसंखं ॥
सोलस दु दु गुणयालं, दुवेय सगसट्ठि सयचउरो १६.
चउतीसं विजएसु, उसहकूडा अट्ठ मेरु जंबुंमि ॥
अट्ठय देवकुराइं, हरिकूड हरिस्सह सट्ठी १७.
मागह वरदाम पभा–सं तित्थ विजयेसु एरवय भरहे ।

अथुग्गहइहावाय–धारणा करणमाणसेहिं छहा।
इय अट्ठवीसभेअं, चउदसहा वीसहा व सुयं ५.
अक्खरसन्नीसम्मं, साइअं खलु सपज्जवसिअं च।
गमियं अंगपविट्ठं, सत्तवि एए सपडिवक्खा ६.
पज्जयअक्खरपयसंघाया, पडिवत्ति तह य अणुओगा।
पाहुडपाहुडपाहुड–वथ्थूपुव्वा य ससमासा ७.
अणुगामिवड्ढमाणय–पडिवाइयरविहा छहा ओही।
रिउमइविउलमइ मण–नाणं केवलमिगविहाणं ८.
एसिं जं आवरणं, पडुव्व चक्खुस्स तं तयावरणं।
दंसण चउ पण निद्दा, वित्तिसमं दंसणावरणं ९.
चक्खूदिट्ठिअचक्खू–सेसिंदिअओहिकेवलेहिं च।
दंसणमिह सामन्नं, तस्सावरणं तयं चउहा १०.
सुहपडिबोहा निद्दा, निद्दानिद्दा य दुक्खपडिबोहा।
पयला ठिओवविट्ठस्स, पयलपयला उ चंकमओ ११.
दिणचिंतिअत्थकरणी, थीणद्धी अद्धचक्कीअद्धबला।
महुलित्तखग्गधारा–लिहणं व दुहा उ वेअणिअं १२.
ओसन्नं सुरमणुए, सायमसायं तु तिरिअनिरएसु।
मज्जं व मोहणीअं, दुविहं दंसणचरणमोहा १३.

दंसणमोहं तिविहं, सम्मं मीसं तहेव मिछत्तं ।
सुद्धं अद्धविसुद्धं, अविसुद्धं तं हवइ कमसो १४
जिअअजिअपुलपावा–सवसंवरवंधमुस्कनिज्जरणा ।
जेणं सद्दहइ तयं, सम्मं खइगाइबहुभेअं १५.
मीसा न रागदोसो, जिणधम्मे अंतमुहु जहा अन्ने ।
नालियरदीवमणुणो, मिछं जिणधम्मविवरीअं १६.
सोलस कसाय नवनो–कसाय दुविहं चरित्तमोहणिअं ।
अणअपचरकाणा, पचरकाणा य संजलणा १७.
जाजीववरिसचउमास–परकगानिरयतिरिअनरअमरा
सम्माणुसव्वविरइ–अहरकायचरित्तघायकरा १८.
जलरेणुपुढविपव्वय–राइसरिसो चउव्विहो कोहो ।
तिणिसलयाकट्ठठिअ–सेलठंजोवमो माणो १९.
मायावलेहिगोमुत्ति–मिंढसिंगघणवंसिमूलसमा ।
लोहो हलिद्दखंजण–कद्दमकिमिरागसामानो २०.
जस्सुदया होइ जिए, हास रइ अरइ सोग जय कुछा ।
सनिमित्तमन्नहा वा, तं इह हासाइमोहणियं २१.
पुरिसित्थितदुजयं पइ, अहिलासो जव्वसा हवइ सो उ ।
थीनरनपुवेउदउ, फुंफुमतणनगरदाहसमो २२.

सुरनरतिरिनिरयाऊ, हडिसरिसं नामकम्म चित्तिसमं । बायालतिनवइविहं, तिउत्तरसयं च सत्तट्ठी २३.

गइजाइतणुउवंगा, बंधणसंघायणाणि संघयणा । संठाणवण्णगंधरस–फासअणुपुव्वि विहगगई २४.

पिंडपयडित्ति चउदस, परघाउस्सासआयवुज्जोयं । अगुरुलहुतित्थनिमिणो–वघायमियअट्ठ पत्तेया २५.

तसबायरपज्जत्तं, पत्तेयथिरं सुभं च सुभगं च । सुसराइज्जजसं तस–दसगं थावरदसं तु इमं २६.

थावरसुहुमअपज्जं, साहारणअथिरअसुभदुभगाणि । दुस्सरणाइज्जाजस–मियनामे सेयरा वीसं २७.

तसचउ थिरछक्कं अथिर–छक्क सुहुमतिग थावरचउक्कं । सुभगतिगाइविभासा, तयाइसंखाहिं पयडीहिं २८.

वण्णचउ अगुरुलहु चउ, तसाइदुतिचउरछक्कमिच्चाइ । इय अन्नावि विभासा, तयाइसंखाहिं पयडीहिं २९.

गइयाईण उ कमसो, चउपणपणतिपणपंचछच्छक्कं । पणदुगपणट्ठचउदुग, इय उत्तरभेयपणसट्ठी ३०.

अडवीसजुआ तिनवइ, संते वा पनरबंधणे तिसयं । बंधणसंघायगहो, तणूसु सामण्णवण्णचऊ ३१.

इअ सत्तठी बंधोदए य. न य सम्ममीसया बं
बंधुदए सत्ताए. वीसदुवीसठवन्नसयं ३२.
निरयतिरिनरसुरगइ. इगबिअतिअचउपणिंदिजा
उरालविउव्वाहारग–तेअकम्मण पणसरीरा ३३.
बाहूरु पिठि सिर उर, उयरंग उवंग अंगुलीपमुह
सेसा अंगोवंगा पढमतणुतिगस्सुवंगाणि ३४.
उरलाइपुग्गलाणं. निबद्धबज्झंतयाण संबंधं।
जं कुणइ जउसमं तं. बंधणमुरलाइतणुनामा ३५.
जं संघायइ उरलाइ–पुग्गले तिणगणं व दंताली।
तं संघायं बंधण–मिव तणुनामेण पंचविहं ३६.
उरालविउव्वाहारयाण. सगतेअकम्मजुत्ताणं ॥
नवबंधणाणि इअर दु–सहियाणं तिन्नि तेसिं च ३७.
संघयणमट्ठिनिचउ. तं छद्धा वज्जरिसहनारायं।
तह रिसहं नारायं. नारायं अद्धनारायं ३८.
कीलिअ छेवट्ठं इह. रिसहो पट्टो अ कीलिआ वज्जं।
उभओ मक्कडबंधो. नारायं इममुरालंगे ३९.
समचउरंसं निग्गोह. साइ खुज्जाइ वामणं हुंडं।
संठाणा वन्ना किण्ह–नीललोहियहलिद्दसिआ ४०.

पत्तेअतणू पत्ते--उदएणं दंतअठिमाइ थिरं ।
नाभुवरि सिराइ सुहं. सुभगाओ सव्वजणइठो ५०.
सुसरा महुरसुहझुणी. आइज्जा सव्वलोअगिज्झवओ
जसओ जस कित्तीओ. थावरदसगं विवज्जठ ५१.
गोअं दुहुच्चनीअं. कुलाल इव सुघडभुंभलाइअं ।
विग्घं दाणे लाभे. भोगुवभोगेसु वीरिए अ ५२.
सिरिहरिअसमं एअं, जह पडिकूलेण तेण रायाइ ।
न कुणइ दाणाइअं. एवं विग्घेण जीवो वि ५३.
पडिणीअत्तणनिन्हव--उवघायपओसअंतराएणं ।
अच्चासायणयाए. आवरणदुगं जिओ जयइ ५४.
गुरुभत्तिखंतिकरुणा--वयजोगकसायविजयदाणजुओ ।
दढधम्माइ अज्जइ. सायमसायं विवज्जयओ ५५.
उमग्गदेसणामग्ग--नासणादेवदव्वहरणेहिं ।
दंसणमोहं जिणमुणि--चेइअसंघाइपडिणीओ ५६.
दुविहंपि चरणमोहं. कसायहासाइविसयविवसमणो ।
बंधइ निरयाउ महा--रंभपरिग्गहरओ रुद्दो ५७.
तिरिआउ गूढहिअओ. सढो ससल्लो तहा मणुस्साउ ।
पयइइ तणुकसाओ. दाणरुइ मज्झिमगुणो अ ५८.

सुरहि दुरही रसा पण, तित्तकडुकसायअंबिला महुरा।
फासा गुरुलहुमिउखर-सीउण्हसिणिद्धरुक्खट्ठा ४१
नीलकसिणं दुगंधं, तित्तं कडुअं गुरुं खरं रुक्खं।
सीअं च असुहनवगं, इक्कारसगं सुहं सेसं ४२.
चउहगइव्वणुपुव्वी, गइपुव्विदुगं तिगं नियाउजुअं।
पुव्वीउदओ वक्के, सुहअसुहवसुट्टविहगगई ४३.
परघाउदया पाणी, परेसि बलिणंपि होइ दुद्धरिसा।
ऊससणलद्धिजुत्तो, हवेइ ऊसासनामवसा ४४.
रविबिंबे उ जिअंगं, तावजुअंआयवाउ नउजलणे।
जमसिणफासस्स तहिं, लोहिअवण्णस्स उदउत्ति ४५.
अणुसिणपयासरूवं, जिअंगमुज्जोअए इहुज्जोआ।
जइदेवुत्तरविक्किअ-जोइसखज्जोअमाइव्व ४६.
अंगं न गुरु न लहुअं, जायइ जीवस्स अगुरुलहुउदया।
तित्थेण तिहुअणस्सवि, पुज्जो से उदओ केवलिणो ४७.
अंगोवंगनिअमणं, निम्माणं कुणइ सुत्तहारसमं।
उवघाया उवहम्मइ, सतणुवयवलंबिगाईहिं ४८.
बितिचउपणिंदिअतसा, बायरओबायरा जिआथूला।
निअनिअपज्जत्तिजुआ, पज्जत्ता लद्धिकरणेहिं ४९.

पत्तेअतणू पत्ते--उदएणं दंतअट्ठिमाइ थिरं ।
नाभुवरि सिराइ सुहं. सुभगाओ सव्वजणइट्ठो ५०.
सुसरा महुरसुहझुणी. आइज्जा सव्वलोअगिज्झवओ ।
जसओ जस कित्तीओ. थावरदसगं विवज्जत्थं ५१.
गोअं दुहुच्चनीअं. कुलाल इव सुघडभुंभलाइअं ।
विग्घं दाणे लाभे. भोगुवभोगेसु वीरिए अ ५२.
सिरिहरिअसमं एअं, जह पडिकूलेण तेण रायाइ ।
न कुणइ दाणाइअं. एवं विग्घेण जीवो वि ५३.
पडिणीअत्तणनिन्हव--उवघायपओसअंतराएणं ।
अच्चासायणयाए. आवरणदुगं जिओ जयइ ५४.
गुरुभत्तिखंतिकरुणा--वयजोगकसायविजयदाणजुओ ।
दढधम्माइ अज्जइ. सायमसायं विवज्जयओ ५५.
उम्मग्गदेसणामग्ग--नासणादेवदव्वहरणेहिं ।
दंसणमोहं जिणमुणि--चेइअसंघाइपडिणीओ ५६.
दुविहंपि चरणमोहं. कसायहासाइविसयविवसमणो ।
बंधइ नरयाउ महा--रंभपरिग्गहरओ रुद्दो ५७.
तिरिआउ गूढहिअओ. सढो ससल्लो तहा मणुस्साउ ।
पयइइ तणुकसाओ. दाणरुइ मज्झिमगुणो अ ५८.

સંગ્રહકર્તા પોતાના ગુરૂની સ્તુતિ કરે છે.

વિમલજિન વિમલતા તાહરીજી—એ દેશી.

મન મોહ્યું મુનિના આચારજી. નિમલ કરવે સ્વભાવ.
એટલા દિન ન આપ્યા તુમ ગુરૂજી, અરો મહના દેતી કરાય. મ૦ ૧
પણ નિરખી અદભુતના પ્રેમ નહિ. તુમ ગુણ આમન થાય
અરો નિસ્વાર્થના ગુરૂના આચારજી. મુખે કહી નવ જાય. મ૦ ૨
પર ઉપકાર ગુણે ભર્યા મહારાજ. અરો દિન બુદ્ધિ અખંડ;
દીઠ મારા મન આવ્યા નહિ કદા [illegible] પ્રગટ. મ૦ ૩
અરો ઉપાદાન શુદ્ધિના આચારજી અરો સ્વરૂપ રમણીય તાન.
મમતા તન મન [illegible] મારાજ અરો તુમ આત્મ તાન. મ૦ ૪
અરો [illegible] મહારાજ, મહા [illegible]
[illegible] અરો દાસ ગુરૂ ગુણના [illegible].

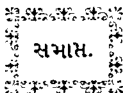
[illegible] મ૦ ૫
[illegible] મ૦ [illegible]

[illegible]

अविरयमाइ सुराउं, बालतवोकामनिज्जरा जयइ।
सरलो अगारविल्लो, सुहनामं अन्नहा असुहं ५९.
गुणपेही मयरहिओ, अज्झयणज्झावणारुइ निच्चं।
पकुणइ जिणाइभत्तो, उच्चं नीअं इअरहा उ ६०.
जिणपुआविग्घकरो, हिंसाइपरायणो जयइ विग्घं।
इअ कम्मविवागोयं, लिहिओ देविंदसूरीहिं ६१.

श्री कर्मविपाकनामा प्रथम कर्मग्रंथः संपूर्णः

નોટ—આ પુસ્તકમાં પ્રથમ ૭ કર્મગ્રંથ નાખવાના હતા. પરંતુ ઘણા ભાઈઓનો એવો આગ્રહ થયો કે કર્મગ્રંથની ગાથાઓ ઘણે ઠેકાણે મળી શકે છે, અને તેના કરતા બાળજીવોને પાંપંચ સ્વરૂપ વધારે ઉપયોગનું છે તે નાખવા જેવું છે આ આગ્રહથી અમોએ ચતુર્થ વિભાગમા તે દાખલ કરી પાંચ કર્મગ્રંથ રહેવા દીધા છે. તો મુજ્ઞ ભાઈઓ ક્ષમા આપશે.

ગ્રંથકર્તા પોતાના ગુરૂની સ્તુતિ કરે છે.

[illegible]

નિમલ [illegible] ... [illegible] અરે [illegible] ... [illegible] ગુણ [illegible] ... [illegible] અરે દિન [illegible] ... [illegible] અરે [illegible] ... [illegible] અરે ગુણ [illegible] ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

એહ વાણીનુ શરણ અમ હોજો, માગ કામ ક્રોધાદિક ધોજોરે ધ० २
ચઉપાસે ચઉમઝ્ઝન રાજે, જિનભક્તિ હૃદયે ગાજેરે. ધ०
શીરપર ગુરૂ ગુરૂ દાદા બીરાજે, સાથે સ્નેહીયો છાજેરે. ધ० ३
જ્ઞાનાદિ મન ભાવનાં આજો, વિનય બહુમાન સંભાળોરે. ધ०
કૃપા પ્રીતિ વિશ્વાસે નિહાલો, ચિત્ત ભરમ સવિ ટાળોરે. ધ० ४
કર્મ વિચિત્રે વિચિત્ર દિસુ, પણ દેવગુરૂ ગુણે દીસુરે. ધ०
મસ મને ગુરૂ ચરણે રહેશું, શામલ કહે સવી સહેશુંરે ધ० ५
હવે નિજ આતમ કારજ કરીએ, ખટપટ સવી પરિહરીએરે. ધ०
શ્રી સદ્ગુરૂ આણા શિર ધરીએ, **શામળ** તો ભવ તરીએરે. ધ० ६

કળશ.

બહુ હર્ષ ચિત્ત વિશુદ્ધિ રમણગણ હદ ભક્તિભાવે સંગ્રહ્યો,
જિનવચણ સુધારસ પાન કરવા અજ્ઞાન હરવા એ લહ્યો;
મેં મોહગજ જંજાળ દુઃખનો ભાર ભવભવ બહુ વહ્યો,
હવે પામ પ્રમાદ રમણગણ પાય **શામળ** શુભ મહગણો. ૧

मांगलिक उपसंहार श्लोक.

मंगलं भगवान् वीरो, मंगलं गौतमप्रभुः ।
मंगलं स्थूलिभद्राद्या, जैनो धर्मोऽस्तु मंगलं ॥ १ ॥
सर्वमंगलमांगल्यं, सर्वकल्याणकारणं;
प्रधानं सर्व धर्माणां, जैनं जयतिशासनं ॥ २ ॥

